

Петър Дънов
Учителя

Ако говоря

Общ окуратен клас
година четиринадесет

Петър Дънов
Учителя

Ако говоря

Издателство
„БЯЛО БРАТСТВО“

Петър Дънов
Учителя

Ако говоря

Година XIV
(1934-1935)

*Общ окулатен клас
година четиринадесета*

*Словото в Школата
на Учителя Петър Дънов
е записано и съхранено
за съвременния читател
от стенографите:*

*Паша Теодорова
Елена Андреева
Савка Керемидчиева*

Издателство „Бяло Братство“ досега е преиздавало беседите и лекциите, изнасяни до 1933 г., подготвяни за печат от Паша Теодорова и одобрени от Учителя. Останалите девет годишнини на Общия окултен клас ще бъдат публикувани за първи път от издателство „Бяло Братство“ по запазените стенографски записки.

На корицата е използвана картина на художничката Венета Дочева.

© Издателство „Бяло Братство“, 2015
ISBN 978-954-744-270-2

Съдържание

1. Ако говоря, 26.09.1934.....	7
2. Милосърдие, смирение и молитва, 3.10.1934	23
3. Стар и нов порядък, 10.10.1934.....	37
4. Богат и сиромаш, 17.10.1934	49
5. Добри проводници, 24.10.1934.....	64
6. Най-високият връх, 31.10.1934.....	79
7. Самоотричане, 7.11.1934	94
8. Механично и органично пеење, 14.11.1934.....	111
9. Действието на музиката, 21.11.1934.....	122
10. Принципи и условия, 28.11.1934	140
11. Веселие и радост, 5.12.1934.....	156
12. Най-съвършеният идеал, 12.12.1934	178
13. Законът на свободата, 19.12.1934	202
14. Проводници, 2.01.1935.....	224
15. Ново раждане, 9.01.1935.....	240
16. Божествената справедливост, 16.01.1935	253
17. Новият опит, 23.01.1935	272
18. В нова окраска, 30.01.1935.....	290
19. Естественото положение на човешката душа, 6.02.1935	312
20. Здравословното положение на човешката душа, 13.02.1935.....	327
21. Изпитите на ученика, 20.02.1935.....	344
22. Развитие на справедливостта, 27.02.1935	362
23. Законът на помагането, 6.03.1935	377
24. Най-добрият плод, 13.03.1935	397
25. Трите правила, 20.03.1935.....	411
26. Божественият подтик, 27.03.1935.....	428

27. Първото стъпало на Любовта, 3.04.1935	443
28. Двете силни точки, 10.04.1935.....	458
29. Най-голямото изкуство, 17.04.1935	473
30. Предпоставките на музиката, 24.04.1935.....	487
31. Киселина, основа, сол, 1.05.1935.....	496
32. Трите геометрични фигури, 8.05.1935	511
33. Последният изпит, 15.05.1935	528
34. Общи погрешки и общи добродетели, 29.05.1935	548
35. Правилното пеење, 5.06.1935	569
36. Прав и крив път, 12.06.1935.....	587
37. Комплексни понятия, 19.06.1935.....	607
38. Филмът на живота, 3.07.1935.....	625
39. Мисъл, сила и любов, 10.07.1935.....	639
40. Колко е добър Господ, 17.07.1935	654
41. Стар и нов порядък, 24.07.1935	679
42. Проводници, 18.09.1935.....	694

Приложения

Обяснителни бележки.....	716
Речник на редки, остарели и чужди думи.....	727
Теми.....	731
Задачи, упражнения, опити	732

АКО ГОВОРЯ

Десет минути размисление.

В начало бе Словото

Ще прочета 13. глава от *Първо послание на апостол Павел към Коринтяни*.

Тайна молитва.

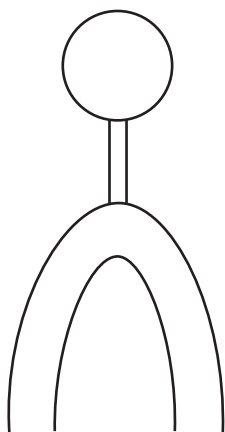
Има едно знание в света, което е потребно. Човек може да знае много работи, но това, което може да употреби в даден случай, то е най-важното, най-същественото, то ще го ползва. Ако има да върви дълъг път, това, което носи или към което се стреми, ще го умори. Понякога вие се натъквате на противоречия, като мислите къде ще бъдете след десет, петнадесет или повече години. Къде ще бъдете? Ще бъдете точно там, където сте сега.

Понякога онова, което хората мислят, е сън. Един сънувал, че е 5-годишно дете, което пораснало и завършило основно училище, гимназия, университет; след това започнал работа, ходил на много места по света и много работи научил. Като се събудил, видял, че е пак в леглото си. За няколко часа само той пораснал, завършил училище, започнал работа и обиколил света, но след това се видял на същото място – там, където бил легнал. Питам: какво ще ви ползва такова знание? Понякога вие мислите, че много знаете, но това знание е насън, не сте го приложили в живота си. Човек може по същия начин да говори и за любовта, но това е сън, не е истинска любов. Някой казва: „Топло ми е сърцето“ – това е сън, това са само думи. Знаете ли какво нещо е топлото сърце? Да е топло огнището, това е топлото сърце. Огън, на който не може да се опече хляб, огън ли е? Огнище, на което не може да се опече хляб, огнище ли е? Знание, което не може да ви помогне, знание ли е?

Като говори за любовта, апостол Павел я разглежда от съвсем друго положение – разглежда я като най-същественото нещо в живота. Мога за обяснение да ви дам следния пример. Представете си, че имате силно желание да ядете хляб. Имате хляб, но устата ви е схваната, не можете да ядете. Отвътре имате желание да ядете, гладът ви измъчва, а отвън нямате условия. Какво ви ползва този хляб? Държите го в ръка, разглеждате го, но не можете да го възприемете в себе си. Не е достатъчно да приемете хляба в стомаха си, изискват се след това ред процеси. В стомаха хлябът трябва да се асимилира, да се превърне в сок, който да се всмуче от организма, да се превърне в кръв, да се разнесе в дробовите, където да се пречисти, да отиде в мозъка и там да се трансформира в мисъл.

Първо животът се изразява в хубави чувства, които хората често изгубват. Това, което се губи, не е реално. Реални неща са тези, които влизат в човека, а веднъж влезли в него, те вече не се губят. Любовта е нещо реално, но вън от Бога тя не съществува, не се проявява. Значи Любовта е външно-то проявление на Бога, вън от Него тя не се проявява.

Да допуснем, че имате един кръг, който представлява човешката глава. За да разбере човек Любовта, тя трябва да влезе в него. Иначе какво ще говорят на болния неща, които той не може да разбере? Болният страда от стомах, а вие

му говорите за ревматизъм – той нищо няма да разбере. Каквото и да му говорите, той ще ви каже: „Оставете тези работи. Коремът ме боли, а вие ми говорите други работи“. Някой има болки в сърцето или в гърба, а вие му говорите за други неща – той ще ви каже: „Оставете тези работи, те не ме интересуват“. И на вас като говоря за други работи, ще кажете: „Остави тези неща. На нас пари ни трябват, къщи ни трябват. Зима иде, може ли да останем навън, да зъзнем на снега?“. Така е, но защо мръзнат хората? Някой човек е добре облечен, къща има, жена

има, деца има, и пак казва, че сърцето му е студено. При това отвън е топло, Слънцето грее, а той казва, че сърцето му е студено. Какво ще кажете за този човек? Липсва му нещо. Тази липса е подобна на някое ядене, което е много хубаво сготвено, но българинът обича повече пипер и казва: „Малко червен пипер не му достига“. Друг пък казва, че малко масълце трябва на яденето – вярно е и това, но какво допринася маслото? Това са външни схващания. Маслото има свойството да образува повече топлина в човека. Хора, които имат по-малко мазнини, обикновено са по-сухи, по-нервни; кожата на ръцете им е суха и те отвътре започват да изсъхват. Такъв човек започва лесно да се дразни от нищо и никакво. Каквото и да му кажат, той ще иска да му се говорят други работи.

Ако говорите на религиозния, той ще ви каже: „Какво ни говориш за тези кръгове? Кажи ни нещо за Божията любов или за ангелите, за светиите“. Този човек иска да му се говори за Божията любов, но има една смътна представа за Бог, за ангелите. Каквото и да му се говори за Бог, той има смътна представа и за този, и за онзи свят, мисли, че онзи свят е като този. Ако си представите Бога външно като някакво живо същество, нищо не можете да разберете, колкото и да ви се говори за Него. Тогава няма да разберете и стиха, че ние живеем, движим се и съществуваме в Бога. Къде ще търсите Бог? Вън от себе си вие не можете да Го намерите. Като разсъждаваме по този начин, ние можем да се отвлечем, но едно трябва да знаете: знанието при известни условия е необходимо. Представете си, че в живота не ви върви – какво правите тогава? Казвате: „Аз не съм късметлия“. Какво разбирате под думата *късмет*? Турците казват: „Ако нещо ми е на късмет, да ми дойде на крака“. Християните, религиозните хора вярват на късмета. Те казват: „Като дойде Духът, Той ще ни научи“ – значи техният късмет е в Духа. Но има един закон, който регулира нещата.

Един човек сънувал следния сън. Идва при него един господин, подава му една торба с пари и казва: „Вземи тези пари и докато съм още няколко часа тук, при теб, иди на пазара и виж какво можеш да си купиш с тях. Каквото ус-

пееш да си купиш в тези пет-шест часа, твое ще бъде, след това ще си замина“. Човекът взима торбата с парите и отива на пазара, но какво да види: всички дюкяни били затворени. Отива за дрехи – дюкянът е затворен; отива за обувки – дюкянът също е затворен; отива да си купи храна – пак затворено; отива да търси майстори да поправят нещо в къщата му – никъде няма майстор. Поглежда часовника си – времето лети, а той още нищо не си е купил. Като изминава определеното време, отива при този господин, който го чака в дома му, предава му торбата неотворена и казва: „Нямам късмет“. Господинът взима торбата и си заминава. Това значи, че човек може да носи знанието в себе си, без да го разбира и без да може да го използва.

Какво представлява горният кръг? Той представлява човешката глава и възможностите, които са вложени в нея. Главата представлява Божественият свят, с който е свързан човек чрез мисълта си, дробовете представляват ангелският свят, а стомахът – човешкият свят. На физическия свят човек е това, каквото представлява неговото благоутробие. Той е като онзи свещеник, който сложил ръце на корема си и казал: „Владико свети, да бъде така, както ти казваш“. Щом ядеш всичко, всичко добре се нарежда. Значи между главата, дробовете и стомаха на човека има едно съотношение. Някои казват: „Само с ядене не става“. Така е, само с ядене работите не се уреждат, но и без ядене нищо не става. – „Много мислене не трябва.“ Така е, но и без мислене нищо не става; с много мислене не става, но и без мислене нищо не става. – „Е, то с много работа не става.“ С много работа не става, но и без работа не става. Човек трябва да разсъждава. Какво значи *с много мислене не става*? Това значи: ако човек много се тревожи и много мисли, работата не става. Човек не трябва да се тревожи, а само да мисли. Ако пък никак не мисли, той се натъква на друга опасност.

Всички хора имат по една глава, но не са ѝ дали възможност да се прояви. Досега вие не сте си задали въпроса на какво място е поставена главата ви, на какво място – очите ви, носът ви и така нататък. Казвате: „Така ни е създал Бог“. Така е, но вие никога не сте си задали въпроса

как да употребите тялото си, което Бог ви е дал. Ако е достатъчно само да кажете, че Бог ви е създал такива, мислите ли, че ако влезете в другия свят такива, каквито сте сега, ще можете да направите нещо? Вие не знаете, че щастието ви седи в двете ви ръце. Ако знаете разумно да движите ръцете си, вие ще придобиете големи блага. Например един цигулар, ако знае правилно да свири, правилно да движи лъка, само на един концерт ще може да получи около 60–70 хиляди лева. Казвате: „Хубаво свири този човек“. Да, хубаво свири – като вземе лъка и цигулката, изкарва нещо от нея. И певицата например знае как да пее и да говори. Тя има в себе си една малка ципица, която определя всичкото ѝ щастие. Казвате: „Да, има ангелски глас“. Който има ангелски глас, той ще може да пее и да говори ангелски. Ангелите са добри певци. Апостол Павел казва: „Ако говоря с ангелски езици, а любов нямам, нищо не съм“. Това значи: ако говориш с ангелски език, а мисъл нямаш, нищо не си.

Какво разбирате сега от това, нарисуваното? Това е името на Любовта. Който не разбира Любовта, всичко в него е разхвърляно. Който не разбира, е като невежа предачка. Обаче вещата предачка ще вземе преждата, ще я развлича, ще я изчисти, ще я изпреде и ще изкара нещо от нея. Който не знае, ще каже: „Нищо не става от тези парченца“, но който знае, все ще изкара нещо от парченцата, всичко може да изкара. Това значи да владее човек инструмента си. Тези части вие можете да ги съедините, да изкарате нещо цяло. Това показва, че Любовта има своя външна и вътрешна страна, има също така и свое приложение. Вие може да напишете едно любовно писмо, но като ви накарат да го прочетете, ще видите, че има нещо, което трябва да добавите в него. Любовта има своя език. Какъв тон има Любовта? Вие знаете примера за онази млада мома американка, която отишла един ден при един млад banker, пипнала го

по бузата, по рамото, поговорила му малко и той казал: „На ваше разположение съм. Каквото обичате, мога да ви дам“. Извадил от касата си 10 хиляди долара и казал: „И друг път заповядайте, на вашите услуги съм“. Сега вие може да вземете само външната страна, но не трябва да е така. Вие слатите една клечка кибрит в сухите дърва, драсвате я и огънят се запалва, а после идва вятър и раздухва още повече огъня. Всеки не може да направи това, само разумният човек може – той драсва една клечка кибрит, запалва огън и го използва разумно.

В този живот мнозина се намират в положението на човек, който спи. И вие се намирате в това положение и аз ви казвам: „И тази година ще продължи вашият живот“. Той ще продължи най-много 120 часа, след което вие ще се събудите, ще се върнете от пазара и ще видите, че всички дюкяни са затворени. Аз съм срещал стари хора, които казват: „Празна работа. Нищо не можахме да постигнем“. Старият казва, че е имал синове и дъщери, които са се разболели и умрели, а той е останал сам-самичък, затова мисли, че нищо не е постигнал, иска да си замине на онзи свят при тях.

Преди години един варненски свещеник ми разказваше следното. При него дошла една 85-годишна жена, която му се изповядала. Казала му: „Дядо попе, имам един грях, който ми тежи на душата. Искам да се изповядам пред Бог“. – „Какъв е този грях?“ – „Когато бях млада, много обичах един красив момък. И двамата се обичахме, но майка ми и баща ми ме насилиха, дадох ме на друг, богат момък, а не на него. Оттогава досега аз не мога да забравя своя възлюбен. Така се случи, че той умря, но пак не мога да го забравя. От мъжа си имам четирима синове и пет дъщери, които никак не обичам, не обичам и мъжа си. Снощи например сънувах първия си възлюбен, с когото седяхме дълго време заедно, разговаряхме, ядохме, пихме, целувахме се. И сега си мисля, да ме прости Господ, как ще отида с този грях на онзи свят, какво ще ми каже Господ за моя живот?“ Това са изключения.

Човек влиза в едно противоречие, което трябва да реши. В какво седи противоречието? Ако вземете една жаба

и я внесете в училище, какво ще научи в него? Тя ще търси блатото и ще каже: „Не ми трябва тези чертежи. Трябва ми вода, нищо повече“. Сега всички вие имате известни желания и казвате: „Човек трябва да вярва в Бог, докато не може и не знае как да употреби всяко нещо на неговото място“. В какво ще вярва човек? Може ли да вярва в умрелия? Човек може да вярва само в разумното в живота или в онзи, който може в даден случай да му бъде полезен.

Единственото Същество в света, което ни разбира и което винаги може да ни бъде в услуга, да ни бъде полено, това е Бог. Той събужда в нас най-хубавото – Любовта. Бог не е против нашите желания. Всяко желание, всяко чувство, всяка мисъл и постъпка, това е Бог в нас. Понякога ние правим грешки, но Бог винаги е готов да ни коригира. Художникът рисува, но докато рисува една картина, той ще направи ред грешки. Представете си, че сте пред вратата на Рая и ви дават да нарисувате една картина, един човек. Вие се заемате да работите, но от рисунката зависи ще влезете ли в Рая, или няма да влезете. Ако не влезете, ще ви върнат назад. Колко от вас ще нарисуват този човек както трябва? За да нарисувате човека както трябва, вие трябва да знаете на какво разстояние да поставите очите му, какъв нос да му направите, каква уста, какви вежди, какви пръсти на ръцете и прочее. Понякога ви се вижда, че тази работа е лесна, но не е така. Например някой си отваря и затваря устата, като изказва много думи. Знаете ли какво означава това? Сега вие ще се намерите в положението на онези богомолци, на които свещеникът искал да проповядва и ги запитал: „Знаете ли какво ще ви кажа?“. – „Не знаем.“ – „Щом не знаете, няма какво да ви говоря.“ – „Знаем.“ – „Щом знаете, пак няма какво да ви говоря.“ Казвам: човек знае и разбира нещата само тогава, когато може да ги употреби; той не знае и не разбира нещата, когато не може да ги употреби.

И така, Любовта се проявява в света като една мощна сила, която може да се приложи във всички области на живота. Любовта е потребна и в младините, и в зрелите години на човека, както и в старините му. Тя е потребна и на този, и на другия свят, в цялата вечност. Любовта служи

като подтик в живота. Мнозина се спират върху любовта на ангелите, но тази любов е много отвличена. Например, ако ви питам нещо за любовта на ангелите или на светиите, какво можете да кажете за тази любов? Ето, вие вече сте на толкова години – какво знаете за любовта? Както ви виждам, мнозина от вас сте светили някога, горели сте, а сега сте в мрачина. Вие сте като огъня, който някой път гори, свети, а после загасне и стане на черен въглен. Мнозина сте недоволни и казвате: „Какво бяхме едно време и какво сме сега“. Не се харесвате – защо? Това не е произволно. Често вие сами ставате причина за вашето недоволство, сами спирате теченията на Любовта. Вие трябва да разбирате законите на Любовта, трябва да знаете законите, по които Любовта върви. Защото и любовта, и светлината си имат свои пътища. Например, ако затворите прозорците си, светлината няма да влезе във вашата къща, защото тя си има проводници, жици, по които се пренася. И тя може да се инсталира, както се инсталира и водата, и електрическата енергия. Така че инсталацията на Любовта, която имате в себе си, трябва да я пазите. Някой път инсталацията ви може да се развали отвътре и вие ще чувствате, че нямате тази светлина и топлина в себе си.

Да се върнем сега към същественото, към живота, който и вие, и всички хора търсите. За да се разбере Любовта, от която произтича животът, първо трябва да имаме живот, който да употребим, да приложим, за да го използваме. Значи първо трябва да имате любовта, а за да разберете тази любов, трябва да придобиете живота. За да разберете живота, трябва да знаете как да го употребите и използвате. Сега питам ви: какъв метод имате, за да употребите живота, да го приложите? Казвате: „Ние трябва да бъдем полезни на хората“. Как ще бъдете полезни?

Ще ви приведа един пример. Двама души пътуват с коне в студен зимен ден – навън е 35 градуса студ. В това време те виждат на пътя си един паднал човек, замръзнал от студ. Единият пътник казва на другия: „Хайде да слезем, да помогнем на този пътник, за да не умре от студ“. – „Няма какво да слизам, аз и без това съм замръзнал. Ако слеза да

помагам на него, сам ще замръзна.“ Първият не го послушал, слязъл от коня и започнал да разтрива замръзналия пътник. Той разтривал ръцете и краката му, а като разтривал него, и сам се стоплил. По този начин той помогнал на брата си, а другият пътник продължил сам пътя си.

Казвам: ако вие постоянно сте заети със себе си, ще замръзнете. Аз гледам, че хората навсякъде правят същата грешка: качват се на коня си и бързат, гледат да не замръзнат на пътя, да си уредят своите сметки. Не, ти ще замръзнеш, ти сам никога не можеш да уредиш своите сметки. Ще уредиш своите работи дотолкова, доколкото се уредят работите и на другите хора. – „Защо?“ Защото ти сам си част, или един орган, от Бога. Твоята функция в този общ организъм зависи от общото съгласие с другите органи. Ръката ти трябва да работи и затова здрава трябва да бъде. Ръката не работи за себе си, а за цялото. Тя не взема парите за себе си, а ги слага в джоба, където ще се скрият за общите нужди. Това са само сравнения, с които аз не искам да ви отклоня от вашия път, но казвам: ако вие разсъждавате по стария начин, къде ще му излезе краят?

Един човек обичал да си попейва. Взел една малка тръбичка, сложил я в една бъчва и всеки ден си теглил по малко винце. По едно време забелязал, че колкото и да тегли, не излиза никакво винце – защо? Свършило се вече виното, пък и тръбата не била много дълга, за да извлече онова, което е на дъното на бъчвата. Всеки човек има по една такава тръбичка, с която тегли. Тегли ден, два, три, сто дни, докато най-после нищо вече не може да тегли и казва: „Тръбицата ми не е много дълга“. И тръбицата ти не е много дълга, но и виното се е свършило в бъчвата. Като взимаш от бъчвата, трябва и да прибавяш по малко. Колкото и да е дълга тръбицата, един ден ще изпиеш всичкото съдържание и ще кажеш: „Не струва тази бъчва, празна е“. Казвам: хубаво е човек да пие от тази бъчва, но един ден нейното съдържание ще се свърши. Какво остава тогава? Къде е решението на въпроса? Трябва ли човек да пие от бъчвите с малко масурче, или да черпи вода от извора, и то всеки ден колкото иска, без страх, че водата един ден ще се свърши?

Човек трябва да черпи от извор, който постоянно тече и извира. Когато се казва, че човек трябва да отиде при Бог, имам предвид един такъв жив извор, който постоянно извира. Когато се казва, че трябва да отидете при човека, въпросът вече е съвсем друг. Всички хора са все такива бълчици, в които водата, или течността, е дошла от чешмите. Водата в една такава бълчица не е толкова прясна, колкото онази, която изтича от извора.

Сега аз говоря за външната страна на Любовта. На хората още не може да се покаже Любовта във всичката ѝ пълнота. Като дойде един човек при вас, колкото и да сте добри, ще кажете: „Кога ще си отивате?“. Защо? Този човек е поседял е вече няколко дена у вас и трябва да знаете имали намерение още да седи. Ако гостът поседи цяла седмица и иска да му служите, и той няма право. Той трябва да бъде много внимателен – и гостът, и домакиният трябва да бъдат внимателни. Ти искаш някой човек да ти услужи, да ти даде пари назаем, но същевременно не мислиш да му ги върнеш. Или искаш някой да ти говори сладко, а същевременно не си готов да му говориш сладко. Значи ти, който искаш по отношение на теб да се приложи законът на Любовта, по отношение на другите не го прилагаш. Ако не можеш да приложиш този закон, ще кажеш: „Извинете, малко съм нервен“. Това са посторонни работи, с които се отвлякохме от съществената мисъл. Това не са недъзи, от които не можете да се освободите. Например отивате в едно кафене и прекарвате там четири-пет часа; излизате навън, но дрехите ви миришат на тютюн – не вие миришете, а дрехите ви. Вие сте били в една среда между хора, които пушат, и по този начин носите техните навици отгоре върху себе си. Какво трябва да се прави? Ще снемеш тютюневите си дрехи и ще си направиш една баня. Ще си измиеш и главата, и ръцете, и краката и ще се облечеш в чисти дрехи – тогава само ще отидеш при приятелите си.

Външната страна на тялото не е съществената. Това, че някой е остарял, още не е същественото. Хората днес остаряват от тревоги. В света стават ред промени, вследствие на което всички неща вървят към развитие. Казвате: „Ние

трябва да остареем“. Ако човек върви по Бога, той никога не трябва да остарява. Човек трябва да стане възрастен в любовта. Обаче вместо да стане възрастен, той остарява. Ако поставите едно растение между две плоскости, които вървят в противоположни посоки, то веднага ще се изкриви. Същото става и с дървета, които растат в глинеста или песъчлива почва. Когато ги поставите при тези условия, ще забележите, че клоните им вместо да вървят нагоре, се извиват надолу.

Когато и вие се смущавате от нещо, трябва да намерите причината на това смущение и да се освободите от нея. Смущението причинява известна тежест. Често тежестта се предизвиква от някоя храна или от неправилното дишане, или от неправилната мисъл във вас. Може да изправите една грешка или чрез стомаха си, или чрез дробовите си, или чрез мисълта си, но чрез яденето си по никакъв начин не може да я изправите. Много хора са нервни – или храненето им не е добре, или не чувстват добре, или не мислят правилно. Ако мисълта на човека постоянно е заета с отрицателни мисли, той непременно ще стане нервен; ако живее между свети и добри хора, няма да бъде нервен. Това значи: ако пътят ви е отворен, вие няма да имате никакви препятствия. Представете си, че живеете при условия, където храната е много хубава, водата е чиста и въздухът винаги е чист и свеж – вие никога няма да бъдете нервни. Обаче живеете ли при сиромашки условия, във всяко отношение ще бъдете нервни.

Сега вие чухте тринадесета глава от *Посланието към Коринтяните*, пък и сами сте я чели много пъти. Не трябва само да се говори и чете тази глава, но тя трябва и да се прилага, да се направи опит с нея. Трима учители разказвали на децата за хубавите плодове, за хубавите градини, но всеки – по свой начин. Първият им разказал, че в света имало много хубави градини с вкусни плодове, но нито плодовете им показал, нито им дал да ги вкусят. Като се върнали по домовете си, децата казали на родителите си какво им преподал учителят. Вторият учител разказал на учениците си същото, но ги завел в тези градини, за да им покаже как-

ви плодове растат там. Третият учител говорил на учениците си за тези плодове и в една от градините дал на всички да опитат по един от плодовете, като същевременно дал на всяко дете по две ябълки и две круши, да ги занесе у дома си и да ги покаже на родителите си. Кой от тримата учители преподавал най-добре урока си? Третият. Защо? Защото не само учениците му разбрали урока, но и родителите им.

И на вас могат и трябва да ви проповядват за любовта, за Бог, но Бог и любовта трябва да се опитат, трябва да имат практическо приложение. Любовта непременно трябва да се опита. Тя по никой начин не може да се намери така, както хората я търсят – по този начин я търси целият свят, но никой още не я е намерил. Като дойдете до любовта, вие непременно трябва да я опитате. Огън, който гори и изгасва, не е огън. Има тела, които веднъж като се запалят, с нищо не могат да се изгасят – и с кофи да изливате вода върху този огън, той не може да се изгаси. Казвам: това, което не гасне при никакви условия – нито при болести, нито при сиромашия, нито при страдания, е Любов. При такава любов никаква болест не може да устои. Болестта газии само онези, които нямат любов; сиромашията газии само онези, които нямат любов. Ако си слаб, това показва, че нямаш любов. Който има любов в себе си, той е силен човек. Не че ти като човек си силен, но любовта в тебе ти предава сила.

Имате един килограм желязо. Питам: кой от вас може да вдигне това парче желязо? Казвате, че всеки може, но ако прекараш силен електрически ток през него, който ще нагорещи парчето желязо до хиляда градуса, кой ще може да го вдигне? Никой не може да го вдигне. Не само че не може да го вдигне, но всеки ще седи на пет-десет метра най-малко далече от него. Голяма е топлината на това желязо. Ако вратът на човека е много тънък, какво ще бъде неговото положение? Той трябва да има по-дебел врат, който да отговаря на главата на тялото, а съобразно с това и дробовете трябва да бъдат хармонично развити.

Човек трябва да работи върху себе си, да се развива. В този смисъл всяка мъчнотия, която се явява в живота на човека, не е нищо друго, освен условие, за да се изправи

някай орган в неговия организъм. Боли те крак – какво показва това? Показва, че не знаеш как да движиш крака си. Щом не знаеш как да движиш крака си, това показва, че не познаваш закона на Доброто. Боли те ръката, не знаеш как да я движиш – това показва, че не разбираш закона на Божията правда. Имаш пришки на езика – значи не разбираш закона на Божията любов. Ухото ти е малко затъпяло – това показва, че не разбираш закона на Божията мъдрост. Всяко нещо си има свои вътрешни причини.

Мисълта, която искам да ви оставя, е следната: от вас не искам никакви религиозни, никакви догматични вярвания. – „Ама трябва да бъдем добри.“ Думата *трябва* ще я сложите в торбата си и няма да я изваждате навън. Няма да казвате, че трябва да се пее, да се свири. Ще извадите цигулката и ще пеете, ще свирите, но няма да събирате парса. Няма да бъдете в положението на онзи български даскал в едно село, който знаел да свири на цигулка и отивал често на църква, за да пее и свири при богослужението. Всички казвали: „Даскалът пее и свири много хубаво“, но никой нищо не му давал. Като огладнял, той напуснал църквата и отишъл да свири в кръчмата. Като го видели там, всички казали: „Ела тук да ни посвириш“. Посвирил той и веднага му дали да си пийне и хапне, нагостили го.

Това, което отделя хората от Бог, не е учението на Бога. Това, което сближава хората, което ги кара да се разбират, е Божията любов, Божията мъдрост и Божията истина. Когато се разбираме, ние трябва взаимно да си пазим интересите. Това значи: благата, които Бог ни е дал, да ги разпределим разумно; това значи живот. Разпределението на тези блага зависи от човека. Те могат да бъдат от умствен или от сърдечен характер; и най-после, като разпределим и физическите блага, с това ще се разреши въпросът. Следователно трябва да се разпределят благата и в трите свята. Всяко благо, което Бог е дал на човека, трябва да се разпредели правилно. Той трябва да задържи за себе си част от това благо, а останалото да раздаде на другите. Всичко, което Бог е създал, всички училища в света са създадени с цел човекът да намери своето предназначение. Често хората

употребяват знанията си не за това, което е полезно. Някои ще ти проповядват, че трябва да пазят съботата, но какво са придобили? Други пък ще ти проповядват, че трябва да се кръстиш. И кръстенето, и кръщаването имат смисъл, но с това хората не са постигнали много. Какво ли няма да ви учат хората – някои ще ви учат на тайните на Природата; някои земеделци ще ви учат как трябва да изорете нивата, за да изкарате повече жито.

Христос казва: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единнаго, Истиннаго Бога“. Само в Любовта е Христос. С други думи казано, човек може да работи само с любовта, която му е дадена. Любовта, която може да изправи и разреши всички противоречия в ума, в сърцето и в постъпките на човека, е Божията любов. Това е знанието, което сега идва в света. Вие, като ученици на една окултна школа, не изучавате нещата по един практически начин. Има един начин, по който може да се изучават нещата, но ако ви се даде, ще се отвлечете от знанието, което имате, и няма да постигнете много. Вие ще дойдете до положението на италианския учен Ломброзо¹, който изучаваше само отрицателните, престъпните типове в живота. Това е една аномалия. Човек трябва да изучава положителните черти на хората, трябва да изучава добрите хора. Кои са основните черти на човека? Основната черта на човека е любовта, която върви по пътя на мъдростта и на истината. Тази черта дава характера на човека. Той трябва да изявява на всяка стъпка Божията любов.

Сега всички трябва да размишлявате върху това, което ви говоря. Дълго време трябва да се мисли върху него, но за вас е важно онова, което може да ви остане от Любовта. Ще се учите да не хабите клечките кибрит, като ги драскате. Никога не си играйте с любовта, не я хабете, не хабете клечките си. Като драснете една клечка, трябва да запалите свещ и да вървите вече в пътя си. Запали ли се свещта ви, това е Любовта. Откъдето и да минавате, драснете по една клечка, но никога не мислете за нея, никога не мислете за запалените клечки. Кажете на човека една добра дума и не мислете. Минава един покрай някого и му казва: „Не

се смущавай, твоите работи ще се оправят“. – „Как ще се оправят?“ – „Това не е моя работа.“ Лекарят преглежда един болен и му казва: „Ти ще оздравееш“. – „Как?“ – „Това не е моя работа.“ Това значи: изнесете болния на планината – на чист въздух, хранете го със здрава, чиста храна и не се безпокойте, Природата ще свърши своята работа. Ние трябва да дадем на Божествения Дух да работи в нас, но всички трябва да учим. Човек трябва не само да учи, но и да прилага; не само да прилага, но трябва и да използва всяко нещо, да види неговия плод и да го вкуси, да го опита.

Апостол Павел казва: „Ако говоря с човешки и ангелски езици, а любов нямам, ще съм кимвал, що звънти, и мед, що дрънка“. Значи, ако Любовта не дойде у нас, всички други неща ще останат без съдържание и смисъл. Или другояче казано: ако ви дадат най-хубавата храна, но имате температура от четиридесет градуса, тази храна ще остане неизползвана и вие нищо няма да разберете от нея. Тази храна може да ви се даде само когато нямате никаква температура, когато сте здрави и добре разположени. Ако нямате Любов, всички външни условия, всякакво знание ще останат неизползвани. Следователно условието, при което може да използвате любовта, знанието, е Божията любов. Много от вас усещат, че имат препятствия, че не могат да постигнат това или онова. Много хора са ми казвали, че не са такива, каквито трябва да бъдат. Някои са идвали при мен и са се оплаквали, че не се отнасят добре с тях, не им дават вода да пият и така нататък. Казвам: идете на извора и пийте колкото искате. Не очаквайте да пиете от бъчвите, да ходите от бъчва на бъчва и да пиете от тях с масурче – оставете този въпрос настрана. Добре е някой път да отидете при някой кръчмар, да видите как той пише всичко, което купува и продава – защо? Защото реално е само това, което се пише. Това, което не се пише, не е реално. Само това ще се плаща, което се пише.

Сега вие сте в една школа, която изисква приложение. Може да имате някакви неудобства, но не се плашете от тях. Каквито и противоречия да срещате, не се спъвайте. Когато земеделецът оре земята, от нищо не трябва да се

спъва. Нищо, че понякога земята не е толкова добре наторена – той ще я натори. Ама нямало достатъчно вода, земята била суха – и това не е за спъване; той ще прекара някаква вада и земята ще стане по-влажна. Ето защо не се плашете от мъчнотиите. В каквито и мъчнотии да се намирате, бъдете като разумните градинари. За това се изискват ред лекции, които трябва да изучавате.

Питате: „Какво да правим?“. Казано е в Писанието: „Елате при Мене, Аз ще ви покажа вратата“. Добре, вие отивате при вратата, но тя е заключена със секретен ключ. Какво ще правите тогава? Всичко в Природата е затворено със секретни ключове. Понякога може да влезете вътре, но ако изгубите секретния ключ, не можете да излезете навън. Така пропаднал един милионер в Америка. Един ден той отишъл да разглежда богатството си в подземие, което отваряло и затваряло със секретен ключ. Като влязъл вътре, поради невнимание от негова страна ключът се заключил и той не могъл да отвори. Така милионерът останал в подземие при своето богатство, където и умрял.

Човек така може да умре и в науката. Като се предаде на изучаването на големи знания, може да влезе някъде, да се затвори със секретен ключ и повече да не може да излезе навън; и при знанието може да се затвори вратата. Следователно, ако говоря с човешки и с ангелски езици, а любов нямам, от нищо не се ползвам. Всеки от вас трябва да се ползва вече от Любовта. Любовта, която внася в човека нов живот, е Божествената любов.

Добрата молитва

1. лекция, 26 септември 1934 г., Русе, Братски салон

МИЛОСЪРДИЕ, СМИРЕНИЕ И МОЛИТВА

*Добрата молитва
В начало бе Словото*

Ще прочета 15. глава от *Посланието на апостол Павел към Римляните*.

Духът Божи

Като остарее, човек мисли, че всичко е научил, не знае, че учението е за старите. Младият не учи, старият учи. Хората не се разбират, понеже говорят различни езици. Преводът от един език на друг не става без погрешки, всякога стават погрешки. Всички езици си имат свои свойства – и старите, и новите езици. Много пъти, при превода от един език на друг, не може да се предаде истината. Понякога вие мислите, че разбирате някои работи, но никога не сте правили опит да видите докъде се простира вашето познание. Защото има два вида учене, два начина за учене – външен и вътрешен; има един физически начин, друг – духовен, има и трети начин – Божествен.

Всичката мъчнотия седи в това, че ние понякога искаме чрез физическия свят да разберем Духовния. Някой казва: „Видях нещо. И като го видях, се уплаших“. Но какво е плашенето? Когато сложат една голяма тежест на гърба ти, ти се плашиш, че ще се счупи. Или пък човек се страхува от някоя радост, защото понякога и радостта е толкова голяма, че не можеш да я носиш. Турците казват: „Хата олур“ (*ще стане грешка*). Понякога и скръбта е толкова голяма, че не можеш да я издържиш. Силният човек се познава във време на скръб. Ако ти не можеш да носиш скръбта, това показва, че си слаб.

Съвременните хора понякога приличат на един турчин арнаутин, който минавал за много сръчен. Една вечер той пътувал с коня си и видял на пътя един черен чукал, но

му се сторило, че това е поп, който го дебне, и му казал: „Папаз, махни се!“. Попът не се махнал. Арнаутинът казал: „Ти като не се махаш, аз ще заобиколя“ и заобиколил. Някой път хората се страхуват от изгорели чукани или от бъз. Това се случило вечерта, а на другия ден арнаутинът като видял на връщане, че това е пън, около който има бъз, извадил сабята си и започнал да къща бъза и да удря пъна. Както вечерно време арнаутинът мисли пъна за поп, който го дебне, така и вие във вашето съзнание понякога преувеличавате скърбите си, нямате ясна представа за това. Някой пита: „Защо Господ направи света такъв?“. Мислите, че Господ направи света, за да дойдете вие да ядете и пиете и да бъдете щастливи, но не в това е смисълът на живота, това е само едно средство.

Сега хората не се хранят правилно, не се хранят с това, което е определено за храна. Писанието казва, че човек трябва да се храни с плодове. Тепърва той трябва да се учи с каква храна да се храни и ако не намери подходящата, не може да добие безсмъртието. Как ще разберете думите на Христа: „Аз съм живият хляб, слезъл от Небето“? Като направите един вътрешен превод на този стих, ще видите, че Словото е храната. Ако човек не може да се запознае със Словото, остава ненахранен – значи човек се запознава със Словото. Както слабият, болният, хилавият човек обновява силите си след като яде хляб, така и онзи, който се запознава със Словото, ако е обезсърчен, обезсърчението му минава, защото то е едно отслабване. Щом човек се съедини със Словото, веднага ще се измени неговото състояние.

Аз не искам да ви повтарям неща, които не ви допринасят нищо. Казват, че повторението е майка на знанието, но това отчасти е вярно. В Природата нещата не се повтарят, не могат да се повтарят – ти си мислиш, че се повтарят. Една и съща опитност можеш да я имаш и в детството, и като възрастен, и като стар, но като имаш различни разбирания, това ще бъдат различни опитности. Например сега казват, че трябва да обичаме. Човек може да обича само Един. Казват, че в началото на своето развитие трябва да обичате всички – това е невъзможно. Какво означава да обичате

всички? Това е прерогатив само на Бога. Човек постепенно, с духовното си развитие, ще разширява кръга на своята любов. Качество на Бога е да обича всички, а човек ще счита това като една крайна цел, към която да се стреми. Това е точката, далечната точка, към която води неговият духовен път, значи това е идеалът на човешката душа. С приближаването си към съвършенството и към безсмъртието човек ще се приближава все към този идеал. Щом правиш разлика между едни и други, ти още не разбираш всичко. Казваш, че Господ създаде всички – тогава не можеш ли да обичаш това, което Господ е създал? Щом Господ е създал един човек, в него трябва да има красота. Ти не можеш да не обичаш красивото. От друга страна, това, което Бог е създал, е полезно. Ти не можеш да не обичаш полезното. Отвращението не е създадено от Бога.

Някой човек ти каже една обидна дума и ти не можеш да го обичаш – значи той се е облякъл в една дреха, която ти не обичаш. Понякога господарите не обичат слугите си и се оплакват от тях. И слугите говорят за господаря си, като се събират. И едните, и другите правят това. Кое е онова, което човек не обича? Защо не обичаш слугата си? Защото може би не е направил нещата така, както ти искаш. Но право ли е онова, което искаш слугата ти да направи? Много пъти казваш: „Трябва да вярваш в това, което аз ти казвам“. Няма какво да вярват хората в твоите думи. Временно е онова, което ти говореше. Важно е дали е истина, или не, онова, което говориш. Дали хората ще вярват, това е друг въпрос, това е тяхна работа. Истината не е от слабите неща, че да има нужда да я защитаваш. Ти казваш, че трябва да се увериш дали онова, което аз говоря, е вярно. Ако е вярно това, което казваш, тогава ти трябва да се ползваш от него. Но ако ти сам не можеш да се ползваш, това показва, че нямаш истинско разбиране.

Някой казва: „Аз не мога да пея, но мога да те науча да пееш“. Друг казва: „Аз не мога да свиря, но мога да те науча да свириш“. Това е невъзможно. Никога не можеш да научиш някого на това, което ти не знаеш. И ако някой, когото ти учиш, се е научил, той сам се е научил и знае повече от

теб. Някой казва: „Аз не зная, но мога да те науча теоретично“ – не се заблуждавай. Или някой, за да те научи нещо, казва: „Трябва да го научиш“. Ако ученето можеше да става насила, тогава всички хора щяха да са научени.

Всички вие сте много претоварени. Хората са претоварени все с ненужни неща. Казвате: „Какво ще се прави в тези години? Нашата държава все я оправят, но не е оправена. Зима иде, трябва да вгледим, какво ще се прави?“. Някой се оплаква и казва: „Ще умра“. Той си представя, че умира. Аз десет пъти съм умирах и пак съм възкръсвал. Писанието казва: „Ще възкръснеш“. Онзи пита: „Дали ще възкръсна?“. Там е сега знанието. Как ще възкръснеш, като не си умрял? Да умреш, това е едно особено състояние на съзнанието. Ти мислиш, че като умреш, ще изгубиш съзнанието си. Изгубването на съзнанието е друго, това не значи изгубване на живота. Възможно е да изгубиш условията, при които можеш да живееш. Възможно е да имаш голо съзнание, че страдаш, но твоето страдание е привидно. Човек може да се лиши от няколко блага.

Сега всички хора имат желание да се запознаят с Истината и ѝ дават какви ли не определения. Някои казват, че истината е горчива – в нея няма никаква горчивина. Казват: „Истината е неразбираема“ – това е друго заблуждение. Някой казва: „Ти носиш истината“. Истината няма нужда някой от вас да я носи. Друг казва: „Истината е непоносима“ – така не се говори.

Има три начина, по които вие може да познаете Бога: да Го познаете като Любов, като Мъдрост и като Истина. Това са трите начина, това са дрехите, с които Бог е облечен. За да познаете Любовта, трябва да имате знание. Любовта без знание е несъвместима с живота. Животът, сам по себе си, без Любов и без знание е несъвместим. Ти трябва не да създадеш условия на онова същество, което обичаш, но трябва никога да не да разваляш условията, при които то живее. Бог, Който ни обича, създаде света заради нас и целият свят показва Любовта на Бога. Бог чрез мъдростта създаде света, за да изяви Своята любов. Ние, ако обичаме Бога, трябва да използваме условията, при които живеем. Бог те е създал

да станеш музикант, а ти ставаш търговец; създал те е да станеш слуга, а ти ставаш господар; създал те е да станеш майка, а ти искаш да станеш баща. Всички искат да станат това, за което Господ не ги е създал.

Сега всички искате да станете господари, но какво ще добиете с господарстването? Чрез господарстването ще си навлечете една голяма беля в света. Понеже Господ е най-големият господар, като намери, че малките господари не са постъпили както трябва, дава им нови уроци. Писанието казва: „Гордостта се ражда не в слугите, а в господарите“. Господарят си представя, че има сила. В какво седи неговата сила, в това, че е много богат? Богатството не е сила, а условие. Утре ще дойде една малка болест – ти ще лежиш на леглото, паметта ти ще те остави, няма да можеш да помниш. Има такива болести, при които изгубваш знанието си. И като изгубиш всичкото си богатство, вече нямаш никаква сила. Значи в човека сила е само това, което не се губи.

Любовта се проявява чрез знанието, но и знанието става причина да дойде любовта. Силата идва чрез любовта. Ти не можеш да бъдеш силен човек, ако не любиш. Ако искаш да станеш силен човек, трябва да обичаш и ако не обичаш, ти си слаб човек. За да обичаш някого, ти трябва да имаш мъдрост. Ако хората се разбираха, не биха живели така, както сега. Ако един човек те разбира, той ще ти свири, а ако не те разбира, няма да ти свири; ако те обича, така ще те посрещне и така ще ти говори, че да си доволен. Ти казваш за някого: „Трябва да го насоля по всичките правила“; после казваш: „Аз го насолех“. Солта не дава живот, тя запазва някои работи. Христос казва: „Солта ако обезсолее, с какво ще се соли?“. Какво означават тези думи? Ако твоето сърце престане да обича, то се е обезсолило; ако твоят ум престане да обича Божиите работи, ти си се обезсолил. Любовта ще ти даде тази сила. Божията мъдрост, като я приемеш, ще ти даде условия за силата.

Представете си, че не знаете какво нещо е сладчина. Бог ти е дал едно чувство, един орган на вкуса, чрез който можеш да узнаеш сладчината моментално. Един, втори, трети, четвърти професор могат да те изпитват какво нещо

е сладчината, но ти казваш: „Тъмно ми е, не мога да разбера какво нещо е тя“. Казвам: разбирането на сладчината е въпрос само на няколко секунди – като близнеш, ще разбереш. Тогава това, което професорите не могат да ти обяснят, ти ще го разбереш и ще кажеш: „Научих какво нещо е сладчината“. Като си слушал двадесет години, нищо не си научил, а като близнеш, веднага ще научиш. И двадесет години да ви говоря защо Господ е това, няма да го научите, но ако близнеш Мъдростта, ще я научиш. Сега в света някои лекуват алопатично, а други лекуват хомеопатично, тоест с малки дози. Алопатичните лекове често са горчиви, а хомеопатичните отвън са сладки. Понеже децата бягат от горчивите лекарства, лекарите са се изхитрили и приготвят лекарства, отвън покрити със сладчина, а отвътре горчиви.

Да кажем, че вие се радвате на спечелени сто хиляди лева. Кое е онова, което ви причинява радост? Какво могат да ви донесат те? Сто хиляди лева могат да ви донесат голяма пакост. Ако ги носите като злато, могат да ви претрепят някъде. Ако имате сто хиляди и около вас се съберат хора, които нямат пари, те ще започнат да ви мамят, да ви лъжат и вие няма да знаете истината. Значи вие се радвате на това, което може да ви причини страдание.

Като ви говоря сега, някой от вас, който не разбира, ще каже: „Какво трябва да правим?“. Онзи, който носи нечисти дрехи, трябва да ги съблече, после да се измие и да се облече със съвършено нови дрехи, а за старите да не мисли. Има някои ваши възгледи, за които казвам: съблечете ги и ги хвърлете. Не само това, но и ще отидете в банята да се измиете по всичките правила – без сапун, защото той не измива, а забърква работите. Сапунът много пъти запушва порите. При това този, който вие употребявате, е направен от вещества, които не хармонират с човешкото тяло. В дрехите, прани с някои сапуни, има една особена, отвратителна миризма, която остава два-три дни. Изпери дрехите с чиста вода. Ако някоя вода не може да ги изпере, значи в нея има някои примеси; има вода, с която не може да се пере. Сега не давам това като правило.

Ти казваш: „Аз имам вяра“. Каква вяра имаш? Вяра имаш, но те боли рамото; вяра имаш, но те боли коремът; вяра имаш, но стомахът ти не работи. Питам: каква е тази вяра? Някой казва, че е болен. Болестта не е нищо друго освен едно изобилие – значи дадено ти е едно изобилие, което носиш. Всички болезнени състояния се дължат на капилярните съдове в човешкия организъм. Някой казва, че е неврастеник. Неврастенията показва, че през нервите на човека тече повече електричество и нервната му система от много работа се е раздрусала. Той трябва малко да завърти крана, за да не е неврастеник. Нали има модерни душеве с два винта: единият за топла вода, а другият – за студена. Ако пуснеш само врялата вода, този душ ще те изгори, а ако пуснеш само студената вода, ще изстинееш. Ти ще пуснеш и топлата, и студената вода и ще пробваш с ръка, за да направиш водата приятна.

Човек има два ключа: студената вода е това, което слиза от главата, а ключът на симпатичната нервна система² пуска топла вода. Ти си станал неврастеник – много студена вода си пуснал. Малко ще постегнеш душа със студената вода и ще отвориш ключа на симпатичната нервна система, на топлата вода. Имаш много знание, а малко любов – студен си станал, неврастеник си; ще затвориш ключа на прекомерните човешки знания и ще отвориш ключа на любовта. А стане ли много горещо, ще пуснеш от студената вода. Така че любовта и знанието трябва да се съединят, да се образува едно приятно съчетание.

Ти се плашиш, че те боли ръката. Това показва, че в дадения случай ръката приема повече сила, а има по-малко възможности тази сила да се проявява. Имаш ревматизъм – завърти малко ключа на топлата вода, трябва ти повече любов. Любовта лекува всички болести, но трябва да знаеш как да я употребиш. Човек, ако иска, може да се лекува с любовта, може да я опита. Заболи те рамото – ще опиташ любовта си. Твоето рамо ти казва: „Много работа съм свършило, но ти никога не си ме погледнал и помилвал“. Ти ще го погледнеш и ще го помилваш. Заболи те кракът – ти никога не си го милвал. Ще погладиш крака си. Ако го

погладиш и не ти минава, това показва, че не го обичаш. И обратно: ще милваш крака си дотогава, докато започне да се затопля; при затоплянето се разширяват капилярните съдове. Някой път казваш: „Направих опит“, но утре пак те заболи някъде – това показва, че не си направил опита както трябва.

Бях веднъж при един евангелист. Заболя го зъб, а той нямаше церове. Беше десет часа вечерта, всички аптеки бяха затворени. Казах му: „Нали в Евангелието е писано, че когато те заболи някое място, да го намажеш с дървено масло и да идеш при презвитера да се помоли. Какъв смисъл има онова, което е писано, ако не се приложи?“. Казах му още: „Двадесет години вървиш по пътя на Христа, призови Го да ти помогне. Ако не те излекува Христос, значи ти не Го познаваш. Ако те излекува, познаваш Го“. Казано е: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго, Истиннаго Бога и Господа Исуса Христа, Когото си изпратил“. Ако ти познаваш Христа, душата ти ще бъде пълна с любов и няма да те занимават малките работи.

Един евангелски проповедник веднъж проповядвал, че човек не трябва да се обезсърчава, трябва да има самообладание, и че всичко, което иде от Бога, е за добро. Когато слязъл от катедрата, му съобщили, че баща му е умрял, и той се разплакал; после му казали, че някой друг е умрял, а не баща му. Защо се е разплакал проповедникът? Баща му не е умрял, отишъл е на визита – Господ го е повикал; отишъл си е у дома, при Баща си. Вие казвате на човека, че баща му е умрял – не е права тази идея. Ако вашият баща умира, ако брат ви или сестра ви умират, вие не сте на правия път. Ако вашата вяра се губи, ако нямате самообладание, не сте на правия път. „Баща ми умря и аз ще умра“ – не си на правия път. Можеш да кажеш: „Ще мина през училището на смъртта“, това е друг въпрос.

Христос казва: „Имам власт да положа душата Си и имам власт да я взема пак“. На друго място казва: „Съборете този храм и Аз в три дена ще го създам отново“. Това показва сила, знание. Евреите Му казали: „Ти на колко години си? Нямаш още тридесет и пет години, а този храм е съгра-

ден за четиридесет и пет години“. Някои казват: „Научи ни, Учителю“. За да ви науча, трябва да ме слушате. Аз не съм намерил хора, които да ме слушат.

Някой казва за някого: „Звездите му помагат“; или: „Въздухът му помага“. Въздухът е условие, звездите са условие, но те не помагат. За някого казват, че е Венерин тип. Кривият тип на любовта е Венерин тип, той не знае как да люби. Венериният тип понякога си позволява някои неща. Ще си съставите едно ясно понятие за истинското проявление на Божествената любов. Това е най-хубавото състояние. Ако ти опиташ Божествената любов, ще разрешиш всички мъчнотии и животът ще има за теб друг смисъл. Човекът на любовта не се бои. Човекът, който има любов, не се бои нито от смъртта, нито от тъмнината, нито от болестите, нито от сиромашията – от нищо. Онзи, с когото е Любовта, не може да бъде болен.

Някой декламира Шекспир³ или друг автор. Това, което декламира, не е негово, взел го е оттук-оттам. Някой проповедник цяла седмица взема оттук-оттам и сглобява една проповед. Стойността на една проповед се вижда от това, което може да донесе като се приложи в живота. Славейков⁴ е казал: „Парице, парице, всесилна царице, с тебе в рая, а без тебе накрая“. Ако това беше вярно, тогава всички богати хора трябваше да бъдат в Рая, а Писанието казва, че богат човек не може да влезе в Царството Божие. Какво е разбирал Славейков под думата *пари*? Ако парите се разбират в преносен смисъл като Божия мъдрост, тогава добре, но ако се разбират буквално, тогава думите *парице, парице, всесилна царице, с тебе в рая, без тебе накрая* нямат смисъл.

Ти може да кажеш думите *любов, мъдрост*, но любовта и мъдростта не идват. Отидеш при някого, усмихнеш му се сладко, но той седи и не мърда. Гледаш, че една млада мома е весела и засмяна, приближаваш се към нея любезен, усмихнат, но тя си мени погледа. Казваш: „Тя много студено се отнесе“ – защо се е отнесла студено? Понеже винаги изхождате от себе си, от известни ваши състояния, които не са ваши, вие сте заинтересовани.

Например имате пари, вложени в банка – интересувате се от нея, но от обич ли? Утре ще извадите парите си от тази банка и ще кажете: „Пет пари не давам за банката“. Това не е начин за намиране на истината. Ти изучаваш някоя наука, но си заинтересован. Изучаваш френология, но си заинтересован; изучаваш хиромантия, но си заинтересован – така не се учи. Най-първо Бог, като е създал света, вложил е Любовта в сърцето на човека, Мъдростта в неговия ум и Истината в неговата воля. Това са три сили, които Той е вложил в човека. Докато ти, в сърцето си, вървиш по пътя на Истината, можеш да постигнеш всичко. Това е новият път, по който трябва да върви човек.

Някой казва: „За да тръгне човек по новия път, трябва да се отрече от себе си, да напусне жена си, децата си“. Ти можеш да напуснеш жена си, но пак ще бъдеш старият човек, нищо повече. Например ще напуснеш една жена, но ще вземеш друга; ще напуснеш българските пари, но като отидеш в Англия, други пари ще имаш. Това не е самоотричане, това е криво разбиране.

За да имате знание, трябва да имате любов и за да имате любов, трябва да имате знание. За да се прояви любовта, трябва да имате знание, а за да се прояви знанието, трябва да имате любов. Това са две неща свързани, както са свързани положителните и отрицателните величини. В душата си ти си мислиш какво ли не или в нея е влязло едно изопачено чувство. Как според вас трябва да се обича човек? Пишете по темата „Истински метод за обичане“. Да пишат тези от вас, които могат. Имате известна опитност – пишете въз основа на нея. Ще накараме някого от вас да направи опит с любовта, да не е само теоретично писането.

Сега, като ви говоря, някой от вас може да каже: „Каква е крайната цел на Учителя? Какво иска да ни каже той?“. Две неща искам да ви кажа: да не слагате никакъв горчив примес във вашата любов и да не слагате никакъв горчив примес във вашето знание – да не е изопачено знанието, да не мислиш това, което не е. Казваш: „Той не ме обича“. Че и ти досега не си го обичал. Човек, който веднъж е обичал, е променен, той е вече човек и половина. Човек и полови-

на е този, който обича. Някои учат любовта на миналото; вие учите още любовта на миналото. Човек, който е обичал веднъж, не мисли вече за себе си, готов е, има всичкото богатство в света и е щедър – той е като извор, който тече. Той не мисли как ще мине животът му, не мисли какво ще стане, занимават го съвсем други въпроси. А дотогава, докато мислиш какво ще стане с теб, докато мислиш, че трябва да пестиш за стари години, че има старини, това-онова – нямам нищо против, но това не е разбиране от Бога.

Ние сега мислим как да уредим живота си. Всички, които са уредили живота си, са все на почетно място някъде. Но да оставим това сега. Ще ви приведа един пример. Някой отива да иска пари от един банкер. Банкерът започва да му чете морал: „Ти трябва да бъдеш честен, трябва да се носиш добре“, но после ще му даде три полици. На този морал се изгражда човешкият живот. „Трябва да бъдеш честен“ – банкерът му чете морал дълго време и онзи подписва полиците, дава гаранция и излиза; после си казва: „Много голям морал ми чете“.

Аз не искам да ви чета морал, но ви казвам така: парите, които Бог ви дава, не ги харчете нахалост, харчете ги намясто. Първо, с тези пари веднага си купи хубави, първокласни дрехи, хубави обувки, хубава шапка; направи си и една хубава, порядъчна къща, вземи си едно хубаво легло – употреби парите така. Ако богатството ти не може да стане проводник на Божията любов, тогава то няма смисъл в себе си. Ако с богатството, което Бог ти е дал, не можеш да си създадеш приятели, тогава вървиш по крив път. Ако и със сиромашията не можеш да си създадеш приятели, вървиш пак по крив път. Това е един метод.

При един банкер в Америка отишла комисия от благородни дами да иска помощ за благотворителни цели и той дал една малка сума. После при него отишла една девойка, която така го погледнала, че той ѝ казал: „Какво обичате? На ваше разположение съм“. Какво е употребила девойката? Употребила е любовта, носела е любовта. Тя искала да каже на банкера: „Аз вярвам, че в твоята душа се крие нещо хубаво, велико. Аз те познавам, в теб има нещо хубаво, но

хората не те познават“. Това е говорел погледът на девойката и банкерът веднага отворил касата.

Ако хората питат за вас кои сте, вие още не сте в пътя. Ти казваш: „Човек трябва да бъде много скромен“. Нямам нищо против това, но ви казвам: аз съм за милосърдието, за смирението и за молитвата. За мен животът има смисъл само за милосърдието, за смирението и за молитвата. Единствените неща, на които съм се спрял, са милосърдие, смирение, молитва. Милосърдието е закон на Любовта, смирението е закон на знанието, а молитвата – на Истината. Чрез молитвата ти ще се научиш да влезеш в общение с Бога, да разговаряш с Бога. Ако на своя Баща не можеш да говориш, не можеш да се развиваш правилно. Всяка вечер ще говориш по телефона с Бога – с любов ще Му говориш, ще Му благодариш, че те е изпратил на Земята. Ще кажеш: „Господи, много добре си направил всичко“. Но ако казваш: „Какво да се молим?“, какъв учен човек си ти? На хората държиш лекции, а не можеш да се молиш на Баща си.

Под думата *молитва* разбирам следното: това е истинското положение, при което човек може да се научи да говори; то е един вътрешен подтик, една вътрешна необходимост. Когато никакъв метод вече не помага, когато човек е употребил всички средства и не може да помогне, тогава ще дойде до онова уединение на душата, при което нещо от дълбочините му се повдига нагоре към Бога. Всеки, който отива при Бога, не е разочарован. Когато сме отивали при Бога, не сме били разочаровани. Не е било време, когато Той да не ни е слушал. Той ще ме послуша, но когато говори в мен, трябва да съм послушен, да изгълня Неговата заповед; с други думи: ако върша волята Му, молитвата ми всякога ще има благоприятен резултат. Ако не върша волята Му, молитвата ми няма да бъде послушана.

Христос нямаше болести, нямаше нужда от болници. Той казваше, че като носи Своите теготи, е взел и нашите теготи. Христос показва един път, който е път на цялото човечество: не само да носим страданието като един товар и да се обезсмисля всичко, но да виждаме във всички страдания една красива страна. Според мен герои са само онези, които

носят страдания. Като носиш страданието, ти си герой и в геройството трябва да знаеш какво голямо благо ще донесе това страдание на теб и на цялото човечество. Страданието на Христа донесе големи блага за цялото човечество. Ако всички светии не бяха пострадали, ти нямаше да бъдеш сега в осветлен път – те светят по пътя, по който ходиш.

Ще ви кажа една сладка дума. Като вземете пари назаем, да бъдете точни, на падежа да си платите парите – по банкерски това е много право. Трябва да бъдете точни, навреме да дадете път на Любовта, да работите върху нея; да дадете път на знанието, да дадете път и на Истината – да работите върху тях. Човек да им отвори път, да стане проводник, да стане съработник на Божията любов, на Божията мъдрост, на Божията истина. Това е предназначението ни. Всичко друго, което може да имате в света, без това вътрешно познание, ще се разтопи, ще се разсипе. Един ден, като остареете, ще изгубите вашата младост.

Наскоро една учителка ми разказваше, че като я пенсионирали, не могла да се побере в кожата си – вече не можела да учи никого. Тя заприличала на героя от примера, с който ще завърша лекцията. Един турски кадия (съдия) работил тридесет години и най-после го уволнили от съдийството. Той не могъл да се побере в себе си – мъчно му било, че не може да съди никого. Понеже трябвало да заповядва, взел четиридесет стомни, напълнил ги на една чешма, сложил ги пред една джамия и като идвал някой, той му показвал коя да вземе, казвал: „Вземи тази стомна“. Така кадията имал възможност пак да заповядва; така прекарал последните дни на живота си. Ако и вие, като окултни ученици, завършите като този кадия, който показвал коя стомна да се вземе, това е изгубена работа. Ако аз бях на мястото на кадията, щях да направя следното: да напълня една стомна с вода и да търся хора, които са ожаднели, да им давам по една чаша вода и да им казвам: „Като дойдат някои хора при вас, така да им давате“.

Едно нещо искам сега от вас, то е следното: да бъдете един отличен образ на Божията любов. Не отвън да я хванете, но отвътре да сте образ на Божията любов; в себе си да

сте доволни, че можете да бъдете носители, проводници на Божията любов. Няма нищо по-хубаво от това, единственото нещо, което трябва да остане във вас, е това. Като забравите другото, да остане именно това: да бъдете един отличен образ на Любовта. Сега може да стане въпрос какъв да бъде образът. След като правите усилия в това направление цяла една година, елате пак при мен. След една година пак ще ви събера и ще ви говоря какъв образ може да бъдете. Ако не научите след една година, ще ви кажа: „След една година пак ще ви събера“; после след още една година. Най-после вие ще заминете за другия свят и като се върнете, пак ще ви кажа да се учите да бъдете образ на Любовта.

И на другия свят, и на този свят – където и да е, да бъдете образ на Божията любов. Да бъдете образ на Божията любов не както другите; всеки един от вас трябва да бъде един специфичен образ, а не да си приличате, ни най-малко не трябва да си приличате. Трябва да има едно голямо разнообразие, да не си приличате един с друг, всички да бъдете специфични и като не си приличате, да се допълвате, да се приложи законът на допълнението. Ще се съедините в едно цяло и като съберете всички части в едно място, като дойде Бог, през вас Той ще даде това, което липсва. Това е работа само на Бога. И като дойде Той, ще разберете дълбокия вътрешен смисъл на живота, ще разберете защо светът с създаден по този начин.

Добрата молитва

2. лекция, 3 октомври 1934 г., София, Изгрев

СТАР И НОВ ПОРЯДЪК

Добрата молитва

*(Учителя чете заглавието на разработената тема:
Истинският метод за обичане.)*

Мислете върху обичта. (*Една буболечка каца върху листовите с темите.*) И тази буболечка разрешава въпроса за обичта. (*Един брат прочита няколко страници по темата.*) Разсъждаване трябва. Вие вървите все по стария начин на разсъждаване, но по този начин ще получите стари изводи. Например казвате, че няма Бог – това е стар метод. Съществува правилото, че не можеш да докажеш това, което не съществува, а щом съществува, няма какво да го доказваш. За да изследваш един предмет, който е близо, ще употребиш метода да го смалиш, а пък ако е много далече, ще трябва да го увеличиш.

Най-първо, съществува ли обич в света? Щом приемем това, как ще го докажем? Можем ли да докажем съществуването на светлината? Тя сама се доказва. Има методи за използване на светлината. В какво количество можеш да я възприемеш? Ако приемеш с очите си повече светлина, отколкото трябва, това може да причини известна пертурбация в нервната ти система, защото очите не са приспособени за силна светлина.

Пишете сега върху темата *Новият начин на мислене*. Ние трябва да любим – това е новият начин на мислене, но тук изразът трябва да се поправи. Самата дума *трябва* е вече стар начин; при новия начин тя трябва да се замени с друга дума. Може да се замени само с *да* или направо да се каже *ние любим*. От тези три изрази – *ти трябва да любиш*, *ти да любиш* и *ти любиш*, кой ще произведе резултат? Човекът със старото мислене мисли, че трябва да обича, но същевременно съзнанието му вътре е разделено и казва: „Не може да се обича“. Не може да накарате един човек да обича това, което е противно на неговото естество.

Сегашните учени казват *положително и отрицателно електричество* – това нищо не значи. Аз разглеждам така този въпрос: има електричество механично, органично и психическо. По какво се отличават те? Механичното електричество върви по прави линии, органичното – по криви линии, а психическото върви спирално. Щом впрегнете една психическа енергия на работа, понеже тя съдържа в себе си и механичен процес, електричеството винаги иска да се освободи от този кръг на движение и търси правата линия. Щом електричеството не иска да върви по крива линия, то иска да върви по механичния път, най-лесния път. Понякога започвате с най-възвишеното, с психическото. Една мисъл, за да може да се организира, трябва да бъде силна. Неорганизираната мисъл е слаба; тя е силна отвън, но отвътре е слаба и не може да издържа.

Старото мислене се отличава със следното: когато човек мисли по старому, той се безпокои. Където има безпокойство, там е старото мислене; където няма безпокойство, а има светлина, там е новото мислене. Да кажем, че мислиш за богатство и се безпокоиш. Безпокоиш се, че не си богат – тогава ти вървиш по стария начин на мислене. Когато не се безпокоиш, вървиш по новия начин на мислене. Християнин си, но ако се безпокоиш, ти вървиш по стария начин. Всякога, когато имаш безпокойство, това е един стар начин. Или нямаш търпение и казваш: „Трябва да бъда търпелив“.

По какво се отличава търпението? Някой ти казва една дума, ти не си премълчаваш и му отговаряш. Ако със своя отговор усетиш едно безпокойство в себе си, това показва, че вървиш по стария закон. А щом отговориш и усетиш спокойствие, това показва, че си постъпил по новия начин на мислене. Не отговаряй на глупавия според глупостта му. Отговаряй на глупавия разумно, за да познае той, че е глупав. Не отговаряй на безумния според безумието му. Твърдението в израза *отговаряй на безумния според безумието му и на умния според ума му* според мен е старо. Не взимай ролята на глупавия – това значи: *не му отговаряй със същата негова мярка*. Той се занимава с известни глупави въпроси; не разисквай глупави въпроси, каквито той разисква.

Например някой пита не може ли светът да се създаде и без грях. Как ще го обясните? Вие говорите за развитие. Взимам един топ със сто метра навито платно и го развивам. След като съм го развил, станало ли е платното поучено? Развито е, но ни най-малко не е станало поучено. Като го навия, става ли по-просто – не. Вие казвате: „Човек трябва да се развие“, но трябва да разбирате смисъла на думата *развитие*. Тази дума сама по себе си няма сила. Ти казваш: „Трябва да се развия, да стана по-умен“, но като станеш по-умен, в някои случаи ставаш по-лош. Или казваш: „Аз трябва да уредя живота си, да стана учен човек“, но като станеш адвокат, ще бъдеш отвътре грешен, а отвън праведен. Като станеш християнин и започнеш да изучаваш Библията, ти ще правиш повече грехове, отколкото порано. Ще направиш едно прегрешение и ще намериш един стих да се оправдаеш – дали ще можеш да се оправдаеш, то е друг въпрос. И да се оправдаваш, и да не се оправдаваш, двете неща спадат към една и съща категория. Нито когато човек се осъжда, е лошо, нито когато се оправдава, е добро. Щом някой казва: „Не искам да ям“, аз подразбирам, че е ял; щом казва: „Искам да ям“, подразбирам, че не е ял.

Първо трябва да мислите. Ако не мислите, въпросът е свършен. Но и в мисълта може да направите една погрешка. В какво седи погрешката? Не се доближавай до огъня и не си слагай пръста в него, нищо повече. Това е едно от правилата: стой далече от огъня. Двама души не могат да живеят заедно по единствената причина, че са много близо. Ако бяхте разпръснати по цяла България и ако ви се говореше по радиото, нямаше да има помежду ви никакъв спор. Но понеже сте събрани тук, има всички условия за противоречия. Макар да има недоволство, то не се изказва, а задоволството на онези, които са доволни, седи на косъм и утре може да се развали. После, когато се говори, трябва да се изхвърли личният език с думите: *ние, ние, ние, аз, аз, аз*. Сложете настрана тези думи *аз, ние*. Сложете настрана и следните определения, когато говорите за човека: *отличен, много добър, като него няма*. Това е мода, украшение, това са панделки – защо са ти панделки?

Да кажем, че вие си задавате въпроса дали сте добри, или лоши. Какво подразбирате под това да сте добър или да сте лош? Ти казваш: „Аз съм много добър човек“. Претеглям те – тежиш петдесет килограма. После казваш: „Станал съм лош“. Пак те претеглям – тежиш пак петдесет килограма. Ти искаш да изтъкнеш, че нещо е дошло в теб. Сънуваш, че си убил някого и казваш: „Аз съм убиец, убих един човек насън“. Как го уби насън? Има някои неща, които не са реални. Вие говорите понякога за добродетели, които са насън. Казваш: „Това направих, онова направих“, а после казваш: „Насън го направих“.

Сега всички, които сте в училището, искате да се измените; казвате, че трябва да се измените. В какво седи понятието *Бог* – в това, което се изменя, или в това, което не се изменя? Вие имате една философия, че трябва да се измените, но тогава по кой път ще вървите? Ще кажеш: „Аз съм невежа“, но невежеството е едно изменение. Казваш: „Станал съм много учен“ – пак си се изменил. Станал си невежа, понеже си занемарил четенето на свещените книги; после си възстановил първоначалното – значи си премахнал невежеството. „Станал съм учен човек“ – ти не говориш истината, ти си възстановил твоето нормално състояние. Няма да казваш, че си станал учен човек, а ще кажеш: „Освободих се от невежеството, освободих се от мързела, който имах“. За някого казват, че е станал много учен, завършил е четири факултета; никакви четири факултета не е завършил. Казват за друг: „Той е създал нова теория за създаването на света“. Един учен напоследък твърди, че един атом първоначално се е пръснал и е образувал Вселената. Казваш: „Понаучих нещо“ – какво си научил? Или казваш: „Да обичаме“ – Бог обича. Имаш ли понятие как Бог обича? Ти, като говориш така, трябва да обичаш както Бог обича. И ако аз кажа на хората: „Така да грееете, като Слънцето“, имаме вече един пример, имаме понятие за Слънцето, виждаме го.

Вие казвате, че не сте толкова добри, че сте останали много назад – това е стар начин на мислене. Или казвате, че еди-кой си народ е станал по-културен – и това е стар

начин на мислене. Нима римляните, германците, англичаните, шведите, египтяните, асирийците, евреите не бяха културни? Казвате: „В бъдеще ще бъдем по-културни“. Ние, съвременните народи, с какво седим по-високо от предишните? Сега въпросът е кои християни са по-добри: първите или сегашните? Ако мислим по старому, ще кажем, че първите християни бяха по-добри. Логически го доказват така: първите узрели плодове са най-хубавите, а последните не са толкова добри. Казват: „Сегашните християни са последните плодове. Те не могат да узреят както трябва“ – това е старото мислене, това е една погрешка. За физическия свят заключението е много право, но тази аналогия не издържа в Духовния свят – там законите са съвсем други.

Сега искам от вас да мислите. Някой държи реч и един от слушателите казва: „Речта беше толкова хубава, че аз плаках“; друг слушател казва: „Речта беше толкова лоша, че аз никак не се интересувах“ – нито едното, нито другото е вярно. Ако си плакал, плакал си за себе си. Не те е накарала речта да плачеш, но ти имаш някоя причина в себе си.

Където има закон, там има старо мислене. Където има скърби и страдания, там има закон. Там, където има смущения, където има недоразбиране на някои работи, има закон. Да се освободиш от условията на закона, то не е така лесна работа. Жената може да се освободи от клещите на закона само при смъртта на мъжа. И мъжът може да се освободи от клещите на закона само при смъртта на жената. Като питате човек трябва ли да се жени, или не, вие имате една съвсем стара идея. Аз сега не съдя женитбата.

Някой казва: „Трябва ли да стана слуга, или не?“. Щом станеш слуга, ти имаш вече известен договор с господаря си за една година. Слуга си и господарят ти казва: „Това ще свършиш“. Ти, като слуга, казваш: „Аз искам толкова да ми платиш“. Господарят е мъжът, слугата е жената – за една година ти си жена на този господар. Дойде краят на годината и ако ти изнася, ще бъдеш жена, а пък ако не ти изнася, ще напуснеш този господар. Някои жени казват: „Не мога да търпя мъжа си, нямам сила да го търпя“. Някои мъже казват: „Нямам сила да търпя жена си, тя се натрапва“. Питам:

слугата трябва ли да се върти постоянно около господаря си? Не, ще работи на нивата и от време на време ще идва при господаря си. Слугата да гледа да изпълни честно длъжността си, а не да се занимава с господаря си, с това къде ходи той. Сегашният порядък на нещата, въпросът дали хората трябва да се женят, или не, абсолютно не ме интересува, понеже той спада към един свят на безпорядък и безправие.

Сега вие казвате: „А ние, които сме се оженили?“. Много хубаво сте направили, че сте се оженили, но за една година. Като умрете ти и жена ти, ще бъдете свободни. Господ, за да отучи хората от един лош навик, внесе смъртта. Толкова дебелоглави бяха хората – да не разберат истината, да не слушат, че се внесе смъртта. Бог внесе смъртта – тя разрешава въпроса. Бог казва на мъжа: „Тази жена не ти трябва“, но мъжът казва: „Без нея не мога“. Всеки мъж, като умре, става ангел за жената и тя плаче за него. Но по някой път жената казва: „Много добре стана, че той си замина“. Ако е ходел с други жени, по-добре е станало, че Господ го е взел – я вижте сините петна по тялото ѝ. Няма жена, която да не е правила престъпления – насън я прегръща някой чужд мъж. И мъжът насън прегръща някоя чужда жена.

Това, което става насън, и в действителния живот става; това, което в действителния живот става, и насън става – моите разсъждения са такива. Един човек, вегетарианец от деветнадесет години, насън яде кокошка и като се събужда, плюе. Той казва: „Чудя се на ума си, как ядох насън кокошка?“. Тогава и в действителния живот може да ядеш кокошка. Това показва слабостта на известни навици, които сме придобили. Те имат понякога надмощие над нашата воля. Аз гледам как се натрапват някои мисли. Една мисъл ти се натрапва като муха – отпъдиш я, тя пак се натрапи. Защо те преследва тази мисъл? Седиш и мислиш: „Дали моето дете е живо? Дали синът ми ще завърши училище, или не?“ – натрапва ти се тази мисъл. Защо ти се натрапва мисълта дали детето ти ще завърши училище, или не? Ти си заинтересован материално и не можеш да решиш правилно въпроса. Синът ти може да завърши, но дали ще ти донесе това, което очакваш, то е друг въпрос.

Някой казва: „Аз съм вярващ“. Никога не мога да ви покажа как трябва да живеете. Аз трябва да ви покажа как това да стане метод. Някой може да каже: „Дайте ми един метод за любовта“. Аз ще му кажа: „Тръгни след мен. Цял ден ще вървиш след мен и ще научиш метода – каквото правя аз, и ти го прави. Ако ти изнася, прави го, ако не ти изнася, не го прави“. Друг казва: „Ние трябва да обичаме както Бог обича“. Тогава аз ще тръгна след Бога и каквото прави Той, и аз ще го правя – ще внимавам какво прави Господ. Вие не смеете да отидете при един свят човек. Казвате: „Той е свят човек, до него никой не може да се допре, като него друг няма“. Аз разбирам следното: вие не искате да живеете като него. Казвате: „Той е много свят човек“ – слагате си една преграда, понеже не искате да живеете в неговата святост. Вие го виждате облечен в много проста дреха, не е като някой цар, на главата си няма корона.

Доброто в света седи в това: като го възприемеш, то трябва да внесе нов елемент в теб. Доброто поддържа мира. Това, което поддържа мира в човека, е добро; това, което отнема мира в човека, е зло – така седи истината. Това, което поддържа топлината на човека, мекотата на характера му, неговата топла мисъл, е Любовта. За да обичаш, трябва да имаш тази топлина – тя е най-приятната топлина; после трябва да имаш приятна мекота, после трябва да имаш красота. Това са три неща, които вървят заедно – топлина, мекота и красота, това е Любовта. Тя върви с тези три неща. Ще си пишнеш кожата и ще видиш, че имаш приятна топлина; кожата да не е много суха и да не е много влажна. Има и една мекота, която е приятна.

Любовта трябва да бъде един метод за лекуване, вие трябва да я разберете като метод за лекуване във вашия живот – това е практическото приложение. Имате едно кораво чувство, неразположен сте, гледате мрачно, песимист сте – приложете любовта като един метод за промяна на вашето състояние. Във вашата нервна система липсва нещо. На онзи, гладния човек, какво ще му кажеш? Ще му кажеш: „Липсва ти нещо“. Дай му да яде и той ще се задоволи; дай му подходяща храна за душата.

Ти питаш: „Как ще ям?“. Ще ядеш, не мисли как. Турците казват: „Който много знае, много тегли“. Понякога аз ви наблюдавам. След като ви говоря, вие казвате: „Това не се отнася до мен“. Казвате: „Нещо ново да дойде“. Какво е това ново? Казвате: „Да дойде Христовата любов“ – и чакате тая любов. По какъв начин ще дойде Христовата любов? Христос чакаше ли Баща Му да дойде отнякъде? Той каза: „Аз живея в Отца и Отец живее в Мене и изпълнявам Неговата воля“. Ако чакате Христа отвън, вие нямате понятие за Него. Ще кажете: „Аз съм в Христос и Христос е в мен“, нищо повече.

Една сестра ми разказа следното: „Срещнах се с един съботянин⁵, който започна по старому – попита ме: „Имате ли Духа?“. Аз му казах: „Не зная дали го имам“. Попита ме: „Разбирате ли Писанието?“. Казах му: „Чела съм малко“, а той пак пита: „Но съботата пазите ли?“.

Ето какво представлява съботата: Бог, като се занимавал със света и с хората шест дни и като видял колко лоши ще бъдат хората, в седмия ден си починал от всички човешки неразбории. Ти, за да имаш един съботен ден, трябва да се освободиш от всички неразбории в света, от жена си, от децата си, от професията си, от потеклото си и да помислиш за себе си не какъвто си в потеклото си, а такъв, какъвто си в себе си.

Трябва да изучавате Любовта в душата си. Тя не е нещо, което може да разберете с ума. Приближавате се до някой човек – лъхне ви нещо, приятен ви е. Тази приятност се дължи на нещо. Като се приближите до друг човек, ви е неприятно. Ще ви дам едно сравнение. Представете си, че имате една чешма с железен чучур, имате друга чешма със златен чучур и трета – със сребърен. Представете си, че от златния чучур тече мътна вода, а от железния – чиста. Питам: откъде ще пиете вода? От железния чучур. Допуснете сега друго: от златния чучур тече чиста вода, както и от сребърния, и от железния. Откъде ще пиете? От златния чучур. Не външният чучур определя качеството на водата. Важна е водата, но ако тя минава през златен чучур, още по-добре.

Всяка ваша мисъл може да бъде чучур за една добродетел. В много случаи мисълта е проводник на една добродетел. Добродетелта седи по-високо, отколкото чучурът. Вие имате известна идея, но при тази добродетел. Добродетелта е важната. Самата добродетел е носителка на нещо по-дълбоко. Тя носи живот – онзи, истинският живот, който търсите. Ти казваш: „Трябва да бъде добър“. Щом тази доброта влезе във вас и сте в съгласие с нея, тя ще внесе живот. Има нещо още по-дълбоко от живота, но не искам да говоря за него сега.

Не казвай *добър живот* или *лош живот*. Това са нашите мисли, нашите чувства, има едно външно оцапване. Има някои хора, които могат да ти направят пакост, без да искат. Някой ти каже нещо, но после съжaliaва и казва: „Не трябваше да ти казвам тази дума“. Например може подигравателно да ти каже: „Много си праведен“ – това е една малка подигравка; или може да ти каже: „Ти си много умен“. В даден случай как трябва да похвалите някой човек? Срещали ли сте досега праведен човек – да бъде образец, мярка?

Праведен човек е този: като го срещнеш, урежда се онОВА, което те е безпокоило. Щом се уреждат много твои работи, като срещнеш който и да е човек, аз го считам праведен. Например имаш лошо разположение – вървиш с този, с онзи, четеш философски книги, но все си неразположен. Обаче срещнеш някой човек и лошото ти разположение се сменя, в теб се заражда едно хубаво, красиво чувство. Казвам, че този човек е носител на Любовта, той я разбира по-добре от теб. Може да не знаете името на човека, при когото се сменя вашето вътрешно отрицателно състояние, но той е една Божествена мярка – така трябва да разсъждавате.

Вие сега търсите историята на някои светии. Светиите, за които много е писано, не са за вас. Вие можете ли да бъдете приятели с един цар? Големите светии не са за вас. Големите светии са за много напреднали хора, а пък за вас трябва малки светии. Аз ви препоръчвам да се занимавате с малките светии, от първото посвещение. Казаха ми: „Учителя това го каза иронично“. В мен няма ирония.

На женитбата трябва да се даде един друг превод. На английски език казват: „Married“, а на български: „Оженил се е“. Щом си се оженил, свършена е твоята работа – трябва да вършееш сега. Писанието казва: „Първоначално Бог направи човека мъжки и женски пол, по Свой образ и подобие“, а не казва, че е оженил мъжа и жената. Там се казва още: „Това, което Бог е съчетал...“. Това означава: *тези, които Бог е сложил да вършат Неговата воля*; значи съчетание има между душите.

Искам да отличаваме Божествения ред на нещата – не го смесвайте с временния ред на нещата. Женитбата е едно временно учреждение. Оженил си се – ти си слуга; ставаш праведен на Земята – то е същото положение; ставаш светия на Земята, или ставаш силен – то е същото положение. За някого казват: „Много учен човек е“, но той не е още такъв, какъвто е бил, далече е още от онова, което аз знам за него от по-рано. И за друг казват, че е много учен човек, четири факултета е завършил, а аз казвам: „Но той не е завършил дванадесет факултета, трябва му още осем“.

Някой идва при мен и ми казва: „Много съм неразположен“. Питам го: „В какво седи неразположението ти?“. Аз виждам в какво седи неразположението му – в това, че не е ял както трябва. Той казва: „Дотегна ми да ям сух хляб“; или: „Дотегна ми да имам работа с прости хора“; или: „Дотегна ми да имам работа с невежи, с груби, с несправедливи хора“. Трябва да правите превод на нещата.

Как ще преведете думите *оженил се е*? Дайте ми един превод, понеже не съм запознат с българския език. След като ожънете житото, вие го вършеете. А като ожените мъжа, жена му го вършее – като го потупва малко, вършее го. Какво лошо има в това, че мъжът потупва малко жената? Казват: „Много хубаво бие тъпанът, на място удря“. Къде седи лошото в това, че някой натупал жена си? Писанието казва: „Когато Бог обича, бие го“. Правете в себе си преводи. Вие всички се занимавате с външния живот. Целият Изгрев е заприличал на едно вестникарско бюро. Някой казва: „Представете си, еди-кой си брат се е оженил. Той е от специалния клас – оженил се е“. Всички хора, които Бог е

създал, са все от специалния клас; няма някой, който да не е от специалния клас.

Сега знаете ли защо се смея? Когато се смея, повръщам това, което съм ял. Аз се смея, за да се освободя от нещо много неестествено. Когато разисквам тези въпроси, за мен е цяло мъчение. Вие не можете да влезете в Царството Божие, докато не се освободите от стария порядък на нещата. Аз искам да ви освободя. Мислете по новия начин, а не по стария. Вие казвате, че ще се ожените, ще имате деца и прочее – хубаво, но това е старо нещо. Ти си го правил много пъти – веднъж, два пъти, хиляди пъти. Мини сега на нещо ново. Кое е новото – да не се жениш. Какво трябва да правиш?

Аз зная, че в Русе, между баптистите⁶ и методистите⁷, имаше една млада мома, която беше изгонена от баща си. Един момък отиде да ѝ помага заради Христа, но беше заставен да се ожени за нея, без да има намерение за това. Тя ни най-малко не уреди въпроса, както и той не го уреди. След като беше напуснала баща си и дома си и беше станала християнка, тази мома не трябваше да се жени. Така и вие – излизате от едно робство и влизате в друго. Окултисти, методисти, баптисти, това са все каши. Тези каши са хубави, но ги оставете – без каши!

Вие ще кажете: „Ти не си бил в нашето положение“. В какво седи вашето положение? Ако аз съм във вашето положение, лесно ще разреша въпроса. Ако баща ми е беден и е оплетен от един banker, на когото има да дава сто хиляди лева, и ако bankerът го даде под съд за лихвите, аз, ако съм например една много красива мома, ще отида при bankера, ще му запаля юргана от четири страни и той ще започне да ми говори за любов. Ще му кажа: „Баща ми има дълг към теб“, а той ще каже: „Това е лесна работа“. Той ще освободи баща ми и след това ще освободи себе си. После ще заведа bankера при моя баща и ще му кажа: „Ще слугуваш на баща ми“. Аз ще чета първата лекция на този banker. Има и други методи за разрешаване на въпроса, това е само един от методите. Например като дойде падежът за плащане,

можем да приспим банкера и да отложим плащането на полицата.

Вие не знаете в кой ден ще ви повика Син Человечески да дадете отчет за делата си. Той ще ви повика един ден да дадете отчет за онова, което сте направили. Не знаете кой е този ден, но трябва да дадете отчет. Да оставим това сега. Щях да ви дам едно упражнение и трябваше да ви говоря още, но ще остане за втори и трети път.

Отче наш

3. лекция, 10 октомври 1934 г., София, Изгрев

БОГАТ И СИРОМАХ

Добрата молитва

Ще прочета 10. глава от *Посланието на апостол Павел към Римляните*, от 16. стих до края.

В начало бе Словото

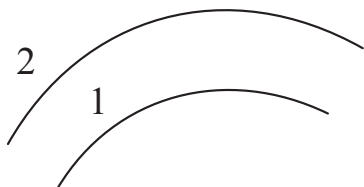
Прочетоха се темите *Новият начин на мислене*.

Каква е разликата между една нова и една стара дреха? Старата е изтъркана, износена – има нещо, което ѝ липсва, а новата дреха допринася нещо за човека. Новата и старата дреха могат да се сравнят с прясна храна и храна, която не е прясна, не е чиста, или с чиста и нечиста вода. Но много, много неща са нови, без да имат ценни качества. Може една мисъл да е нова, може една теория да е нова, без да обяснява всички явления; или може един закон да е нов, без да може да разрешава спорните въпроси.

Можем да кажем, че старото е законът, а новото е Любовта, защото Любовта е отскоро в сравнение със закона. Мисълта *Божията любов носи пълния живот* може би сте я изказали петстотин, шестстотин, хиляда пъти, но нито един от вас не е добил пълния живот. Откакто я произнасяте, пълният живот все не идва. Защото може да напълниш едно шише, което е малко – то малко може да събере; може шишето да е пълно и да е малко, а може да е пълно и да е голямо.

Всички вие имате все атавистични възгледи, липсва ви нещо. Мислите, че онова, което знаете, е право. Онова, което вълкът знае, и то е право – той мисли, че е право. Птицата мисли, че е право онова, което знае. Каквото знаят хората, все е право. Но при това *право* все съществува едно *криво*.

Каква е разликата между кръговете, означени с 1 и с 2? Някой може да каже, че това са орбитите на някои планети. По какво се отличават орбитите на вътрешните и външните

планети? Външните орбити са по-големи. Следователно планетите, които пътуват по тях, за по-дълго време обиколят около Слънцето, а планетите с вътрешните орбити – за по-малко време. Освен това кои планети имат по-добри усло-

вия, външните или вътрешните? Вътрешните имат по-добри условия, а външните – по-лоши.

Говорим за външен и вътрешен живот. Човек има вътрешен живот, но понякога ние смесваме вътрешния живот с Божествения. Вътрешното разбиране е винаги ограничено, но човек мисли, че много знае. Например много от вас, които не са завършили университет, като ме слушат, мислят, че много зная. Вие казвате: „Чул съм“, но каквото сте чули, това не е знание. Нима като чуете един концерт, вие сте музикант? Като сте чули да се пее, ни най-малко не можете да пеете. Казвам ви: „Изпейте това, което чухте“. Вие казвате: „Отлична беше беседата, но не я помня“; или: „Дойде ми вдъхновяваща мисъл, но не мога да си я припомня“; или: „Духът ми каза нещо, но не мога да го изразя“. Всички тези неща са верни – в какво отношение? За кого са верни? За онзи, който ни говори. Той си има идеята, че много е чул; има си един мащаб, с който мери нещата.

Питам: как се приближаваме към онази практическа страна? Ако ние живеем в една къща, кръгът на която е голям, или в друга къща, кръгът на която е малък, коя къща е за предпочитане? Кое е за предпочитане: новото знание или малкото знание? Трябва да разбирате. Има много знание – и външно, и вътрешно. Вие може да изучавате една сфера отвътре, а може да я изучавате и отвън – това са две страни. Човек има тяло – това е физическата му страна. Може би нашата физическа страна е много по-интересна за някои същества, много по-напреднали от нас. За тях тя е предметно учение, обект за изучаване. За самите нас нашето тяло едва сега представлява предмет за изучаване. Даже и сред вас, които ме слушате, има малко, които са запознати с тяло-

то си. Понякога вие гледате линиите на ръцете – едва сега започвате да четете по тях, но казвате на някого: „Дайте си ръката“, за да предскажете съдбата му. Който има предразположение, може да предсказва.

В какво седи качеството на човешкото лице? За някого казват: „Той има отлично чело“. Какво трябва да бъде челото по качество? За някого казват, че има голямо чело. Нещата са големи, когато имат отношение към някаква разумност. С какво сравнявате голямото чело? Колко голямо е човешкото чело? Вие казвате *голямо чело*, но нито един от вас не е измерил колко е голямо то, колко е широко. Човек, като измери челото, може да се обезсърчи. Челото, в един смисъл, е плоскост, която възприема известни енергии; то е малка събирателна площ, която събира енергии от един външен свят. Но понякога челото е малко, понеже човек не може да изработи каквото е събрал. Друг път челото е малко, понеже малкото, което човек събере, не може да го изработи по единствената причина, че иска много да възприема, да натрупва знание и не му остава време да го проучи.

Вземете сегашното състояние на хората. Казват например *народна религия*. Народната религия служела да повдига народа. Един народ, това е един уд на човечеството – значи тогава имаме религии на удовете. Друга религия трябва, религия на човечеството. Има един обществен морал, който е ограничен, трябва да има друг, общочовешки морал. Общественият морал е морал на един уд, това не е един закон. Например българските закони не са меродавни за другите народи и законите на другите народи, както и много от техните правила и обичаи, не са меродавни за българите.

В Америка има обичай хората да се целуват, като се срещат, и това не се счита за лошо; целувката и подобни работи там не се считат за неморални. Ако в Турция целунат някого, ще се обиди. В малките държави се случва за една целувка да платиш доста скъпо. Но и в Америка понякога се плаща за целувката. Един негър целунал една американка на улицата при слабо осветление, но като дошли до една лампа – на светло, тя видяла, че е негър. Американката го дала под съд и го осъдила да ѝ плати десет хиляди дола-

ра. Колко лева са десет хиляди долара? Близко един милион лева, но сега това са посторонни въпроси.

Понякога ние искаме да дадем един пример какво трябва да прави човек. Човекът е започнал с целувката. Откакто е започнал да яде, е започнал да целува работите. И вълкът, като хване овцата, най-първо не я ли целува? Навсякъде я целува – като я целува, къса от месото ѝ. Нима орелът не целува? И той целува – като хване жертвата си, отгук откъсне, оттам откъсне. Питат: „Какъв е произходът на целувката?“. Тя има своето далечно минало. Вълците, като са се укротявали, укротявали, най-после са дошли до положението на едно същество, което целува, без да откъсва месо. Ти казваш, че доста са прогресирали. Преди пет-шест хиляди години с една целувка щеше да ти отиде ръката, а сега какво има да се сърдиш, нали ръката ти остава!

Някой казва: „Целувката предава магнетизъм“. Възможно е. Ако един човек е заразен със сифилис, чрез целувка може да ти предаде нещо лошо; по единствената причина, че може да ти предаде болестта, целувките се забраняват. Но в целувката има и една психологическа, вътрешна страна. Устата е електрически орган. Горната устна, това е положителният полюс на електричеството, а долната устна е отрицателният полюс. Ти, като започнеш да говориш, долната устна трябва постоянно да бъде целувана от горната – без целувка не можеш да говориш. Горната устна целува долната и долната целува горната. От тези целувки излизат думите, без целувки нищо не става. Това е идеята на целувките – говоренето. Всеки човек целува себе си.

Нали твърдите, че Бог живее във всички хора? Като живее във всички хора, Той живее и в този, който ви целува. Бог живее и в този, когото целуват. И защо тогава, като ви целуне някой, вие сте недоволни? Недоволни сте от ваше гледище – значи не вярвате, че Бог живее във всички хора. Вие твърдите нещо, в което не вярвате. Аз не упреквам, но казвам, че сме непоследователни. Говорим за неща, спрямо които не сме последователни. Например казваме, че сме чеда на Бога. Не говорете така, това са твърдения, защото ако дойде някой при вас, вие му казвате: „Кога ще си ходиш?“. Вие, които ме слушате, сте чеда Божии, но колко

от вас постъпват като чеда Божии? Обичате някои хора. И във всяко семейство има някои, които се обичат, и някои, които не се обичат – това е основният закон, който функционира. А този закон, че сме чеда Божии, тепърва трябва да дойде. Две противоположности има. Бедният ще каже: „Нали сме чеда Божии! Защо тогава спрямо мен не постъпват както трябва?“. Богатият му казва: „Аз имам работа за теб, направи я“. Бедният отговаря: „Нали ще платиш?“. Има ли братство, когато има плащане? При братството има един закон, при плащането има друг закон – трябва да заплатиш с нещо. Например искам да ми направиш известна услуга. Ти ми казваш: „Ще платиш“, а аз ти отговарям: „Нямам пари“. Сега да оставим този въпрос.

Има нов начин на мислене. Старият начин е егоизмът – човек да мисли за себе си. Човек става християнин, вярва в това-онова, говори за Бог, за спасението, за онзи свят. Настрадаин Ходжа⁸ казал: „Нямам понятие за онзи свят. Ще можем ли аз и жена ми да влезем там?“. Отговорили му: „Само ти“. Тогава той казал: „Не ми се иска да отида без жена си. Онзи свят ме интересува, но ако жена ми остане в този свят, може да намери някой друг“. Аз искам да ви изясня този егоизъм. Човек вярва, мисли за онзи свят, но има предвид себе си. Всички хора мислят така, оттам е започнала работата. Това е старата мисъл. Новата мисъл е човеколюбието, да се жертваш за другите, както Христос направи. Ако ти не се жертваш, ако в теб няма желание да се жертваш, никой не те заставя отвън.

Ти казваш за нещо: „Това трябва да си има причини“. Тук има мъдрост. Мъдростта не винаги е съвсем меродавна, че е Божествено това, в което вярваш. Някой те обича – ти се радваш; не те обича някой – скръбен си. Кажеш си, че това няма нищо общо с твоите възгледи. Поради своите възгледи, ти ще влезеш някой път в стълкновение с хората и те ще имат много лошо мнение за теб. За да не си нарушиш интересите, какво трябва да направиш? Ние седим между две противоречия. От една страна, заплашват ни, че трябва да вървим в Божия път, за да имаме Божието благоволение, а от друга страна, хората ни заплашват, че ако не вървим по техния път, могат да ни направят някоя пакост. Като не

служиш на Бога, лошо е и като не служиш на хората, пак е лошо – тогава какво трябва да правиш? Сега човек е разделен. Господ казва: „Няма да убиваш“. Другият закон казва: „Ще те хванат войниците и ще ти теглят куршума“. Какво трябва да правиш? Казваш: „Аз никога не тегля куршума“. Теглиш. Няма никой от вас, който да не тегли куршума. Има хора, които ги хипнотизират, и те извършват престъпление в това хипнотично състояние.

Вие още не разбирате какво нещо е престъплението. Когато се карате, вие сте хипнотизирани; когато се сърдите, вие сте хипнотизирани. Князът на този свят⁹ разбра тези закони. Срецаш един човек, в когото той е внесъл някои мисли, и двамата започват да се карате; после казваш: „Наговорих му“. Ти си едно дете и твоят баща ще дойде и ще ти каже: „Не вярваш така, както трябва“. Но може и да ти каже: „Ти не си грешник. Има много по-големи грешници от теб. Ти си доста учен, много добре си направил“. А на друг човек може да каже: „От тебе нищо няма да стане. Ти си един голям простак и втори като тебе няма“. Първият ще бъде насърчен, а вторият – обезсърчен. И насърчението е от дявола, и обезсърчението е от дявола. Когато отидеш при един banker и ти даде пари, ти се насърчаваш, но ако не ти даде, обезсърчаваш се. В едно отношение дяволът е banker – даде ти нещо, ти се насърчиш и кажеш: „Оправих работите си“. Дали си ги оправил, това е въпрос. Аз вярвам, че bankerът е оправил работите си, но ти ни най-малко не си ги оправил – загазиш си.

Божествените работи по какво се отличават? Те имат едно качество: всички Божествени неща са вложени отначало в нас, намират се в нас, те не се дават. Радостите и скърбите идват после, но всичко Божествено е вложено в нас. То може и да е в едно спящо състояние. Когато Божественото израсне в нас, то е Божествената радост. После, в света, може да имаме някои други придобивки, но те може да не са Божествени. Например ако станете министър в България, не мислете, че това е от Бога – може дяволът да ви е сложил там. Като завършите университет, не мислете, че това е от Бога. Вие носите Божественото знание вложено в себе си и в него няма промяна и измяна.

Сега може да изпаднете в едно противоречие. Може да кажете: „На нас ни трябва знанието на дявола, понеже и той е създаден от Бог“. Но дяволът има друго мнение. Той е творец на нещастията. Онова, което той твори, не е Божествено. Което азворя, и то не е Божествено. Каквото аз мисля, прав съм. И дяволът каквото мисли, прав е – и той има своите интереси. Щом мислиш криво, ти си един дявол. Какво мислите вие за дявола? Няма нищо лошо в него. Аз бих желал всички да бъдете сарафи и като ви дадат една монета, да знаете златна ли е, или не.

Сега всички тези неща, които ви говорих, ви отвличат от същественото. Може да се говорят много работи. Говорило се е, говорило, но същественото седи във Волята Божия. Какво нещо е изпълнението на Волята Божия? В света има три воли, които едновременно действат: твоята воля, Волята Божия и волята на света. Тогава как ще различаваш Божията воля от твоята воля и твоята воля от волята на света? Откъде ще знаеш, че това е твоята воля или че е Волята Божия? Питам ви: ако ви сложат един дървен крак и той се движи, това по Волята Божия ли е? Той се движи по човешката воля, по волята на твоята глупост. Ти си счупил крака си и хората са ти направили дървен крак за десет хиляди лева. Кракът знае, всички клетки на крака знаят, че в тях ще се проектира волята на цялото тяло. И ние сме като удове на Бога – като вършим нещо, знаем, че това е Волята Божия и нямаме абсолютно никакво съмнение. Аз никога не питам дали това, което съм направил, е право. Какво да питам своя крак? Щом тялото си е преместило крака, той е извършил Божественото движение. Важен е онзи морал, който е общ за всички хора едновременно, понеже всички хора съставляват една обща цел на Бога. Следователно добро е всяко добро, което е засегнало всички отделни единици вътре в този Божествен организъм.

Сега аз ви говоря върху един предмет, който познавате теоретично. Нямате едно практическо правило как да приложите нещата и вследствие на това има голямо противоречие. Преди няколко години една стара сестра покани на гости една млада сестра в един неделен ден. Младата не искаше да отиде и се обърна към мен. Попитах я: „Защо

не искаш да отидеш?“, а тя ми каза: „Онази не ме обича. Тя прави това заради теб. Защо да отивам?“. Значи сестрата има едно понятие, че не я обичат. Тогава ѝ казах: „Още по-добре. Заради мен не можеш ли да го направиш? Нали слушаш каквото аз кажа? Тогава ти казвам да отидеш при тази стара сестра“. Тя започна да си вдига раменете. Казах ѝ: „Нали казваш, че каквото каже Учителя, това ще бъде“. Младата сестра отговори: „Ще отида тогава“. Добре, но аз седя и си мисля: „Пак си наложих волята“. Казвам: за добро е. Разказах ви това, за да изнеса един пример. Сестрата разсъждава право като си казва: „Ти не трябва да отиваш в един дом, където не те обичат“. Обаче нали всяко правило си има изключение? Може би сега ще започне любовта – ти още не знаеш това.

Когато изляза, след като съм говорил, някой си казва: „Каквото говори Учителя, до мен се отнася“. Аз да ви кажа: досега съм проповядвал на себе си, на вас не съм проповядвал. На себе си проповядвам, много си говоря, а всички вие се ползвате – това остава ваша работа. Какъвто хляб меся, за себе си го правя, а каквото остане, от него може да се ползват и другите. И понеже има още много хляб, за да не се развали, намирам такива хора, които имат нужда, и им казвам като един хлебар: „Ако искате, може да вземете, а ако не го харесвате, не вземайте“.

Вие казвате: „Ние слушаме Учителя“. Да, винаги слушате Учителя, когато е във ваш интерес, а когато не е във ваш интерес, не го слушате. Казвате: „Ние много обичаме Учителя“ – не говорете така. Вие обичате хляба, а не хлебаря; обичате водата, а не чешмата. За Любовта не говорете. Аз на себе си говоря това. Заради хляба и хлебарят печели, защото, като направи хубав хляб, го обикват. Но хлебарят не е цел. Някой banker иска да ти бъде приятел. Ти се интересуваш от парите му, а самият той за теб е второстепенно нещо – сегашното положение е такова и трябва да излезем от него. Христос поставя въпроса малко по-другояче. Той прави хляб – хлябът и хлебарят са едно и също нещо. И Той казва: „Аз съм живият хляб. Който иска, може да Ме яде“.

Вие сте от добрите. Съдействате да се жертва само хлябът, а не жертвате себе си. В бъдеще, като отиде хлябът,

и хлебарят ще отива – ето какво ще бъде бъдещото добро. Идеята за бъдещото добро трябва да бъде следната: само един човек ще отива да взема пари назаем от един banker, двама души няма да отиват; като даде bankerът, ще му станеш слуга – такива ще бъдат бъдещите bankers. Всичко ще дадеш, но ако всичко вземеш и нищо не дадеш, ти си вече в един крив път – това е дяволът. Какво е *дявол*? Който е взел назаем и като е взел, друго говори и на никого не слугува. Човек, който взима и иска хората да му слугуват, върви по левия път. Човек, който дава и слугува на другите хора, върви по Божествения път. И Христос казва: „Син човечески не дойде да Му послужат, но дойде да даде живота Си и да послужи“.

Сега ние казваме, че сме християни. Някой казва, че Духът му говори. Вие се обръщате към него: „Защо не ми помогнеш?“, а той отговаря: „Духът не ми казва да ти помогна“. Аз казвам на този човек: „Много духове има в теб“. Божественият Дух не действа така. Където Духът е слязъл, там има разцъфтяване, има възприемане на светлината и пробуждане на съзнанието (не че сега слиза). Как разбирате думите, че преди създаването на света Духът Божи се е носел по повърхността на Земята? Духът всякога е бил, всякога е хлопал на сърцето ти. Ти едва си Го чул и още не разбираш езика Му.

Говорят ти това или онова и ти казваш: „Това е Духът“. Казвам: това са нашите неразбрани работи. Числото 10 за кого е, 100 за кого е, 1000 за кого е, 10 000 за кого е и така нататък. Дойде ли до онези, големите числа, за кого са те? За напредналите същества. Дадат ви 10 лева и вие сте недоволни от тях. Числото 10 създаде всички тайни на Битието. Ако аз съм на вашето място, ще мисля какво мога да направя с десетте лева. Ще си купя едно Евангелие – като го прочета, ще извадя всичкото богатство от него и след пет-шест години от десетте лева ще изкарам голям капитал; или една нива ще купя за 10 лева, много неща не мога да купя.

Сега вие питате: „Какво казва Учителя? Какъв смисъл влага в следната формула: да прославим името Божие, да търсим Царството Божие и Неговата правда и да вършим

Волята Божия?“. Това е една задача, вложена от паметивека вътре във вас. Пита се: „Как да прославим името Божие?“. Вие разрешавате криво въпроса. Когато един човек казва, че трябва да целуне някого, не се подразбира да целува физическото му тяло, това не се отнася за физическото тяло. Физическото тяло е една фабрика, в която има такива нечистотии, такива мръсотии, че какво ще го целуваш? В клетките на физическото тяло има нечистотии – какво ще го целуваш? Това не се отнася за теб, а за други два свята. Когато Христос говори за целувката, това се отнася за друг един свят. Той не говори за целувки и прегръдки. Че могат да се прегръщат хората, това е друг въпрос. Всички животни все се прегръщат. Котката, като хване мишка, прегърне я, целуне я; орелът, като хване птичка, държи я с краката си.

Казвам: ние сме сложили всичко на физическото поле. Когато искаме да направим добро на някого, мислим си да му дадем пари. Оставете парите настрана, те развращават. За света те са едно удобство, условие за обикновените хора, но онзи, който върви по пътя на Бога, ще се разврати от тях – непременно ще се разврати, няма изключение. Има опити, които съм правил. Ако дадете пари на тези, които вървят по Бога, те непременно ще ги развратят. Парите имат едно развращаващо влияние. Щом дадеш пари на един човек, той е вече ограничен; парите ограничават хората. Сложи нещо в джоба на човека, без да знае той. Като считаеш, че даването на пари е престъпление, и като направиш това престъпление, поне онзи да не знае и да се чуди кой е престъпникът, който е сложил тези пари в джоба му. А теб ще те съдят на какво основание си дал на човека тези десет хиляди лева, понеже с това си му дал и условие да лъже. Като получава тези десет хиляди лева, той ти казва, че след три месеца ще плати, но не идва да плати; и след четири месеца пак не плаща – ти си го научил да лъже. Казваш: „Аз му направих едно голямо добро“. Направил си му добро – научил си го да лъже

Аз ви говоря за един морал не за себе си. След хиляди години няма да ви говоря. Като дойдете в бъдеще, какво трябва да правите? Може да ви питат: „Преди хиляди години говориха ли ви?“, а вие да кажете: „Не са ни говорили“. Ако кажете, че са ви говорили, ще ви приемат при вратата

на Царството Божие. Може да кажете, че ние сме от новото, от Бялото Братство. Не всяка мома, която се кичи с булчинска дреха, може да стане булка. Аз влизам в една къща и виждам една кукла. Казват ми: „Тази кукла роди“. Чудя се, че е родила, питам: „Помъчила ли се е малко?“. Отговарят ми, че не се е мъчила, без мъки е родила. После питам: „Майката кърми ли детето?“.

Аз навеждам тези примери, понеже сегашният морал на човечеството прилича на тези разбирания. Изводът какъв е? Вие искате да се освободите. Аз ви говоря за един път, по който можете да се освободите. Вие имате един набъбнал цирей – може да го намажете с масло, да му сложите компрес, но ви боли, зачервява се, не минава. Циреят е набрал, трябва да го мушнете, да го изцедите, да изтече всичката гной навън. Изцедете цирея добре и се освободете, бъдете благодарни, че тази гной е излязла.

Мъчи ви известна мисъл, известно състояние, неспокоен сте – откъде изхожда това безпокойство? Безпокойството винаги е признак на нарушение на някакъв Божествен закон, но не винаги ние сме го нарушили. Може аз да страдам от нарушението на някой друг, без разлика е. Допуснете, че аз от любов ставам гарант на някого, от любов укривам някой провинен приятел вкъщи. Хващат ме и като един конспиратор ме вкарват в затвора. Питам: кой е виновен? Аз, като укрив този човек, направих ли престъпление, престъпник станах ли? Направил ли съм престъпление спрямо Божествения свят? Ако сте направили нещо, което е престъпно, трябва да го поправите. Ако си станал гарант, ти благодари на Бога, че си станал гарант за малко, за няколко хиляди лева, а не за 50–60 хиляди лева.

Сега ние идваме до едно място, което засяга всички ни. Казвате: „Трябва да се учим“. Кой трябва да се учи? Щом се казва, че трябва да се учи, това се отнася до младите. После казвате: „Трябва да се женят“. Кой трябва да се жени? Казвате: „Младите, а не старите“. Коя е мярката за нещата? Едно време хората на 50–60 години се женеха, а сега на тази възраст се готвят за онзи свят. Какво са 50–60 години – нищо. Вие имате наслояване във вашите съзнания от миналите ви съществувания, от миналите ви възгледи. Имате стари въз-

гледи от едно време, от които трябва да се освободите. Трябва ви много голямо знание, за да се освободите от тези стари възгледи. Често усещате известно напрежение, понеже у вас са се явили известни лични чувства. Ти казваш: „Трябва да пазя своето достойнство“; или: „Това не е в мой интерес“.

Има три интереса: интерес на тялото, на душата и на духа. Има материални и духовни интереси – и двата са временни. За тялото кое е важно? Това, което е важно за тялото, е временно, но има нещо, което е важно за душата. Някой казва: „Мен не ме интересува тялото“. Тялото е жилище на душата. Ти не можеш да живееш между хората, не можеш да имаш известна опитност, ако нямаш тяло. Ще пазиш тялото си, докато си жител на тази Земя. Като заминеш на онзи свят, от това тяло нищо няма да остане, а ще вземеш нещо, което ще ти бъде необходимо. В тази обвивка, в която сте поставени – тялото, има нещо друго, което вие не сте изучавали още, за него нямате опитност.

Вие не сте правили опит да отделите духовното си тяло от физическото и да излезете свободно. По някой път, като заспите, излизате, но това други го правят, не го правите вие – нямате способност за това. Вие нямате способността да възстановите вашата памет отпреди десет-петнадесет прераждания; къде сте били, не знаете. Нямате памет и отпреди две прераждания. Преди две прераждания някои от вас сте били богати и сте заровили своето богатство – четиристотин-петстотин хиляди лева. Сега сте забравили това и отивате на друго място да търсите парите. Възстановете паметта си и ще извадите гърнето с парите. Това не е важно сега.

Кое е най-важното? Ти казваш: „Най-важното е да се спасим“. Спасението е един момент. Да допуснем, че се давиш, но те изваждат от морето – какво има да се безпокоиш? Казваш: „Какво щеше да стане, ако нямаше кой да ме извади, ако се бях удавил?“. Но ти си спасен – какво трябва да правиш сега? Спасен си, сега остава въпросът за учението. Вие казвате, че следвате пътя Христов, че сте на правия път. Но кажете ми кой е правият път, какво е правият път? Ако ви кажа така: „Опишете ми пътя, по който Христос е вървял“, какво бихте писали? Ще ви дам една интересна тема: „Пътят, по който Христос е вървял, по какво се отличава?“.

Ще ми опишете външната страна на пътя: местността каква е била, през какви села и градове, през какви пустини е минавал този път.

Засега вашите понятия за Духовния свят са много материалистични. Вие си мислите, че в Рая има ангели с китари, светии. Като отидете на онзи свят, като станете член на онзи свят, вие ще се учудите на едно нещо – ще ви пратят на Земята да ръководите някоя паднала душа, ще си намерите белята. Като обърнете тази душа към Бога, ще ви държат речи, ще има овации, а ако пропаднете в тази експедиция, ще пратят някой друг да ви търси. (*Лампите изгасват.*) Това е едно съвпадение – на какво го отдавате? Врачувайте върху това. Като казах, че като слезете на Земята, може да пропаднете, фактически от Невидимия свят потвърдиха това и изгасиха лампите. (*Лампите пак светват.*) И после този, пропадналия свят, пак ще го спасят. Вие ще кажете: „Дали е така, или не?“. Това е друг въпрос, това не е едно съвпадение на нещата. Казвам: като влезем в Невидимия свят, там ще се зароди такава любов, която да възстанови първичната хармония, за да бъдем всички носители на онази, Божествената любов.

Някои считат, че ние сме много скромни. Казват: „Тези хора са много скромни. Какви къщички имат, от немай-къде са такива къщичките им – парите им са били толкова“. Някой живее в малка къща и казва: „Като спечеля малко пари, ще я разширя“. – „Не е лошо да я разшириш.“

Пазете едно нещо: трябва да се образуват вътрешни отношения. Някой си свива веждите от този или онзи. Той е от новото учение, а не може да мълчи. Казваш: „Той ме обиди“. Ако ти беше глух, можеше ли да те обиди? Казваш: „Той ме изгори“. Това показва, че ти си умен човек, защото ако не беше умен, нямаше да видиш, че те е изгорил. Казваш: „Удари ме той“. Това показва, че си добър, защото само добрите хора ги удрят, а лошите не ги удрят; с добрия човек всеки може да злоупотреби.

Единствените, които печелят в света, са добрите хора, а единствените, които винаги губят, са лошите хора. Това ще го проверите. Лошият човек в началото печели, но го

очакват големи загуби. Някой се оплаква, че има големи загуби, много страда. Станал си духовен, но щом не страдаш, работата е изгубена. Щом овцата блее в гората, овчарят ще я намери. Като скърбиш, ще те намери Господ; като плачеш, като се молиш, ще те намери Господ. Всеки се моли от зор. Кой ще се моли, когато е радостен? Радостният казва: „Благодаря Ти, Господи“; и още казва: „Дайте да ядем“, а като се наяде, заспива. Но като дойде някоя голяма беда, коленичи и се моли; после казва: „Три часа се молих от зор“.

Аз сега гледам добрата страна – какво лошо има в това, че страдате, че сте обеднели? Вие ще ми възразите така: „Ти опитал ли си сиромашията? Лошо нещо е тя“. Който е опитал сиромашията и счита, че може да я носи, съзнание има в него. И най-после, как може един човек да бъде сиромаш? Ако Любовта действа в сърцето му, може ли с нея да бъде сиромаш? Аз считам за сиромаси в света тези, които не са опитали Любовта. Единствените хора, които са сиромаси, са тези, които не са опитали любовта, които не са опитали доброто. А богати са тези, които имат любов. Казвам: блажени богатите, в които Любовта работи; блажени богатите, в които доброто работи; блажени и богатите, в които знанието работи, силата работи. И горко на сиромасите, душата на които никога не е била посетена от Любовта; горко на сиромасите, душата на които никога не е била посетена от доброто, никога не е била посетена от Божествената сила. Досега вие облажавяхте сиромасите, отсега може да облажавате богатите – и да знаете защо ще ги облажавате.

Онзи богат човек, който не е щедър, той е сиромаш, той е натоварено животно. Аз различавам един светски човек и един християнин по това: натоварете християнина със сто килограма, а светския човек – с един килограм; християнинът няма да има умора, а светският ще се умори от носенето и ще сложи товара някъде. Ако знаете как да се освобождавате от вашия товар, вие сте християнин, а пък ако пышкате и имате пяна около устата, вие сте от света. Така разглеждам аз света и намирам, че моят възглед е много прав – прав за християните и крив за тези, които вървят по другия път. Тогава трябва да имаме един възглед, който за някои е

прав, а за някои – крив. Не мислете, че онова, което имате, може да е право; спрямо някои хора ще бъдете прави.

Закон за Любовта е: за да обичаш някого, ти трябва да намериш най-първо една добра черта в него, една добродетел – трябва да има защо да го обичаш. Всеки един от вас, когато обича някого, трябва да намери една добра черта в него. Музикантът се обича заради музиката; художникът се обича заради неговото художество; ученият – заради неговата ученост; християнинът – заради неговото християнство. Човекът, вън от добродетелите му, не може да бъде обичан. Ти не можеш да обичаш едно същество, което няма нито една добродетел.

Когато казвам: „Трябва да обичаме“, подразбирам следното: обичай това същество, в което Бог е вложил Своите добродетели. Обичай съществото, в което Бог е вложил нещо. Дали е човек, или дърво, или камък, или цвете, ако Бог е минал и е вложил нещо в него, обичай го. Като обичаш, в любовта си ти ще забогатееш. Ако не любиш и не обичаш, не си в правата посока. Ако обичаш, но си недоволен от своята любов, любовта ти не е в правата посока. Любовта прилича на един извор и всички, които минат, се радват, защото изворът винаги дава. Ако нашата любов не може да полее дърветата в Божествената градина, за да дадат плод, тогава любовта ни не е в правата посока.

Всички да се радвате, че Любовта понякога може да бъде река, понякога може да бъде чист въздух, може да бъде светлина, може да бъде хляб. Любовта понякога може да бъде Живота. Любовта всичко може да бъде. Тя всичко съдържа в себе си. Любовта е нещо, което трябва да тече, да осмисля живота – всички така трябва да разглеждате нещата и само така може да прогресирате. А пък сегашните ви състояния и възгледи ще бъдат наполовина прави и наполовина криви.

Отче наш

4. лекция, 17 октомври 1934 г., София, Изгрев

ДОБРИ ПРОВОДНИЦИ

Добрата молитва

Ще прочета 3. глава от *Първо послание на Йоан*.

Има едно знание, което няма резултат. Човек с години може да е какъвто и да е учен, да има каквото и да е верую, без да е придобил нещо. Един търговец може да е търгувал 10, 15, 20, 30 години и нищо да не е спечелил, а да е губил. Един лекар може да е завършил медицина и не само да не е допринесъл никому полза със своето лекуване, но да е направил хиляди злини, да е уморил мнозина.

Говоря за Любовта. Всеки от вас има известна теория за нея, все нещо разбирате, но ако решите да я приложите, нямате успех. В света съществуват известни тайни сили. Някои от тях функционират вътре в човешкия живот, а някои – на повърхността. Например животът функционира като една сила в организма. Дървото, от което е направена тази черна дъска, и то още не е мъртво. *(Лампите изгасват. Учителя прави опити с един апарат.)* Електричеството с голямо напрежение, което върви по повърхността, няма нужния волтаж. Като сложим два или три пръста върху апарата, светлината се увеличава. Някой може да счита, че това е фокус. Който и да е от вас може да направи този опит. *(Една сестра излиза и прави същото.)* Добре, свържете се няколко души; това са малки опити. *(Един излиза и слага на главата си лампата и тя светва.)* Това е една опитна лампичка. Сега няколко души се хванете за ръце. Законът е: сухото дърво е проводник на една сила, която по своите резултати е неразумна, иде от един нера разумен източник и се проявява пак при същества неразумни, които не разбират законите. *(Лампите изгасват.)* Сега, това са най-грубите сили вътре в Природата – това електричество със силен волтаж, със силно напрежение, което върви отгоре по повърхността.

Ние казваме, че човек трябва да бъде добър проводник, защото само хора, които са добри проводници, могат да живеят, да знаят. Щом човек стане лош проводник, тогава се зараждат всички страдания и нещастия. В лошите проводници функционират сили от съвсем друго естество. Когато говорим за добър човек, ние подразбираме човек, който е добър проводник на живота, на добрите сили в Природата. Електричеството върви отгоре по повърхността. В старите времена, в храмовете на жреците са се употребявали тези външни средства, за да се страхуват невежите хора. Човешките мисли, чувства и постъпки са среди, през които силите могат да минат. И колкото по-фини стават тези сили, като минат през човека, те образуват едно приятно състояние. Например ти имаш едно приятно чувство – това е една сила, която е минала през целия ти организъм.

Първо ще се научите да бъдете добри проводници, да мислите добре. Някой казва: „Аз не мога да мисля добре“. В какво седи мъчнотията да мислиш добре? Дойдат ти някои изкушения. Ти имаш слабост към парите, но те са проводници – може да прокарат една сила, която да бъде опасна. На какво са проводник парите? В ръцете на добър човек те са проводник на един род сили, а в ръцете на лоши хора те са проводник на други сили, вследствие на което стават разни престъпления. Ако един добър човек се влюби в една добра жена, то тази жена ще подбуди в него най-хубавите чувства, а ако един лош човек се влюби, той ще извърши престъпление. И в любовта се вършат престъпления.

Хората не са добри проводници. Като се обичат двама, какво печели единият и какво – другият? Единият трябва да бъде един род, една категория проводник, другият – друг. Има два вида проводници едновременно. Понякога трябва да станеш положителен проводник, а понякога – отрицателен. Когато си отрицателен проводник, ти възприемаш. Всеки, който приема, всеки, който яде, всеки, който проси, е отрицателен проводник, а всеки, който дава, е положителен проводник. Ти, като си бил известно време отрицателен проводник, после ще станеш положителен проводник и ще дадеш – това, което си взел, е толкова много, че трябва да дадеш.

Вие не разбирате закона и казвате: „Мъжът е глава и той трябва да заповядва“. Не, един час, една минута трябва да заповядва мъжът, а после – жената, после пак мъжът и така нататък. Аз стъпвам с десния крак и слагам всичката си тежест на жената – левия крак; мъжът се подчинява на левия крак, който е отзад. В следващия миг жената е отпред, а мъжът е отзад, слуга е. Единият е положителен, а другият е отрицателен; единият носи товар, а другият почива. Казваш: „Аз трябва да се подчиня“. Защо? Понякога ще заповядваш, а понякога ще се подчиняваш; няма да ходиш все с десния или все с левия крак напред. Това значи: единият няма да бъде само господар, а другият – само слуга, защото тогава човек само куца, няма онова свободно движение. Ако не си свободен да се изказваш както трябва, ти си инвалид. И ако не можеш да мислиш както трябва, ако не можеш да чувстваш както трябва, ако не можеш да пристъпваш както трябва, ти си инвалид.

От опита видяхме, че тук, в лампата, функционира известна сила – откъде иде тя? Иде от Слънцето – ние сме в съобщение с него (това е за този, който разбира). Много е слаб волтажът тук, но има много високо напрежение. Понякога аз ви казвам, че трябва да правите опити. Понякога вие имате особено състояние, набъбнали сте – може да е състояние на гняв, омраза, тъмнота, неверие и какво ли не. Помнете едно правило: всяка мисъл, която излиза от вас, ще направи един кръг и ще се върне към вас. Ако хвърлите един камък, който сте вързали с конец, и държите единия край на конеца, камъкът ще достигне до известно разстояние и ще се върне към вас.

Сега между вас се образува един критичен дух. Например вие се занимавате с отрицателните страни на човешкия живот. Отрицателните страни на човешкия живот са отрицателните страни на цялото Битие. Положителните страни на човешкия живот са положителните страни на цялото Битие. Ако една твоя постъпка е лоша, в дадения случай ти си станал лош, понеже не си разбрал законите и в теб няма резултат от тази сила, която тече.

Например дадат ти пари, за да ги предадеш на някого, а ти задържаш половината в джоба си. Престъплението е в задържането на онова, което си приел. Първо ти си станал отрицателен, приел си, а искат да те направят положителен, да даваш. Ти чувстваш, че някой човек е лош – защо? Чувстваш, че той е задържал пари в джоба си. Какво трябва да направиш? Ти ще дадеш вместо него, така ще го заставиш и той да дава; ще образуваш едно течение вътре в Природата.

Когато някой извърши престъпление, не се спирай върху престъплението, но се спри върху доброто, което ти в даден случай можеш да направиш. Където функционира злото, може да функционира и доброто; където функционира доброто, може да функционира и злото. Където функционира любовта, може да функционира и омразата – и обратно; омразата на човека понякога се дължи на една малка причина.

Сега вие разглеждате много механично нещата в живота и искате Господ да направи всичко за вас. Той е направил всичко: създал ви е тялото, сърцето, мозъка и прочее. Всички органи в тялото си имат свое предназначение. Вие не знаете още какво е предназначението на първия, на втория, на третия, на малкия пръст, на цялата ръка. Казвате, че ръката е предназначена да работи, но тя не е само за това. Онзи, който свири, казва, че предназначението на ръката е само да свири. Ръката не е предназначена само да свири или само да копае, или само да се вдига по време на молитва. Всички тези движения ти трябва да ги изучиш.

Има един закон: във всяко време ти трябва да знаеш как да движиш ръката си. Вие седите някой път и не знаете какво да направите. Онзи, който се стеснява, поставя ръцете си отпред, после отзад. Да поставяш ръцете си отзад, не е толкова хубаво – понякога е хубаво, но понякога не е толкова хубаво. Може да хванеш главата си или да поставиш ръцете си в друго положение, но кое е естественото им положение, как трябва да ги държиш? Вие понякога се намирате в едно скучно, притеснително състояние и се молите, молите – може да дойде някаква помощ, а може и да не дойде.

Стани и направи движение с ръцете си наляво и надясно. (*Учителя прави движение като при „Евера“.*) Направи едно движение и ще ти мине. В това движение ти ще влезеш в съприкосновение с тези сили, които действат. Например ти имаш известен религиозен възглед. Може да кажеш, че това движение не е набожно. Кои движения са набожни? Защо едно движение да е набожно, а пък това движение да не е набожно? Вие не сте дошли до положението да свържете нещата, както една жена, която плете и знае как да свърже всяка бримка с другите бримки и да направи един шал, някоя дрешка и прочее. Вие казвате: „Да имам сила“. Силата е вътре във вас. Не че е вътре във вас, но вие можете да станете един добър проводник. Трябва да знаете при какви условия можете да станете добри проводници.

Един съвет: никога не мислете зле за добрите хора, защото лошата мисъл, когато дойде при един човек, тя е вече много опасна за вас. Ако мислите лошо за един добър човек, по-голяма опасност има за вас – защо и за какво няма да обяснявам. Всички нещастия в живота и в религиозните общества седят в това – в лошите мисли. България заради лошите си мисли към богомилите петстотин години беше в робство, а евреите заради лошите си мисли към Христа – две хиляди години, и още не могат да се освободят. Виждате последствията в историята от техните лоши мисли. Никога не мислете лошо за добрите хора, ако искате да имате Божието благословение. Ще кажеш: „Аз не знаех“. Щом мислиш лошо за един добър човек и започнеш да страдаш, измени мисълта си.

Сега у всички вас има един стар атавизъм, едно преповторение. Вие имате понятие за Бога като за обикновен човек, когото искате да заставите да върви във вашите пътища и да ви даде, каквото искате. Ти Му казваш: „Или ще ме слушаш, или няма да се моля“, но така ще дойдат всички беди на главата ти. Като пратиш към Бога мисълта, че няма да слушаш, оттам нататък ще дойдат нещастия и за теб, и за дома ти, и за децата ти. Ти мислиш много лошо за Бога. Казваш, че не Го познаваш, но водата, хляба, въздуха, които е създал, приемаш. Възприемаш всички блага, а против

Него изпращаш лоши мисли – ще ти дойдат големи бели. Изпращай винаги към Бога една светла мисъл. Мисли за Бога най-доброто, за Христа – най-доброто, за светиите – най-доброто. Ако не мислиш така, ако мислиш дали е добър светът, или не, ще страдаш. Ти изпрати една хубава мисъл към някой светия, не се питай дали той е свят човек и след няколко дни ще знаеш дали е добър светия, или не е. Да кажем, че си закъсал, нямаш нищо, беден си. Като изпратиш на светията една добра мисъл, на втория ден отнякъде ще пристигне нещо, ще тръгне работата напред. А като изпратиш към този светия една лоша мисъл, нищо няма да получиш.

Ние, с нашите лоши мисли, в сегашната култура разваляме своя живот. Понеже сте влезли в една област, в която се развива ума, като не се разбирате, всеки си има по едно правило и гледа все на отрицателната страна на нещата, не може да види доброто в човека. Като минавам някъде между хората, има голяма мъчнотия да трансформирам техните лоши мисли. Като влезеш в някой дом, в някое училище или учреждение, виждаш, че хората са станали отрицателни, станали са много силни в отрицателното. Те искат да задржат за себе си благата в света, но това е невъзможно.

Сега да се обърнем към практичната, научната страна. Вие казвате, че имате Дух Божий – питайте Духа какво ще ви каже. Ти казваш: „Аз разговарям с ангелите“. Хубаво, но какво ще ти кажат ангелите? Ангелите с тези работи не се занимават. Даже и аз не бих се занимавал, но се занимавам само за да ви покажа, че някои сили имат големи последиствия. Вие може да сте много чувствителни, толкова чувствителни, че дори само като ви докосна, от това докосване да ви заболи ръката. Добрият човек при всяко съприкосновение, като добър проводник, дава веднага нещо от себе си, а пък лошият се отличава с това, че като ви пипне, ще изтегли нещо от вас. Отрицателният проводник взема, положителният дава.

Казвам: големите неприятности, които имате, понякога се дължат на това, че не мислите и не чувствате правилно. Например вие живеете в палатка, нямате къща и казвате: „А

еди-кой си има къща“. Питам сега: ако ти имаш къща, ще бъдеш ли по-добър? Ако ще бъдеш по-добър, тази къща е на мястото си за теб, но ако няма да бъдеш по-добър, то без къща ще бъде по-добре за теб. Ще се научиш да се радваш на къщите на другите хора, защото ако брат ти има къща, ако ти го обичаш и той те обича, той ще ти помогне да имаш къща. Най-после, ако вие обичате Бога, той няма да ви остави без къща. Вие казвате, че нямате къща. Всички имате къщи – вашите тела не са ли къщи? Сега искате друг род къщи. Във вас има известни стари възгледи, с които трябва да се справите.

Кажете ми: кое е онова, което спъва сегашните хора? Техният критичен ум. Понякога говорят ни, пеенето ни зависят от нашето разположение. Ако добре си разположен, добре ще пееш; ако не си добре разположен, няма да пееш добре. Може да кажеш, че си много учен; не си много учен. Може да кажеш, че си много прост; не си много прост. Може да кажеш, че си невежа. Коя от думите е по-силна: *невежа*, *прост* или *много учен*? Защото думите имат своята възможност. Българският език има една възможност, в българския език има една дума, която аз и досега не мога да намеря.

Някои искат да пеят хубаво. Има цяла теория за музиката, какви ли не школи има. Който иска да се упражнява, може да го прави с буквата *а*. Тя е творческа гласна, която сама не създава, но е един творчески принцип. Ако ти не знаеш как да пееш *а*, не можеш лесно да напреднеш в музиката. (*Учителя изпява гласната „а“ първо ниско, а после високо.*) Така не се пее. Как трябва да пееш? При пеенето ще дадеш нещо от себе си. (*Учителя изпява „а“ свободно и продължително.*) Следващата гласна буква е *о*. Ако знаеш как да пееш *о*, то ще ти даде условия за растене. Трябва да се изучи цялата физиология на дишането. Ще използваш въздуха, когато пееш. След това ще дойде онова, което расте – то трябва да се размножава. Ще пееш разумно. Трябва да знаеш как да проектираш гласа си в гърлото. Тогава ще дойдеш до *и*, което излиза отстрани на гърдите, отстрани на дробовете. Гласът отгоре трябва да излезе. При *и* ще има

едно малко пречупване в гласа, ще има направление надолу – влизаме в една гъста материя. В египетската азбука, откъдето е взет този знак, той показва наклонността, по която отива творческият принцип; и с точка показва откъде идват енергиите. Тук има известна тънкость, в която ако се впуснем, ще се отдалечим от въпроса.

Вие се занимавате с несретите в живота. Започвате да мислите за външната страна на живота си, гледате се в огледалото и си мислите: „Млад бях, но остарях“. Отвън сте застарели. За да можеш да промениш лицето си, трябва да знаеш как да хванеш тази музика. Как ще я хванеш? Трябва да разбираш закона за съчетанието на мислите. Щом дойде при теб един човек, ти трябва да разбираш онези сили, които можеш да възприемеш, и да разбираш по кой начин да ги възприемеш. Ти трябва да сложиш един филтър. Затова мъжете трябва да търсят всякога умни жени. Мъж, който намери глупава жена, е изложен на големи страдания и несрета в живота. Мъжът трябва да сложи умна жена до себе си, а пък глупавите жени да отидат да орат и да копаят. И жената трябва да търси най-добрия мъж. Ако жената намери някой мъж с глупаво сърце, тя ще бъде най-несчастлива.

Мъжът представлява доброто, хубавото сърце. Всеки мъж да държи мисълта, че трябва да бъде добър, а пък жената да държи мисълта: „Аз трябва да бъда умна“. Мъжът ще пее, за да постигне доброто в себе си, ако иска да стане певец. Жената ще пее, за да стане умна. Ако не знаете да пестите, не можете да се развивате правилно. Пеенето ще бъде един проводник за развитието на ума и на сърцето. Жената ще пее, за да се развие умът ѝ. Много жени, като свирят на пиано, стават неврастеници. Жената иска да има добро сърце. Няма какво жената да иска да има добро сърце – нейното сърце е кално; бедният не може да стане богат. Тя трябва да разчита на своя добър ум. Умният може да помогне на сърцето – такъв е законът. А при мъжа сърцето ще помогне на ума.

Аз ви давам един нов начин за самовъзпитание. Вие имате старите пътища, и те са добри. Не ви казвам да изхвърлите това, което знаете. При старите методи, при ста-

рите начини определете един час или половин час за само-възпитание по новите методи. Защото любовта не може да стане добра, докато не стане умна. Нейното сърце не може да се поправи, докато тя не стане умна; и мъжът, докато не сложи доброто в сърцето си, не може да постигне нищо – жената няма да постигне своите желания, а мъжът няма да постигне това, което мисли. Всички мъже искат да бъдат почитани. Жената, като се влюби в някого, се увлича, сре-сва се, глади се, и правилно – така трябва да бъде. Ако ходи неглиже, тя е изгубила любовта, нейният ум не работи. В онзи, който люби, всичко трябва да бъде изправно. Мъжът не се е научил да обича и затова жената го учи да обича. И Писанието казва: „Вие, мъже, обичайте жените си“. Мъжът е длъжен да обича жена си; жената е длъжна да почита мъжа си.

– „А ние, които не сме женени?“ Че има ли някой от вас, който да не е женен? Кой от вас няма понятие за женитбата? Откъде ви е дошла мисълта да се жените? Жени-ли сте се много пъти. Ти казваш: „Искам да се ожения пак“. Гледай като се ожениш, да се ожениш на свят, че да не се разженваш. Женитба, в научен смисъл на думата, съществу-ва в това: две същества, с две разнородни естества от високо напрежение, от които едното дава, а другото взема, да се съберат и тогава ще протече Божественият живот. Бог не може да се прояви, ако ние не искаме да проявим Неговата любов, да станем Негови проводници.

Сега във всяко едно общество има известни препятствия, но те сами не могат да се премахнат. Ти казваш: „Трябва да бъде добър“. Престани да казваш тези думи. Думата *трябва* нека да е научно разбрана дума. В буквата *Р* имаме юмрук; това е змията, която си е свила главата и гледа да те ухапе. Хубаво е да свиваш ръката си в юмрук, кога-то се намериш в едно отрицателно състояние, но когато искаш да се тонираш, ти трябва да отвориш дланта си навън – към хубавото, към небето, и в сърцето си да възприемаш, но да не показваш това пред хората. Вие сега, като правите упражне-нията, излизате пред хората, да ви гледат. Когато правиш

Т Р

известен опит, не трябва да привличаш вниманието на другите хора, понеже, като привличаш вниманието им, те ще те спънат. Като направиш опита, тогава да знаят.

Една сестра дойде при мен и ми каза: „Учителю, тук учим Евангелието, за да се запознаем с Христа и Бога. Аз чувствам, че при Христа не мога да отида, но се държа за теб“. Не е така лесна работата. Аз ѝ казах: „При Христа трябва да отидеш“. Трябва да се отиде при Христа. За да отидеш при Него, трябва някой да стане проводник за теб. За да отидем и при Бога, между Бога и нас трябва да има среда.

Не трябва да се обезсърчавате, трябва да изучавате живите среди. Вие казвате някой път: „Той ли ще ме учи?“. Не е въпрос за учението. Ако остане аз да ви уча, то вие ще си останете невежи през целия си живот. Аз съм за вас само едно условие за онова, което Бог е вложил във вас от началото на Битието. Аз съм само едно условие, за да израсне хубаво това нещо, което Бог е вложил във вас. И като израсне то, аз ще зная, че съм работил, понеже съм извикал Божественото във вас. Ако пък не извикам Божественото във вас, да се прояви, аз зная, че не съм постъпил както трябва. Не е въпрос да вярвате в мен – това е друго, то ще дойде от само себе си. Най-първо доброто, което е вложено във вас, то да израсне. Всеки ден вие ще ми благодарите за условията, които съм ви създал, а другото, то е второстепенна работа.

Всички гледайте във всеки един да събудите нещо добро. На някого казвате: „Вие сте голям грешник“. Не, ще му кажете: „Има нещо хубаво във вас“. Събудете го. На някой стар човек ще кажете: „Ти мислиш, че си остарял, но има нещо хубаво в теб“. Гледайте да го събудите. И на старини ще се подмладите. Някой казва: „Остарял съм“. – „Ще се подмладиш.“ Друг казва: „Умря жена ми“. Ще му кажеш: „Не е умряла, жива е. Също и синът ти не е умрял. Жена ти е заминала на гости, но ще се върне“. – „Кога?“ – „Скоро ще се върне.“ Ще те попитат какво правят на онзи свят. Ще им кажеш: „Учат се сега“.

Не искам да ви говоря за неща, за които нямате опитност. Някой ще каже: „Защо не виждаме заминалите, къде са те?“. Ако сложим на дъската тази лампа, която е специфична

и схваща високите напрежения, и ако ѝ сложим обикновена крушка, няма да имаме тези резултати. Значи, за да схващате тези сили, трябва да имате специален мозък, с обикновен мозък не може. Ще кажете: „Ние не сме учени хора“.

Има една наука, която трябва да опитате. Аз ви давам една задача. Заемете се целия клас с една задача, която трае един месец: в десет души от класа да намерите нещо много добро, нещо хубаво, така че сами да сте благодарни. За една седмица намерете доброто, което е във вас. – „Ама да видим дали ще има някакъв резултат.“ Оставете това настрана, оставете настрана за един месец критиката. Да видим след един месец какъв резултат ще има. Не гледайте злото, а търсете само доброто. За един месец станете слепи за това, какво лошо става около вас, не го гледайте. Някой ще каже: „Много е един месец“. Ако е много, да го намаля. Усещам, че един месец е много, чувствам, че е много. Давам ви задачата за десет дена, защото за един месец ще се пукнете.

Бог е същество, което изисква ние да се учим. На Него Му е приятно, когато разбираме Неговите пътища. Ние сме заобиколени с такива богатства, които трябва да разработваме, а очакваме този учен да ни каже нещо ново, онзи учен. Толкова работи са открити сега, а вие очаквате все нещо ново. На това, което е открито, трябва да се проучи дълбоката му страна. Първото правило: никога не изпращай лоша мисъл към един добър човек, защото тази мисъл ще се върне при теб, ако я изпратиш. Ако някой от вас е болен, започнете да му изпращате най-добрите мисли и той ще оздравее. Мислете добро за другите, защото болестите в света са едно възпитателно средство.

Сега аз не искам да изхвърлям много ваши мисли. Каквито и възгледи да имате, вие ще си останете пак такива, каквито сте. Вашето естество не може да се измени и аз не искам то да се измени. Всеки един от вас именно такъв трябва да си остане, но да работи и да се развива. Всеки един от вас е един лист, който е необходим. Не съжaliaвайте, че не сте като Драган, като Петко, като Стоян и прочее. Вие се радвайте на този живот, на това, което сега имате, но не да бъдете постоянно такива – тази форма, която имате сега,

няма да бъде постоянна. Вие имате една форма, която е временна – за 50, 60, 100 години; в следващия цикъл на вашия живот ще вземете друга форма. Като погледнете някого, може да видите, че е по-напреднал от вас; радвайте се на това. И ако не е по-напреднал от вас, пак се радвайте. Всеки да се радва на това, което е. Някой е малък – да се радва, че е малък; някой е израснал – да се радва, че е израснал. Ако сте остарели, значи сте поумнели. Старите хора са капиталисти, те са най-богати, но те са и много скържави – трябва да се освободят от скържавостта. А пък младите нямат нищо още, но имат много големи изпитания.

Да кажем, че двама млади тъкмо са тръгнали по пътя Христов, когато между тях влиза една сестра с невъзпитан ум и ги прави на пух и прах; или обратното: тръгнали са сестрите като гургулички и влиза между тях един брат с един калпав ум и ги прави на пух и прах. Между двама млади като влезе една сестра, всеки ще иска да я има и приятелството ще изчезне. Това вече не е по Бога, те са претърпели едно фиаско в своята любов. На хубавата мома трябва да станеш слуга или трябва да бягаш от нея, а и на хубавия момък трябва да станеш слуга или да бягаш от него – едно от двете. Аз поставям тук нещата само отчасти, това не е вярно абсолютно. Има някои хора, които са надраснали тези неща, но за голяма част от човечеството този изпит ще дойде. Има и ред други работи, с които човек трябва да се справи.

Първото нещо сега е: старайте се да бъдете добри проводници. Изпейте песента „Аз ще ходя в пътя, който води към Любовта“. Ще бъде много пресилено да искам да пее, понеже не знаете правилата. Как ще изпее *ще*: по-високо или по-ниско от аз? (*Учителя изпява тази песен с една нова мелодия.*) Ще бъдете като малките деца. Ако не станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Божие, значи не можете да станете добри проводници, не можете да приемете Божието благословение и Божиите блага.

Не мислете за старостта, защото на Небето има само двадесет и четири старци, а пък на Земята има само дваде-

сет и четири млади. Така че, ако кажете, че сте млади на Земята, на нея има само двадесет и четири души млади, а другите са все стари. Земята е пълна само със стари хора, а Небето е пълно само с млади хора. Затова старите хора умират и отиват горе да се подмладят, а пък младите идват долу, за да остарееят. Понеже сте стари всинца, трябва да се подмладите – животът седи в това. Не мислете, че трябва да остареете, във вас идеал трябва да бъде да се подмладите. Като деца трябва да станете, да влезете в новите условия. Вие казвате, че нищо не сте направили. Отсега нататък ще правите, отсега нататък идват добрите дни. Най-добрите работи Господ ги е запазил за после. Хубавото вино го пазят за после; като се понапият хората, тогава то ще им се даде. *(Учителя изпява с всички няколко пъти горната песен.)*

Вие казвате, че Бога не сте видели. Прави сте, че не сте Го видели, но Неговите дела не виждате ли? Колкото и да е малка любовта ви, колкото и да е мъжделива, развивайте я, защото от любовта ви ще зависи и придобиването на знанието, на мъдростта. Любовта е добър проводник на Мъдростта, на знанието – те само чрез Любовта могат да дойдат. Ако ние растем само в любовта, без да придобием мъдростта и знанието, то любовта е безплодна, но ако придобием мъдростта и знанието, тя плод е завързала. А Истината е узрелият плод, който можем да вкусим. Любовта е семка, Мъдростта и Истината са поникналото растение, което е завързало плод и плодът е узрял – Истината е узрелият плод. Истината, това са всички хубави, узрели добродетели, с които душата ни трябва да се храни. Такава трябва да бъде вашата мисъл и тази мисъл ще ви освежи. Ние трябва да бъдем дълбока вода: като ни гледат хората, да мислят, че сме много прости, и като ни бутнат, да видят, че сме прости. И ние не да мислим, че знаем, но да сме прости.

Това, което знаете, е само преддверието преди да влезете в Божественото училище, в забавачницата на Божественото училище. Вие трябва да завършите всички училища на Земята, за да влезете в забавачницата на Божественото училище. Но който се намира там, в забавачницата, с него не могат да се мерят и най-учените хора на Земята. Да обичаш

душата на детето и да знаеш какви заложи има в него, в неговите ум и сърце, това е знание. Някой казва: „С деца ли ще се занимаваме?“. Според мен човек, който не знае, спи и затова не знае, а щом се събуди, вече знае. И ако някой от вас е невежа, нека да стане, да си оправи леглото и ще знае всичко. Докато сте под юргана, нищо няма да знаете. Който мисли, че не знае, той спи. Някой казва, че не може да обича – защо не може да обича? Защото спи под юргана. Някой казва: „Като стана“. Който не е станал, той е под юргана – не е лошо, оставете го да спи, не го събуждайте, не го разтърсвайте. Но ако видите, че зданието гори, теглете го за краката; ако не гори зданието, оставете го да спи, да си почива.

Досега аз съм ви говорил за най-хубавата любов, за без-опасната любов. Вие сте много учени, от мен сте по-учени, но трябва да се запознаете с безопасната любов. Вие сте запознати с опасната любов, с която много мъчно може да се справите. Много голям кон е тя – като тръгне, влачи любовта, с която вие сте се хванали за някого. Не мисли от сутрин до вечер само за себе си и има право, вече е голяма мома, на 21 години – готви се да се жени, а вие искате да я занимавате с глупави работи. Тя казва: „С твоите глупости аз не искам да се занимавам“. Вие само плачете след нея и тя ви изхвърля от вратата навън; вие влезете вътре и се представяте, но тя пак ви изхвърля. Влизате, излизате и най-после казвате: „Не си струва човек да обича“. Като влезете, ще кажете на тази любов: „Мога ли да ви услужа с нещо?“. Няма да ѝ представяте вашите интереси, вие какво искате, а ще работите за нейните интереси. Сега в тази форма, в която сте вие, каквото и да ви кажа, може да имате една изопачена мисъл.

Представете си, че сте една водна капка, живеете в нея. Водната капка как ще обича друга? Ще се слейт в една капка. Ако едната капка има известна утайка от кал, а другата капка е бистра, като се слейт те, какво се получава? Наполовина чиста и наполовина нечиста вода. Калта става наполовина кална и наполовина чиста; и чистата половина става наполовина чиста и кална – споделят се. И ако двете капки

са били чисти, споделят своята чистота; ако двете са били нечисти, пак се споделят. Любовта е сила, която се споделя с всички обкръжаващи.

Вие мислите върху любовта, която сте учили, а тази любов, която сега учите, тя е, за да създадете здраве у вас. В тази любов непременно трябва всякога да носите в ума си чиста мисъл и каквото и да ви се случи, да кажете: „За добро е това“. Господ не може да извърши нищо лошо. Случи ли ви се нещо, което ви е неприятно, кажете: „За добро е“. Като кажеш, че е за добро, тази мисъл ще се върне и ако казваш постоянно така, ти прашаш тази мисъл и лошото ще се превърне в добро. Писанието казва, че каквото и да се случва в живота на всички, които любят Бога, то ще се превърне на добро.

Един приятел, който търгува с грозде, но едва му се покриват разноските, ми разказва: „Щях да загазя. Печалба няма, но търговията ми с гроздето стана причина да добия друго едно благо и ако не беше тя, нямаше да придобия това благо“. Може би ще изгубите от гроздето, но ще добиете едно благо. Вие може да изгубите нещо в живота, но ще добиете една опитност.

Писанието казва: „Да любим братята си“. Ако кажете на някого *брат*, но не го обичате, вие не вършите Волята Божия; ако го обичате, вие вършите Волята Божия и може да разчитате навсякъде. Дарбите, които имате, ще ги развиете: ще пеете, ще пишете, ще рисувате и прочее. Отделяйте всеки ден по 15 минути най-малко за пеене. Скръбен ли си, изпей: „Това е за добро, за добро, за добро, за добро“. Пак продължавай: „Тъжен съм още, но няма какво да се прави, за добро е, за добро, за добро“ – и така става. Попей си малко в себе си.

Отче наш

5. лекция, 24 октомври 1934 г., София, Изгрев

НАЙ-ВИСОКИЯТ ВРЪХ

*Добрата молитва
Духът Божи*

Ще прочета от 1-ви до 15-ти стих на 5. глава от *Второ послание на апостол Павел към Коринтяните*.

При всичките условия

Животът е нещо неуловимо. Човек се движи и движението е израз на живота. Животът нито се хваща, нито се пипа, нито се помирихва, но при това за него говорят като за нещо, което се хваща. Като пипнеш живия човек, той е топъл като топлокръвните млекопитаещи и щом умре, загубва своята топлина.

Вие слушате, но всички сте обременени, не сте свободни – и слушането ви не е намясто. Съзнанието ви не е свободно, за да виждате ясно. Слушате, но все има нещо друго, което ви занимава. Говориш на някого за Господ, а той мисли за съвсем друг Господ. Всички говорят, но на неразбран език. Казвате, че страдате, но вие не можете да хванете страданието и да го държите. Виждали ли сте някога страданието? Виждали сте как от очите на някой човек текат сълзи, изкривяват се мускулите на лицето му, по него се изписва някаква гримаса и казвате, че той много страда. Един актьор може да направи същите гримаси. Аз мога да пролея колкото искате изкуствени сълзи – цял кош.

Хората сякаш са на едно угощение – канят се всички да ядат, но като се нахранят, нищо не се разрешава, само стават малко по-весели. Веселостта е нещо, което не може да се улови, не е нещо физическо. На веселия човек му е малко по-широко. Всички отрицателни черти се отличават с едно свиване. Например на младини човек расте, а на старини започва да се смалява. Сега да оставим това, има неща, които не ни ползват.

Ти пееш една песен и казваш: „Какво ще ми даде пеенето? Пеенето работа не дава. Пари ми дайте, те дават работа“. После казваш: „Да се наспя“. Но сънят работа дава ли? Или казваш: „С вяра работа не става“. Но без вяра става ли? След това казваш: „С любов става“. Добре, ако с любов става, какво е направила тя досега? Казват, че Любовта е създала целия свят. Но това, което Любовта е създала, са само опити; често тя си прави малки скици. Вие още не сте в красотата, в творчеството на Любовта, а сте още в опитите.

Аз искам да ви предам една мисъл, която мъчно може да се предаде. Например мога да ви кажа: „Бъдете весели“, но как да стане това? За да бъде човек весел, трябва да е свободен от каквито и да е безобразни, лоши образи, нищо да не го мъчи.

Вчера идва един българин от Новозагорско, обикновен човек, който не е вярващ. Дал дъщеря си в лудница и ме пита има ли изглед тя да оздравее. Казах му: „Аз не виждам никакъв изглед да оздравее. Трябва да минат три-четири години, за да има едно малко подобрение“. Той ме попита: „Не може ли скоро да стане тази работа?“. Отговорих му: „Не може. Дъщеря ти е заболяла по един особен начин“. Той се чеше по главата: „По особен начин? Какъв?“. Казах му: „Дъщеря ти от магия е пострадала“. А той пита още: „Такива работи като магия в света има ли?“. Искаше да знае защо дъщеря му е заболяла и защо не се е случило другояче. Казах му: „Дъщеря ти е направила някаква грешка. Оженили сте я за човек, за когото не е трябвало да я жените“. Той каза: „Прав си, така си е“. Мъжът ѝ четири пъти я е бил много лошо – кои са причините за това?

Има хора, които кармично вървят през лоши семейства, имат тежка карма. Мъжът на тази жена е от селото на нашия Павел, претрепал един роднина на Павел и се окържавил; върнал се в дома си и казал на жена си: „Свършихме с него“. За да не го издаде, той я пребил четири пъти и тя полудяла. Осъдили го на 15 години затвор. Бащата на жената пита: „Защо се случват така работите?“. Защо да му разказвам? Рекох му: „В миналото се объркаха работите и сега

не се оправиха, пак са объркани“. Той ми разказва повече от два часа как се е случила цялата история, а аз го слушах. Попита ме: „Има ли магия? Има ли такова нещо като късмет?“. Казах му: „Остави сега магията. Магията зависи от ума на човека, от това, какво мисли той. Магията е в ума“. Той ми каза още: „Аз ходих при един ваш гледач, който ми каза, че на едно място, на прага, има закопани пари“. Започнахме с дъщеря му и дойдохме до парите. Сега това са особен род разсъждения. Като му гледам лицето, той е съвсем обикновен човек.

При сегашните условия идеята ви за живота не е така ясна. Вие имате ясна представа, права или крива, но когато трябва да постъпите право, не можете. Както и някои певци, като пеят, не могат да вземат вярно *си бемол, ре диез, ла диез, сол, ла* и прочее. Как ще вземеш *ла* – долно, горно или в трета октава? Трябва да имаш една ясна представа как ще вземеш *ла* в първа, във втора, в трета, в четвърта октава. Колко души могат да вземат *ла* в четвърта октава? В света няма такъв певец.

Ти никога не можеш да влезеш в положението на друго същество, което не е в една и съща гама с теб. С твоя тон, с твоята постъпка ще станеш причина и той да постъпи право. Ако ти мислиш право, и той ще мисли право; ако ти мислиш криво, и той ще мисли криво. Каквото мисли майката, ще мисли и синът; каквото мисли бащата, ще мисли и дъщерята. Това е важен начин на разбиране.

Трябва да разбирате обикновения живот, който ви занимава. Казвате: „Как да използваме условията?“. Днес до обед долу, в София, може да има мъгла, а като излезете на нашия Изгрев, Слънце да грее – тук условията са по-благоприятни. Когато човек иска да напусне известен възглед, трябва да напусне някои места. Има по-благоприятни места – ще се качиш на канара, за да е чист въздухът и да имаш ясна представа. Кой са високите върхове? Най-високият връх, това е Любовта към Бога – по-висок връх няма. До този връх нито един екскурзиант не е достигнал, нито една човешка експедиция не е отишла. Светиите са правили милиони опити,

но все са умирали. Този връх е по-опасен отколкото експедиция на Хималаите. Макар и да не можем да се качим на този връх, ние се ползваме от благата му; от него слизат всички блага. Какво има горе, не знаем. Който се е върнал оттам, казва: „Качи се и виж“. Някой е ходил там, но не се е качвал догоре, достигнал е донякъде и се е върнал назад.

Сега вие ми казвате: „Да обичаме Бог“. Аз бих желал всички да знаят вашата идея как се обича Господ. Когато имате приятел, как го обичате? Можете ли да ми разкажете как се посреща приятел? Аз ще ви подсказва: как посрещате водата, когато сте ожаднели? Вие понякога мислите, че най-лесната работа е да посрещнете един приятел. Ако той остане недоволен от твоето посрещане, тогава по-добре да не си го посрещал.

Снощи бях на един концерт, бях седнал близо до сцената и беше много шумно. Трима млади музиканти бяха наредени: един от тях, виден цигулар, първи свири на цигулка, след него свири на цигулка една млада мома и след нея – третият. Аз ги гледам, поне да изкарам колкото струва билетът. Чул-недочул музиката, гледам как първият цигулар сложи ръчката на цигулката на бузата си, младата мома сложи цигулката на коляното си и ръчката ѝ под носа си, а третият цигулар, като сложи цигулката на коляно, подпря ръчката ѝ на брадата си. Защо единият сложи ръчката под носа си, другият – на бузата си, а третият – под устата, на върха на брадата? Това е моята работа – тайната. И си казвам: изкарах парите за билета – видях едно правило.

Питат ме: „Хареса ли ти концертът?“. Казвам, че много ми харесаха тримата цигулари. Единият цигулар искаше да каже: „Ако не мислиш, не можеш да свириш“. Вторият цигулар искаше да каже: „Ако не гледаш музиката, не можеш да свириш“. А третият искаше да каже: „Ако не се упражняваш, не можеш да свириш“. Сега аз ви давам един превод. Като тръгвах за концерта, трябваше да си взема малко памук, понеже бях на първите редове, много близо до музиката. Всеки един тон изискваше известен интервал и трябваше да бъде най-малко на двадесет метра разстояние, за да бъдат тоновете по-хармонични. Седях и разсъждавах: трябва да се направи един салон, в който целият оркестър

да бъде на десет, петнадесет, двадесет метра далеч от публиката, а тук от немай-къде се свири близо.

И ние в живота не сме ли в един салон? Понякога влизате в салона и не сте в състояние да разберете работите добре. Всички говорите за Божията любов, за съвестта, за съзнанието, за справедливостта, за милосърдието. Не че не сте давали, давали сте, но милосърдие аз наричам следното: когато един цар се е качил на коня си и види малко детенце, да слезе, да го потупа и да го сложи на коня да го повози. Какво ще кажат другите от свитата на царя? Едни ще кажат, че това е много хубаво, а други – че е глупаво царят да оставя своята работа и да се занимава с едно дете. Да представим работата другояче: вие сте цар – движите се инкогнито и сте останали без пари, качвате се на коня си и отивате някъде в града да намерите пари. Виждате на пътя цяла торба със злато. Няма ли да слезете, да погалите това красиво дете – торбата? Ще слезете, ще вземете детето и ще го качите на коня, за да го развеждате.

На всинца ви трябва едно нещо – знаете ли кое? Ако знаете, няма какво да ви го казвам. Ако ми кажете, че не го знаете, защо да ви го кажа, да ви смущавам? Трябва ви едно нещо: мнозина от вас имате стари черупки, от които не сте се освободили. Някои сте малки, не сте си измили краката и казвате: „Такива са условията, вода няма“, а краката ви са се вмирисали вече. Някои от вас може би с години не сте си мили сърцето както трябва, та то мирише. Понякога седим и си мислим, че сме достигнали едно положение – докъде сме достигнали? Казваме, че обичаме Бога. Когато се намерим в трудно положение, молим се на Бога, но никакъв отговор не идва – коя е причината? Причината е вътре в нас. Ако ти седиш зад спуснатите дебели завеси в стаята си и се молиш на Слънцето да проникне вътре и да те постопли малко, ще имаш ли резултат? Трябва ли да се молиш, или трябва да излезеш навън? Трябва да излезеш.

Всички имате доста и при това пак се молите Господ да ви даде още повече. Това, което имате сега, трябва да го раздадете, за да дойде новото. Ясна ли е мисълта? Това, което имате, трябва да го раздадете. Има нещо в човека, което той трябва да раздаде, но не онова, физическото. Носиш един

товар на гърба си и като дойдеш до едно място, трябва да го снемеш и да вземеш втори. Аз казах на онзи баща: „След като дъщеря ти е бита от мъжа ѝ, защо допусна тя да стои при него?“. Той ми отговори, че не го слушала, била омагьосана. Казаха: „И да ме бие, аз ще стоя там“. Бащата ме попита: „Има ли такава магия?“. Аз му казах: „И ти имаш магия. Трябваше да вземеш едно въже, да я вържеш и да я отведеш“.

Ако слизате от високо място, трябва да се вържете с въже, та ако се подхлъзнете, да има за какво да се хванете. Вие имате самоувереност, но като слизате, ще се подхлъзнете и ще дойде магията. Ти можеш да бъдеш умен човек. Свържи се с въже – вярата е това въже. Защо трябва да вярваш? Ти винаги имай това въже, няма да ти коства много.

Какво разбрахте от чутото досега? Да оставим това, което сте разбрали – какво спечелихте? От това, което спечелихте, кое ще приложите? Четохме в Писанието как апостол Павел казва, че един ден земната ни къща ще се развали и че има друга направена; ще излезем от земната къща и ще влезем в небесната. Понякога мъчно се излиза от земната къща. Някой иска да излезе, но господарят на къщата го хваща и казва, че не си е платил наема, за това не си е платил, за онова не си е платил – не може да умре; три-четири дена той трябва да плаща на господаря на това здание, за да излезе.

Ако това тяло е ваше, както мислите, питам: как влезе грехът в него? Къде е скрит грехът? Къде са ви долапите? Доста долапи имате: два долапа имате отстрани на слепите очи, два имате под врата си отзад, други два имате над ушите отзад. Човек има доста пукнатини, но като е затворен, прониква прах. Като влезеш в една затворена стая, намираш прах по масата, по книгите – трябва да има някаква четка, за да изчистиш. Има такива мисли в света, които блуждаят – грешни мисли. Целият свят е свързан с тях. Когато човек върви, трябва да си носи мушама и гумени обувки – отровна кал е това. Опасно е даже да се мисли за греха. Опасно е да се мисли за дявола – защо?

Гледам: едни деца нанизали царевица на конец, хванали един паток и той нагълтал царевицата; децата държат конца и патокът върви след тях. Питам ги: „Какво правите?“. Те ми казват: „Изпитваме този паток, караме го да играе“. А на патока очите му са се отворили от мъка. Казвам си: ето един пример за дяволска работа. По същия начин дяволът дава царевица на един човек, който я нагълтва, а после дяволът държи конца и го разиграва. Казвам на децата: „Колко пари да ви дам, за да пуснете този паток? Разигравате го и за това разиграване трябва да се плаща“. Те се смеят. Гледайте някой път и вие да не се хванете като патока.

Сега да дойдем до същественото. Често в човека влиза една неестествена мисъл или едно неестествено желание и той, като патока, вече се е хванал. И онзи селянин, като патока, се е хванал за зет си, който бие дъщеря му, а тя е полудяла. Казах му: „Вътре в мозъка ѝ има сътресение“. Дъщеря му може да се излекува по естествен начин – да се остави съвсем спокойна и чрез Природата да се възстанови първоначалното състояние на мозъчната ѝ тъкан, за да може мозъкът ѝ да предава мисълта. Казах на бащата: „Ти трябваше да прибереш дъщеря си или да я оставиш при себе си, неженена“, а той ми отговори: „Откраднах я. Четири дена я държаха в гората, а после я отведоха“. Това са външни неща, не ни интересуват – хиляди работи стават така.

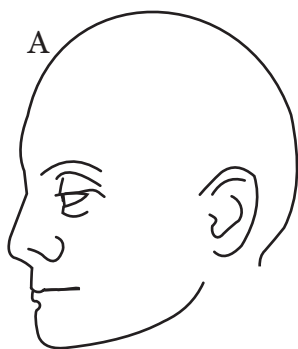
Дръж правилото: никога не жени една своя мисъл за едно неестествено желание и никога не жени едно свое желание за една неестествена мисъл. Онези, които вървят по естествения път, никога не съчетават едно неестествено желание с една благородна мисъл и никога не съчетават едно благородно чувство с една неестествена мисъл. Каквито и проспекти да има, за да можете да спечелите нещо външно, не правете такова съчетание.

Бих ви посъветвал да си вземете по едно огледало, за да се наблюдавате. Вие трябва да възстановите естественото състояние на вашата уста. Каква уста трябва да има един

ученик на Божествената школа? Тази линия не е естествена. Тази малка трапчинка не трябва да е много голяма. А щом се появи права линия, това показва, че човек е изгубил правилното отношение между мисли и чувства.

Някои усти са съвсем стегнати, а някои хора държат устата си съвсем отворена. Не, трябва да държиш устните си едва-едва допрени – това е естественото положение. Устните са два проводника и постоянно трябва да затваряш устата си. Но щом натискаш устните си, върху тях има силно течение и скоро ще изгубиш живота си или ще станеш пессимист. Ако съвсем ги оставиш отворени, ще заприличаш на един мочурляк и жабите ще започнат да крякат.

Ти казваш: „Да бъдем добри“. За да станеш добър, трябва да знаеш как да бутнеш себе си. Искаш да станеш милосърден – разтривай си главата отгоре (А).

За да познае външните форми, човек е трябвало да яде от Дървото за познание на добро и зло. Злото и доброто си имат външни форми. Вие трябва да изучавате външните форми – затова е създаден човекът.

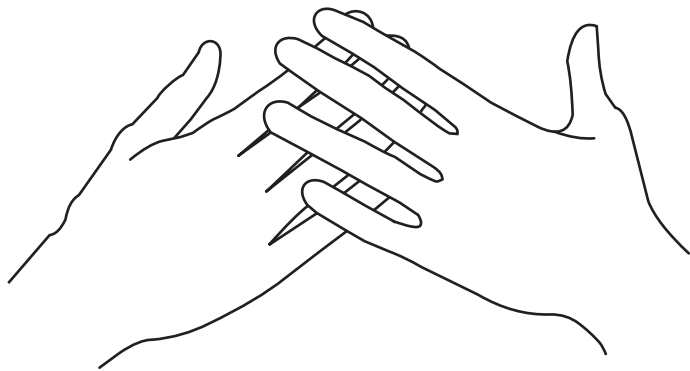
Ако не ги изучавате, тогава и себе си не може да изучавате. Човек трябва да има едно огледало и да гледа външните си форми.

Казваш за някого: „Аз ще му дам да разбере“. Вземи огледалото и се наблюдавай, поогледай се и се нарисувай. Кажете си: „Искам да срещна моя приятел, с когото съм бил в училище и когото десет години не съм виждал“. Представи си тази сцена и виж в огледалото как ще се измени лицето ти. Представи си, когато сте били млади с този приятел; сега може да ти е израснала брада и ще видиш в огледалото как ще се измени лицето ти.

Сега вие се самозаблуждавате на Земята, понеже всички приличате на затворници. Всеки ден дяволът ви сменя дрехите, слага ви все халати. Нали знаете как се облича един

паж, един келнер? Той ще облече фрак, малко отрязан, ще си сложи и бяла жилетка; ще се поклони няколко пъти и ще каже: „Много ви благодаря, че платихте“. (*Учителя се покланя.*) Някой казва: „Много благодаря“ и държи ръце на пъпа си. Аз не оспорвам това. Там се намира слънчевият възел, стомашният мозък, чувствата – това е най-важното място, за да функционира животът; симпатичната нервна система е там, но не при пъпа, а под лъжичката, под белите дробове. Хубаво е да си сложиш ръката там, а вие си слагате ръцете по-долу, при пъпа; слагайте ги по-горе. Ако сложиш ръцете си под лъжичката, ще имаш един резултат, а ако ги сложиш по-долу, ще имаш друг резултат. Ако сложиш ръка горе, на главата си, ще имаш възвишени резултати. Ако се почесваш зад ухото, на тила, ще имаш особен резултат. Винаги гледайте да избягвате неестествените бутания.

Някой път искаш да се пипнеш или да се почесеш някъде, и то по време на молитва – така ще се развали молитвата. По време на молитва не си мърдай ръцете. Какво положение заемате вие, когато се молите? Някой път заемате следното положение. (*Учителя поставя двете си ръце върху гърдите, до височината на сърцето; те са с дланите навътре и пръстите на едната ръка са върху пръстите на другата.*) При такова едно положение трябва да настроиш ума си и чувствата си.

Ако не знаеш как да настроиш ума си, как ще се молиш? Един цигулар трябва да знае как да настрои цигулката си.

Всеки един от вас трябва да знае как да настройва. Понякога се разсърдиш – тогава цигулката е разстроена. Изгубил си присъствие на духа си – разстроена е цигулката ти. Отпаднал си духом – разстроена е цигулката ти. Нагласи я. Обезверил си се – разстроена е цигулката ти. Щом си се обезверил, постави двете си ръце на главата отстрани – отгоре, в областта на косата.

Аз не смея да ви дам упражнения, понеже няма да ги разберете. Ти отиваш някъде най-малко за три дни и трябва да държиш ръцете си така, за да имаш успех. Мисълта ти трябва да е съсредоточена, за да се свържеш с Невидимия свят и с всички същества, които те обичат. За да направиш връзка, не търси външните форми и ще почувстваш една възвишена мисъл, една приятност; ще почувстваш желание, което ще се прелее в теб; ще почувстваш, че имаш един малък приток на живот. По този начин човек се съблича от старите дрехи.

Понякога говорите за Бога и си държите ръцете на пъпа. Когато човек търси Божията любов, трябва да я търси така. *(Учителя поставя дясната си ръка, с цялата длан надолу, горе върху главата.)* И при такова положение на ръката си, повдигни ума си нагоре. Не натискай много ръката, а сложи леко дланта си отгоре върху главата.

Някои неща не трябва да се обясняват. Ако вие мислите как ще станат, дали ще станат, или не, с това ще попречите на нещата. Те стават в подсъзнанието и в свръхсъзнанието. Нашето самосъзнание и съзнание понякога развалят работите като се бъркат в неща, които не разбират. Ние искаме да проучваме със съзнанието си и самосъзнанието си как ще станат работите – това не е наша работа.

Любовта към Бога се отличава с едно качество: като помислиш за Божията любов, да направиш връзка и веднага, каквото и смущение да има в душата ти, то да престане. Най-първо мисли за Божията любов, която премахва смущението на душата и възстановява вътрешния мир. В молитвата трябва да се произведе едно състояние на успокоение. За да можем да видим пътя, по който трябва да вървим, ние трябва да приемем Божията любов. Ти ще се срещнеш

с много хора и трябва да знаеш как да постъпваш. Пътят ти няма да бъде посипан с рози, ще срещаш противоречия и трябва да знаеш как да постъпваш. Аз говоря за сегашния живот. Ще дойде време, когато условията ще бъдат много по-благоприятни, но сега имате големи спънки. Казват, че причината за спънките е в някои хора, които са около теб. Те не са причина, те са само условие, причината е вън от тях. Някой те спъва или те кара да се сърдиш, но причината е далечна и трябва да знаеш как да се освободиш.

Писанието казва: „Потърсете Ме в ден скръбен и Аз ще ви помогна, и вие тогава ще Ме прославите“. Ти имаш някоя болест, имаш едно болезнено състояние – тогава опитай Господа. Ще отидеш да търсиш един лекар, втори лекар, но работата не се урежда; ще похарчиш десет хиляди лева и няма да имаш никакъв резултат. Ти най-напред потърси помощ от Невидимия свят и ако имаш нужда от лекар, отгоре ще ти го покажат, както на Корнелий¹⁰, когато се молеше на Бог да му се изявят духовните разбирания, му се яви един ангел и му каза да потърси Петър. По същия начин от Невидимия свят ще ти покажат и човека, който може да ти бъде полезен в дадения случай. Могат да ви покажат и много работи, които вие сте забравили и трябва да си спомните.

Всички трябва да имате една ясна мисъл. Някой казва: „Много хубава беше проповедта, но я забравих“. Че там е всичко! Нещата не трябва да се забравят. Има неща, които никога не забравяйте. Ако забравиш кой ти е баща, кой ти е брат, коя ти е сестра и коя – майка, какво ще бъде твоето положение? Хората са забравили Бога, не Го познават; забравили са и кои са ангелите. Казват: „Ангели може да има, но не ги знаем“ и това остава постоянно в човешкия живот. Всички са дошли дотам, да вярват само във видимото. И вие вярвате, че реалното е само в хората. Вярвате в колективното, но онази вяра, която произтича от колективността, тя е само наследствена. Като отидеш на концерт, всеки те гледа, като свърши концертът, пак те разглеждат. Този те гледа, онзи те гледа, а накрая хората казват: „Грандиозен беше концертът“. Музиката трябва да възпроизведе образи от миналото или от настоящето.

Казвам на една мома: „Красива трябва да бъдеш“. Как да стане красива? Аз зная как, но ще ви го обясня по друг начин. За да се опече хляб, трябва брашно, трябва вода, трябва някой да омеси брашното и да направи един хубав самун, да опали пещта и да сложи хляба вътре, а като започне да се зачервява, да го извади. Така хлябът става красив и лесно се яде. Ако ядат хляба, той е красив, ако не го ядат, не е красив.

Кой е огънят в света? Това са страданията. Те са пещта, в която постоянно ви пекат. Ако нямате страдания, никакъв хляб няма да се опече. Какво ще ядем тогава? Страданията са Божествената пещ, където постоянно се пече вашият хляб – иначе гладни ще умрете. Ако няма страдания, и житото няма да узрее.

Вие искате без страдания. Понякога може и без тях, но страданието, това е Божественият огън. Ти казваш: „Майка ми да беше ме родила красив, по-добре щеше да бъде“. Отлично щеше да бъде, ако майка ти знаеше как да те замеси. Но тя не е знаела как да те замеси и да те опече добре и сега ти трябва да се месиш сам. На някого носът е изкривен, на друг – веждите, на трети – устата; на някого едната ръка е по-развита от другата, а на друг единият крак е по-къс с един сантиметър. На някого от вас едното око е по-отворено от другото; на друг едното ухо слуша, а другото не слуша. Вие казвате: „Карма е това“. Българинът казва: „Божия работа е това“. Двама човека се убиват – каква Божия работа е това? Някой мъж бие жена си – какво е това? Вие казвате: „Божия работа е това“. Никаква Божия работа не е. Някой ученик са го изключили от училището – никаква Божия работа не е това. Някой е умрял – пак казват: „Божия работа е това“. Не, това са все човешки работи.

Божия работа е следното: давам ти една голяма жълта круша и като я вкусиш, става ти приятно. Това е Божия работа. Давам ти една хубава книга, писана от един голям поет, и като я четеш, става цял преврат в теб – това е Божия работа. Някой музикант свири и произвежда едно хубаво впечатление в слушателите – това е Божия работа. Божиите работи са велики – както в малките работи, така и в голе-

мите работи, те са велики. А другото са човешки работи – прах, който постоянно пада върху вас.

Сега всички искате нещо да ви се даде. Досега ви се даваше, а отсега нататък вие трябва да давате. Досега беше така: „Ние трябва да бъдем добри“, а отсега нататък: „Аз трябва да бъда добър“. И то не статично, а функционално – да функционирам като добър човек, силата е там. Силата не седи в големия ръст, който имаш, не седи и в голямото пространство, което заемаш. От един декар земя ти можеш да изкараш толкова хляб, колкото от десет декара, ако знаеш как; един декар, добре разработен, се равнява на десет декара, които не са разработени добре. И в бедните условия, при които живеете, ако знаете как да работите, вие ще изкарате толкова много, колкото при добрите условия. Ти казваш: „Трябва ми повече земя“, но сега трябва обработване.

Казваш: „Апостол Павел беше много добър“. По какво се отличаваше апостол Павел? Колко пъти го биха – три пъти по тридесет и девет. Апостол Павел се оплаква. Този човек, с неговите дарби, с неговите познания, колко пъти беше бит! И Христос, с всичките сили, с които разполагаше, колко пъти Го биха! Колко пъти войниците удариха Христа, не се знае. Каква нужда имаше от това? Без удари не можеше ли? Той нямаше ли сили да попречи? Ето въпроси, които остават необяснени.

А вие седите и искате никой да не ви закача. Питате: „Защо трябва да страдаме?“. Като отидете в другия свят, само тогава ще разберете това; сега, на Земята, не може. И да ви се говори, ще кажете: „Тук не си струва човек да страда“. Съгласен съм. Защо, като живее някой, да го мушкат и да пострада? Ще кажете, че като са го мушкали, той се е посветил. Не, с мушкане светия не се става. Ако дойде и те мушне някой с ножа на Любовта или на мисълта, светия ще станеш. Ако дойде някой с ножа на Истината и те мушне, да, светия ще станеш. С такава мисъл да те мушнат, с такъв нож да те мушнат, какво лошо има? Има ли някой от вас, който е мушкан с ножа на Любовта? Мушкани сте с ножове на любовта, но фиктивни. Като те мушнат с ножа на Любовта, първо ще почувстваш голяма болка и щом те боли,

ще оздравееш. А като те мушнат с онзи нож, който не е на Любовта, и здрав да си, съвсем ще загазиш. Ножът на Любовта винаги има една обратна реакция. В началото умът ти не е просветен, но като те мушнат, веднага ще просветнеш и ще се обнадеждиш. А ако те мушнат с нож, който не е на Любовта, ще се ожесточиш и ще кажеш: „Аз ще му дам да разбере. Не се живее с добро“ – това е обратен път.

Сега това, което ще ви кажа, е важно. Казаха ми, че вие хойките извън класа и не посещавате редовно училището, работите си не вършите както трябва, а отгоре-отгоре. Не знаете ли, че като отидете при Райските врата, ще намерите там всичко, което сте свършили и което не сте свършили? При това състояние какво ще намерите при Райските врата? Аз искам тук, на Земята, работите да бъдат открити. Тук те са скрити, но там ще бъдат открити. Трябва да знаете, че там един ден работите ще бъдат открити.

Гледайте скритите работи да ги откриете. И горе, като ги прегледат, ще кажат за вас: „Върнете го на Земята“. Веднъж сте били философ, а сега ще се върнете на Земята като просяк, като инвалид, куц с единия крак. Ще седите по улиците зимно време при 35 градуса студ и така ще просите десет, двадесет, тридесет години и ще се молите. И след това, като се върнете при Райските врата, пак ще ви погледнат и ще кажат: „Върнете го на Земята“. Тогава ще ви изпратят в един кираджийски кон (превозващ чужди стоки кон), десет години да ви впрягат. След това отново ще идете при Райските врата и ще кажат: „Върнете го назад“. Аз не казвам, че така ще бъде точно с вас.

С всеки, който се качва на аероплан, може да стане нещастие – да падне аеропланът; или ако е в автомобил, той може да се преобърне. Може да предвидите нещата, които могат да се случат – това прави умният човек. Ние казваме: „Бог ще промисли“. Трябва да бъдем умни, да предвидим какво би могло да стане при всички възможности; при хилядите добрини, които Бог ни изпраща, да бъдем внимателни и така да избегнем неприятностите, които биха могли да дойдат.

За следващия път ми припомнете, че имате едно упоражение, което не е довършено. Мъчнотията не е само във вас. Има една колективна мъчнотия. Има външни условия, които трябва да се превъзмогнат. Аз не искам да прехвърля всичката отговорност върху вас. Има известни външни условия, които могат да се превъзмогнат само при един разумен живот. Може да сте постъпили много добре някога, но външните условия да са толкова неблагоприятни, че все едно да пишете на морския бряг върху пясъка „Бог е Любов, Бог е Истина“ и вълните да заличават написаното. Не пиши на морския бряг, където се заличава написаното, но на канарите, където не се заличава. Най-хубавите работи, които знаем, ги написваме, но дойде вълната и ги заличи – много сме близо до брега на морето. Отдалечете се, вървете малко по-нависоко, пишете там.

Следващия път ми напомнете как сте пели, когато сте били в настроение, и как, когато сте били неразположени. Как пеете, това зависи от два фактора. За да пееш добре, трябва да имаш една висока основна мисъл, от която да е погълнат животът ти, и трябва да имаш едно основно чувство, което да подкрепя твоята мисъл – тогава можеш да пееш и да свириш добре. И тази мисъл, това чувство ще те съедини с онзи свят, откъдето идва музиката.

Музикални са ангелите – те пеят и свирят отлично. Музикални са светиите – те свирят и пеят отлично. Музикални са гениите на човечеството – и те пеят и свирят отлично. Музикални са талантливите хора и обикновените хора.

Сега коя песен ще изпеем? Коя беше песента от миналия път? *Аз ще ходя в пътя.*

Поставете ръцете си върху гърдите с дланите навътре и изпейте: „А-а-а“. Ще поемете въздух и при издишването ще изпеете тази гласна. Вземете сега два тона по-високо и изпейте тази гласна още по-високо.

Отче наш

6. лекция, 31 октомври 1934 г., София, Изгрев

САМООТРИЧАНЕ

Добрата молитва

Пишете върху темата: *Пътят на Христа*. По какво се отличава един път? По какво се отличава добрият път от лошия? Вие, като тръгнете за някое село или град, по кои пътища обичате да ходите? (*– Да няма много препятствия по тях, да няма прах, да са добре навирани.*)

Л М И
Ж З С

Всички съвременни противоречия в обществения и в частния живот и всички противоречия във вашия ум и във вашето сърце се дължат на две причини – на доброто и на злото. Някой ще каже: „Ние знаем това“. Казвате: „Христос е Пътят“. Той е ходил по известен път, а при това казва: „Аз съм Пътят“. Как може Христос да ходи по един път и Той да е Пътят? Христос е ходил по Христовия път. Значи Той е пътят, по който вие може да ходите. Вие вземате преносните работи и ги правите буквални. Христос казва: „Аз съм Пътят, Истината и Животът“. Какво подразбирате под думите *път*, *истина* и *живот*? Не казвам, че това, което вие разбирате, не е правилно, но човек трябва да си даде ясна представа как разбира. Някой казва: „Аз пея добре“. Но как пееш? Може да пееш за себе си и да ти е приятно, но като излезеш пред хората, да не ти харесат песента. Кое е меродавно? Ако ти се харесваш, а хората не те харесат и започнат да те критикуват, че гласът ти няма яснота, мекота и израз, кой е на правата страна?

Има ли нужда да ви говоря сега за певци? Каква прилика има между певеца и този, който върви по пътя? Единият пее, а другият вдига прах. На този, който обича да пее, не му идва наум, че може да има болен човек. Той пее, повишава глас и му се казва: „Млъкнете малко, не ми се слуша, болен

съм, не съм здрав“. Певецът казва: „Да не се е разболявал“. Правилно ли е това? Тогава и болният казва: „Да не пее“. Сега кое е по-добре? По-добре е онзи да не се разболява, да бъде здрав. Понякога е добре певецът да пее, а понякога е хубаво да не пее; когато не знае как да пее, да не пее.

Вие казвате: „Отчаях се от живота“ – отчаяли сте се, искате да се самоубиете. Христос преди две хиляди години дойде и говори на хората. Считаха Го за Син Божи, за божество, но неговите съвременници – учените фарисеи, знатните философи постоянно спореха с Него. Христос казва: „Син человечески няма къде глава да подслони“. Христос е проповядвал и проповедите Му са били алегорични. Алегоричната проповед е разказвателна проповед. Един романист пише роман за някоя героиня и някой герой. Къде са те? В света ги няма. Ти плачеш, като четеш, но героите ги няма в света. Казваш: „Горката героиня, горкият герой“ и плачеш, плачеш. Отиваш при някого и му разказваш: „Какво страдание! Да ти настръхне косата“. Питам: стават ли сега тези страдания? Някой казва: „Героинята е влюбена в еди-кого си“ – няма никакво влюбване.

По времето на Христос човешките сърца не са били готови за това, което Той е проповядвал, и сега, след две хиляди години, още не са готови. Как ще се приеме едно учение, което казва: „Онзи, който не се отрече от баща си и майка си и не вдигне кръста си да Ме последва, не може да бъде Мой ученик“. Трябва да напуснеш децата си, жена си, баща си и прочее. Някой ще каже: „Откъде-накъде? Бащата, майката, децата, които Господ е създал, да ги напуснеш?!“. Христос дойде при евреите преди две хиляди години и те не Го послушаха. Вие сега слушате ли Го? Не Го слушате. Кой от вас се е отрекъл, кой е направил това? Имате си къщичка, деца, намирате се при майка си и при баща си, и при това сте християни. Вие имате буквално разбиране за горния стих.

Има златни неща, има и позлатени; ти носиш един златен пръстен от четиринадесет или осемнадесет, или двадесет и четири карата. Сега това са разсъждения, всеки може да разсъждава. Представете си, че вашите къщи са постро-

ни на една улица и едни гледат на изток, други на юг, трети на запад, а четвърти на север. Някои се оплакват, че нямат достатъчно светлина въщи, а други казват, че имат. Кой е виновен, че в едната къща има достатъчно светлина, а в другата няма? Онзи, който има малка светлина, ще каже, че спрямо него Слънцето не е толкова любезно, много малко светлина му изпраща. Питам сега: това твърдение право ли е? Слънцето за твоята къща мислило ли е? В бюджета на Слънцето има ли написано нещо за нея? Как мислите: когато във вашата къща има малко светлина, Слънцето отговорно ли е за това? Или когато има много светлина, Слънцето има ли някакво съзнание, че ви е изпратило повече? Ако вие бръкнете в една каса и извадите стотина наполеона, тази каса недоволна ли е от вашето бръкване? Или ако внесете сто наполеона в касата, ще бъде ли тя доволна от вас? Колко ще внесете и колко ще изнесете, касата не казва нищо по това. Тя казва: „То е ваша работа“ и не се занимава с това кой е доволен или недоволен, кой седи зад нея.

Съвременните физиолози казват, че в мозъка ви е всичко, че когато имате известни идеи, това се дължало на мозъка. Но мозъкът не съзнава, когато имате известни идеи. Той е като една каса – зад тази каса, зад клетките, от които е направен мозъкът, извън него, има разумни същества. Ето едно сравнение. Банкерът в касата ли живее? Не живее в касата. Банкерът и касата са две различни понятия. Но вие казвате: „Мисълта може да е в мозъка, както може да са оставени пари в касата“. Касата може да е направена от желязо, а вътре да е златото. Кое е по-скъпо: това, което пази, или това, което се пази? По-скъпо е златото, а твоят мозък е една желязна каса. Тези пари са потребни някому – на онова съзнателно същество, което не е в мозъка. Понякога това същество идва с ключовете си, влиза в мозъка, взима каквото му трябва и след това си излиза. Когато това същество дойде, ти съзнаваш, че е дошъл някой. Но този, който е дошъл, и този, който съзнава, едно и също същество ли са? Не, различни са. Касата си има пазач. Когато дойде господарят, пазачът на касата съзнава, че е дошъл господарят, и наблюдава, защото го държат отговорен. Казват му: „Дай ключа“.

Той дава ключа и съзнава, че неговият господар е дошъл или да вложи, или да вземе пари от касата. Има си справочна книга и в нея отбелязва, че в еди-кой си час и минута, еди-каква си сума е взета от касата или е внесена в нея.

Ти казваш: „Съзнавам, че трябва да ходя по правия път“. Какво ти пречи? Казваш още: „Имам препятствия. Какво трябва да правя с тях?“. Ние казваме, че дяволът е едно препятствие за хората. По какво се отличават духът на доброто и духът на злото? Как ще ги представиш? Дяволът си има известна форма и ангелите, светлите ангели, си имат форма. Те стават видими и невидими. Ако се отдалечиш от една планина, тя става невидима и ако се приближиш, става видима. Ако предметите са далеч, са невидими, а ако са близо, са видими. По какво се отличава един светъл дух от един лош? Или по какво се отличава един добър човек от един лош? Когато ви говоря, а вие ме слушате, приличате на следното: румънец и казак разговарят – румънецът казва нещо на румънски, казакът разбира съвсем друго.

Кое е съществено в злото и кое е съществено в доброто? Да вземем тона *до* – трябва да имате една основа, от която да започнете. Има камертон, който определя откъде трябва да вземете тона; има ключ, който показва откъде трябва да започнете песента. След като изпеете една песен, какво разрешавате? Вие пеете повече от година песента *Всичко в живота е постижимо*, но имате ли резултат? Вие пеете, че всичко е постижимо, а има много работи в живота, които не са постигнати. На теория лесно става, но да се направи в живота е мъчно.

Да дойдем до същественото. По какво се отличава един добър човек? Някой казва: „Аз съм добър и лош“. Как може да бъде едновременно добър и лош? Имате един добър и един лош човек, а имате и друг, който съзнава, че единият е добър, а другият е лош. Какво е различието между доброто и лошото? Ако си болен, добрият човек ще те заведе в болницата. Лошият човек, ако си паднал на пътя, ще дойде, ще бръкне в джоба ти, ще ти вземе парите, ще ти съблече дрехите и тях ще вземе; добрият пък ще ти даде нова дреха, ще те облече и прочее. Тази е съществената разлика. Един

добър човек ще намери нещо хубаво във вас, ще каже нещо добро за вас, а един лош човек веднага ще намери някоя грешка във вас.

Казваме: „Не трябва да одумваме, не трябва да мислим лошо за някого“. Добре, но ако един певец пее фалшиво, нищо ли не трябва да му кажеш? Трябва ли да му кажеш: „Много хубаво пееш?“. Ако кажеш така, не говориш истината. Можеш да му кажеш: „Аз не съм компетентен, ще ме извините. Там има някой друг, който разбира“. По този начин се освобождаваш, но зад гърба му казваш: „Той е лепка“ – на кого казваш това? Никой няма около теб – на кого говориш? Ти, който говориш, и онзи, на когото казваш, че певецът е лепка, вие двамата кои сте?

Сега да дойдем до противоречията. Говори се за свобода и за любов – те са две съвсем различни неща, но вие ги смесвате. Свободата не произтича от Любовта. Любовта не е родила свободата. Свободата не е принцип. Не е свободата, която ражда всичко в света. Тя е резултат на нещо. Ти казваш: „Аз искам да бъда свободен, искам да бъда богат, искам да бъда учен“. Свободен, богат, учен – това са резултати на нещо. А щом кажеш *любов*, какво подразбираш? Това е един велик принцип в света. Най-мощната сила, която съществува в света. Нещо, което, като го обясняваш, остава необяснено. Писанието говори, че Любовта е плод на Духа. А ние казваме, че Бог е Любов. Какво подразбираме под думите *Бог е Любов*? Подразбираме, че любиш някого. По какво се отличава Любовта? Ще оставите обикновените работи, обикновените разбирания.

Свободата произтича от Истината и е резултат на Истината. Любовта е една от най-мощните сили, а свободата е един резултат. Този резултат – свободата, няма отношение към самата Любов. Свободата има отношение към живота. Тогава как бихте изразили математическо отношение на свободата към живота? Свободата се отнася към живота така, както животът се отнася към Любовта. Какво разбирате под тези думи? Право ли е това отношение? Да кажат онези, които са математици, или които са завършили два факултета.

Свободата се отнася към живота така, както животът към Любовта. Това отношение значи: свободата е потребна за света, не за умрелите хора, а за живите в техните действия. Свободата значи да ти дадат простор, път, за да минаваш, къща, в която да живееш, за да можеш да се проявяваш както искаш. Като казвам, че свободата значи простор да се проявяваш както искаш, подразбирам необходимите неща. Когато си гладен, да можеш да се наядеш; като седнеш да ядеш, да не те пребият и изтласкат, но да те оставят свободен, да си изядеш обяда, както ти обичаш. Това е в простия смисъл на понятието *свобода*.

Много хора в света жертват Любовта заради своята свобода. Ако пожертваш Любовта заради свободата, какъв ще бъде резултатът? Ти имаш свобода, но си изгубил Любовта. Какви резултати ще произлязат от изгубването на Любовта? Това, което стана причина човек да излезе от Рая, беше обстоятелството, че той беше поставен да намери едно отношение между свободата и закона на Любовта. Човек си казва: „Аз, като човек, искам да бъда свободен“. Бог му дава една заповед: „От всички дървета ще ядеш, но щом дойдеш до Дървото на познание доброто и злото, няма да буташ плодовете му – то е предназначено за други, не е за прости хора; то е предназначено за боговете, за най-възвишените същества“. Че е така, ще ви приведа един аргумент, който не е много силен, дори е един от най-слабите, но като няма друг, ще го спомена.

Боговете казаха: „Понеже Адам яде преждевременно от Дървото на доброто и злото и доби нашата сила, и стана като един от нас, а пък не е толкова умен като нас, той ще направи някоя голяма пакост. Затова ние, боговете, решаваме Адам да излезе навън от Рая“. Щом е ял от това Дърво, станал е като боговете и затова го изпъдиха от Рая – този аргумент е слаб. Мога още неща да ви кажа, но ангелът ви е слаб. Мога да ви отворя скъпоценностите и да ви покажа това, което имам, но се опасявам за вас – ще се яви някое изкушение у вас.

Да допуснем, че вие сте баща и имате две дъщери, красиви като ангели, и един човек ви казва: „Аз имам двама сина“. Запознаватے вашите дъщери с тези синове – какво

ще стане? Нищо няма да стане. Ще се съберат две капки на едно място. Събират се двама, слагат си ръцете една върху друга и казват: „Мъж и жена са се събрали, рамо до рамо седят“. Утре и двамата умират, слагат ги пак рамо до рамо в гроба, защото се обичали. След десет години изкопаваме гроба и виждаме, че няма никаква следа от рамената им. Близък е онзи човек, който мисли като теб, чувства като теб и постъпва като теб. Онзи, който не мисли, не чувства и не постъпва като теб, и рамо до рамо да сте, той е толкова далеч от теб, колкото Слънцето от Земята. Така мисля аз, а вие как мислите, това е друг въпрос.

Когато човек е пожертвал Любовта заради своята свобода, тогава е създал всички сегашни нещастия. Ако страдате и се мъчите в себе си, това показва, че сте пожертвали любовта си – тогава сте свободни. Всеки, който страда, е свободен, но в случая свободата е нещо външно. Ти имаш всички удобства – и къща, и деца, и приятели; гледаш Слънцето, водата, усещаш вятъра, но казваш, че нещо ти липсва. Липсва ти това, което си пожертвал. При сегашните условия в даден случай не можеш да имаш и двете; аз говоря за сега. Като страдаш, нещо ти липсва. Какво? Любовта.

Други хора жертват свободата заради Любовта. Свободата значи следното. Например ти очакваш от баща си да ти остави наследство, очакваш брат ти, жена ти да ти работят – това са външни условия. Христос казва: „Докато ти уповаваш на външни условия, не можеш да имаш любов, не можеш да имаш мир в душата си, не можеш да имаш истинско знание в живота си“. Следователно непременно трябва да се отречеш, да се откажеш. Но можеш ли да направиш това? Човек е направил първото – отказал се е от Любовта – и сега има страдание. За да се премахне страданието, ние трябва да се откажем от свободата и да възприемем Любовта, тогава ще имаме мир в душата си. Ще станеш поет, музикант, но отвън няма да има къде да се завъртиш; може да си гладен, закъсал, да нямаш обувки, да са ти скъсани дрехите и прочее. Всичко това лошо е отвън. За теб лошо ще говорят, но ще кажеш: „Нека хората да говорят каквото си искат за мен“. Значи и в първия, и във втория случай ти имаш противоречия.

Сега това са две алтернативи. Има две противоречиви положения, има и трето положение, но то ще дойде след време. Сега е невъзможно да дойде, но това е един идеал – можем да съединим свободата и Любовта. Имаме основните числа.

Любов Мъдрост Истина

Л	М	И
Ж	З	С

Това е резултат: живот, знание и свобода. Свободата не може да бъде устойчива в човека. След като си добил свободата, тя трябва да има устой. Ти казваш: „Дали ще устоя и на свободата?“. Там е знанието. Ако вие нямате знание, вашата свобода не може да има устой, не може да има приложение и вие ще я изгубите. Ето един начин, по който може да изгубите свободата си. Представете си, че сте възрастен и сте тръгнали по пътя, но блъскате жената на някой благороден човек. Стражарят ви казва: „Престъпление си направил“ и ви закарват в участъка. Вие отдалече трябваше да видите тази жена и да я заобиколите.

Вие вярвате в Христос, вярвате в Бог и казвате: „Ние сме много щастливи“, а при това всеки ден вашият мир се нарушава. Най-напред трябва да имате една ясна представа от какво произтича вашият мир и от какво произтича вашата свобода. Свободата не е само нещо външно, тя е и вътрешно нещо. Казано е в Писанието: „Където е Духът, там е свободата“. Това значи: където е разумният живот, там е свободата. Духът, това е Великото, Разумното начало в света, а където е Духът, там е и Любовта, там е и животът. А където е животът, там се проявява и свободата като необходимост, за да може да се прояви животът.

Питам: кой е онзи, който може да ви даде свобода? Сега вие сте свободни. Щом сте свободни, изпейте тона до. Мо-

жеш да изпееш тона *до*, но дали правилно ще го изпееш, това е въпрос. (*Една сестра изпява тона „до“, после един брат го изпява.*) Сестрата го взе малко по-високо. Когато говоря за правилен тон, това значи: когато взема правилен тон, умрелият да стане – нищо повече. *До* е тонът на живота и щом го взема правилно, умрелият трябва да стане. Всеки тон произвежда известен резултат. Музиката е носителка на живота, тя тонира живота. Ако сте болен, може да направите опит. Да кажем, че имате хрема – пейте на хремата и за един-два дена ще оздравеете. Онзи, който пее, ще оздравее много по-скоро, отколкото онзи, който не пее. Онзи, който очаква да оздравее, че после да пее, той ще оздравее, да кажем, след петнадесет дни, а пък другият, който пее, ще оздравее много скоро. (*Учителя пее следните думи: „Ой, миличка хремичко, като тебе друго божество няма. Ти си толкова красива, че като дойдеш, постоянно кихам“.*)

Всички страдания, от какъвто и характер да са, произтичат от едно несъзнателно жертване на Любовта. Когато страдаш, трябва да знаеш дали това страдание е твое, или чуждо, но всички страдания са от това, че Любовта е пожертвана. Пожертвано е това, от което животът произтича, и вече има недоимък на живот у нас. А щом чувствате, че свободата ви е ограничена, това показва, че сте придобили Любовта и отвътре имате мир. Пожертвали сте свободата заради Любовта. В първия случай сте пожертвали Любовта заради свободата, а във втория случай – свободата заради Любовта.

После идва третото положение – няма да жертвате нито Любовта, нито Истината. Ще ги съедините, но за това трябва да разбирате живота в неговите крайни цели. Любовта е начало на живота, а Истината е крайният предел на живота – там, докъдето може да достигнете. Свободата е крайният предел. Зад свободата нищо не съществува. А пък животът, това е начало на Любовта. Какво е живот? Началото на Любовта. Какво е свобода? Крайният предел на Истината.

Вие казвате: „Като дойде Христос, ще ни освободи“. Христос дойде преди две хиляди години, но освободи ли света? Ако дойде Христос днес, ще го освободи ли? Когато

не може да разрешите известен въпрос, вие казвате: „Искам да умра“. Отчаяният човек иска да умре; болният, който не може да се излекува, иска да умре и така нататък. Какво подразбирате вие под думата *умиране*? Когато търговецът иска да умре, аз подразбирам, че иска да стане богат; когато невежият иска да умре, аз подразбирам, че иска да стане учен; когато младата мома иска да умре, аз подразбирам, че тя иска да се ожени; когато младият момък иска да умре, той иска да стане свободен от родителите си; когато ученикът иска да умре, той иска да излезе от училището навън. Казват ми: „Еди-кой си е умрял“. Казвам: „Той е свободен“. Казват: „Заровиха го“. Кого заровиха? Човешката душа може ли да се зарови? Не може. Животът може ли да се зарови? Не може, това е невъзможно. Къде ще ги заровиш? Как ще заровиш това, което е неделимо? Можеш да заровиш нещо, което се дели. Живота не можеш да го заровиш.

Да се върнем на въпроса: какъв е бил пътят на Христос? Христос казва: „Аз съм Пътят, Истината и Животът“. Защо Христос казва тези думи, защо поставя това, което е резултатът на Любовта? Най-после Христос казва: „Животът е последният резултат“. Какво има зад живота? Нищо. Животът е крайният предел на Любовта. Път, градина, нива – те са синоними в известен смисъл: по пътя аз мога да ходя, в градината дърветата могат да се садят, на нивата житото се сее. Христос казва: „Аз съм това, в което нещата могат да се сеят“. Под думата *истина* Той подразбира, че само при нея един плод може да узрее. Когато Христос говори за Истината, Той подразбира, че благата, които търсим в живота, ще ги намерим в плодовете. Живото Слово, благородното чувство не можеш да ги имаш без Истината. Без Истината човек не може да има никаква трезва мисъл и никакъв добър живот. Без слънчевата светлина не можеш да имаш узрели плодове.

Христос казва: „Аз съм Пътят, Истината и Животът“. Ако и вие кажете тези думи, това едно и също нещо ли е? Когато Христос казва: „Аз съм Пътят, Истината и Животът“, Той съзнава, че е това, но същевременно е отделен от Пътя, Истината и Живота – двете неща не са едно и също.

Когато кажем, че Бог е Любов, Любовта е едно, а Бог по Своето естество е друго. Любовта е външното проявление на Бога. Животът е външно проявление на това, което ние знаем, Истината е външно проявление на това, което ние не знаем.

Казано е: „Това е Живот вечен, да позная Тебе, Единяго, истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил“. В какво седи познанието? Да познаем Бог, това значи да ядем от Дървото на живота. Това Дърво е Христос. Христос казва: „Аз съм Живият хляб и който Ме яде, ще бъде жив, както Аз съм жив“. Следователно Живото дърво се отличава с особени качества.

Христос иска хората да Го ядат, а обикновените хора не искат другите да ги пипнат. Ако ти пипнеш и откъснеш нещо от един жив човек, ще намериш затвора. А Христос казва: „Който не Ме яде, не може да има живот“. Ако разберете това в буквален смисъл, тогава къде ще отидете? Христос казва: „Думите, които Аз ви говоря, те са плът и кръв. Онзи, който се храни с Моето Слово, ще има живот“. Вие искате хората да ви ядат, т.е. да слушат словото ви. Всеки един от вас иска хората да го ядат, но като кажете нещо и не го приемат, става ви мъчно. Щом те яде дъщеря ти, тя веднага ще започне да мисли като теб. Това са отвлечени понятия, които сега нямат приложение – за тях трябва да минат най-малко още хиляда години, за да бъдат достъпни за практично приложение.

И аз съм правил опити, казвал съм нещо. Дойде при мен един човек и ми каза:

– Преди години ти ми каза, че от мен ще излезе нещо, но още нищо не е излязло, че ще свърша благополучно, но не съм свършил, че ще заема известно обществено положение, но никакво положение още не съм заел. При това ми каза, че ще бъде щастлив в семейството си, а ела да го видиш сега. Защо ми каза това?

– Какво искаш сега? – попитах го аз.

– Трябва да стане нещо от мен – отговори той.

– Мислиш ли, че от теб нищо не е станало? Изпрати при мен твоята възлюбена, с която не можеш да живееш, и аз ще я убедя да те напусне.

– Защо ще си губиш времето? Тя е невежо същество, нищо не става от нея. Ще си намеря друга някоя беля на главата.

– Ще ѝ покажеш една кесия и ще ѝ кажеш, че един неин роднина се връща от Америка и ѝ изпраща подарък.

– Какво ще стане? – попита ме той.

– Нищо няма да стане. Някоя кесия ще се изпразни, ти ще се освободиш от своите нещастия, а жена ти няма да те безпокои.

– Ами какво мислиш за моето бъдеще, какво ще стане с мен? С тази кесия работите ще се оправят ли?

Отговорих му: „Поне отчасти“.

В случая имате двама души, които гледат на живота от две различни становища. Единият изисква вътрешен живот, а другият изисква външен живот и вследствие на това има стълкновение между тях. Мъжът търси любовта, а жената търси свободата и вследствие на това са се събрали. Той е пожертвал свободата, а тя е пожертвала любовта, но всеки жертва за себе си. Тези двамата не могат да живеят щастлив живот заедно. Разбирате ли как седи въпросът? Ако жената търси свободата и жертва любовта, то целият им живот ще бъде нещастен, понеже ценното за мъжа е любовта. Външната свобода той я има, но щом изгуби любовта, вече се е ограничил. Същевременно той жертва свободата на жена си, но щом се пожертва външната ѝ свобода, това е едно стълкновение.

Кой от двамата е по-прав – мъжът или жената? Докато не изгубиш един предмет, ти не можеш да го научиш. Докато хлябът не се изгуби пред очите ти, ти не можеш да разбереш неговата същина. Ако разглеждаш външната форма на хляба и го милваш, той никога не може да ти допринесе това, което искаш от него. Трябва да изядеш този хляб и след това ще почувстваш известна сила в своя организъм, твоята мисъл и твоето чувство ще започнат да работят. Ако хлябът се изяде и не се добие това, което именно трябва да се добие в човешкия ум и човешкото сърце, тогава има две положения: или това не е хляб, или този хляб не е изяден както трябва.

Ти вярваш в Христос, но нямаш тези резултати, които трябва да имаш и които очакваш. Вярваш в Него, че е Син Божи, вярваш, че е пострадал, във всичко това вярваш, но онова, което ти искаш, го нямаш – нямаш Любовта, която е потребна за теб, нямаш свободата, която очакваш. Христос казва, че за да бъдеш свободен, трябва да се откажеш от себе си, да намразиш своя живот и да отидеш да Го последваш. От баща си да се откажеш, както и да е, всички женени все са се отказали от баща си, но Христос казва: „И това, при което си се прилепил, и него ще напуснеш“. Тъкмо направиш това, Христос казва: „И от себе си ще се откажеш, ще намразиш себе си и ще Ме последваш“. В дадения случай каква е идеята на Христос? Той е казал една истина в света, а пък там, където е Истината, там е и свободата.

Всички нещастия и падения в света произтичат от раздвояване на съзнанието. Раздвояването на съзнанието се дължи на това, че ти искаш да разрешиш въпроса дали любовта да пожертваш, или свободата, но не знаеш какво да правиш. Имаш една алтернатива и казваш: „Какво трябва да правя?“. Какъв е бил пътят на Христос? Две неща е казал Той. За да разрешавате въпросите, вие трябва да разбирате великото, безграничното, безначалното отношение между Великото голямо и Великото малко. Вие трябва да разбирате отношението между тези две величини. Щом искаш да бъдеш щастлив, ти трябва да вървиш по пътя на Великото. Щом търсиш Любовта, ти трябва да вървиш по пътя на Великото голямо. Никаква друга философия няма, там е разрешението. Ако ти искаш да вървиш по пътя на свободата, трябва да вървиш по пътя на Великото малко. В единия случай ще се увеличаваш, а в другия – ще се смаляваш. Ако ти не можеш да намериш примирение между увеличаването и смаляването, не можеш да разрешиш въпроса.

Свободата се допуска по закона на смаляването. Трябва да се отречеш от много работи, за да станеш свободен. Например носиш голям кош с хляб, ограничена ти е свободата. Дадеш един хляб на този, на онзи, и като раздадеш всичкия хляб, хвърлиш коша и казваш: „Слава Богу, освободих се“. Законът на Любовта е обратен – ще ядеш. Нямаш нищо,

гладен си, претеглям те. Вземаш един плод, изяждаш го и като те претегля пак, ще намеря, че си станал по-тежък отпреди – увеличил си се. Искаш да бъдеш щастлив – трябва да придобиеш нещо, а щом искаш да станеш свободен, ще дадеш нещо. Единият процес е диаметрално противоположен на другия. Под закон на свободата вие разбирате да натрупате много неща: да имате къщи, ниви и прочее; това не е свобода.

Единственото, което нищо не жертва, е Любовта. Любовта никога не се жертва и няма защо да се жертва. Това, което се жертва, е по съвсем друг закон – по закона на свободата. Христос дойде да се пожертва, Той вървеше по закона на освобождението, търсеше свободата. Той е път към Великото малко. Той каза: „Отец Ми е по-голям от Мене. Любовта е от Него“. Христос се смаява и казва: „Син чловечески не дойде да Му служат, но да послужи“. Той върви по пътя на смаяването. Вие, ако не станете малки, свободата не можете да намерите, и ако не станете големи, Любовта не можете да намерите.

Някой ме пита: „Защо една млада сестра идва толкова често при вас?“. Казвам: за две неща идва тя – търси Великото малко и Великото голямо; идва или за Любовта, или за свободата. При когото и да отиде една млада мома, все едно дали при мен, или при вас, тя търси две неща – дали ще ги намери, това е друг въпрос. В себе си тя има едно противоречие.

Казвате ми, че еди-кой си брат не върви по пътя или еди-коя си сестра не си изпълнява задълженията – вие се месите в нейната свобода. Или казвате: „Тя не се отнася добре с хората“. Вие се месите в нейната любов, вие се месите във вътрешния ѝ живот – оставете я. Вие поддържате робството. Имате ли право да се месите в любовта на хората и в тяхната свобода? Щом вие се намесите, тогава и другите ще се намесят във вашата любов и във вашата свобода – и тогава?

Свободата, която аз си позволявам спрямо другите, и другите ще си я позволят спрямо мен. Щом искаш да бъдеш свободен, не се меси в свободата на другите хора. Бог казал

на Адам: „Няма да ядеш от това дърво. Може да ядеш, но аз ти казвам, че в който ден ядеш, ти сам ще си ограничиш свободата“. Ти казваш: „Защо Бог не му отне възможността да яде от това дърво?“. Ако Бог му беше отнел тази възможност, щеше да му отнеме свободата.

Един брат, доктор Миркович¹¹, ми разказа следното:

„Препоръчаха ми един младеж християнин и аз гарантирах за него пред един книжар евангелист. Младежът взе книги от книжаря, разпродаде ги, изхарчи парите и не се върна. Аз казах на евангелиста:

– Ще ме извиниш. Онзи младеж е честен. Даде ми парите, за да ти ги дам.

И аз платих на евангелиста сумата. Радвам се за това, което ми се случи. Казах си: „Имам един пример, една опитност, която си струва парите“. Колко пари бяха, не знам – петстотин или хиляда лева“.

(Една сестра излиза от салона.) По пътя на свободата тази сестра излиза.

Ние не съзнаваме колко разумни същества работят за нас. През целия ден дишаме въздух, приемаме светлина – хиляди същества ни държат като царски синове, помагат ни, а ние не искаме да знаем и сме недоволни. Това показва, че жертваме Любовта заради свободата. Казваш: „Не трябва да се постъпва така“ – тогава трябва да се пожертва свободата заради Любовта. Едно от двете: трябва да се пожертва или свободата, или Любовта. Аз предпочитам да пожертвам свободата заради Любовта.

Но ще дойде един ден, когато няма да жертваме Истината за нищо на света. Обаче всяка една жертва, която се прави, не е изгубена. Щом жертваш свободата, ти един ден ще намериш Истината. Страданията ни един ден ще принесат стократно своя плод, както житото, което хвърляме на нивата – то израства и всяко зърно дава тридесет, шестдесет или сто зърна. Нищо не е изгубено, но в дадения случай мъчно е, докато човек разбере. Като страдаш вътре, като жертваш нещо вътре, като че ли се търга нещо в теб, не е лесна работа.

Числото 6 е число на илюзиите, на забавленията – слизване и качване. Въртенето на Земята е числото 6. Радост и скръб, печалба и загуба, знание и невежество, раждане и умирање – навсякъде има 6. И сега разрешават въпроса кое е числото 666, за което се говори в Откровението. Това число означава един човек, който не разбира. Като си направил три капитални грешки и не си могъл да вземеш един урок от това, ти си в числото 666. В шест дена Господ създаде света и в седмия си почина, а човекът беше направен в шестия ден. Човек е числото 6. Докато вие сте в числото 6, ще имате всички промени, а пък щом влезете в числото 7, то е ден на Бога. Докато сте човек, вие ще имате всичко, каквото съдържа числото 6 в себе си. Питаш: „Защо страдам?“. Защото си човек. – „Защо умирам?“ Защото си човек. – „Защо се раждам?“ Защото си човек. – „Защо греша?“ Защото си човек. – „Защо спя?“ Защото си човек. Всички носите числото 6.

Какво подразбирате под думите, че този брат не е такъв, какъвто трябва да бъде? Какъв трябва да бъде един брат или едно братче? Какво подразбирате под думите *брат* и *братче*? – „Брат е по-големият, а братче е по-малкият.“ Думите *брат* и *сестра* са санскритски; на френски език думата за сестра е *sœur*. Какво трябва да правят по-големият и по-малкият брат? Ако братът е голям, трябва да помага, а ако е малък, трябва да слуша. По-малкият слугува – каквото му кажат, трябва да го направи. А големият брат трябва да предвижда, да услужва на своите малки братчета и сестричета като някой баща. Същото трябва да прави и голямата сестра. Ако си голяма сестра, трябва да си умна, да предвиждаш, на всички да услужваш, а пък ако си сестриче, трябва да бъдеш на разположение на всички, да слушаш.

Любовта нищо не изисква. Любовта търси празни чували, празни неща. Любовта търси глупави хора. Любовта търси лоши хора. Като ги срещне, тя не ги пита добри ли са, или лоши. Щом ги намери, след един час не можеш да ги познаеш – няма нито светии вече, нито грешници, нито графове, няма нищо. Ще намериш само разумни хора. Ти казваш: „Къде отидоха другите?“. Любовта ги прати на го-

ляма разходка, а разумният човек остана на тяхното място да слугува. „Аз останах да им пазя багажа“ – казва той. Сега вие сте тези слуги, останали на Земята, да пазите дрехите на всички, които са заминали някъде на разходка, докато се върнат. Коя е причината за това? Любовта го е направила.

Сега аз съм като един разказвач на стари приказки. Вие питате: „Това, което казва този човек, право ли е, или не е?“. Наполовина е право, наполовина е криво. Където е светло, право е, където е тъмно, криво е. Всеки един от вас има ясни понятия за това, което е било денем. За някои неща имате тъмни понятия – тогава е било нощ. Разрешението е втори път да минете през това място, когато е ден.

Вие ще жертвате или Любовта, или свободата, докато дойдете до това да имате ясна представа. И тогава няма да жертвате нито Любовта, нито свободата. Това е великото разрешение, което ще дойде, това е закон на Бога. Това е за друга някоя епоха. Каквото не казах по този въпрос, за друг път ще го оставим. Това, което ви говорих, е една лична беседа за всеки един от вас, не е обща беседа.

Отче наш

7. лекция, 7 ноември 1934 г., София, Изгрев

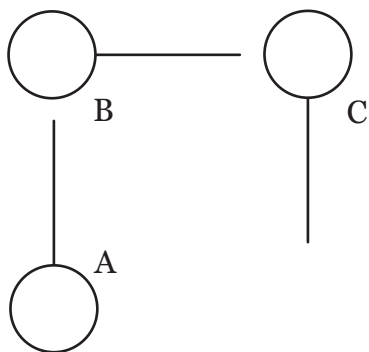
МЕХАНИЧНО И ОРГАНИЧНО ПЕЕНЕ

Отче наш
Махар Бену Аба

Ще ви прочета 59. псалм. Нямаме представа добрите хора при какви условия са се намирали преди две хиляди години. Ще ви прочета и от първа глава на *Посланието на апостол Павел към Римляните* от 8. до 26. стих.

Бог е Любов

Има три положения, върху които човек трябва да внимава: да мисли добре, да чувства добре и да постъпва добре.

Как да мислим добре, кой е начинът за това? Ще ви дадат един ребус за разрешаване, който може да е външен, видим, а може и да е вътре в ума ви, в сърцето ви, но все пак да може да се разреши. Да кажем сега, че човек трябва да бъде добър. В какво седи добрината на човека? В доброто качество на ума и на сърцето.

Към кой свят спада доброто и към кой – злото? Свещеното писание казва, че в Рая имало едно Дърво, на което живеели и доброто, и злото; жилище, където са се съвместявали доброто и злото и живеели по братски. Но един ден човекът отишъл да се запознае с доброто и със злото и оттогава животът му се влошил. Защо се разваля животът на човека, след като се запознава с доброто и злото? Какво лошо има, ако човек се запознае с водата? Има една червена вода – българското вино, но не сладкото. Да кажем, че човек е паднал духом, но след като изпие три-четири чаши вино,

удря с ръката си по масата. Всички народи си имат начини, да покажат, че са смели, да се проявят.

Турчинът, като пие, си навежда главата малко, пее си и казва: „Ефендим, иде ми да викам“. Това са обикновени състояния, които хората имат. Като влезе виното в човека, неговото състояние веднага се изменя, става весел, после го хваща дрямка и заспива; като се събуди на другия ден, казва: „Препил съм“, усеща главоболие. Всички, които са пили, после ги боли главата – тази болка показва едно противоречие. Щом човек го боли глава, значи има болка в стомаха, т.е. между мозъчната и симпатичната нервна система е настанало противоречие. Щом те боли глава, причината е в симпатичната нервна система, в твоето сърце, защото човек от желание да пие поражда болка в главата си. Ако се роди болка в стомаха на човека или в неговите чувства, той казва: „Боли ме сърцето“. Когато болките са в сърдечната област, тогава причините са в главата. Ако имаш някакво противоречие в чувствата си, причината е в ума. Ако усещаш противоречие в ума си, в твоята мисъл, причината е в сърцето ти. Може да констатираш факта, но умният човек трябва правилно да разреши въпроса.

Някой може да каже: „Аз вярвам в Бога“. Добре, но аз мога да направя едно възражение: това не е наука. Ти си син и казваш: „Аз вярвам в баща си“. Виждаш го всеки ден – как няма да вярваш в него? Първото положение е да вярваш; второто положение е, след като вярваш, да изпълняваш волята на баща си и тогава ще се образува едно отношение, но не да я изпълняваш с някакъв умисъл, не да имаш известни съображения за това. Слугата може да служи на господаря си по съображения да му плати добре – това е на физическото поле. Този стимул от кой свят произтича? От света, в който той живее. Онзи, който се е занимавал с психология, или с душевни явления, ще си даде един правилен отчет, а онзи, който не се е занимавал, ще изтълкува нещата повърхностно.

Някой казва: „Аз съм много нервен, неспокоен съм“. От какво произтича неспокойствието? Къде е причината за нервността? Малкото дете е нервно, постоянно плаче, кряс-

ка, сърди се на майка си; възрастният – на 21 години, и той е нервен, недоволен; старият, който е вече на 80–90 години, и той е нервен. Питам: причините за нервността на младия, на възрастния и на стария едни и същи ли са? Резултатът е един и същ. И детето е недоволено, сърди се, обезпокоява майка си. И възрастният се сърди на някого – на кого се сърди? Все ще има някой наоколо, на когото да се сърди. Аз не зная имали ли сте случай да се сърдите на себе си. Много рядко се случва това, в повечето случаи човек се сърди на обкръжаващите, всякога търси причината в някой друг.

За да се освободи човек от противоречията на живота, трябва да употреби правилни методи. Всички хора си имат по един метод. Например някой има дългове – ако има крава, вол, кон или жито, ще ги продаде. Ако няма крава или вол за продан, или житото е малко и няма какво да продаде, ще реши да вземе пари назаем от някой приятел. Ще му се помоли, ще му представи работата така, както си е, или както не е, и ще вземе две хиляди лева – ще закърпи работата; ще плати сега, но веднага след това ще има да дава на друг.

Питам: докато имаш да плащаш, уредил ли си работите си? Не, всички работи на човека остават неуредени. Той се ражда с неуредени работи. Човек е много неизправен, като едно дете е. Ражда се в света, прави своите задължения и си заминава, без да ги плати; яде и пие, но никъде не плаща или плаща много малко. Например кой човек досега е платил въздуха, който диша? Кой от вас е платил за осветлението, което постоянно приема, и за вътрешното осветление, което всеки ден има? И този бюджет е останал неплатен. Тези дългове са от хиляди години и човек счита, че са в реда на нещата. Видимо като че ли Природата не мисли за тях и ние си мислим, че така ще мине.

Колко процента от хората са платили за въздуха, колко процента са платили за светлината, колко от най-добрите хора са платили? Всички най-добри хора в света са уредили този въпрос – те са платили за светлината. За да бъде човек в изправно положение, трябва да плати за светлината и за въздуха. Как ще плати? Ти казваш: „Аз плащам дълговете си“. Как плащаш? Изваждаш кесията си и казваш: „Колко

ви дължа?“. „Хиляда лева“ – и дадеш хиляда лева. Представете си, че аз съм пътник, дошъл от друга планета, където плащането става по съвсем друг начин. Един дава едно парченце книга и счита това за плащане, а друг, като вземе тази малка книга, счита, че му е платено. Но ако първият не даде това малко парченце книга, става цял въпрос – другият го дава под съд. От едната страна са съдията и адвокатът, а от другата страна – други адвокати, десет-петнадесет свидетели; и всичко това за едно малко парче книга. Казвам: това нещо яде ли се? Не се яде. Пие ли се? Не се пие, само се носи в джоба. Като го вземе, човек се изправя; като изчезне тази книжка от неговата кесия, навежда се. Каква сила има това парченце книга? Печатът върху книгата и написаното на нея имат магическа сила; ако се изтъркат печатите и написаното, силата ѝ се изгубва. Някой има къща, замаже я добре и вдигне цената на къщата със стотина банкноти по хиляда лева. Как така тези сто парчета книга, които нямат и сто грама, предават много нещо на къщата?

Някой ме убеждава, че е господар на тези парчета книги, но изгуби ли ги веднъж, става промяна в него. Това са външни състояния, но те стават и вътре в човека. Превеждам нещата, които стават в действителния живот. Някой казва: „Без пари може“. Заведете ме при хора, които живеят без пари – и аз търся тези хора. Светията, и той ще бръкне, ще извади пари. Ще каже някой: „Аз не искам да пипам пари, това е грешно“. Значи пари да пипаш е грешно, но ядеш хляба, който се купува с пари – тогава и то е грешно. Да оставим сега това, ние се отклоняваме от пътя си.

В теб се появява една мисъл, въодушевяваш се, но след 5–10 минути, след половин час тази мисъл я няма; имаш едно чувство или желание – и то изчезва. Къде отиде мисълта? Излязла е от твоя портфейл и е отишла в друг, от твоята глава е влязла в друга глава. А ако е чувство, от твоего сърце е влязло в друго сърце, не се е изгубило. Щом е изчезнало, как ще го намерите, ако е ваше?

Понякога, като казвате Господнята молитва, забравяте някоя дума. Понякога майката води своите млади дъщери

някъде. Едната от тях обича да говори повече и майката започва да я бута да не говори много; бута и другата си дъщеря, с това иска да ѝ каже: „Кажи и ти нещо“. Едната я бута, за да мълчи, а другата я бута, за да говори. Питам сега: как човек предава своята мисъл на някого, за да го накара да говори или да мълчи? Бута го на едно и също място. Има известни несъзнателни неща. Има една област, където човек не може да говори. Има неща, които са опасни, например да дойде някой човек и да ви покаже силата на огъня. Вие имате дюшеме и той иска да ви покаже какво влияние има огънят върху пода – след половин час цялото дюшеме ще отиде. Той казва: „Аз искам да видя как гори това нещо и искам да го направя в твоята къща“, но ще изгори дюшемето. Ще искате ли да направите опита? Има неща, които горят, но има такива, които не горят. Тези неща, които не горят, се окисляват, губят своята същина. Когато човек не е пил вино, може да се моли добре, но след като изпие един литър вино, не може да се моли.

Ще ви приведа пример за един американски проповедник от Чикаго, който искал да се повдигне и започнал да вика други знаменити проповедници, за да говорят в църквата, а той събирал слушател по слушател. Напълвал църквата с мисълта, че като я посещават, един ден и него ще слушат. Веднъж поканил един знаменит проповедник, който проповядвал за дявола, и публиката останала крайно довольна. Втори път го повикал, но преди да отиде, проповедникът ял салам. Седнал на един стол, но докато дойде време да проповядва, заспал. Попитали го: „Защо заспа?“, а той казал: „Дяволът и саламите направиха всичко“. Причината бил саламът, който влязъл в стомаха му; след като ял, всичката кръв се оттеглила от мозъка му, вследствие на което се явило едно сънливо състояние. Когато човек е обременен, когато е мислил, мислил, заболява го главата и си казва: „Тази работа няма да се разреши“. Малко хора има, които могат да слушат внимателно една беседа. След като слушат известно време, мисълта им се отвлича нанякъде, свързва се с някои предмети, които са извън това, за което се говори.

Да се върнем към тези три положения – какво означават те? Първото е течението в растенията, второто е течението в животните, а третото течение е в човека. (*Виж фигурата.*) Това са три течения в Природата, които са свързани с растителното, животинското и човешкото царства. Изисква се една специална наука за това, специално изучаване, и то не само формално и теоретично. Ще си послужи с едно изяснение. Пеенето е от три категории. Има едно пеене, което е механично, статично, така, както от една грамофонна плоча се пее, когато я завъртиш. Ти изучаваш външното пеене: *до, ре, ми, фа* – това е статично положение. Не знаеш какво нещо са *до, ре, ми* и прочее. Какво е *до*? (*Учителя удря дясната си ръка върху лявата и пее „до“.*) Правилно ли е това? Да. В статичната музика връзката между тоновете е външна, като в един механичен свят. И досега музиката е вървяла по един механичен начин и е достигнала до големите си постижения. Сега влизаме в областта на органичната музика, където нещата се свързват и растат. След това има психична музика, за която и дума не може да става сега.

Да ви дам една дума – *еинза*. Как ще я изпеете по органичен начин? Ако я изпеете по органичен начин, семената започват да растат. Ще пееш, ще направиш един, втори, трети опит, защото музиката, това са методи. Не може да имате едно правилно разбиране на живота без живота. Музиката е външен израз на нещата. Ти не можеш да мислиш правилно, ако твоята мисъл няма правилна музикална форма. Под *музикална форма* се разбира форма, в която нещо се изразява хармонично.

Ти пееш *Бог е Любов*. (*Учителя пее тази песен.*) Така не се пее. Как ще изпеете органично песента *Бог е Любов*? Вие ще искате правила. Думата *Бог* започва с буквата *Б*, която е силен звук. Българинът казва *Бог*, турчинът казва *Аллах*, французинът казва *Dieu*, англичанинът казва *God*. Тази дума на английски започва с *G*, на български – с *Б*, на турски – с *А*, на френски – с *Д*. Българинът е взел *Б* и го е съединил с едно отворено *О*. *Б* е зародиш, който трябва да расте; *О* са условията, при които ще расте семето.

С каква музика ще започнеш? Звукът *А* е творчески, силен звук. Имате думите *Аин фаси*: *А* е творчество, *И* е посока на творчеството, *Н* е противоречието. *Аин* означава едно творчество, противоречието е накрая. Да вземем думата *фаси*: *Ф* е противоречие, значи тук противоречието е в началото, а пък творческата посока – *И*, е накрая. Следователно, ако започваш живота си творчески, мъчнотиите ще дойдат в края на живота ти, трябва да знаеш, че в следващата фаза ще дойдат мъчнотии. За да завършиш правилно посоката, мъчнотиите трябва да са в началото. Първо трябва да разбираш вътрешния смисъл на думите *Аин фаси*, за да ги изпееш правилно. *Аин фаси* е метод, чрез който да решиш една мъчнотия в края и една в началото; като пееш, тези мъчнотии ще се разрешат.

Навсякъде, където има *Г*, това означава противоречие. На песента *Бог е Любов*, според правилата на органичната музика, ѝ липсва нещо много съществено. При едно статично положение тази песен може да мине, но за да има онова действие, което може да има, трябва да ѝ се предаде нещо – и то трябва да излезе от вас. Защото органичните правила не можеш да ги напишеш на книга – това е само един момент. Всяко органично правило трябва да го носиш в себе си и то да ти служи като мярка, която не можеш да даваш на други. Ти никога не можеш да научиш другите да пеят, както ти пееш. Ако те имат ухо, тогава могат да се научат.

В пеенето трябва да интересуваш очите, носа, устата и ушите си. Ако можеш да интересуваш едновременно четирите, ти си гениален певец. Ако интересуваш само очите си, тогава няма да пееш съвършено. Например ти искаш да пееш, за да те видят хората – тогава си интересувал очите си. Може да искаш да интересуваш и носа си. Дайте ми пример как ще интересувате носа си. Имате едно цвете. Най-напред ви интересува краската му – значи очите ви са се интересували; след това усещате неговото ухание – интересували сте носа си. Или имате една ябълка. Тя е красива – вашите очи са се интересували; издава едно ухание – носът ви се е интересувал; и после, като вкусите ябълката, интересувала се е и устата ви. Как ще интересувате ушите си?

Ще ви дам едно правило за пеенето, което е само встъпително за органичното пеене. Правете си опити. Не само в този живот, но и като отидете на Небето, доста лекции ще имате по пеене, с една няма да се отървете. Ще пеете тихо, като че ли друг пее, а вие го слушате. Тихо пей и се учи да слушаш. Седни и си направи едно упражнение; изпей една малка песенчица – която искаш. Ако можеш да изпееш песента, предметът ще ти върви, и обратно. Искаш да отидеш на гости някъде – седни и изпей тази песен; ако я изпееш добре, ще те приемат добре, и обратно. Ще пееш тихо, не да те слуша махалата, и ако ти си доволен от пеенето си, добре. Малък пасаж ще пееш.

Можеш да си имаш една песен, в която да разбираш думите, например: „Радва се душата ми“; или можеш да изпееш думите: „Скръбно е сърцето ми“; или думите: „Гладен съм“; или: „Сит съм“. Думата *гладен* можеш да я изпееш полесно, отколкото думата *сит*, защото тя не идва лесно за пеене. Понеже сегашните хора не могат да пеят добре, икономическият въпрос на глада лесно се разрешава. В думата *гладен* двете букви *г* и *л* показват музикално две мъчнотии за разрешение. *Г* е придихателна буква, *л* на български е закон на любовта. *Г* и *л* мъчно се изговарят. Като пееш *л*, работата тръгва напред. *А* е творчески принцип, върви добре. В думата *гладен* мъчнотията е в първите две букви. Как да изпеем думите *гладен съм*? Как да изпеем думите *обаян съм от глад*? Кой ще повярва на това? След като дълго време си гладувал, като седнеш при хубавия хляб и хубавата гозба, ти си обаян от тях. След всеки един глад, когато се обайваш, ти вървиш по правилен път. И когато си гладен, прави психологически музикални наблюдения – ако ядеш сладко, работите ти ще вървят, а ако не ядеш сладко, каквато и работа да е, нещо ще куца в нея.

Та най-първо трябва да бъдете обаяни при глада; или другояче казано: трябва да знаете, че гладът е Божествена сила, която подтиква човека към нещо хубаво. Трябва да гладуваш за Славата Божия, за любовта, за доброто, за знанието. Навсякъде гладът е мощна сила. Ако знаеш как да поставиш глада, ще се ползваш – не да те бутне, та да пад-

неш, но да те подтиква нежно, тихо. Две-три от сестрите, като отидете на някое планинско място да се поразходите, ще направите един опит на глада. Като стигнете до място, където някоя сестра не може да се качи, ще дойде друга и ще я бутне полека, не да я мушка, а трета сестра отгоре ще я хване за ръката, полека-лека ще я тегли, не рязко. И едната да е благодарна, и другата да е благодарна, че ѝ е помогнато в движението. Някой ще каже: „Тези неща не са важни“. В живота те са много важни. Направете един малък опит. Отивате в бакалница и всеки иска да влезе пръв; едната сестра да отстъпи и да каже на другата да влезе – това е един музикален прием.

Вие не можете да пеете, ако нямате едно правилно музикално движение. При музиката има известно движение. Когато се взема правилно тонът *до*, трябва да се правят движения, първо трябва правилно да освободиш въздуха. Творчеството при пеенето започва долу, в дробовите, в средата има сила, а осмислянето е горе, в крилата на дробовите – три течения има. Творческото течение е долу; това, което дава сила, е в средата; а това, което осмисля, е горе, в крилата. И когато тези течения вървят хармонично, човек има здрави дробове и отлично разположение. А когато човек усеща болка в крилата на дробовите или в средата, или долу, трябва да започне да мисли и да чувства правилно. Когато пееш, трябва да усещаш долната, средната част и крилата на дробовите. Някой път нещо те стиска в долната част на дробовите – има нещо, което не е правилно; друг път те стиска в средата на дробовите или в крилата им, горе при рамената – това е свързано с мисълта.

Всички тези области са свързани с три разумни свята, със същества, които живеят там. Трябва да се свържем с тях и те ще ни помогнат. Съществата в Невидимия свят, или Божествения, както го наричам, всякога имат разположение да ти помогнат. Като те наблюдават, ще разберат дали можеш да възприемаш, или не, свободен ли е умът ти, или не. Ако е свободен, добре, но ако е зает със странични работи, тогава трябва да го освободиш от тях.

Да кажем, че отиваш на гости, на богато угощение. Първо попей десет минути и ако пееш добре, ще имаш добро угощение, и обратно. Или казано другояче: всяка права мисъл е музикална мисъл (значи има музикална форма), всяко добро чувство е музикално и всяка добра постъпка е музикална – има правилна форма. Следователно чрез добрите постъпки, желания и мисли ние способстваме да се помогнем до Божествената музика, в която е потопен нашият живот. Ние искаме да растем и да отидем на Небето, но като отидем там, трябва да се пее. Ще те изпрати Господ при един грешник. Грешник е един човек, който не знае да пее и понятие няма от пеене. Как ще го учиш тогава да пее? Трябва да го учиш. Докато ти не се научиш, не можеш да научиш друг.

Сега кой би изпял думите *обаян съм* или думите *аин фаси*? При думите *аин фаси* творчеството на Земята отива на Небето. *Аин* – значи имаш мъчнотия, която ще дойде накрая в работата ти. Как ще я разрешиш? Иде *фаси* – ще сложиш тази мъчнотия в началото и сполуката в края. (*Учителя изпява „фа“*.) Не е изпято правилно. Като пееш *фа*, значи имаш нещо натоварено материално. *Фа* е мъчнотия, търсиш начин да я разрешиш. Ще пееш дотогава, докато се хармонизираш. Да кажем, че си се разсърдил и мислиш какво да направиш, за да смениш това състояние. Ще пееш и щом вземеш правилно тоновете, значи си сменил състоянието си. Всякога недоволството се дължи на една външна или вътрешна загуба.

Казвате: „Учителя може да говори каквото си иска“. Вие не разбирате – аз не мога да говоря каквото си искам. Ако говоря каквото си искам, това е разбъркана работа. Аз ще ви говоря това, което е в общия ред. Ако говоря каквото си искам, а вие слушате, както си искате – така нищо не става. При вашето слушане аз ще бъда проводник на Божественото. И след като предадете нещата вярно, вие ще приемете от Невидимия свят възнаграждение; ако ги предадете много правилно, в Невидимия свят ще разберете нещата. Защото на един певец не му се плаща предварително, а след като е пял. В какво се състои плащането? В един хубав поглед, в

една хубава, сладка дума. Човек не иска хиляди, а само да му кажат: „Много съм благодарен. Като те слушах да пееш, в мен нещо се разреши. Като че нещо слезе в душата ми“. Значи това пеене е било благословение. Ти си имал тежест и певецът, като е пял, паднала е тежестта, уредили са се работите ти – имало е Божие благословение при пеенето.

Пишете върху темата: *Моето собствено пеене*. Всеки един да посочи как пее. Вие сте все видни музиканти, пели сте мелодични песни. Сегашната музика е една много широка област на хармония. Източното пеене има дълбочина, но е много ограничено. Сегашното пеене, хармоничното пеене, има голяма широчина. С хармонията още не сте се запознали, но постепенно това ще стане. Тук, между вас, има доста видни певци. Коя песен да изпеем сега? Да изпеем песента *Аз в живота ще благувам*. (*Изпява се два пъти тази песен*.) Направихме това, понеже отивате в безкрайността. Постепенно замира гласът, отслабва; не че отслабва, но отива в безкрайността. Как ще дадете израз на думите *ще благувам*? (*Учителя пее няколко пъти думите „ще благувам“ и после всички изпяват тези думи*.)

Досега пеенето се разрешаваше с пари, а отсега нататък ще се разрешава органично, с любов. Ако можеш да повдигнеш другите хора, ти пееш органично. Ако им пееш само за да дават пари, това е обикновено пеене. Онези от вас, които пеят добре, да излязат. Щом излязат, ще има хора, които добре ще мислят и добре ще постъпят. Всякога добрата мисъл е свързана с правилното, органичното пеене. Трябва да се създаде органичното пеене и тогава всеки от вас ще е доволен. Органичното пеене трансформира състоянията, прави човека доволен. Щом си недоволен от сутрин до вечер, това е състояние на робство.

Добрата молитва

8. лекция, 14 ноември 1934 г., София, Изгрев

ДЕЙСТВИЕТО НА МУЗИКАТА

Добрата молитва

Пишете върху темата *Отличителните черти на здравето и на болестта*.

За да бъдат нещата ясни, поставяйте ги в една и съща форма. Тази форма може да не е толкова съществена. Да кажем, че един предмет е тежък, а друг – лек. По какво се различават? По тежестта. Празното и пълното шише по какво се различават? Празното тежи по-малко, а пълното – повече. Във формата имат ли някакво различие? Не, те имат една и съща форма, разликата е в тежестта. Като пишете някои теми, не съпоставяте нещата както трябва, съпоставяте ги безразборно, не правите никакво различие.

У	==	Вземете буквите <i>о, е, а, и, у</i> . Онзи, който ги разбира, ще ги напише по друг начин. Някой казва: „Мога да поставя буквата <i>у</i> където и да е“. Не, не можеш да поставяш буквите <i>о, у, а, и</i> където си искаш. Можеш да ги пишеш малки или големи, както искаш можеш да ги пишеш, но не можеш да ги поставяш където си искаш, защото никой няма да те разбере. Ако поставиш <i>у</i> не намясто, могат да те вкарат в затвора за десет години. Ако кажеш: „Убих!“ , тогава няма ли да отидеш в затвора, защото си казал <i>у</i> не намясто? А можеш да поставиш буквата <i>и</i> така, че да отидеш в Царството Божие. Някой идва при мен и ми казва: „Как да вляза в Царството Божие?“. Ако знаеш да поставиш <i>и</i> намясто, ще влезеш в Царството Божие, а ако не знаеш, ще стоиш отвън. Защо е така? Аз ви подтиквам само да мислите. Не можеш да поставяш <i>у</i> или <i>и</i> където си искаш.
О	==	
А	==	
Е	==	
И	==	

Ти казваш: „Аз мога да правя каквото си искам“. Не е така, не можеш да правиш каквото си искаш. Казваш: „Мога да мисля каквото си искам“. В някои случаи можеш да мислиш каквото си искаш, а в някои – не можеш. Питам: ако си болен, можеш ли да мислиш за каквото си искаш? Боли те корем – можеш да мислиш само за него; някой иска да мислиш за друго, но ти казваш: „Чакай да ми мине коремът, че тогава“. Като си болен, ще пееш песента на болния, но кой обича тази песен? Вие искате да бъдете добре облечени, да сте с хубава шапки, обувки и прочее. Съгласен съм, защото и Природата има мода. По-голяма модистка от нея няма и като види човека, тя веднага му определя модата.

Аз слагам тези линии като пътища, по които звуковете се проявяват. Казваш: „Аз искам да мисля право“. Как ще мислиш право? Трябва да разбираш законите на мисълта. Ако не ги разбираш, ще мислиш, но твоята мисъл ще бъде недодялана. Всеки от вас може да пее, но друго е да пее онзи, който е учил музика – каква голяма разлика има. Ти казваш: „Това се разбира и без много учене“. Не се разбира. Ако ходиш в училище, без да учиш, е друг въпрос, но ако ходиш и учиш, тогава разбираш. Онзи, който учи, разбира много работи. Вие казвате, че и без училище може. Не може без училище. Вие сте на скамейката тук. Нашарил те е учителят на общо основание; набил те е, защото не си научил урока си. Неразположен си духом – бой си ял; разположен си – учителят те е похвалил.

Понякога изяснявате нещата така, както не са. Казваш: „Криво ми е днес. Страдам“. Защо страдаш? – „Баща ми не ми е оставил пари.“ На друг човек баща му е оставил пари, но пак страда. Защо страда? Защото не е ходил на училище. И трети човек страда – защо? Свещеник е, но няма енория, няма на кого да служи. Четвърти човек страда – защо? Тя е млада мома, която няма на кого да кади тамян, няма на кого да напише писмо, няма един, който да я слуша. Тя няма учител. В дадения случай любовта я разглеждам така. Всички казват, че момата се е влюбила в момъка – много криво разглеждате въпроса. Аз го разглеждам така: тази мома отива на училище и онзи, в когото тя се е влюбила,

е професор. Като получи първото писмо, той ще се произнесе дали тя е писала хубаво, дали ще отиде в затвора за десет години, дали ще влезе в Царството Божие, или в ада. И като разгледа писмото, ще напише отговор. Ако не ѝ отговори, тя веднага ще си намери друг професор. Хората се разлюбват – защо? Или ученикът е напуснал учителя си, или професорът е изпъдил ученика си. Разглеждайте нещата обективно.

Вие нямате понятие какво нещо е влюбване. Как може да се влюбиш, в какво ще се влюбиш? Когато сложат юлар на главата на един вол и господарят му го поведе, тогава казват, че волът се е влюбил. В какво се е влюбил? Юларът има железни шипове, които стягат вола; ако върви добре, шиповете няма да го стягат, но ако не върви добре, ще го бодат.

Да допуснем, че ти си сестра на 40 години и питаш какво е влюбването. Била си на 21 години, тази работа я знаеш, защо питаш? Преди 19 години ти беше мома и тогава ти сложиха юлар. Сега на друга мома слагат юлар. Твоят юлар може да е бил по-къс, нейният – по-дълъг. Може едното шише да бъде по-малко от другото, но съдържанието е важно. Питам: защо е изпратен човек на Земята – да се влюбва ли? Ни най-малко, това е изключително условие. Някой пада и си счупва крака. Затова ли е изпратен – да си счупи крака?

Когато българинът пее една стара тъжна песен, тя какво изразява? Тъжните песни са песни на старите хора. Младият пее, скача и кляка, а старият не кляка. Защо българинът, като играе, кляка – не може ли без клякане? Той клекне и пак подскочи нагоре. Казачокът е българско скачане. Българите са живеели, където са казаците, и казаците са научили това от българите. Само българите скачат; няма друго същество, което да скача.

Ако вие седите на един стол и ви пуснат електрически ток, скачате. Защо скачате? Българинът казва: „Щом се намериш натясно, скачай“. Ако стигнеш до една дълбока река и няма мост, тогава се затичваш и я прескачаш. С едно такова подскачане какво става? Нищо не става – можеш да се избавиш от една голяма беля, а можеш да си намериш друга беля. Ако не знаеш как да скачаш, цяла беля можеш да си докараш до главата. Скачането може да бъде в човеш-

ките чувства или в човешките мисли, това е фигуративно казано.

Главното сега е да се учите да мислите правилно, защото всяка мисъл, която е влязла във вашия ум, ще остави известни последствия; същото е за всяко желание и за всяка постъпка. Дали знаете това, или не, няма значение.

Някой пише по темата *Моето пеене*. Пеенето е цяла философия, не е проста работа. В сегашната музика има седем ноти, а колко полутонове има. Може да повишите *до*, но не може да го понижите; *ми* може да го понижите, но не може да го повишите; *фа* може да го повишите, но не може да го понижите; и други тонове може да се повишат и да се понижат. Има случаи, в които музиката може да спаси живота ви. Музиката се прилага като условие – да знаеш да живееш. Музиката, това са възможности да знаеш как да живееш. И ако аз се намеря в трудно положение, веднага ще изменя музикалните отношения на живота си, ще изменя гамата и ще отида в друга гама. Ако не знаете как да измените гамата си, това е друг въпрос. Вие искате всички да забогатеее – това е *фа*. Основният тон на Земята е *фа*; днешният живот е основан на *фа*. При *фа* не можеш да имаш понижение, а повишение. Ти искаш да забогатеееш, искаш светия да станеш, искаш учен да станеш – това е *фа*. Ако не забогатеееш, значи не си взел истинското *фа*.

Сега ви говоря на език, който не разбирате, и се радвам, че не го разбирате. Говориш на някого, а работите му не се поправят. За да пея, ще намеря човек, който е красив – виждам нотите по неговата глава и започвам да пея. Като видя един такъв човек, веднага започвам да солфежирам, да пея, но това е моя тайна, не мога да ви говоря за това. И аз зная кой е авторът. Сега, къде са поставени нотите? На много хубави места. Той има парче за свирене. Двама души са се познали, щом музикално са прочели и изсвирили тези парчета.

Ако ти не можеш да разгадаеш как са наставени тоновете на човешкото лице, не можеш да разбереш човека и ако той не може да разгадае нотите, които са написани върху теб, не може да те разбере. Ще трябва да вярвате в това, което ви казвам. Давам ви едно правило и след като го проверите и видите, че не е вярно, тогава имате право да не вярвате;

преди да проверите, нямате право да се съмнявате. Сега ще вярвате каквото ви казвам, а дали е вярно, или не, ще проверите след години – може да е вярно, а може и да не е.

Ти казваш: „Той не пее хубаво“. Защо разсъждаваш така? (Учителя пее тона „до“.) Верен ли е този тон? (Учителя пее тоновете „ре“, „ми“, „фа“.) Верни ли са тези тонове? Всички заедно вземете *ре*, сега вземете *фа* – вярно ли ги взехте? Къде ви е камертонът? Всички трябваше да имате по един камертон. Всички изпейте *до*, а сега изпейте *до*, *ми*, *сол*, *до*. На това *до* му липсва нещо, липсват му две трептения. Има неправилност, понеже времето е малко по-сухо и гласът не може да излиза правилно. Има едно колебание вътре в тона. Някои от вас се колебаят, когато направят нещо – тонът ви в дадения случай не е верен.

Буквата *у* ще поставяте там, където трябва, както и буквата *о*. Как наричате тези букви? Гласни, отворени звукове. Това са пътища, които отварят пътя на съгласните букви. Съгласните са мълчаливите букви. Гласните, откъдето минат, говорят, те са крайно тщеславни. Например *а*, *о*, *у*, *е*, *и* наричам *букви на човешката слава*. Имаш пет условия да придобиеш славата – по пътя на *а*, *о*, *у*, *е*, *и*, но ако знаеш как да ги пееш. Можеш да се прославиш за един ден. Ако изпееш звука *у* както трябва, веднага ще имаш слава, но ако не можеш, тогава ще изпееш *о*; ако и *о* не можеш да изпееш, тогава ще изпееш *а* и така нататък. Това са разумни светове, нищо повече.

В тези светове живеят същества, толкова богати и толкова умни, че ако си един бедняк и влезеш там, тези-онези ще те съжалят и веднага ще дойдат – това не им коства много. Този ви даде десет хиляди, онзи ви даде десет хиляди и след малко вие сте облечени добре, имате средства, книги си имате и на училище ходите. Съществата, които знаят пеенето, поставят всеки човек намясто. В дадения случай вие не знаете на кое място в музикалната гама се намирате. И при това трябва не само да определите в дадения случай какъв тон представлявате, но и колко време заемате – например една нота може да бъде цяла, половина, една четвърт, една осма, една шестнадесета, една тридесет и втора, една шестдесет и четвърта, една сто двадесет

и осма – много бързо вървите, като някой барабан. Трябва да знаете какво време да завземате, какъв интервал трябва да има между един тон и друг; този интервал може да бъде по-тесен или по-широк.

Питам: при едно увеличение на интервала какво придобиваш? Добиваш нещо. При един намален интервал губиш нещо. При умалените интервали се добива нещо, но какво? Не че трябва да знаете, но се добива нещо. Не е лошо, че не знаете какво, но имате възможност да го научите; не само да го научите, но имате възможност и да го приложите.

Ще направя едно сравнение. Дават ти една семка, може да се разгледа и като нота. Не знаеш името ѝ – дали е до, или друга нота. Като се каже до, това още не означава същността на тона. Трябва да намериш почва, в която да поставиш семката – не знаеш каква е. Тя трябва да изникне, да израсне, да цъфне, да завърже плод и като вкусите плода, само тогава ще знаете каква семка е; докато тя не израсне, докато не цъфне, не може да я разберете. Цъфтенето е един метод на музиката. Но вие още не знаете същността на семката, кой тон има тя. След като я вкусите, веднага казвате: „Това е круша“. Крушата вече определя каква е нотата; тогава ще знаете тя в коя гама е поставена.

Да оставим тази работа за после. Онзи ефект, който крушата може да произведе във вас, е едно музикално отношение. Щом изядете един плод, онова, което той произведе във вас, е вече музикално състояние. Не бързайте да ядете както и да е плода – бъдете внимателни. Цигуларят ще погледне наредените ноти и като свири, ще спазва интервалите. Той може да свири по-бързо или по-бавно. Понякога, като не разбира, той започва бавно, но като научи песента, свири я много бързо. Той не трябва да свири нито много бавно, нито много бързо. Има един интервал, един начин за свирене, та на всеки, който го слуша, да му е приятно на ухото.

Всички хора имат желание близките им да имат добро мнение за тях, да ги обичат. За да обичаш някого, трябва да имаш един повод. Какъв е поводът, поради който обичаш баща си, майка си, брат си, сестра си? Баща ти е бил красив човек, с хубави уши, очи, нос, брада, телосложение – всичко това той ти е предал. Ако твоят баща ти е дал нещо хуба-

во, не може да не го обичаш. Като го погледнеш, вдъхва ти доверие; понеже той е в теб, имаш доверие в него. И от своя характер ти е дал. Заради хубавото, което ти е дал, ти го обичаш. И майка си обичате, защото тя ви е предала нещо; обичате сестра си и брат си – и те са ви предали нещо. Срещнете някой брат, когото не обичате – не може да обичате някого, който нищо не ви е предал. Вие обичате един учител – предал ви е нещо; отивате в музикално училище – един професор ви е дал една система и целият ви живот се е повдигнал с това.

Ние обичаме Бога, защото Той ни е дал всичко, което имаме. Има много неща, които Бог ни е предал, но съзнанието ни не е будно още за тях. Тепърва ще се пробуди съзнанието ни за това, което Бог ни е дал. Самият Той иска това да стане.

Има нещо, което може да ви спъне. Някой казва: „Колко сме невежи, колко не знаем“. Не е въпрос колко не знаете, а какво може да знаете. Не е въпрос какво знаете, но какво може да знаете, какво може да придобиете в бъдеще. Малкото, което може да придобиете сега, е важно, а многото ще придобиете в бъдеще. Малкото, което може да придобиеш сега, ти причинява радост.

Да кажем, че някой от вас са много музикални и искат изведнъж да навлязат дълбоко в музиката. Който иска да учи музика, нека учи четири години в академия, където има професори, които разбират и говорят чудесни работи. Аз ви говоря за една система, която съществува в Природата, а тя изисква време. Някой казва: „Аз мога и без учението на света да се повдигна“. Трябва едно разбиране: в света няма никакво учение. Учението на света е учение на Природата. Взели са го назаем от Природата и казват, че е учение на света. В Природата има едно учение и то не може да бъде нито светско, нито духовно.

Едни хора се наричат духовни, а други – светски. По какво се отличават духовните от светските хора? Светският човек си позволява всичко, а духовният – не. Светският човек ще седне на една маса, ще си поръча чаша бира, ще

извади табакера, ще запуши цигара, ще си накриви шапката. Ако е религиозен човек, ще пие една чаша вода или чай, или много тънко кафе. Единият седи смирено, а другият седи по-надменно и казва, че е светски човек. Духовният човек, като върви, гледа да не настъпи някоя мравка, държи все за правилата, да не сгреши, а светският гледа през куп за грош. Духовният човек като срещне някоя мома, ще мине и заминe, а светският ще я прегърне. Ако започнат да го съдят, светският ще завърти отгук-оттам, по този член, по онзи член от закона и ще се освободи; като излезе, ще каже: „Освободих се“. А религиозният, и да е невинен, пак ще го осъдят и съдията ще му каже: „Трябва да бъдеш малко светски“.

В Природата има един метод, който е чудесен: светските хора от този свят стават религиозни в другия свят; духовните хора тук ги затварят, на онзи свят ги освобождават, а светските – на онзи свят ги затварят, в този свят ги освобождават. Всеки е влязъл в затвора, понеже не е знаел какво да направи в определен случай. Вие казвате: „Онзи човек се е повдигнал“. Какво разбирате под думите *повдигнал се е* – уредил си е работите временно, но не за постоянно. Уредили сте вашите работи, качили сте се горе на планината и сте запели българска песен. Аз съм долу в долината. Идва един голям циклон, който ще вдигне всичко. Какво ще стане с тези, които са на планината? Ще стане това, което стана с двамата видни английски туристи, които искаха да стигнат до връх Еверест – отидоха и не се върнаха. Ако вие отидете и не се върнете, ще построят паметник във ваша чест. Много хора ще изгубят живота си на Еверест. Човек отива, не се връща и казват за него: „Голям пътешественик беше“. Голям пътешественик, който е изгубил живота си.

Вие хвалите една певица, че е много даровита, че има отличен глас, но ако тя е бедна и не може да изкара прехраната си, питам: добра певица ли е? Добрата певица трябва да си изкарва прехраната; щом не си я изкарва, не е певица. Добрата певица всеки трябва да я слуша; щом не я слушат, тя не може да пее, самозаблуждава се. Ако аз дойда да пея във вашата къща, където лежат болни двете ви дъщери, и

лекарят казва никакъв шум да не се вдига, този лекар прави ли е? Болният, който е в безсъзнание, се нуждае от музика. Аз започвам да пея тихо и след една песен той се събужда. След това усилвам своята песен и той сяда на леглото; като му попея още, става от леглото.

Публиката отвън за какъв ще ме приеме, като попея на двама болни и те оздравеят? Някой ще възрази, че това е станало случайно. И на друго място ще пея и ще имаме същия резултат. Където има болни, ще ме викат и ще ми плащат. Няма да бъда религиозен и да казвам: „Даром ще пея“, но ще им кажа: „Аз с пари не пея – дарявам, но искам и мен да дарите“. Аз съм за даряването. Казано е: „Даром сте взели, даром давайте“ – това е правилото. Всеки, който е пял, без да го дарят, не трябва да прави така. Никога не пейте без дар. И ако не ви дарят някъде, не си отваряйте устата, а кажете: „Като си отворя устата, трябва да ме дарят, да има баница; щом няма баница, не си отварям устата“.

Да ви наведе една права мисъл: ако не пеете *фа* правилно, никакъв дар няма да има. Не се занимавайте с временни работи, не се занимавайте с вехториите на живота. Дойде някой, иска да ви даде баница отпреди четири-пет дена – не я пипайте; не яжте баница, която е престояла и един ден. Като отидете вкъщи, тогава да наточат баница и да я изядете. Баницата да бъде топла и хлябът – топъл. Не са ли топли, ако са от няколко дена, кажете: „Това не е за певец“.

В музиката има едно правило: веднъж можеш да стоплиш яденето; ако втори път го стоплиш, това е вече прегрешение. Под тези думи разбираме следното: само веднъж можеш да обичаш човека, два пъти не можеш да го обичаш – това е закон в Природата, това е правило. Това е по Бога – веднъж. В Бога няма два пъти. Веднъж! Това разбирам под думите *яж сега направена баница*. И след като ядеш, аз ще видя дали си музикален: щом изядеш цялата баница, музикален си; щом не можеш да я изядеш, не си музикален. Ще изядеш баницата, няма да оставиш трошица в тавата. Ако баницата се троши, не е направена както трябва.

Всички имате известни понятия за живота – такива, каквито не съществуват; и в училище професорите имат различни спорни теории. Това съществува и в музиката. Онези

от вас, които не сте учили музика, четете музикални съчинения; има написани такива хиляди томове. Вие трябва да се спрете върху тях, защото ще дойде време да учите музика, та отсега започнете да се подготвяте.

Вие казвате: „Остаряхме“ – много добре. На младите още гласът им не е добре оформен, не могат да пеят. Какви са основните черти на човека, за да пее? Ето тук е музиката. (*Учителя показва на главата на една сестра къде е центърът на музиката.*) При тази сестра музикалният център не е развит, понеже не е работила върху него. Ако беше станала композитор, щеше да разбърква интервалите; за в бъдеще има да учи. Тя се е занимавала с тези работи до известна степен – търсила е идеите, смисъла на музиката, но до външната форма на музиката още не е дошла.

Вие искате да бъдете красив, но човек не може да бъде красив, ако не е музикален. Красота без музика не може да се постигне. Музиката е един предмет за моделиране на външните форми на тялото. И здраве без музика не може да имате. Не може да имате здрави мускули, ако не работите с музиката – това е един метод, с който трябва да се работи. Ако нямате този музикален метод, и мускулите ви, и мозъкът ви ще бъдат хилави. Трудно е човек да бъде всякога музикален, защото състоянията са гами и лесно се менят – преминаваш от една гама в друга.

Искате да направите на някого добро. Вие трябва да изберете един тон за доброто. Да допуснем, че сте сестра на 45 години и сте избрали да направите добро на един момък на 19 години. Числото 19 го вземам като едно красиво число, с което навреме можеш да направиш нещо. Какво добро ще направиш на този млад момък? Или да кажем, един брат на 45 години какво добро ще направи на една 19-годишна мома? Вие ще кажете: „Ето изкушението“. Това, което ще направиш на младата мома, трябва да го направиш с любов. Как ще го направиш с любов? В дадения случай ще разложиш думата *любов*.

Вие сте богата сестра, разполагате с няколко милиона, а той е един способен брат – младеж, но беден, така че на тази възраст не може да направи нищо. Обувките му са скъпани, изоставен е – няма баща, нито майка, нито сестри, но е

способен. У вас могат да се явят много изкушения. Може да направите много музикални погрешки – да поставите знаци там, където не трябва, да поставите *диези* или *бемоли*, да повишите или да понижите, където не трябва. А цялото бъдеще на този момък, целият му живот зависи от тази сестра, която ще направи добро. Вие ще дадете направление на живота на момъка, но с това ще повдигнете и себе си. Ще бъде цяла симфония, ще се повдигнете от това, че сте направили симфонията както трябва. Това да бъде тезата ви. Също така и братът, който направи добро на 19-годишната мома, и той ще се повдигне.

Кое е важното, когато ви дадат задача да направите едно добро? Едно добро определя цял ход. Доброто не е нещо статично, само веднъж да се направи. Веднъж направено, то си остава вече добро. Отваря се един път, започва един строеж – ти си вече осигурен. Сигурността е в доброто. Ти си сигурен в своя бъдещ живот и имаш правилен път, по който можеш да се развиваш. Музикално ще се развиваш, по музикален път ще минат всички велики добродетели на живота, които ще те повдигнат. Това са начини, по които човешката душа се развива. Човек трябва да премине от този свят в другия, за да приеме всичко, което Бог е вложил в него.

Вие искате да учите, да се спасите засега. От какво да се спасите? От някоя буря – да влезете в някоя хижа, в някоя къща. След като премине бурята, какво ще правите в къщата? По време на бурята къщата е намясто, но след това ще излезете от нея.

Да се върнем към нашия въпрос. Каква нота да изпеем с буквата *у*? *Фа* има пет качества: на *у*, *о*, *а*, *е*, *и*. Някой казва: „Да съм богат. Богатият човек е свободен“. Да, но не глупавият богат, а умният богат е свободен човек, понеже той може да живее. А глупавият човек не е свободен, понеже няма избор в богатството, не знае как да го употреби.

Какво представлява буквата *у* в дадения случай? С този знак в йероглифите старите египтяни са изобразявали човека в движение – знакът е бил обърнат надолу. В латинска-

λ у

та азбука са го обърнали нагоре. Българите го пишат така. Това е действието на човешкия ум (десния крак), а левият крак е човешкото сърце. Заедно те са пътят, по който човек трябва да върви – това е човешката воля. Извършената работа – това е човешката воля. Човешкият ум се проектира в десния крак, човешкото сърце – в левия крак, а пътят е волята.

Може да разберете как човек мисли, като го видите как ходи. Някои имат къси крачки, къси интервали, а някои – дълги. Ако от двама човека трябва да изберете приятел, кого ще изберете – този с големите или този с малките интервали? Терцата колко тона има? (– *Два*.) Да кажем, че една пиеса започва в терца, с един интервал от два тона. Трябва да прескочите два тона. Ако увеличите интервала с още половин тон, ще стане увеличена терца; ако намалите този интервал с половин тон, ще имате умалена терца. Ако увеличите терцата, какво ще придобиете? Кварта.

Всяка мъчнотия, в която се намирате, е един подтик на Природата и ако разбирате в кое направление е този подтик, ще се ползвате. Може тази мъчнотия да е необходима, за да понижиш или да повишиш интервала; или с други думи казано: да вземеш страната на своя ум или на своето сърце. Защото при понижението сърцето взема участие, а пък при повишението – умът. Можеш да разрешиш въпроса или с ума си, или със сърцето си. Ако го разрешиш с ума си, ще имаш едни добри резултати; ако го разрешиш със сърцето си, ще имаш други добри резултати. А може да направиш една погрешка с ума си или със сърцето си и тогава ще се яви дисонанс. Ако ти в една терца не можеш да постигнеш работите и направиш погрешка, следващия път с кварта може да поправиш работите. Какво е кварта? Квартата поправя погрешките на терцата. После идва квинтата – квинтата поправя погрешката на квартата.

В моя ум е така, но умът на музикантите другояче разбира това – и те са прави. Както е построена музиката, те са прави и аз съм прав. Те излизат от едно положение, от което са прави, аз излизам от друго положение, от което съм

прав. Аз мога да се примиря. Глупавият и умният човек по това се различават: умният човек при мъчнотия може да се примиря със своя неприятел, защото знае как, а глупавият не може, защото не знае как. Следователно всеки, който не може да се примиря със своя неприятел, е глупав, а който знае как, е умен.

Вие започвате една песен с вашето сърце. Какви са задачите на сърцето? Трябва да придобиете известна дълбочина и устои на чувствата си. Те трябва да се огъват, но да не се прекъсват; вашите чувства могат да се разтегнат, но да пазите да не стане прелом в тях. Може да придобиете каквато искате дълбочина, да се огъвате. Колкото по-голяма дълбочина добиваш, в твоя полза е, защото като се огъваш, онзи, който те атакува, не може да стигне до теб. Твоите мисли се разтягат. В чувствата ти трябва дълбочина, а в някои случаи ти трябва висота в ума. Колкото по-високо можеш да се качиш, толкова по-добре – неприятелят на голяма височина не може да отива. На две места ще бъдеш неуязвим: на големите дълбочини и на големите височини.

Как да кръстим тези два противоположни полюса – полюсите на човешкия живот? Това са човешкият ум и човешкото сърце. Някой път полюсите са много близо. На Земята имаме Северен и Южен полюс. Всяка частица има полюси, които може да са един до друг, а може разстоянието между тях да се увеличи – тогава има разтягане. Като се увеличава формата, разстоянието между полюсите се увеличава, и обратно.

Ако почувствате, че човекът, когото обичате, се отдалечава от вас, вие сте в областта на поляризирането. Това е един музикален метод, който поставя големи интервали. Понякога разрешението е близо, а друг път – далече. Има големи интервали – губиш вътрешната връзка. Обичаш някого, но той се отдалечава – къде ще отиде? Казваш: „Той не ме обича“. Тогава вие нямате понятие за Любовта. Любовта е една музикална пиеса, в която интервалите никога не се късат. Единственото нещо, при което интервалите не се късат, е Любовта. Този интервал може да се разтяга и смалява до безкрайност – да не се плашите, когато се разширява и когато се смалява.

Всички се плашите от лошите условия на живота. Лошите условия седят в неразбиране на пътищата, в които Бог ви поставя. Бог може да ви постави в лоши условия, но мисълта, която е у Него, не е лоша. Вие, като не разбирате пътищата на Бога, като разбирате мисълта Му погрешно, се намирате в смущение. Например здрав си, но идва едно болезнено състояние, един умален интервал и ти, като не разбираш Божиите пътища, казваш: „Ще си умра“. Какво значи *умиране*? Вие мислите, че ще отидете в онзи свят и ще ви съдят, да дадете отчет какво сте правили на този свят. Казвате: „Дано Господ ми подари още живот, за да довърша музикалната пиеса“. Като заминеш на онзи свят, трябва да отидеш с нещо, и ако не си довършил пиесата, то според закона на прераждането наново ще те пратят на училище, с нови разноски и т.н.

Често вие се занимавате с шлагери. Какво значи *шлагер*? (– Някоя популярна песен.) Малки пасажки, песни, които лесно се разпространяват – те са като инфлуенцата. Шлагерите аз наричам *музикална инфлуенца* – с бързина се предава и всички я пеят, всички кихат от нея.

Всички изпейте *фа*. (Всички изпяват „*фа*“.) Сега вземете терца на тона *фа*. (Всички изпяват „*фа*“ – „*ла*“.) Да ви дам една картина, какво означава терцата *фа* – *ла*. Представете си една първокласна баница, която искате да хапнете – това е *фа*; а *ла* е една хубава зелена полянка с извор. Като изядете баницата на това място – това е терца. При *фа* носещ баница, която е топла, но не я ядеш, а при *ла* нещата са завършени и можеш да я ядеш. *Фа* е направената баница, а *ла* означава хубавото място, където може да се яде. Има и други примери. Терца е отиване в училището, където всичко върви добре – това е повишена терца; ако не върви добре в училище – това е понижена терца. Понякога тази терца има фатален край: напускаш училището, без да свършиш нищо. Във всеки момент терцата работи.

Ти имаш да разрешаваш една малка задача в ума си – малка мисъл или малко желание. Има закон за разрешението: или ще намалиш, или ще увеличиш. Ние вървим от едно разрешение във второ, в трето, в четвърто и прочее – това е цял процес. Цяла наука е да се занимава човек със

своя вътрешен живот, да знае как да постъпи, за да не съжалява. Понякога се връщаме назад, виждаме погрешките в живота си и казваме: „Следващия път, като се върнем на Земята, ще постъпим правилно“. Но това е въпрос на бъдещето. Важното е да имаме едно малко постижение в сегашния живот – някои напреднали души разбират това. Не може без учител и без предмет за учение. Ще отидеш при един музикант, който разбира, и ще ти покаже. Духовните хора казват: „Господ ще ни научи“. Господ може да те научи чрез този, чрез онзи, чрез хиляди хора. Той няма специално при теб да дойде да те научи. Все едно е чрез кого ще те научи, но как ще възприемеш и как ще приложиш мисълта, това е важното.

Дават ти задача да се примириш с някого или да примириш двама души, които са се скарали. Понякога ти не искаш да примириш двама човека, не искаш да вземеш страната нито на единия, нито на другия, опасаващ се да не изгубиш приятелството им. Тези двамата не са добри един за друг – при това положение какъв интервал ще се вземе? В дадения случай потребно ли е, или не е потребно, да примириш твоите двама приятели? Някой път е потребно, а друг път не е потребно – те сами трябва да се примирят. Някой път е твой дълг да ги примириш, а друг път е техен дълг – те трябва да разрешат задачата. Казвам им: „Вие трябва да се примирите. Как – ваша работа е. Аз имам всичкото желание, но тази работа е ваша, не е моя. Аз зная как да ви примиря, но не мога да приложя моя метод, защото вие ще изгубите свобода си“. По кой начин мога да ги примиря? Ще им кажа: „Вие ще се примирите ли?“. – „Няма да се примирим.“ „Я ги наведете надолу!“ – и започвам да ги налагам и двамата. Като дойдат до едно място, те казват: „Ще се примирим“ – насила се примиряват; като дойде до дървото, примиряват се.

И в Природата е така. Когато дойде злото, Бог може да го примири, но работата е там, че като дойдат добрите условия, пак идва разединението. Вземете един мъртвец: щом дойде студът, той не се разлага, но като дойде топлината, разлага се. Защо ще примиряваш двама души, които после, като дойдат добрите условия, пак ще са в обтегнати отношения?

Важно е в нас да влезе живот. Това, което организира живота, е музикалният тон. Това, което организира нещата, е основният тон, от който всякога тръгвате. Това, което съединява нещата, което повдига нещата, са интервалите, а това, от което трябва да излезеш, е основният тон. Щом имаш основния тон, имаш подтик.

Любовта е основният тон. Тя винаги дава подтик – даде ти подтик и те остави. Но Любовта не е нещо, което постоянно тласка човека. Тя ще ти даде един тласък и ще види в каква посока ще поемеш, като няма да постави никакво препятствие на пътя ти. Тя ти дава най-малкия подтик, който може да ти се даде. В нея няма силни подтици, но те имат такава вътрешна сила, че ако им обърнеш внимание, ще те изведат много напред. Ти имаш малко желание, малък подтик да се учиш, да добиеш знание и ако вървиш по този подтик, знанието ще дойде в теб.

Писанието казва: „Пейте и възпявайте Господа в себе си“. Ако това не направиш, не можеш да прогресиращ. Ако си меланхоличен и не пееш, как ще прогресиращ? Започнеш ли да пееш, животът ти ще започне да се урежда. Ти мислиш, че животът ти не е уреден, а той е уреден. Вземете *фа* и *ла*. Сега да изпеем думата *добро* само чрез *фа*. (*Изпява се.*) Сега да изпеем думата *добро* в обратна терца – *ла* и *фа*. (*Изпява се.*) Да изпеем думата *добро* с повишена терца – *до* и *ла диес*; да я изпеем и с умалена терца – *до* и *ла бемол*. Терцата е във възходящо и низходящо положение: в едната терца ти тръгваш нагоре, а в другата – надолу.

Музиката при увеличение и намаление е съвсем различна. В единия случай се взима половин тон по-високо, а пък в другия – половин тон по-ниско; интервалът се изменя. Да изпеем песента *Аз в живота ще благувам*. Изпейте още веднъж тази песен, но по-тихо. Всеки от вас да е концентриран и като я пеете, вие сами да я слушате. Пейте по-тихо, по-вглъбено.

Ще ви дам едно правило, което да пазите и да прилагате. Вие искате да постигнете нещо – това е естествено положение. Това, което желаете да постигнете, е Божествено. Погрешката седи в начина, по който искате да го постигнете. Трябва да мислите за начина, за метода, който ще избе-

рете. Ако дадете правилен ход на това желание, ще имате едно благо, но трябва да знаете, че всички души, с които сте свързани, и те имат едно желание, и те имат право да го постигнат. Но и те трябва да изберат метод. Постижението на вашето желание да не влиза в стълкновение с желанието на обкръжаващите, на вашите близки, т.е. то да не пречатства за постижението на техните желания – така ще желаете във вашата душа. Трябва да имате предвид, че както вие искате да постигнете нещо, така и те имат това право.

Например двама души отивате при един планински извор, от който искате да пиете. Въпросът е кой пръв ще пие. Допуснете, че единият е отишъл по-рано, но си почива, а вие сте дошли по-късно, но не спазвате правилото и искате веднага да пиете. Вие престъпвате едно Божествено правило: трябва да изчакате да пие онзи, който е дошъл преди вас. Вие имате право да пиете, но ще нарушите едно правило на свободата. Седнете да си починете – както сте изморен, ако пиете, ще си създадете неприятност. Попитайте вашия приятел: „Вие пихте ли? Как ви се вижда водата?“. А вие, без да го питате, отивате да пиете. Той, ако е пил, може да ви каже: „Отлична е водата“. Вие ще пиете и ще кажете: „Много сте прав“. Значи и двамата имате тънък усет. Дайте право на другите със своя ум и със своето сърце.

Почитайте свободата на другите. Зачитайте онзи подтик, който Бог дава на всеки човек. Дайте свобода и на другите да следват подтика, който Бог им е дал; каквото направление Бог им е дал, дайте им свобода да вървят в него. Понякога Бог ги кара да вървят в едно направление, а вие им казвате: „Не, в друго направление ще вървите“ – и ще има стълкновение, противоречие. Радвайте се на вашия път. Всички вървят по път, по който Бог им е предначертал да вървят. Никой никого да не отбива от пътя, стига направлението да е право, стига посоката, в която се движи, да е права.

Може да разберете един предмет по който и да е начин, но гледайте да извадите правилно заключение. Например аз мога да дойда до *фа* по разни пътища. Мога да не започна с тази нота, а с други, и после да дойда до *фа*. Някой автор е написал някоя песен, но той не е дал на *фа* много място

– само на едно място я е сложил. Аз трябва да я пея там, където я е поставил. Ако аз я сложа на три места в песента, ще изменя цялата композиция. Няма какво да се безпокоим, *фа* ще намерим на мястото ѝ – в случая ще е само на едно място. А пък ако е на три-четири места, пак ще ги намеря; на колкото и места да е, ще ги изпълня.

Какво означава *фа* в живота? Много работи означава: *у, а, о, и, е*. *У* означава, че можеш да бъдеш един ученик, който ходи на двата си крака, но също и човек, който може да влезе в затвора. *О* означава, че можеш да бъдеш семка, която може да израсне, но можеш да бъдеш и семка, от която нищо не може да излезе. *А* означава, че си бременен с някоя идея, от която може да излезе нещо, но означава и една бомба, която може да се пръсне и да разруши всичко. *Е* означава човек, който може да се роди и да направи всичко на Земята, но може и да е някой умрял вол.

За да изучава Природата, човек трябва да има един крайно прозорлив ум, понеже тя е интелигентна и не обича много да бърри. Многого приказване не е хубаво. Природата говори много малко. И тези букви не обичат да говорят много. Природата говори само в два случая: като направиш една много голяма погрешка или едно голямо добро, тя веднага ще ти проговори. Щом направиш една погрешка, тя веднага ще ти каже нещо; като направиш едно голямо добро, пак веднага ще ти каже нещо. А щом не вършиш нищо, тя не ти говори.

Като се самоопределиш в една или друга посока, Природата ще ти говори или сладко, или горчиво. Като направиш погрешка, веднага ще ти даде един горчив бонбон. Тя е много сръчна, знае какво ще кажеш и щом си отвориш устата за зло, веднага ти дава горчив хап; щом си отвориш устата за добро, ще ти даде сладко бонбонче. Та като си отваряте устата, внимавайте.

Отче наш

9. лекция, 21 ноември 1934 г., София, Изгрев

ПРИНЦИПИ И УСЛОВИЯ

Добрата молитва

Прочетоха се темите *Отличителните черти на болестта и на здравето*.

Между здрав и болен човек, между богат и сиромаш има един паралел. По какво се отличават сиромашията и болестта? Сиромашията и болестта си приличат, както и здравето и богатството – подобни са, но се и отличават. Направете и друг паралел – между понятията *добро* и *зло*. Тези понятия имат отличителни черти: болният е слаб, сиромашът е работлив, злият е силен. Но в крайните си резултати те са подобни. Болният, като го претеглиш, е лек – има качества на праведния човек. Здравият е тежък – има качества на грешния човек, който е тежък. Понякога здравето може произтича от принципи, а друг път – от известни външни условия; има различие в това отношение.

Например някой човек е роден здрав, има здрави баща и майка, ред предишни поколения са били здрави – отвън са били добре. Той има желание, има един вътрешен стремеж да подобри всички лоши условия. Човек трябва да се роди със здравето. Има едно здраве, с което той се ражда, и трябва да подобри външните условия. Здравият човек се ражда здрав, а богатият отпосле става богат. Умствено богатият се ражда такъв, носи условията със себе си. Има болести, които са резултат на условията, а има болести, чиито причини са отвътре – това са принципите, с които даден човек оперира, те образуват по-тънките болезнени състояния. Болестите са складирани богатства в човека. Всички болни хора са богати.

Трябва да имате ясна мисъл за законите, които функционират вътре в ежедневния живот. Тези закони са дадени в Природата, дадени са между другото и в нашето дишане. Те определят как трябва да живеем. Казано е: „Даром сте

взели, даром давайте“. Тази идея от хиляди години е разисквана и много писатели са я обяснявали хубаво, но има нещо недообяснено. В Природата съществува този закон и той трябва да се обясни. Ние имаме отличен пример с нашата дихателна система, която Бог ни е дал и която показва какво трябва да бъде отношението на онзи човек, който иска да бъде здрав. В Природата съществува един закон: ако не възприемеш това, което Бог ти дава, очаква те смърт; ако задържаш това, което Бог ти е дал, очаква те смърт. Например, ако се откажеш да дишаш, ще умреш, но и ако задържиш въздуха вътре, пак ще умреш. Даром сте взели въздуха, но след като го задържите най-много 20 минути, пак ще го изпуснете.

В процеса на приемането на въздуха какво трябва да бъде разположението ви? Умът ви трябва да бъде разположен, за да можете да възприемете от въздуха това, което Бог е вложил в него. Ти нямаш право да задържиш въздуха, но имаш право да задържиш това, което е вложено в него. Например свещената книга – Библията, е жива, ценна книга, но това е един резултат. Като прочетеш някои глави, ще си извадиш известна поука. Питам: след като си прочел Библията, взел ли си нещо от нея? Нищо не си взел. Един я е чел, втори, трети, четвърти я е чел – всички може да сте се ползвали, но тя нищо не е изгубила. Ще забележите, че тук-там е изцапана, някъде са я надраскали, но това, което е напечатано, то си е останало. Какво са взели хората?

Казваме, че трябва да мислим добре. Един казва на някого: „Трябва да бъдеш щедър“. Другият отговоря: „Как ще бъда щедър, не съм богат!“. Дай онова, което си взел, и след като го дадеш, ти отново ще вземеш. Даване и вземане трябва да има: каквото си взел, ще го дадеш и ще изкажеш благодарност. Ние имаме основния закон на дишането, имаме и закона на храненето. Вземането и даването при тях се различават малко, трябва да се приложат в друга форма. Какъв трябва да бъде начинът? Храната дълго време трябва да я дъвчеш. Тя ще влезе в стомаха ти и част от нея ще се отдели. Определени инспектори ще кажат: „Това трябва, онова трябва“, а други работници ще изхвърлят онова,

което не е потребно; има си особена врата, през която се извеждат непотребните работи. При дишането, откъдето е влязъл въздухът, оттам ще излезе. При яденето, откъдето е влязла храната, оттам не може да излезе. Понякога, при изключителни условия, излиза – когато на човек му е лошо и трябва да повърне онази храна, която е несъответстваща, дисхармонична с организма му. Разумните работници отделят това, което е полезно за господаря, и след като го обработят, го изпращат на цялото тяло, нищо не оставят за себе си, за да могат всички жители по тялото да се ползват.

Понякога човек иска да се изхитри, да задържи и скрие нещо от това богатство, и започва да го складира около ставите, по гърба, по глезените, по ръцете и прочее. Както се претърсват някои хора, които крият пари в дрехите си, под ръкавите, и парите се намират, така и инспекторите в Природата правят ревизия дали си постъпил право, или си скрил нещо. Като намерят „парите“, започват да разшиват мястото, за да ги вземат, и тогава чувстваш болка. Нищо не е скрито, нищо: нито в гръбнака, нито в колената, нито в ръцете. Всяка болест показва, че нещо си скрил – това са чуждите вещества. Има отлагания по тялото, има микроби, които са се заселили в него – те нямат нищо общо с теб.

Каква вяра трябва да има човек! Сегашните хора свършено са изгубили всякаква вяра. Не ние, нашата вяра е свършена, но има някои, които са я изгубили. Например една котка като хване някоя мишка, заедно с козината ѝ я скрива в себе си. Щом дадеш риба на един тюлен, той ще я изгърбуши, ще извади ненужното и ще я изяде, а на котката не ѝ идва наум да изгърбуши мишката, да махне козината. Някои хора постъпват като котката. Например някоя круша е изцапана – по нея са кацали мухи, прах е паднал, а ти я взимаш и я изяждаш. Какъвто и да е плода, най-напред го измий, защото може стотина мухи да са оставили визитните си картички там. Този здравословен въпрос е повдиган, известни хигиенисти са го засягали, но от съвсем друго гледище.

Човек трябва да има един възглед, да повярва и да направи един малък опит, без който приложение не може да

има. Например имаш пет лева в джоба си. Казват ти: „Дай ги“ и ти отговаряш: „Че откъде ще взема други пет лева?“. Ти живееш и щом дадеш въздуха, новият въздух пак идва, но в икономическия свят, щом дадеш пет лева, другите пет лева не идват. Ако не идват, то е, защото съществува известна аномалност в цялото човечество. Ако разбирате закона, тези пет лева ще дойдат; дори ще дойдат колкото искате пари. Искате да знаете как ще дойдат – това не се казва.

Вие имате желание да се научите да пеете, но пеенето е от два рода. Има пеене на завършените резултати – това, което е придобито от хиляди години. Хората са добили едно статично пеене. Пеенето почива на известни закони, които трябва да разбирате. Някои хора изживяват целия си живот, за да бъдат певци, а други, като им кажеш да пеят, казват: „Аз няма да стана певец“.

Има един анекдот. На един българин му казали: „Ти трябва да учиш“, а той отговорил: „Аз поп няма да ставам“. Той мислел, че като е учен, поп трябва да бъде – идеята му е много практична. Какво разбира българинът под думите *поп няма да ставам*? Често съм срещал религиозни хора, които казват: „И така се живее добре, аз светия няма да ставам“; а на Изгрева съм чувал: „Тя ще стане светица“ – това са разбирания като на българина, който казва, че поп няма да стане. Ти трябва да живееш добре и ако станеш светия, ще си уредиш работите. За светийството имате съвсем изопачено понятие: че светията жена не трябва да поглежда, ръката ѝ не трябва да пипа, до женска дреха да не се допира, да не държи вкъщи женско животно, да няма женско дърво и прочее. Това е едно нещастие.

Светията е извор, който извира и отива да помага на грешните хора – нищо повече. Винаги е готов с радост и веселие да изпълни Волята Божия. Силен, богат човек е той. Богат като си, ти на всекиго можеш да помогнеш – и на млади жени, и на грешни – това е светия.

Сега ние се плашим от греха или от дявола. Действително грехът е лошо нещо, а дяволът е един ортак. Пази се да не станеш ортак с дявола. Българинът е практичен и казва: „Стани ортак с дявола, докато минеш моста“. Там е

именно нещастieto на българина, че той е искал да надхитри дявола, но последният го е блъснал от моста – и досега българите не могат да излязат оттам. Като станеш ортак с дявола, той все ще те бутне отнякъде и ще паднеш. Твоето падане е погрешката ти. Дяволът ще те извади от общите релси на живота и ще бъдеш недоволен от живота. Какво има да си недоволен? Всички са недоволни. Вземете цялата съвременна философия на живота. Хората почти навсякъде, било в Индия, било в България, си приличат – искат да се освободят от живота. И след като се освободят от него, какво ги очаква – смърт. Това ни най-малко не е учението на ония просветени хора в Индия, техните адепти разбират нещата другояче.

Някой вярва, че след като умре, човек ще се освободи, но кой го освобождава от смъртта? Четем в Библията, че човек трябва да умре и после наново друг живот трябва да го освободи от смъртта. Така стои въпросът: трябва да се освободим от онзи неразбран живот, който сега водим. Недоволен си – от какво? Недоволен си, че нямаш пари, но парите не продължават живота; после си недоволен, че нямаш такава храна, каквато искаш. Българинът изпада в крайности и казва *от птичка мляко*. Откъде ще намериш ти от птичка мляко? Птицата има много малко мляко, което служи само за нея – да си намаже крилцата. Тя има една много малка жлеза и понякога си слага човката там, за да си намаже крилата и да ги държи в изправено положение. Ако това се разбира под думите *от птиче мляко*, то не знам колко птици трябва, за да събереш малко млечице. Пчелите събират от цветята – оттук малко, оттам малко, и като посетят хиляди цветя, от вътрешните сокове, които са невидими за хората, ще съберат много малко мед. Но това са отвлечени правила, които само гениите и светиите могат да приложат. Обикновените хора какво могат да приложат?

Сега си недоволен. Как можеш да се справиш със своето недоволство? Аз съм срещал учени хора, които пари имат и пак са недоволни – има нещо, което ги мъчи. Аз знам какво ги мъчи. При мен идва един брат и ми казва, че друг брат съвсем е отпаднал духом. Защо е отпаднал? Лицето и ушите

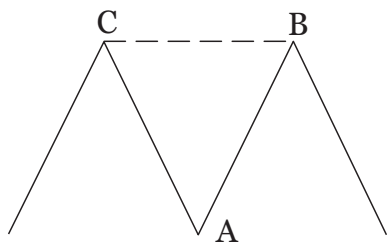
му са светнали, като че ли е гладувал четири-пет дни. Той е бил в затвора, където всяка вечер са го измъчвали по три пъти и нищо не са му давали. Така е и при някои от вас: по три пъти ви бият всяка вечер. На това казвате: „Духовете измъчват хората“. Има един затвор физически, а има и друг – астрален. Доста от вас сте затворени в затвора и чувам как викате: „Олеле!“ – налагат ви. Понякога трябва да кажа: „По-малко го бийте“. Бият го, дано дойде умът в главата му. Три пъти го бият, но като го пуснат от затвора, пак обича да бърка в меда.

Как трябва да разбирате думите *обича да бърка в меда*? В бъркането в меда има една друга идея. Какво трябва да прави човек, за да не бърка в меда? Той трябва да носи едно свое бурканче в джоба си и щом иска да бръкне в някое чуждо гърне, да извади своето и да бръкне. Не е важно вземането на меда, а бъркането в чуждо гърне. Казват ти: „Нямаш право да бъркаш в моето гърне“. Това са частични разбирания в света. Как ще се освободиш от ония криви възгледи, които са напластени? Казваме: „Човек трябва да бъде набожен“. Какво разбирате под думата *набожен*? Тези думи ги разбираме частично. Ако отидете в света, ще ви кажат: „Оставете набожните хора. Не набожен, но умен трябва да бъдеш“. Набожността е родила много лоши неща, но и умът, умеенето е родило много лоши работи – ученият адвокат прави виновния човек невинен, а невинния – виновен; ученият лекар понякога ти дава лекарство, с което те поваля на земята.

Кое е необходимото сега? Идеята за Бога имате, известни опитности имате, здраве имате, но все има нещо, на което не сте господари. Кое е именно това, на което човек сега не е господар? Ако ти се даде една седмица да не допускаш в ума си никаква лоша мисъл, да не допускаш никакво лошо желание, да не допускаш никаква лоша постъпка, какво ще стане? Един опит, една статистика да направим какви ще бъдат отношенията ви. Най-напред ще започнете с малко – да видите дали умът ви ще бъде спокоен за една минута, за 60 секунди. (– *Това сте го давали. – Да, но не е изпълнено.*) Ще правите опита една седмица всеки ден по една минута –

всяка сутрин, като станете, ще изберете една минута. Ако за една минута опитът ви излезе сполучлив, то в бъдеще може цял ден, цяла седмица да прекарате така. От минутата ще зависи – една минута сутринта, една на обед, една вечерта. Но опитът ви няма да бъде така сполучлив вечерно време, както сутринта. Когато се даде тема или когато се направи опит, вие считате важно количеството – през целия ден да не допуснете лоша мисъл. Цял ден не е възможно, понеже откъдето и да минете, ще чуете нещо. Трябва да си сложите памук в ушите и капаци на очите – откъдето и да минете, има съблазън.

Това е начин за концентриране. Ако можете да усвоите този метод за един живот, вие ще бъдете в състояние да се справите с някои болезнени състояния в крака си. Болестите ви се дават, за да се развие контролирането на ума. Понякога имате болка, например от ставен ревматизъм; понякога ставате нервен, не можете да търпите никого – искате да си върви, но той остава. Тъкмо се успокоите и дойдат най-големите неприятности – ако не разбирате закона, ще мислите, че това са странни работи. Всъщност щом кажете: „Това ще го направя този ден“, влагате една положителна мисъл у някои хора и те се отправят към вас. Вие често не можете да дадете сполучливо сравнение за едно ваше състояние.

Да допуснем, че има точка А, в която искате да пазите равновесие. Искате да придобиете това състояние на равновесие, но тук вие сте в долината и имате всички противоречия. Има и друга точка С – върхът. Всички дъждове, снегове, кал, се стичат от върха С надолу в долината А.

В дадения случай, ако искате едно добро състояние, вие трябва да разбирате процеса и да излезете от долината – трябва да се качите на върха. А пък щом слезете в долината, там ще имате противоречия – с тях трябва да се справите. Две движения има: качване и слизване.

Казвате: „Човек трябва да повдигне духа си“. В долината не можеш да се повдигнеш, слязъл си вече. При слизането ние печелим условия. Принципите са на върха, а условията са в долината. Ако искате да спечелите най-добрите условия, трябва да слезете в долината – там е неорганизираният свят, който трябва да организирате. Искаш там да намериш слуги, но единственият слуга ще бъдеш ти, няма друг слуга.

Казваш: „Не ме разбират хората“. Ако чакаш на хората, няма да успееш. Като слезеш в тази долина, ще бъдеш единственият, който мисли, ще бъдеш слуга на общо основание, на себе си ще разчиташ – ти си в условията. Ще разчиташ и на двата върха горе, ще разчиташ на тези принципи. Бог е горе, а ние – долу. Ще мислиш за Бога, Който е горе, само Той може да ти помогне. Той е принцип, а ти си в условията. Когато Бог отиде на тези върхове, Той урегулира условията. Той няма да пусне голяма топлина, че да стане потоп (чрез топене на снеговете), който да те помете. Понякога питате: „Защо са влошени условията?“. Постепенно ще ги поправяте.

Вие искате да имате удоволствия. Кои са удоволствията на долината? Долините си имат мъчности, но си имат и известни блага. На върховете има неща, които в долините ги няма, ни и на върховете някои неща липсват. Да кажем, че се качвате на върха и искате удоволствията на долината, или слизате в долината и искате онова, което върховете дават – това са несъвместими неща, естествено несъвместими, не можете да ги имате. В материалния живот ти не може да имаш онова разположение, което има един духовен човек. Под думите *духовен човек* разбирам човек, който живее на върховете. Онзи, който е в долината, е материален. Това е само за обяснение. (*Учителя показва А на чертежа.*) Това са пластове на пречупване. Трябва да разбирате законите на материята. Да кажем, че сте недоволен. Ще видите от какво естество е вашето недоволство и ако сте в долината, ще се заемете да подобрите условията; ако сте на планината, ще се заемете да разберете принципите на върховете.

На планинските върхове ще се откажеш от известни удоволствия, които искаш. Казваш: „На тоя връх да има-

ше абсент¹² или коняк, да имаше двадесетгодишно винце и едно агънце“. Именно на високите върхове месо не можеш да ядеш! Англичаните, които отидоха да завоюват Монт Еверест, се намериха в големи противоречия. Те караха със себе си цяло стадо тибетски крави, но като стигнаха известна височина, месо не им се ядеше – там месото не струва, трябва да бъдеш вегетарианец. Онези, които се качиха на осем хиляди метра, като се върнаха, не им се ядеше вече месо. Като се качваш на по-високо място, магнетичните влияния там са несъвместими с месната храна, тя е тежка. Или другояче казано: трептенията на животните са нисши, слаби, а трептенията на високите места са по-бързи. И по-неже трептенията на месото са слаби, то е несъвместимо с върховете – там се изисква храна, която вибрира бързо.

Аз ви говоря, но какво разбрахте, какво ще приложите? Казвате, че това е неразбрана работа. Вие разсъждавате много материално. Например може да се качите на Мусала. Какво ще разберете там? Вие може да се качите и в умствено отношение – известни разбирания са такъв връх. Трябва да бъдете господар на положението – да се качвате и слизате постоянно. Не да имате слуги, но сами да слизате и да се качвате. Ако сте в долината, да се качите сами горе, да си вземете каквото ви трябва и да слезете долу – това е правата АВ (чертежа).

Какво е една права линия? Тя винаги е връзка между два свята с противоположни резултати, нищо повече. Едната точка е свързана с материалния свят, а другата – с Духовния. Ние функционираме между два свята: човек се качва и слиза. Ти казваш: „Аз вече не искам да се връщам на Земята“ – не зависи от теб колко пъти ще се връщаш. Някой се е нахранил и казва: „Не искам да ям вече“ – четиридесет дена може и да не иска да яде, но след това у него ще се роди желание да яде.

Казвам на някого: „Попей ми сега, но чисто ще пееш, ритъм ще имаш“. Какво е ритъм, какво е такт? Казваме: „Тонът не е взет вярно“ – това е относително. Вземете една цигулка, която е настроена много хубаво, и друга, която не свири добре; ако добрият цигулар и другият свирят заедно,

то добрият ще започне да мисли, че собственото му свирене не е намясто. Също и като прекарваш известно време с двама-трима души, които не мислят като теб, после си казваш: „Загазих“.

Някой ме пита:

– Това, в което вярваш, право ли е?

– Ами това, в което ти вярваш, право ли е? – питам го и аз.

– Ти си невежа – казва ми той.

– Ти си втори невежа – отговарям.

– Ти си простак.

– Ти си втори простак.

– Нищо не струваш. Пет пари не струваш.

– Аз пет пари не струвам, а ти и две пари не струваш.

– Аз ще ти докажа логически – казва ми той.

– И аз ще ти докажа логически – отговарям аз.

Той ми казва: „ $2 \cdot 2 = 4$ “, а аз му казвам: „ $2 \cdot 3 = 6$ “. Каква е разликата между тези две съждения? Две жени могат да излъжат един момък. Право е: $2 \cdot 3 = 6$. Две деца могат да гледат една майка. Числото 3 е детето. Една майка може да роди две деца. Числото 2 е женско. И две жени могат да излъжат един мъж. Какво разбирате под *женско число*? То е долина. Мъжът е връх, а жената е долина. Детето къде ще го поставите? Ако е момиче – при майката, ако е момче – при бащата. Но бащата не може да отгледа сина си, понеже това, от което се нуждае синът, е в майката. Условиата, при които синът и дъщерята ще се родят, се намират долу, в долината, а пък принципът, който може да ги повдигне, е при бащата.

В живота има принципи, закони, явления, факти. Завършеният резултат е във факта. Какво разбрахте сега? Някои хора могат да говорят, но не могат да правят, а други знаят да правят, но не могат да говорят. Тогава трябва да се съберат едните, които знаят добре да говорят, с тези, които знаят добре да правят. Когато Мойсей беше изпратен от Бога да освободи еврейския народ, тогава той правеше, а не можеше да говори, понеже беше гъгнив. Брат му можеше да говори и те се събраха заедно.

Нека да дойдат тук певците. (*При пианото отиват брат Кирил Икономов, сестра Катя Грива и сестрите Теофана и Мара Савови.*) Изпейте една ритмична песен, като едновременно ще я свирите и на пианото. Така трябва да се възпитават хората – с пеенето. Нека е песента *А бре, синко*. (*Тази песен се изпява няколко пъти от гореспомнатите лица.*) Какво ще разберете? Това е съчетание на такт и ритъм в пеенето. Като спазваш законите, не може да не пееш добре.

Ето това е морал – ще пееш на един човек, няма какво да му говориш. Бащата иска синът да постъпи по най-добрия метод и му пее: „А бре, синко“. Всички гласни букви са тук, с изключение на у; участват а, е, и, о и вървят по известни правила. А е творческият принцип. Е дава разширение. „Синко, ти искаш да бъдеш свободен, да се разшириш, но трябва да разбереш добре тази работа. Какво казват за тебе хората? Че си оставил стадото си горе на планината и вечерно време си слизал по седемки, по моми.“ Онзи, който изгуби стадото си, ще изгуби и момата, защото тя не дава цена на овчар без стадо; докато има стадо, той има цена.

Религиозният човек ще каже: „Такива работи не пей, пей нещо за Бога“. Как ще пееш нещо за Бога? Искаш да кажеш на някого нещо за възпитанието – ще му кажеш: „А бре, синко“. Бащата не казва: „Бре, сине!“; а започва с възпитателния метод: „А бре, синко“. Бащата, това е индивидуалният ритъм на българина. Тук е семейният тон на ритъма. Бащата си има познание за живота, за това как трябва да се живее; засяга го какво говорят хората. Той трябва да повлияе на сина си и затова му казва: „А бре, синко“.

Когато казваме, че музиката може да възпитава, разбираме следното: ти можеш да направиш една песен на твоите погрешки и да им попееш. Музиката има свойство да разтопява. Наскоро трима души, германски учени, правили опит с музиката – с две цигулки и едно пиано съборили стълбата на една постройка. Монотонните работи събарят. Освен че събаря, музиката и гради. И ако не знаете как да пеете, не можете да имате резултати. Вие пеете монотонно, затова имате противоположни резултати.

Ако знаете как да пеете, ще градите – това е тайна. Във всички школи на посвещение има тайни. Например пеете песента *Аин фаси*. (*Учителя пее фалшиво „Аин“.*) А е творческият принцип. Как ще изпее *Аин*? Дайте ми тон на пианото. (*Учителя изпява правилно „Аин фаси“.*) В думата *Аин* звукът *и* е силен, но като влезе *н*, ще имаш противоречие, което трябва да разрешиш, защото съгласните букви са бентове, които отклоняват течението от правата посока. Или например пееш *Махар Бену*. *М* в дадения случай слиза, а при *а* трябва да знаеш как да полетиш. (*Учителя пее.*) *Махар*, *Махар*, *Махар* – последната сричка *хар* трябва да се пее по-нежно. Отчаял си се – ще изпееш двадесет пъти *Махар* както трябва и постепенно ще смекчаваш, докато дойдат ония трептения, които ще изменят твоето състояние. Това ще покаже, че ти си взел вярно тона.

„А бре, синко“ – намирам този израз за много хубав. (*Брат Кирил Икономов диктува текста на песента и всички си го записват.*)

А бре, синко,
знаеш ли що съседите за теб говорят?
Че си стадото в планината оставял
и вечер си се връщал
моми по седенки да срещаш –
моми, що седенки палят,
палят, палят, но и развалят.
Мома се, синко, вечер не избира.

Нали можеш да запалиш някого, но и да го развалиш? Всички можете да изпее песента. (*Всички я изпяват няколко пъти.*)

Има една външна, професионална страна на пеенето, която наричат изкуство, и друга, вътрешна страна. Професионалната страна е буквата на нещата, моралната страна. Тактът е външната страна, а щом дойдем до ритъма, той е вътрешното. Тактът се образува от ритъма на песента. Сам по себе си животът е една песен. Вие искате да живеете отмерено, в такт, на малки междини, но в живота такива междини не съществуват – в тази „музика“ съществуват големи и малки междини и те се преплитат. Между тях има

хармония, има отзвук, взаимно си помагат; силният помага на слабия и слабият – на силния.

Искате да пеете като професионални певци, но си мислите: „Какво ще кажат външните хора?“. Така се спъвате. Авторитетът за пеенето не е отвън, а отвътре. Ако пеете по условия, причините са външни, ако пеете по принцип, тогава сте авторитети.

Изразът *А бре* е толкова съдържателен, в него има *б* и *р*: *б* показва стремеж да се расте нагоре, а *р* означава да завържеш нещо; това са придихателни букви. Звуковете *а* и *е* са в двата края, в междината се намират мъчнотиите. Значи доброто в теб – *а* и *е*, е отвън, а мъчнотиите – *б* и *р*, са вътре. Бащата казва на сина си: „Ти не разбираш работите“. Той има желание, но синът му не разбира, оставя стадото си вечерно време само горе в планината и среща моми по седенки, които паят, но и развалят. Бащата разбира, че като ходи вечерно време по моми, синът му не може да успее.

Ние дори смекчихме това: *мома, що огън пали на седенки, и дом разваля*. Това, което се изнася в тази песен, е реално – така, както стават работите. Българската седянка, това е кабаре, където ще чуете най-нецензурни приказки. Вечерно време, на седенки, където само моми и момци присъстват, всичко се позволява. Лошото седи в това, че седянката е само за млади, а не и за стари; ако започнат да ходят и стари, тогава няма да има нищо лошо. Сега вече седенките не ги правят отвън, правят ги на затворено, но е все същото – основното там е удоволствието, което човек може да почувства.

Какво може да постигне човек от едно удоволствие? Една изпита чаша вино, това е една седянка; ако си облякъл една хубава дреха, за да се харесаш на хората, това е една седянка. Дрехата, които носиш, най-напред трябва да са здравословни, трябва да топят тялото. Шапката трябва да бъде благословение за главата; обувките трябва да са благословение за краката – ако не са благословение, те вече са едно изкушение. Ако имаш една мисъл, едно знание, които не са благо за твоята душа, ти си по един път на лукавия.

Сега имаме за цел да дойдем до естествените и правилни разбирания за живота. Мнозина от вас чакат, като отидат в другия свят, там да се подобрят условията. Вие и сега сте в онзи свят. След като се освободите от тялото и влезете в другия свят, пак ще имате изпитания. Около вас ще дойдат други съзнания и пак ще се намерите в мъчности, само че от друг характер. Тук, каквото желание имаш, можеш донякъде да го постигнеш, но там няма да можеш.

Излезе една книга на английски език, в която е публикувано писмо от онзи свят и са описани какви са мъченията там. Като се освободиш от физическото тяло, отиваш в онзи свят и имаш например желание да ядеш: пред теб има сложена маса с ядене, приближаваш се, но тя се движи и не можеш да ядеш; дори не можеш да си представиш, че и да стигнеш до яденето, няма къде да го сложиш – нямаш стомах. В другия свят съществува само мисълта, няма условия да извършиш едно престъпление, но не си свободен от него. Тук можеш да се спасиш – има начин да поправиш престъплението, а там го носиш и не можеш да го поправиш, или можеш, но много мъчно. Да кажем, че богатият отива в другия свят: там ще вижда парите, но няма да може да ги употребява. Както и в този свят човек може да е богат, но Провидението да му е взело очите; или може стомахът му да е развален и той да се мъчи. Това е донякъде положението в другия свят.

Когато се говори за добрия живот, ние подразбираме ония Божествени принципи, с които се гради бъдещото тяло, за да бъдем съучастници на великите блага, които животът е дал. Например вие считате целувката за едно престъпление, прегръдката – за друго. Тогава във вашия ум в какво седи добрият живот? В какво седи понятието за добър живот на човек, когото нито гледат, нито целуват, нито прегръщат? Да кажем, че трябва да нахраниш някого, но не му даваш хляб; и да искаш да му дадеш, той не може да яде. Тогава в какво седи доброто? Той все трябва да приеме нещо от вас в умствено или в духовно отношение – от вашите мисли, от вашите чувства; от себе си трябва да дадеш нещо.

Като прегърнеш някого, в какво седи престъплението? То седи в лъжата, че си го прегърнал, без да му дадеш нещо. В какво седи лъжата? Той, след като приеме нещо от теб, не иска да даде, а трябва да има обмяна. След като приемеш въздуха, ти го връщаш назад и благодариш на Бога, защото ти е даден от Него. Бог трябва да влиза постоянно в теб и после ти трябва да влизаш в Него – като издишаш, ти влизаш в Бога. И тогава ще се пречистиш. Ако ти не влизаш в Бог и Бог не влиза в теб, ще загазиш.

Какво нещо е Бог? Като вдишаш, Бог е в теб; като издишаш, ти си в Бога. Бог се разкрива на мен и аз се разкривам на Него. Аз трябва да изпълнявам Неговата воля. И след като направиш една погрешка, Бог, като твой Баща, ти казва: „А бре, синко“. Бащата не че не иска синът да търси моми, но иска вечерно време да не ги търси. Момата сутрин се избира – това иска да каже бащата. И кога трябва да я видиш? Когато на извор отива, когато спретнато ходи и се връща с пълни котли – тогава се избира мома, а не вечерно време. Сутрин се познава каква е момата.

Това е старият живот на българина, а новият му живот е друг. Вие имате старите възгледи на този момък: той оставя стадото горе на планината, ходи по седенки вечерно време и избира моми. Бащата е недоволен – стадото е оставено само, някой вълк може да отвлече овцете и те да останат без прехрана.

Сега да остане мисълта: както при дишането на въздух, всяка мисъл, която влиза в нас, трябва да излезе; такъв е законът. Така е и с чувствата: едно чувство трябва да влезе и да излезе. Оплоденото е човешкото, а пък това, което опложда, е Божественото.

Някой ме пита: „Как трябва да живея сега?“. Не се съблазнявайте от живота, изучавайте го. Колкото повече се съблазняваш, толкова повече ще загазиш.

(Липсва една страница от машинописния текст на дешифрираната стенограма.)

Трябва да имате светъл ум. Извинявайте човека. Намерете причина да го извините, намерете всички възмож-

ности за това, понеже един ден и вие ще се намерите в същото положение. Ние трябва да се учим да извиняваме. Не съвсем да извиниш, задръж една погрешка, но деветдесет и девет оправдания да направиш – това си е на мястото. А деветдесет и девет осъждания да дадеш и едно оправдание – това няма смисъл. Сега сами намерете във вас процесите на осъждане.

Аз, като дойда във вас, желая да намеря във вашето съдилище повече оправдания и по-малко осъждания, по-малко присъди – това е прогрес; осемдесет оправдания и двадесет осъждания – това вече е прогрес.

Нека тази песен да се изпее само от няколко души при пианото. (*Няколко души я изпяват при пианото.*) С песента искаме да изразим едно състояние на българина, което е в него както в миналото, така и сега. Полека-лека ще видите какво влияние може да окаже тази песен. Ритъмът е душата на пеенето. Когато думите и музиката съответстват, тогава може да се измени състоянието ви. Тази песен е една жива работа, една песен на такт. *А бре, синко* – това е най-мекият тон, бащинският тон. А бащата, понеже и той е ходил, знае тези работи, за които говори на сина си.

Отче наш

10. лекция, 28 ноември 1934 г., София, Изгрев

БЕСЕЛИЕ И РАДОСТ

Добрата молитва

Ще се развеселя

Ще прочета глава 6. от *Първо послание на апостол Павел към Коринтяните*.

В човека има едно нисше естество, което не мисли право, не мисли за интересите на своя господар. Почти всички хора имат в себе си от този крив живот. Това ще го отнесете към себе си: криво ти е – имаш нещо в себе си, а не отвън. Гневен си. Ако правото е на страната ти, губиш гнева си. Ако не е на страната ти, губиш мира си; щом губиш мира си, не си прав. Когато човек постоянно губи от живота си, той не го е уредил добре, не съди добре. Казва, че хората са го подвели. Възможно е, но той не си е подвел както трябва работите.

Ти искаш да управляваш целия свят, но ако себе си не можеш да управляваш, тогава? Казваш: „Не съм ли прав?“ – не знаеш дали си прав. Човек, който не мисли право, прави престъпления със своите мисли и чувства. Понякога вие мислите много повърхностно. Всички имате желание да служите на Бога, но това служене не е физическо.

Да допуснем, че всички мислите, че сте прави. Като гледам лицата ви, всеки от вас мисли, че е прав, но при това нямате това, което искате (не че го нямате). В човека има едно естество, с което е свързан, и той има задача да го повдигне. Но в човека има и нещо, което не се подчинява на Божия закон – това е другото естество. Във всеки човек има възпътен един такъв лош дух, какъвто светът не е виждал. И ако мислите, че сте много добри, много се лъжете. Половината от вас са такива, че не притежават никаква сладчина. Някой казва: „Аз не съм лош – това е тялото“. Друг казва: „Аз съм лош“. Това е, което трябва да повдигнеш в себе си. Ти трябва да знаеш, че не си свободен.

Когато Христос пости четиридесет дена, това естество, с което беше свързан, излезе навън. Той изкара дявола навън. Дяволът Му каза: „Ти си Син Божи, всичко Ти е дадено. Ти можеш да направиш тези камъни на хляб, можеш да завладееш света“. Христос му отговори: „Не само с хляб човек може да бъде жив. Животът не седи в хляба“. Дяволът после искаше да Го постави в друго изкушение, заведе Го горе, върху хана, и Му каза: „Ти се хвърли от покрива на хана и Господ ще Те запази – ангели ще Те носят“. Христос му каза: „Казано е да не изкушаваш Господа Бога Твоего. Няма защо да се хвърлям“. После това лошо естество Го заведе в планината и Му каза: „Ако ме прославиш и ми се поклониш, и ако слушаш, каквото аз ти заповядвам, всички тези царства са Твои“. Христос му каза: „Да се махнеш!“. Един от Великите имаше това изпитание.

Понякога вие мислите, че сте по-горе от Христос и казвате: „Аз съм чист“. Чист си, но вътре в теб има едно честолюбие, една гордост, една надутост, каквито светът не е виждал. Вие имате един възглед, който не сте проверили, и искате да го наложите на другите хора. В света има само един възглед – той е Божествен и от него протича животът.

Мярката е тази: доколкото вие изпълнявате Волята Божия, дотолкова в живота ви ще се усилва богатата, ще имате повече знания, повече мир, ще имате уважението и почитанието на всички хора и на цялото Небе. Колкото по-малко изпълнявате Волята Божия, ще остареете, ще оглупеете, ще умрете и ще ви направят паметник: „Тук живя един човек, който вървя по пътя на Христа. Бог да го прости“. Няма какво да ми прощават хората, няма какво да ми прости Господ. Аз не съм дошъл да ме прости Бог, а да Му служа и Той да е доволен от моето служене – това е смисълът на служенето. Служенето е един непрекъснат процес. Ще кажеш: „Аз днес служих“, но това е за един ден, това е дневно служене. Важно е във всеки един момент, важно е извън времето да служите – силата ви е там.

Идва една мисъл в теб – дали те обичат хората, или не – и те мъчи. Какво те интересува това? Ако те обичат хора-

та, какво ще придобиеш? Истинската обич всякога предава нещо; това, което не предава нещо, не е обич, а е залъгване. Ти питаш: „Обичаш ли ме?“. За да те обичат, трябва да имаш едно качество в себе си. Бащата обича сина си, понеже извършва волята му, учи се добре, добър е, не обича да лъже, послушен е, всякога може да се разчита на него.

Някои от вас казват дебели лъжи. Аз не говоря за лъжата отвън, но понякога ние се опитваме да излъжем себе си. Направил си една погрешка и не я изправяш, а седиш и се оправдаваш – казваш: „Условията бяха такива“. Не е въпросът в това. Животът е изкуство, а ти си като един художник – направил си погрешка, ще я поправиш. Животът е изложба – като изнесеш картината пред хората, всички ще се присмиват. И вашият живот един ден ще се изложи като картина в другия свят.

Вашето бъдеще зависи от сегашния ви живот. Няма да отидете като просяци в другия свят и да останете там на подаяние, защото в Небето няма просяци. Ако мислите, че именно там ще просите, грешите. Кракът на просяк не може да стъпи там, никой няма право да бъде просяк. Който иска просия, трябва да дойде тук, на Земята.

Има едно естество във вас, което говори така: „Да си похапне човек, такива сладости има. Кой не послъгва, кой не си похапва?“. Това, което шепне така във вас, не е Божествено. Много пъти ви е казвано: „Не греши“. Нека имаме ясна представа: ти мислиш и грешиш в мисленето, понеже не изгълняваш законите на мисълта. В какво седи правата мисъл? Всяка една мисъл, която минава през твоя ум, след като мине през умовете на всички хора и преброди цялото Небе, пак ще се върне при теб. И ако е била права, тя ще се върне с всички богатства в себе си; ако е била крива, ще се върне с всички недъзи, които има, и след известно време ти ще почувстваш голяма тежест. Аз образно ви представям нещата. Вие може да се запитате дали една мисъл е нещо материално, което може да се върне.

Животът не може да се поправи механично. Например ти се молиш, но човек не може да се поправи с една молитва. Ще разсъждаваш. Може да живееш при най-чистия

въздух и да умреш; може да ти дадат най-чистата храна и пак да умреш – кое е онова, което може да внесе живот в теб? Възприемане и използване на въздуха, възприемане и използване на една мисъл, възприемане и използване на едно чувство, възприемане и използване на една постъпка – това е сега въпросът. Ако нямате една постъпка или не я използвате, няма да ви ползва.

Вие може да правите опити. Вземете си по едно огледало и всеки ден се наблюдавайте. Влязат ли груби мисли в човека, макар и подсъзнателно, капилярните съдове по лицето му започват да се напукват, червени жилки изпъкват по него, очите му стават черни, погледът му – мътен, носът му щръква нагоре. Човекът ходи negliже, става безразличен, нищо повече не го интересува – защо? Когато душата живее Божествен живот, имаш един свещен трепет, интересува те всяко нещо, всяка буболечица ти причинява радост, но щом това се изгуби, ти ставаш индиферентен – нищо не те интересува. Това е нисшето естество: изгубваш светлината и в теб настава тъмнина; понеже нищо не виждаш, затова нямаш ясна представа за света.

Другият въпрос, който остава, е следният. Вие казвате: „Толкова години служим“. Не само това, но според окултната теория, досега вие може да сте имали по 40–50 прераждания – в миналото сте били и царе, и величия, и какви ли не, животът ви е толкова обширен. Във всички ваши съществувания вие сте придобили нещо, но същественото, към което се стремите, още го нямате. Семето може да е израснало, може да се е разклонило, но крайната цел на това дърво е да цъфне, да завърже и да даде такъв плод, че Онзи, Който го е посадил, да бъде доволен.

Целта на нашия живот не е постигната, докато Бог не вкуси от плода, който ние трябва да дадем. Всеки човек е като лоза, защото е казано: „Аз съм лозата, вие – пръчките, а Отец Ми е земеделецът“. Щом сме лози, трябва да принесем плод и от него ще вкуси Онзи, Който го е работил. Какво ще стане, ако Той дойде, вкуси от плода и не го намери такъв, какъвто трябва? Казано е: „Всяка пръчка, която плод не дава, отрязва се“. Значи всеки трябва да принесе плод, иначе животът се обезсмисля.

Казвате за някого: „Той не знае да пее“. Всеки човек може да се научи да пее, но първо трябва да се научи да концентрира вниманието си, защото пеенето не се учи от само себе си – трябва някой да те научи. Музиката не е нещо, което излиза от нас, не е в самия човек – ти ще трябва да я възприемеш. Музикалният свят е отвън. Човек има само една възможност да възприеме музиката.

Доколкото можете да възприемате и да се ползвате от онова, което възприемате, дотолкова ще бъдете щастливи. Да кажем, че вече 20 години искате да бъдете любими на Бога. Как ще бъдете любими на Бога? Като направите само едно малко добро, мислите ли, че ще бъдете добри? И ума ти, и сърцето ти, и душата ти, и силата ти, целият ти живот, всичко да бъде заето от Божествената любов – само тогава това човешко естество, което бушува вътре във вас, ще бъде обуздано. В седма глава от *Посланието към римляните* апостол Павел казва, че не прави това, което иска, а прави това, което не иска. Един толкова напреднал човек се намира в трудно положение, но в осма глава намира едно разрешение. Някои от вас и сега може да имате едно разрешение.

Кое е разрешението за глада? Той от увещания, от думи не разбира и със свирене не се залъгва – гладът се нуждае от храна. Щом му дадеш храна, ти ще го задоволиш. Единственото нещо, с което ще бъдете силни, то е да се храните със Словото Божие. Да допуснем, че сте неразположен, меланхоличен, имате една мисъл, която ви мъчи. Например вие сте ученик, на когото учителят е поставил тройка – недоволен сте, мислили сте, че трябва да ви се пише шестица. Питам: каква е разликата, ако ви пишат тройка или шестица? Представете си, че знаете въпроса повърхностно, а учителят ви пише 6, или си представете, че разбирате въпроса основно, а той ви постави 3. Оценката какво ще ви допринесе? Тя е само една идея във вашия ум. Важно е знанието, което може да ви ползва.

Всеки един от вас трябва да има вътрешен, потаен живот. Всичко не трябва да изнасяте навън, защото онзи извор, който всички виждат, е плитък, не е от дълбоките извори.

И не искайте всичко да ви стане ясно – това, което е ясно, не е дълбока истина. Това, което знаете, няма да ви ползва; което не знаете, то ще ви ползва. Какво ще ви ползва, че сте били малки деца, че сте станали възрастни, че сте се оженили и имате четири-пет деца? Питам: на кой баща синовете са останали при него? Всички имате една лъжлива идея. Онзи, на когото се е родило дете, казва: „Аз съм му баща“ – това е първата лъжа, той не е никакъв баща. Или жената казва: „Аз съм му майка“ – никаква майка не е.

Как трябва да разбирате думите на Христа, Който казва: „Един е вашият Отец“? Казваш за някого: „Аз го обърнах към Бога“; друг казва: „Ако не бях аз, от него човек нямаше да стане“ – това е друга лъжа. Ти си само условие за подтикване на човека, за да приеме той една Божествена идея. Бащата трябва да стане и да каже на сина си: „Синко, аз не съм ти баща. Намерих те, ти си подхвърлено дете. Без да те искам, ти дойде. Майка ти искаше едно дете“. Ти ще кажеш сега, че баща ти те е родил, и като умре, ще вдигнеш цяла врява за това. Ако баща ти е умрял, и ти ще умреш. Тогава ти не си намерил пътя към Истината. Ако онези, които проповядват Евангелието, умират, те не са тези, които могат да ви просветят. Само Онзи, Който не умира, може да ви каже истината.

Казвам сега: истината е в Бога, понеже Той е безсмъртен. Бог не е оставил Себе Си незнаен, Той се е изявил. От няколко хиляди години хората казват: „Дали Христос е изпратен от Бога, или не е?“. Някои вярват, а други не вярват. Този въпрос Христос го е поставил на опит и казва: „Ако думите Ми пребъдват във вас и вие пребъдвате в Мене, Аз и Отец Ми ще дойдем и ще направим жилище във вас, и Аз ще ви се изявя“; това не е някаква философия.

„Ако словото Ми пребъдва във вас, и вие пребъдвате в Мене.“ Какво разбирате под думите *Словото Ми пребъдва във вас* и какво разбирате под думите *и вие ще пребъдвате в Христа*? Когато Словото пребъдва в теб, тогава То те пита: „Какво искаш да направя за теб?“, а когато ти пребъдваш в Христос, ще кажеш: „Какво аз да направя за Теб?“. Ще бъдеш готов, каквото и да ти се каже, да го изпълниш без никаква

философия. Ти казваш: „Аз искам да разбера“. Няма какво да разбираш. Онова дете, на което дадат хляб, няма какво да го разбира, а да го яде. На детето му трябва една минута, за да познае хляба; щом хлябът е сладък, детето го яде.

Вие сте в школата толкова години – опитайте яденето. Казвате: „Дали да го ядем, или не; дали му е времето, или не, и как трябва да го разбираме?“. Нали изучавате френски език – какво означава *мадам*? Имате *мад* и *Адам* – значи това, което е направило жената да ражда. На български език имате думата *разбирам*. Какво означава тя? *Ра* означава изгряването на Слънцето, *сбирам* е нещо, което се събира – значи, когато изгрява Слънцето, да възприемеш светлината и да я събереш в себе си; *рам* означава залязването на Слънцето, т.е. като залезе Слънцето, светлината да остане вътре в теб. Това е значението на думата *разбирам*.

Всяка дума трябва да разбирате. Думата *мисля* е един начин на възприемане; думата *милостив* означава сърцето ви да е готово да възприема. Буквата *М* винаги показва слизване, тя е съгласна, която, където и да се намира, показва, че ти трябва да възприемаш. Не само в българския език, но и във всички европейски езици буквата *М* означава възприемане, защото тази буква има един геометричен начин на възприемане; и произношението ѝ показва същото. В буквата *М* има пречупване на пластове, а където пластове се пречупват, там ще намерите вода.

Казвам: ако във вашия живот пластове не са пресечени чрез страдания, той не може да се прояви. На Земята живот без страдание не може да се прояви. Не само на Земята, но и между ангелите има страдание. Прочетете Сведенборг¹³, който е ходил на Небето и е казал, че и при най-възвишените ангели настава момент на една малка скръб – Слънцето залязва и това трае няколко дена, после пак се разведрява. Знаете ли дълбоката причина на скръбта? Хората са свързани с ангелите: ангелите са на клоните, а хората – в корените. Страданията, лошите мисли на хората са сокове, които от корените отиват към клоните. И затова Христос казва: „За едно обръщане на един човек към Бога горе настава голяма радост и за едно падане на един човек горе настава голяма скръб“.

Вие имате едно схващане за живота и всички искате да избегнете страданията. Съгласен съм с вас – има излишни страдания. Но има и такива, които са една необходимост, и ако вие ги нямате, никакво знание не можете да придобие. Една радост и едно страдание – това са две състояния, които са необходими, за да се прояви някой лъч във вас. Това съществува и в метеорологията. Едно страдание, или една скръб, и една радост са необходими, за да се образува дъжд в пространството. Непременно трябва да има едно студено и едно топло течение. След като е духало студеното течение няколко часа и дойде топлото, образува се дъжд. Ако едно топло течение не предаде студеното, дъждът не може да се образува.

Когато Провидението иска да ви даде голямо благо, предварително ви изпраща страдания и всякога, когато идва голямо нещастие, голяма скръб, то се предшества от голяма радост. Наблюдавайте: дойде ли ви голяма радост, то непременно ще имате голяма скръб и ако ви дойде голяма скръб, след нея непременно трябва да очаквате, че ще дойде голямо Божие благословение. Ако имате голяма радост, ще знаете, че или ще се разболеете, или крава ще изгубите, или дете ще умре, или с баща ви ще се случи нещо и прочее. Ако тези неща ги знаехте, щяхте да имате разумно отношение към живота. Някой човек е закъсал и казва: „Свършено е вече“. Няма от какво да се страхува. Вие не разбирате Божиите пътища. Ако си осиромашал откъм богатство, ти печелиш нещо. Има една сиромашия, която трябва да се избягва, тя не е от Бога.

Но сега да се върнем към въпроса. Християнството или Новото учение е учение да се разбират Божиите пътища? Това разбиране е да влезеш в положението на всеки човек. Всяко едно същество иска да живее добре – това трябва да разбереш. Ти имаш желание да живееш добре – тогава дружи само с Невидимия свят и мисли за всички същества, които живеят добре. Има хиляди и милиони същества, които живеят по-добре от вас – дружете с тях, за да може Божието благословение да мине чрез тях и да дойде при вас. Четете в Библията за апостол Павел, за Адам, за Исая, за Христос – щом помислите за това, което четете, вашият живот се

свързва с тях и понеже те са проводници на Божията любов, възприемате благословието им, мир навлиза в душата ви и онова, което ви смущава, си отива.

Ако вземете една златна монета и я сложите близо до очите си, нищо няма да виждате. Всеки предмет трябва да го държите далече от вас. Всички хора, които сега живеят, са условие за развитието на целокупния живот. Не трябва да държите никой човек много близо до себе си – всички страдания произтичат от това. Една майка, ако държи детето си много близо до себе си, ще страда, а и детето няма да може да осиява – тя ще го осакати. Тази голяма любов, която искате, осакатява хората. Ако голямата любов можеше да спаси хората, то Бог би ви я дал – защо не я дава? Защото ще се осакатите. Ако на едно дете дадат каквото иска, ще се погуби и ако всичко правите по неговата воля, ще му напакостите. Радвайте се, че нещата не стават както вие искате, по вашата воля. Ти се молиш, но не стават работите така, както се молиш, а по друг начин стават.

Някой казва: „Аз вчера се помолих за дъжд и той дойде“, друг казва същото. Гледам, 30–40 души са се молили за дъжд и е заваляло. Всеки си мисли, че заради неговата молитва е дошъл дъждът и всички са доволни. Всички тези 40 души са един човек и всички са станали едно условие да дойде дъждът; никой няма право да мисли, че той е главният фактор. Да се молиш, това е твое подбуждане, то иде от съвсем друг източник. Ако конят на един човек тегли каруцата, той казва: „Аз тегля каруцата“. Но той сам не се е впрегнал в каруцата, друг го е сложил, отгоре му е дадено да го впрегнат и да я кара. И вие понякога мислите, че има нещо, което ви заставя да мислите. Благодарете, че има някой, който да ви заставя. Ако стоите все в един обор и не теглите каруцата, какво щяхте да добиете?

Има един разказ за две български моми: едната с висок аристократичен произход, а другата – с по-нисък. Втората ходила боса и като минала през една река, се окаляла, а първата я било страх да не се изцапа и не минала през реката. Коя е по-умна: която минала през реката или която не минала? Коя е по-умна: тази, която ще си измие краката в ре-

ката, или тази, която ще каже на майка си: „Дай ми легена да си измия краката“? Дъщерята, която сама ще си измие краката, е за предпочитане пред дъщерята, на която майка ѝ ще ѝ ги мие. Онези майки, които оставят дъщерите си сами да си мият краката, са по-умни.

Бог е оставил хората да грешат, за да могат сами да се измият после – това е един възпитателен метод. Правенето на грешки е един външен процес. Ти си изцапал краката си и като отидеш при Господа, Той ще ти каже: „Влез в реката и си измий краката“. Помислил си нещо лошо – можеш веднага да изчистиш своята мисъл. Поставете в душата си следното правило: да постъпвате така, както Господ постъпва; или поставете в ума си мисълта: „Ако Христос беше на моето място, как щеше да постъпи Той?“.

Казвате за някого: „Той е от нашите, а онзи не е от нашите“. Но коя е мярката? Христовата мярка е тази: „Всеки, който изпълнява волята на Отца Ми, той Ми е брат, баща, майка, той Ми е всичко. А пък всеки, който не изпълнява Волята на Бога, той нищо не Ми е“. В тази мярка е изпълнението на Волята на Бога. Всеки, който изпълнява Волята Божия, като писано яйце трябва да го държиш в ума си, да не го бутнеш. А този, който не изпълнява Волята Божия, той не ти е никакъв.

Казано е: „Любете враговете си“. Този закон спада към друга категория. Ти трябва да воюваш с врага и да го победиш. Ще хванеш този разбойник за врата и ще го питаш: „Колко пари ти трябват, две хиляди лева ли? Следващия път, като дойдеш вкъщи, ще ме питаш ли, или произволно ще вземеш пари? Ако произволно вземеш, няма да те пусна, но ти ще ме питаш“ – това значи да обичаш врага си. В дадения случай да не мислиш, че да любиш врага си, значи да го учиш.

Любовта не е наука за забави. Тя е наука за младите, за влюбването. Разумно ще любиш – като любиш, ще внесеш един нов порядък на нещата. Това влюбване значи следното: ще внесеш хляб, вода, знание. Ако не внесеш това чрез влюбването си, тогава вървиш по обратния път. Какво значи да обичаш врага си? Ще го победиш, но няма да го убиеш, а ще му кажеш: „Трябва да знаеш, че аз не съм от слабите,

не съм заваян. Аз зная повече, не само това“. Като дойде врага и ти го погледнеш, да падне на земята. Някой казва: „Аз като духна, той ще падне“, но я да направи това! Това е човешката мисъл.

Вие се страхувате и се молите на Бог да не дойдат разбойници и да ви оберат. За да концентрирате вашата мисъл, пратете противоположни движения. Сегашните физици правят такива опити: в голям съд с вода слагат злато и пускат силен електрически ток. Апашът, като дойде, казва: „Тук има келепир“ и бръква, но изведнъж токът минава в ръката му и той пада. Да можеш да пуснеш такъв силен ток, че не само един полк, но и двадесет полка, ако дойдат, да паднат.

Ние очакваме ангелите да дойдат от Небето. Ангелите идват при изключителни условия, а Бог чрез теб може да изпрати такава силна вълна, която да ти помогне в даден случай. Аз да ви покажа силата на хората, виждал съм я. В турско време един турчин хванал един българин и искал да го заколи. Дъщерята на българина дошла, погледнала турчина, казала му една дума и той отговорил: „За тебе ще го направя“ – развързал бащата и го пуснал. Къде е силата? Дъщерята дошла с вяра. Бащата е без вяра, той уповава на себе си. В дадения случай и вие не разчитайте на себе си, ще си докарате големи нещастия. Трябва да имаш едно малко постижение, едно малко знание, но то само в някой случай може да ти помогне, а в други случаи няма да ти помогне.

Всеки човек си има един музикален тон. За да възпиташ човека, ти трябва да намериш основния тон на неговия живот и да започнеш да го произнасяш. Като дойде този човек, ти трябва да го изследваш, да изучаваш езика му, да му говориш. Ако не му говориш на неговия тон, не можеш да му повлияеш. Силата на влиянието зависи от основния тон на неговото естество, който можеш да вземеш. Индусите, които са изучавали тези закони, като вземат основния тон на змиите, те играят. И ти можеш да свириш на змията, но тя няма да играе. Индусите са изучавали и основните тонове на акулите. Те отиват до морето, свирят със свирките си и акулите не нападат хората, които търсят бисери на морското дъно; като престанат да свирят, акулите нападат хората. Това е цяла наука.

Вие имате дете, но не сте взели вашата свирка, за да му свирите. Майката свири по един начин и детето казва: „Не“. Веднъж бях гост в един дом. Заинати се за нещо детето и майката каза: „От това дете ми побеля главата – упорито е“. Казах ѝ: „Оставете го малко“. Аз носех една хубава ябълка в джоба си, извадих я и му я показах, после пак я прибрах в джоба си, после пак му я показах и така нататък. И детето започна да се интересува. Казах му: „Само послушните деца могат да ядат от тези ябълки“. То каза: „Тогава и аз мога да ям“. Дадох му ябълката, то я изяде и целия ден слушаше майка си. Казах на майката: „Това правило е за днешния ден, утре – друго правило“.

На човек, който се инати, нещо му липсва. Дайте му това, което му липсва, или най-малкото, предизвикайте у него, от чисто научно гледище, един нов интерес. Човек, за да възпитава хората, трябва да бъде градинар – да знае как да отбие теченията на човешката кръв и да полива човешкия мозък. Ти може да пуснеш кръв в центъра на човешкото тщеславие и да дойдат съвсем нежелани явления. Не можеш да възпитаеш един човек в това, което ти нямаш; не можеш да накараш един човек да вярва, ако ти не вярваш. Можеш да предадеш само това, което е в теб. Само човек, който разбира музиката, който знае повече за музиката, може да научи другите на музика.

В какво седи вярата? Да вярвам, че всичко онова, което става по света, става по Волята Божия. Вярвате ли в това? Вие вярвате дотолкова, доколкото светът върви в съгласие с вашето разбиране, но щом стане нещо, което не е в съгласие с вашето разбиране и с желанията ви, казвате: „Това не е право“. Това, което е направило вашата загуба, понякога е печалба за други.

Вярващият не е в пасивно състояние. Той трябва да вярва, че всичко, което става, е за негово добро. Това е една философия, в която няма изключение. Важно е да се научим, че всичко става за добро. И Писанието казва: „Всичко, което се случва на онези, които обичат Бога, се превръща в добро“. Апостол Павел казва така и Христос казва така. Апостол Петър каза на Христос: „Да бягаме“. Христос му

каза: „Чашата, която Отец Ми даде, да не я ли пия? Ти не мислиш. Онова, което Бог иска да Ми даде, може да е страдание, но е за добро“. Смирение ще имаш. Бог може да те лиши от богатство и от други неща. Любовта има много образи. Вие не трябва да учите само тази любов, която дава.

Вие мислите сега, че сте нещастни, че другите хора са по-добри от вас. Ако някой човек се е качил горе на планината, по-високо ли седи от мен; или ако някой човек е слязъл в долината, по-ниско ли седи от мен? Това е физическото. Ако един човек е станал пръв министър на България, по-високо ли седи от теб? Ти можеш да кажеш: „Защо да не съм аз?“. Не е въпрос дали ти ще бъдеш министър, или друг, но работите да вървят добре. Въпросът не е в нашето лично нещастие в света – това е второстепенен въпрос. Христос казва: „Търсете първом Царството Божие и Неговата Правда, търсете интересите на Царството Божие, а пък другите неща, за личния живот, после ще дойдат“. Значи Христос казва: „Ако търсите вашата воля, вашето благо, нищо няма да получите“.

Вие имате една слабост, от която трябва да се пазите: искате да имате плодородие, без да сте сели. Ти искаш да забогатееш. Никога не можеш да забогатееш, ако не даваш. Никога не можеш да получиш от другите, ако не им правиш услуги. Ако на 10–20 души направиш услуги, и те ще ти услужат. Икаш да бъдеш богат. Ако изпълняваш Волята Божия, тогава, като Му се молиш, Той ще те послуша. Ти не си изпълнил Волята Божия и като дойдеш в трудно положение, молиш се, но Бог не те слуша. Как ще те слуша? Бог слуша само тези, които Го слушат. Ти казваш: „Да разбере какво Бог иска от мен“.

Сега искам да ми изпеете добре една песен. (*Учителя изпява думата „добро“ отначало с тънък глас, а после с дебел и груб.*) Като кажеш думата *мадам* с дебел глас, ти осакатяваш тази дума; значи само на някоя лоша *мадам* може да я изпееш така грубо. А като произнесеш с тънък глас *мадам*, значи дамата е добра, красива. Когато поздравиш един човек, трябва да трепери нещо в теб, а не само да го залъгваш. Да оставиш Бог да се прояви чрез теб, този човек да види Бога в теб – в това е силата, това е новото разбиране.

В окултната наука има много методи, аз ги наричам *солфежиране*. Да ви дам един такъв солфеж. Например двете думи *зекеби*, *сенеби* как ще ги солфежирате, как ще ги изпеете? В мисълта на човека има едни музикални тонове, в сърцето му има други и във волята му – трети. Трябва да изучавате тоновете му, да знаете каква е музикалността на сърцето, да знаете и в какво седи един мислов тон.

Например искате да вземете основния тон *до*, но се страхувате. Страхът е едно чувство, ти не трябва да се страхуваш като пееш. Както и да вземеш *до*, в дадения случай е вярно – и ниско, и високо да го вземеш, все е *до*. Казват, че тонът *до* имал 32 трептения – в най-ниския си тон. Хубаво, в сегашното пиано има четири октави на баса, четири октави на сопраното, две на алта и две на тенора. Висшите тонове (сопраното) се отнасят до човешката мисъл, която вибрира. Басът, това е сърцето, при което вибрациите са по-ниски. Някой път сопраното може без бас, в друго отношение басът може без сопрано, но когато сопраното се основава на нещо, тогава басът вече се проявява.

Вземете басово *до* и сопраново *до*. В какво седи различието между тях? (*Учителя изпява думата „мадам“ изведнъж много ниско и изведнъж много високо.*) В какво седи различието? Не само да се вземе един тон, но важно е каква идея се влага в него. Във всеки тон се проектира известно чувство. Да предадем чувството в тона, това е важното. И ако сме могли да го предадем, тогава тонът е верен, ако не сме могли, тонът не е прав. Защото важността на музиката е в следното: да пееш, докато Божественото мине през теб и смени състоянието ти. В това отношение всички трябва да пеете, за да се сменят състоянията ви. Пейте по какъвто и да е начин, но пейте.

При сегашните условия има въведени много неестествени неща, от които трябва да се освободите. Например казваш: „Аз като стана по-възрастен, тогава...“. Това е крива мисъл; думата *по-възрастен* показва крива мисъл. Или казваш: „Аз като отида в другия свят, тогава...“. Това е друго заблуждение. В дадения случай важно е следното: да разбериш каква е Волята Божия. Ти и тук можеш да я разбереш,

и в другия свят можеш да я разбереш, за това не се изискват големи усилия. Ако я разбереш, можеш да пееш всичко както никога досега – и бас, и сопрано можеш да пееш. Ако не разбираш Волята Божия, нито бас, нито сопрано можеш да пееш. Всякога, когато се изпълнява Волята Божия, имаме предвид подобрението на характера на лошите състояния на тялото. Волята Божия подразбира подобрението на целия наш живот – той не е нещо отвлечено. Изпълнението на Волята Божия значи още и подобрение на цялото общество. Всичко това зависи от изпълнението на Волята Божия в даден случай.

Сега ще се спрете върху един малък опит: ще отделите от себе си всички горчиви мисли. Да допуснем, че не обичаш никого и искаш да го отделиш от себе си. Ще постъпиш така: това, което не обичаш в него, ще го поставиш като една негова външна обвивка. Ще кажеш: „Щом този човек живее, значи Бог го обича. Ако Бог не го обича, той не би живял“. Или да кажем, че искаш да привлечеш един човек. Аз съм правил много опити с мухи, с мравки, с хора и прочее. Щом си концентрирам мисълта, че в тях има Божествено, те веднага ще се спрат и ще възприемат нещо, но щом кажа, че нищо не струват, веднага ще си отидат. Когато мисля за мухите, те много ме безпокоят, привличат се – аз зная техния език. Като кацне, мухата казва: „Много ти благодаря, че има едно същество, което така мисли за мене“. Тя ще те бутне тук, ще те бутне там – целува те. Всички тези мухи те безпокоят. Вместо да привличаш мухите да те обичат, по-добре е да употребиш своята мисъл за подобрението на хората. Ако има човек, когото не обичаш, ще кажеш: „Кое е онова, което той прави, че Бог да го държи на Земята?“. Има нещо, което Бог обича в него. Бог ще се прояви в този човек и ще ти покаже, че ако за теб е лош, за другите хора е добър.

Ще ви приведа пример за един грък, който вършел някои работи по атавизъм. Той живеел в Бургас, бил богат търговец. Отишъл един просяк при него, а търговецът му казал: „Какво искаш, керата?“ и го изпъдил. Но после взел 10–20 лева, застигнал просяка, казал му: „Вземи бе, керата!“

и му сложил парите в джоба. Направил една погрешка и отишъл да си я поправи. Казал си: „Трябва да ти дам, защото ако не ти дам, съвсем ще загазя“.

Гледам ви: седите и си слагате една физиономия на вешен нещастник, играете тази роля. Когато ангелите се радват, когато всички добри хора се радват, ти благодари на Бога, че са дошли страданията ти и кажи: „Благодаря Ти, Господи, за всичко, което ми даде. Благодаря Ти, че са ми скъсани галошите. Благодаря за всичко, което ми се случи сега“. Защото лошото, което ти се случи, не е толкова лошо, колкото си мислиш. Във всички тези работи Господ събира материал, за да направи грънци за бъдещето ви.

Сега ще се убедите в тази философия. Ще ви накарам да платите за тази лекция, която слушате – ще дадете кой колкото обича. Една подписка за всички ще има, да видим кой колко ще даде. Единствената лекция, която ще бъде с пари. После ще гласуваме за какво да ги употребим. Като видим колко пари ще съберем от тази лекция, ще ви кажа как ще ви вървят работите. Който даде, е разбрал лекцията, а който не даде, не я е разбрал. Сега определете една комисия, за да се види кой колко ще даде. Но не да искате да се покажете, а ще се вгълбите в себе си и колкото ви се каже отвътре, колкото може да дадете, толкова дайте – 2, 3, 5, 20, 40, 50 лева, колкото желаете. На това вътрешно чувство ще се подчините, то ви казва колко може да дадете.

Искам да ви кажа колко пари ще се съберат от тази лекция. Колко предполагате, че могат да се съберат? (– *Хиляда лева*.) Предполагам, че хиляда лева могат да се съберат. Но ако са сто и петдесет души и дадат по 10 лева, това колко прави? Ако дадат всичките сто и петдесет или двеста души по 5 лева, колко ще се съберат? Писанието казва: „Законът е: давайте и ще ви се даде“. Човек всеки път трябва да е отворен в сърцето си. Сърцето да дава, никога не го стягайте. Свободен трябва да бъде човек в желанията си, за да изпълни Волята Божия. И като имаш пари, давай, и като нямаш, давай – нямането не те спъва. Ти сложи в ума си да дадеш толкова и толкова. Като изпращаш онзи, който идва при теб, кажи му: „Сега не мога да ти дам“, но да му пожелаеш доброто, това е една сума, която можеш да му дадеш. И то-

гава това добро ще се реализира. Даването не е само в материалната страна. Писанието казва: „Давай и ще ти се даде“.

Ние искаме да дадем от изобилието си, а аз ви казвам моралния закон: сега трябва да дадете. В дишането имаме хармоничния закон на даването и вземането – колкото вземаш отвън, пак толкова даваш навън. Това е по отношение на изпълнението на Волята Божия.

Когато човек направи нещо външно, не трябва да има предвид хората, а да го направи като едно деяние, което е благоугодно на Бога. Майката ще даде на детето си една ябълка и после ще му каже: „Сега ми я дай“ – иска да го опита разбира ли я. Любовта изисква изпълнение на Волята Божия. Божията Мъдрост изисква придобиване на знание и прилагането му в живота. Божият Дух изисква Истината, която е в нас, да се изрази в свободата, която имаме – да бъдем всички свободни и да се радваме на свободата на другите.

Ти казваш: „Разбирам“. Ако думата *разбирам* приемеш като изгряването и залязването на Слънцето и след залязването му да запазваш това, което си придобил, тогава ти си разбрал. Или казваш: „Да се весели и да се радва“. Трябва да разбираш смисъла на думите *веселие* и *радост*. Под *веселие* трябва да разбираш онова, което ти си направил – за него можеш да се веселиш; а под думите *да се радваш* трябва да се разбира да се радваш на това, което ти се дава. Радостта произтича, а веселието зависи от това, което ти направиш.

Например рисуваш една картина – веселиш се; дадат ти нещо – радваш се. Децата се радват, като им се даде нещо. За онова, което Бог ти дава, ще се радваш, а за онова, което сам направиш, ще се веселиш. Сега ще се веселите и ще се радвате и ще ви се дава. Като ти се даде нещо, тогава радостта е един процес, който ще дойде от благата, които Бог дава. А веселието е от онова, което ние сме направили. Ние ще се радваме от добрия живот, който ще имаме, когато го предлагаме като една жертва, за да изпълним Волята Божия. Тогава плодът, който даваме, ще се върне при нас и ние ще се радваме; това ще бъде радостта.

Сега определете колко души да съберат подписката. Не можем да се освободим от това. Всичко се забравя, но това не се забравя. Аз вярвам, че най-малко 200 лева ще се съберат. Нека бъде така: като дойдете следващия път, тук ще има една кошничка и всеки ще сложи в нея сумата, която е определил; следващата сряда ще си донесете плик и ще си вложите сумата, напишете сумата и името си. Тук въпросът не е в количеството, въпросът е това, което дадете, да бъде от сърце. Искам да направите една жертва, която да е съгласна с вашата мисъл, с вашето сърце и с вашата воля. Един опит ще бъде това.

Понякога малките неща са велики работи. Не мислете, че много пари можем да съберем, но тези пари да са благословени и всеки да остави една добра мисъл при влагането. Колкото и пари да вложите, вложете с тях най-хубавата си мисъл. Ще направим нещо с тях. Някой ще се оплаче, че няма пари. Ще му създадем работа, за да ги изкара – ще лъска обувки или ще донесе едно буре с вода, или ще отиде в града да направи нещо. Назаем няма да се взема за тази цел, няма да кажете: „Я ми дай пет лева“.

Запейте сега *Махар Бену Аба*.

Законът за растежа на растенията е, че ако една семка няма почва, тя не може да израсне; за растежа са необходими още светлина и топлина. Така и една човешка мисъл, едно човешко желание и една човешка постъпка, ако нямат почва, влага, светлина и топлина, не могат да се реализират. Законът е все същият, само методите се различават.

Ако ти си човек, който се съмнява, твоята почва е суха и нищо няма да израсне на нея. Семката ще си остане там, без да поникне. Трябва да махнеш сухотата – колебанието, съмнението трябва да премахнеш. Съмнението е суха почва и колебанието е суха почва. Щом премахнеш това колебание, ще дойде влагата. Най-напред във вас трябва да дойде вярата, да се установи. Съмнението е противоположно на вярата, то е отрицателната страна. Съмнението е сянка на вярата, то произтича от човешкия живот. В един беден човек може да се съмняваш, но в богатия нямаш съмнение. От Божествено гледище в силния човек ти не можеш да се съмняваш, а само в слабия. Следователно съмнението про-

изтича от човешкия свят, а вярата – от Божествения свят. Дръжте се за вярата, за Божествения свят, защото като се държите за човешкия свят, ще се разколебаете.

Казваш: „Това не мога да направя“ – това е по човешки; или казваш: „Мога да го направя“ – това е по Бога. Казваш: „Не мога да обичам“ – това е човешкото; или казваш: „Мога да го обичам“ – това е по Бога. Казваш: „Онзи заслужава“. Когато Бог изпраща влагата и светлината, нима всички заслужават? На всички Бог изпраща влага и светлина – и на добрите, и на злите. Та съмнението произтича от човешкия свят, а вярата произтича от Божествения свят. Любовта произтича от Божествения свят, а безлюбието – от човешкия свят. Любовта е нещо Божествено. В човешкия свят всеки мисли само за себе си. Понякога вие попаднете в човешкия свят, а искате условията и влагата на Божествения. Ще се съедините с Божествения свят. Любовта е неизменна в света.

Толкова години съм правил опити и виждам как хората сами си напакостяват. В теб има желание да не забравяш обидите. Двадесет години се съдиш за една обида, не можеш да я забравиш, не можеш да се прегънеш и да премахнеш това, и все казваш: „Той ме обиди“. Счупил си чашата на някой човек и си му купил друга, десет-двадесет пъти по-хубава, но той казва: „Той ми счупи чашата“ и забравя да каже, че си му купил по-хубава. Не споменавай погрешките на хората, а кажи: „Той ми остави една по-хубава чаша“. И вие понякога, след като са ви дали по-хубава чаша, казвате: „Той ми счупи чашата“ – тази философия е човешка.

Трябва да забравим миналото. Бог казва: „Ще забравя погрешката ви и ще я хвърля зад гърба Си“. Кога? Когато изпълним Волята Божия. Той не иска да знае погрешките ни, но понеже ние не искаме да изпълним Волята Му, затова страдаме. Аз бих желал всички вие да бъдете светии. Знаете ли какви са били светиите? Водят ги на мъчение и те считат това за голяма привилегия.

Сега от какво има да се страхувате? От дявола защо да се страхувате? Имал рога – какво от това? Коя крава няма рога? Имал копита – кой вол няма копита? Идеята е, че ние живеем и се движим в Бога. Как вярвате в това? Веднъж

вървахме с един брат, много смел, но той имаше една слабост – страхуваше се от кучета. Две големи кучета бяха легнали на пътя и той каза: „Оттук не минавам, ще ми съдерат гащите!“. Аз му казах: „Ще минем. Ако съдерат моите гащи, и твоите ще съдерат; ако моите не съдерат, и твоите няма да съдерат“. Той се държи за ръката ми и минаваме, а кучетата ни поглеждат. Аз казах: „Няма да ги дразним, няма да вдигаш бастуна си. Щом го вдигнеш, те криво ще разберат това“. Казвам: защо да разваляме спокойствието на тези животни? Те имат едно удоволствие и ако ги вдигнем от пътя, ще започнат да ни лаят. Ние минаваме, а те си лежат и ни гледат. Онзи казва: „Как стана тази работа?“. Както виждаш, аз зная естеството на кучетата. Минаваш спокойно и не ги засягаш. Мисли си, че някой хубаво си е легнал. Мини на два-три метра далече от него и му кажи: „Никак няма да те бутна“. Но щом кучето усети, че искаш да нарушиш неговото спокойствие, ще те нападне.

Закон е: у вас има едно естество, което не трябва да събуждате, защото, ако се събуди, лошо става, а това не е необходимо. Има нещо в човека, което е злокобно, и когато се събуди, то е ужасно. Най-лошите змии, най-лошите зверове не са нищо в сравнение с него; то е по-страшно от кобрата, от тигъра, от крокодила. Като спи, няма страшно. Българите казват: „Да спи зло под камък“. И когато ти си вършиш работата, дяволът да спи. Като се събуди, той ще се пръсне да ти направи нещо. Аз не искам да обяснявам, защото така ще привлечем злото при себе си. Като минаваш покрай кучетата, не тропай. Ако минеш тихо, ако вървиш мирно, музикално, те нищо няма да ти направят, но при най-малкото тропане веднага ще залаят.

Когато дойдат големите противоречия в живота, вървете мирно, не се страхувайте от нищо, ходете равномерно. Ще дойде един страх. Христос казва: „Повярвайте, и като повярвате, всичко ще ви бъде“. Ако имате вяра колкото синаново зърно, ако имате онази истинска и органична вяра, каквото попросите, ще ви бъде. Вярата ви трябва да бъде образ, органична вяра. Нея всякога можете да я опитате. Тези неща ще ги изучавате на опит, ще ги намерите в опитността

на хората, които са описани в Библията, във всички свещени книги. На тях ще базирате вашата вяра, на съвършените същества, които са минали по този път. Ще вярваш в това, което е невъзможно.

Една сестра, учителка, ми разказваше: „Намерих се в чудо, децата в училището бяха нервни. Понякога казвах: „Господи, нищо не мога да направя, помогни ми!“ и в този ден децата бяха мирни. А друг път постъпвах другояче и през целия ден имах разправии с тях“. На децата трябва да се даде нещо. Човек, който е богат, е като извор. При извора всякога има трева, защото той дава нещо, а там, където няма извор, трева не расте и всичко наоколо е сухо.

Първото нещо е всички се стремете да не задържате нещата. Трябва да дадете. И като давате, да почувствате в себе си една вътрешна радост. Аз съм слушал някои да казват: „Не си струва човек да дава“. Давай навреме и взимай навреме; не давай не навреме и не взимай не навреме. Нищо не давай не навреме. В даването си има закони. Всяка една мисъл си има своето определено време, когато трябва да излезе от твоя ум. Всяко едно твое желание си има своето време, когато трябва да излезе от твоето сърце. Тази мисъл и това желание не ги изпращай да излязат преждевременно. Това са правилата, които трябва да знаете, иначе се заражда едно чувство на недоволство.

Ти казваш: „Ние не живеем както трябва“. Не живеем, но не сме се научили да изгълняваме Волята Божия. Защо хората боледуват? Въздух има достатъчно, но не знаят как да дишат. Витоша е близо, но много хора боледуват от липса на въздух. Храна има преизобилно, но хората не знаят как да я вземат навреме. Вие живеете в Божията любов и страдате, не знаете как да възприемете Божията мисъл – цялата погрешка е там. Възприемете Божията мисъл и няма да мислите за себе си.

Казваш: „Колко съм пострадал!“. Ще кажеш: „Досега още не съм пострадал. Не съм бил в лагера на шест хиляди римски войници през цялата нощ. Още кръст не съм носил, още не съм бил на Голгота и гвоздеи още нямам на ръцете и на краката си“. Това са страдания, това са най-големите страда-

ния. И когато човек мине през най-големите страдания, той ще възкръсне. Христос мина през най-големите страдания и възкръсна. Кръв излизаше от кожата Му – това беше голямо напрежението вътре, да устои, каквото и да стане.

Та сега не преувеличавайте вашето страдание. Мнозина мислят, че много са страдали. Страдали сте, но това е едно на хиляда; има 999 части, които не са дошли до вас – един ден ще дойдат. Един ден, като ви вкарат в гроба, там ще ви търсят и ще намерят само вашата гола глава – къде са отишли светлите ви очи, червените ви страни и прочее? Всичко това ще се изгуби, ще се смъкне, за да дойде нещо по-хубаво и ти не трябва да се плашиш от това. Една къща на Земята може да се развали. Апостол Павел казва: „Ако нашето земно жилище се развали, имаме дом неръкотворен“. Само да сте готови да влезете в новото тяло, което ще ви се даде. Ако вашата душа може да влезе в новото ви тяло, ще влезете в новия живот, но ако не може, тогава ще бъдете кираджии – ще търсите стопанин и тогава Господ да ви е на помощ.

Търсете първо Царството Божие и Неговата Правда, търсете Царството Божие и Неговата Любов и всичко друго ще ви се даде. Търсете Царството Божие и Неговата Истина – с това трябва да се подвизавате. А в обикновения живот, който сега имате, да ви е приятно, че Господ ви е изпратил тук, на Изгрева, и да благодарите на Бога, че не сте пръв министър на България.

Отче наш

Сега да поседим още малко, да попеем, докато се съмне, и после ще направим упражненията. Изпейте песента Абре, синко.

Фир фюр фен

11. лекция, 5 декември 1934 г., София, Изгрев

НАЙ-СЪВЪРШЕНИЯТ ИДЕАЛ

*Добрата молитва
Бог е Любов*

Ще ви прочета първите пет стиха от десета глава на *Евангелието от Йоан*.

В какво седи разликата между един обикновен човек и един поет? Има голямо различие в начина, по който те схващат живота. Поетът схваща това, което обикновеният човек не е и сънувал. Обикновеният човек говори върху неща, които не са съдържателни, нямат смисъл – той е практичен, а поетът избира най-хубавите и най-поетичните думи и ги нарежда така, че има смисъл в това, което е написал. Ще извадите следния закон: на Земята всяка ваша мисъл, всяко ваше чувство е нещо написано и то ще се представи в един друг свят. Това, което мислите, това, което е невидимо за вас тук, то е нещо написано, няма скрито-покрито.

Вие може да мислите, че сте голям учен, много справедлив, светия, но вашата мисъл е определена. Мисълта е, която определя човека. Чувството е външната страна на човека; неговата постъпка е външната форма, по която той може да се познае. Животът ви на Земята зависи от всяка една ваша мисъл, която е изпратена на Небето – това е вашето богатство. Мен не ме интересува това, което говорят философите – че човек трябва да мисли добре, а това, че всяка една мисъл, която излиза от човека, трябва да отиде някъде и да свърши работа. Ако свърши работа, тази мисъл е полезна, а ако не свърши, няма никакво значение. И всяко едно чувство, което излиза от човека и свършва работа, е полезно.

Животът не е нещо, което ние можем да създадем. Добрата мисъл ние не я създаваме. Мисълта трябва да отиде в един свят, където ще се оплодотвори, и ще се върне назад. Всяка една мисъл, която излиза от теб, ще отиде при Бога

и ще се върне назад. Ако това семе, което сееш в земята, не израсне, то няма значение. Всяка мисъл, която излиза от теб, но не отива към Бога и не се оплодотворява, няма значение.

Вие питате как трябва да се живее. Няма какво да питаш това. Животът ти зависи от мислите, които изпращаш. Един съвременен модерен поет казва: „Слушах на полето песента на малката тревица: „Жадна съм, съхне моята уста и гине душата ми“. И не се мина дълго време, и чува се тропот – затичват се хиляди кола и хиляди ведра вода се изля върху земята и върху малката тревица“.

Вие, като философа, ще кажете: „Как може да пее тревата? Тя има ли душа?“. Има, разбира се. Господ слуша тревите така, както хората. Поетът продължава така: „Тревата казва: „Може би, Татко, аз направих погрешка, че излязох от Твоя дом и посетих света. И по-дълго време седях тук – закъснях и не се върнах в дома“.

Защо е дошла тревата? Тази душа е слязла от Небето да принесе известна полза – през целия ден тревата ще работи и каквото изработи, волът ще дойде и ще го отнесе; след няколко дена тя пак ще изработи нещо и волът пак ще го отнесе.

Онзи, който не разбира закона, мисли само за себе си. Ако ти не можеш да свършиш работата на една трева, тогава какво си разбрал от живота? От друга страна, вие ще кажете: „Ние вършим Волята Божия“. Така не се говори. Вие вършите Волята Божия по вашему и мислите, че такава е Волята Божия. Тогава какво става? Господ започва да върши Своята Воля, както Той разбира, и се ражда едно противоречие между Бога и вас. Питаш Господа: „Защо, Господи, постъпваш така?“. „Защото и ти постъпваш така“ – отговоря ти Той. Ти постъпваш без оглед на това, което Господ върши. Нямаш никаква признателност – на Земята всичко ти е дадено, а ти не мислиш, че със своите мисли, чувства и постъпки се опълчваш на Бога. И при всичко това искаш Той да мисли за теб като за писано яйце.

Някой се хвали: „Ние едно време живяхме добре“. Остави това, не ме интересува как си живял, как си пял вчера.

Сега как пееш – това ме интересува. Един турчин казвал, че в Багдад е прескачал трап с дължина 20 метра. Казали му: „И тук прескочи“, а той отговорил: „Тук не мога“. Някои хора мислят, че като са прескочили 2 метра, са прескочили 20. Не е въпрос да се самоосъждаш – това не е наука, аз наричам това „чесане на краста“. Ще се изправиш.

Как се пише думата *любов*? По три начина. Единият е, че след като напишеш *любов*, ще те бият. В турско време един българин отишъл при един турчин на гости. Българинът, като мислил, мислил, казал: „Много обичам жена ти“. Турчинът набил българина и му казал: „Какво право имаш да обичаш жена ми? Аз може да я обичам, но не и един гяурин“. Това е един символ. Факт е: на турчина всичко му кажи, за него можеш да кажеш, че го обичаш, но за жена му въпрос не прави. Тогава казвам: трябва да знаете къде да поставите любовта. Защото, от турско гледище, бият човека, като каже, че обича нечия жена. Тук думата *любов*, *обич*, не е поставена намясто.

Когато дойде един човек при мен и иска да целуне очите ми, аз ще му кажа: „Стой малко настрана“. Очите не са направени за целувка. Господ е направил устата, бузите, челото за целувка, но очите са направени само да гледаш. Ако целунат очите ти, ще ослепееш. И при това, целувката не е навсякъде в света. Тя е външното в този свят, за да се изяви животът. Целувката си има свой психологичен, вътрешен произход и понеже вие не го разбирате, често си играете с вашите мисли. Във вашите мисли има много огледала и лещи, с които се събира светлината. Ти искаш да целунеш някой човек, но си сложил целувката на събирателна леща, която събира светлината. Лещата фокусира и като целунете този човек, ще го изгорите – тази леща никаква да я няма там.

Какво извършва целувката в света? Тя съществува в цялата Природа. Целувката е произлязла така: тя е дошла в света, когато Бог е отишъл да го направи. Щом Той е създал две неща, дошла е и целувката, защото всяко допиране е една целувка. Щом мислиш за един човек, ти го целуваш вече. Целувката е онова, което се сформира в нашия ум, сърце и воля. Това е реалното.

Казвам: не е въпрос какво сте сега, аз от това не се интересувам. Какво трябва да бъдете в бъдеще? Не ме питайте да се произнеса какво сте сега, а какво трябва да бъдете в бъдеще. Какво сте сега, то е ваша работа, аз не мога да се произнеса. Вие може да кажете каквото искате. Каквото мислите, кажете – то е вярно засега, но каквото и добро да кажете, то е вярно само за в бъдеще. Когато някой човек похвали друг, че е гениален, това е за в бъдеще. В какво седи гениалността му? Той една картина не може да нарисува, а пък бил гениален. Или написал един куплет. В какво седи поезията? Като напиша един куплет и го прочета на умрелия, той да стане. Аз признавам за музикант този, който започва да свири на умрелия и умрелият става. Някой казва: „Може ли да бъде това?“. Сега това не може да бъде. Пита ме някой: „Можеш ли да го направиш?“. Страх ме е да го направя, защото този, когото съживя с песента си, ще стане да пише псувни, ще ме псува. Първо ще му пея една песен в другия свят, за да не псува, и после ще му пея тук, за да го съживя.

Кои са причините за противоречията? Бог е едно Съвършено същество, направил е света, а в нас има едно противоречие. Питаме: „Защо Господ направи света?“. Едно от двете: или не разбираме Божествения свят, или криво сме информирани за онова, което Бог е създал. Всички се учите да опознавате света както Бог го е създал. Всички мислите, че светът е създаден лошо – това е ваше субективно схващане.

Както аз схващам света, той е съвършен. В света няма никаква погрешка, няма никакво зло, а вие считате, че в него има голямо зло. Когато човек е неразположен, мисли, че целият свят е неразположен; когато е весел, мисли, че целият свят е весел – това са субективни схващания. Вие сте дошли да изучавате света и в това се състои съвършенството – да може да опознавате онази велика Божия мисъл, която прониква във вас. Не си харесвате пръстите, понеже не разбирате Божествения свят. Бог е направил пръстите, устата за едно нещо, а вие ги употребявате за друго. Защо Бог ми е направил устата, за ядене ли? В нея влиза храната, в нея е езикът, чрез който нещата се вкусват, но езикът има

още функцията да говори. Понякога и въздухът трябва да излезе навън през устата. Но да говори човек, да се учи да говори, това е най-висшата служба.

Щом толкова знаете да говорите, кажете ми коя е вашата мощна дума – като я кажете, всичко да стане. Имате ли една магическа дума, която да кажете и всичко да стане? Аз имам магическа дума – само една. Преди години ръката на една сестра се беше подула и тя беше тръгнала при един хирург, който да ѝ направи операция, за да не стане инфекция. Аз ѝ казах: „Ще оздравее ръката ти. Иди утре при еди-кой си хирург да ти направи разрез на абсцеса“. Тя, като излиза от моята стая, пада в един трап и подутината се пуква. Това е моята магическа дума – направили са ѝ операция в трапа. Лекарят я попитал: „Кой ти направи тази операция?“, а тя казала: „Снощи паднах в трап“. Аз не вярвам, че един хирург може да направи такава сполучлива операция, както този трап. Лекарят изстискал ръката ѝ и след една седмица тя оздравяла.

Казвам: ако вашата дума не може да ви направи една операция, тя не е силна дума. Някой път трябва да ви се направи една операция, защото всички имате доста подувания, човещина е. Един брат има тук, чийто палец от много работене се поду, инфектира се ръката му. Дойде при мен и му казах: „Сложете си загаряващ млечен компрес“. После ми казаха, че не можел да търпи компреса и започнал да боледува. Казах: „Нека боледува, нека се научи да търпи“. Като не можел да търпи, идвало му да се хвърли от прозореца. Това не става с хвърляне. Попитах на кой етаж е, казаха ми: „На първия“. Казах: „Добре, главата му ще се намести по-добре“. Най-накрая казах: „Направете един компрес от ленено семе и го сложете на ръката му“. След това дойдоха и ми казаха: „Подобри се ръката му, положението му е подобрено“. Казах: „Има още малко – сега изстискайте ръката му“. И след това братът вече не гъшкаше, не беше шашав.

Казвам сега, че всички трябва да имате по една Божествена дума, на която да разчитате. Всеки един от вас трябва да има една такава дума. Вие казвате: „Господ ще ни оправи

ли?“, уповавате на Него. Така казват старите хора. Господ няма какво да ни оправя. Той гледа ума ни – как ние ще оправим работите. Ако дойде Господ да ни оправя, то работата ще излезе съвсем другояче. Някой път казвате: „Бог ми е свидетел“. Така не се говори. Отивате в съдилището, но вие не викайте Господа за свидетел; това е голямо тщеславие. Предпочетете да носите всичкия позор, а не да викаете Бога за свидетел. Или когато някой ви обиди, вие казвате: „Господи, не виждаш ли?“. Не викайте Господа. Благодарете на Бога. Аз ето какво бих ви препоръчал: да ви се отплати за това, което сте сложили в кошницата.

Ще ви дам нещо, което ще си го запишете. Когато се молите на Господа, кажете: „Господи, каквото се случи, превърни го всичкото за добро“. Набие те някой, кажи: „Превърни го, Господи, за добро“. Хока те някой, кажи: „Превърни го, Господи, за добро“. Единственото нещо е да превърне Господ всичко това в добро. Каквото се случи в живота, да се превърне за добро – това е смисълът. „Ама защо е станало?“ – оставете това, то е друг въпрос. Защо е станало – може да четете много философски системи, но те нямат приложение. Философските системи не разрешават въпроса, те объркват работите, не ги разрешават. Някоя лоша мисъл дошла в ума ти – кажи: „Господи, превърни я за добро“. Направил си една погрешка – кажи: „Господи, превърни я за добро“. За всичко, което се случва всеки ден, казвай така.

И не разказвайте за погрешките си, защото, според мен, ако се говори за много добрини и много злини, то е тщеславие. Не се хвалете. Някой казва: „Аз съм много грешен“ – то е тщеславие. Искаш да покажеш, че си много учен – то е тщеславие. Ако искаш да покажеш, че си математик, иди при някое дете и му покажи как да реши задачата; научи някого на математика. Ако искаш да покажеш, че си свят, иди при някои хора и ги научи да живеят добре. Каквото искаш да покажеш, иди и научи хората. Ако вие не можете да научите хората, които живеят във вас, а те са милиони, то как ще се разправяте с външния свят?

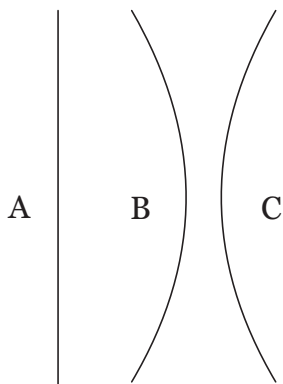
Може да имаш възпаление на носа, да си го разбил или пък от гняв да се е зачервил. Ти ще извикаш лекар и ще му дадеш няколкостотин лева за лечение. Поглади носа си и му кажи: „Не ми се сърди“. Или страната ти може да се е възпалила – поглади я, не викай лекар. Или някой пръст на крака ти може да се разсърди и да каже: „Знаеш ли какво мога да направя аз! Ти без мен не можеш да се мръднеш“. Ще го помилваш, ще го погладиш отгоре. Ти сега викаш лекар и казваш: „Защо е това нещастие, Господи?“. Не разсъждаваш правилно. Считай, че щом се е разгневил кракът ти, това е за най-добро и кажи: „Нека Господ да обърне това на добро“. През целия ден ти хойкаш и приятелите ти не могат да те намерят вкъщи; обичаш да обикаляш кръчмите, да пиеш най-хубавото винце. Като заболее кракът ти, това е едно благословение, тогава приятелите ще те намерят вкъщи. Надул се е кракът ти и ти казваш: „Не се мърдам днес“. Какво лошо има в това? Ще кажеш: „Голямо нещастие стана“. Благодарни на Бога, че в този ден, в който си страдал, ти си добил и най-голямото благословение. Щом заболее кракът ти, тогава ще помислиш за Господа, а пък по-рано не си мислил. Къде е злото в това, че те е заболял кракът? Като те заболи, разбирам веднъж в годината да се гневиш, но не всеки ден.

Пита ме някой дали е прогресирал в живота си, дали е станал по-добър. Давам му една английска книга и му казвам: „Чети“. Той не може. Казвам му: „Не си прогресирал“. И аз трябва да прогресирам. Много езици трябва да се учат. Някой казва: „Не ми трябва френски“. Не, трябва ти френски; и английски ще учиш, и немски. Ако не ги изучиш, работата ти ще тръгне на терсене. Ако не научиш френски език, търпелив не можеш да станеш. Някой казва, че знае френски език – щом не може да търпи, не го знае. Ако казва, че говори английски език, но не знае да постъпва разумно, значи не знае английски. Английският език значи да си далновиден, да имаш обхода. Немският език значи да си пренасяш стоката от една страна в друга. А пък славянски език, български език, значи да прекараш стоката си през морето и да не я потопяваш.

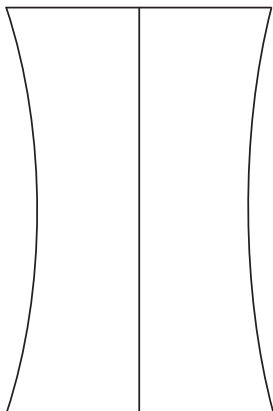
Ти казваш: „Какъв ще бъде ангелският език?“. Като научиш ангелския език, ще се научиш как да служиш на Бога. Всеки от вас може да научи ангелския език. Като искаш да служиш на Бога, ангелски език ще знаеш. Първата мисъл – да служиш на Бога, това е първата дума на ангелския език. Ако не знаете как е първата дума на ангелския език, значи не го знаете.

Ще ви попитам: думите „vis-a-vis“ френски ли са, или български? Спор има. Българинът ще каже: „Зави се“. Французинът ще каже: „Vis-a-vis“ – това значи *лице срещу лице*. А българинът казва: „Двама души са, пък единият се завил“. Има едно съвпадение на думите.

Вие говорите на Бога на български език, и то на такъв български, че на Земята слагат особен инструмент за усиляване на думите. И понеже българските думи имат такова сътресение, на Небето слагат умалителни инструменти, за да се намали тонът. Най-слабите думи тук, на Земята, на Небето са като гръмотевици. Там те слагат тихия говорител, за да намалят силата на думите, следователно ги превръщат. В българския език вълните на речта са много дълги, не са къси. Българските думи не проникват надалече. Та казвам: вие може да имате една мисъл с дълги вълни и тогава тя действа на късо разстояние. Трябва да имате мисли с къси вълни, че да проникват горе, на Небето. Само молитви с къси вълни отиват на Небето.

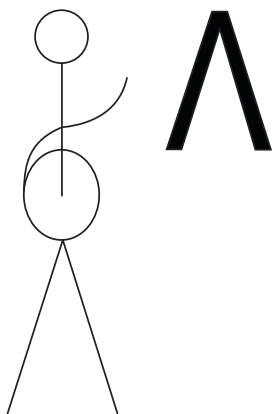
Сега това са отвлечени работи. Това е една наука. Имате три линии: едната е права, втората е вдлъбната, а третата е изпъкнала. За един обикновен човек това няма никакъв смисъл, но за един учен човек тук има цяла теория, на която е обоснован целият живот. Има една наука на кривите линии. Цялата човешка еволюция се състои само от криви линии. Кой са били причините, които са огънали тази линия? Има няколко начина да се докаже, но сега тези до-

казателства не са ви потребни. В даден случай в живота си вие трябва да знаете с какви линии трябва да разполагате – с прави, с вдлъбнати или с изпъкнали. Вашите чувства могат да вървят по права, по вдлъбната или по изпъкнала линия; също така и вашите постъпки. Три начина има, както има три измерения. Нещата могат да вървят по права линия, по плоскост или по посока на дълбочината. Три посоки има.

Когато правата линия се счупи, спуска се, върви перпендикулярно и от този перпендикуляр се образува плоскостта. Когато тази плоскост се счупи и върху нея се спусне втора плоскост – перпендикулярна, образува се третото измерение – на куба. Ако това трето измерение се счупи, образува се нова фигура, наречена *тесаракт*¹⁴. Тесарактът показва вече количеството на вълните, качеството и силата на движенията. В тесаракта се показват качествата на нещата. Но като измериш мисълта по права линия, плоскост и дебелина, най-после ще я измериш по свойствата им. Ще измериш силата на нейните трептения, силата на нейната бързина и силата на постиженията ѝ. Ако твоята мисъл няма постижения, тя е останала само в третото измерение, а в третото измерение нищо не се постига – ти ще останеш на едно място. За да се подвижиш, за да растеш в другия свят и за да влезеш в общение с духовния свят, ти трябва да имаш подходящи качества на твоята мисъл. Твоята мисъл трябва да има постижения.

Ти казваш: „Аз разбирам повече“. Не е въпрос за разбиране. Аз не се обосновавам върху това, каквото зная. Аз ценя живота върху това, което аз мога да постигна, върху този момент. Например вие не сте се спирали върху произнасянето на думата *любов*, да разберете в какво седи силата на любовта. Или вие не сте се спирали върху думата *обич*, да разберете нейния смисъл. От какво е произлязла любовта? Трябва да проучите въпроса. В славяните от какво е произ-

лязла? Ако проучите тази наука, вие ще научите от какво е произлязла. Любовта е онази сила, която привежда в движение всички органи в човека, нищо повече. Като произнесеш думата *любов*, трябва да се приведат в действие основните органи на човека – трябва да се задвижат краката, ръцете, главата.

Трябва да разложите буквите *Б* и *В*. Българското *В* е латинското *В*. Защо една и съща буква на латински и на български език има две различни значения? Има вътрешни психологически закони, които превръщат нещата. Това са чисто геометрични форми, но има и неорганичен произход на буквите. Не мислете, че тези букви са произлезли произволно. Има особен път, по който езикът е дошъл в света. Езиците не са създадени на Земята, те са копие на нещата от Невидимия свят.

Езикът на всеки народ е нареден според неговото развитие. Славянските езици, английският, немският са наречия, или диалектни езици, на стария език. Всички тези диалекти ще се съберат, те имат една и съща основа. Семитите пишат от дясно наляво; арийците пишат от ляво надясно; китайците пишат от горе надолу. Ето някои от китайските йероглифи. Тези знаци мъчно може да се изучават. Китайците имат 40 хиляди букви. А в европейската, в арийската раса, има опростяване – 32 букви, с които по-добре се усвоява писмената реч. Ако се сложи за всяка дума специален знак, става много трудно за заучаване.

Ако човек започне да изучава езици, ще се развие центърът на речта, който се намира към задната част на главата, близо до зрителния център, и затова може да му изпъкнат очите. Всички хора с изпъкнали очи имат развит център на речта; ако очите са хлътнали, този център не е развит. У жабите очите са изпъкнали и цяла пролет говорят; през зимата

мълчат, но лятно време бъррят. Ако речта е малко развита, очите са малко изпъкнали.

Значи очите са свързани с речта и следователно, ако ти не възприемаш добре слънчевата светлина, няма да можеш да мислиш добре. Можеш да мислиш само когато очите реагират на светлината. Речта е свързана със светлината. На някои от вас очите най-напред трябва да потънат. Ако потънат, това показва, че речта е слабо развита. Щом речта огрубява, тогава очите се деформират. Близостта и отдалечаването на очите зависи от следното: ако обичаш всичко да поставяш наблизо, очите ти ще са близко до носа; ако поставяш нещата надалече, очите ти се отдалечават. Да са близко до носа очите, това не е толкова симетрично, но при някои хора очите са на много голямо разстояние едно от друго. Също така и хубостта на веждите зависи пак от очите.

Ако не говорите добре, ако не мислите, не чувствате и не постъпвате добре, вие ще деформирате себе си. За да се формира добре човек, трябва да мисли, да чувства, да говори и да постъпва добре – това са четири начина, с които той може да пресъздаде своето тяло; това е наука. Казвате, че ще се молите. Хубаво е да се молите, но ще дойде и до работата. Вие още не сте опитали търпението. Например като сте хлопали на сто врати и са ви изпъдили, пак да благодарите; или четири-пет дни като сте гладували, да запазите мира си. Някой от вас може да направи това, но вие веднага ще кажете: „Господи, на мен ли се падна това!“.

Ако отида в планината, няма какво да хлопам на тази или на онази врата. Ще хлопна и ще дойде една малка колибка с легло; ще хлопна и ще се яви една трапеза; ще хлопна и ще се яви ядене; ще хлопна и ще ми дойдат приятели. Какво ще ги търся – аз ще хлопам, а те ще дойдат. (*Лампите в салона изгасват и после пак светват.*) Това затъмнение какво показва? Показва, че така става в Бога. Ако не си в Бога, ще загасне светлината, а с Бога пак ще светне. Силата ви трябва да бъде в това.

Ти казваш: „Апостол Павел бил това и това, а аз какво съм?“. Апостол Павел имаше едни красиви думи: „Всичко считам за измет, за да позная Христа“. Там седеше силата

му. И Христос каза: „Аз и Отец Ми едно Сме“. Неговата сила беше в тези думи. После каза: „Не дойдох да изпълня моята воля, но Волята на Тогова, Който Ме е изпратил. Аз не дойдох за своя слава, но дойдох да изпълня Волята на Онзи, Който Ме е изпратил“. Питам тогава: каква трябва да бъде вашата сила? И вие може да имате същото мото: да изпълните Волята Божия. Христос се обръща към Своите ученици и им казва: „Ако Ме любите, изпълнете Моите заповеди. Както Отец Ми Ме възлюби, така и Аз ще ви възлюбя и ще ви се извия“.

Казвам: трябва едно разбиране на вътрешната страна, а не че новото разбиране ще ви отдалечи от живота. Сега всички живеете добре, всички се учите, но от това учение, което имате, нищо няма да остане. Аз ви казвам: това знание, което имате, ще се стопи. Виждам, че сте събрали много купове сняг и казвате, че сте се осигурили. Да, докато е зима, сте се осигурили, но като дойде лятото, всичко това ще се стопи и ще бъдете бедняци. Вие мислите да си направите ледници, но и те ще се стопят. Не ви трябва могили от сняг, не ви трябва и хълмове от лед – трябва ви само една дума.

Ако аз бих тръгнал по света, бих искал от Господа да ми даде едно шишенце, малко мускалче с малко течност, та като срещна някой болен, да го бодна, да капна от течността и болният да оздравее. На второ място бих искал Господ да ми даде такъв език, че каквото говоря, да е музикално; да говоря с най-красивия език, с най-музикалния език. Да говоря хубаво, да пея хубаво и да бутам намясто – ако тръгна да търся, тези три неща бих избрал, нищо повече.

Сега във вас може да се зароди желание за това, но то е наука. Понякога ви говоря за музиката. Аз друго разбирам в музиката. Преди да бъдеш музикант, това музикално настроение трябва да се предшества от една мисъл. Ти не можеш да пееш, докато не предшестват твоята мисъл, твоите чувства и твоите постъпки. Тези три неща трябва да предшестват и тогава вече музиката е едно изявление, че мислиш, чувстваш и постъпваш правилно. Човек не може да бъде музикант, ако не мисли, не чувства и не постъпва правилно. Ако не беше така, тогава тигърът щеше да бъде

най-големият музикант. Кой тигър може да пее? Коя кобра може да пее? Коя акула може да пее? Кои млекопитаещи могат да пеят? *(Електричеството пак изгасва.)*

Във всички вас трябва да има едно желание не да бъдете добри като овцете, но да вършите Волята Божия. Това е правото в живота – трябва да се върши Волята Божия. И всички трябва да чувстваме това в умовете си като един от съвършените идеали. Във всеки един от вас има един образец. Във всеки един от вас има чувство какво нещо е доброто и всеки един живее така, както го чувства. Направете един малък опит: прилагайте това добро. Като направите едно добро, вие сами да сте доволни, а не другите да са доволни. Този е един от истинските методи. След това другите ще бъдат благодарни. Това, от което аз съм благодарен, от него ще бъдат и другите благодарни. *(Учителя дава на стенографската маса лампата, която са му донесли.)* Това, което ще говоря, не трябва да се записва – тайна трябва да бъде. *(Лампите пак светват.)*

Не съжбялявайте за всичко онова, което е станало досега, и благодарете на Бога за всичко, че е станало така. Всички се молете Бог да го превърне на добро и не мислете, че светът е лош. За всичко, което е станало в света, благодарете. Онзи, който не разбира, нека се тревожи, но който разбира, да благодари.

Както светът живее сега – радвайте се, че е така, нищо повече. Радвайте се, че сте такива, каквито сте сега, но желайте Бог да превърне всичко това за добро – то е един материал. Ако ние не бяхме такива, нямаше да се запознаем с това, което Бог има да ни разкрива. Не съжбялявай, че не си това, което искаш. Молете се всичко онова, което става сега, да се превърне за добро. Това аз разбирам така: да се реализира отвън, да стане обект, да го видят всички.

Ние не разбираме доброто и лошото е в това, че го искаме само за себе си. Ако доброто се яви сега в света, от самото него ще се зараждат крамоли между хората. Като се разграбят благата, които Бог дава на хората, заражда се едно противоречие. Ако Бог би оставил всички хора гладни, щяха ли те да бъдат лоши? Но по-добре да са силни. Бог не

иска по този начин да ги поправя. Вие искате сега обратния път. Така никакво благо не може да влезе в света.

Злото в света е едно благо, което Бог трябва да превърне, да работи то за добро. Това е задачата. Стане ти нещо и ти казваш: „Голямо нещастие ми се случи“. Не мисли така, то е едно благо за теб. Моли се Бог да го превърне за добро. – „Не ме разбират хората.“ Това е едно благо за теб. Някоя жена се оплаква, че не я разбира мъжът ѝ. Това е едно благо за нея. Ако мъжът ѝ я държеше като писано яйце, щеше да я води навсякъде. Ако я разбираше, тя нямаше да познае Бога. А сега, като не я обича, тя ще познае Бога; и мъжът ѝ ще Го познае. Ти не си учен, това е за твое добро. Ако ти беше учен, с тези познания щеше да правиш злини. Или ти си учен човек, това е пак за твое добро. Заболял си – за твое добро е; оздравял си – за твое добро е.

Благодарете за всичко. Силен човек е онзи, който всичко издържа. Който мисли другояче, не може да има успех. Най-първо трябва да се освободите от един товар, от едно бреме – освободете се от греха. Ти казваш: „Аз съгреших“. Моли се на Господа това, което е станало, да го превърне на добро. Казваш още: „Помоли се заради мене“. Не, вече се е молил Христос за вас преди две хиляди години. Той каза: „Не се моля за света. Аз се моля за тези, които сега повярваха, и за тези, които за в бъдеще ще повярват“. Христос се е помолил вече веднъж и няма да се моли всеки ден за това. Използвай тази молитва. Христос казва: „Моля се за тези, които повярваха, и за тези, които за в бъдеще ще повярват“. Какво повече искате от това!

Аз ви съжалявам само за едно: че сте много натоварени, и то от едно криво разбиране. Съжалявам ви някой път, че много знаете. Съжалявам ви, че сте много добри, много кротки, че не знаете как да се обиждате, че досега нито една лоша дума не сте си казали. Съжалявам ви, че много си прощавате. То бива, бива, ама толкова! Казвам си: „Те са по-добри от мен“. Какво да ви кажа сега? От вашето добро дайте и на другите. Вие сте толкова добри – давайте от доброто си, много голямо е то. Давайте от това ваше добро, защото човек като не дава от доброто, което има у себе си, то му става една тягост.

Бащата, като бие сина си, от любов го бие. Казва му: „Да ме слушаш!“. Такова е разбирането на бащата. Обаче човек, като не разбира Божиите закони, може да създаде и най-некрасивите неща, може да създаде своето нещастие. При богатствата, които Бог му е дал, при всички блага, които Бог му е дал, той не може да спи и мисли, че ще го оберат. И на учения знанието може да му стане една тежест. Понякога знанието, което има някой виден лекар в изучаването на болестите, може да образува една петрификация (вкаменияване) в него. Случва се понякога от най-малкото хълцане да се инфектира тялото на някой виден хирург и той да умре.

Всички науки си имат своите опасни страни. И доброто е наука, и то си има опасна страна. Така е и при злото. Човек не трябва да бъде прекалено добър и прекалено лош. Прекалено добър не ставай и прекалено лош не ставай, понеже това са две противоположности, от които ти ще се смачкаш. Нека да си добър толкова, колкото и лош. Ако един нож, който реже, е лош, погрешката не е негова. Ако един чук смазва камъните, погрешката не е негова, а на онзи, който вдига и слага чука. Ти трябва да знаеш как да вдигаш и слагаш чука. И ако не знаеш как, чукът може да ти смаже крака.

В окултната наука има един разказ: като влезете в един свят, където има най-хубави цветя, може да заспите при тези цветя и после ангелите трябва да дойдат да ви събудят. Благата, които искате – например слава, богатство и прочее, като ги приемете, може да заспите. Те могат да ви приспят за хиляди години и да останете хиляди години на едно и също място. Вие искате от един сто лева, от друг сто лева, но никой не ви дава. Отивате в една фурна – не ви дават хляб. Отивате в една гостилница, гледате хубавото ядене там, но не ви дават и излизате. Знание, което може да ви освободи от онези ограничения, които имате, е едно истинско знание. Ще бъдете един ясновидец, да знаете как да се освободите. У вас не е развито още обонянието. Златото може толкова да мирише, дъх има то, като карамфил мирише. Да допуснем, че ти си сиромас. Ще помиришеш, ще видиш къде има злато и като отидеш при тази градина

на златото, ще си откъснеш едно карамфилче; втори път пак и така нататък. Земята е пълна със злато. Има заровени пари колкото искат. За праведните, за религиозните е заровено златото – за тях Господ го е заровил. Като тръгнете, с обонянието си вие ще го намерите. Сегашните апаши, като миришат, помирисват кесиите и някой път ги изваждат.

Казвам: има една практическа страна, която трябва да се приложи. Всички проповядват, че трябва да се приготвим за този свят, който сега се образува. Сега се приготвя един разумен свят. Нека да имаме онези правилни отношения. Гледам между музикантите какво става. Един свири, а друг слуша и не може да го търпи, защото знае да свири повече. На теб да ти е приятно като свиря аз! Какви хубави постижения има в музиката! Какви хубави постижения има в изкуството! В изкуството има неща, които липсват, и в музиката има неща, които липсват. А за в бъдеще те ще се разработят.

Ти седиш и ти е тежко на сърцето. Изпей се една песен. Изпей: „Слушах на полето песента на малката тревица: „Жадна съм, жадна съм“. След това идват големи води и се изливат върху тревицата. Тревицата беше засъхнала и полето беше сухо, а сега полето е полято и тревицата не е жадна. Ако Господ слуша тревите, когато повикат те за вода, веднага идва дъжд. Най-големият неприятел на тревите е човекът, той спира дъжда със своята мисъл. Вие трябва да добиете онова състояние на тревата – човек трябва да бъде тих и спокоен. Има един начин за придобиване на каквато и да е наука, наука, която да ни бъде полезна.

Някои от вас идвате до старостта. Какво ще правите в старостта? Идва време, когато очите ви ще започнат да отслабват. Какво ще правите с това отслабнало зрение? Ще дойде време, когато старостта ще ви прегърби, после ще започне да се отвлича умът ви и ще живеете с вашето минало. Няма никаква полза от това. Миналото дотолкова е полезно, доколкото може да го използвате като средство да се подмладите. И старостта всякога трябва да се използва като условие да се подмладите. След старостта трябва да дойде и подмладяването. Подмладяването след старостта се отли-

чава от първата младост. Много пъти трябва да остарява човек, докато дойде най-последно до последната форма, с която вече няма да остарява. И тогава, като излезе от тази област, няма да има вече остаряване, ще дойде вечната младост и човек ще влезе в състоянието на единство с Бога.

Засега всички трябва да минете през подмладяването. Трябва да се стремите да се подмладите. Вашите мисли, чувства и постъпки – всичко това трябва да служи за подмладяване. А пък вие мислите сега, като отидете на Небето, дали ще видите Христа, или няма да Го видите. Питам сега как искате да видите Христа: с брада или без брада? Ако е без брада, ще бъде някоя млада мома на 20–21 години. Но ако се намерите в опасно положение, то по-добре е Христос да има брада за вас. Ако имате противоречие в живота си, да има брада е по-добре. Ако пък нямате никакви мъчности, тогава да е без брада. Брадата от зор израства. Козината на млекопитаещите израсна пак по същата причина. Те бяха поставени на такива големи мъчности, че от тях им израснаха косми на гърба. И ако някой човек дълго време се мъчи, космите му ще започнат да израстват.

Сега основната мисъл е не всички да се слеете в едно цяло, да се обезличите, но вие трябва да знаете хубостта на Божествения свят, да знаете, че всяко едно съзнание, всяка една душа трябва да се развие като скъпоценен камък. Хубостта седи в миналото на нещата. Ние казваме, че Бог е Един, и казваме, че Бог живее в множеството. Божественият живот е в множеството, а пък при единството живее само най-малкото. Ти казваш: „Само в Единия Бог да живеем“. Ти си едно – защо тогава не си доволен от себе си, а търсиш другите? Щом търсиш ближните си, това показва, че Бог живее в множеството. Това е великото в света – да търсиш безбройното множество. А пък в едното е законът на малкото. В едното, което не може да стане по-малко, ти си сам и тогава твоят живот се обезсмисля. Щом се обезсмили животът ти, обърни посоката на своето съзнание към това, което обединява всички същества в едно цяло, и тогава започни да търсиш своите близни.

Някой казва: „Дотегна ми да живея“. Не, на вас ви дотяга да живеете за себе си – това е самотен живот. Вие не

познавате живота, а непременно трябва да се запознаете с всичко, което Бог е създал. Например с колко велики хора се познавате сега? Със Сократ¹⁵ говорили ли сте, с Платон¹⁶, с Аристотел¹⁷, с апостол Павел, с Христос говорили ли сте? С всички видни хора не сте говорили, но сте чели техните книги. Четенето е друг въпрос, то е една сянка на нещата, а да се запознаеш е друго. Турците имат една поговорка, която казва, че да повикаш духовете било лесна работа, но после да ги изпратиш било много мъчна работа.

Сега ще ви задам един въпрос. Вие, които ме слушате, какво искате? Дайте едно желание, но съществено, основно. И трябва да знаете сега какво мислите и искате, за да не направите погрешката на един българин. Той казвал, че на Богоявление небето се отваряло и каквото човек поискал, все ставало. Поискал от Бога да му даде един шиник злато, но като извадил главата си през прозореца, казал на Бога да му направи главата голяма, за да може да смята парите. И главата му станала толкова голяма, че не могъл да я оттегли назад през прозореца. Не искайте по-голяма глава. Не имайте големи желания. Не искайте да се измени главата ви. Тази глава е добра, само трябва да се организира, да я разбирате. Тази глава има такива богатства, че вие не сте разтворили даже една хилядна част от това, което има вътре в нея, а седите и плачете.

Позанимавайте се малко със себе си. Ако дойде сега Христос на Земята, какво ще Му кажете? Ще Му кажете: „Ние много Те обичаме“. Много лесна работа е да кажеш „аз много те обичам“. Че и аз мога да ти кажа: „Много те обичам“. Мога да кажа на всинца ви, че много ви обичам. Но някого крак го боли, глава го боли, нещо друго го боли – на всинца ви работите не се уреждат. Питам: какво ви ползва моята любов, като ви кажа, че много ви обичам? Или казвам: „Не мога да ви кажа дали ви обичам, или не, но ви питам какво ви липсва“. Ти отговаряш: „Една шапка“. Хубаво, шапка ще имаш. Едно нещо може да искаш. Няма да искаш шапка и обувки – ще искаш или обувки, или шапка, или риза, или едно шалче, или една обичка, или един пръстен. Няма да искаш десет работи, и едното, което искаш, ще ти бъде, нищо повече.

Вие ще кажете: „Кракът ме боли“. Засега само това ще искаш, него да излекувам. Десет болести не лекувам, а само една. Каквото и да поискаш, но да е само едно нещо, защото втори път като дойдеш, пак ще има нещо да искаш. Идущата седмица като дойдете, пак ще искате друго нещо. Така щото през целия си живот все ще има нещо да искате. Защото, ако всичко стане наведнъж, няма да имате подтик. Всичко прогресивно да става, а не всичко изведнъж.

Това е Божественият път. Божественият път постоянно се изявява. Бог по малко дава нещата, за да ги оценим. Всеки ден си има по едно специфично благо. Да благодарим днес за това, което Бог ни е дал. Тук загаснаха лампите, нали така. Иска да ни покаже Господ, че без Него животът изгасва, а с Него светлината и животът идват. Без Бога смъртта идва, с Бога животът идва. Без Бога нещастieto идва, с Бога радостта и веселието идват. Всичко в света, хубавото, с Бога идва. В дадения случай ще бъдете благодарни, защото вие сте в една особена обстановка.

Представете си, че сте в един палат, но имате само една малка дупчица, през която влиза светлина. Бъдете благодарни, че през тази дупчица влиза светлина. Ще знаете, че Слънцето е изгряло, светлината е дошла и като излезете навън, ще знаете, че имате всичко. При тези условия не може да имате повече от един слънчев лъч. Сега се намирате в един живот на ограничение. Някой може да каже: „Тази картина не е хубаво нарисувана, другояче трябва да се нарисува“. (*Последният чертеж на дъската.*) Да кажем, че ви изпея нещо или ви изсвирия нещо, което вие знаете – и тогава може да не сте доволни. Или ако накарам някого от вас да пее, то мислите ли, че ще бъде доволна цялата публика? Не. Ако ви накарам да напишете някои поетически стихове, всички няма да бъдете доволни, защото новата поезия трябва да бъде разнообразна.

Думите трябва да бъдат с едно значение. Щом имат две значения, тогава мъчно се разбират. Например казвам: „Аз ви обичам“. Под думата *обич* какво разбирате? Тя може да каже защо ме обича някой. Обича ме за две неща: или за да ми даде нещо, или за да му дам аз нещо. Това е правилното отношение. Някой ми казва: „Много те обичам“. „Обичаш

ме или за да ти дам, или за да ми дадеш – му казвам аз. – Аз пък те обичам, за да ти дам. Ти ме обичаш, за да вземеш нещо“. Аз те обичам, за да ти дам нещо, и тогава любовта е правилна. Но ако аз те обичам, за да ти взема нещо, и ти ме обичаш, за да ми вземеш нещо, тогава се намираме в противоречие. Единият трябва да взема, а другият трябва да дава. Който дава, той извършва Божествената воля, а който взема, той оценява Божественото. Единият върши Волята Божия, а другият преценява Божието благо. Следователно, когато аз в себе си вземам Божието благо, уча се от него, защото от любовта човек може да се учи. После върша Волята Божия.

Бъдете определени. Някой казва: „Аз те обичам“. Какво иска да каже той? Има две положения. „Аз те обичам“ – вие искате от мен. Ще искате толкова, колкото мога да ви дам. Това е по човешки. Ще дойдете с такъв съд, какъвто можете да носите. Ако дойдете с един джобур от 250 килограма, аз ще го напълня с онова, което вие искате, но законът е, че всеки сам трябва да го носи. Ти ще питаш: „Има ли някой да носи този джобур за мен?“. Такова нещо няма в Божествения свят. Тогава какво ще правиш? Ако носиш един бинлик, ще го напълня. Аз мога да ви дам злато, колкото искате, но колко можете да носите? Аз ще нагорещя това злато, което ще ви дам, до 400–500 градуса топлина и вие трябва да го носите. Как ще го носите? Трябва да бъдете умен. Ще започнете да мислите къде да го сложите, ред философии ще дойдат.

Божествените блага са свързани с динамична сила. Известни Божествени дарби всякога носят динамизъм със себе си. Много малко ще носиш от Божественото благо, понеже то има голяма топлина. Ако то е микроскопично, ще бъде по-лесно. Ако носиш един микроскопичен диамант, който е нагорещен до 40–50 хиляди градуса топлина, тогава за теб няма да има затвор. Където отидеш и го покажеш, ти само ще си мръднеш ръката с този диамант и вратата ще се отвори, пътят ти ще се отвори и ще вървиш напред, камъните ще се стопяват пред теб.

Божественото знание е това, което в даден случай може да разтопява всички онези противоречия, които седят в на-

шите умове, в нашите сърца и в нашата воля. Това е то, Божественото знание.

Сега ми попейте. Аз ви говорих, вие ще ми пеете. (*Изпяха се песните „При всичките условия“ и „Грее слънцето“.*) Сега ще ви дам една песен, върху която да работите:

*Твоят Дух да ме озари, Господи,
и да позная Твоята Любов,
и да получа вечен живот.*

Може да се направи някакво разместване на думите. В трите свята може да огласите тези думи. Така да ги огласите, че да бъдат израз или на физическия свят, или на Духовния свят, или на Божествения свят. Изпейте една песен със следните думи: „Колко ви аз обичам“. В първата дума е повторена буквата *о*. С какво може да смените думата *колко*? Може да кажете: „Аз ви обичам“, но понеже думата *аз* ограничава, тогава другите не могат да ви обичат. С какво може да замените думата *аз*? Може да стане така: „Обичам ви така, както Бог ви обича“. Значи без ограничения: обичам ви. Това значи да държите в мисълта си един човек и каквото и да направи той, никога не може да мислите, че греша. Защото, щом мислите, че някой греша, любовта ви не е свършена. Щом той мисли, че вие грешите, то и неговата любов не е свършена.

Понякога казваме, че светът не е направен както трябва. Ние хвърляме една сянка върху Божиата любов. И ако Бог ни наказва в света, то не е наказание. При всяко наказание Бог иска да ни освободи от ред ограничения, които ние сами си налагаме. Ти имаш седло на гърба си. Бог, като дойде, изхвърля седлото, а ти считаш, че Той те наказва. И после онзи, когото обичаш, не иска много от теб. Най-скромните хора в света са хората на Любовта. Този, който има любов, се задоволява с всичко, което му дадеш; и най-малкото ще го сложи с радост в джоба си. И малко да му дадеш, и много да му дадеш, все му е едно.

Любовта се задоволява с най-малките работи. Това, което си дал, да е от любов. Любовта не е възискателна. Ти казваш: „Той не ме обича“. Какво мислиш ти, то е друг въпрос.

За да бъдем доволни от живота си, трябва да бъдем доволни от малките работи, защото силата на човека седи в малките работи. Любовта работи с най-малките величини.

И Господ като ни е обикнал, ако сме богати, Той ще ни вземе богатството и ще станем сиромаси. Ако сте богати, Той ще ви направи сиромаси. Защото Той ще каже: „Ако си богат, не може да те обичам“. Той ще те освободи от всички противоречия, в които се намиращ, и тогава ти може да бъдеш обичан от Господа. Най-после, като обичаш Господа, ти няма да Го разбираш в онова величие, в което Той се намира, но Бог ще се изяви в такава форма, която да бъде достъпна за твоя ум. Така Господ обръща внимание на малките неща. Той е внимателен към малкото, което искаш. Той обръща внимание на малките неща.

Например Господ по-лесно може да ти направи едно бонбонче, което си поискал, отколкото да поискаш да ти съгради една къща. Защото бонбончето ще сложиш в устата си и ще се стопи, а къщата ще ти остане товар, ще се безпокоиш за нея. Бог ще ти каже: „Помисли само за малкото“. Граденето на къщата спада към друг свят. В Божествения свят човек сам си прави къща. Щом обичаш Господа, ще поискаш една къща, каквато ти е потребна, и ще стане. И като отидеш на друго място, къщата ще дойде с теб. Това е като в „Хиляда и една нощ“¹⁸.

Та първото нещо е: при сегашните условия, в това положение, в което се намирате сега, аз искам донякъде да се освободите от ненужния товар. Има един ненужен товар, който всички носите, пъшкате под едно тежко бреме. И всички апостоли, светии, адепти са пъшкали и пъшкат. Само формите на Любовта са в състояние да облекчат това положение. Щастieto отвън не го търсете. Вашата мисъл отвън не я търсете. Вашите чувства отвън не ги търсете. Вашите постъпки отвън не ги търсете. То е временен живот. Това е цяла наука.

За някой човек най-първо трябва да имате ясна представа; трябва да мислите, че той е излязъл от Бога, и като го видите, да познаете вървял ли е по правия път, или много е криволичил. Ако много е криволичил, той е търсил своето щастие там, където никога не се намира.

Животът на Земята е едно предметно учение. Ти любиш, учиш музика, но трябва да имаш ясна представа, като се върнеш в Невидимия свят. Всичко това, което можеш да научиш на Земята, ще бъде материал – като се върнеш в Невидимия свят, там ще се прояви.

Как ще изпеете думите *обичам ви*? Представете си, че сте осъден на смърт и трябва да изпеете думите: „Обичам Те, Господи“ – от това зависи вашето освобождение. Ако можеш да изпееш думите „Обичам Те, Господи“, Господ ще каже: „Пуснете го“. Защото този, който обича, не може да получи смъртно наказание. Понеже вие не сте осъдени на смърт, не можете да ги изпеете. Ако бяхте осъдени на смърт, как щяхте да ги изпеете? Под думата *смърт* ето какво разбирам. Първата буква *с* показва вечните промени, *м* изразява, че слизаш в най-дълбоките места, *т* е слизане, *ъ* показва, че като влезеш в тези дълбоки места, ще поискаш нещо, *р* е възходящ момент, показва, че си добил нещо, показва изгрева на Слънцето, *т* означава, че си станал господар, да побеждаваш всичките мъчнотии в света. Щом си слязъл в дълбоките места, ти си се научил да се освобождаваш. Който умира, ще живее. Буквата *т* показва път, по който може да преодолееш мъчнотиите. Смъртта не е страшна, тя е слизане долу, след което ще се качиш горе по правия път. А пък сега ние под думата *смърт* разбираме, че няма изходен път. Не, ще умреш, за да оживееш. Смъртта е врата за другия свят – това е за онзи, който разбира. А пък който не разбира, за него смъртта е един затвор, в който човек ще се намери.

Сега, понеже ви говорих повече, отколкото трябва, ще ви дам един банкет. Натоварих ви и съжалявам за едно нещо: че ви натоварих повече, отколкото трябва. Някои от вас сте слаби, не можете да носите всичко това, което ви говорих. Казвам: на тези хора не трябваше да слагам такъв товар. Да се носи толкова знание не е лесна работа. Каква философия се изисква за това? Толкова много вързани пакети, че някой може да се развърже. Ще се намерите в цяла беля. Сега ще ме извините, ще вземете само десет пакета, а пък другите ще ги оставите в склада на митницата. Ако ви

потрябват някой път, ще ги вземете. Ще вземете един пакет за вас, втори – за баба ви, трети – за дядо ви, за баджанака, за зълвата, за сестрата на жена ви, за брат ви, за баща ви, за майка ви, и най-последно, като се върнете, един пакет ще остане за вас, а другите ще раздадете. Доста сватове имате във вашия ум – тези пакети няма да ви стигнат. Доста книги, насложени в тази кошница. Аз очаквах тези книги да бъдат позлатени отвън, а те са много обикновени. Шарени трябваше да бъдат, а те са много прости. *(Някой казва: „Вътре има злато“.)* То е друг въпрос. Вие разглеждате черупките, ще видим сега дали са хубави орехите.

Слушайте да ви кажа сега. *(На катедрата пред Учителя има кошничка с пликове, в които има пари.)* Пожелавам колкото пари има вътре в тази кошница, толкова на всеки един от вас да ви дадат още през тази година. Не ги знаей колко са, но по толкова да дадат на всеки един. Сега трима души ще си изберете да преброят парите, да запишат с имена кой колко е дал и да съберат сумите. След като се направи сметката, ще видим по колко ще ви дадат. Как искате сега – две сестри и един брат или двама братя и една сестра? Изберете. *(Един казва: „Две сестри и един брат“; друг казва: „Една сестра и двама братя“.)* Женени ли да бъдат, или не? *(– Да бъдат неженени.)* Да направим така: една стара сестра и една млада сестра, неженена, и един млад брат, неженен; така ще имате една сестра женена и двама души неженени.

Отче наш

Ще намерим в тези пари кои числа преобладават. Ще направим опит, да видим колко числа има и дано числата да са късметливи. *(– Това всяка седмица ли да става?)* Не, то може да стане само веднъж. Изберете сега трима. *(Избрани са Боев, Гинева и Димитрина Атанасова.)*

12. лекция, 12 декември 1934 г., София, Изгрев

ЗАКОНЪТ НА СВОБОДАТА

*Отче наш
В начало бе Словото*

Ще прочета само три стиха – 15-ти, 16-ти и 17-ти, от глава 15. на *Евангелието на Йоан*.

Може би двадесет пъти сте чели това. През целия си живот може да носите една сабя, без да сте герои, може да носите една книга в торбата си, без да сте учени. Хората чакат богатствата да дойдат някъде отвън. На богатствата, които носят в главата си и в сърцето си, не обръщат внимание, желаят да спечелят от лотарийни билети. Лотарийните билети спадат към особен закон, при тях има извънредни случаи на спечелване.

Съществува едно еднообразие в живота, което спъва човека, и понякога човек е лош поради еднообразието. Ако ядете цяла година най-хубави неща, например захар, от еднообразието ще ви втръсне. Даже и на религиозните хора им втръсва от еднообразието, става им неприятно. Може да констатираме, че сте болни, че не сте умни, че нямате това или онова, че сте лоши, много такива работи може да констатираме. Какво от това? Може и да констатираме, че сте добър, но има една доброта, която аз наричам *отрицателна доброта* и която втръсва. Когато няма смяна, и добротата втръсва на човека. В живота трябва да има една промяна.

Питате защо някои хора са невежи. Колко отговора могат да се дадат? Невежеството може да е допуснато от Първата причина, от последствията, от външната обстановка. На това трябва да се направи един превод. Казват, че Господ така е създал някого. Апостол Павел казва, че някои съдове са направени за благородни работи, а някои – за долни работи. Светът е направен за нещо. Онзи, който не знае как да направи аналогията, той може да оправдае всички про-

тиворечия. Ти може да оправдаеш една погрешка, но какво ще ти допринесе това? Например ти си се хвърлил от високо място, счупил си крака си и казваш, че си нямал лоши намерения. Каква полза има от това оправдание? Кракът ти е счупен. Това оправдание не е философия.

Младият до известно време очаква, въодушевява се от нещо; в зряла възраст става по-сериозен, а на старини животът му се обезсмисля и той умира. Много хора умират с идеята, че животът е празен, но резултатът на живота зависи от вас. Ако вие имате една градина и засаждаате в нея само едногодишни растения като пъпешки, дини и прочее, а не сте засадили плодни дървета, които траят 20, 30, 50, 100 години, имате една различна обстановка на нещата. Колко време могат да ви бъдат полезни дините? Никаква полза няма от тях за зимата. Това са едни аналогии, които не могат да ви дадат утеха за сегашния живот.

Има някои работи, които ви спъват – например облеклото. Как сте облечени? Когато е малко дете, човек се носи неглиже, а като стане на 10–15 години, вече е спретнат. Българинът има такъв характер: като е младеж на 21 години, опасва се с пояс, слага си цървули и чушири, а като стане на 45 години, вървите се развързват вече, поясът е малко разпасан, дрехите са окаляни тук-там и като го питате защо е така, той казва: „Грижи имам“. Но грижите не разрешават въпроса, всички хора имат грижи. И млекопитаещите понякога са неразположени, и те имат неразположение на духа. Понякога човек седи навъсен и чака само някой да го бутне – казва, че не е разположен. Друг път е весел – става, играе, но после пак дойде неразположението. Духом сте неразположени и казвате: „Тази работа не върви, крив е пътът“. В никакъв крив път не сте тръгнали. Ако ви прекарат през една канализация, там пътът е прав, но е тъмен.

Сега да прокараме едно сравнение. Ние говорим за водата – трябва да знаете какво отношение има водата към човека. Трябва да знаете кога и защо са създадени водата, въздухът и светлината. Трябва да знаете какво е предназначението на светлината, какво е отношението на храната към човека. Духовните хора са се стремели да ядат по-мал-

ко, в историята има много примери за това. Някои с години са живяли така: за един живот от 40–50 години са вземали само по един обяд в седмицата! Правила са опити. Какво ще спечели човек, ако взима само по един обяд в седмицата? Ние сме дошли до ядене три пъти на ден. Сега в Европа и в Америка има една теория, че на 24 часа трябва да се взема един обяд.

Всяко нещо трябва да се обоснове на един разумен закон. Не е лошото в яденето. Всичко онова, което става в човешката душа, трябва да се разбира. Трябва да има едно вътрешно разбиране и използване, защото между всички явления има тясна връзка. Вземете например тези неща, които считате за обикновени. Хвърляте нагоре една монета и тя пада на земята. Как децата наричат двете страни на монетата – *лице* и *опак*. Като подхвърляте монетата, не зависи от вас как ще падне – един път лицето ѝ ще е отгоре, а друг път опакото ще е отгоре. Ако подхвърлите тази пара сто пъти, ще видите, че петдесет пъти ще се обърне с лицето нагоре и петдесет пъти с опакото.

Има един закон, който наричат *случайност*. Случайността има връзка със закони, които функционират, но чиито функции едва съзнаваме. Ние наричаме нещо *случайно*, когато не познаваме законите му. Същото се отнася и за твоето неразположение: при сто твои състояния, петдесет ще ти донесат неразположения и петдесет – радости. Колкото по-неразположен си бил, толкова по-радостен ще станеш; колкото по-радостен си бил, толкова по-неразположен ще бъдеш; а колкото по-малко скръб имаш, толкова по-малко радости имаш. И тези, които са боледували, те са повече калени, техният организъм е по-развит. Вие не обръщате внимание на тази неща, понеже не минават през вашето съзнание. Обръщате внимание на външните неща.

Тялото е облекло на душата и духа, дрехите са външен резултат. По дрехата можеш да познаеш какъв е един човек. По дрехите можеш да познаеш каква е цяла една култура, тя се изразява чрез дрехите. Например гащите на турците са завити и закопчани, а вътре са широки и дънест. Значи турчинът отвътре е щедър, а отдолу – малко пуска. При ев-

ропейците крачолите са отворени отдолу, всичко тече. Ще кажеш: „Това е една мода“. Но модата е обоснована на един закон. На български език каква дума има за мода? Каква дума са употребявали старите българи, преди да са знаели думата *мода*? Момите шиели нашарено по полите; сукманите им били с по 100–200 дипли. Това е външната страна.

Децата разбират живота по един начин, а възрастните – по друг. Съществува следният закон: еднообразието в живота всякога носи едно разочарование. В какво седи еднообразието? В еднообразието се ражда мързелът. Мързеливият човек казва: „Не ми трябва“. Той не поставя всяко нещо на мястото му, а там, където намери, и казва: „Уморих се вече“. Има някои ваши мисли, ваши желания, ваши постъпки, които не са поставени намясто. Натрупани са от сто, а може би и от хиляда поколения, и един ден във вашия организъм тези мисли започват да се събуждат. Те са като мухи, които са снесли яйца, и сега яйцата се излюпват – те си носят своя зародиш. Това е само за обяснение. Ще кажете: „Как ще се освободим?“. Няма да давате условия на яйцата да се измътват, защото ако не ги поставите в хубава обстановка, те няма да се излюпят.

Онова, което е полезно за вашето развитие, то е да се освободите от еднообразието. Вие слагате в ума си мисълта: „В следващото прераждане“. Младият казва: „Аз трябва да живея“. Но колко време ще бъде млад? До 45–60 години може да е млад, но след това и неговият пояс ще се влачи. Отначало го въодушевяват външни неща, но после – не. Всичко в света си има свой край. Понякога на човек му втръсва доброто или пиенето, или облеклото, или яденето, или пиенето, и оттам нататък този човек не можеш да го излекуваш.

Освободете се от еднообразието. Като ви говоря така, вие обръщате внимание на вашите дрехи. Отвън дрехите винаги трябва да съответстват на човека, да бъдат израз на човешкия ум и на човешкото сърце. Китайците правят на жените си малки стегнати обувки, слагат краката им в малки калъпи. Откъде е излязла тази мода? Една китайка, като върви, крета като малка птица. Попитали един кита-

ец: „Защо правите така?“. Той казал: „За да не хойкат нашите жени“. Дали тази е причината, това е въпрос; това е един повод. Китайците имат някои добри навици, но имат и много лоши. Всичко ядат: кученцето като агънце ще го опека и ще го изядат. За китаеца е голямо удоволствие да заколи куче и да го изяде. Ако вас ви накарат да ядете куче, ще се гнусите. По тези въпроси ние се отличаваме, нашето минало упражнява влияние. Но колко мисли и желания има, които приличат на такава храна!

В какво седи волята на човека? Вие искате друг човек да изгълни вашата воля, но първо направете така, че сами себе си да слушате. Човек представлява едно двойно същество. Той е единство по създанието си, но е раздвоен. Две същества живеят в човека. И даже съвременните учени говорят за раздвояване на съзнанието. Съзнанието на човека има две страни – някои ги наричат *нисш ум* и *висш ум*. Не раздвояване на съзнанието, но две разбирания има в човека за живота. В него има едно същество, което обръща внимание на външния живот, и друго същество, което обръща внимание на вътрешния живот.

И вие, докато сте млади, обръщате внимание на външния живот, а като остареете, обръщате внимание на вътрешния живот. Младите хора казват: „Няма да живеем като онези стари хора“. Младите искат да живеят навън. А като остарее човек, казва: „Няма да живея отвън като онзи глупак, а както старите живеят“. Кой е на правата страна?

Да допуснем, че някой казва, че е намерил Бога и Му се моли по три пъти на ден. Все се моли, но е недоволен, не е здрав и не му върви. Питам тогава: това негово верую реално ли е, или не? Бог е едно Същество съвършено, разумно, създал е света, а ти да не вярваш в Него, да бъдеш невежа – как е възможно това?

Възможно ли е да седиш на трапезата на един богат човек и да гладуваш? Може тези храни, които богатият употребява, да не подхождат на теб. При съвременния богат човек една овца може да умре гладна – богатият яде месна храна, а овцата не яде; и един вълк може да умре гладен, ако богатият яде само плодове – вълкът иска само месце. Това

са примери за сравнение. Вълкът е особена форма, която съществува в Природата, и трябва да знаем къде е станало отклонението, той не е форма, която представя обективния свят.

В Природата съществува един принцип, който руши като голям водопад, който пада отвисоко и руши канарите. Някой път вие казвате, че Бог е Любов, но какво разбирате под думата *Любов*? Любовта създава новото и премахва старото, не държи никога старите работи. Казвате: „Защо е създаден светът така?“. Малко по-различно трябва да разсъждавате. Ще ви дам един пример къде е съвременното заблуждение.

Една сестра дава килограм бяла вълна, а друга сестра – килограм синя вълна; смесват ги и правят две фланели. Едната сестра не е опитна и не е доволна – понякога ръкавите не е направила добре, а друг път – цялата фланела. Поради погрешки трябва да я изплете наново и втория път да направи една отлична фланела. Какво ще се изгуби от това? Вълната ще се изгуби ли? Не, това е въпрос на форма. Съдържанието е същото, но формата трябва да се измени. Ти казваш: „Време ще мине“. Ние ще се радваме, че времето минава. Ако не мине времето, какво би станало? Понякога е хубаво да се изгуби време и да се направи една хубава форма, отколкото да не се изгуби време и да остане старата форма. Много неща има в нас, които са осакатени и които трябва да се поправят.

Например допуснете, че един баща казва на сина си: „Къде си ходил днес?“; или на жена си: „Къде си ходила днес?“. Днес казва така, утре пак ще каже така. Представете си, че вие сте онзи син, на когото бащата говори така. Вие трябва да внушите на баща си как да говори. Аз бих казал на моя баща така: „Татко, днес аз ходих да видя едно семейство, в което бащата и всички други живеят много добре и си говорят много сладко. Ходих да слушам сладкото им говорене“.

Гледам, някоя сестра седи и маха с ръка – казва за някого: „Аз ще му дам да разбере“. Окултистка, а така гневно маха с ръка! После казва на котката или на кучето: „Пф!“

– плаши ги. Първо, не се спирайте на такива дреболии, не се спирайте никога да поправяте чуждите погрешки. Един съвет от мен: никога не се спирайте да поправяте една чужда погрешка. Детето ти е счупило стомна. Кажи: „Стомната е счупена. Това е една печалба за грънчаря“. Не отивайте да лекувате счупената стомна, не поправяйте старите работи. Ако имаш нова стомна, дай я на детето си. Някои хора имат обичай, като позакъсат малко, да обърнат някое старо палто на другата страна и да го носят. Не, не, това са лоши навици.

Светът не търпи старото. Формата, която е употребена веднъж, трябва да се смени. Животът употребява само веднъж една форма и после я сменя. Не дръжте старите форми, те трябва да се сменят – в това се състои прогресът.

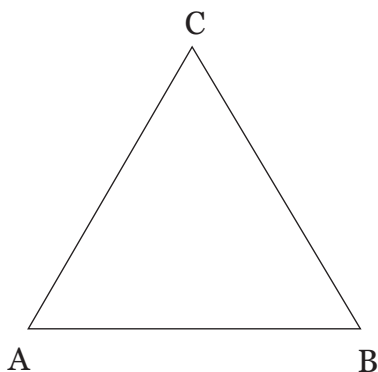
Ти ще растеш и ще учиш, ще разбираш законите на своята мисъл. Аз съм говорил за подмладяването, но вие не знаете още как човек се подмладява. Аз съм говорил как човек трябва да бъде добър, но вие не знаете законите как човек да стане добър, как да стане учен, как да се научи да пее. Има закони за пеенето. Вие сега се спирате и казвате: „Аз така съм научен“. Че на какво те научи дядо ти? Той свиреше криво и ти свириш криво като него.

Често разказват онзи анекдот за рака, който ходи криво. Малкият рак върви като баща си и цялото им нещастие е в това, че вървят криво – вадят ги от дупките и ги пекат. Бащата казва: „За да не ти пати главата, право ще вървиш“, а синът му отговаря: „Желая да се освободя и затова трябва да ми покажеш как да вървя“. Бащата започва да ходи криво и синът казва: „Татко, и аз ходя така“.

Трябва да имаме образец на правото ходене. Ти казваш: „Трябва да се живее добре“, но трябва да имаме формата на правото ходене. Някой ходи с наведена глава, прегърбва се и остава така прегърбен. Не си оставяйте гърбицата, поизправете се малко, не казвайте: „Остарях“. Ти започваш да чувстваш годините на гърба си, но да имаш години на гърба си, това е нещо външно, ти се самоизлъгваш.

Казваш: „Аз съм остарял“ – това си е твое безпокойство. Ненужните безпокойства, които имаш, това е остаряването.

Безпокоиш се за нищо и никакво. Ти седиш и се безпокоиш какво мисли Бог за теб – дали ще те благослови, или не. Вие имате едно разсъждение чисто човешко, прикачвате на Бога качества като на хората. Казваш, че Бог днес е разположен към теб, а друг ден не е. Не е така! И още казваш: „Господ прави каквото си иска“ – това не е вярно; щом казваш така, ти не разбираш света. Понеже всичко е вътре в Бога, всичко съставлява част от Него. Бог иска онова, което е направил, всякога да функционира правилно, понеже това са части, чрез които Той се проявява.

Ти като мислиш и живееш добре, това е приятно на Бога, а като не мислиш добре, това е малък дефект и Господ иска да го поправи. Бог ти дава съвет да не правиш това и онова. Три пъти Бог ти казва това, но ти не слушаш и идва една реакция. Три пъти като ти каже: „От А ще отидеш към В, от В към С и от С към А“, след това какво ще

стане? Ако вечно обикаляш този триъгълник, твоята енергия ще се изтощи, ти ще се изтощиш при обикалянето, ще изгубиш силите си. Тогава ще започне да става едно намаляване – в началото си обикалял този триъгълник много бързо, после – по-бавно, по-бавно, и най-после ще се спреш на едно място и ще кажеш: „Не мърдам вече оттук“.

Ти казваш: „Толкова усилия съм направил. Двадесет години съм работил над себе си“. Светът започва със спирални движения – това е теория на съвременните учени. Някой медиум в спиритичен сеанс си върти ръката на колело. Доктор Миркович често ме питаше защо медиумите правят така. Когато водата пада върху едно келево, цялата воденица се разтърсва, а когато се завърти келевото, няма никакво разтърсване. Казвам: когато дойде голямата сила в човека, той се разтърсва, а като тръгне водата, утихва. Ти казваш: „Аз мисля“. Какво разбираш в своето мислене? Или казваш:

„Стремя се да постъпвам добре“. Трябва да имате съгласие между мислите, чувствата и постъпките.

Много от вас тук сте без бради и мустаци, а някои сте с бради и мустаци. Едни от вас сте с дълги коси, а други сте с къси коси. Едните, без мустаците, ги наричат жени, а другите, с мустаците и брадите, ги наричат мъже. Питам сега: по какво се отличават мъжът и жената? Това са два принципа в Природата, които работят. Това са полюси вътре в живота – единият полюс подразбира противоположния. Две еднакви неща не можеш да ги събереш на едно място. Не можеш да направиш целия свят само от върхове и не можеш да го направиш само от долини; до най-високите планински върхове ще има долини и после пак върхове, и пак долини... Между планинските върхове някой може да е по-малък от друг; същото е и с долините, има едно съответствие. Ако се изравнят всички върхове, Земята ще бъде валчеста като една билиардна топка – тогава какви условия ще имате? Някой път искате всичко да ви се уреди гладко като билиардна топка. Разбиране трябва за сегашния живот, който живеете.

Гледам, че някой от вас понякога си вдига веждите нагоре – това е един навик, става неволно. Човек не е господар на тези елементарни движения. Ние влизаме в една специална област на живота. Мисълта е един силен фактор. Вие трябва да научите закона как да мислите добре. Чувствата, постъпките, всичко идва първо от човешката мисъл. Да мислим, както Бог мисли. И както светът е създаден разумно, така трябва да го разбираме. Да допуснем, че във вас се загнезди едно кисело чувство – като че нямате никакво отношение с хората, всички ви отстраняват, целият свят става чужд за вас, не искате да срещате никого и не сте доволен от себе си. Какво правите тогава? Някой ще се затвори в стаята, друг ще отиде в гората. Това отвърщаване, това еднообразие е неразбиране на живота.

Чета във вестниците, че един американец измислил уред – хипнотик, който издава еднообразни звукове. Хора, които са много нервни, не могат да заспят, но като пуснат хипнотика, заспиват. Като започнат да остаряват, хората

имат право на хипнотик. Старият човек започва да чува еднообразен шум в ушите си. Старият първо се интересува от живота, но хипнотикът го приспива и той казва: „Не ме интересува животът, вече ще се мре“ – това не е негова мисъл. Този американец е открил хипнотика и на младите, ако са станали неврастеници и не могат да спят, им се приспива от него. Индусите са по-умни – ако не могат да заспят, те концентрират съзнанието си върху върха на носа и заспват.

Ето няколко правила за правилно спане: трябва да имаш определено време за ядене; яж рано; съдвчи много добре храната си; мисли правилно и не оставяй в ума си никаква излишна мисъл; като дойдат някои мисли отстрани, не ги приемай.

Какво нещо е вярата? Един ще каже, че вярата е сила, която ни приближава към Бога, друг ще каже, че чрез нея се издига човек и тъй нататък. Писанието казва: „Повярвай и ще бъдеш спасен“. Но вярата по каква линия трябва да дойде? Вярата е нещо, което сега трябва да се създаде. Тя си има известен център, дори има два центъра. Има една вяра, с която можеш жена да станеш, мъж можеш да станеш, дете можеш да станеш, а като не знаеш как да помислиш, ставаш нещо, чиято форма не можеш да измениш. Всички хора днес страдат от вяра, която не е на мястото си. Някой казва: „Ще осиромашея“ и става според вярата му. Ти казваш: „Ще се разболея“ и става според вярата ти; или казваш: „Струва ми се, че всички ще измрат“ – и така става. В каквото вярваш, това става. Някой вярва, че може да напредне, и напредва; друг вярва, че няма да напредне, и така става. Може да четете много книги, цели теории, но някои от тях са близо до истината, а други са далеч.

Ще ви дам най-правилното определение: вярата е път, по който Любовта се проявява, надеждата е път, по който Любовта се реализира в света, а самата Любов е плод на Божествения Дух.

Вие седите и сте тъжни – мислите, че никой не ви обича, и нямате ясна представа какво значи да ви обичат хората. Майката, като обича детето си, ще го целува, ще го прегръща, ще му направи дрешки, ще му приготви леглото

и прочее – това е външната страна. Вие казвате: „Мен не ме обичат“. Да те обича един човек, това значи да е много внимателен към теб и да ти помага. Така се проявява Любавта на Бога. Бог е, Който е предвидил всичко за хората, и във всеки един момент Той създава онези малки, дребни условия, при които те могат да реализират своята мисъл. А ти вземаш една своя философия и казваш: „Не може ли по този и този начин?“ – така ти създаваш нови теории и работите не стават. Ако всичко става нормално, ти ще имаш един подтик. Ако с твоята вяра тонът ти като певец се подобрява, тогава е добре, но ако не се подобрява, тогава вярата ти не е правилна. Но най-напред трябва да имаш чисти мисли, иначе тези нежни гънки на ларинкса, които трептят, няма да произвеждат особени тонове и няма да предадат тази мекота, която е необходима.

При правилното мислене силата на човека се увеличава пропорционално, съразмерно. Вие искате изведнъж да бъдете силни като Бога. Защо не се радвате, че е достатъчно да има Един, Който да е силен? Защо вие искате да сте втори силен като Бога? Тогава между вас и Бога ще се роди спор. Питам: ако вие бяхте на мястото на Бога, какво щяхте да направите? Питам един човек: „Представи си, че ти дам сто милиона английски лири, какво ще направиш с тях?“. Той ми отговаря: „Ще си направя къща, ще си купя автомобил“. Казвам му: „Това струва десет милиона, останалите за какво ще ги употребиш?“, а той: „Ще ги дам под лихва“.

Някой казва: „Този човек не е толкова свят, онзи е по-свят от него“. По какво се отличава един светия от друг? Онзи светия, който има най-правилен възглед, има приложение на своята мисъл, на своите чувства и на своите постъпки. Той е така внимателен, че иска всичко, което има в себе си, да го предаде хармонично на другите. Той е един от добрите светии. Колкото по-малко разбира някой, толкова по-малко е светия. Светията трябва да има по-широка душа и по-светъл ум.

Същото е по отношение на музиката. Ако аз ви преподавах музика, щях да ви изнеса една съвсем друга теория. Не че тази теория, която имате, не е вярна, но с нея се по-

стигат основните работи. Има една друга страна на музиката, има тонове на живота, които съответстват на Любовта, и ако аз ги сложа в действие, те ще произведат един съвсем друг резултат. Вие не можете да имате понятие за тази музика, докато вашата мисъл не е права; докато не дойдете до правата мисъл, никаква висота на тоновете не може да имате. Правата мисъл, това е най-чистият извор, който извира от умовете на онези същества, които са постигнали своето съвършенство някога, във вечността. От тях излиза тяхната права мисъл, която изпращат към хората. Те казват: „Ползвайте се от нашата права мисъл“. И като дойде тази мисъл, онзи, който не я разбира, ще напусне дома си.

Ако сега дойде Христос в света, какво ще направите? Всички мъже ще напуснат жените си и всички жени ще напуснат мъжете си. Какво ще се постигне с това? Идеята с напускането не е ясна. Ти можеш да напуснеш само това, което не е естествено. Как можеш да напуснеш нещо, което обичаш? Ако ти имаш мъж, когото обичаш, тази любов от Бога ли е, или е от дявола? Като дойде Христос, защо ще напускаш мъжа си? Не, не, мъжът и жената ще се слеят в едно и ще отидат при Христос. Сливане ще стане, а не напускане. Казвате: „Като дойде Христос, ще напуснем телата си“. Не, тези тела трябва да оживеят. Духът и тялото са като полюси. Вие си дръжте възгледите, аз не искам да се занимавам с тях. Слабостите на хората ги познавам така добре, че понякога бих желал да не ги зная. Единственото ми желание е да се освободя и да не познавам хората такива, каквито са, но не мога.

Един човек отива при един светия – показва му се външно добър, но е раздвоен. Той казва: „Трябват ми 20 хиляди английски лири“. Светията му дава една торба с пари. Онзи казва: „Ще ме извиниш, но мисля да си направя къща, да се ожена и като си поуредя работите, пак мога да дойда“. Светията пробил дупка в торбата и по пътя парите паднали. Човекът се върнал в дома си, но в торбата имало само две лири и той се намерил в чудо, понеже торбата била здрава. Светията я бил поправил, докато той пътувал. След една седмица онзи се връща при светията и му казва: „Едно голямо нещастие ме сполетя – обраха ме разбойници“.

Всеки ден и вас така ви обират: вие имате едно щастие, което струва сто хиляди английски лири – като че сте в Рая, но един ден сте променени, като че цялата Вселена се е разрушила и казвате: „Всичко отиде“.

Сега вие сте попаднали в закона на еднообразието. Престанете да желаете да станете светии, не желайте да станете и учени, и богати, и музиканти. Какво трябва да желаете? Желайте само да пеете, не да станете музиканти, но да пеете. Най-лесната работа е да станеш музикант, но не е лесно да пееш, без да си музикант. Много музиканти са ми говорили за сегашните теории за диезите и бемолите, за дългите времена и за късите времена, за алегро, за анданте и прочее. Музиката има дълги и къси интервали, които зависят от времето. Първоначално ритъмът започва полека, после стига до върха на най-силното движение, после започва обратния ход, после пак може да се засили. Когато музиката стигне до върха на най-силното движение, може да спре за малко. И в мисълта има такова вливане. Понякога казваш, че мисълта ти тече бързо.

В теб се заражда мисълта: „Кой ме е родил и защо?“. Когато си се родил, ти си се раздвоил на две страни: имаш две очи – дясно и ляво; едната ти страна е деликатно сложена, а другата – груба; едната страна на лицето ти има мъжки черти, другата – женски, криви, деликатни. Понякога лицето се изпъстря с начупени линии. Това показва, че сте минали един много бурен, разбъркан живот. Вашето тяло е книга, на която е написан животът ви и вие трябва да я четете, за да можете да се справите. Това, което носите, е само част от човека. Човек още не е напълно изпълтен в тялото. Когато пресъздадете тялото си и станете напълно изпълтени, тогава ще станете господари. Сега вие се нуждаете от външна подкрепа.

Първото нещо, което ви спъва, това са вашите мисли. Всички имате безброй желания и не знаете как да ги реализирате. Не можете да постигнете нещо, но го желаете. Например една жена си мие чиниите в кухнята, казва си: „Сега да съм царица!“ и се поусмихва малко. Слугата копае с търнокопа, въздъхва, позасмее се малко и казва: „Сега да съм някой цар!“.

Питам: защо хората копаят и защо режат с трион? Германският император допреди десет години е изрязал десет хиляди дървета; всяка сутрин е правил гимнастически упражнения – рязал е с триона, защото тази енергия, която се е раждала в неговия ум, е трябвало да я пласира някъде. И ако германският император беше рязал дърва преди да стане Общоевропейската война¹⁹, щеше да бъде по-добре. Трябва да режеш, преди да направиш нещо, а не след като го направиш.

Един английски мисионер отишъл в Африка, мисля, че в Трансваал²⁰, в английските колонии. Една вечер, както си седал в стаята, вратата се отворила и влязъл старец с дълга бяла брада, седнал на стола, погледнал го и му казал:

– Ще ти кажа нещо, но да не се уплашиш. Аз не съм от живите хора, а от умрелите. Имам голяма нужда от твоята помощ. Аз съм английски владика, живях преди двеста години еди-къде си в Англия и се казвам така и така. Запиши си това.

Мисионерът записал всичко и онзи продължил:

– Аз не живях по владишки както трябва, а живях по човешки и сега опъвам каиша. Живях един живот не както Бог искаше и сега се намирам в трудно положение. Проповядвай ми, както проповядваш на живите хора, за да може да се обърне моето сърце и да променя живота си. Двеста години се скитам и не мога да намеря мира.

Мисионерът погледнал владиката и му казал:

– Хубаво, ще си помисля до утре вечер.

Владиката казал:

– Ще дойда утре вечер да довършим.

На другата вечер дошли други двама човека. Мисионерът си отворил Библията и им проповядвал. На третата вечер дошли трима, после станали четирима, след това петима, шестима, седмина, осмина – стаята му се изпълнила със слушатели. Мисионерът започнал да отслабва, лицето му хлътнало и той си взел отпуск, за да си почине. Отишъл в посочения английски град, да провери дали преди двеста години е живял такъв английски владика – и датите, и имената били точно такива, каквито ги записал.

Сега, доколко е верен този пример, това е въпрос. Да допуснем, че е верен. Значи работите мъчно се поправят в онзи свят, а тук по-лесно се поправят – тук е едно училище. Погрешката, направена на Земята, тук се поправя, там няма условия. Всички души искат да се възплътят на Земята, за да си поправят погрешките.

И на вас ви трябва пробуждане. Пробуждането се състои в това да мислите право. Ако следвате Божествените закони, може съвършено да измените вашата съдба. Да мислите, както Бог мисли, или да следвате онези закони, които Той е поставил. Това, което Бог прави, вие не можете да го направите. Ние грешим, като искаме сърцето ни да бие както Божието сърце – това е голяма опасност, човек може да се възгордее.

Христос, като дойде в човешка форма, се смири. Ти казваш: „Аз съм чадо Божие“. Чадо Божие си, но се намираш в една форма и ще се подчиниш със смирение. Устойчивостта не е страх, а благоразумие. Идва една хала, какво ще направиш? „Ще отстъпя, нека мине“ – тази мъдрост е само една твоя мисъл. Гладът е една хала. Какво ще направиш? Ще викаш, ще викаш и най-после ще кажеш: „Да си върви“. Детето обича този дядо, който го потупва или помилва, когато мине покрай него. Друг дядо минава намусен пред детето и то взима един камък и го удря по гърба. Детето казва: „Аз ще ти кажа на тебе!“ и си отива; това е един лош атавизъм. Някой религиозен човек гледа нагоре с лъжливо смирение – това е религиозен атавизъм.

Сега ти носиш един живот, който е чужд. Носиш една дреха, която не е твоя, но един ден ще ти я вземат. В Америка за един костюм за бал, взет под наем за една вечер, ще заплатят хиляда лева. Та вие носите един костюм благочестив, но за 24 часа. Оставете тези купешки костюми; за предпочитане е една твоя дреха, отколкото купешките. Ние трябва да се освободим от старите дрехи, които дедите са ни оставили. Някой казва: „Този има характера на дядо си“. Дядо му бил скъперник, разюздан, не обичал да услужва и сега всичко това трябва да се изправи. Първо трябва една трезва мисъл и любов; всички хора трябва да обичате еднакво.

Съществува окултен закон на древните учени. Той е следният: колкото си по-близо до центъра, толкова си по-свободен и колкото си по-далеч от него, толкова си по-ограничен; тези, които са най-далеч от центъра, са най-ограничени. Трябва да дойдеш до такова състояние, че да имаш поне една относителна свобода. Как се добива относителната свобода? Ще намериш един човек, към когото в теб да се зароди едно чувство на обич, със свещ ще го търсиш. Поне един човек да има, който в даден момент да стане противоположен полюс на твоя живот и ти да започнеш правилно да мислиш. Не намериш ли този човек, ще се въртиш в една спирала, без да разбираш живота – няма да има изтичане, няма да има никакъв смисъл в живота ти. Но след като го намериш, вие двамата ще намерите още други двама. Щом двама се обичат, трети не трябва да влиза между тях. Тези двама ще намерят други двама и четиримата ще станат едно; те ще намерят други четирима; после осмината ще потърсят други осмина – и така ще стане сливане.

За да разберат една камбана, тя трябва да звъни. Ако дава хубав тон, ние казваме: „Хубаво звъни тази камбана“.

Четири неща трябва да занимават ума ви: светлината – чрез нея идва знанието; въздухът – от него идва силата на човека като диша; водата – от нея идва животът; храната – от нея идва доброто в живота. Следователно доброто в човека, това е последният резултат. Светлината и храната са двата полюса, те се различават. Единият полюс е *A*, другият полюс е *B*. При *A* е светлината, а при *B* е храната, хлябът. От хляба по-далеч не може да отидете. След като ядеш, ще ти се доспи и след като се наспиш, ще се пренесеш през полюсите на светлината, през въздуха и водата, и пак ще дойдеш до хляба.

A*B*

Чрез светлината ще мислиш право, чрез въздуха ще добиваш сила, чрез водата животът ще влиза в теб – чрез чувствата. Твоите чувства не могат да се облагородят, ако

не знаеш законите на водата. А доброто, това, което става основа на живота, е храната. Говоря сега обективно. Ако знанието и силата дойдат на помощ и доброто даде материал, чрез който животът може да се прояви, тогава можем да напредваме.

Вие мислите как ще ви посрещне Христос на онзи свят, представяте си ангелите – това може да е вярно, а може и да не е вярно. Това, което ще срещнете, наум не ви е идвало. Някой казва, че е видял ангели. Вие не знаете какво е един ангел, не знаете каква красота, какво лице има той. Като те погледне, в теб ще настане такъв мир – всичко в теб ще се стопи, всички твои недоволства ще изчезнат, ще се възцари една нова светлина и ще се зароди желание да бъдеш като него, няма да можеш да се освободиш от тази форма. В ангелското лице няма нищо користолюбиво – това е един поглед на дете, един така хубав поглед, че от всичко те освобождава. Умът, силата и животът в ангела така са съчетани, че ти виждаш изящна съразмерност в тялото му и лицето му.

Някои казват, че са виждали ангели. Понякога служебни ангели се явяват с голяма светлина, която може да ослепи човека. Един ангел се яви на апостол Павел, когато той отиваше за Дамаск. Като му се яви Христос, апостол Павел ослепя и трябваше хората да го лекуват, за да паднат люспите от очите му. Ако и на вас ви се яви ангел, може да ослепеете. И тук, на Земята, между вас има някои ангели, но за да ги познаете, трябва да имате вътрешно прозрение за нещата. Вие казвате: „Сега нямаме ли прозрение?“. Имате, но умът ви е отвлечен.

Една слугиня загаря яденето – тя е млада, 19-годишна, не само веднъж ще го загаря. Вижда на улицата един ангел с много хубав костюм и тя си облича дрехата, слага си шапката и се оглежда в огледалото, но тенджерата цъпри и докато се облече, яденето загаря – така ще го обясни един психолог. Друг ще види причината в това, че е била поканена на бал и като е видяла ангела с тези дрехи, и тя е поискала такива. Така че има две причини. Но тя защо иска да отиде на бал? Там хората си правят рандеву, половината

са мъже, а другата половина са жени, десет години не са се виждали и си казват: „Много се радваме, че се виждаме. Хайде да се сродим“.

За онзи, който разбира, всички прояви в живота са еднакво добри, а за онзи, който не разбира, някои неща са по-маловажни. Главата е важна, но важни са и краката, които носят тази глава; важни са и ръцете, и мускулите, и малките влакнца, които ѝ помагат. Онзи, който пази Божиите работи, знае, че ако се поквари една малка нишка, това ще се отрази на цялото тяло.

Какво разбирате под думите *светски човек*? Някои българи са големи философи, много трезви. На един човек му засвирият някоя песен и той казва: „Дайте ми сто грама винце“. Слага си шапката на масата и запява една стара песен – как някога са живеели добре, как дядо му е бил добър човек, как сега светът се е развалил. Като чува как свири цигуларя, идва му да направи добро – да купи един чувал брашно и да го занесе на една вдовица. А на друг човек цигулар не му свири, той никакво вино не пие, държи си кесията стегната и за Бога говори. Кой е на правата страна? Онзи, на когото цигуларят свири, сърцето му се отваря и той дава – ако даде два чувала брашно, още по-добре.

Апостол Павел беше напреднал в мистичния живот и казваше: „Когато искам да направя добро, злото идва“. Един беден човек отивал да види дъщеря си. На пътя видял една отворена кесия и забравил за дъщеря си, но след като взел кесията, започнал да мисли какво да ѝ купи. Какво лошо има, че се е спрял при кесията? Това е една мома, която го поглежда, и той се спира. Тя му дава команда да се облече хубаво и той отива у дома си, измива се, хубаво се сресва и търси начин пак да я види. Той е войник. Вие ще кажете: „Това са детински работи“. Това е един закон, който функционира вътре – трябва да виждаш закона, който функционира и в младата мома, и в момъка.

Животът трябва да се прояви в правилна форма, тогава и ти, и обкръжаващите ще сте доволни. Христос казва: „Така да просветнат делата ви и умовете, и сърцата ви, че като видят тази светлина, да прославят Отца ви, Който е

на небеса“. Това няма да стане в един ден, нито в една седмица. Може да стане и в един ден – не е мъчна работа. Не искам да се спирам върху това. Някои от вас сега слизате надолу, но казвам ви, че следващия път ви предстои още по-висок връх и пак трябва да се качите. Вие сте се качили на връх, който има най-малката височина, а следващият връх има по-голяма височина и по-големи възможности. Под *височина* подразбирам и придобивки вътре в живота, а под *качване на един връх* не подразбирам само едно обикновено качване.

За една седмица си задавайте въпроса защо трябва да бъдем доволни. Дойде ли в теб едно недоволство, попитай се кои са причините, защо си недоволен. Някой път и като си богат, си недоволен, и като си учен, пак си недоволен. Недоволството трябва да обърнете в един стремеж за придобивки.

Англичанинът казва: „I die“, което значи: „Аз умирам“. Българинът казва: „Дай!“. Когато англичанинът умира, българинът живее и казва: „Дай!“. Двете думи се произнасят по един и същи начин и на английски, и на български език. В Природата има еднакви звукове, които имат диаметрално противоположно значение. Това, което за англичаните означава *смърт*, за българина означава *дай*. На български език *шекер* има едно значение (захар), а на еврейски означава *лъжа* – едно съвпадение. Лъжата произтича от факта, че искаме да сложим в основата на живота материята. Материята е само една възможност на Духа; това са условията, при които Духът може да се прояви. В материята вие не ще може да намерите смисъла на живота – там ще намерите само външните условия. Ти ще се облечеш и тази форма ще зависи от Духа. Духът е използвал формите на материята.

Допуснете, че имате известно разногласие помежду си. Аз не искам да се примирите, но след като не се обичате, поне дотолкова да сте разположени, че да се поздравите. Като се срещнете, вие казвате: „Не искам да го поздравя“, а и той си обръща гърба и казва: „Не искам да го поздравя“. Какво печелите, като не се поздравявате? Какво печелите, като си обръщате гръб един на друг? Гърбът представлява

егоистичният свят, а лицето – Божественият свят; гърбът представлява адът, а лицето – Раят. Обръщаш лицето си към един приятел – ти си в Рая; обръщаш му гръб – ти си в ада, и двамата сте в ада. Искаш ли да излезеш от ада, обърни лицето си към човека и му кажи: „Приятно ми е, че ви срещам. По-рано ви срещях с гръба си, сега ви срещам с лицето си“. Онзи ще каже: „Знаете ли, че вашите думи бяха тежки?“. Ти ще му кажеш: „Те бяха думи от ада, но сега излизат от Рая – приятно ми е, че ви срещам“. В Рая хората живеят по друг начин. Щом обръщаш лицето си към човека, положението веднага ще се измени.

И Бог казва: „Обърни се към Мен“. Ти се молиш, но гърбът ти е обърнат към Бога. Ще обърнеш лицето си към Него и ще Му кажеш следните думи: „Татко, досега аз не съм изпълнил закона Ти, но сега реших да го изпълня както си наредил. Няма да направя думите Ти на две“. Ще изпълниш Волята Божия. По-рано искаше хората да се отбиват от пътя ти, а сега ти ще се отбиваш; по-рано искаше първо място, а сега ще го дадеш на хората.

Любовта я няма още тук, понеже не си местите столовете – тук седи квартирният въпрос. Не говоря на вас, всичко това се отнася до разбирането на вашите дядовци и баби. Вие носите стари неща. Питате: „Знаете ли как са живели моите дядо и баба?“. Знам как са живели, всичките ви книги съм чел, мога да ви държа цели лекции за това. Ще ми бъде крайно приятно да ми донесете книги с друг характер: как се развързват кесииите, как се прощава на приятелите и прочее. Сега от тези добри книги донесете.

Сегашният ви живот е предисловие. Новите книги ще ви бъдат полезни. В тях има нещо, което е за вас и което ще използвате. А досегашните книги ще ги сложите настрана, тях ги знаете. Книгата, която донесохте, беше от дядо ви, а сега ще донесете от томовете на баба си. Жените още не са се проявили в света, понеже чакат дядовците да се проявят. Бабите поне ще имат проправен път и ще дадат метод за прилагане.

На английски език за богослов, който е станал доктор по богословие, се казва *DD (Doctor of Divinity)*. Българите

казват на воловете: „Ди, ди!“. В България всички земеделци са произвели своите волове в доктори. Като впрегнете вашите мисли и думи, ще им кажете: „Ди, ди!“, тоест: „На работа!“. Знанието, което имате, е полезно, но то е само предисловие на това, което ще дойде. То е полезно за самовладеенето на нашите мисли. Като минавам покрай хората, усещам едно ужасно дразнене, чувам един шум. Човек, малко като го бутнеш, става като кон – иска да те ритне. Волът, като го бутнеш, иска да те бодне. Малко ще упражните самообладанието си.

Като дойде страданието, ще го вземеш с щипци и ще го огледаш. Ти казваш: „Аз страдам“. Че вие още не знаете какво нещо е страданието. Трябва да разбирате как да се справяте с него. Ако дълго време гледате страданието си, във вас ще се зароди едно ново чувство и вие ще намерите в страданието една работа, чрез която ще ви дойде голямо благо. Отначало мислите, че страданието е затвор, но ако го огледате хубаво, ще видите една работа, чрез която ще дойде голямото щастие, което вие очаквате. Като страдате, не се обезсърчавайте.

Понякога чувствате една голяма празнота. Радвайте се, че я чувствате, понеже вода се слага в празен съд. Пълното сърце трябва да се изпразни, а празното – да се напълни. Това е закон на Природата. Тези смени съществуват. Вие се дразните – дразненето е едно неразбиране на дадени закони. Например дразни ви, когато духа вятър и влиза прах в очите ви, но вятърът ще донесе дъжд, който ще напои тревите и житото и ще има плодородие. Така че не се дразнете – това е прах, който ще донесе своята полза. Вашите страдания са тези, които носят благата.

Единственото Същество в света, Което страда, е Бог. Другото страдание е само отчасти страдание. Бог ти е дал свобода и ти си злоупотребил с нея. Бог е в състояние да смаже тази форма, но Той се въздържа. Остава те с векове – да се разкаеш и да се поправиш един ден. Не се противете на Божиите разпореждания. Познавайте страданията и не им се противете. Не се противете и на злото.

От мое гледище аз се радвам, че сте недоволни; като станете доволни, пак ще се радвам. Като сте недоволни, радвам се, че ще станете доволни, а като сте доволни, радвам се, че ще станете недоволни. Когато се радвам на доволството ви, аз съм мъж, а когато се радвам на недоволството ви, аз съм жена. Следователно радостта е за мъжа, а недоволството е за жената. В превод: работата и копането е за мъжа, а почивката е за жената; мъжът, който се е радвал, ял и пил, ще работи, а жената, която е недоволна, ще си почине. Когато ти си недоволен, жена си, защото недоволството произтича от чувството, а радостта – от ума. Случва се нещо, ти не знаеш защо се е случило и си недоволен – ти си в чувствата. Излез от областта на чувствата и намери ума. Искаш да направиш едно добро и когато намериш в каква форма да го направиш, ще бъдеш доволен, а ако не можеш да намериш добра форма, ще бъдеш недоволен. Да не можеш да издържиш това, което чувстваш, това е недоволство.

Умът носи радост, а сърцето носи недоволство. Но сърцето носи условията, при които умът може да бъде радостен, и умът носи условията, при които сърцето може да разреши вечната задача на недоволството.

Сега ще ви дам една задача за една седмица. Всеки ден отбелязвайте колко пъти през деня сте мъж, тоест колко пъти сте радостен, и колко пъти сте недоволен. Отбелязвайте си и времето – дали е облачно, дали вали дъжд, дали има вятър и прочее. Много е важно да се види и какво е времето – има едно съответствие.

13. лекция, 19 декември 1934 г., София, Изгрев

ПРОВОДНИЦИ

Отче наш

Всичко в живота е постижимо

Ще прочета от 6. до 16. стих от 2. глава на *Първо послание на апостол Павел към Коринтяните*.

Има няколко начина за разбиране на нещата и те трябва да се спазват. Съществува едно заблуждение: ние считаме истината за нещо материално, което можем да намерим някъде. Трябва да си съставите истинска идея за голямото и малкото. Какво ще приказвате на глух човек? За да разбира, първо трябва да са му отпуснени ушите. Какво ще говорите на слеп човек за светлината? Или какво може да разказвате за хубавите цветя, за миризмата им, на човек, чието осезание не е развито? А има и други сетива, някъде вътре в човека, които трябва да се развият. Има два вида сетива. Едните са груби и схващат нещата много повърхностно, само отгоре. Който не разбира, като види една дреха, се повлиява от цвета ѝ, гледа да е шарена, пъстра, и казва, че е хубава. А който разбира, първо гледа качеството на плата, от какво е направен, после идва цвета – същината е самият плат.

Песента, която пеете, си има една външна краска, има си известни правила. Казват, че трябва да има време, такт, но един пее една песен, друг я пее и не могат да я изпеят правилно. Може да дадеш на песента две различни съдържания. Има известни интонации в гласа, които със знаци не могат да се предадат; може да се предаде нещо на думата чрез модулация.

Всеки от вас има известни схващания за някоя теория. Имате идея за Бога, но смътна. Имате идея за баща си, за майка си, но ако ви попитат конкретно какво нещо са те, ще се намерите в чудо. Ти виждаш баща си така, както всички други хора. По какво се различава баща ти? Значи тази идея не може така лесно да се определи. Някой казва: „Говори

ми истината“. Може да се говори истината, но това е обикновената истина. Ти не можеш да говориш Истината, ако не живееш в нея. Не можеш да ходиш, ако не си жив. Не можеш да мислиш, ако не си умен – умът трябва да предшества мисълта; животът трябва да предшества движението, защото движението е резултат на самия живот.

Някой казва: „Не ми е добре“. Добре да се живее, това е отлично понятие. Сега не живеете ли добре? Къде ще намерите хора, които живеят по-добре от вас? Как се живее добре? Слава Богу, не сте глухи, сте слепи, обонянието ви е наред, езикът ви е намясто, виждате, разговаряте, смеете се, пишете. По какво се отличава добрият човек? Под *добър човек* не разбираме този, чиито джобове са пълни с пари. Добрият човек е проводник на живота. Той пари не дава, джобовете му са празни, но където мине, оставя нещо повече. Той е като Слънцето – където мине, всичко расте, навсякъде дава живот. Това е добро. А да се дават пари, жито, така да се прави добро – това са само резултати.

Да допуснем, че ви дадат да пишете по темата: „Какво нещо е добрият човек“. Всеки ще пише както разбира. Вие давате мнението си, че еди-кой си човек не е добър, защото не ви е казал сладка дума, не ви е погледнал както трябва и казвате: „Той не ми харесва“. Щом ви погледне мило, казвате: „Като този брат никъде няма, а онзи гледа студено – него не го харесвам“. Това са много повърхностни разсъждения. Право е, че онзи, който е добър, е като Слънцето – всеки лъч, който идва от Слънцето, носи живот.

Първо, не се спъвайте. Вие често се спъвате и заприличвате на онзи старец, който седял до едно дърво, а малкото му внуче се приближило с един конец до него и му казало: „Да те вържа, дядо“. Започнало да обикаля дядото с конца, а той се смеел. В началото дядото си мислел, че това е смешно, но като го обиколило детето двеста пъти, казал: „Дядовото, ще ме омотаеш“. Детето казало: „Я се освободи!“. Като се омотаеш с тънкия конец двеста пъти, ще се намериш в трудно положение. Да кажем, че ти си умен стар човек. Искаш да свършиш една работа, но казваш: „Тази работа няма да я бъде“ – с това конецът е замотан един път.

Пак повтаряш: „Тази работа няма да я бъде, не ми хваща окото“ – ето втория конец. „Няма да я бъде, няма да я бъде“ – тази отрицателна мисъл постоянно те обикаля и завързва, ти се свързваш с нея.

Казваш: „Като отидем на онзи свят... Като умрем...“. Ти не знаеш какво нещо е умирането, какво нещо е онзи свят, не си бил между ангелите – имаш смътна идея за това. Представяш си, че като отидеш на онзи свят, ще те посрещнат с песни и цветя. Възможно е, но възможно е и да няма никакво посрещане. Писанието казва: „Онова, което Бог е приготвил за онези, които любят, око не е видяло, ухо не е чуло и на сърцето на човека не е идвало“. Съществата, които любят, са най-разумните същества; за да любиш, трябва да бъдеш най-разумното същество.

Понякога питаш защо трябва да обичаш. Ти няма какво да обичаш, а ще станеш проводник на Божествената Любов. Не обичай хората, но стани проводник на Любовта на Бога – да мине Любовта през теб. Някой пита: „Като обичам, какво ще стане?“. Казвам: „Ще стане това, което става с прозореца“. Прозорецът, ако пуска светлина, е авторитет, ако не пуска, изхвърлят го и поставят друг. Значи, ако пускаш Любовта да минава през теб, ти ще седиш в живота, а ако не я пускаш, ще кажат: „Този прозорец не е хубав“, ще те извадят и ще поставят друг. Това изваждане става често.

Ако не си разположен духом, тогава не си добър проводник на Божествената Любов и това неминаване на Божественото през теб ти причинява страдание. Значи страданието показва, че има някакъв дефект. Страданията не са нещо произволно. Пиеш студена вода, капилярните съдове се свиват, а имаш изобилна кръв, която не може да тече свободно и се явяват болки. В някои случаи изстиването може да дойде отвън. Навън е студено, ти изстиваш и казваш: „Неразположен съм, не зная какво ми стана“. Мислиш, че си урочасан, че зле ти е погледнал някой, а причината не е там – тя е във времето. Ако погледнеш барометъра и термометъра, ще видиш, че температурата е паднала с десет градуса, което е причина за твоето неразположение, а не че някой те е погледнал криво – това е само съвпадение, едно следствие.

Всяко неразположение, което имате, показва, че някъде има дефект – или във вас, или в обкръжаващата среда. Причините на вашето неразположение може да са чисто материални, може да са духовни, а може и да са от умствен характер. Може да са в яденето, във въздуха, в светлината, във водата, във вашите чувства, във вашия черен дроб – ако той не функционира правилно; или може да са във вашия далак, или във вашия слънчев възел, или в малкия ви мозък, или в задната, или в предната част на големия мозък. Където и да са, трябва да ги намерите. Когато дойде във вас едно неразположение, трябва да направите научни изследвания и да намерите на какво се дължи.

Между ученика и учителя има известно отношение. Забелязал съм, че някой път ученикът показва нещо на учителя, а учителят го блъсва по лицето и казва: „Марш!“. Ученикът не знае защо го е плеснал учителят и учителят не знае – у него се е зародило едно такова желание. Учителят, като погледне друг ученик, не го блъсва по същия начин, а е любезен с него и ученикът се старае да разбере, образува се една вътрешна връзка. Учителят казва: „Вижте, този ученик разбира“. Коя е връзката? Защо изпъжда единия, а на другия обяснява? Вие ще кажете: „Той обича повече другия“. Всеки ще намери противоречия в живота, в семейството и прочее. Всеки ден вие приемате един, а друг изпъждате; една мисъл изпъждате, а друга приемате, котките я. Вие ще кажете: „Това е мой навик“; или: „Този е по-добър, а онзи не е така добър“, но може и да не е така.

Не мислете, че когато някой човек е сериозен или плаче, това е нещо лошо, а когато се смее, е нещо добро. В смеха има разширение, а в плача има интензивно свиване. Но понякога има плач, който разширява. Плачът е един метод – който плаче, се мие, чисти се и казва: „Колко ми е лошо“. (*Учителя пее тези думи.*) Пее си той: „Колко ми е лошо, лошо, лошо“. След един-два часа виждаш, че той вече е весел. Този човек се е прал – какво лошо има в това? Той си казва: „Окалял съм се, трябва да се изчистя. Изчистих се“. (*Учителя изпява тези думи.*)

Трябва ви един вътрешен научен метод за самоизследване. Вие казвате: „Не зная какво ме споходи днес – не ми

върви, урочасаха ме“. Тук няма уроки. Не че изобщо няма, има уроки в света. Срещаш някой човек с гъсти магнетични и електрически течения, който те напълва с кал и не можеш да се освободиш. Като не можеш да се освободиш от неговото електричество, ще те заболи главата. Има хора, които, щом ги погледнеш, те урочасват. Бабите често лекуват уроки. Има хора, които, като погледнат един здрав бивол, казват: „Много хубав бивол“, но той пада. И ако не дойде бабата, биволът може да умре. Тича бабата, блъсне, потегли бивола тук-там и той стане, разтърси се. Уроките, това са духовни удари. Не мислете, че няма такива удари – в Духовния свят има. Трябва да изучавате силите, които действат вътре и вън от вас. Сега вие изучавате само резултатите. Един човек ви е неприятен, но това е резултат.

Разказвах ми един пример за момък, който се влюбил в една чорбаджийска мома. Той нямал нищо, нямало къде да се завърти – за женитба и дума не можело да става. Дошъл друг кандидат, дядото на когото му оставил голямо богатство – двеста хиляди гроша, и старите харесали него. Ние във всички неща поставяме един материален елемент.

Материята е равностойна на енергията. Материята е събраната енергия на едно място, на която в даден случай ти можеш да разчитааш. Но трябва да разбираш качествата на тази енергия, която е вложена в теб. Първо трябва да знаете да оперирате с вашето тяло; трябва да знаете как да оперирате с известни енергии и материи във вашия мозък. Няма да оперирате само с някои клетки; те са безброй и трябва да знаете да впрегнете всичките на работа – тогава ще имате едно хубаво разположение. Ако седиш и повтаряш: „Аз трябва да бъда добър“, това е едно еднообразно положение. Ти и без това си добър, по-добър човек от теб няма.

Какво трябва да разбираме под думите *по-добър човек*? Ето какво разбирам аз. Срещам един здрав човек на пътя. Казвам си: „По-добър човек от този няма“ и го питам: „Колко ще вземеш да пренесеш товара?“. – „Толкова ще взема.“ Къде ще търся сега друг? По-добър човек от този, който може да извърши една работа, няма. След време може да намериш друг, но не казвай, че този човек е по-добър от

онзи. И не казвай, че човек, който нищо не е направил, е по-лош – този, който не ти е услужил, може да е добър.

Ти казваш сега: „Аз досега нищо не съм направил за Господа. Трябва да се излее Духът върху мен и да отида да работя“. Вие считате Духа като нещо, което ще ти се налее. Казано е: „Ще ви изпратя Духа Си“ – под тези думи се разбира образуването на една вътрешна връзка. Идването на Духа не е нищо друго, освен образуване на връзката. Щом тя се образува, тогава разумният Дух започва да действа. Вие имате един затворен кепенк и стаята ви е тъмна – трябва да го отворите, за да се образува една връзка между светлината и вас, за да може тя да прониква в стаята ви. Това не означава, че светлината сега се образува – тя си съществува, но сега ще влезе във вас.

Вие очаквате Духът да дойде. Когато станете проводници на Божията любов, тогава Духът, Разумното, ще действа. Просто премахнете онази малка причина, която спъва. Вие казвате: „Аз още не съм готов“. Днес казваш така, утре казваш така, станеш на 45, на 60, на 70 години и казваш: „Не съм готов“. Станеш на 80 и повече години, задигнат те и ти казваш: „Когато дойда друг път“. Не, стани днес и кажи: „Днес съм готов“. Никога не казвай, че не си готов. Под думите *не съм готов* може да разбираш, че не си готов да вдигнеш Земята, да нахраниш целия свят и прочее, но днес може да си готов да направиш едно малко добро, което другите не могат да направят. И като го направиш, в теб ще дойде една нова топлина.

Един човек го завързали с тънък конец и му казали: „Да не мърдаш, че ако мръднеш, ще се порежеш“. Той седял, гледал да не бута конца и си мислел: „Ще се порежа. Да дойде някой да ме освободи“. Дошъл един и казал: „Какво седиш тук?“. Като го ударил с едно дърво, конецът се скъсал при мърдането и вързаният казал: „Този конец не бил толкова опасен“. Вие седите вързани, идва едно голямо нещастие отгоре ви и вие скъсвате конца. Малки работи има в живота, които ви спъват – най-малките работи. Вие казвате: „Защо Господ допусна този дявол, който ме е вързал?“. Защо ти допусна дяволът да те върже?

Дяволът е шегаджия. Гледам, един доста възрастен човек е заспал върху сламеник, а едни деца му зашиват крачолите един за друг, след това запалват сламата с кибрит и се скриват. Старият се чуди. Аз го наблюдавам. Той си спомня, че си е легнал свободен, а сега панталоните му са зашити, палтото му е зашито за сламеника и не може да разбере как е станало това. Казвам му: „Друг път, като заспиваш, не оставяй да има деца около теб. Сега тях ги няма, изчезнали са“. Аз изяснявам един психологически закон. Ти си легнеш спокоен, но някои деца те зашиват, и като дойде огънят, се намираш в противоречие, в трудно положение. Този дядо не може да се освободи – зашит е, но аз имам ножче, освобождавам го. И той, като дойде на себе си, усмихва се малко и казва: „Те са такива, тези малки чортове. Само да зная кои са!“. Питам: откъде се заражда тази идея у тези деца?

Да ви приведа друг пример. В Америка преди 40 години губернаторът на един от щатите отива с кабриолет с един кон в университета, за да посети сина си и да говори с ректора. Излиза след час и вижда, че кабриолетът е на покрива на университета; конят е долу, а кабриолетът – горе. Той платил на студенти да се качат и да свалят кабриолета. Кой са направили това, никой не знае. В същия университет правят друга шега. Всеки ден ректорът на университета се разхожда с кабриолет. В негово отсъствие студентите измъкват предните колела на кабриолета и ги слагат отзад, а задните слагат отпред. Ректорът се качва на кабриолета и усеща, че нещо не е в ред. Среща го един студент и му казва: „Господин ректоре, задните колела на кабриолета ви са отпред, а предните са отзад“. Слиза ректорът, студентите започват да сменят местата на колелата и въпросът се урежда. Това става в една просветена Америка.

Децата правят такива шеги, но в случая това не са глупави деца, а студенти от трети и четвърти курс – и те искат да направят шега и да се посмеят. Та казвам: у човека има един вътрешен произвол, който трябва да намерите и да уредите. В друг американски университет често взимали кабриолета на ректора и отивали с него на бостана да крадат дини. Ректорът си търсел кабриолета и му казали, че

той е на бостана. За да проучи работата, той се дегизирал като студент и отишъл с тях на бостана. Тъкмо слезли от кабриолета, ректорът казал: „Ву!“ . Студентите го познали по гласа и оттам насетне шегите престанали.

И вие кажете на произвола, който съществува във вас: „Ву!“ и въпросът ще се реши. Тези студенти лекуват ректора. Има нещо в него, което те не одобряват и искат да му дадат урок. Ако го обичаха, не биха правили така. Това, което не обичат, искат да го изправят с шегата. И с вас става така – може да сте подложени на някоя вътрешна шегата. С кого не е ставало това? Имаше един наш брат, който беше ревностен проповедник – Петър Тихчев²¹. Едни деца се пошегуваха с него, като сложиха знаме на гърба му. Той върви със знамето и всички се смеят наоколо. Един човек се приближава и му казва: „Има нещо на гърба ти“. Какво е то? Децата го направили знаменосец. Та най-напред ще се очистите от всички ваши знамена, които са на гърба ви. И когато отивате в университета, не отивайте с кабриолет, а пеша, защото кабриолетът е излишно нещо. Ти носиш излишен багаж в себе си. Никога не носи излишни идеи, излишни мисли – ще ти направят някоя шегата с тях. В нашия живот има много излишни неща.

Ние искаме да бъдем добри, за да ни видят хората. И това е хубаво, не е лошо, но трябва да бъдем добри заради самите нас. Тази добрина първо аз трябва да я чувствам, а не хората; доброто трябва да бъде първо заради мен. Същият закон е и за други неща. Когато ям, тази храна трябва да е приятна първо на мен, аз трябва да я чувствам. И доброто трябва да го чувстваме в нас. Ако това чувство е правилно, то вече имаме една ясна представа. Тези правилни чувствания градят в живота. Хубаво е човек да има правилни чувствания. Някой път може да си скръбен, но чувстваш, че скръбта не е намясто. Скръбта ти е намясто, ако се ползваш от нея. Някой път се радваш и чувстваш, че радостта ти е намясто, а друг път чувстваш, че не е намясто.

Не трябва да имате две мисли за едно и също нещо. В Божествения свят не можеш за едно нещо да имаш две мисли или две чувствания, но ще имаш една права мисъл,

едно право чувство и едно право желание. Не трябва да казваш: „Утре ще бъде по-добър“. Доброто е в разбирането на нещата.

Тук има няколко единици с различни големина. Ако първата единица представлява нос с дължина 3 сантиметра, той ще има едно влияние. А ако третата линия има дължина 6–7 сантиметра, този нос ще има съвсем друго влияние. Енергията, която се прекарва през един дълъг нос, е различна. Всяка една линия по своята дебелина и дължина има известно значение, известно влияние. Ако твоят нос е дълъг и тесен, ще има едно влияние, а ако е дълъг и широк, ще има друго влияние. Ако носът ви е дълъг, но е спитен отстрани, вие всякога ще бъдете нервни, сприхав, неразположен духом. А когато крилцата на носа са добре развити, това показва добра дихателна система, това говори за човек, който диша добре. Ти трябва да дишаш добре, за да се развие долният край на носа ти. Ако не дишаш добре, носът ти долу не е развит. Но, разбира се, носът не трябва да бъде дълъг 20 сантиметра.

Обичта, Любовта всякога се отличава с една мощна сила. Там, където има Любов, има растеж, има знание, има богатство, има сила. Любовта е най-мощният подтик. Под *Божествена любов* аз разбирам най-мощният подтик за придобиване на всички Божии блага. Това разбирам под думата *Любов*. Без Любов Божиите блага не могат да дойдат. И когато дойде Любовта в теб, ще се зароди желание да обичаш, желание да станеш силен, желание хубаво да ядеш, желание хубаво да правиш нещата. Като дойде Любовта, имаш желание да правиш нещата както трябва. Без нея ти си индиферентен и казваш: „Това не струва, онова не струва“. Щом Любовта дойде, тя ни заставя да се интересуваме. И всякога трябва да имаме това разположение.

Ние седим и казваме: „Няма кой да ме обича“. Идеята не е правилна, ти не разсъждаваш правилно. Има Един, Който те обича. Всеки ден за теб изгрява Слънцето и то те търси. Има едно същество, което, като излезе, те търси – Слънцето те обича. Под Слънцето разбирам Бог, Който те е създал. Както ние се интересуваме от една своя картина,

така и Бог се интересува от нас. Той се интересува как растеш – дали онова, което е вложил в теб, расте, или не. Ако ти не си виждал Бога, това е друг въпрос. Може твоето внимание да е било отвлечено някъде. Нали понякога някои деца са толкова увлечени в работа, че баща им минава и те не го виждат. Ти си зает с материални работи, Господ минава десет пъти около теб и ти не Го виждаш, а после казваш: „Мене няма кой да ме обича“.

Помнете, че има Един, Който ви обича, и няма какво да се обезсърчавате. Този, Който ви обича, може да ви покаже това чрез някои външни хора, но може да не се прояви чрез тях – какво трябва да бъде вашето положение тогава. Вие искате Господ да ви обича, нали така? За какво трябва да ви обича Господ? За колко неща трябва да обичаме един човек? Вие толкова говорите за Любовта и аз бих искал да ми кажете кой е подтикът на Любовта, кой е подтикът да обичаш един човек? Малкото дете обича майка си, дъщерята обича баща си, обича приятеля си, но кой е подтикът да се образува приятелство? Кой е подтикът за любовта между детето и майката, между детето и бащата, между слугата и господаря? Това е един научен въпрос.

Всички имате известни възгледи. Ще кажете за някого: „Той има добро поведение“ – това са общи неща. Аз подхождам винаги от материалния свят. Спирал съм се много пъти при един извор, който има една вода, която върви добре – мека е. Гърлото ми е засъхнало, пия вода, придобивам разположение. Аз обичам това качество на водата: като пия, да уголява жаждата ми. Чета хубава книга – има храна в нея, тя изменя целия строй на моята мисъл и аз започвам да мисля другояче; аз обичам тази книга, много ми е приятна. Или виждам една хубава картина; бил съм в мрачно настроение, но като я погледна, тя ме вдъхновява. Всяко нещо, което може да измени нашето състояние от едно в друго, е добро за нас. Образува се една връзка между самия предмет и нас. Връзки се образуват само между живите същества.

Гледайте да правите разумни връзки, но не изкуствено. Оценявайте нещата. По пътя вие срещате един човек. Това не е случайност – той ще играе важна роля във вашия жи-

вот. Ако знаете как да се съпоставите с него, това ще бъде щастие за вас – той е изпратен от Бога.

Сега да обясня какво подразбирам с думите *да се съпоставите с него*. Ако ви дадат най-добрата храна и не я дъвчете добре, то целия ден ще бъдете неразположени, ще имате тежина в стомаха си, но ако я дъвчете добре, ще кажете: „Такава храна не съм ял“. По пътя ви някоя идея ви се представя – ако я вземете и приемете, то тя ще бъде цяло щастие в живота ви, но ако не я приложите, ще усетите скръб, че сте изгубили нещо. И Писанието казва: „Не изгубвайте благоприятните условия, които носи всеки един ден. Вчерашният ден носеше едно благо, днешният ден носи друго благо“.

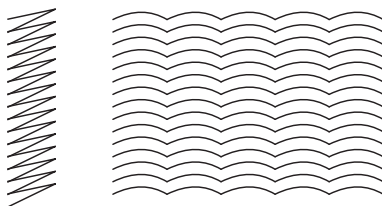
Сега онова, което е посято във вас, трябва да възрасне. Има много неща, посети във вас, за които трябва особена Божествена енергия, за да могат тези семенца, тези дарби, да израснат. Например, ако Слънцето изгрява и вие не излезете да ви огреят слънчевите енергии, не може да приемете тази прана, която очаквате от Слънцето. Ще излезете и ще изберете най-хубавото място.

Аз съм виждал една котка как сутрин ляга на едно място и излага гърба си, да я огрява Слънцето. Тази котка, без да мисли като философ, се е настанила така, че да може да приеме здравословните слънчеви лъчи. И вие трябва да бъдете умни като тази котка. В това отношение аз считам котката за умна и казвам: „Браво!“. Ако тя знаеше така хубаво да яде, както знае как да приема слънчевите лъчи, щеше да бъде талантива. Но котката не се е научила да яде правилно, не спазва никаква хигиена. Тя е много нетърпелива. Като дойде до яденето, не ѝ стига умът – дайте ѝ една мишка и ще я изяде с червата и козината. Аз съм виждал една възпитана котка, която живее у Иларионов. Тя не яде мишки. Като хване мишка, изнася я на поляната и я бутва с крак, за да си върви. Хваща друга мишка на поляната, внася я вкъщи и я пуска; от вкъщи ги носи навън и после внася други. Не яде мишки – играе си с тях и ги пуска. Казва им: „Да си вървите!“. Това е единствената възпитана котка. Да оставим това сега. Котката е емблема на външните етике-

ции. По обноси, по чистота можем да я вземем за пример, но в хигиенично отношение, за яденето, няма да се допитваме до нея.

Нова идея е всяка идея, която може да измени вашето състояние и да внесе във вас една обнова, колкото и малка да е тя. Всяка мисъл, всяка идея, която не може да внесе обнова във вас, не е нова. Трябва да има постоянна обнова. Религиозните хора считат, че като станат религиозни, трябва да пожълтеят. Аз разбирам каква е тяхната идея – под това разбират, че трябва да са умни. Но да пожълтееш, като се развали черният ти дроб, това ни най-малко не е поумняване. Има една жълта светлина на лицето, която е приятна, но има друга, която е органичен недъг. Има една червенина по лицето, една краска, която е емблема на човешкото здраве, но има друга червенина, която е емблема на нездравословно състояние. Има един синкав цвят, който е емблема на духовно състояние, а има друга синя краска, която англичаните наричат *blue*. *Blue* означава *синьо*, но също така означава и *неразположение*.

Всяка мисъл, която може да произведе малък преврат във вас, да измени състоянието ви, е Божествена. Всяка мисъл, в която се съмняваш дали е права, или не, е неразбрана за тебе. Да допуснем, че имате едно лошо състояние. Как може да го измените? Вземете един лист хартия и започнете да пишете върху него тези линии. Искате да образувате в себе си едно Божествено разположение. Вземете молив и определете първото положение – неразположението (*в рисунката – остриите върхове*). После веднага започнете следващите линии – правилно изкривени – и като направите една, две, три, четири, десет линии, вътре във вас ще започне да става една промяна.

Целият външен свят, всички промени, които стават в Природата, не са за нищо друго, освен да внесат една промяна и обнова във вас. Например облачното, дъждовното

време, сланата и прочее, имат за цел да изменят нещо във вас по един обективен външен начин. Бог ни въздейства предметно. Още не сте дорасли, за да разбирате вътрешната страна на Природата и като деца трябва да се учите от външната ѝ страна. После може да съедините тези линии.

Когато съм неразположен, седна и си поиграя – с едно перо рисувам криви линии, при което във всяко движение, във всяка крива линия, мисълта ми да вземе участие. Кривите линии са спасителни линии, а правите са творчески. Те са с големи амплитуди, те са за другия свят, за напреднали същества. Правите линии са за в бъдеще, а вие преживременно сте започнали с големите работи. Някой казва: „Знаеш ли какво мога да направя?“. Това е за в бъдеще, това е за боговете, а сега ще работиш с малките работи. Правите линии, това са големите работи. Много мъчно се разрешават въпросите с тях, а с кривите линии е по-лесно.

Казвате: „Той върви по крив път“. Сега какво разбирате под думите *крив път*? Крив път е само онзи, който е задънен. Кривите пътища са задънени – тази енергия ще се върне назад. Например ти взимаш една нечиста храна, стомахът е задънен и храната ще се върне по същия път – това е задънена крива линия. А когато храната си върви правилно по естествения път, това е правилна крива линия. Така че има правилни криви линии и има задънени криви линии. Има кюнци, по които трябва да мине водата – това са отпушените криви линии. Сега аз ви говоря за отпушените криви линии. Те са линии на магнетизма, а правите линии са линии на електричеството. Електричеството винаги върви по прави линии, на зиг-заг, а магнетизмът – по криви линии.

Някой път вие мислите, че вървите право, но всъщност не е така. Няма нито един човек, който върви право. Ще видиш как един човек върви по улицата и образува криви линии. Като го погледнеш, като видиш пътя му, ще видиш, че той ни най-малко не е прав, но е една крива линия, която образува големи завои. Ние и в говора, и в ходенето, навсякъде правим криви линии.

Кривите линии ги наричам *линии на най-малките съпротивления*. Правата линия, щом срещне съпротивление, щом условията са лоши, се изкривява, а щом условията са добри, върви право. Правите линии показват, че външните условия са благоприятни. Съпротивленията на кривата линия може да са отвън, а може и да са отвътре. Ако съпротивлението идва отвън, кривата линия ще стане вдлъбната, а ако идва отвътре, тя ще стане изпъкнала. По лицата на някои хора се забелязват такива линии. Когато стомашната система е развита, има такива линии към слепите очи. Тогава човек има благоприятни условия отвън – да яде хубаво. Когато в долния край бузите му са вдлъбнати, а малко погоре са изпъкнали, това показва, че условията на стомаха не са добри – този човек не може да яде хубаво. Когато стомахът е здрав, страните на лицето на човека са изпъкнали, а когато боледува, са вдлъбнати. Ако започнеш да мислиш правилно, не след дълго вдлъбнатината ще започне малко по малко да се изправя.

Онези, които се занимават с човешката мисъл, казват, че човек може да строи тялото си. Това не е така лесна работа. Той може да построи цялото си лице свършено, ако знае как да мисли. Затова са необходими хубавите мисли – и при най-лошите условия да не се обезсърчава. Обезсърчението ще дойде, но да не се обезсърчава човек. Ти може да пипаш една змия и тя да ти е отвратителна, без да се плашиш от нея. По-кратко същество от змията няма, но само когато е студено; и по-лошо същество от нея няма, когато е топло. Значи пипай змията, когато е студено, а когато времето е топло, не я пипай, дръж я за врата.

Сега какво изразява тази змия? У вас има сили, които при известни условия имат характера на змията: когато условията отвън са много лоши, тези сили действат добре, но когато са много добри, те имат обратен характер. Например човек като забогатее, тези сили действат зле и той става друг. Щом е студено, змията е добра, но когато се стопли, става лоша. Вие не познавате силите – като се намирате в студения свят, радвате се, защото вашите змии са кротки, а като се намирате в топлия свят, тогава вашите змии

са опасни. Пазете се в тези радостни дни – тогава змията може да ви ухапе.

Това е една философия на живота. Когато животът външно се подобрява, трябва да бъдете много внимателни. Оставете въпроса защо Господ е създал змиите. Без змии не можете – това са сили. Всяка сила, която работи, е змия; пътят, по който работи силата, е змия. Тази змия може да ви бъде полезна, може да ви бъде и вредна.

Един приятел, който се занимава с електричество, като ми поправяше самовара, стана контакт и токът го жегна. Тогава той започна да работи с щипци. Като видя къде е причината, взе си ножче и отдалече започна да бута. Като бутна на едно място, изскочи искра и той каза: „Още не е готово“. Като престанаха да изскачат искри, каза: „Самоварът е вече поправен“.

Сега коя основна идея остава? Има Един, Който ви обича и вие бъдете проводници на Неговата Любов. Като сте проводници, Той мисли за вас. Не спирайте Любовта Му. Най-напред бъдете проводници на Божията Любов – с това вие показвате, че Го обичате. Да обичаме Бога, това е възможно само когато сме проводници на Неговата любов. Когато имаш хубаво настроение, то е, защото чувстваш Божията Любов. Когато седиш и си проводник на Божията Любов, ти вече вършиш Волята Божия, не е необходимо да ходиш някъде. Проводници трябва да бъдем. Където отиваме, да носим Божието благословение, да предаваме Божественото – да бъдем проводници на Божията Любов.

После ще дойдем до по-дълбоката наука – да се обичаме. Това е по-дълбока наука. За да обичаш един човек, ти трябва да знаеш много. Бог обича всички, понеже по-умен и по-мъдър от Него няма. Колкото по-малко обичаме, толкова по-малко знание имаме. Любовта е една мярка на знанието. Колкото по-малко обичаш, толкова по-малко сили и по-малко добродетели имаш. Колкото повече обичаш, толкова повече знаеш, толкова си по-добър. Доброто е един резултат на Любовта. Аз като кажа, че съм добър, разбирам не че съм добър, но че Любовта действа в мен. Казва ми някой: „Ти си много добър“. Аз се радвам и казвам: „Аз съм добър по единствената причина, че Любовта действа през мен“.

Казвам: всички можете да бъдете добри, ако Любовта действа през вас. Всички можете да бъдете лоши, когато външните условия се подобряват и вие не разбирате силите във вас – те могат да ви направят много лоши неща. Когато външните условия се влошават, а вътрешните се подобряват, тогава можеш да бъдеш добър. Желая ви следното: отвътре да сте добри, отвътре да си подобрите условията. Според мен, не се нуждаете от външни подобрения, а от вътрешно подобрение, от вътрешно разбиране, от вътрешна философия.

Сега очаквате да ви кажа още нещо. Като онзи човек, който ял в една гостилница и казал: „Дай това, дай онова“ и очаквал да му донесат още нещо. Идва келнерът и му казва, че ще му представи сметката, да плати. И дошла сметката – двеста и петдесет лева. Сега и вие, ако очаквате още – сметката. А аз не искам да дойдем до сметка и ще ви кажа защо – искам да бъда искрен, ще ви кажа каква е моята мисъл. Казвам: „Нека парите седят във вас“, понеже отвън условията са лоши и ще ме оберат. Вие може да ме считате за много добър, но аз съм съобразителен – ако взема парите, навън ще ме оберат. Та и вие постъпвайте, както аз постъпвам: когато външните условия са лоши, пари не взимайте от никого, а когато са добри, взимайте.

Хайде да изпеем една песен. Изпейте песента *Аз в живота ще благувам*. (Всички пеят с Учителя тази песен много пъти. След това Учителя я изпява по много начини.) Нека сега изпеем думата *разположение*. Тази дума освежава, носи богатствата, които има в нея.

При всяка лъжа се намалява силата на ума и ставаш полек. Като говориш истината, придобиваш сила и тежест. Лявата ръка изразява по-нисшето. Това, което дясната ръка прави, лявата да не го знае. Но и каквото лявата прави, дясната да не го знае – накрая, като узрее то, лявата ръка ще го изкара навън. Крий добродетелите си, а лошавините не крий. Лявата ти ръка да не знае добродетелите ти.

Отче наш

14. лекция, 2 януари 1935 г., София, Изгрев

НОВО РАЖДАНЕ

*Отче наш
Махар Бену Абба*

Ще прочета от 12. стих до края Второглава от *Посланието на апостол Павел към Коринтяните*.

Аз в живота ще благувам

Имате ли зададена тема? Пишете върху темата *Отличителните черти на умния човек*.

Човек върви по един дълъг път. Ако погледне колко път е извървял, какво се ползва? Ако спре на половината път и каже: „Стига ми“, и остане там, какво се ползва? Това не е достатъчно. Някой път хората се спират наред пътя и оставят за следващия път, за следващия ден да разберат нещата. Човек, който отлага, никога не може да смогне. Отлагането винаги показва една слабост в човека.

Аз сега говоря за отлагане на това, което можеш да направиш. Има неща, които не можеш да направиш, но има неща, които можеш да направиш и ги отлагаш. Стреми се да не отлагаш. Ти можеш да донесеш вода, но искаш да отложиш и казваш: „Друг ще донесе“. Не отлагай – вземи си стомната и донеси вода. Ти не очаквай от някого – той може да дойде, но може и да не дойде. Това е само за изяснение.

Ще направя едно сравнение. Да кажем, че някой посещава един концерт, слуша как свирят музикантите и казва: „Много е хубаво това, което свирят“. Човек, който отива на концерт, но не разбира добре това, което се свири, прилича на някой, който е поканен на един обяд само да помирише яденето. Друг яде, а той мирише и казва: „Много хубаво мирише това ядене“. Трябва да яде. Така и ние всякога казваме: „Много е хубав този концерт“. В музиката има едно вътрешно разбиране. Ако музиката не е направила преобразувания в живота ти, ти само си помиришал яденето. Когато човек

се разболе, престава да пее. И когато човек стане лош, пак престава да пее. Казват, че смелите хора, когато отиват на бойното поле, отиват с песни.

Някои отлагат пеенето и казват: „Аз остарях. На млади години се пее“. Защо на стари години човек да не може да пее? Има един атакизъм. Ти постоянно мислиш, че си остарял, само за старините мислиш. Около теб се нареждат много изречения: „Остарях, остарях“. Започват да се явяват образи – погледнеш ги и видиш някой бял косъм или някоя бръчка. И най-после си смутен – мислиш как ще умреш, дали има друг свят, или няма, какво ще бъде там положението. Но всичко това не е разрешение. Дойде свещеник да те изповяда и ти казва: „Кажи си греховете сега“. Като се изповядва човек, половината от греховете скрива и половината изповядва. Досега не съм срещал в човешката история нито един пример някой да е изповядал всичките си грехове. Най-искрено са се изповядвали Толстой²² и Августин²³, но и те скриха една десета от греховете си. Има неща, които не трябва да се изповядват, понеже, ако ги изповядаш, ще се заразят и другите. Не може да изповядаш тези грехове. Има някои грехове, които са приятни за изповядване, а други не са.

Какво разбирате вие под думата *грях*? Много работи се разбират под тази дума. Грехът е една от големите спънки на живота. С греха се спъва животът – дойдеш до една място и този грях става причина да изгубиш живота си. Някои сега мислят защо трябва да изповядват греха си. Ти трябва да изповядаш греха си, за да може да се възстанови животът наново. Някой път казват, че няма смисъл праведният човек да се изповядва. Праведният човек всяка вечер трябва да преглежда живота си. Грехът е като прах и се отлага. Сега аз не искам да ви занимавам с греха, понеже, каквото и да говорим за него, това е безполезно за човека.

Понякога хората се утешават и казват: „Моят грях е малък“. Но грехът расте, той е като някоя лавина, която слиза отгоре: отначало е малка снежна топка и колкото се търкаля надолу, става по-голяма, и където минава, завлича всичко.

Сега има едно положение, на което трябва да обърнем внимание. Вие още не сте изучавали вътрешния метод за самовъзпитание. В християнството има един метод за самовъзпитание. Аз не зная вие кой метод следвате, не зная кои правила следвате. Кои методи за самовъзпитание следвате? Има много методи за самовъзпитание.

Какво трябва да разбираме под думите *човек да се самовъзпитава*? Това произтича от думите *човек да се храни сам физически, да дъвче*. Човек трябва да знае и какви храни да приема. Той не само че трябва да се храни, но трябва и да прави подбор на своите храни, да знае качествата на всяка храна, от която организъмът му има нужда. При самовъзпитанието на човека човешките чувства имат нужда от някаква придобивка, човешкият ум – също, човешкото тяло, и то има нужда от придобивка. При самовъзпитанието има един метод, при който тялото може да уякне и да се хармонизира. При самовъзпитанието има начин за уякване на човешките чувства и на човешките мисли. Една мисъл може да се кали, както сега хората каляват мекото желязо и го правят стомана, или както сега правят желязото да не ръждясва.

Представете си, че искате да се самовъзпитате да не се плашите. Някой път подскокнете, като ви бутнат – искате сега да се самовъзпитате да не трепвате, като ви бутнат. Питам: по кой начин ще започнете да се самовъзпитавате? Този страх не може да го спрете изведнъж, понеже той е цяло течение. Ако го спрете изведнъж, ще си направите по-голяма пакост. Има област, в която се развиват силите на страха – тези сили действат автоматично, вън от човешката воля. Страхът не иде по желанието на човека, но това е една сила, която действа. Като дойде страхът, човек не му мисли. След като е бягал един-два километра, ще спре и ще си помисли; няма никаква причина да бяга, но е бягал. Казват: „Идат черкези, башибозуци!“. И хукват хората на един-два километра навътре в гората; после се връщат и виждат, че никакви черкези няма.

Казвам: страхът произтича от едно особено състояние. Когато нямаш опорна точка, когато нямаш на какво да се

надяваш – на себе си не можеш да се надяваш и на някого отвън не можеш, тогава най-разумното е да бягаш. Но представете си, че един ваш неприятел е по-бърз от вас в бягането. Какво ще правите тогава? Или да кажем, че този неприятел е по-умен и по-силен от вас – пак ще ви е страх.

И от силния ни е страх, и от богатия, и от хитрия, и от умния. Как ще се освободиш от страха от богатия? Ти си сиромаш, а другият е богат – той може да ти направи големи пакости. Или другият е учен, или пък е силен човек. Какво ще кажеш тогава? Ще цитирате един български поет: „Покорна глава сабя я не сече“. Нима всички агънца, които са покорни, не ги колят? Този автор не е казал истината; казал я е донякъде. На всички покорни агънца главите им се отсичат, а пък този автор казва, че покорна глава сабя не я сече. Много войници на бойното поле се предават, а им отсичат главите.

При какви условия именно покорна глава не се сече? Аз зная само един случай. Той е следният. Един човек е грешник и неговата карма е главата му да отхвъркне от раменете. Но ако той в даден случай се покори на Бога, ако се разкае и каже: „Господи, избави ме сега и ще Ти служа“, то значи тази глава се е разкайла, покорила се е на Бога. Ти съзнаваш, че Бог е, Който управлява света, съзнаваш Неговия закон и се смиряваш, и тогава онзи човек, неприятелят ти, ще дойде и ще ти каже: „Върви си“.

Разказват един пример от руската революция. Болшевиките изкарват 250 души руски офицери, да ги застрелват като контрареволуционери. Убиват един след друг всички, накрая остава последният. Той се прекръства, помолва се на Бога и болшевикът, като го вижда, казва: „Теб не си струва и да те убивам. Ти не заслужаваш нашия куршум. Да се махне отгук – не е за куршум този човек“.

Да кажем, че имаш някоя болест, например ставен ревматизъм. Кармично е написано твоят крак да се осакати и той ще отиде – ще се вдървиш и нищо повече. Това е в кармата ти. Но ти ще се обърнеш към Бога така: „Господи, ако ме избавиш, аз ще живея добре, тези прегрешения няма да ги правя“. И кракът ти ще се вдигне и ще оздравее. Боли те

главата – ти все същото правило ще употребиш. Ще се помолиш на Бога и после ще отидеш при този или онзи лекар, и може да се излекува главата ти. Ти може да повикаш един лекар, за да ти покаже каква е болестта. Човек не трябва да бъде фанатик. Все някой лекар трябва да излекува главата ти. Лекарят може да ти препоръча някоя билка и ти ще я вземеш.

Когато ви атакуват болестите, вие ще се измените, ще имате един смирен дух. Смиреният дух е този, който отвътре става силен дух. Ако твоят дух отвътре не става силен, тогава не е смирен. Отвън ще покажеш, че си слаб, а пък отвътре ще се покажеш силен. А пък сега отвън са силни, а отвътре са слаби. Докато човек е здрав, казва, че е смел, а пък като заболее, той е вече страхлив.

Един наш приятел от Пловдив, учител, който се занимаваше със спиритизъм, се беше разболял – появила се болка в сърцето му, пукнали му се артериите. Лекарят му казал четиридесет дена да лежи на гръб, за да заздравеят пукнатините, и че ако не лежи, така и така щяло да стане. Казал му: „Няма да се качваш на височина, по-голяма от 500 метра, защото ще се пукат артериите в белите ти дробове и ще свършиш“.

Попитаха ме какво да прави. Според мен – нека да стане. По това време аз бях в Батак, а това място е на 1250 метра височина. Казах му: „Ела при мен“. Той ме попита: „Каква е височината там?“. Отговорих: „Като дойдеш, ще научиш“. Той дойде, стоя една-две седмици и не му се пукна сърцето. Един ден отидохме на Домуз Алан, на височина 2200 метра. Този човек се спря на едно място и ми каза: „Ти ще ме умориш“. – „Аз отговарям“. „Като умра, как ще отговаряш?“ – продължи той. Като дойдохме до 2200 метра височина, ми каза: „Свърши се вече“ и спря там, а ние, другите, отидохме до върха. После, като се върнахме, той каза: „От мен вече човек не става“. Но аз му казах: „Нищо няма. Като се върнеш, ще си измиеш краката, а утре ще видим“. На другия ден той започна да си изменя ума. Попитах го: „Как е?“. А той: „Няма нищо, но лекарят ми каза да не се качвам“. Този лекар е авторитет.

Сега аз не искам да го изведа горе изведнъж, но той постепенно да върви по този път, да дойде до това съзнание. Казах му: „Защо не повикаш вярата в себе си? Какво ти говори вярата в теб?“. Той ми отговори: „Има нещо в мен, което ми казва, че няма да се пукне сърцето ми, а пък друг глас ми казва, че ще се пукне“. – „Ти си се заблудил от онзи глас, който ти казва, че ще се пукне. Ако не слушаш Божественото в себе си, тогава сърцето ти ще се пукне.“ Този страх беше в болния, не че той искаше това. Пред мен си призна: „Колко съм малодушен, голям страхливец съм“. Казах му: „Страхливец си, защото вярваш на онова, което е резултат на човешкия живот, а не вярваш на резултата на Божествения живот вътре в теб“. Това са възможностите: сърцето на човека може да се пукне, ако той вярва в това; ако не вярва в това, няма да се пукне.

Казвам: у всеки има по някоя вгнездена мисъл. Тази мисъл е внушение и действа с голяма сила. Например в ума ти влиза мисълта *убиват ме* или мисълта *обидиха ме* и тази мисъл не излиза. Привеждал съм примера за онзи турчин във Варна, който правил сандали. Отишъл при него един българин, който имал големи крака, и турчинът му казал: „Калъпсът“. Това означавало, че краката му са ненормално големи и няма калъп за тях. Но българинът го разбрал другояче. Тръгнал той, извървял няколко километра и тогава казал: „Сен калъпсът!“ (*Ти си ненормален!*).

Какво нещо е обидата? За ученика всяка една обида не е нищо друго освен един опит, за да се види каква е неговата сила. Обидата е опит за силата на твоето търпение, но на разумното търпение. Не онова търпение, което всички хора носят, но съзнателно търпение – да се види колко можеш да носиш; толкова будно съзнание да имаш, че да не изгубиш мира си.

Някой описва характера на Христа, когато Го поругават войниците. Има нещо велико в този момент. Тези хора се подиграват с Него, плюят Го, а Той е съсредоточен в ума Си, Той разрешава една велика задача. И всеки войник, който Го удареше веднъж, втори път не удряше. Всички войници, които удряха Христа, се обърнаха и станаха християни,

нито един от тях не остана езичник. Като Го удареше един войник, казваше на друг: „Удари ти, аз не искам вече да Го удрям“. А Христос беше тих и спокоен. Той забеляза само колко беше справедливостта у евреите. При първосвещеника Той мълчеше и един от слугите Му удари една плесница. Христос тогава каза: „Ако говоря криво, кажи Ми, но ако говоря право, защо Ме биеш?“.

Аз виждам, че тук, в класа, всеки ден мнозина от вас удрят плесници на Христа и като дойдат при Него, Му казват: „Учителю, ние изпълняваме Твоя закон“. А Христос казва: „Да, аз ви познавам по плесниците, които Ми ударихте“. Има една вътрешна страна на живота. Всяка една плесница, от която ние страдаме, е плесница по Божественото в нас.

Сега аз ви приведох този пример, за да гледате философски на нещата. Вие седите на повърхността, разглеждате живота много повърхностно, от много малки работи се тревожите, за нищо и никакво: например един от семейството ще се разгневи, че обувките на другия били по-хубави от неговите.

Казвам: изпитанията ще дойдат. Без изпитания в света никой не може да се повдигне. Те са един стимул. Те са една необходимост, както вятърът е необходимост за растенията, за да ги раздвижи. Ако вятърът не дойде да раздвижи растенията, соковете в тях няма да могат да се движат. Ветровете улесняват движението на соковете в растението. И в човешкото естество има нещо, което се нуждае от едно вътрешно разклащане. Всяко едно страдание, всеки един изпит е за уякване на вашето духовно естество. Вие сте едно посадено растение и ако нямате никакви изпитания, няма да се развивате. Като дойдат изпитанията, то е, за да се развива животът. Това ще го опитате.

Някой казва: „Защо са тези изпитания? Защо другият има по-малко изпитания?“. Чудни са хората, когато казват, че другият имал по-малко изпитания. Никога не можеш да знаеш какви изпитания има другият човек. Когато страдаш и казваш, че другият има по-малко страдания от теб, ти се самозаблуждаваш. Никой в света не може да страда така, както ти страдаш, понеже, ако друг може да страда точно

като теб, тогава вие ще дойдете в едно друго стълкновение – след време печалбата ще я делите. Ти сам трябва да имаш това страдание, за да вземеш сам печалбата, да няма друг, с когото да я делиш. Следователно като страдаш ти, друг не трябва да страда по същия начин. Ти страдаш, че баща ти е умрял, пък другият страда, че са го уволнили от служба като министър и е неразположен духом. От друга страна, двама сина могат да страдат за бащите си по различен начин. Единият страда за умрелия си баща, защото няма да може да разговаря с него, а пък другият страда, защото няма да може да завърши образованието си. Това са две различни страдания. Страданието на единия син – че бащата няма да му дава вече пари, е външно, повърхностно страдание, а пък страданието на другия син – че не може вече да говори с баща си, е по-дълбоко страдание.

Има едно друго схващане, при което страданието престава. То е, когато знаеш, че баща ти не е умрял, а може след смъртта си да ти каже: „Аз сега съм в състояние да ти помогна повече“. Един човек привежда един пример. Когато бил в Италия, той посетил един стар човек, с когото се запознал. Старецът му казал: „Ти после ще разбереш истината. Ти вече няма да ме намериш“. След четири-пет дни старецът умрял и оттам нататък този човек всякога бил във връзка с него. След като замине за другия свят вашият баща, когото обичате, той може да ви бъде като ръководител и да ви поощрява – няма какво да плачете за него. И ако мислите, че той е умрял, вие с това спъвате себе си, а причинявате трудности и на покойния си баща.

По някой път вие казвате: „Аз съм грешник. С мен Христос няма да се занимава“. Законът в света е следният: само онзи, когото не обичаш и който не те обича, той не е с теб, но този, когото ти обичаш и който съзнава това, той не може да не се занимава с теб. Невъзможно е един човек, когото обичаш, да не ти помогне. Това е не само правило, това е закон. Но ако ти не обичаш, тогава е друго. Тогава защо не опиташ Бога в любовта?

Ти кажи на Господа така: „Дали ще се грижиш за мен, Господи, или не, аз Те обичам. И да ми дадеш, и да не ми

дадеш, аз Те обичам“. Но ти като проявиш малко любов към Бога, молиш се един-два дена и не учиш. Другите завършват университет, а ти оставаш простак и казваш: „Толкова години се моля на Господа, и нищо“. Твоята длъжност беше да се молиш, но освен това и да учиш, а пък ти оставяш на Господа да учи за теб. Понеже си оставил тази работа за Господа, Той вижда, че ти няма да завършиш тукашния университет, но понеже има и други университети, там ще те пратят да учиш. Така че вие сте кандидати за друг университет. И да завършиш този, земния университет, Господ пак ще те прати в другия университет, където ще научиш много работи. А пък ти казваш: „Сега, сега, тук да ме прати, в този светски университет“. Вие не разрешавайте въпроса лично.

Понякога аз засягам любовта. Любовта на младия, това е първата стъпка на любовта. Любовта първо посещава младите, след това посещава възрастните, а най-накрая и старите. В младите любовта начева, във възрастните е зенигът на любовта, а пък старите тя най-последно посещава. Любовта на младите се различава от любовта на възрастните; любовта на възрастния се различава от любовта на стария. Всъщност техните схващания за любовта се различават едно от друго, обаче любовта във всички – и в младия, и във възрастния, и в стария, е една и съща. Вие ще кажете: „Как така?“. Онзи, ученият професор, говори на малкото дете на неговия език – ще го погали, но той не се изменя. Като дойде при възрастния, професорът има друг метод, при стария като дойде, и при него има друг метод. Питам: професорът при младия, при възрастния и при стария изменил ли се е? Не. Професорът говори на детето като на дете, което още нищо не разбира, и на възрастния говори според неговото съзнание, а като дойде при стария, там излива всичкото си знание.

Когато дойде Божият Дух при младия, Той се съобразява с неговата възраст според онова, което младият знае. Когато дойде Божият Дух при възрастния, съобразява се с неговото знание и когато дойде при стария, пак се съобразява с неговото знание, с неговата старост. Казват: „Като дойде Духът, Той ще измени човека“. Но има нещо, което

остава. Ако ти, преди идването на Духа, си бил нервен човек, то като дойде Духът, пак ще бъдеш нервен, но ще се въздържаш – ще искаш да кипнеш, но ще се въздържаш, ще се контролираш. Ако си бил ленив, като дойде Духът, ще искаш пак да бъдеш ленив, но ще се поразмърдаш и Духът ще ти каже: „Стани да поработиш“. Като дойде Духът при стария човек, старият пак ще е такъв.

Ще слушате наставленията на Духа, за да могат вашите вътрешни състояния постепенно да се изменят. Някой мисли, че като влезе в Божествения път, изведнъж ще се измени. Това е друг процес. Ще се измени човек само тогава, когато се роди изново от Бога. Тогава да, но сега още се приготвяме. Някои от вас се приготвят за този процес. Някой ще каже: „Аз не съм ли роден сега?“. Ти си роден, но това раждане носи в себе си известни страдания, изпитания, хиляди работи носи. Това, Божественото, се отличава. Писанието казва: „Роденият от Бога грях не прави“. Роденият от Бога не умира.

Всички се стремите към Божественото раждане. Като дойде то, влизате в нова област. Казано е в Писанието: „Човек трябва да се отрече от себе си, трябва да вдигне своя кръст“ – това са всички неща, преди да се родиш от Бога. Всичко това ще дойде – преди да се родиш от Бога, този кръст ще влезе в теб. Бог казва: „Ще обърша всички сълзи от теб“ – то е рождение от Бога. Бог няма да ви остави така. Аз толкова години съм ви учил. Някои казват: „Ние още не знаем как да говорим. Нека да узреем, да станем учени, да дойде Духът и тогава ще се научим да говорим, тогава ще проповядваме“. Тази философия не издържа критика.

В България дойдоха много американски мисионери. Някои от тях искаха първо да научат български език и тогава да говорят, но никога не го научиха. Десет-петнадесет години учиха езика, не можах да го научат и си отидоха. А пък други мисионери дойдоха и правеха погрешки, когато говореха, но се научиха много хубаво да говорят на български. Другите, които не искаха да правят погрешки, не говореха и затова не се научиха. И тези българи в Америка, които чакаха да научат английски език добре, че тогава да говорят,

не можаха да го научат лесно. Хората, които се занимават с търговия, могат да загубеят. И затова англичаните приеха философията да говорят меко – да остане мекотата, да не я изгубят.

Изучаването пътя на Истината е като изучаването на един чужд език. Вие говорите за любовта. Как ще говорите за една любов, която не сте учили? Някой се оплаква от жена си. Апостол Павел се оплаква от един трън. Какво предполагате, че разбира апостол Павел под *трън*? Плъттa трябва да тръгне непременно по пътя на Духа, за да стане в нея едно преобразуване. Има борба между Духа и плътта.

Вие всички имате сега една много трудна работа. Виждам, че някой път плътта у вас е мъж – не се подчинява. А някой път, като се влюби, подчинява се – тогава е жена. Тези състояния се променят. Човек мисли, че е мъж, или мисли, че е жена – това са състояния. Да кажем, че има същества в света, които не се мислят нито за жени, нито за мъже, а се мислят за човеци. Човек е онова вечното, което с Бога живее и в което Бог обитава, а пък мъжът и жената са преходни състояния, в които човек прогресира и които са потребни за човешката еволюция. Един ден човек трябва да напусне мъжката и женската форма и да дойде до съвършената форма.

Та този въпрос, за мъжа и жената, не го разрешавайте сега, както растенията не разрешават въпроса защо духа вятърът. Ако те попитат защо си жена или защо си мъж, ти кажи: „За мен сега това е най-доброто. За в бъдеще аз ще бъда нито мъж, нито жена“. Христос казва: „Които се сподобят с бъдещия век, нито се женят, нито за мъж отиват, но са като ангелите“. Няма да бъдат мъже и жени, но ще бъдат в една друга степен на развитие.

Въпросът е сега, в този живот, да се самовладеете, а пък онова е за далечното бъдеще. Какво значи да имате самообладание? Някой от вас казва, че е неразположен духом поради някоя малка причина. Да допуснем, че имаш само сто лева в джоба си и искаш да си купиш една книга или искаш да отидеш на разходка. Парите не ти стигат – книгата няма да можеш да вземеш, на разходка не ще можеш

да отидеш и си умислен. Защо си умислен? За теб е по-добре да нямаш тази книга и да не направиш тази разходка, а може и да вземеш книгата от някой приятел назаем. В случая теб те изпитват. Ако разбираш законите, ще разбереш, че те изпитват. Ще си кажеш: „Тази книга ще дойде при мен“. А пък за разходката – като нямаш пари за билет, ще си кажеш: „Значи са предвидили да отида пеша, много хубаво“. Представи си, че някои богати хора отиват с аероплан на планината, а ти бъркаш в джоба си и виждаш, че нямаш пари за билет. Тогава иди пеша – вървенето ще ти отнеме десет часа, но като се върнеш, ще имаш това, което с аероплан не се добива.

Има методи на самовъзпитание, които трябва да прилагате, като вървите в живота, и трябва всички да се поощряват един друг. И трябва разнообразие, а не еднообразие. Ако аз водех един клас от 30 души, които се молят, щях да наредя така: щях да разделя „Отче наш“ на тридесет части и на всеки човек щях да кажа откъде да започне, така че всички да прочетат молитвата като един човек. Един да каже първата дума, вторият да каже втората дума и така нататък, докато дойдат до края – да има едно разнообразие. Сега не че не е хубаво, като четем всички заедно, но ако се употреби гореказаният метод, ще се внесе разнообразие. Например един ще каже една дума и тогава ще обърнеш внимание следващата дума кой ще я произнесе, после – третата дума, и така ще видиш какъв израз се дава на всяка дума.

Някои, като произнасят „Отче наш“, бързат. Не, полета ще произнасяш молитвата. (*Учителя произнася: „Отче наш, Който си на Небето...“ и прочее – веднъж много бързо и веднъж много бавно.*) Ще слушаш кой как говори, за да видиш какво е вътре в неговата душа. Като се произнася една молитва, трябва да се обърща внимание на съдържанието. Всяка дума съдържа известна сила. Тази дума трябва да отиде в Невидимия свят и да има отглас.

Ние четем „Отче наш“, но когато дойдем до обикновения си живот, всеки си живее както иска. Срецам един беден човек, просяк, давам му адреса си и му казвам: „В неделя, в два часа следобед, ще дойдеш у дома на гости“. Като

дойде, сварявам му само една картофена супа и му я давам. А като излезе навън, наблюдавам го дали е научил урока си. Ако той вече е завършил урока си и го е научил, като излезе, ще се помоли и ще благодари. Ако не си е завършил урока, ще излезе гневен и тогава аз ще си кажа: „Този има нужда още да си учи уроците“. Втори път пак ще го повикам да дойде в неделя и няма да му дам супа, а само сух хляб – той ще го погледне, ще го остави и ще си замине.

Казвам сега: в света Бог ви изпитва по разни начини. Някой път ви дава картофена супа. Близко сте до Царството Божие, но още една стъпка трябва. Някой е останал на сух хляб, някой е без пари, някой е без обувки, някой е без шапка, някой е без юрган – всичко това са изпитания за него. Изпитват те – ти благодари. Понеже ти не си се молил, то сега, като си без юрган, ще зъзнеш и ще се молиш. Кое е по-хубаво: да спиш или да се молиш? Да се молиш е по-хубаво, отколкото да спиш. Казано е в Писанието: „Стани ти, който спиш!“.

Във връзката между Бога и нас е силата ни. Връзката с Бога е онази врата, през която Божиите благословения постоянно влизат в нас. Тази връзка е така важна, както е важна устата ни като връзка между въздуха и нас. През устата постоянно влиза въздух и отива в дробовете. Връзката с Бога е врата, през която постоянно минава животът и се движи. В Духовния свят ние трябва да постъпваме като насекомите, като осите, които пробиват черупката и смучат сок. Извадете черупката и вземете само соковете, черупката оставете за другите хора. Не отлагайте нещата.

Привилегия е да знаеш как да изпълниш Волята на Бога, да знаеш как да живееш на Земята.

Добрата молитва

15. лекция, 9 януари 1935 г., София, Изгрев

БОЖЕСТВЕНАТА СПРАВЕДЛИВОСТ

Отче наш

Прочетоха се темите *Положителните черти на умния човек*.

Темите не се пишат така, на такава лоша хартия, като на халваджийски тефгер, с голяма небрежност и немарливост, като че сте заети с други много важни идеи. Като пишеш, пиши нещо хубаво. Умният човек пише чисто, на хубава хартия, на каква да е хартия не пише. Мнозина, като сте писали темата, сте бързали като кокошката, която иска да снесе яйце, та търси полог. Някой пише тема само за да каже нещо. Умният човек не критикува, не се докача, не гори и не изгаря. Умният човек е най-скържавият и най-щедрият, най-добрият и най-лошият.

Думата *лош* е относително нещо. За някои хора може да сте много добър, а за други да сте лош. Например някои българи постоянно употребяват думата *кай* – намясто и не намясто. Други употребяват намясто и не намясто думата *сега*. И думата *трябва* често пъти не е намясто, защото подразбира едно задължение, което трябва да се изпълни.

За да бъдете умни, пишете на хубава хартия. Всички се занимават с много важни въпроси. Аз мога да опиша характера ви по хартията, на която сте писали; мога да определя каква мисъл ви е занимавала. Някой е искал да отиде на почтата, за да си пусне писмото, и е бързал да напусне темата; друг е имал randevu, та е нямал време да пише внимателно темата. Вие пренебрегвате малките неща и очаквате нещо.

Първо поправете своите погрешки, защото всяка погрешка, като я поправите, е възможност да се повдигнете. Понякога, като бързате, ръката ви трепери и някои букви са по-големи, а други – по-малки. Не, по-добре е, когато пишете, да има една съразмерност на буквите, защото всяка буква и всеки слог, който казвате, упражняват микроскопично

влияние върху характера ви. Например вие казвате: „Ха, хм“ и прочее и това упражнява влияние върху характера ви.

Вие мислите, че може да си играете както си искате. В Природата всичко, което правите, се хроникира, понеже при работата си изразходвате енергия, а Природата държи точна сметка къде е отишла и откъде да се навакса енергията. В справочните книги на Природата – Акашовите книги – точно се пише къде е изразходвана енергията и за какво. Съдбата на човека е написана, всичко, каквото е мислил, чувствал и постъпвал, съзнателно или несъзнателно, когато е спал или когато е бил буден. Записано е, когато си спал, как си ритнал с крак и че си се обърнал на едната и на другата страна. Един умен човек се интересува как се обръща, когато спи.

Вие ще кажете: „Природата с такива опити ли ще се занимава?“. Малките и големите неща се различават по това каква част от енергията е изразходвана. Едно нещо може да е малко, но за него да е изразходвана голяма енергия. Разумната природа се занимава с тези въпроси, за да види как да се изхарчи по-малко енергия, та хората да вървят по пътя на най-малките съпротивления.

Човек прави добро за другите или го прави за себе си? Всъщност, ако аз правя едно добро на някого, за да го повдигна, то го правя за себе си, защото и аз се повдигам по този начин. Ако направя нещо, с което понижавам друго, аз не разбирам живота, защото си мисля, че той е във мен. Ние всякога сме склонни да направим добро някому, понеже знаем, че като го направим, това има отражение в обективния свят. Защо ти е нужен ближният? Ближният е едно огледало, в което ти ще провериш доколко си добър, а не доколко той е добър. Ти казваш: „Огледалото не е добро, нищо не струва“, понеже, като се оглеждаш в него, то те показва черен.

Когато срещнете един интелигентен човек, веднага ще се огледате в него и ще намерите, че е много умен или че е като вас. Кога ще намерите, че е много умен? Когато събуди у вас повече мисъл. Щом намерите, че някой човек е по-умен от вас, вие мислите; щом намерите, че е като вас,

вие не мислите. Срещате някого и казвате, че е много умен – той занимава ума ви; срещате по-красив човек – и той е събудил някакви мисли и чувства във вас. С всичко, което е създала, Природата има желание човек да мисли, да чувства и да постъпва.

Умният човек не се спъва. Ако той е на една гладка площ, какво ще го спъне? Значи, ако човек се спъва, светът, в който живее, не е добре уреден. Умният човек не живее в свят на спънки. Вие ще кажете: „Как така?“. Една птица не живее в света на спънките; един вол, един кон, един човек може да се спъне, но птицата не се спъва. Тя подскача тук-там и после хвърква в една рядка среда. Някои казват: „Много птици се спъват в своя живот“. Къде се спъват – във въздуха или на земята? Една птица може да се спъне в своята лакомия.

Веднъж видях как едни деца бяха спънали един паток. Те бяха нанизали варени царевични зрънца на тънък конец и патокът беше глътнал конца със зрънцата. Той се дърпа, а децата го разиграват като някоя маймуна. Това показва, че в дадения случай те са били по-умни, по-хитри от него, за да си направят една малка шега. Но ако на този паток му направят два пъти такъв номер, той може да поумнее. Аз съм правил опит с патките. Казват, че не били умни. Давам на патката кафе или боб – тя го оставя; давам ѝ житно или царевично зърно – тя го гълта. По какво познава патката, че кафето или боба не е за ядене? Значи не е толкова глупава.

Патката лесно се справя с мъчнотиите, но човек не се справя лесно. Казват за някого, че лесно се справя, но само за насърчение. Някой казва: „Човек лесно се поправя“. Не, не се поправя лесно. *(Учителя чете из една от написаните теми за качествата на умния човек: „Той лесно се поправя с благоприятните условия“.)* Човек ли се е поставил в живота, или животът е поставил човека? Питам: ако ти влезеш във вода и тя те понесе, водата ли те постави в това положение, или ти сам се постави?

От този пример можем да извадим криво заключение, като кажем така: „Онзи, Който е създал човека, Онзи, Който го е пратил, Първата причина, Тя е поставила човека в

живота“. (Учителя чете от друга тема: „Умният човек е всякога добър, защитава другите и мисли за тях“.) Когато искате да направите добро, вие постоянно мислите за себе си. Казвате: „Аз искам да направя едно добро, за да привлека вниманието на другите“; или: „Искам да покажа, че съм умен, за да видя какво ще кажат другите“ – това са стимули. Човек може нищо да не каже, да си мълчи, но тогава пак има стимул – мълчаливият понякога минава за мъдрец. Някой пита: „Ти какво мнение имаш за това?“. Ще кажеш: „Този въпрос не го разбирам“. А той, като те погледне, ще каже: „Ти разбираш, но не искаш да дадеш мнение“.

(Учителя чете от трета тема: „Той е изразител на Божия Дух“.) Въпрос е дали е изразител. (Учителя продължава да чете от друга тема: „Той върши това, което е научил от Бога“.) Ако е страдал много – да, но ако никак не е страдал? (Учителя прочита: „Умният човек мисли добре, храни се добре и постъпва добре“.) Доброто идва след храната – след като си се наял, доброто ще дойде; преди да си се наял, доброто не може да дойде. Доброто не може да предшества яденето. Ако поставиш доброто, ти си вече на физическото поле. Щом кажеш *добро*, ти си в един свят, където се занимаваш с резултатите на нещата. Щом си на физическото поле, правиш опити. Вие казвате: „Добре се храня“, а понякога казвате: „Храня се добре“. Казвате: „Добре мисля“, но казвате и „Мисля добре“.

В песента *При всичките условия* една от думите не е хармонична. Коя е тя? Думите *при всичките условия на живота* с какво могат да се заменят? Вие трябва да се учите да харчите малко енергия. Човек трябва да е свободен от каквито и да е предразсъдъци. Например може да се занимавате с изучаване на френски, английски, турски, китайски или който и да е друг език. Всеки език си има свои граматически правила, по които се нареждат глаголите, прилагателните, местоименията, съществителните. Трябва да знаеш къде да поставиш глагола, прилагателното и прочее. Съществителните имат най-последен произход в човешкия език. Когато човек заболява умствено, първо се изгубват съществителните имена в паметта му, след това се

изгубват местоименията, после прилагателните, и най-накрая – съюзите. И когато човек започне да оздравява, думите се възвръщат в паметта в обратен ред – съществителните се припомнят най-накрая. С това искат да покажат по кой ред са се създавали думите, пътя, по който са дошли думите в човешкия ум.

Вие писахте тема за умния човек. Корен на думата *умен* е *ум*. Има ли глагол с този корен? За да бъде една дума българска, трябва да има глагол със същия корен. (– *Умува*.) Английската дума за ум е *mind*. Славяните са взели тази дума от един стар език. Думата *ум*, това е свещеното *ом*, а *ом* е произношение на думата *аум*. Има спор как трябва да се произнася тази дума: *аум* или *ом*. Умът е сила, която съдържа всички качества, с които човек може да разполага. Казваме *интелект* – тази дума българска ли е? Не е. Понякога тълкувам думите: *ин* значи *вътре*, *тел* значи *говори* – интелект е това, което говори вътре. Интелект е това, което прави нещата видими, за да може да борави човек с тях. Това е един граматически разбор.

Има една човешка граматика, но има и една природна. Природната граматика е безлична, а човешката е лична. Природата, когато говори, няма предвид никого, тя не се занимава с лични работи. Ти се занимаваш с това, какъв ще бъдеш, когато отидеш в другия свят – значи разглеждаш нещата от лично гледище.

Гледаш крадешком едно същество, което е по-ниско от теб, и казваш: „Аз съм по-развит от него“. Има грешка в твоите разсъждения. Ако отидеш на Северния полюс като учен и погледнеш един ескимос, ще кажеш, че той е невежа – това вярно ли е? Този човек е много учен, той казва: „Формата, която имам, е такава, понеже условията са такива“.

Животинската форма показва, че условията, при които живеят животните, са много неблагоприятни. Те имат един път за възкачване. Животните са човешки души, изостанали в своето развитие. Дотам са стигнали – не че са невежи, но са се потривали някъде, ходили са на randevu и са закъснели, а сега бързат ли, бързат. Правя си шега и казвам на някоя котка: „Къде си ходила на randevu? Защо си закъс-

няла толкова?“, а тя си отвори очите и ме погледне. После поглеждам змията. Тя казва: „Когато трябваше да работим, ние се занимавахме с ядене, с пиене. Изгубихме си времето и сега учим хората на ум“. Някой ще каже, че не може да се говори на животните по този начин. Ученият ще каже: „Прогресирало е животното, повдигнало се е“.

Аз поставям друг въпрос: как може невежият да създаде знанието? Как е възможно глупавото да поумнява? Не мога да разбера как може глупавият човек да поумнее; умният да оглупее, това го разбирам донякъде. Казват: „Малките неща ставали големи“. Големите неща да станат малки, разбирам, но малките да станат големи – това философски не го разбирам. Казват: „Това нещо расте“. Но то взима отнякъде, от себе си не изкарва. Малкото семенце не изкарва тази материя от себе си, а я взима отнякъде. Казват: „Израснало е“, но семето си остава малко. Малкото никога не може да стане голямо.

Лошите искат да станат добри – и това не разбирам. Според мен лошият човек не може да стане добър; добрият лош да стане, разбирам, но лошият да стане добър – това не разбирам. Чистото да се оцапа, разбирам, но нечистото да стане чисто, не разбирам. Когато чистото стане нечисто, това е един примес отвън. Чистото си е чисто, но има примес; отвън има нечистота, а самата същина е чиста. Така ако се разбира, е вярно, но ако мислиш, че си грешен в своето естество, това е погрешно – грехът е нещо външно.

Аз пиша едно писмо, но съм пропуснал дума или няколко букви – трябва да ги поставя намясто. Аз няма да ги създам от себе си, ще намеря думите и ще ги поставя. Например вие ми пишете, че изпращате с днешна поща, но какво изпращате, не пишете – пропуснали сте думите *хиляда лева*. Трябва да пишете: „Изпращам ви хиляда лева. Като получите писмото ми, бъдете така добри да ми отговорите, че сте ги получили“.

Някой път казвате: „Трябва да бъдем добри“ – това е една неразбрана реч. Как трябва да бъдеш добър? Казваш: „Ти трябва да бъдеш много добър певец, трябва добре да свириш, трябва добре да ходиш“. Но как трябва да ходя, за

да ходя добре? Вече 30 години се уча как трябва правилно да ходя и още не съм се научил. За някои от вас старостта вече е дошла, наложила ви е авторитета си и затова ходите така. (*Учителя ходи наведен, със ситни крачки.*) Казвате: „Остарял съм“. Не че сте остарели, но не знаете да ходите. Казваш, че си остарял и поумнял, а не знаеш как да ходиш. Старият човек трябва да знае как да ходи, нищо повече.

По какво се отличава старият човек? Старият човек е един отличен земеделец, който хубаво е работил, но като е нямал знание за почвата, сял е на една, на втора, на трета нива това, което не е продуктивно. Посял е, но то не се ражда. Просото, царевицата, лозето не са посадени намясто, а човекът седи, чака да израстат и казва: „Загазих. Остарях от работа“. Ще сядиш нещата на мястото им. Всички трябва да се занимават малко със земеделие.

Някой казва, че най-голямото откритие в човешкия свят е, че семената растат. Това било най-голямото откритие, а не огънят и другите работи. Човек трябва да знае да посажда своите мисли. Като посадиш една мисъл, тя расте; едно желание като посадиш, и то расте; една постъпка като посадиш, и тя расте. Възпитанието на човека е да посадиш една мисъл, едно желание и една постъпка, които да растат правилно. И като посадиш мисълта, ще я оставиш сама да расте, а ти само ще ѝ услужваш.

Сърцето е меката страна на човека. Водата е от женски характер. Астралният свят е свят на жени. Там всички чиновници са жени, а мъжете се учат. В умствения свят е обратно – там жените са слуги, а мъжете са господари. Във физическия свят е размесена работата. Астралният свят е свят на жените, умственият свят е свят на мъжете, причинният свят е свят на човека, а физическият свят е свят на децата.

Този, който ще се роди от вас, е във физическия свят. Астралният свят е свят на желания, един неорганизиран свят. Там няма много мисъл, има ядене и пиене, гуляи и тъпани, джазбанди колкото искаш. Като влезете в умствения свят, имате един свят донякъде уреден, порядъчен, с хубави здания, заведения, църкви, университети, хората са добре облечени. И там има изключения. В астралния свят

ще намерите най-разнообразни работи. Астралният свят е тук. Когато човек не мисли, а чувствата му вземат надмощие, когато ходи опърпан, оцапан, той е в астралния свят. Когато момъкът започне да се кичи, той вече не е в астралния свят, а в умствения. Когато започнеш да обръщаш внимание на себе си, умственият свят работи върху теб. Когато чувствата вземат надмощие в теб, ти си кисел, плачеш, кривиш се насам-натам. Всичките ви неразположения са неразположения на астралния свят и никой не може да ви помогне, освен вие самите.

Учете се да мислите правилно, за да се развивате постепенно и така да се избавите от несгоди, отчаяния, мрачни мисли, неразположения, присъщи на този неорганизиран свят.

Или да кажем, че сте се разболели и казвате, че няма да оздравеете. Вие вече сте влезли във физическото поле и ви занимават детински въпроси – казвате си, че няма да имате достатъчно време да си поживеете на Земята. Искаш да бъдеш здрав, за да си поживееш на Земята – това е твое право, но болестта е поправка, която прави в теб малък ремонт. И ако ти си умен, тези, които са изпратени да работят един, два, три дена върху теб, ще си отидат. Ти казваш: „Аз няма да оздравея“. Откъде знаеш, че няма да оздравееш? Някой ти поправя къщата и ти казваш: „Много голям ремонт прави. За тази работа не мога да платя – много иска, много е разширил къщата“. Кой е коренът на думата *ремонт*? (– На френски „*monter*“ означава „*качвам*“.)

Сега да дойдем до практичните работи. В човека има едно езиково ръководство. Ако вие се ръководите от вътрешните закони на вашето естество, всяка дума си идва на мястото. Думите вървят по известни закони и се нареждат. Поетът търси вдъхновение и като дойде то, думите се леят. В поезията има известни закони, по които вървят думите. Някои думи имат сладчина, а други са много горчиви. Един поет пише: „О, ти, която стана причина да се спъна в моя живот, но ти беше за мене един ангел“. Как трябва да се каже? „Ти беше един ангел за мене, който ме спъна в моя страдален път. Ти ми изми раните и ми каза една сладка

дума“. Поетът представя, че ангелът носи душа. Душата никога не позволява да я носят – това е моето гледище. Това, което се носи, е формата на душата. Някой хване тялото – това е къщата; някой целува ръката – това е формата, това е жилището; бузите са зачервени – това е къщата. Мен да ме търсят вътре с микроскоп, не могат да ме намерят, да ме потърсят с най-големия микроскоп, не могат да ме намерят, а пък те казват, че са ме целували.

Седят няколко момци при мен и са хвърлили око на две моми (между вас тези работи не стават). Когато говоря добре за едната мома, виждам кой проявява интерес – той следи какво ще кажа аз и казва: „Прав сте“. Ако кажа нещо лошо за другата мома, другият момък казва: „Не е така“ – защитава я; като обърна политиката, казва: „Така е, тя е благородна“. Тези хора са заинтересовани – понеже обичат, искат да кажа нещо много хубаво за тези, които обичат, и при всяка дума, която не съответства на това, което чувстват, те казват: „Не говорете това нещо“.

Вие често си давате мнението. Казвате, че Господ създаде света по Свой образ и подобие. Ангелите ви слушат. Един ангел обича една душа, а вие казвате за тази душа: „Той е грешен човек“. Какво ще каже ангелът? Имате ли право да се произнасяте, че един човек е лош? Ще кажете: „Много способен ученик е, има добри качества, но е малко мързелив и не учи. Трябват му 10 минути да прочете една книга, способен е, но не учи“. Вместо това казвате: „Той е неспособен, не е даровит, баща му и майка му не са му дали добри наследствени качества“. Не казвайте така, това не е вярно. Човекът може да има лоши условия, но те могат да се подобрят. Под *условия* трябва да разбирате законите на наследствеността. Постепенно трябва да се усилят нещата. Както кладете огъня и той се усилява, така постепенно усиляйте нещата.

Дарбите вървят по пътя на най-малките съпротивления. Вярно е, че някои хора имат по-голяма способност да говорят, те са даровити, а у други речта е слабо развита. Те мислят, имат богата вътрешна реч, но когато дойдат до външната реч, нямат този свободен говор, нямат тази ерудиция, но всеки може да развие своята реч. Тези идеи, за които

сега ви говоря, може да ви ги кажа за десет минути – да ви дам един закон и да се свърши работата. Какво имате сега тук – имате една църква.

Каква е разликата между минералите и растенията? Разликата е в пътя. Кристалите се образуват по законите на инволюцията, те слизат – от голямото към малкото. Растенията започват обратния процес – от малкото към голямото. Когато вървите по пътя на кристалите, вие слизате към материалния свят, а щом влезете в органичния свят, вие тръгвате нагоре, по еволюционния път.

Мнозина имате Пентаграма от толкова години, но нито един от вас не му е обърнал внимание. Там има цяла система да се самовъзпитават. Не сте се заели да изучите Пентаграма и да го употребявате. (*Учителя показва Пентаграма.*) Тази линия каква е? Вчера един от учениците е обърнал вниманието си върху Пентаграма – той е единственият, който е направил това.

Пентаграмът горе представлява умственият свят, а долу е физическият свят; причинният свят е вътре. Значи тук са представени умственият, астралният и физическият свят. Важно е как се пресичат линиите.

Онова, което отличава човека като човек, е справедливостта. Човек преди всичко трябва да е справедлив, понеже Божественият свят е свят на Правдата. Божественият свят не е свят на Любовта, не е свят на Мъдростта, а е свят на Правдата. За да дойде Божественият свят, трябва да има правда в света. Ако някой не е справедлив спрямо теб, то Любовта не може да се прояви към теб. Справедливостта ще даде условия да се прояви Любовта, защото справедливостта е границата, от която започва Любовта.

Вън от справедливостта ти не знаеш къде е Любовта. В умствения свят, в астралния и във физическия свят Любо-

вта е ограничена. Ти казваш, че Любовта е безгранична, но по отношение на теб, както ти я разбираш, тя е ограничена в твоя ум. Някой човек ме обича, но е и справедлив. Той е внимателен към моите интереси, гледа да не накърни чувствата ми и когато иска да поправи моя погрешка, ще каже: „Пропуснал си нещо“ и ще направи това с голямо внимание, без да ме обиди.

Та казвам сега: за да бъдете благоугодни на Бога, трябва да бъдете преди всичко справедливи. Вие казвате: „Как може да бъде човек добър?“. Преди всичко човек трябва да бъде справедлив. Щом имаш справедливост, Любовта ще дойде. Божественият свят върви по закона на справедливостта, по закона на любовта и по закона на доброто.

Всички неща, които се движат бързо в света, образуват хладина. Голямата хладина показва, че движението е бързо и когато спреш тялото, което се движи, се образува топлина. Когато се образува малка топлина, това показва, че движението е намаляло. Когато искаш да проявиш Любовта, ще се спреш. Щом се спреш, Любовта ще се прояви, но ако съвсем спреш, тя ще престане. Не трябва съвсем да спреш, а малко да намалиш движението си.

Ще ви приведа един пример. По време на войната бях на гости при наш приятел генерал и стоях до 12 часа вечерта. Беше забранено да се ходи след 12 часа по улиците. Ако хванеха някого, го вкарваха в участъка. Генералът ми каза: „Да ви придружа до дома ви“. Аз казах: „Няма нужда“ и тръгнах. Като излязох, с мен тръгна едно голямо куче, опашката му вирната нагоре. Минахме покрай един стражар, а кучето отиде и се завъртя около него. Стражарят помисли, че аз съм инспектор и с кучето обикалям постове; при следващия стражар се случи същото, стражарите дори ми отдаваха чест. Отидох на ул. „Опълченска“ 66, кучето останало отвън и на сутринта видях, че го няма. Това беше един опит. Ако не беше кучето, аз трябваше да бъда невидим, за да отида до дома си, а исках да си отида видим. Това куче направи разумното за мен. Понякога едно малко животно може да ви направи услуга както един генерал. Една малка мисъл може да ви бъде толкова полезна, колкото една голяма – това са относителни неща.

Първо, трябва да бъдете крайно справедливи. Кажи си: „Аз трябва да бъда справедлив“. Това е възпитание. Защото, ако не си справедлив спрямо някого, ти пакостиш на себе си. Ти не си доволен от някой човек, но Бог го обича, човекът има Неговото благоволение. Той се обръща към Бога и Бог го слуша, а теб – не. Тогава кой е на правата страна? Кажи си: „Аз трябва да бъда справедлив, понеже и утре някой по същия начин може да е недоволен от мене“.

Когато хората ме обичат, аз казвам: „Аз съм добър човек, добре постъпвам“. А когато не ме обичат, казвам: „Има нещо, направил съм някоя погрешка, не съм бил справедлив“. И търся кои са причините, за да предизвикам тези неприятни чувства у хората. Трябва да знам как да отстраня някои неща.

Някой човек е недоволен от теб. Например някой беден човек дойде, ти го погледнеш накриво и той се обиди. Ти трябва да седнеш и да вземеш положение като неговото. Ще седнеш най-малко на четири пръста разстояние от него, а не да го буташ. Ще имаш цялото уважение към него. Ако няма място за него, не сядай там да го натискаш. А ти, като седнеш, буташ съседа си с лакътя. Тук вие се бутате като в трамваите. Всеки човек може да направи пакост само на себе си, а косвено и на другите.

Ние, които страдаме сега в света, страдаме заради нашите минали погрешки. Да кажем, че от теб имат да взимат сто души. Дойде един и те наругае – не си му плащал десет години; тъкмо той те остави, дойде друг и пак те наругае. Ти казваш: „Какво да правя с тези хора?“. Кой е виновен? Ти си виновен. Ти не трябваше да взимаш пари от сто души и трябваше на втория или третия месец да изплатиш каквото си взел. Техните думи звънтят в ушите ти: „Ти си такъв, ти си онакъв“, какви ли не думи употребяват.

Не вземай пари назаем. Ако вземеш за срок от три месеца, точно на третия месец ще ги изплатиш. Ако не можеш, отиди да се извиниш и кажи: „Много съжалявам“. Бъдете искрени и кажете, че ще ги платите. И ако вие имате желание да ги платите, от Невидимия свят ще ви помогнат. Каквото поставите в ума си, това ще бъде. Понеже не сте справедливи, казвате: „Ще платя“, но ни най-малко не мислите

да платите. Само казвате така, за да се освободи главата ви. Ако мислиш да платиш утре, ако имаш цялото добро желание за това, тези пари ще дойдат. По кой начин ще дойдат, не питай, но те ще дойдат.

За да ви върви в живота, помнете едно нещо: в света има хора, които са щастливи, те са щастливи числа. Засега тези щастливи числа са по-редки – те наброяват около 19, а нещастните са 70–80. Та в живота гледайте да срещнете някой щастлив човек, за да направи една промяна във вас. Като срещнете един щастлив човек, и на вас ще ви потръгне. Като срещнете един нещастен човек, и на вас ще ви стане тежко.

Ти се молиш на Бога. Бог е най-щастливото същество в света. Ти трябва да мислиш за Него, за да тръгнеш напред. Като се помолиш веднъж и не дойде това, което желаеш, не се обезсърчавай. Ти не знаеш как стоят работите. Като си мислил за Бога, много същества е имало около теб, които не са ти дали възможност да се приближиш до Него. Ти казваш: „Бог с мен ли ще се занимава? Тук, на Земята, хората не искат да ме приемат, а Бог, такова Разумно същество, ще се занимава с мен!“. Ти си на грешна страна. Господ много малко ще ти говори. Само да те зърне и като излезеш от Него, всичко ще ти върви по мед и масло, стига да си възприел както трябва Божествения лъч. Някой може да хване Божествен лъч, който не се отнася до него, а до друга душа. Например един човек седи, усмихва се и вие мислите, че на вас се усмихва. Трябва да знаете кой е този, на когото се усмихва. Този, когото той обича, е зад вас.

Един добър човек в едно общество е щастливо число. Той не знае това. Вие се радвайте, че има един добър човек. Или с други думи казано, ако между вас има един справедлив човек, вие се радвайте – това е едно щастие. Ако има двама души справедливи, това е още по-голямо щастие; ако са трима, четирима, десетима – още по-добре. Когато Бог отиваше да погуби Содом и Гомор²⁴, каза на Авраам²⁵: „Ако има в Содом и Гомор 50 справедливи човека, няма да погубя тези два града“. После Бог смали до 10 и каза: „Ако има десет справедливи, няма да погубя Содом и Гомор“. Но нямаше. Единственият справедлив беше Лот²⁶ и той, заедно

с други двама, трябваше да излезе навън. И Бог разруши Содом и Гомор.

Радвайте се, когато във вас проникне една справедлива мисъл. Едно дете минава покрай вас и ви казва, че имате малко петно на дрехата си. Радвайте се, че това малко дете ви прави една малка забележка. Изчистете петното, благодарете, че това дете ви показва едно петно.

Сега ви трябва законът: да мислите справедливо, да бъдете справедливи към себе си. Щом сте несправедливи към себе си, вие сте несправедливи и към другите хора; щом сте справедливи към себе си, вие ще бъдете справедливи и към другите хора. Ето какво разбирам под думите *да бъдеш справедлив към себе си*: ти трябва да бъдеш справедлив към Бога, Който живее в теб. Трябва да бъдеш доволен от всичко добро, което имаш; трябва да бъдеш доволен от живота, който имаш. Да бъдеш справедлив към това Себе, Което живее в теб – спрямо Него всякога да бъдеш справедлив и пред Неговото лице да не обиждаш никого.

Понякога правя забележка на някого и после си казвам: „Как казах тези думи?“. Ако аз бях на негово място, как бих желал да ми говорят? Трябва така да говориш, че думите ти да не са язвителни. Това са правила, които трябва да знаете. Бъдете напълно справедливи. Никога не се извинявайте. Всяка погрешка, която направите, е растеж, ако я изправите. Ако изправите една своя погрешка, вие растете. Ако премахнете една ваша спънка, вие сте добър човек. Вие растете, усъвършенствате се, ако сте справедливи. Справедливостта е единственият метод, чрез който погрешката може да се изправи.

Допуснете, че на Земята има двама души, които не обичате еднакво. Това е естествено – по едно и също време не мога да мисля еднакво за двата си крака или за двете си ръце. Тази ръка, с която работя, дясната ми ръка, в даден случай ми е по-обична от лявата, тя ми услужва. Лявата ръка е малко по-аристократична, а дясната всякога ще дойде на помощ. И дясната ръка е малко по-охранена. Та този, когото обичате, е този, който ви прави повече услуги, а на онзи, когото не обичате, ще му кажете нещо по-грубичко и

по-малко време ще употребите за него. Това е лицеприятие. Съзнаваш, че обичаш някого, но кажи си: „Аз трябва да бъда еднакво справедлив и към двамата“. Само че онзи, когото обичаш, ще оцени твоята справедливост повече, а другият – по-малко. Това ще бъде разликата. Но в твоята душа ти да съзнаваш, че си бил еднакво справедлив и към двамата.

Да допуснем, че аз съм гостилничар. Обичам един повече, а друг по-малко, но и на двамата ще сложа така, че да няма разлика в ястието. На онзи, когото не обичам, няма да сложа по-малко, а колкото на другия. Онзи, когото обичам, и онзи, когото не обичам, ще видят това и вече ще имат особено мнение за мен.

Някой път вие имате много лошо мнение за себе си – това е грешка. Имайте всякога особено мнение за себе си заради Онзи, Който живее във вас, заради Себе-то, т.е. заради онова, което наричат *висша душа* – това е човекът. Погрешката е външната страна на вашето естество. Като направите една погрешка, кажете си: „Справедлив съм, умен съм, добър съм, но не постъпих справедливо, умно и добре“. Казваш: „Не мога да направя това“. Можеш да го направиш, но се изисква време. Иначе днес ще бъдеш неразположен, утре ще бъдеш неразположен и като дойде края на живота ти, като апостол Павел ще кажеш: „Боя се аз, който проповядвам на другите, да не бъда отхвърлен“.

При какви условия можеш да бъдеш отхвърлен? Щом не работиш по пътя, по който Бог те е призовал, ти сам ще си развалиш пътя. Отвори си очите и ще възприемеш светлината, после примижи, после пак си отвори очите и прими светлината и така нататък. Светлината е храна за човешкия ум и при всяко примигване обедът е свършен, това постоянно става. Отварянето на окото е обяд за него. Светлината, която трябва да възприемеш в мозъка си, трябва да я разработиш. Някои хора движат очите си много бързо. И с бързи движения не става. Очите не трябва да се движат много бързо. Те трябва да са устойчиви и примигването трябва да става бавно, плавно. Някога ще направя опит върху най-хубавото мигане. Ще извадим един стар брат, един на средна възраст и един млад да помагат малко. Вие виждали ли сте

как мига брат, който е влюбен? Мига както трябва. Когато той мига, това може да се нарисува от художник. Той мига по един гениален начин. Освен това очите на влюбените не са потънали навътре и като ги затворят, окото мърда отвътре, живо е.

По друг начин да ви кажа каква е мисълта ми. Влюбеният е човек, който е запалил своята свещ, и светлината, която идва, го радва. Той се интересува от онзи, който минава. Неговата свещ свети навсякъде, тя ползва всички. Аз бих желал всички хора в света да са влюбени. Старите ще бъдат осветлени, ще се радват всички. Вие се радвайте да има влюбени хора в света, но да няма кадежи. *(Учителя отваря цигулката си и я нагласява.)*

Сега ще ви изпея думите *от старо време знайно*. По колко начина могат да се изпеят тези думи? Могат да се изпеят по един старобългарски класически начин, а могат да се изпеят и игриво или според западната музика – по закона на хармонията. *(Учителя изпява думите по старобългарски класически начин.)*

От старо време, синко, е знайно, хубава мома на светъл ден се познава, кога Слънце на изток изгрява и цялата Земя огрява.

Когато при пеенето човек не е въодушевен, не може да пее. *(Учителя изпява тези думи още веднъж по същия начин.)* Добрият ден се познава, когато още има светлина, а не вечерта. Чрез музиката човек трябва да придобие онова естествено положение, при което може да работи. Без музика човек не може да работи. Музиката, това е мярката. Човек, за да работи, трябва да бъде музикален. Безразлично е дали той пее, или не – това е едно разположение на човека. Трябва да си разположен музикално, за да можеш да мислиш, да чувстваш и да постъпваш добре.

Тази песен е много дълга. Говори се как момата на извора отива, вода налива и в дома се връща; майка ѝ я посреща – това е първият пасаж. *(Учителя пее песента.)* Животът без любов е мъчение. Любовта само при справедливостта се изявява. Условие за Любовта е справедливостта. Онзи, когото обичаш, той трябва да заслужава това.

Изпейте песента *Всичко в живота е постижимо*. Искам трима души от вас да изпеят тази песен. Както вие пеете, това е обикновеното пеене, на което човек скоро се насища. Вие трябва да пеете и вътрешно. Като пеете, да се вслушвате. Винаги сменяйте силните моменти с тихи. Това е един контраст – тихо и силно, ускорително и забавящо. Има противоположности, които трябва да хармонизирате. Вие се радвайте, че нещата не са завършени.

За да измените едно ваше силно чувство, трябва да прекарате неговите енергии в ума си. И ако не знаете как да ги прекарате, много чувства се пукат – формата на чувството се пуква – и тогава се раждат най-неприятните работи. Понякога се явява пукане и във формите на мислите. Винаги трябва да знаете закона как се трансформират енергиите, за да не би вътрешното напрежение да стане толкова силно, че външната форма да не може да издържи. Защото ние се влияем от външния свят, от много фактори. Когато не изпълняваме някаква работа, ние се влияем от много фактори. Вие казвате: „Като отидем в онзи свят“.

В Разумния свят трябва да бъдете отзивчиви. Ето какво значи отзивчивост. (*Учителя свири една песен тихо и после шумно.*) Човек не може да пее или да свири, докато не е уравновесен. Ако вие вземете един тон и той няма обертонове²⁷, т.е. ако имате една мисъл и тя няма обертонове, то тази мисъл не се подема от разумни същества – тяхната помощ са обертоновете. И ако вашата любов не се подема от други разумни същества, тя няма обертонове. Ние трябва да предизвикаме съдействието на невидимите същества – и те да участват в нашата мисъл и в нашата любов. Щом сме сами, обедняваме. Щом всички отгоре ни подемат, тогава се внася нещо ново в музиката и в мислите ни. Има области, които тепърва ще се разкриват. Вие сте ходили там, но малко време сте стояли, едвам сте чули. Сега трябва да стоите по-дълго време.

За музиката ви трябва 30 години, много неща ви трябва. Човек, който иска да се самовъзпитава, да бъде прогресивен в живота си, трябва да учи – всеки ден да мисли върху философията на музиката. Ако вие мислите всеки ден

по 10–15 минути върху музиката и се стараете умствено да пеете, то ще имате доста голям прогрес, макар и да не пеете външно. Всички по 10–15 минути на ден да мислите върху музиката; ако не можете толкова, то по 5 или поне по 3 минути на ден – по този начин всякога ще бъдете по-разположени. Музикалният живот е най-красивият живот, който съществува на Земята. От Божествената хармония по-красив живот няма. Като дойде един ангел, ще привлече вниманието ти – ти не искаш да отвориш сърцето си, но той изпява една, втора, трета песен, сърцето ти трепне и ти го отвориш. Хубаво пеят ангелите; те са много добри певци.

Ние всички трябва да бъдем добри певци. Като кажеш нещо, кажи го музикално, с пеене. И каквото кажеш, кажи го и за себе си. Например ти казваш: „Ти трябва да бъдеш справедлив“. Не, ще кажеш: „Най-напред аз трябва да бъда справедлив, после и ти ще бъдеш справедлив, и всички ще бъдем справедливи“.

Да кажем, че вие сте взели хиляда лева назаем и не сте дошли навреме да ги върнете, закъснели сте. Ако аз бях несправедлив, като дойдете и донесете парите, щях да кажа: „Вие не си устояхте на думата“. Но сега не правя въпрос и ще ви кажа: „Аз обичам да бъда точен. Бъдете и вие точни“. Ще говориш на човека като на себе си, защото утре и ти може да се изложиш на същото изпитание и да закъснееш малко. Защото никой от вас не е точен, всякога пропускате.

Когато не обичаме някого, не сме точни, а когато го обичаме, ние сме точни, не пропускаме. Та справедливи нека да бъдем. Правете забележки, критикувайте, но справедливо. След като направиш критика, кажи на себе си: „Ти там постъпи ли право? Това, което каза, право ли е?“. Корирай и себе си. Ние влизаме в един свят, където има същества, които нямат задна мисъл. Например на Земята казват: „Пак елате, ще ми бъде приятно“. Ще ви нагостят, но ще ви изхитрят; едно говорят, а разбират друго.

Вие казвате: „Къде е Христос, къде са светиите?“. Вие сте тези, възплътените светии. Когато дойде Христос, кои бяха Неговите апостоли – всички пророци, които бяха предсказали нещо: Исая, Езекиил, Даниил и всички малки пророци. – „А ние кои сме?“ Вие сте хората, които Бог е изпратил

на Земята, за да бъдат проводници на Неговата справедливост, Любов и Мъдрост. Ако го правите, вие сте тези хора; ако не го правите, ще кажат, че сте хора, които не искат да бъдат проводници на Божественото.

Сега да няма никаква пресиленост. Аз поддържам един метод: във възпитанието да се работи по пътя на най-малкото съпротивление, по възможност с най-малките разноси – все ще има резултат. На мен ще ми бъде приятно да видя някой човек да се разгневи, но да има хармония, да има приятност в гнева му. Някой не знае как да се гневи. Когато ще представяш гнева, представи го както трябва. Ти казваш: „Знаеш ли какво мога да направя?“. Не да строшиш гнева, но гневът ти да бъде като гумена топка – да подскача; да я хванеш, да я удариш, за да подскочи, и после да я сложиш в джоба си. Да не се счупват във всичките си работи.

Божията любов носи пълния живот. (три пъти)

Сега бих желал двама с двама да не си приличате.

16. лекция, 16 януари 1935 г., София, Изгрев

НОВИЯТ ОПИТ

Добрата молитва

Ще прочета от 1. до 16. стих от глава 15. на *Евангелието от Йоан*.

Ще се развеселя

Има една страна на живота, която трябва да бъде добре разбрана. Човек не се ражда с това да разбира. Разбирането е един настоящ процес. Да кажем, че искаш да бъдеш добър. Ако сега трябва да станеш добър, ти си закъснял. Доброто е една възможност, а да постъпва човек добре, зависи от него. Нищо не ти пречатства да постъпваш добре. Тук имаме наредени тези процеси:

1	10	100
2	20	200
3	30	300
4	40	400.

Първият ред числа в отвесната колона: 1, 2, 3, 4 и така нататък – до 10, е Божественото в човека. Божественото само по себе си е неизменно – ти не можеш да го измениш, не можеш да го направиш нито по-малко, нито по-голямо, не можеш да му направиш нито добро, нито лошо.

Когато казвате, че сте лош или че сте добър, какво подразбирате? Какво подразбирате под това, че сте лош? Лошавината значи, че не постъпвате така, както е добре за вас; дори в определен момент да ви е добре, след това във вас настава един друг процес. Например яли сте храна, която ви е приятна, но не минават един-два часа и във вас настава друг процес, вие повръщате храната. Питам: какво ви е ползвал този процес на приятност? Вие сте се самоизмамили във вашата приятност.

Питате кое е Божественото във вас. Божественото в човека е това, което при всички условия е едно и също. Божественото е това, което носи живот в себе си. Божественото е вечният живот в човека. Щом Божественото престане, животът изчезва.

Хората се смущават къде ще отидат като умрат. Защо ще мислиш къде ще отидеш като умреш? Къде може да отиде умрелият човек? Никъде няма да отиде. Умрелият никъде не ходи, а живият навсякъде ходи. Като умреш, с теб всичко се свършва. Като умреш, няма да отидеш на онзи свят; като живееш, ще отидеш, а не като умреш. Същият закон е и по отношение на съгрешаването.

Какво нещо е добрият живот и какво – лошият живот? Същият закон е и тук. Докато доброто е в теб или докаато Божественото е в теб, ти си весел. Щом Божественото се затвори, веднага изгубваш присъствие на духа и питаш: „Какво ще стане с мен?“. Започваш да се страхуваш, че ще умреш, че къща нямаш, че приятели нямаш, че пари нямаш. Питате: „Защо човек се страхува?“. От кого се страхува? От доброто ли трябва да се страхуваш, или от злото? Страхът е един признак, че условията на злото са някъде наблизо. Ти трябва да бъдеш внимателен. Най-големият вълк приближава и трябва да се пазиш, не трябва да излизаш извън кошарата. Ти казваш: „Страх ме е, но ще взема няколко стражари да ме пазят“. Остане ли стражарите да те пазят, вълкът ще те изяде.

Писанието казва: „Ако Господ не пази човека, напразна е стражата“. Или по-ясно казано: докато вие вярвате в Божественото, което е във вас, не Го търсете навън. Ако Бога не можеш да Го намериш вътре в себе си, навън никъде не можеш да го намериш. Но това „вътре“ не е във вашето тяло. Под думите *вътрешен живот* се разбира Божественият живот, неограниченият живот, вечният живот. Това е вечното благо, което никога не се нарушава; това е онзи чист извор, от който водата постоянно блика – така трябва да разбирате Божественото.

В Писанието е казано: „Вашите тела са храм на Бога“, но не физическите тела. Тялото е дрехата. Дрехите са потреб-

ни, но постоянно трябва да ги сменяш, понеже растеш. Божественото си остава едно. Числото 10 от втората колонка показва, че това, Божественото, се е увеличило десет пъти, а при третата категория (първия ред, третото число) показва, че се е увеличило сто пъти. И Христос казва: „Онова семе, което е паднало на земята, е дало стократен плод“. Божественото в човека расте, а човешкото, от което хората очакват, няма никакъв растеж, дори дава обратното. Всеки страх, всяко безпокойство, всяка злоба, всяка омраза и прочее, са недъзи, които спират растежа.

Казват: „Какво трябва да правим?“. Искате да се избавите от злото – та злото не е във вас, то винаги е извън човека. Някои говорят, че младата мома се изкушава. Изкушението не е вътре в нея. Хората ги е страх, че тя може да се влюби в някого. Злото не е в любовта, а в лъжата – тя, като се е влюбила, не се е влюбила. Понякога си мислите, че сте обикнали някого, нали? Питам: можете ли да определите колко обичате един човек? Ако ваш ближен дойде при вас и трепери и иска да влезе, вие ще изявите любов. Вие пак се самозаблуждавате, защото онзи, който трепери и който има нужда, още няма Божественото в себе си и търси някъде спасение. Вие казвате, че трябва да помагате, но всеки трябва да бъде носител на Божественото, което е вътре в самия него. Божественото трябва да се прояви вътре в човека.

Трябва да се разбира в какво седи Божествената любов. Христос казва: „Ако Ме любите, ще пребъдете в Моята любов“. Да любиш, значи да пребъдваш постоянно в Божията любов. Ако постоянно пребъдваш в нея, ти любиш; ако не пребъдваш, не можеш да обичаш. Вие казвате, че сте се влюбили в някой човек, но се намирате в заблуждение. Вие сте се влюбили по пет причини: първо – защото сте го видели, второ – защото сте го чули, трето – защото сте го помирили, четвърто – защото сте го вкусили, и пето – защото сте го пипнали. Представете си, че не сте видели този човек. Представете си, че имате едно житно зърно в хамбара. Може ли то да говори за любов и може ли то да се влюби в хамбара? Никак не може. Докато житното зърно е на сухо, не може да се влюби никога, но щом го засееш в нивата, то

се влюбва. Оставете страданията, то се влюбва първо в почвата – хване я и я прегърне; после се влюбва във въздуха, в Слънцето. И като се влюби, започва да расте.

Нека да дойдем до правилното разбиране: това, което дава възможност на човешката душа да се развива, да расте, то е Божественото, то е Любовта. Необходимо е да имате правилно разбиране, за да не се спъвате в сегашния живот. Вие се влюбвате, когато сте на нивата, а когато сте в хамбара, преставате да любите. Ако искате да имате ясна представа, трябва да знаете, че това, което хората наричат любов, може да се кръсти така: външната любов.

Питате: „Защо са противоречията в живота?“. Всички противоречия в живота произтичат от безлюбието. Аз мога да го уподобя на следното. Ти имаш богата трапеза, но са те научили да стоиш на едно място, докато други дойдат и те нахранят с лъжичка. Ако не дойдат, ти гледаш яденето и казваш: „Не ми е позволено“. Да чакаш да дойдат да те хранят – това е законът; да започнеш сам да ядеш – това е Любовта. Казваш: „Имам ли право да ям?“. Щом имаш ръце, уста, уши и очите ти са отворени, имаш право да вземеш и да ядеш от тази храна.

Коя храна е здравословна? Която говори. Храна, която нито дума не ти казва, като отидеш при нея, не я яж. Христос казва: „Аз съм Живият хляб, слязъл от Небето. Който Ме яде, ще има живот“. Живия хляб ще ядеш! Тук има едно противоречие – това е Словото. Божественото Слово, което не разбираш и което не можеш да приложиш в живота си, не може да ти говори. А Словото, което говори вътре в теб, ти си го приложил, ти го разбираш. Първият признак на живота е Словото. Външният живот го разбират така: първо има едно малко помръдване, после – процес на дишане, после – процес на човешка мисъл, и накрая – процес на говор. Сега казвам: Словото е истинската храна, която може да говори.

Вие се срамувате да любите. Когато кажат за някого, че се е влюбил, той казва: „За любов и дума да не става!“. Вие сте кръстили „любов“ това, което не е любов. Седите пред една малка чаша с вода, за която един богат човек е платил

двеста лева – тя е някакъв нектар. Вие сте хвърлили око на тази чаша и искате да изпиете водата, но той бди и казва: „Тая вода е само за мен, не я давам на никого – моят живот е вложен в нея. Ако искаш, плати за водата. Ако нямаш пари, можеш да отидеш да си налееш горе в планината“.

Вие казвате: „Каквото Учителя ми каже, каквото Учителя ми даде“. Понякога Учителя дава с пари. На този, който отива горе – без пари, а на този, който не отива – с пари. Ти трябва да платиш на този, който отиде горе да донесе вода. Коя истина е по-добра: тази, за която си платил нещо, или тази, за която си ходил горе и не си платил? Ще ви поставя по-ясно въпроса: коя светлина е по-хубава – която сама идва при вас или която купувате? Отиваш при бакалина и си купуваш една свещ. Тя ще свети ден-два и после пак ще си в тъмнина; ще бръкнеш в джоба си и за 4–5 лева пак ще си купиш една свещ, но след няколко дена тя пак ще изгасне. Това е човешкото – палиш я, изгасва, палиш я, изгасва – и пари трябва да дадеш. А при Божественото трябва само да си отвориш прозореца и светлината сама идва. При Божествената светлина, при живото Слово всичко расте, там е изобилието.

От две хиляди години се говори за вярата. Говори се, че ако имаш вяра, всичко е възможно, планина може да вдигнеш с вяра. Има ли нужда да вдигаме планините, които Бог е поставил някъде? Има ли нужда да вдигаме Божественото, което Бог е поставил някъде? Няма нужда. Под думата *планини* се разбират големите мъчнотии, които съществуват в човешкия живот; това са човешките планини, които трябва да се вдигат. Вие трябва да можете да преместите онова, което сте създали в себе си, а не онова, което Бог е създал. Казвате: „В този живот няма да можем да го преместим, но като дойдем другия път“. Вие оставяте за втория живот да преместите тази планина. Ако под думата *умиране* разбирате излизане от Божествения хамбар и влизане в Божествената нива, в такъв случай разбирам. Божествено е да страдате, да умирате и да оживявате – да минавате от едно състояние в друго.

Смъртта е следното. Допуснете, че един богат човек има всички удобства: хубава къща, автомобили, книги, радио, звънци, слуги. Много хора работят за него и той мисли, че работите му са наредени. Така е, ако тези, които работят за него, го обичат, но ако не го обичат, неговите работи са развалени, защото тези, които му слугуват, очакват нещо от него. Всеки, който ти направи каквато и да е услуга, очаква нещо от теб. Добре, с какво ще се отплатите вие на тези хора? Допуснете, че Провидението ви поставя на изпит: най-напред продават къщата ви, защото работите ви не вървят, после продават автомобилите ви, после вашите слуги си заминават, синовете и дъщерите ви, като няма какво да им дадете, и те си заминават. Най-после тези, които са ви дали заем, ви събличат и ви оставят по бели гащи – вие оставате сами в студеното време. Това е смъртта.

Питам: какво сте изгубили? Вие казвате: „Изгубих къща, деца, слуги, всичко“. Къде е вашето разбиране? Когато ябълчната семка излезе от хамбара, тя е едно. Щом я посадят в земята, тя дава най-напред две коренчета надолу и две клончета нагоре. Като погледне всичките си листа и кло-ни, тя казва: „Колко съм богата“. Един ден, когато завърши развитието си, тя пак става семка и влиза отново в хамбара, но вече малко по-големичка от първата. Питам: ябълката не можеше ли да живее без листа, без корени? В хамбара ти ще си почиваш – там няма да те приемат с този багаж. Това разлистване и всички тези удобства на Земята са временни потребности за вас.

Като сте тръгнали за онзи свят, за Божествения свят, първо трябва да се освободите от вашите къщи. Щом имате къщи, трябва да ги носите на онзи свят; щом имате слуги, трябва да ги носите на онзи свят; парите също трябва да вземете. И ще забележите веднага онова, което спъна богатия, който мислеше, че работите му са наредени. В притчата за богатия и Лазар²⁸ Лазар умря и се върна на Небето. Той не взе нищо, защото на Земята какво имаше? Около него имаше само кучета, те го лижеха и му казваха: „Нищо не ти искаме, само да вземем нещо от твоята храна“ – без пари му слугуваха. А с богатия не беше така. Той нищо не разбираше от живота и казваше: „Остане ли кучетата да му слугуват,

той е загази́л“. Но сега ще оставя това, няма да казвам какво мисли богатият.

Умира Лазар и се освобождава от кучетата, отива в лоното на Авраам. Умира богатият и се озовава на противоположното място – на мъчение. Разбира, че не се умира така лесно, но забравя и иска да му слугуват. Казва: „Отче Аврааме, кажи на Лазар да ми донесе малко вода, че гърлото ми е засъхнало. Трябва ми слуга“. Никой на никого не може да служи. Лазар може да служи само на себе си. Има голяма пропаст между вашето разбиране и вашето желание. Той седи с идеята идеята да дойде Лазар и да му слугува. Не разбира – търси слуга да му служи на онзи свят, а там няма слугуване. Ако имаш любов, Лазар може да ти служи; ако нямаш любов, Лазар не може да ти служи.

В теб гори огън. Това е огънят на твоите престъпления. Ти искаш хората да ти слугуват, да имаш пари – в теб огън гори. Трябва да престанат тези работи. Ти се сърдиш на хората, че това-онова не са ти дали; на този и онзи се гневиш, на този и онзи обръщаш гръб. През целия си живот се разправяте за такива работи, понеже няма кой да ви служи. Онази жена защо е обикнала мъжа си? Слуга си търси. Като си намери слуга, потупва го и казва: „Осигурих се“. И мъжът потупва жената и казва: „Намерих слугиня“. Народят се деца и казват: „Ето слугинчета“. Потупват ги и мислят, че са се осигурили. Детето обаче умира. Не е умряло, но казва: „Не искам да слугувам“ – и си заминава. Майката плаче – защо? Защото слугинчето я е напуснало.

По този начин, по който сега разбирате живота, винаги ще съществува нещастие, от което не искате да се освободите. Казваш: „Без къща не може“. Ти живееш вече в къща, която е на две колела. Казваш: „Не може без пари“. Умът, който имаш, това са пари. Някой път се чудиш: „Какво да направя, като ми трябва пари?“. Ще се влюбиш в някого. Как разбирате това? В какво е силата? Ако вие без пари не можете да живеете, с пари съвсем няма да можете. Без пари ще имате един вид страдания, а с пари – друг вид. Без пари ще бъдете сигурен, че никой няма да ви обере и да ви убие.

Вие поставяте живота извън Бога. Питате: „Този дали е от нашите, или не е?“. Всеки човек, който обича, е от нашите. Щом обичаш, си от нашите; щом не държиш любовта, не си от нашите. Всички хора, които обичат, са от нашите. Ти казваш: „Няма такива хора“. Има, и те не са един, а милиони. Навсякъде ги има, но това е в съзнанието.

Вие седите и се смущавате. Аз ви казвам: „Бог ще промисли за вас“. Вие не разбирате ясно закона: Бог ще промисли. Един човек казва: „Задушавам се, нямам въздух! Няма откъде да купя въздух“. Казвам: „Няма какво да купуваш въздух. Излез навън, отвори си устата и дишай – въздухът, Божественото, ще влезе. Какво ти струва да направиш така?“. Вие искате някой да натъпче въздуха във вас и да го изтегли с помпа – оставете това. Като се научите да поемате въздуха, ще влезе богатството, Божественото, и като излезе от вас, ще твори. Можете да направите опит. Ако с всяка вдишка благодаряхте на Бога, нямаше да знаете какво нещо е сиромашията. При всяко издишване вие казвате: „Ох! Ох! Ох! Ох!“. *(Учителя въздиша дълбоко няколко пъти.)* Където ходите: „Ох! Ох!“. Някой не го обича жена му: „Ох!“, пари няма: „Ох!“, не знае: „Ох!“. Престанете с това „ох“!

Спри се и изкажи Божественото: че обичаш. Кажи да се прояви Божественото в теб. Бог седи като майка и ти казва: „Искаш ли да слугуваш, или да ти слугуват?“. Като говориш на Бога, ти вече слугуваш. Казваш: „Аз съм жив, готов съм да направя за Теб каквото трябва и каквото кажеш“. Като започнеш да благославяш Господа, като кажеш първата сладка дума, биберончето ще дойде, майката ще дойде и ще каже: „О, моето пиленце“. Като изговориш втората сладка дума, пак ще дойде биберончето. Всеки ден като казваш една хубава дума, работите ти ще се оправят.

Сега казваш: „Светът не е такъв“. Оставете този свят на заблуждения, в който сега сме попаднали. Някои работи ме измъчват. Каква е разликата между вашето мъчение и мое-то? И аз се мъча. Вие се мъчите, че нямате къща, и страдате, а аз се мъча, че тази къща ви спъва да живеете добре. Вие се мъчите, че нямате пари, а аз се мъча, че тези пари ви спъват да живеете добре. Парите са спънка. Ти уповаваш на едно нещо, което не може да даде никакъв живот.

Парите, първо, са резултат на човека, второ, са произведение на ангелите, и трето, те са една субстанция на Бога. Те първоначално са мисли на Бога. Богатството първоначално е в Бога. Златото е проявление на живота – да имаш злато, значи да имаш нещо, чрез което животът да дойде с теб. Златото е проводник. Здравето, хубавите мисли, силата, това е истинско богатство.

Реформирайте, направете един опит. Ще дойде някой и ще ти каже: „Ти се откажи от това, което имаш“. Не се занимавайте с въпроса, че отвън пада сняг. *(По време на лекцията навън вали голям сняг.)* Вие се смущавате кой ще рине този сняг, какво ще стане с вас, дали ще ви затрупа. Пишат, че цял взвод войници в Югославия били затрупани – няколко души били намерени, а седем били изгубени. Вие се безпокоите заради снега. Не се безпокойте; като дойде пролетта, той ще си отиде. Лошите условия са богатата. Лошият живот, това е снегът, който имате. Не го ринете, оставете го – той е най-добрият юрган, с който при дадените условия може да живеете добре. А когато дойде пролетта, като получите ново разбиране за Бога, при новите условия ледът ще се стопи.

Вие седите сега и ми казвате: „Дали Господ ще ме послуша? Аз съм грешен, а ти си праведен, помоли се за мен“. Хората искат аз да работя за тях. За мен това е едно преимущество – като се помоля, благословиението няма да дойде направо при него; като се помоля, то ще дойде първо при мен и след това трябва да му го изпратя. Но и там има едно изкушение. Онзи, който се моли за другите, като дойде една торба, ще я отвори и ще каже: „Хайде да взема нещо и за себе си“.

Отива една бедна вдовица при Йоан Кронщадски²⁹ и му казва:

– В голяма беднотия съм, имам две дъщери. Помоли се за нас.

Той обещал:

– Ще се помоля и каквото даде Господ, елате да си го вземете.

Какво става? Умира един руски княз, викат Йоан Кронщадски на опелото и му дават голям плик – да му заплатят. Идва вдовицата и той ѝ дава плика. Казва:

– Този плик Господ даде за теб. Не съм го отварял. Взем си го – каквото има вътре, за теб е.

Тя отваря и вижда десет хиляди рубли. Разтреперва се и казва:

– Много са.

– Не, каквото е вътре, за вас е.

Мислите ли, че като се молите за някой беден, няма да умре някой княз? И като умре, ще даде десет хиляди рубли; като отива за другия свят, все ще даде нещо.

Хубаво е това, не отричам. Казано е: „Молете се един за друг, за да изцелеете“. Да се молите за изцеление, това е болният живот, но когато влезем в съвършения живот, в Божествения живот, е друго. И когато говоря да се обичаме, това е здравословният духовен живот. Когато обичаш, всичко става естествено. Тогава ще почувстваш, че всички хора стават близки за теб. Тогава ще имаш всичко. Ако влезеш в един свят, където всички те обичат и ти всички обичаш, тогава можеш ли да бъдеш беден човек? Ти казваш: „Аз от любов гладен ще умра“ – това е неразбиране. Ако влезеш в свят, където всички те обичат, ти гладен не можеш да умреш, ще имаш преизобилно – това е Божественото.

Казвате: „Хората не живеят така“. Оставете този въпрос, тези хора живеят вън от Бога. Винаги, когато не вършиш Волята Божия, не Го обичаш, ти си вън от Бога, Бог не е в теб. Тогава страдаш, недоволен си, не можеш да спиш, не можеш да ядеш сладко, този или онзи не те обичат и търсиш утеха навсякъде. Имаш малко пари в банката, но тя фалира. Американците, които имаха най-добрата система на спасителни банки, сложиха парите си в тях, но в сегашната криза две хиляди банки фалираха и бедните останаха да се спасяват сами. Къде отидоха парите? Това е човешкото разбиране.

Всеки добър човек, който върши Волята Божия, е спасителна банка; а всеки, който не върши Волята Божия, той е една фалирала спасителна банка. Казвате: „Той не е до-

бър човек“. Аз казвам другояче: ликвидирана е банката, не плаща вече каквото е взела. Някой казва: „Не мога да дам нищо“ – ти си една фалирала банка. Някой дойде при теб с чека си и ти казваш: „Не мога да дам, банката е фалирала“. Не можеш да осребриш чека, тази банка е изгубила своя кредит. Ако ти не можеш да обичаш, в Невидимия свят пишат: „Банката на Иван Стоянов е фалирала; банката на Мария Пенджурска е фалирала“.

Ти казваш: „Не мога да обичам. Сърцето ми е студено“. Там е злото. Сърцата на хората са студени – защо? Защото вярват в човешкото, а не вярват в Божественото. И тогава ние не можем да използваме всички благословения, които Бог ни дава. Ти казваш: „Да зная как да го обичам“.

Законът на Любовта е: само Бог учи хората как да обичат. В Любовта никой не може да те научи да любиш. Това е първият зов, първата дума на Бога. Когато дойде до любовта и искаш да обичаш, Бог ще ти проговори. На любов само Бог може да те научи, никое друго същество не може. Другите хора могат да бъдат предмет на любовта, но Бог ще те научи. Христос казва: „Както Отец Ме е възлюбил, както Отец Ме е научил, така и Аз любя“. Като дойде Бог, Той ще те научи, но без Него, по-мъчна работа от тази няма. Като дойде Бог, лесно е. Питаш: „Как да обичам?“ – не мислете за това. „Какво да му кажа?“ – не мислете за това. „Как да го погледна?“ – и за това не мислете. Първо се стремете да обичате.

Имате един брат, когото искате да обикнете, нали? Има един признак, за да познаете дали вашата любов към него е силна: пипнете го за кесията. Ако той хване кесията си така (*Учителя прави съответното движение*), то любовта ви не е голяма. Ако любовта ви е силна, като му бутнете кесията, той ще каже: „Вземете я“. Онзи, когото обичате, каквото и да бутнете в него, той казва: „Това е ваше“. Но щом любовта ви е слаба, той хваща и не дава. При хващането на нещата, любовта ви е слаба. Държи ли се той за нещата, вие не го обичате, слаба е топлината.

Желязото при сто градуса малко ще се понагорещи, а при четиристотин градуса ще се стопи. Направят букаи и

вързват краката на един човек. Букайте се нагорещяват и казват: „Не слизаме от тези крака“. Какво ще кажете, ще ги убеждавате ли? Има един мълчалив живот. Всяка лоша мисъл, това е верига, направена от хората или от духовете, с която сте вързани. Като пуснете Божествения ток на Любовта, тези вериги ще паднат и вие ще бъдете свободни. Вземете тези златни вериги в торбата си, защото всички сте в златни вериги, вземете ги и ги продайте. На мнозина от вас веригите са със скъпоценни камъни – сложете ги във вашите торби и ги продайте. Божественото трябва да влезе във вас и всички противоречия, които имате, трябва да изчезнат.

Ще ви приведа един пример за любовта. Един наш приятел от Търново заболя, вцепениха се краката му от ставен ревматизъм, не може да мръдне. Другарите му казват да вярва, а на мен казват: „Еди-кой си брат се приготви за онзи свят“. Казах: „За онзи свят още не е готов. Нека да отидат двама братя при него“. Но като отиват тези братя, заболяват – той ги инфектира. Вместо да му дадат здраве, те заболяват и казват: „Тази работа не е за нас. Ела и си свърши работата“. Отивам в Търново. Братът лежи и казва: „Ще си вървя вече. Не ме е страх. Виждам, че при смъртта от едната стая влизам в другата“. Казвам му: „Ти от едната стая ще излезеш, но не знаеш в коя стая ще влезеш. В Рая няма да отидеш, но при това положение на друго място ще отидеш“. Той седи и ме гледа.

Разговарям с него час и половина за обикновени работи. Казвам му: „Ти още не си си свършил работата. Какво си легнал на кревата? Искаш да ти слугуват, искаш да станеш богат човек чрез тези лекарства“. Казах му: „Седни!“ – той седна. „Я стани на краката си и започни да ходиш!“ – той започна да ходи. „Я сега пак седни на кревата!“ – и така нататък. После му казах: „Ще дойда пак“. На другата сутрин отивам и той казва: „Сега започвам да ходя по малко“. И след три-четири дена беше здрав. Идва лекарят и го пита: „Как оздравя?“. Той казва: „Онзи дойде, говори ми за обикновени работи и ми каза: „Стани. Утре ще дойда пак“. И работата се свърши“.

Сега някои ще попитат: „Дали Учителя може това?“, но излекуването още нищо не значи. Можеш да вдигнеш човек от болест, но Христос казва: „Иди и не съгрешавай, за да не ти стане по-зле отпосле“. Когато излекуваш един човек и той направи грешка, болестта ще се върне. Всяка болест си има своите психологически причини. Хората взаимно си помагат. За онова, което имате, все пак хората трябва да дойдат.

Питате: „По кой начин помагате?“. Ако имате вяра, всеки от вас може да лекува, но ако кажете истинския метод, по който сте помогнали, човекът пак ще се разболее. Невидимият свят не позволява да казвате по кой начин сте помогнали. Невидимият свят никога не позволява да кажеш: „Аз му направих това добро“. Това е една привилегия на Бога. Ти опорочаваш нещата, като казваш: „Аз му направих добро“. Ти добро никому не можеш да направиш.

Всичко, което Бог е направил, е съвършено. Ти само си дал един добър пример на жертва, един добър пример как да се живее добре. Аз, като отида при един човек, само му давам пример как трябва да живее. За да се молиш за един човек, трябва да го обикнеш. Но първо трябва да бъдеш здрав или ако си болен, трябва да си господар на болестта – тогава може да помагаш на всеки човек. И тогава ще опитате степената на своята любов, на вашата сила, степената на Божествената сила, която действа във вас. Ще опитате любовта си при болестта, за да знаете как работи Любовта.

Божествената Любов сега е потребна. Тя е, която трябва да внесе новия живот. Ако Божествената любов не дойде, малкото нектар, който е в чашата, ще изчезне и тогава какво струва чашата без съдържание?

Животът е непреривен процес. Вие казвате: „Втори път като дойдем на Земята...“. Аз не искам да се спирам на това. Утрешният ден зависи от днешния. Смъртта е само смяна. Временно ще заспиш, ще си починеш. Непреривност има между всички дни. Всяко едно спане е смърт. Какво нещо е смъртта? Да умреш в спането, за да можеш наново да се пробудиш.

Вие имате нови схващания, но не искате да ги приложите и се държите за човешкото. Аз нямам нищо против ония, които имат слуги; нямам нищо против, че имате къщи, автомобили, пари, това-онова. Но всичко, което имате, да бъде на разположение на Господа. Не сега да дойде някой и да каже: „Вие раздайте това заради Господа“. Не трябва да ме учат какво да раздавам. Щом дойде Божественото, то ще ме учи.

Някой казва: „Направи ми една услуга – искам две хиляди лева“. Един син пише на баща си: „Първия месец – 2 хиляди лева, втория месец – 2 хиляди лева; 12 месеца по 2 хиляди лева – 24 000 лева. Втората година пак по 2 хиляди лева на месец“. Питам: когато бащата дава тези средства, какво мисли? Мисли, че целият свят е един възпитателен дом. Има една статистика. Знаете ли каква грамадна сума се харчи за всекиго от вас, за да живеете тук, на Земята?

Питам: какво учите сега? Вие искате да станете учен, да имате едно малко автомобилче за сто хиляди лева, да се качите и да се возите; това е най-малкото, това е външният свят. Вие сте дошли на Земята, за да се научите какво нещо е проявлението на Любовта, проявлението на Божията Мъдрост и проявлението на Божията Истина. Три неща: да знаете какво нещо е Истината и ще имате свобода; да знаете какво нещо е Мъдростта и ще имате светлина; да знаете какво нещо е Любовта и ще имате живот, изобилния живот, който изтича от нас.

Какво нещо е Любовта? Не мислете за нея, а за живота. Щом имате живота, тогава ще имате добродетелите, защото добродетелите могат да се покажат само в живота. Сега на въпроса. Аз, като дойда при вас, казвам: тези хора са много богати, но им липсва нещо – те са изгубили ключа на своите каси и не могат да ги отворят.

Ще ви дам едно предметно учение какво ще стане с вас. Има врати, които, ако ги затвориш отвън и ключът не е в теб, не можеш да ги отвориш. И да се молиш, вратата не се отваря. Но с любов се отваря. Има един ангел, който със стълба влиза през балкона в стаята и отваря вратата. Ако забравите ключа, от Небето трябва да дойде един ангел със своята стълба, за да ви отвори вратата, иначе оставате навън.

Една вечер казвам на един ангел: „Ангеле, донеси стълбата“. В това време минават няколко човека и казват: „Учителя си забрави ключа“. Казвам: „Аз го забравих и вие го забравихте“. Всеки, който е недоволен от живота, си е забравил ключа; всеки, който боледува, си е забравил ключа; всеки, който е страхлив, си е забравил ключа. Ще имате предвид, че когато ангелите идват, те правят това, за да ни научат.

Под *ангел* разбирам брат, който е свършен проводник на Божията любов. Той, като дойде, ще ви покаже как да изпълните Волята Божия. Първо, трябва да дойдете до положението да не мислите колко са добри или колко са лоши другите хора; освободете се от това да мислите за тяхното добро или за тяхното зло. Наблюдавай всеки един от тях как се проявява. Може да се прояви в доброто или в злото, но важно е в дадения случай вие как се проявявате. Щом се дразните от погрешките на другите хора, това е една спънка за вас, защото този, който не изпълнява Волята Божия, ти можеш да го научиш. Как? Лесно е, но не може новото да се даде, докато старото не се изхвърли от шишето; с новата прясна вода не можеш да заместиш старата, докато старата вода не излезе извън съда.

През тази година направете първия опит! Понякога ми казвате: „Учителю, кажете нещо ново“. Мога да ви кажа, но първо трябва да се отвори вашата къща. Отвън не може, студено е, а като се отвори къщата ти, ще вляза вътре и ще ти кажа неща, които никога не съм ти казвал. Когато хората се обичат, нали си говорят на ухо? Ще дойда и ще ти кажа: „Много те обичам, но другите да не знаят“. Това можеш да го кажеш на човек, на когото сърцето е отворено, за да бъдат ценни твоите думи. А не някой да каже: „Дошъл той да каже, че ме обича, да ме матахери“. Когато дойде някой и ми каже, че ме обича, аз ще бутна кесията му и ако тя разцъфти като цвят и даде плод, като го изям, ще кажа: „Много е хубав този плод, плодът на твоята любов“. Когато кесията цъфти и завързва, когато можем да опитаме човешката кесия, то Божията любов вече е дошла; това е Любов.

Сега във вас остава мисълта: „Кога ще дойде това време?“. Днес е първият ден. Ако го изгубите, това време ще дойде след десет дена; ако и десетия ден изгубите, след сто

дена ще дойде; ако първата година изгубите, след десет години ще дойде. Днес е един случай да влезете, после сроковете се увеличават. Ако пропуснете стотте години, след хиляда, след десет хиляди, след сто хиляди години ще дойде времето и така нататък. Какво ви коства сега да го направите? Аз виждам колко са красиви вашите кесии.

Христос дава три примера: едното семе е паднало между тръните – махнете се оттам, за да израсте вашето добро; другото семе е паднало между камъните – махнете се оттам; третото е паднало на пътя, по който хората минават – изорете този път, по друг път да минават. Не спъвайте Божественото във вас! Ти казваш: „Сега не му е времето, сега съм женен, сега съм още млад, имам да уча“. Оставете тези човешки работи. Вие сте мислили, мислили, казвате: „Чакай да си наредя работите“. Ще ги наредите – ще цъфнете така, че няма да завържете.

Сега да ме разберете правилно. Всички, които вървите в Божествения път, едновременно трябва да завържете. Всички в живота трябва да цъфнете и всички трябва да възприемете Божествената любов. Ако само един цвят цъфне, а другите пъпки се повредят, това дърво боледува. После, тъй като любовта ви ще се покаже, като цъфнете, ще дойдат малките мушички. Ако те усетят лъха на вашето цъфтене и дойдат при вас, то вие сте цъфнали добре. Кои са тези мушички? Страданията, които идват. Щом страдате, това показва, че вие сте цъфнали и мушичките идват да съберат непотребното и да го приберат в кошера. Страданията, това са работни същества, които идват да човъркат, за да вземат непотребното. Без страдания не може да се оплоди цветът. Любовта без страдания не може да се изяви.

Изисква се голяма опитност, за да помогнете на човек, който идва при вас – вие не трябва да го изкусите. Казвате: „Аз ще ти уредя работите“. Не говорете така. Вие ще го изкусите, защото той ще започне да уповава на вас. Една година ще му помагате и после ще му кажете: „Махни се! Няма само за теб да живея“. Ще вземете вашата стомничка и ще заведете онзи, който дойде при вас, горе на извора, ще покажете откъде вземате вода и ще му кажете: „Оттук вземам вода. Някога може да се срещнем“. На всеки, кой-

то идва при вас, дайте му да пие вода от вашата стомна и после му кажете: „Хайде да отидем за вода. По пътя ще си приказваме сладко за Божията любов. После ще се върнем, после пак ще отидем на извора и така нататък; ще ходим и ще се връщаме“.

Сега остава тази мисъл: „Досега какво сме направили?“. Ако сега, две хиляди години след Христа, дойде един еврейин, който е служил на Бога по законите на жертвата, един християнин и един с новите разбирания, по какво ще се различават? Според разбиранията си, еврейинът ще дойде да търси един гълъб, да ги заколи, та да изплати греховете си; християнинът ще дойде, ще целува иконите и ще се кръсти; а онзи, с новите разбирания, ще стане проповедник.

Господ не иска да целуваш нещата, които хората са създали. Ти ще станеш проповедник на Божията любов. Една запалена свещ ще бъдеш, та където ходиш, хората да имат светлина. Ще ходиш между бедните, между страдащите и ще казваш: „Вярвай в Господа, Който може да ти оправи работите до довечера и ако не се оправят, значи не си по-вярвал“. На втория ден човекът ще каже: „Не се оправиха работите ми“; трети, четвърти ден ще прави това, докато се оправят работите му.

Не служете на Господа като стария еврейин, не служете и като старите православни. Служете като синове – да бъдете проводници на Божията любов. А какво мислят учените, какво мисли светът, какво мислят другите верующи, останете този въпрос; нека да мислят каквото си искат. Ние сега ще се интересуваме какво мисли Господ за нас. Господ пита: „С какво се занимават децата?“. – „Кокошки и волове търсеха, клаха ги и ги принасяха в жертва.“ Пак пита: „С какво се занимават децата?“. – „Кръстеха се и целуваха иконите.“ „С какво се занимават децата?“ – „На работа отидоха.“ Господ ще каже: „Хубаво, много хубаво“. Каквото иска Бащата, това правят: копаят на лозето, на нивата. Работа трябва сега, една голяма и една малка работа – например да почистите някоя ябълка.

Това е новото служене, за да имате първия урок, в който Бог ще ви говори какво нещо е Божията любов. Тогава всички неща, които сега ви плашат, ще изчезнат. Вие ще

заприличате на онова бедно дете, което било на сто места, но все го биели и му казвали: „Ти не си послушен“. Един ден, както вървяло по пътя, го срещнал млад момък. Той бил царският син. Детето му казало: „Искам да ти кажа едно нещо, но ме е страх да не ме набиеш. На сто места ме биха, защото съм много непослушен“. Царският син му казал: „Ела при мен“; влязъл в положението на детето, дал му работа. След години то разбрало, че тук е мястото, където трябва да служи. Като срещнеш царския син, няма да те бие, а ще ти каже как трябва да се слугува.

Казвам: като срещнете Христа, Той ще каже: „Елате с Мен“. Христос няма да накара другите хора да ви слугуват. Той ще ви каже: „Елате“. Ще станете слуги на Бога. Вие питате колко ще ви плащат. Няма да се пазарите. Има едно слугуване в света без пазарлък – това е слугуването от любов.

Това ще го вложите дълбоко в себе си и един ден ще проверите тази истина. Хиляди различия може да имате, но онова, същественото, което свързва хората и ги прави чада Божии, е единствено в Любовта, която трябва да живее в душите, сърцата и умовете на всички хора. Не ние да ги учим как да обичат, но Бог отвътре да ги учи. И Писанието казва: „Всички ще бъдат научени от Господа“.

Сега започнете с онова учение, което идва от Бога. Бъдете верни на това и работите ви ще се оправят. Ако не се оправят, ще дойдете при мен и аз ще ви изпратя някой ангел, който ще влезе вътре със стълба през балкона и работите ще се уредят. Но който има ключ, да отвори вратата и да влезе, защото всичко онова, което имате, което може да расте във вас, което може да разберете, то е отвътре.

Тайна молитва.

Сега онези от вас, които от любов искат, нека да направят упражненията.

17. лекция, 23 януари 1935 г., София, Изгрев

В НОВА ОКРАСКА

Добрата молитва

Ще прочета глава 2. от *Второ послание на апостол Павел към Солуняни*.

В начало бе Словото

Ще ви задам един въпрос: може ли човек през целия си живот да мине само с едно ядене, само един обяд да му държи топло през целия живот? Прехраната е мъчният въпрос, който разрешават хората – как ще се преживее на Земята. Второ, хората се интересуват дали това, което поддържат, е право, или не е – имат си някакъв възглед. Ако двама художници се съберат, по какво ще познаете кой от тях е по-способен? Да кажем, че и двамата разбират и говорят за изкуство. Трябва да има едно изложение на картини. Да кажем, че сте нарисували някого така, че друг, като види картината, да познае кой е, да прилича на реалността, защото, ако не може да познае, тогава? Да не каже само: „Донякъде прилича“. Значи една картина е дотолкова хубава, доколкото прилича на реалността.

Вашите възгледи сега на какво се основават? Важно е дали почиват на реалността, или не. Някой казва: „Аз вървя в пътя на Истината“. Ако те попитат конкретно какво нещо е Истината, няма да можеш да я определиш. Понякога не е и необходимо да я определяш. За да познаеш Истината, не се изискват години – това е един момент. Истината може да я познаете, без да можете да я определите. Например искаш да знаеш дали нещо е захар, или не е; можеш да пишеш трактати, да претегляш, но всичко това са недоказани неща. Тази работа е работа на опита – близни с език и въпросът се свършва за една секунда. Иначе ще казваш: „Може да е захар, може да е сол, може това-онова“; тези разсъждения са хубави.

Понякога търсите Истината по външен път. По външен път тя не се намира, това е сянка. Защото човек, който ходи в Истината, е свободен. А в какво седи свободата? Свободата седи в движенията. Човек първо трябва да има движение, трябва да има сила и трябва да има простор – това е външната страна на Истината. За да познаеш Истината, трябва да имаш живот, трябва да имаш знание и трябва да имаш свобода – това е втората страна на Истината. А самата реалност, това е Любовта, Мъдростта и Истината. Така вървят нещата. Вие ще кажете: „Тази работа я разбрахме“. В света има неразбрани работи, но и като ги разбереш, пак си остават неразбрани.

Като събереш 5 и 5, колко прави – 10. А като събереш 6 и 6, колко прави – 12. Тези числа не са еднакви. Процесът на събирането е положителен и отрицателен. Казвате, че трябва да се събира, но не всякога чрез събирането можеш да прокопсаш, дори можеш да осиромашееш. Ако вземеш процеса на изваждането, и при него има същото. Да не мислиш, че като изваждаш, ще прокопсаш. При известни условия това е вярно, но не всякога. Да допуснем, че имаш да вземаш десет; $5+5=10$ – слагам знака *плюс*, ще ги вземеш отвън. След това имаш да даваш дванадесет; $6+6=12$ – слагам знака *минус*, ще ги извадиш от джоба си. Ако десетина години всеки ден по десетина пъти 10 влизат в джоба ти и 12 излизат от него, какъв ще е резултатът?

Вие не можете да различите едно състояние във вас дали е право, или не. Например имате едно неразположение спрямо някого, но не можете да разберете причината за това. Понякога тя може да е основна, а понякога – много маловажна. Казвате: „Аз така чувствам това“. Добре, ако вие чувствате така, на какво се основава това? Представете си, че на най-обичания от вас човек му облекат отвратително парфюмирана дреха и той влезе в къщата ви. Колкото и да го обичате, ще кажете: „Излез! Не мога да те търпя!“. Кое е онова, което не можете да търпите? Дрехата, която има неприятно за вас ухание. Не обичате дрехата, но казвате: „Него не го обичам“. Може той да има нещо в характера си – например никога няма да каже истината, но всякога ще

каже една малка лъжа. Някой твърди: „Аз не казвам много големи лъжи, казвам малки“. Големите лъжи не са опасни, но малките са като микроби – те се размножават. Една малка лъжа за 24 часа може да стане на сто милиона лъжи.

Сега вие казвате: „Не може ли за нещо друго да ни се говори?“. Мога да ви говоря за друго, но какво ще ви ползва? Според вас за какво трябва да ви говоря? Защо аз трябва да говоря и защо вие трябва да ме слушате? Ще кажете, че това е наредено така. Трябва да се говори. Понякога се събира много енергия и тя трябва да излезе навън, да стане обмяна. Това е говорът: един извор, който тече. Приближаваш се до някой извор и чуваш да шумоли – това е говор. Утре изворот преставя да тече и няма никакъв говор; отиваш на друго място, чуваш друг говор. Много от тези извори, които сега текат, в бъдеще може да пресъхнат. Апостол Павел говореше, но къде е сега? Когато го изпращаха, той им каза: „Няма да ме виждате, няма да ви говоря вече“ и те плакаха.

Питам: като заминем някой и каже: „Няма да ви говоря“, къде отива? Този въпрос няма да го разрешавам, той е много лесен и много труден. Има един свят на мълчание. След като хората се научат много да говорят, Природата обича да мълчи и изпраща смъртта да ги задигне, за да не бъррят. Казва: „Да не говори този човек, да млъкне“ – и ти ще млъкнеш, ще слушаш всичко, без да си казваш мнението.

Вие искате да знаете колко добър или колко лош е светът. Това е най-лесната работа – светът е толкова добър, доколкото ти си добър; и светът е толкова лош, доколкото ти си лош. Някой път казвате: „Светът е много лош“. Но в какво седи лошавината на света? Когато един вълк изяде една овца или крава, става цял въпрос в селото: „Вълкът изял кравата на Иван Пенджурски, изял и една овца“. И дума не става за това, че хората в селото са изяли десет крави за целия ден. Защо, като изяде една крава, вълкът е лош, а човекът не е? Казват: „Той разкъса кравата“.

Сега едва ли разглеждаме злото обективно. Вълкът е обективно зло вън от нас, а това, което ние вършим, е вътре в нас. Има едно зло вътре в нас и ние го покриваме. С външното зло можем да се справим, но има едно зло, с ко-

ето не можем да се справим. Понякога искаш да направиш нещо лошо – да удариш някого, да счупиш нещо, да кажеш на някого обидна дума. Каквото и да става, ти все опакото виждаш и усещаш, че това, което чувстваш, трябва да излезе навън. Казваш: „Трябва да му кажа истината“; казваш му истината, но на другия ден съжаляваш.

Трябва да се запитате на какво се дължи това състояние. Ние казваме, че като дойде Христос, ще оправи света. Това е много материално разбиране. В бъдеще ще дойде да оправи света – как ще дойде, как ще го оправи, Той си знае. Няма да е по този начин, по който ние мислим. Когато Слънцето изгрее, не оправя ли света? Като дойде Христос, ще станат две неща. Той казва, че едни ще ги постави от дясната си страна, а други – от лявата; едни ще изпрати в Рая, а други – в ада. Ако някои от вас попаднат от лявата страна, ще се оправи ли светът за вас? Вие казвате, че като дойде Христос, ще се оправи светът, но ако се случите от лявата Му страна, ще кажете, че светът не е оправен. Всички вие, които още мислите, че светът не е оправен, сте от лявата Му страна. Сега това са заключения – всички, които мислят, че светът не е оправен, са отляво, а всички, които мислят, че светът е оправен, са отдясно.

Сега не говоря за външното оправяне на света, това е друг въпрос. Ние имаме субективно, вътрешно схващане за света. Мислите, че светът е оправен или не е оправен – това е вашето субективно схващане. Мислите, че един човек е лош – това е ваше субективно схващане. Защото много мъчно може някой да ви намери, когато сте в тялото си; може да срещне вашия секретар или подсекретар, или подпредседател, и едва ли един път в годината може да ви намери в тялото ви.

Някой път вие сами не се познавате. Във вас става същото, което става в една държава. Има нещо във вас, което оспорва вашите права. Казват ви: „Все на теб няма да служим. Най-после можем да те изхвърлим от тази държава, да те детронираме и да сложим друго управление“. Вие се уплашвате, мислите си, че нямате подкрепа и тогава започвате да пълзите, да лавирате и да послъгвате. Когато започ-

не да лъже, човек е слаб; лъжата всякога е признак за слаб човек. Тогава кой лъже – онзи, който иска да вземе вашето място. Има един във вас, който иска да ви лъже. Първо той се представя за ваш приятел, но ви лъже, иска да ви скара с целия свят. Неговото намерение е да ви компрометира пред света и да каже: „Не му стига умът, за да живее, но ето ме мен – аз да оправя тази работа“. Това са опасни страни в една школа, на които никога не се спирате. Вие мислите, че с някои неща лесно можете да се справите. Има неща, с които мъчно можете да се справите – трябва да разбирате вътрешните закони.

Във вестниците вече изнасят някои окултни положения. Някои мислят, че рибите са много глупави, обаче се оказва, че са много умни. Един естественик навежда ред примери, за да покаже, че рибите са разумни. В аквариум, където той правил своите проучвания, имало един шаран, тежък 15–16 килограма. Той имал своя възлюбена шаранка и 16 години живели много добре като мъж и жена. Обаче след 16 години шаранът я намразва, хвърля се върху нея и изгрива опашката ѝ, наранява я и тя умира. Както се казва, пощурява този шаран, всичко му става криво. Дават му после една млада шаранка и изведнъж той се укротява, става пак кавалер, мекичък.

Питам: кое е било онова вътрешно състояние на шарана, което го е накарало да се нахвърли върху своята другарка? От какво му е станало криво, с какво го е обидила тя? Друг шаран не е имало в аквариума, само той е бил мъжкият. Някакъв повод, някаква ревност се появява и му става криво. Ако имаше друг мъжки шаран, щяха да кажат, че той е причината, но в аквариума били само той и неговата жена – той не бил доволен от нея. Понякога вие сте като този шаран. След 16 години ставате недоволен и се нахвърляте върху някого по същия начин, по същия закон – нахвърляте се на общо основание, изгривате му опашката и казвате: „Не искам да го видя, да се маха“. Не знаете защо, не знаете кои са причините за това. В човека има едно естество, в което е причината.

Писанието само загатва, че в човека живеят един стар и един млад човек. Вие съзнавате със съзнанието на един стар човек, който ходи и само търси погрешките, малките работи, и със съзнанието на един млад човек, когото Писанието нарича *чадо Божие, малко детенце* – то е кротко и добро. Трима човека едновременно живеят в човека. Вие – третият, само наблюдавате. Понякога старият казва: „Този да се махне, не искам да го виждам. Ако е тук, ще стане нещо“ – и вие трябва да го мразите. Вашето бъдеще зависи от младия, а не от стария. Какво трябва да правите тогава?

Например дойде ви идея да служите на Бога. Тази идея произтича от един свят. Вие съзнавате нещо, което ви се налага. Вие може да отричате Бога, може да не Го познавате, но усещате, че отричате нещо в себе си, а в същото време усещате, че то присъства. Отричаш – това е логично, но усещаш, че има нещо разумно, което те ограничава. Усещаш, че няма нищо и в същото време усещаш, че има нещо. Казваш, че няма да остане нищо след смъртта. Положенията, които имате, не са толкова сигурни. Някой път се въодушевявате, а някой път съвсем загазите и казвате: „Не искам да се моля, искам да поживея малко като хората. Не искам само боб и царевица, искам малко месце. Това да не правиш, там да не ходиш – искам да бъда свободен“.

Ето в какво седи свободата. Имате например два съседни листа. Единият лист гледа другия, но той не трябва да се занимава със съседа си. Ако той се занимава с работата на другия, собствената му работа ще остане. Другият лист няма нужда да му дават никакви правила какво трябва да прави – той си знае работата. Ако имаше психология в първия лист, той щеше да види, че другият лист е два пъти по-голям от него и има повече материя, повече зелена краска.

Вие трябва да изучавате растителното царство. Трябва ли всички листа на едно дърво да бъдат еднакво големи? Не. Всички клони на едно дърво трябва ли да бъдат еднакво големи? Не. Не е въпросът в еднаквата големина. Трябва ли да бъдете еднакво добри? Не, няма нужда да бъдете еднакво добри. Можете да постъпвате добре, но да бъдете еднакво добри – не. В какво седи еднаквата добрина? Отивам при

един човек – дава ми 5 лева, вторият ми дава 10 лева, третият – 15. Който ми даде повече, за него казвам, че е по-добър човек. Отивам при друг човек, удря ми плесница – казвам, че е лош. Отивам при трети – удря ми две, три, четири, пет плесници. Нали той пак дава?

Има анекдот за един българин и един лекар. Жената на българина страдала от треска. Отишъл той при лекаря за цял на жена си, но лекарят бил малко неразположен и му казал:

– Какъв цяр? – и му ударил две плесници. – Хайде въл!

Мъжът излязъл и си казал: „Чудна работа. Нашите деди и прадеди другояче церяха, а сега нови методи има, съвсем различни, особени. Лекарят ми даде лекарството и ще го дам на жена си така, както той ми го даде“. Отишъл си вкъщи и казал:

– Лекарят ми даде две лекарства.

– Дай ми ги – казала жена му.

Той я ударил и тя извикала:

– Стига!

После плакала цял ден, че мъжът ѝ я ударил. Случило се, че оздравяла, изправила се. След една година мъжът взел един пуяк за отплата и като отишъл при лекаря, му казал:

– Преди една година дойдох при вас и вие ми дадохте две лекарства. Като дадох едното на жена си, тя оздравя. Много добро беше.

Лекарят не помнел, но взел пуяка. Мъжът му казал:

– Само едното лекарство стигна, а другото няма какво да го правя.

– Ще го върнеш – казал лекарят.

И мъжът го ударил. Често в живота претърпяваме опитностите на този лекар. Това са съвпадения, които нищо не обясняват.

Казвам: на всички ви трябва едно разбиране какво нещо е Истината. Истината съдържа две качества: свобода и просвет. Ако вие в душата си нямате свободата на действие и свободата на простора, да реализирате това, което искате, вие не познавате Истината. При Истината няма какво да се бавиш дали да направиш нещо. Щом е добро, направи

го. Вие мислите, че Истината е нещо много голямо. Имаш каквато и да е мисъл, имаш едно желание, искаш да направиш нещо, което да добие външна форма – Истината вече е мощна.

В какво седи вашата реалност? Докато имаш тяло на Земята, ти си реален за хората; щом изгубиш тялото, ти вече представляваш една отвлечена идея за тях. Докато твоят ум има форма, той е реален; докато твоето сърце има форма, то е реално – щом изгубят тези форми, те са нещо отвлечено.

Всеки човек трябва сам да се познава кога е в отрицателната страна. Когато си неразположен, трябва да можеш да отделиш своето неразположение на духа, да го сложиш настрана и да кажеш: „Това не съм аз, това е отрицателната страна“. Това е най-мъчното, което можете да направите. Всеки път, когато искате да направите добро, ще дойде някоя мисъл да ви изкушава или някое желание и ще направите точно обратното на това, което искате. Често не сте господари на себе си.

Правили ли сте опит да мислите добро? Вие наблюдавате, мислите и казвате: „Този е такъв, онзи е такъв. Този е добър, онзи е лош“. Ако се занимавате само с отрицателните мисли на вашия живот, ако сте недоволни от майка си, от баща си, от брат си, от сестра си, от вашите съседи, ако навсякъде сте недоволни, питам тогава: какво искате? И вие търсите Христа! Защо Му е на Христос такъв човек? Христос ще каже: „Защо Ми е потребен един човек, който е недоволен от всичко?“. Защо си потребен на Христа? За чешит. Чудни са хората – имат желание другите да ги обичат, без те да обичат, но това е невъзможно. Невъзможно е да те обичат, ако не обичаш. Все трябва да има някого да обичаш и тогава ще те обичат. Имаш право да обичаш когото и да е в света – може да е котка, куче, дърво, камък. Ако има нещо, което да обичаш, значи в твоя живот има известна ценност.

Ние казваме, че камъните са мъртви, че растенията или животните са глупави – това е наше субективно разбиране. Често един камък може да ти помогне; кравата ще ти даде мляко, овцата – вълна, а един умен човек нищо няма да ти

даде. Питам тогава: какво ви ползва една интелигентност, която всичко взема и нищо не дава? Казвате за някого: „Той е много интелигентен“. За мен един интелект важи, ако е израз на доброта. Ние не говорим за миналото, говорим за доброто, което сега трябва да се прояви.

Сравнете някои думи. Вземете някоя дума от българския език и разгледайте ударението ѝ. Например вземате двусричната дума *зная*. Ако поставите ударението върху първата сричка на тази дума, какъв смисъл ще има тя, а ако го поставите на втората сричка, каква разлика ще има? (– *Изменя се времето.*) Ако ударението е върху първата сричка, кое време ще бъде? (– *Сегашно.*) Ако ударението е върху втората сричка? (– *Минало време.*) Ако имаме сега трисрична дума и ако ударението пада върху първата, втората или третата сричка, каква ще бъде разликата? Ударението може да покаже, че ние предвиждаме нещо в бъдещето. Думата *знаейки* значи: *като зная за нещо*. Това е само за изяснение. Тази дума има връзка до известна степен с бъдещето. Къде е ударението? (– *На първата сричка.*)

Как започва песента *Ще се развеселя*? (*Учителя пее думите „Ще се развеселя.“*) Хубаво, да кажем, че вие сега не одобрявате този глас. Дайте друг глас, който по-добре съответства на музикалното ударение. Можеш да пееш *Ще се развеселя* така. (*Учителя пее тези думи по-бързо.*) Как трябва да се пее? (*Учителя пее много бавно думите „Ще се развеселя премного заради Господа.“*) Като кажеш *заради Господа*, след това ще дойде второто положение, ще дадеш един подтик. Ти ще кажеш: „На мен ли остана да седна да пея?“.

Всички работи са неразбрани. Вземаш игла и бързаш да шиеш. Какво умно има в това да вземеш две неща и да ги зашиеш? Ако бях шивач, нямаше да режа плата на две, а щях да го наметна. Ще кажеш, че има мода. Или казваш: „Аз пиша“. Какво умно има в това? Само черниш книгата. Всички работи, които вършим, са детински работи за Невидимия свят. Казваш: „Чакай да напиша това писмо, че е много важно“. Важно е за теб. Твоето писмо за колко време ще остане? Ти седиш цяла нощ, въздишаш, пишеш, възди-

шаш, пишеш и онзи, комуто пишеш, след като го прочете, пъха го в печката и го изгаря. След като изгори писмото, какво ще бъде твоето заключение – цяла философия. Какво е намерението на онзи, който го гори? Той обича автора на писмото, но го изгаря, за да не се компрометира. То е ценно за него, но където и да го скрие, може да го намерят. Или може писмото да не му е приятно и затова да го изгаря.

Питам: къде е отишло изгореното писмо? То не е изгубено. Вие цяла нощ сте писали и то е телеграфирано вече в Невидимия свят. Вие мислите, че никой не знае. Всички станции знаят, че сте написали писмо. Може би хората на Земята нищо не знаят, но в другия свят вече знаят. Вие сте писали любовно писмо. Там целият свят вече е гръмнал и си казват: „Той е написал любовно писмо“. Всички вестници казват, че си писал по любовни работи и след това ще видят писмото ти дали е написано по всичките правила на любовта.

Как се пише едно любовно писмо? Вие се обръщате към получателя така: „Многообични, многоуважаеми...“. От кого е много обичан и много уважаван? От вас. Как ще започнете? Ето една тема за всички: да напишете едно любовно писмо от три до десет думи най-много и ще си напишете името отдолу. Аз, ако пишех любовно писмо на Слънцето, щях да му кажа така: „Много добре стана, че ме посети, иначе щях да се търкалям на леглото. Благодаря ти за твоето посещение. Желая често да ме посещаваш“. Една услуга ми е направило Слънцето. Ако не беше ме посетило, щях да лежа под юргана, а като ме е посетило, виждам, че светът е светъл, навсякъде е ясно и хубаво, ходя и дишам чистия въздух.

Човек трябва да влезе в Любовта. Ти трябва да влезеш в този свят, който не е само мисловен свят. Щом дойде Любовта, тя ще измени всички предмети наоколо. Трябва целият свят да се измени – и плодовете, и изворите, и листата. Когато дойде Любовта, светът добива друга окраска, появява се едно ухание и ти се изменяш. Като си заmine Любовта, ставаш кисел; като дойде отново Любовта, пак ставаш друг. Чувстваш, че нещо идва и си заминава, седиш и очакваш. Като дойде, ти си разположен; заmine си и ти ставаш неразположен, кисел.

Човек, за да разбере Истината, трябва да се освободи от всички свои стари форми. Представете си, че сте на сцената и ви дават ролята на слуга, а на друг дават ролята на цар. Като цар, той е облечен с мантия, има скиптр, корона, а ти като слуга си облечен с прости дрехи и каквото ти заповядват, изпълняваш. Царят седи, а ти трябва да коленичиш и да кажеш: „Царю честити“. Питат от публиката: „Защо единият седи, а другият стои?“. Така е написано. После, като свърши пиесата, зрителите се ръкуват с царя и му казват: „Много добре си изигра ролята“, същото правят и със слугата. На другия ден двамата се съберат и се почерпят:

– Ти като цар много хубаво се представи.

– И ти като слуга много хубаво се представи.

– Хайде наздраве! – и пият.

Онзи, който не разбира, ще каже: „Как така ще огъна колена?“. Другият казва: „На едно дърво сухите клони не се огъват, но живите се огъват“. Кое е по-хубаво: човек да се огъва или да не се огъва? Да се огъва е по-хубаво.

Някой казва: „Аз не искам подаяние от хората“. От детинство все с подаяния живее: от подаянията на растенията, от подаянията на кравите – млякото, от подаянията на овцете – тяхната вълна. Дрехите, които носиш, това са подаяния; лачените обувки, които носиш, са подаяния. Който казва, че подаяния не иска, в лъжата си не вярва. Ти одра кожата на животните и казваш, че от подаяния не живееш – така не се говори. Тогава събуи обувките си и остани бос; хвърли дрехите си и остани само с малка престилка. При тези климатични условия, при 25 градуса студ, какво ще бъде твоето положение?

Вие по някой път седите и казвате: „Аз съм самостоятелен в моята мисъл. Аз така мисля“. Хей, приятелю, ти никак не си самостоятелен! Всичкото ти знание е чуждо. Мога да ти кажа откъде си го взел. Много малко от това знание е твое. Човек трябва да има смирение, за да разграничава кое от знанието е негово и да не си мисли това, което не е. Казва: „Аз имам такива идеи, такова разбиране за света, за живота“. Един евангелски проповедник казваше: „Библията е неизчерпаема книга. Там има богатства“, но за три месеца се изчерпи. За какво толкова ще говориш? Ще

говориш веднъж за покаянието, веднъж за милосърдието, веднъж за вярата, за надеждата, за любовта – по веднъж хората ще те слушат.

Забелязал съм колко са еднообразни хората. Едно и също нещо ми казват: „Много добре е стотвено вашето ядене, отлично е“. Това не е пътят на човешкото развитие. Всеки ден най-малко три неща да добивате: една нова мисъл, едно ново желание и една нова постъпка – в това е напредъкът. Истинският ученик това трябва да прави. Една нова мисъл, макар и микроскопична, едно ново желание, една нова постъпка – това е твоето богатство за този ден, това е, което си придобил.

Вземете следното изяснение. Да кажем, че една сестра преди 30–40 години е била красива мома и всички хора са ѝ обръщали внимание. След 40 години никой не ѝ обръща внимание и дори казват за нея: „Тая старуха“. Питам: младата и старухата не са ли едно и също лице? Аз виждам, че тя е все същата, но в първия случай беше облечена в много хубава чужда дреха, а сега носи една окъсана дреха на баба си. И като млада, и като стара, нейните идеи са все същите, само че като млада ги изказва, а като стара ги укрива.

Веднъж имах разговор с една стара баба, много интелигентна. Брадата ѝ беше заострена, вдлъбната навътре, лицето ѝ имаше форма на месечина, скулите ѝ не бяха много издадени, очите ѝ бяха добре оформени, интелигентни – цялото ѝ лице беше добре оформено. Докато ѝ говорех, тя каза: „Синко, много сладко говориш. Ако бях млада, щях да направя нещо“. Аз я гледам и се поусмивам, казвам ѝ: „Сега защо да не можеш да го направиш?“. – „Стара съм.“ На мен ми хареса нейната искреност, казах ѝ: „Много хубаво“. И продължихме разговора. Тя каза: „Виж как били тия учени работи“. Не беше проста: изслушва и каквото ѝ говоря, разбира. И тя си има своя опитност. Сега има един възглед за живота, иска да изяви нещо. Какво може да направи? Аз я разбирам. Ако беше млада мома, щеше да опече баница и да ме нагости; щеше да ми подари една хубава риза за спомен или да ми хване ръката и да я целуне – това се подразбира. Вие подразбирате крайното, а умните хора с малко се задоволяват.

Но сега бабата не си каза мнението и аз не си дадох моето. Тя каза: „Бих направила нещо“. Не искаше да каже какво. Аз я погледнах, поусмихнах се и ѝ казах: „Радвам се, че не си толкова смела. Като беше млада, беше по-смела; като остаря, стана по-страхлива“. Тя каза: „Онзи, за когото се ожених, ме лиши от моята свобода. Сега го няма, замина за другия свят, но ме лиши от свободата ми. Не знам как да правя вече тия работи. Едно време знаех, но като се ожених, изгубих мярката“. Казвам ѝ: „Ти, ако втори път станеш млада мома, какво ще направиш?“. – „Няма да се женя. Първо ще срещна тебе, тогава ще се оженя.“

Това са дълбоки философски въпроси. Тя си мисли: „Трябва първо да срещна Господа и след това ще работя. Преди да е дошъл Той, нищо няма да правя“. Бабата като казва „тебе“, аз разбирам следното: „Като срещнеш Бога, като срещнеш Истината, Божията любов като дойде в тебе, тогава започват истинските ти постижения“. Но ако някой вземе нашето съзнание преди да сме срещнали Бога, ние се осакатяваме. Христос казва: „Всички, които са дошли преди Мен, са крадци и разбойници“. Човешкото, което идва преди Божественото, е крадец и разбойник. Човешкото трябва да дойде на второ място. Първо трябва да дойде Божественото в нас и след това човешкото – това е правилното разбиране на живота. Всякога трябва да имате това разбиране.

Та казвам, в ума ми и сега седи как тази стара баба разсъждава като един мъдрец, а в погледа ѝ има нещо детско, няма никаква задна умисъл. Тя има известни възгледи за живота, поглежда, усмихва се и казва: „Сега съм стара, доволна съм как изкарах живота. Онзи, за когото се ожених, той ме ограничи“. Аз попитах: „Защо те ограничи?“. – „Не зная защо. Разбрах, че не ме обичаше. Ако ме обичаше, щеше да ме остави свободна, но той нямаше доверие в мен и ме ограничи. Аз изгубих своята свобода, а той изгуби възможността да прояви своята любов.“ Ако ѝ беше дал свобода, той щеше да прояви любовта, щеше да се повдигне и досега щеше да живее. Разкъсван от вътрешни терзания, този дядо винаги е имал желание да не изгуби бабата си, а тя казваше, че ако той я е обичал, щял да бъде заедно с нея и досега.

Аз ви привеждам основната идея: Бог е нещо реално. Тепърва трябва да се изучава душата. Това е Божественото, което няма да ни лиши от нашата свобода. Всички идеи, които идват и си отиват, не представляват реалността. Душата трябва да се освободи. Понякога се усещаме ограничени и искаме да се освободим, но само Любовта е, която може да те освободи.

Да се върнем сега към въпроса: при какъв случай трябва да давате и при какъв случай трябва да вземате? Защото има едно условие в живота, че ако дадеш, ще се освободиш, но има и друго условие, че когато вземеш, ще се освободиш. Ако не извадиш от хамбара известно количество жито и не го посееш на нивата, ти ще се ограничиш, но ако го извадиш, ще спечелиш от него. Но и ако навреме не пожънеш, не събереш онова, което си посял, ти ще го изгубиш. Събирането е процес, който става навътре.

Човек не трябва да изхарчва своите мисли, чувства и постъпки. Има един вътрешен живот, върху който трябва да се спрем. Понякога трябва да спреш и да се въздържиш. Често сами се поставяте на изкушение; има някои изкушения, които идват естествено, а има други, които вие сами ги създавате. Например отивате на висок планински връх, където има буря и тя ви търкаля – тогава кой ви е крив? Вие самите. Вие трябва да слезете някъде на завет и като мине бурята, пак да се качите. Ако вие се поставите срещу течението на пороя, ще пострадате, трябва да отидете настрани – разумни трябва да бъдете.

Има някои мисли, с които не можете да се справите. Те са като вятъра, като бурята. Оставете пороя да мине и само го наблюдавайте, не вземайте участие. Има един нечист порой – той трябва да изтече. И след като мине пороят, бурята, тогава излез навън и работи. Спестявайте вашите енергии. Например всеки ден си вземай огледало и 10–15 минути гледай лицето ти да е тихо и спокойно. (*Учителя прави лицето си неспокойно.*) Това е нещо неестествено. Тих и спокоен бъди, мисли, че всичко е наредено хубаво. Не искай да се харесаш на някого – какво разбира той от изкуство? Като се огледаш, гледай първо ти да се харесаш. Вземи това положение – тих и спокоен. Ако отпуснеш мускулите си,

ще придобиеш сила от Природата, а при едно напрегнато състояние, ти харчиш. Всички болести и страдания в света са методи, да ни избавят от ненужни катастрофи, които биха ни заличили.

Ти се безпокоиш за нищо и никакво. Пътуваш с параход през океана, стиснал си се и казваш: „Ами ако потъне?“. С твоето стискане какво ще придобиеш? Ако потъне, ще потъне; ако е здрав, няма какво да се стискаш. Люлее се параходът. Капитанът казва: „Здрав е. Нищо не значи това, че се люлее“. А вие сте се качили на парахода, постоянно се стискате и казвате: „Какво ще стане с нас?“. След 24 часа морето ще утихне и вие ще бъдете спокоен. Модерните параходи не потъват лесно. А параходът, с който вие пътувате – там са изключени катастрофите; след хиляди години може да стане някоя малка авария, но ще го поправят и пак ще продължите пътуването.

Първото нещо: на този параход ще си вземеш огледало и ще седнеш в спокойствие. Това е въпрос на подмладяване. Ще се отпуснеш и ще си представиш, че си на 45-50 години или че си на 19 години. Ще снемеш всички стари работи, всичко каквото си преминал, този ненужен багаж ще го поставиш настрана. Ще знаеш, че имаш майка и баща – млади и красиви; ще погледнеш целия свят и ще мислиш, че е много красив. Така ще се подмладиш.

Ще кажете, че действителният свят не е такъв. Оставете вашия действителен свят, той е театър, там нещата не са действителни. В действителния свят всичко е красиво, в театъра всичко е дегизирано. Онзи слуга не е слуга – така е написано в драмата. В действителния свят всичко е красиво. Ние търсим красотата в дрехите, в лицата, в устата, във веждите, в очите, в челото. Красотата, основната красота, си има своя първи образ в очите. Красивият човек има нещо особено в очите; добрият, умният, любещият човек има нещо особено в очите – то е за един момент.

Мнозина са ми говорили за това. Един ми казва: „Срещнах човек, който имаше нещо особено, нещо чаровно в очите и не мога да го забравя“. Друг ми разказва: „Отивах веднъж да направя една голяма беля. Баща ми и майка ми

ме съветваха да не я правя. Срегнах една мома. Като ме погледна тя, смразих се, в мен стана цял преврат и се върнах. И досега, 20 години оттогава, не мога да си обясня как стана това – какво беше, как беше, защо беше. В мен влезе един нов идеал и не направих онова“.

Кое е по-хубаво: да изпълни онова, което е решил, или новия идеал, който момата е вложила в него? Слънцето, което сега изгрява, светлината, която сега ще дойде, мислите и желанията, които сега ще дойдат, струват повече, отколкото всичкото това, което сме преминали в миналото. Днешното, момента трябва да гледаме. Ние сме толкова заети с миналото, че за настоящето, което идва сега, не мислим. Оценявайте днешното, настоящето дотолкова, доколкото то ще внесе във вас обновяваща сила. То ще бъде реалното, то ще бъде Божественото. И не се спирайте върху вашето минало.

Англичаните казват *grumbler*. Тази дума и българската дума *гърми* си приличат. *Grumbler* означава *мърморко, човек, който е недоволен*. Ако донасят вкъщи месо, което мирише, българинът ще каже: „Месото мирише, трябва да е прясно“, а германецът ще каже, че като мирише, е по-хубаво – това са външни работи. Животът не е във външните форми, не е в яденето. Външният живот строго се определя от трезвата мисъл, която човек има.

Има Божествени мисли, Божествени чувства и Божествени постъпки в Природата, които определят нашето хранене и нашето бъдеще. Това не идва от съзнанието. Срещате човек на пътя си, който несъзнателно носи Божественото в себе си. Той ви спира: „Имам да ви кажа нещо, но другия път като ви срещна, ще ви го кажа“. Той вече ви е казал: „Много ми е приятно, че се запознахме. Ще ви дойда на гости“. Аз разбирам: има един свят Божествен, който е реалност, той вече ви е дошъл на гости. Той ви казва: „Аз ще ви дойда на гости“ и след това усещате, че във вас настава една промяна и вашите работи се оправят; като ви каже човекът, че ще ви дойде на гости, нещата ви се уреждат.

Божественото се познава по това, че като дойде то в човешката душа, всички неща се нареждат – човек е доволен,

обнадеждава се, има една постоянна вяра, не го е страх от старини, от смъртта, от външните условия, добива самоувереност. Това е Божественото. Замене ли си Божественото – човек го е страх, трепери от всичко като буболечка. Необходимо е Божественото, без него не може. Нашите лампички може да ни греят, но те са резултат на Божественото, което е някъде в пространството. Това показва, че Божественото постоянно функционира. Ако в нас се зароди най-малката мисъл, това показва, че Божественото функционира.

Във вас остава една мисъл: „Какво иска да каже Учителя?“. Като старата баба: „Ако бях млада, щях да направя нещо“ – и досега е въпрос какво щеше да направи. Тя искаше да каже: „Ако бях млада, щях да направя нещо хубаво“. Какво накара тази баба да говори така: „Синко, ти си много учен. За мене е едно щастие, че те слушам“. Тя можеше да го замаже, а ми каза направо: „Ако бях млада, щях да направя нещо“.

Колко от вас разбират правилно? Вие веднага си съставяте една идея, която не е вярна. Аз зная какво щеше да направи тя – нещо много хубаво: щеше да запали лампите на всички хора, на всички болни щеше да даде здраве; ако беше млада, щеше да утеши всички скърбящи. Тя има идея, а вие мислите дребнаво. Няма реалност в това. Попитах я: „Защо не го направи?“. Тя каза: „Онзи, когото избрах, ме лиши от моята свобода“. Не че той е бил спънка, но неговото разбиране, неговото схващане за живота са се отразили толкова на нея, че онзи неин копнеж да стори нещо в света не е могъл да се реализира.

Та казвам сега: вашият дядо дали не ви спъва? Мнозина от вас сте спънати като тази баба. Казвам ѝ: „Какво трябва да направиш втори път?“. Тя казва: „Втори път като дойда, няма да направя погрешка. Преди да ви срещна, няма да погледна дядото. Аз не си правя илюзии, аз вече другояче мисля: преди да ви срещна, никога няма да погледна дядото, за дядото после ще мисля“. Първо Любовта трябва да дойде и после животът; животът трябва да дойде и после движението – тези неща трябва да дойдат последователно.

Тази баба да остане във вас. За следващата лекция тази баба да остане в ума ви, после любовното писмо. Как ще започнете любовното писмо от три думи? Вие имате един вътрешен страх, който осакатява човека. Човек в себе си трябва да се изкаже, вътрешно трябва да бъде много откровен. Не крий недъг, който имаш в себе си, не го изповядвай навън, но го открий и намери начин, по който да го изправиш. Не го дръж в себе си, не го крий, познай го. Понеже ти си го направил, ти си в състояние да го изправиш – това е малко нещо.

Например дойде един човек, но аз съм така зает, че съм неразположен да го приема. Не мога да кажа: „Не искам да приемам никого“, въпреки че това е един начин. Друг начин е да кажа: „Извинете, днес съм много зает. Някой друг ден на радо сърце ще ви приема“. Кое е по-добре, да кажеш: „Днес няма да приемам“ или много внимателно да кажеш: „В друг ден ще ви приема, днес съм зает“? По-добре е някой път да не те приемат. Когато стане вечер, желая да ме приемат – хубаво е вкъщи. А когато изгрява Слънцето, не желая да ме приемат вкъщи – ще ме лишат от светлината. Когато ме канят на гости, казвам: „Слънцето е залязло“; когато не ме приемат, казвам: „Ден е, трябва да отида на работа“ – и това е права философия.

Ако ти сполучиш в това, което желаеш в света, нощ е в живота; ако не сполучиш, ден е. Ако Христос беше сполучил, щеше да бъде нощ. Христос имаше най-голямото разочарование, по-голямо разочарование от Неговото не съм срещал, откакто светът съществува. Знаете ли каква катастрофа, какво небивало разочарование е било? Един Син Божи да Го налагат на общо основание, да Го разкарват като най-последния човек и после в Негово име да се вършат толкова престъпления, лъжи, измами и какво ли още не.

Казват: „Християнството това и това направи“. Христос направи много работи. Това, което Христос Сам направи, една черта, която ме радва, е, че при голямото разочарование, каквото никой не беше претърпявал, Христос не се обезсърчи. И на вас казвам: когато дойдат разочарованията в живота, когато дойдат несполуките във вашия живот,

това са бъдещите възможности за вашия прогрес. Силата на християнството седи в несполуките, които Христос имаше – и досега Неговите големите разочарования служат като целителен балсам за много хора.

Христос казва: „Не Моята, но Твоята воля да бъде“. Според мен всички хора трябва да възприемат истината да дойде Царството Божие. А то е станало обратното – от хиляди години хората спорят за какво сме дошли, как трябва да се разбира Евангелието, как трябва да живеят мъжете и жените, как трябва да живеят братът и сестрата, как трябва да живеят търговците и прочее. Христос не дойде да определи как трябва да живеят хората – това вече беше точно определено.

За какво дойде Христос на Земята? Някои казват, че Христос е дошъл да научи хората как да живеят. Не, Той казва: „Ако Ме обичате, ще опазите Моя закон. Нова заповед ви давам: „Даром сте взели, даром давайте“. „Онова, което сте взели от Мен, дайте го на света.“ Той казва простата истина: „Има три неща. Кажете на хората: живот без любов е мъчение, знание без мъдрост е ограничение и истина без свобода е робство“. Това е отрицателната страна. Сега другата страна: „Кажете на хората, че животът седи в Любовта, нищо повече“.

Ти не мисли какъв е бил твоят живот, не мисли за своето невежество, не мисли, че не си свободен. Кой те е лишил от свобода? Само ти можеш да се лишиш като вярваш, че не си свободен. Като излизам вечерно време, виждам нещо между дърветата. Някой може да си помисли, че това е засада – сенки се мяркат тук-там. Една сестра говореше: „Учителя бил много смел човек“. В какво седи смелостта? Някой стои вечер тук, на Изгрева, отивам при него и поглеждам кой е. Той се сепва – може да вземе предохранителни мерки, да не би да е някой разбойник. Кой е по-силен: който краде или който не краде? Който не краде. Кой е по-силен: който греша или който не греша? Който не греша. Кой е по-силен: който мисли или който не мисли? Който мисли. Кой е по-силен: който чувства или който не чувства? Който чувства.

Силата на човека седи в неговата права мисъл. И в най-лошия човек има нещо добро. Един познат ми разказва как го хванали разбойници и го завели при главатаря, който бил с револвер в ръка. Главатарят го погледнал, усмихнал му се и му казал: „Този револвер не е за теб, той е за други. Сега няма какво да се разправам с теб“. Поприказвали, здрависал се с него и го изпратил с думите: „Приятно ми е, че те срещнах. Младите са направили една грешка, като те доведоха, но ще ни извиниш“.

Сега ние предполагаме в света неща, които не могат да станат. Котката не яде жаби, защото между нея и жабата няма съответствие, но змията ги яде. Това, което котката не яде, змията го яде. Та казвам: ако вие вървите по Божествения път, има неща така невъзможни, както котката да яде жаби. Един разбойник може да има такова разположение към теб, каквото котката към жабата. Дори може да си му някак отвратителен и да не иска да те спре и да ти каже: „Горе ръцете“.

Научете се да бъдете господари на духовете, които живеят във вас, и да им заповядвате, а не те да ви заповядват. Досега сте заповядвали на големите духове, а сега се учите да заповядвате на малките. За да заповядваш на големия, трябва да му слугуваш, а за да заповядваш на малкия, трябва да го удовлетвориш – друго правило няма. Ако слугуваш на големия, каквото му кажеш, ще го изгълни. А на малкия можеш да заповядваш, като го удовлетвориш; ако искаш за нещо малко да го изхвърлиш навън, това е неразбиране на великите закони в живота. Ако мислиш на силния по друг начин да му заповядваш, не можеш. Има и други методи, но тези са най-износните. Христос казва: „Син человечески не дойде да Му послужат, но да послужи“. Ако искате да заповядвате на големите, слугувайте; ако искате да заповядвате на малките, задоволете ги.

Казвам: слугувай на ума си – той е голямото в теб; задоволи сърцето си – то е малкото в теб. Онова, което умът ти иска да направиш, направи го и онова, което сърцето ти иска, направи го. Задоволи сърцето си, а не да му откажеш всичко и да кажеш: „Това не може, онова не може“. Сърцето

ти иска само една лъжичка медец, голяма лъжица не иска. Услужи на това малкото желание на сърцето. Намери една лъжичка, какво ти коства? Върви до края на света и намери тази лъжичка. Някога може да поиска само няколко глътки вода. Намери тези две-три глътки и ги глътни. В малките работи има задоволяване. Някой път поискаш сутринта да станеш, да направиш разходка, но казваш: „Кой ли ще си бие краката сега?“. Направи тази разходка. Това са малките неща. Искаш малко водича, казваш: „Не му е времето сега“; искаш малко медец, казваш: „Не му е времето“. Искаш големите работи, но при тях се иска много голяма жертва. Та сега това е Божественият път, разбиране трябва.

Вие сте дошли до областта, в която всички започвате да страдате от многото; имате така преизобилно, че не знаете какво да правите вашето богатство. Влагайте капитала си. Вие искате да станете милионери. Влагайте вашия капитал в обръщение и не давайте парите си с високи лихви – едно на сто е достатъчно, не ви трябва много.

Срещал съм мнозина, които казват: „Аз не знам какво да кажа“. Как да не знаеш? Можеш да кажеш. Когато обичате някой човек, как трябва да му кажете, че го обичате? Кажете ми новия начин. Представете си, че искате някой да ви каже, че ви обича. Онзи, който ви обича, трябва да бъде много предвидлив, да вижда вашия вътрешен живот. Той вижда, че имате нужда от хубави чорапи и ги купува; вижда, че имате нужда от дрехи, от куфар, от книга – всички неща, от които имате нужда, ги купува, идва ви на гости и ги оставя. Той никога няма да ви каже: „Аз ви обичам“. Той ще ви каже: „По-хубав куфар от този не можах да намеря, по-добри дрехи от тези не можах да намеря“, но вие ще усетите, че той върви по много естествен път.

Към хората, към ближните си, към учениците си ние трябва да имаме мисли, които служат за тяхното повдигане. А тяхното повдигане е и наше повдигане. Ние като се повдигнем в света, с това се въздига Божието Име и с това се прославя Бог. Нашето въздигане е прославяне на Бога, а нашето падане е падане на Божието Име. Като се обърнеш към Бога, ще станеш носител на новото учение.

В прочетената глава се говори за пришествието, а пришествието на Господа не може да стане, докато човек не познае злото в себе си и не го отдели. Човек трябва да има ясна представа за доброто и злото, което е в него, и същевременно да познава пътя, по който трябва да върви. Три неща вървят успоредно. Единият път е този, по който вие вървите. Другият път е път на злото – то ще върви с вас известно време, но после ще ви остави. Ще приличате на онзи българин, който бил в Ню Йорк. Един апаш вървял на няколко крачки след него и му извикал: „Кой си ти?“. Българинът мълчал. Един километър вървели така и най-после апашът казал: „Good Bye!“ (*сбогом*). След това *сбогом* на българина му олекнало. Злото като те пита: „Кой си ти?“, ще мълчиш. Ще те спре на пътя, ще ти каже: „Good Bye!“ и ще се върне, а твоят път ще продължи. Пътят на злото ще спре и то ще ни каже: „Сбогом“.

Благодарете, че сте свободни от онези неприятности, които досега ви спъваха в живота.

Отче наш

Гимнастически упражнения.

18. лекция, 30 януари 1935 г., София, Изгрев

ЕСТЕСТВЕННОТО ПОЛОЖЕНИЕ НА ЧОВЕШКАТА ДУША

Добрата молитва

Четоха се работите по темата *Едно любовно писмо*.

Вие имате да пишете любовни писма. Има любовни писма, които нямат никакъв отзвук. Има любов, която няма отзвук; тя е в потенциално състояние, не расте. Може да се намерите в противоречие, например при прекъсването на любовта. Когато желанията се прекъсват, вие оставате на тъмно – прекъсва се токът.

Когато човек говори за любовта, трябва да бъде като художник – да рисува предмета, какъвто си е. Понякога може да нарисува нещо, което не е в самия предмет, може да го поукраси. Той трябва да представи предмета такъв, какъвто е, дотолкова, доколкото неговото съзнание може да го схване. Имаме например любовта на бащата към сина, на майката към сина, както и любовта на някоя мома към него. Едно и също лице поражда различни чувства в бащата, в майката, в момата. Момата ще каже: „Той е млад“; бащата ще каже: „Той ми е син“. Значи един и същи предмет се схваща различно.

Всички хора живеят в един преходен човешки свят, където нещата още не са установени. Любовта на Земята, каквато е сега, не е установена, изменя се. Понякога тя се намира в противоречие и човек започва да страда и да се чуди дали обича, или не. Но има един свят, където нещата са постановени и постоянно растат. Например вземете правото на любов. Кой има право да обича? И любовта си има своите ограничения – на Земята ти нямаш право да обичаш когото и да е. Общият закон казва: „Обичай всички“, но има ограничения на любовта. Любовта ти не трябва да бъде такава, че като обичаш някого, да го откъснеш от Духа.

Някои казват: „Трябва да се обичаме“. Как трябва да се обичат хората? Това е цяла наука. За да се обича, има ред правила, които сега, разбира се, трябва да изучавате. Аз засягам любовта от гледище на човешкото развитие. Любовта е най-здравословното състояние на човешката душа. Това е естественото положение, в което душата се намира. Щом се изгуби това здравословно състояние, изменят се нейните мисли и чувства. Естественото положение, в което човек може да живее, е Любовта.

При любовта има един прилив – известни сили на Природата се вливат в душата. Ако човек затвори този извор, или ако тази енергия престане да се влива в душата, тогава човек изгубва любовта. Любовта може да се изгуби. Това, което чувстваш, а после преставаш да го чувстваш, се нарича *изгубване*. Течението си съществува, но това, което се влива вътре, изчезва. Има и вливане на светлината в човешкия ум; престане ли вливането, престава и мисълта. Има вливане – наричат го *инфлукс*. Щом престане вливането, престава и чувстването. Тогава човек се намира в едно противоречие, което се състои в това: усеща в живота си една празнота, нищо не го привлича. Но после това течение идва и животът пак се осмисля; течението, което идва, осмисля нещата. Можем да направим едно сравнение: когато светлината, която се влива в Природата, дойде, нещата се поставят ясни и светът става интересен, а когато тя си замине, светът се забулва, наставка тъмнина и тогава нямаме ясна представа за нещата.

Трябва да пазите две неща. Понякога в любовта има примеси. Имаш едно чувство. Ако то изчезне, трябва да знаеш, че имаш примес, от който трябва да се освободиш – любовта ти не е чиста, има примес. Чистата любов се отличава по това, че човешкото съзнание не е раздвоено – тя е Божествената любов. Там, където няма раздвояване на съзнанието, действа Божествената любов, а там, където има раздвояване, има примес от по-долно царство и вследствие на това в човека се явява едно противоречие.

Ще ви дам една диагноза. Всякога ще гледате дали съзнанието ви е раздвоено. Ако е раздвоено, значи има някакъв примес в течението на любовта. Любовта, която идва

във вашето съзнание, е придобила примес, който е минал през разните области на човешкия живот и не съответства на естеството ѝ. Например може да се породи във вас съмнение дали някой ви обича, или не; или може да се породи във вас ревност – това са примеси, това са странични неща. Ти усещаш, че в онзи, когото обичаш, има противоречие и че в неговата любов има нещо, което не е такова, каквото желаеш – това е примес. В дадения случай как ще обясниш това? Ти казваш: „Аз го познавам“. Как ще го познаеш?

Ще ви приведа следния случай за самонаблюдаване. Например представете си млад момък, който е коленичил пред млада мома и ѝ се моли. На нея ѝ е приятно, но това приятно чувство не е нейно, а на момъка. Той ѝ се моли и си казва: „Ако ми позволи да я целуна, колко ще ми бъде приятно“, а тя си мисли, че това е нейно чувство. И ако той си позволи да я целуне, в нея ще настане друга реакция – тя ще се вкисне и това вкисване ще бъде нейното състояние. Тя не е готова, защото онзи, който седи пред нея и ѝ се моли, е един просяк. Това е психологически момент.

Понякога хората се срамуват от любовта и казват: „Любовта е за младите“. Ние казваме: „Бог е Любов“. Любовта постоянно излиза от Бог, Който е Най-великото същество. Той не се срамува от любовта, а ние, малките същества на Земята, се срамуваме, че изливаме любовта си. Не знам откъде е проникнало това чувство на срам в човека. Този срам е един примес. Това, от което се срамуваш, не е любов. Ти имаш любов, но имаш и един примес, който трябва да отстраниш. Казваш: „Аз се срамувам от любовта“. Не, не, има примес на любовта, който трябва да се отстрани; любовта ти трябва да се пречисти.

Защо този момък се моли на момата да я целуне? Коя е подбудителната причина? Защо някой човек иска хляб и се моли: „Гладен съм, моля за парче хляб, не съм ял“? Той чувства вътре в себе си една необходимост от хляб. От гледището на закона всеки един от вас е среда или проводник на Любовта и всички хора са разнообразие от проводници на онези велика Любов – тя чрез един човек не може да се прояви. Затова бъдете добри проводници на Любовта, която да мине през вас.

Ако някой се е влюбил във вас, всъщност той не се е влюбил във вас. Разгледайте малко обективно въпроса. Когато отидете при някоя чешма, вие не се влюбвате в нея, а в онова, което изтича от нея. Вие се влюбвате в някой човек, но не в това, което е вътре в него. Вие обичате това, което излиза от човека – то е нещо невидимо. Изчезне ли това, което излиза от него, вие не го обичате. Онова, което е текло от него, престава да тече и между вас вече не може да има онази връзка, а само обикновени отношения. Така се появяват големите противоречия. Казвате: „Идейно трябва да се обича“. Все едно да кажеш: „Трябва да пеем“. За да се научиш да пееш, дълго време трябва да се учиш да вземеш вярно тоновете. Понякога вземаш правилно между *до* и *ре*, но между *ре* и *ми* не вземаш правилно, има отклонение и се явява малък дисонанс.

Срамът, ревността, омразата, това са примеси. Средата, през която любовта минава, носи материални частици, които не хармонират с човешката душа. Тогава се появява едно вътрешно брожение и душата иска да изпъди тези частици навън. Затова любовта трябва да се пречиства във всички хора. Човек първо трябва да пречиства любовта от нейните примеси.

Този автор, който привежда примера за шарана, е направил своите наблюдения. Шаранът намразва жена си и не иска по никой начин да живее с нея. Любовният закон не ги е съединил. Това, което ние съединяваме, още не е Божествено съединение. Връзките, които ние правим, са временни, а Божествените връзки са вечни. Любовта на Божествените връзки преминава от едно същество в друго, от един свят в друг – смъртта там не е препятствие; човек, като премине отвъд, пак обича съществата, които е обичал. При човешката любов, като дойде човек на Земята в друго състояние, престава да обича – това са временни работи.

Трябва да знаем закона на Любовта, защото тя дава направление на човешката душа. Ти не можеш да мислиш правилно, ако втичането на любовта не е правилно в теб; ако втичането е правилно, то и мисълта ти ще бъде правилна.

Тревопасното и месоядното състояние на човека отбелязват две различни епохи на човешката душа. Тревопас-

ното състояние е по-старо. Когато се е проявило сърцето, когато са започнали да действат чувствата, човек е станал тревопасно, а когато е започнал да функционира умът, появило се е месоядството. Следователно всички месоядци са по-умни, понеже мисълта действа в тях. Месоядството е резултат на човешката мисъл. Казваш: „Това е по-лесно“. Това е съкратен процес.

Аз примирявам месоядството и тревопасането по следния начин: месоядните са корените, а тревопасните са клоните в растенията. Месоядните са корените – всички груби, необработени сокове са долу, в почвата, а тревопасните са във въздуха. Та трябва да знаете, че когато вашият ум вземе надмощие, може да станете месоядци, а ако сърцето вземе надмощие, тревопасането ще се яви като един естествен резултат. Давам едно ново научно обяснение, което никъде няма да срещнете.

Според мен месоядството определя епохата, когато се е появил човешкият ум. Онези същества, които умствено са се повдигнали най-високо, са си позволили да колят другите. Докато хората бяха в Рая, бяха тревопасни, а като излязоха вън от Рая, Авел заколи животно и го принесе в жертва. Авел беше месоядец. В Каин се яви ревност след жертвоприношението и той с хитрина уби брат си.

Вие разглеждате любовта там, където я няма. Всъщност за любовта човек не трябва да говори. Ако бях учител някъде, ето как бих работил. Като срещна един мъж, ще му кажа: „Да си направиш хубави цървули, за да ходиш по нивите, и всяка вечер да си измиваш краката. За твое добро е“. И като срещна някоя жена, ще ѝ кажа: „Да се научиш хубаво да предеш и тъчеш, отлично е това“. И на овчаря ще кажа: „Това стадо хубаво да го гледаш, хубаво да го храниш, хубава вълна да изкараш“. Това ще бъде встъпителната ми реч. Първо трябва да накараш човек да мисли: „Нови цървули да си направиш, не стари“.

Проповедниците казват: „Като отидем на онзи свят, ще живеем така и така“. Те на онзи свят не са ходили и не знаят как там живеят, но проповядват как ще се живее. Както описват онзи свят, такъв свят не съществува. Като отидете

на Небето, щом се усъмните в нещо, ще ви изпъдят вън от Рая. Или ако кашляте, пак ще ви изпъдят – никакво кашляне няма там; който иска да кашля – тук на Земята. Търговски работи няма на Небето. И съдийски работи няма – като отидеш да съдиш някого там, ще те пратят на Земята. Там за женене не трябва да говориш, за адвокати не трябва да говориш, за своя сан не трябва да говориш – че си бил владика и прочее. За какво трябва да говориш там?

На онзи свят противоречието седи в следното: ако си напълно гол, ти си праведен човек. Ще кажете: „Как така гол?“. Вие си представяте голотата от гледището на Земята – тук ви е срам от това. Но какво е срамът? Срамът е примес на греха. Вие се пренасяте в онзи свят със същото тяло и със същите недъзи и във вас се заражда срам. Като отидеш на онзи свят, срама трябва да го оставиш на Земята.

Например да минеш гол през един град е мъчна работа. В Индия има напреднали същества, които ходят голи, само известна малка част е покрита, и като ги гледаш, приятно ти става – има нещо стройно в тялото им. Но това не е за обикновените хора. Сега в Европа се стремят да ходят малко голи и донякъде това е хубаво, това е развиване на съзнанието в друго направление – човек да се абстрахира. Защото докато човек не походи малко гол, няма да обръща внимание на вътрешното съдържание на човека, а само на тялото. Сега хората мислят много обективно, обръщат внимание на тялото, а трябва да обръщат внимание на вътрешното съдържание на човека.

Сега това обличане на дрехите е мода. Модата показва добродетелите, които човек трябва да изяви в бъдеще. Има различни парадни шапки, ръкавици и прочее – тези неща са отражение на един вътрешен живот. Ти искаш да носиш ръкавици, за да бъде ръката ти чиста, да не е окаляна, да не е груба. Или някои си слагат воал на лицето. Представете си, че живеете в свят, където можете само да чувате, без да виждате. Двама души сте близо един до друг – ти чуваш гласа му и той те чува, но ти не го виждаш и той не те вижда. Той ти говори любовно, но не виждаш образа му. Питам: какво ще се зароди в теб? Сладко, любовно ви говори той,

но не го виждате. Ще кажете: „Как може да бъде това?“. И на Земята може да бъде така. Вие говорите по телефона и се мъчите да си представите този, който ви говори. Често така се влюбват – на едната страна на телефонната слушалка е госпожица, а на другата – господин. „Ало, кой е там?“ – казва единият и се образуват любовни работи. Говорят си сладки думи и господинът си въобразява, че говори с някоя красавица, и госпожицата мисли, че той е красавец. Като дойдат работите до действителния живот, ни най-малко не е така.

Ние сме навлезли в епохата, в която изучаваме любовта във форми. Вече доста сме изучили любовта на формите и затова имаме големи заблуждения. За да се освободим тях, трябва да се научим да слушаме Любовта, без да виждаме формите, за да се пречистим. Например ти обичаш Бога, но не можеш да Му сложиш никакъв образ, никаква форма. Можеш да си Го представиш като човек – един голям, много красив човек и тъй нататък, но не Го виждаш. Затова е необходимо да слушате думите на душата, без да виждате нейната форма. Външното може да отвлече вниманието ви в друго, във външно направление. Не че това е лошо, но във всяка форма се ражда желание; щом видиш една форма, ти ще пожелаеш да я обсебиш, а всяко пожелание е престъпление. Казано е: „Не пожелавай“, но щом видиш една красива форма, ще я пожелаеш, а всяко пожелание е навлизане в един свят на погрешки.

Любовта не е във формите. Един човек може да е красив, но течението на любовта в него може да е грубо, а друг може да е грозен, но да има по-хубави течения на любовта. Любовта във всички хора не е еднаква, теченията на любовта във всички хора не са еднакви, има едно голямо разнообразие, по това се различават хората. Ако започнете да изпитвате любовта на един човек, ще усетите, че има особен оттенък, особено качество, което ви привлича. Това са вътрешни качества, вътрешни чувства. Във всеки човек любовта има особен оттенък.

Трябва да пазите вашата инсталация. Човек трябва да пази своята нервна система, своите чувства в добро състоя-

ние, за да може да се ползва от това, което се втича в него. Защото каквато и да е мисълта, тя, като дойде във вас, става една среда и тогава Любовта, която минава през нечистите ви мисли, ще внесе в душата ви нещо от тях. Любовта е Божествена, но като минава през нечистите ви мисли, ще внесе от тези влияния, които не са ви потребни.

Допуснете, че живеете един спокоен живот, радостен сте, весел сте, но един ден обиквате някого и ставате кисел, ревнив, като видите друг около този, когото обичате, ставате недоволен – като че имате да вземате нещо. Влязло е чуждо нещо в душата ви и се вкисвате. Сега трябва да знаете закона на пречистването. Онзи, който предизвиква любов, трябва да се представи в най-грозната си форма, в която може да се намери, и тя ще го избави от ревността на друг. Другият, като види тази грозота в него, няма да ревнува. Ако се представи в най-красивата си форма, ревнивият ще го подлуди. Представете се в такава форма, че друг човек да няма какво да ви ревнува, да изглеждате не толкова скъпоценен, както той си мисли. Защото ревност има навсякъде, в религиозните хора също. Има само една ревност, която е на мястото си, а всички други видове ревност не са на мястото си. Човекът, в когото ревността е развита, се спъва.

И гневът е потребен донякъде. За 40 часа човек има право да се сърди един час – такава е пропорцията. За 40 часа имаш право да срещнеш някого и да го накажеш – позволено е, в реда на нещата е това, но всеки човек да кастриш, няма такъв закон. Или за 40 часа можеш да се усъмниш веднъж, но ако всеки час се съмняваш, това не е естествено положение. Когато се съмняваш, ти не си в областта на сърцето, а в областта на ума, и следователно си месоядно животно.

Щом се съмняваш, ти си месоядец, а щом не се съмняваш, ти си тревопасен. Щом се биеш, щом се гневиш, ти си месоядец; щом се примиряваш, ти си тревопасен. Когато кажеш: „Знаеш ли кой съм аз!“, ти си месоядец. Не си плащаш данъците, дълговете – ти си месоядец; плащаш ги – ти си тревопасен. Когато кажеш: „Аз ще ви науча!“, ти си месоядец. Всички месоядци са крайно смели. Като видят някого, се нахвърлят отгоре му и му казват: „Аз имам право

всичко да направя! Аз съм закон“. Да кажем, че така прави и вълкът, но тогава друг месоядец, който е по-умен от вълка, като чуе това, тегли му куршума. Така месоядците един друг се избягват. Месоядците винаги се влюбват. Всеки месоядец се жени за тревопасен. Сърцето му тупа, като го хване, и тревопасното започва да живее в него.

Някой казва: „Аз не съм месоядец“. Месоядец си. Две състояния има в човека – за няколко секунди ти си в състояние на месоядец и обиждаш другите, но после дойде състоянието на тревопасен и тогава съжаляваш, че си ги обидил; наранил си някой човек, но после, като излезеш от месоядството, съжаляваш, че си направил тази постъпка.

Казвам: трябва да примириш вътре в себе си тези действащи сили – месоядството и тревопасането. Това са два различни свята. В сегашното състояние човек не може да се развива правилно. Колкото и да е добър, все ще се разгневи – не зависи от него. Не че не е господар, но ако рече да се въздържа, в него ще настане по-лошо състояние. Той трябва да знае как да се въздържа, трябва да е много прозорлив. Ти си ревностен, искаш да обърнеш някоя душа към Бога, но като я обърнеш, тя ще се влюби в теб, ще тръгне подире ти и ще ти държи сметка. Говори колкото искаш, тя ще ти каже: „Не ми разправяй тези работи, аз ги зная“.

Аз искам малко да ви помогна в противоречията, които имате. Срещал съм религиозни хора, които казват: „И Господ не ми помага. Имам един характер опак. Проповядвам на хората, а не мога да търпя жена си, смушквам я и после съжалявам. И от този дявол не мога да се отърва“. Хората понякога като че те предизвикват. Някой ти каже обидна дума и ти изведнъж реагираш – спри се малко, тази дума не се отнася до теб.

Например някой ти каже думата *невежа*. Какво означава думата *невежа*, къде е лошото в нея? Тук няма никакво зло, това е едно съвсем повърхностно разбиране. Казват ти: „Невежа си, **НЕВЕЖА** голямо невежество имаш“. Ти кажи:

„Така е, невежа съм, не зная какво има на Слънцето, не зная какво има на дъното на Земята, не зная колко земя има

в Земята, не зная колко милиона растения има, колко на брой животни; не зная колко пъти духа вятърът през годината, не зная колко лъчи идват от Слънцето“. А друг ще отговори: „Аз ли съм невежа?“.

Сега вземете думите *ти си гений*. Някой ти каже тези думи и ти стане приятно. Къде е гениалността в тези думи? Какво означава *гений*? Гений означава много надарен, необикновен човек. Гений е повече от талантливия. Ако ти каже някой, че си гений, ти няма да станеш такъв, но ти е приятно.

Има братя и сестри, които си създават заядлив характер. Някой човек говори, а ти го дебнеш, за да видиш грешките му. Не виждаш доброто, а само лошото, и току го кльвнеш. Някои казват: „Животно!“. Ти не можеш да се стърпиш и веднага искаш да кажеш нещо. Стой спокойно. И онези трябва да имат търпение. Ще ви дам един пример, който и друг път съм казвал. В една тясна уличка на Лондон в своите кабриолети се срещат един английски лорд и един руски княз. Спират се, не могат да се разминат. Руският княз изважда вестник „Таймс“ и започва да чете 16-те страници. Лордът изпраща своя слуга да каже на княза: „Ще бъдете ли така добър, след като прочетете вестника, да ми го дадете и аз да го прочета“. След като и единият, и другият прочели вестника, по-практичният англичанин казал на руския княз: „Ще благоволите ли да разменим кабриолетите си – аз ще дойда във вашия, а вие в моя, и така всеки ще тръгне натам, накъдето отива“. Руснакът отговорил: „Добре“.

Да допуснем, че някой прави погрешка. Ти изчакай и погледни философски. Защо ще се смущаваш? Както и да се смущаваш, има неща, които трябва да станат, човек не може да ги избегне или ще ги избегне в една форма, а те ще се случат в друга, по-лоша форма. Виждаш, че някой човек прави нещо нередно. Не се меси, нищо не му говори. Попитай съзнанието си, ако си раздвоен.

Веднъж видях как един българин оре със своите биволи, но ги псува, хока ги. Аз дойдох до него, но даже и въпрос не направих за това хокане. Не му казах: „Защо биеш добитъка? Не те ли е срам?“. Казах му: „Много хубави волове имаш.

Хубави добичета са – каква хубава порода, какви хубави очи имат“. Потупах ги. И изведнъж човекът се промени. Тогава минах по-нататък и му казах: „Понякога не можем да оценим състоянието на животните. Ако сме на тяхно място, да ни впрягат, не зная какво би станало с нас“.

Казвам: трябва ни едно умение. Някой човек се проявява – не го спирай в неговото проявление, само обърни вниманието му в друго направление, защото, ако го спреш, това течение ще влезе в теб. Може да направите опит. Да кажем, че можеш да научиш някого да не ревнува. Ти спираш неговата ревност, но тя трябва да се прояви в теб. Когато Писанието казва: „Не се противи на злото“, се подразбира действието на този закон. Щом се противиш на злото, то ще влезе в теб, а много по-лесно можеш да се справиш с едно зло отвън, отколкото отвътре; много по-лесно можеш да се справиш с една отрова отвън, отколкото ако тя е вътре в организма.

Ние се намираме в състояния, които идват от същества, с които сме свързани. Ревността ни е предадена, от хиляди години се е натрупала. Сега ти цяла нощ не можеш да спиш от ревност. Мъжът затваря жена си и като се връща, ѝ казва: „Къде си ходила?“. В света юлар няма и греха не може да го ограничите. Казвам: решението не е във външното ограничение, човек трябва да се остави свободен, да види последствията. Има само един вътрешен закон, който уравновесява. Трябва да знаете да се справяте с нещата.

Понеже в хората се събужда умът, ревността ще се яви. Религиозните хора са много по-ревниви от другите, понеже в тях умът повече се събужда. Същото е и за гнева – човек, у когото умът се събужда, повече се гневи. Всякога гневът е един признак на събуждане на човешката интелигентност. Тогава интелигентността не е още в правилната посока, това течение не е правилно.

Понякога се дава правилото: не се гневи. Щом се окаляш, трябва ти вода – тя измива калта. Ако някой се изгори, трябва да махнеш възпалението, изгореното място ще го намажеш с дървено масло, за да няма горене. Не трябва да знаете как да се противопоставяте, а как да се лекувате.

Например как ще лекуваш съмнението? Съмнението може да бъде от материален характер, а може да бъде от чувствен характер или от мисловен характер. Как ще си въздействате, за да не се съмнявате? Не че е лошо да се съмняваш, но някой път съмнението може да се обърне на вътрешно терзание.

За следващия път пишете върху темата: „Как се справям със съмнението“. Всеки един от вас да каже едно правило как той се справя със съмнението. Съмнението у човека се проявява всякога, когато се наруши равновесието между неговия ум и неговото сърце. Когато търсиш своето щастие вън от себе си, а не в себе си, има възможност да се роди съмнението.

Следователно, за да избегнеш съмнението трябва да търсиш щастieto в себе си. Ти се съмняваш дали ще те приемат някъде, или не. Влезеш в къщата, но дойде друго съмнение и си казваш: „Ако ме пречукат тази вечер?“. Първо се съмняваш в много лека форма какъв прием ще ти дадат, после, като те поканят да преспиш, се съмняваш, че могат да те пречукат. Не можеш да решиш въпроса и сутринта, като станат хората, няма да те намерят в къщата – ти си офейкал някъде. Първо едно съмнение в лека форма, после друго в по-силна форма и накрая в толкова силна форма, че да не можеш да се справиш лесно с него. Като дойде съмнение в теб, че могат да те пречукат някъде, се заражда едно желание да избягаш.

Да направя един паралел между религиозните хора и едно семейство. Дъщерята в семейството живее при баща си и майка си. Тя става недоволна, започва да се съмнява в баща си и майка си и казва: „Те си уредиха работите“. Не иска да ги слуша вече, не намира смисъл и един ден избягва. Понякога нещо подобно става и с религиозните хора – като живеят десет години добър религиозен живот, казват: „Ние се молихме десет години, я да отидем в света, да си уредим работите“. Изглежда, че някой религиозен човек е престанал да бъде религиозен.

Една госпожа в София ми разказа следното: „Ожених се за един евангелист, македонец, и мислех, че ще живея добре,

но такъв нещастен живот живях! Ако напусна мъжа си, ще се ожения за светски човек. Моят мъж все отваря Библията – направи нещо, отвори я, направи друго и пак я отвори. Това ми дотегна. Той е религиозен, но е ревнив, подозира ме“. Един ден я съблича гола и я изпъжда навън. Това е действителен пример – изпъжда я. Тя ми разказа своята опитност.

Каза ми още: „Оттам нататък в мен настана една реакция и аз го намразих. Така го намразих, че му казах: „Досега ти ме мразеше, а сега аз те мразя“. И този човек, който беше дотогава така непоколебим, започна да плаче и да ми се моли на колене. Аз му казах: „Не те искам“. Сега тя го мрази. Той седи коленичил до вратата и тя му казва: „Не, не“. Той седи отвън с всичкото си смирение. Как ще обясните това? Състоянията се сменят – минават от единия в другия. Нейното смирение влиза в него, а неговата смелост влиза в нея – сменят се ролите. В дадения случай всеки може да живее както другият е живял. Тя казва: „Не искам религиозен човек, мъчно се живее с него. Нека да е светски, да не е толкова набожен и да не ми чете толкова от Библията. Ако е за четене, и аз ще чета“.

Казвам: пазете се, това са крайности. Нито като жена ще разрешите въпроса, нито като мъж. Това са две състояния, които се сменят, но и мъжът, и жената се възпитават. Религиозните хора имат една слабост – в началото се изолират; те считат, че трябва да се изолират като мислят за Бога. Не, не се изолирайте от хората. От някои хора може да се изолирате, но други са ви потребни – като дружиш с различни хора, от натрупването на различни мисли и чувства може да ти стане по-леко.

Аз съм правил опити, които много сполучливи са излизали. Лекувал съм ревниви мъже и ревниви жени. Излекувах един ревнив мъж. Той беше дошъл при мен и ми каза: „Не зная какво да правя. Ревнувам жена си. Стопих се от този дявол. Какво да правя?“. Казах му: „Виж тази хубава жена какви хубави черти има“. Той я погледна. Втори ден идва и ми казва: „Я ми поговори пак за нея. Сега вече не ревнувам жена си“. Човек трябва да има по-широко сърце. Трябва да се отвлече ума му, за да стане едно поляризиране в него. Той толкова е фокусирал своето съзнание върху

жена си, че не може да издържа. Сега енергията се пренася от един фокус в друг и след време той ми каза: „Благодаря ти. Поолекна ми. Жената, която ти ми показва, ме излекува“. Онази, която му показах, го е излекувала от ревността – той мисли за жена си, но онази седи в ума му и всичката излишна енергия на ревността се отвлеча. И жена му иска да му угоди, но на ревнивия човек не можеш да угодиш.

Законът е следният. Дойде ли едно противоречие на ревност в теб, внеси в душата си една красива форма, за да отвлече част от енергията, която се е набрала в душата ти и която няма къде да пласираш. Да имаш един проводник на тази енергия, която не можеш да пласираш, а трябва да излезе навън.

Писанието казва: „Не съдете, да не бъдете съдени“. Тук се крие една дълбока философия. Бог, Който е направил всички неща, поставил е на мястото му всяко нещо и всичко си има своята добра страна. А ние, като не разбираме закона, създаваме нашето нещастие. Ти държиш един предмет близо до очите си и така закриваш другите неща; сложи го на известно разстояние от теб. Ревността показва, че предметът е много близо – отдалечи го на един, два, три, пет метра от себе си.

Ревността често се явява като една спънка в нашия духовен живот. Ще дойде някой път една такава ревност, че да не можеш да се молиш. Неразположен си и казваш, че хората не ти обръщат внимание. Това са все извратени чувства, но ние можем да ги изменим. В нас може да има натрупване или може би хората, с които сме, не са от нашата среда.

Когато си образувате една добра среда, през която да възприемате и да предавате нещата, тогава ще имате добро разположение. Добра среда трябва да имате. Постоянно трябва да има една обмяна. Много опасно е, когато се образува едно общество от 10–20 души. В началото е много хубаво, но като мине един дълъг период, те се изтощават. Вземете например английските лордове. Те не виреят в Англия. От лордове лорд не става – израждат се, измират. Постоянно трябва по-обикновените хора да ги повишават в лордове. Някой прочут англичанин от по-долно съсловие го произвеждат в лорд.

Казвам: разширявайте кръга. Имайте общение с хора с различни характери, а не с еднообразни. Например отиваш при един набожен човек, който иска само да се хвали – той е еднообразен. Или отиваш при някой, който иска само да мисли; и той е еднообразен – мисли от причината към последствията. Общувайте с различни хора. Не човек да бъде проводник на различните блага, които Бог е създал, но да общува с художници, с адвокати, с учители, със земеделци, с тъкачи и прочее – с работници от всички положения; това е истинският път.

Пишете любовни писма на много хора – на някой работник, на някой лорд, на някой скулптор. Ще пишеш на поета: „Като прочетох вашите стихове, в мен се събуди едно ново чувство“; или: „Много съм благодарен за книгата ви, която прочетох“. На художника ще пишеш: „Откакто видях вашата изложба, измених своите възгледи за живота – много са хубави картините, които сте нарисували“. На философа ще пишеш: „Като чух вашата сказка, нова светлина дойде в ума ми“. Напишете едно любовно писмо на всички. Колко приятели имате? Вашите приятели като вас ли са? Вие ли сте гениални, или те; вие ли сте талантиливи, или те?

За в бъдеще за ревността ще има друг лек. Той е следният: ако си ревнив, ще те качат в един аероплан и ще те вдигнат на 7–8 километра в пространството. Ревността ти ще изчезне поне за една седмица. После, ако пак дойде, пак ще те вдигнат. Или другояче казано: като сте ревнив, представете си общество, където хората живеят добре, представете си умни хора, които живеят добре. Да допуснем, че вие сте религиозен: представете си други хора с религиозни схващания, но с широки възгледи.

Изучете различния живот в неговото разнообразие и в най-хубавата му страна.

Отче наш

(Учителя поглежда темите на катедрата.) Тези любовни писма трябва да ги пазите.

19. лекция, 6 февруари 1935 г., София, Изгрев

ЗДРАВΟΣЛОВНОТО ПОЛОЖЕНИЕ НА ЧОВЕШКАТА ДУША

*Добрата молитва
Духът Божи*

Каква беше темата от миналата лекция? (– *Едно любовно писмо.*) Има две условия, при които не могат да се разберат любовните писма: когато има много студ в тях или когато има много жар. (*Четоха се темите „Как се справям със съмнението“.* Прочете се темата „*Питате ме дали ви обичам*“.)

В живота има два вида мъчнотии. Едните ги наричам механични, а другите – органични. Ще прочета част от 10. глава от *Евангелието на Матей*, от 16-ти до 31-ви стих. Това, което ще ви чета, не се отнася за обикновените хора, а за този, който е възлязъл вече в пътя на посвещението.

Погрешката, в която всички пропадат, е следната: искат Христовото учение да се приложи за всички хора. Каквото и да се говори, със сегашните условия това е несъвместимо. Като казвам, че Христовото учение трябва да се приложи между всички хора, разбирам онези хора, на които съзнанието вече е готово за възприемане на Истината.

Истината е това, чрез което човек може да се освободи. Вие още не сте свободни. На Земята човек се страхува. И вярващият, и невярващият имат известен страх, от който не са освободени, но има едно различие: онзи, който вярва, има по-малък страх, а който не вярва, има по-голям. Има нещо, от което и двамата трябва да се освобождават. Някой казва: „Аз съм свободен“. Това абсолютно не трябва да се разбира така. В сегашния ред хората търсят своето освобождаване по един външен начин – аз го наричам *механично освобождение*. Ти имаш пари – механично си свободен от сиромашията; нямаш пари – механично си заробен. Даже и най-учен да си, щом нямаш пари, ще станеш прост.

При сегашната култура и при сегашното разбиране много пъти се случва свещеници, които са влезли в Църквата и са следвали в Духовната академия, като направят погрешка дори в една служба, да пострадат. Те мислят, че свещеник е онзи, който знае как да изпълни службата си. Всеки чиновник, който добре служи на държавата, минава за добър чиновник, животът му минава за осигурен. Ти може добре да изпълняваш службата си, но това ни най-малко не показва, че можеш да влезеш в Царството Божие, и може да бъдеш най-добрият свещеник, но въпрос е дали ще влезеш в Царството Божие и какво ще бъде твоето положение за в бъдеще. Това наричам механично освобождение.

Органично отношение имаме вътрешни, лични мъчнотии. Те механично са външни, но органично са вътрешни. Понякога човек има малко неразположение и не знае произхода му. Казва: „Не съм разположен“ и не иска да работи. Да кажем, че имаш едно малко съмнение. То се отнася до органичните мъчнотии. В теб се поражда мисълта дали Бог ти е обърнал внимание, или не. Това е органична мъчнотия – искаш Бог да ти обърне внимание. В този живот нито си Го виждал, нито гласа Му си чул, но при това се мъчиш от мисълта дали имаш Божието благословение, или не. Ако имаш Божието благословение, вършил си Волята Му. Щом нямаш Божието благословение, значи не си вършил Волята Му. Въпреки това желаш Бог да има благоволение към теб. Това произтича от чисто човешкото желание, когато направиш една погрешка към баща си, той да не скъса своята бащинска връзка с теб и си казваш: „Все пак толкова слаба ли ще бъде любовта на баща ми, че да ме лиши от всички блага?“. Та при всичките терзания, през които минаваме, имаме доста човешки съображения, от които не можем да се освободим.

Някой казва: „Не се плаши“ – лесно е да се каже; или: „Избягвай мъчнотиите“ – лесно е да се каже. Една мъчнотия трябва да я видиш, преди да е дошла в теб. Щом вече налети, как ще я избегнеш? Например налетиш на мечка – какво ще правиш? А може да има много начини да не налетиш на мечка. Ще ви задам друг въпрос: защо човек го е страх от мечка? Много естествено, човекът е живял при

мечките. Едно време мечката е била негов господар, той се е наплашил и казва: „Старият господар“ – има едно възпоменание в човека. Това, от което те е страх, е било твой господар и ти си му слугувал, не си забравил този еврейски страх. Евреите, като живяха в Египет, наплашиха се от египтяните и 40 години Мойсей³⁰ трябваше да ги води през пустинята, за да се освободят от страха.

Да кажем, че не те е страх от змия. Това, от което не те е страх, ти си му бил господар; това, от което те е страх, е било твой господар. Значи, за да се избавиш от страха, психологично се изискват съвсем други методи. Да допуснем, че ти си слуга при един господар, който е строг, лош, лъже човека на общо основание; в сегашния живот да вземем някой строг генерал, някой строг фелдфебел или строг учител. Ти ще изпълниш закона, но както и да го изпълниш, той все ще ти намери някоя грешка. Има учители, които, каквото и да напише ученикът, все ще намерят нещо да отбележат с червено мастило, ще намерят малка грешка: не е сложена запетайка, грешка има в местоименията, в глаголите, в глаголните времена. Ако пишеш на български език, ще имаш едни мъчнотии; ако пишеш на английски, ще имаш други мъчнотии.

Някой може да обича музиката, но казва: „Да напишеш нещо музикално е мъчна работа“. Някой може да преподава музика, но колко е мъчно да направи музикална тема и да определи времената! Например пееш една песен – трябва да знаеш качествата на основните седем тона. Вземете основния тон *до* – аз го наричам основното поле, откъдето започваш, най-ниското поле, на което се намираш. Ти ще започнеш да се качваш, идва второто, третото, четвъртото, и така до седмото поле. Но не само една октава ще се качиш, след това ще се качиш още по-високо – във втората, в третата, в осмата октава. От онзи, който не разбира, от обикновения човек не се изисква да пее, но от просветения се изисква.

Когато мисля за музика, разбирам, че просветеният трябва да пее. Какво ще караш рибата да пее – и да иска, тя не може, тя е вътре във водата и казва: „Не ми е до пене“. Най-първо трябва да излезеш от известни състояния. Когато се говори за музика, подразбираме едно специфич-

но състояние. Трябва да разбирате това, за да си изясните работите. Вие мислите, че ако разбирате окултните науки, знаете всичко – какво знаете? Въпросът не е да ви доказвам какво не знаете. Защото човек може да знае и да не може да го направи.

Например да допуснем, че ви говоря върху изкуството. Мога да ви говоря за рисуване, но трябва да зная да нарисувам човешкото ухо. Колко е мъчно да нарисуваш един нос. Това, което рисуваш, още не е нос, то нищо не значи, то е съвсем детинска работа. Трябва да знаеш как да предадеш основните качества на носа. Мъчно е, понеже рисуваш на една плоскост – в света на двете измерения, а трябва да представиш тяло с три измерения. Носът е създаден от третото измерение – как ще го проектираш?

Вие мислите, че съществува онзи свят, но е мъчно да си го представите, понеже, в сравнение с него, на Земята сме на една плоскост. Нашият свят, който е отвсякъде отворен, ние го считаме за затворен. Например вечерно време седиш в стаята си, събличаш се и се обличаш; гледаш тава-на, вратата, завесите на прозорците, виждаш, че навсякъде е затворено. Казваш: „Няма кой да ме гледа“ и спокойно си вършиш всичко. А има същества, които те гледат. Изваждаш парите си, броиш ги и мислиш, че никой не те вижда, но каквото преброиш, те го виждат. Изваждаш едно скрито писмо и го четеш – и те го виждат. Даже най-потайните ни желания и мисли оставят някакви отпечатыци отвън и те ги четат. Нещата са скрити за по-нисшите същества – те нищо не разбират. Онези, които седят над нас, ни разбират много добре, понеже са минали по този път, но ние много мъчно можем да разберем тях.

Мъчно е да ви се представят някои идеи, за които не сте готови. Ще ви приведа пример за един контраст. Представете си, че аз ви държа реч, но вече е обед и вие сте гладни, та ви пукат ушите. Занимавам ви с една много важна лекция, но вие помирисвате яденето, което е сготвено някъде, и за-

почва едно малко движение. Аз ви говоря, а вие си казвате: „Да се свърши тази работа, да започне яденето“. В дадения случай онази, потребната храна, е по-важна, отколкото речта, която държа.

Кои са основите на човешката свобода, на човешките права? Човешки права има само за посветения, а за непосветения няма никакви права. Кой търси правото? Аз, който имам майка, баща, братя, сестри, мога да търся права между тях – имам дълг. А ти си слуга в този дом, какви права търсиш? Могат да ти платят, но нищо друго нямаш. Вие сте като слуга, но сте присвоили правото да казвате: „Аз имам право“. Ти имаш правото да си вземеш парите и да си заминеш, но нямаш никакво право да вземеш дял. Казвам: трябва ви едно дълбоко разбиране. Понякога се намирате в положението на слуги и казвате: „Нали аз съм чадото Божие?“. Ти дал ли си, взел ли си? Какво значи да бъдеш чадото Божие? Казваш: „Аз мисля за Бога“. И слугата мисли за господаря си, но с мислене ни най-малко няма да стане негов син. Ти казваш: „Аз върша Волята Му“. Това нищо не значи – и слугата върши волята на господаря си.

Ние разглеждаме основни положения. Разглеждаме положението, че ти си син – имаш баща. А щом не си син, това е друго. Кой е по-добре: който има баща или който има господар? Да имаш баща, е най-хубавото положение. След това идва положението да имаш господар. А някой казва: „И без господар може“. Без господар – това е най-лошото положение. Баща ти ще се грижи за теб и господарят ти ще се грижи за теб. А като нямаш господар, никой не се грижи за теб, ти ще се грижиш сам за себе си. Знаете ли какво значи сам да се грижиш за себе си? Няма по-тежка работа от това сам да се грижиш за всичко. Но в тази грижа включваме грижата на хиляди и милиони същества, които живеят и се грижат за другите.

Ние живеем в един свят, в който не разбираме дълбоката философия и вследствие на това влизаме в голямо вътрешно противоречие. Една вътрешна тъга имат и много по-напреднали същества. Ти имаш една вътрешна тъга, едно неразположение без повод. Да си болен, не си болен; да ти е казал някой обидна дума, не ти е казал; да не те оби-

чат, не е вярно – обичат те; къща имаш, баща, майка имаш – всичко имаш, а си неразположен. Как ще го обясниш? Това са състояния на онези, напредналите души. Пита те някой: „Какво ти е?“. Неразположен си, а онзи ти казва: „Няма какво да му мислиш“. Чудни са хората!

Понякога се прозявате, но не знаете какво нещо е прозявката, не знаете философията ѝ. Прозявката е архаичен остатък у човека, едно неестествено положение. Като седиш и нямаш какво да правиш, прозяваш се. Като мислиш, мислиш, виждаш, че работите остават неразрешени. Ти се прозяваш веднъж, два, три пъти и или ще станеш да работиш, или ще отидеш да спиш. Някой, след като се е събудил от сън, се прозява, не знае какво да прави. Ти станеш сутрин, искаш да се молиш, но се прозяваш, молитвата ти не върви. С прозявка тази работа не става. Прозявката е едно неестествено състояние в човека. Или някой киха – и кихането е едно неестествено състояние. Всички положения, в които се нарушава вътрешната хармония на живота, са неестествени. Те са вметнати положения, от които човек трябва да се изчисти.

При сегашното състояние, след като сте слушали много лекции, някой казва: „Човек трябва да има морал“. Какво разбирате под думата *морал*? Има едно съвпадение – *мор* на английски означава *повече*, а на турски *ал* означава *вземай*. Значи *морал* означава *вземай повече*. Някой казва: „Той няма морал“; това значи: не знае какво да взема. Буквата *М* е съставена от две *Л*-та. В латинската азбука буквата *М* е направена от две букви *V*. Латинската буква *V* е нашата обърната нагоре буква *Л*. Буквата *V*, както се пише, в мистичната наука е едно противоречие – *V* има в рогата на козела, а щом се пише като българското *Л*, тогава има друго значение.

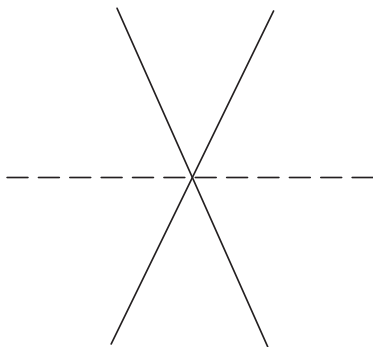
М О Р А Л

Думата *любов* започва с буквата *Л*, която е обърната с върха нагоре и показва единството на два принципа. Какво е любов? Обединение на живота. Значи щом се обедини разумното в човека, щом човек мисли и чувства правилно, тези два принципа се обединяват, за да служат на общ принцип. Това е правилото на любовта. Какво е любов? Това, което обединява чувствата и мисълта на човека в една посока.

В дадения случай това направление наричаме любовно направление.

Втората буква на думата *любов* е *Ю* – в началото тя има отвесна линийка, която по-рано е била *i*. Това е Божественият принцип. Съществува и в английската, и в латинската азбука – една отвесна линия, с точка отгоре, която ни показва Божествения принцип. Втората част на *Ю* е *О* – това са условията, при които любовта може да се прояви. Това върви геометрически по един естествен път. Тази чертичка, която свързва *i* с *o*, са противоречия – човешкото, което свързва условията. Извън човешкия живот противоречия не съществуват. Самият човек при сегашните условия е противоречив. Тази чертичка (*i-o*) е противоречие. Човекът е такова упорито същество, каквото светът досега не е виждал. По-добър език от геометрията няма. И човек първоначално е построен геометрически – това е езикът на Невидимия свят.

Значи в латинската азбука *V* означава слизане. В славянската азбука *Л* означава обратният процес – процес на възлизането. Това е перспективно гледане на въпроса. При закона на слизането *V* е обърната с върха надолу, а при закона на възлизането *Л* е обърната с върха нагоре – ние сме се обърнали в своето движение. Когато две линии геометрически ги пресичат, то горната част е латинското *V*, а долната е българското *Л*. Както се пише ръкописното *l* на латиница, така пишем българското *e*, само че в по-малка форма.

Сега не искам да ви обяснявам причините за това как са минали геометрично тези форми – за мен тези неща са ясни, това е начин на съзнанието. Както е направена латинската азбука, вземете например „р“ – на български език се произнася „р“, а на латински е „п“; българското „н“ е латинското „п“; българската буква „т“ при латинците е „m“. Но

това сега са външни знаци. Искам да ви кажа, че най-красивият език е геометричният. Геометрията е най-старинният език. Посветените, когато искат да говорят, пишат с геометрични форми и всяка форма си има свое

съдържание и посока на движение.

Графологично погледнато, когато един човек пише българската буква Л, вече зная какъв е той. За мен е важно да зная дали са сплотени неговите чувства, или не. Буквата Л ще покаже основното състояние, в което се намира човек.

Като пише, човек изучава своите вътрешни състояния, защото често в него стават вътрешни промени, за които

представа си няма. Хубаво е

да изучаваш почерка си, да видиш как пишеш българското Л. Всички трябва да изучавате своя почерк и тогава ще имате една ясна представа за себе си и ще откриете някои състояния във вас.

Сега може да покажете почерка си на някой графолог и по него той ще открие ваши вътрешни черти. Тези, които се занимават с графология, при латиницата обръщат внимание как се пише френското *t*, къде се слага напречната чертичка – дали се пише горе, по средата или по-долу. Същото е и при латинското *m*. То може да се напише така, че двата върха да бъдат еднакво големи, а може и така, че единият връх да е по-голям.

Какво означават тези неща? Ще ви кажа, понеже е вече открито. Като пишеш на приятел и ако първият връх на *m* е по-висок, а вторият е по-нисък, ти казваш: „Аз мисля първо за себе си и после за теб. А защо мисля първо за себе си, това е друг въпрос“. Не е лошо, че човек мисли за себе си. Той казва така: „Имай предвид, че в сегашното състояние, в ко-

ето се намиращ, каквото и да ти говоря, ще ти помогна, но никога няма да пожертвам своите интереси за твоите. Мога да направя нещо за теб, но нату-

рата ми е такава, че не мога да пожертвам своите интереси“. Ако е религиозен човек, той иска да каже: „Имай предвид, че аз не мога да изменя своите убеждения“. Ако пишете на жена, на мома, на момък, на Господ или на дете, в дадения случай всеки един от вас ще има една основна идея.

Някой пише: „Ние искаме да жертваме всичко за Бога“. Да жертваме всичко за Бога – да, но не и за хората. Христос не се жертва за хората, Той се жертва за Бога. Ти казваш, че Христос се е жертвал за теб. Това е второстепенно. Христос казва: „Отец Ми Ме е пратил и Аз дойдох да изпълня Волята Му“. А ти след две хиляди години казваш: „Христос за мен умря“. Той умря за Бога, а второстепенното е, че Неговата смърт косвено засяга и теб. Сега някой тълкувател ще каже: „Знаеш ли, че Христос за теб умря“. Казвам: там е жалкото. Този човек не говори истината. Исква да те убеди, че Христос умря за теб, следователно ти не трябва да грешиш и трябва да се обърнеш към Бога.

Аз поставям въпроса другояче и давам друго тълкувание: „Христос е бил Син Божи и Той е умрял, за да се изпълни Волята на Бога“ – това показва синовното отношение, което Той е имал. Ние казваме: „Аз имам синовно отношение към Бога“. Ако Христос е умрял, за да изпълни Волята на Бога, и ако аз имам синовно отношение, следователно и аз трябва да бъда готов да умира за Бога, за да изпълня Волята Му. Можем да кажем така: Христос умря за теб и ти трябва да умреш за Него; да те разпнат на кръст за вярата ти и да умреш. Лесно се казва: „Аз ще умира за Христос“. Чувал съм мнозина да умират за Христос, без да умират.

Един американски проповедник събирал пари и отишъл в една богата църква, където имало големи богаташи, но те били стиснати, не давали. Проповедникът им държал своята проповед, че трябва да бъдат щедри за мисионерската работа и че трябва да дават пари, за да се печатат книги. Един богаташ казал:

– Това не е необходимо. Разбойникът, без да дава пари, се е спасил.

Онзи проповедник му казал:

– Той беше умиращ разбойник, нямаше условия да дава. А сега ти си един жив разбойник.

С умиращите разбойници човек по-лесно може да се справи, отколкото с живите. Живите разбойници сме ние. Какво е разбойничество? Ти не искаш да изпълниш Волята на Бога, не я разбираш – това е разбойничество. Разбойник е човек, който не се подчинява на закона и прави каквото си иска. Ние стоим в живота, който Бог ни дал, и желаем да правим каквото си искаме. Можем да го направим, но последиствията ще са лоши. Всеки един, който има съзнание, ще изпълни Волята Божия. Ако човек може да разбере Волята Божия, ще я изпълни; ако не може да я разбере, няма да я изпълни. Никой не може да изпълни Волята Божия така, както я разбира, а всеки ще я изпълни така, както Бог я разбира.

Ти трябва да ядеш толкова, колкото си гладен. Никога не се пресищай. Като вземеш първата хапка, не взимай последната, от която да се преситиш – това е едно неестествено положение. Прекъсни най-малко 10–15 хапки преди да се наядеш. Яж, докато си гладен. Направи нещо, докато имаш едно вътрешно подбуждане; щом нямаш вътрешно подбуждане, не го прави, ти не си го проучил. Някой път казваме: „Да направим това, да направим онова“, но нямаме вътрешно подбуждане и нямаме ясна представа как да го направим.

Колко положения има в миналата лекция? Каква беше миналата лекция? (– *Любовта е здравословното състояние на душата.*) Когато се боим от любовта, това здравословно състояние ли е? Тази любов, от която се боим, има неестествен примес. Любовта първо трябва да обедини мислите и чувствата в самия човек и след това ще се роди неговата постъпка. Само при обединението на човешките мисли и чувства ще се роди една права постъпка. Дълго време човек трябва да живее в любовта, в това естествено положение, за да намери себе си; в любовта именно човек ще се опознае, без нея той ще бъде в едно болезнено състояние и целият му живот ще бъде разхвърлян. Какво разбирате вие под думите *животът е разхвърлян*? Разхвърляните неща не са на своите места, поставени са там, където не трябва – няма никаква връзка.

Сега говорим за живота. Когато говорим за любовта, трябва да знаем, че тя е за посветените. Любовта не е за всички хора, а само за посветените, защото те я разбират, а другите хора имат само сянката на любовта. Чудят се хората, че любовта на Земята е кратковременна – разбира се, тя е за посветените! В света на посветените тя е естественото здравословно състояние на душата. А в такъв свят, като на Земята, тя много рядко се проявява и после изчезва – тук тя е сянка на живота. Казват, че любовта не съществува – да, тук не съществува. Идването на Христос е, за да влязат хората в пътя на Любовта, тоест в това, здравословното състояние. За да можем да обикнем хората, Бог създаде семейството – баща, майка, братя, сестри. Като обичаш тези, видимите форми, ти ще се научиш да работиш със законите на Любовта.

Имаш един син и той умира. Къде отива? Човек, който е в тялото си, е като водата, която е в чашата – изливаш водата и тя се поглъща в земята. И един милион години да чакаш, тази вода няма да се върне. В света има едно противоречие – след сто, двеста хиляди или милиони години ще има такова съчетание, че тази вода пак ще бъде в тази чаша. Това е моето разбиране. Сега вие седите отделени един от друг и казвате: „Този не мога да го търпя“. Кое е онова, което не можем да търпим? Трябва сами да си отговорите на този въпрос. Някой път човек не само че хората не може да търпи, но и себе си не може да търпи.

Имаш известни лоши състояния, които не можеш да търпиш и не знаеш как да се отървеш от тях – тогава какво ще правиш? Сега да ви представя въпроса в преносен смисъл. Представете си, че вие носите една снежно бяла дреха и искате тя да бъде чиста. Има закон, че дрехата не трябва да има никакво петно. Един ден вие се обличате с вашите хубави бели дрехи и излизате навън. Една птица цвъкне отгоре ви и вашите бели дрехи се оцапат. Честолюбиви сте. Върните се с оцапаните дрехи. Вие не сте поискали това, не сте го чакали, от невиделица е дошло отгоре ви. Трябва да имате чадър, че като видите птицата, да го вдигнете и нечистотията да падне върху него – това е морал. Морал

значи да имаш чадър, че като видите птицата, да сложите чадъра и да съберете нечистотията.

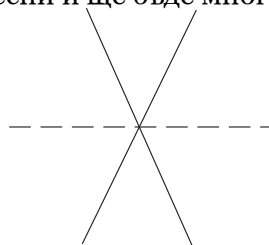
Има известни положения, които не можем да си обясним. Ти казваш: „Направил съм грешка“. Не си я направил, тя съществува, вече е направена, не си ти причината. Слабостта е, че като се накичите с вашите бели дрехи, вие сте крайно тщеславни, искате да се покажете на света. Тогава тези птици ще дойдат и ще ви оцапат дрехите. Като излизах със своята чиста дреха, ще сложиш отгоре една скръбна, обикновена дреха. Чистотата ще бъде отвътре, а не отвън. На Земята не можем да бъдем чисти – нито по чувство, нито по мисъл. Виждаш, че някой се самоубива, виждаш, че някой извършва престъпление, или четеш във вестниците за това – така човек се опетнява. Като се върнеш вечерно време, главата ти е напълнена с много нечистотии. Трябва да седнеш и да очистиш ума си от всички непотребни мисли и тъжби. Допуснете, че сте учител и в ума ви е залегнала мисълта, че учениците лъжат; или допуснете, че сте господар и във вас е залегнала мисълта, че слугите ви крадат. Факти няма налице, но сте пуснали 4–5 детектива да ги хванат – при такова състояние не може да бъдете чисти.

Казвам: при тези условия на живота се намираме в най-големи противоречия. Вие се намирате в най-големите противоречия и трябва да знаете как да се справите с тях. Например седите нещастен, че баща ви не ви обича, че майка ви не ви обича, че жена ви не ви обича. Мъжът като си замине утре за другия свят, жената вече няма да го обича. Това е временно. Ти казваш: „В онзи свят ще се познаваме ли?“. Няма да се познавате в онзи свят. Защо да ви познавам там – че десет пъти сте ме излъгали ли, че десет пъти сте ми изневерили ли? Ние пренасяме нещата в другия свят. Ние сме в света на противоречията – в една болница. Тези положения, които влизат в обикновения живот, там не съществуват. В една болница сестрите ще ви съблекат, ще ви измият и ще ви облекат и няма да бъде вашата воля. А когато сте здрави, вие сами се събличате и обличате и вашата голота никой не я вижда. Щом другите виждат вашата голота, вие не сте здрав човек.

Адам беше гол в Рая, понеже не разбираше. Той не беше в Любовта, което ясно личи от това, че престъпи Божия закон. Ако Любовта ги управляваше, нито Адам, нито Ева щяха да съгрешат. Любовта не беше здравословното състояние на тяхната душа, нищо повече. И Писанието казва, че бяха голи. А човек, който има Любов, е облечен – това е здравословното състояние на човека.

Може да ви остане мисълта: „Какво да правим ние?“. Няма какво да правите. Напиши главната буква *М* и виж как я пишеш; напиши главната буква *Л* и виж как я пишеш; после виж как пишеш главна буква *Р* и после – малката буква *р*. И като пишеш буквите от азбуката, ще намериш какво е твоето състояние. Ти трябва да имаш ясна представа, всеки ден трябва да знаеш до каква степен си дошъл, до какви възможности си дошъл, каква е степента на онова, което можеш да пожертваш за другите хора, доколко можеш да обичаш Бога, доколко сърцето ти може да бъде изпълнено с Неговата любов, доколко умът ти може да бъде зает с Божи-ята любов, доколко силите си можеш да впрегнеш на работа. Нали има три неща – първо, да възлюбиш Бога с всичкия си ум, сърце, душа и сила; второ, да възлюбиш ближния си като себе си – това, което можеш да направиш за другите; силата е в изпълнението.

Тази черта през средата показва едно неестествено положение. Тази хоризонтална черта показва неестественото противоречие, което съществува в гъстата материя. Хоризонталната плоскост показва, че има две противоречия. Онези, които слизат отгоре, като дойдат до нея, искат да я пробият, искат да влязат в гъстата материя. Този знак, който е много разширен горе, ще се стесни и ще бъде много тесен долу. А тези, които идат отдолу, като минават през плоскостта, ще имат друго противоречие. Тези, които слизат, ще се ограничават, като слизат в по-гъста материя, а другите, които се качват нагоре, ще се освобождават.

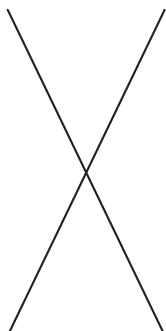

Пресечната напречна черта на главната буква М е същата хоризонтална черта. Този, който пише така, иска да каже: „Първо имам да уреждам своите интереси, своите работи, и след това другите работи. Аз мисля дотолкова за теб, доколкото да мога да уредя своите работи“. „Аз те обичам дотолкова, доколкото мога чрез това да уредя своите работи“ – напречната черта това показва. А който пише така, си мисли, че напречната черта показва благородство – това е егоизъм от единия до другия край. Това е правилно геометрично тълкуване.

Аз разглеждам нещата от друго гледище. Разглеждам живота по отношение на Божествения живот, за да видя има ли известно несъответствие между моя живот и Божествения живот. Божественият живот е една идея, която трябва да се постигне, и за това постижение трябва да се работи дълго време. Ако вие не разбирате закона, постоянно ще се безпокоите. Ще кажете: „Това не съм постигнал, онова не съм постигнал“. Постижението в живота не става така лесно. То е възможно само при следното условие – Писанието казва: „Аз ще изпратя Духа Си и Той ще ви научи“. Това изпращане на Духа е благоволенieto на Бога. Използвай ония условия, които Бог е създал за теб, не искай повече. Използвай тези положения, които вече съществуват. Ако използвате сегашното, което ви е дадено, тогава можете да използвате и бъдещите положения. Ако сегашните положения не можете да използвате, тогава и другите положения няма да можете.

Първо, вие имате да се борите с известни мъчнотии. Две желания имате: едното желание е да влезете в света, другото желание е да излезете вън от него. Първото желание е да използвате самия свят. Другото е всички да излезете навън – и това е правилно. При първото желание, като влезете в света, искате да го използвате, но трябва да знаете, че и светът иска да ви използва. Тогава се намирате в едно противоречие. Щом влезете в света, ще се запознаете с хората, ще го използвате и той ще ви използва. В сегашния установен порядък вие ще живеете в света като наематели на

къща. Тази къща има определена височина, широчина, не можеш да я ремонтираш, ще я приемеш такава, каквато си е. Като забогатееш след една-две години, ще намериш по-хубава къща; като забогатееш още повече, ще преминеш в друга, още по-хубава къща. Сега, като наематели, ще минавате от една къща в друга, докато си създадете сами своя къща. Това значи да живеем добре. Ние искаме да живеем добре, както трябва, но при сегашните условия е невъзможно, понеже живеем в чужди къщи. Тогава да използваме тези чужди жилища разумно.

Изпейте сега някоя песен, която не сте пели наскоро – *Киамет зену*.

Трябват ви някои практични правила за сегашния живот. Човек ще си остане такъв, какъвто си е, никак не може да се измени. Промяната, която ще стане с човека, е чист Божествен процес. Ние ще се видоизменим в нещо. Една малка промяна ще стане, но това видоизменение, което очакват, нито ние можем да го направим, нито външните условия могат да го направят. Това, което казват – че хората ще се изменят, е една геометрична перспектива. Например като ме гледате в лицето или отстрани, това е само положение на гледане, аз съм се изменил само външно. Човек ще си остане такъв, какъвто си е. Той не може да се измени така доброволно. Може да се измени, но това е един Божествен процес вътре в него – да се роди съвършено изново. Но при обикновеното положение аз казвам, че човек ще си остане такъв, какъвто си е.

Наблюдавам музикантите – има голямо честолубие в тях. Какъв ли не шум вдигат за някой въпрос, за някой такт, за някое си силно или слабо време. Кое е хубавото време в музиката? Кое е силното време? Да кажем, думата *любов* как ще я изпее? Олга, изпей думата *любов*. (*Олга изпява „Бог е Любов“*.) Някой пее думите: „Не знаеш ли ти, че аз те обичам?“. (*Учителя изпява тези думи много високо и след това с много нисък глас.*) Човек, за да може да пее

правилно, не трябва да се безпокои. Вниманието на човека може да е разпокъсано. Да допуснем, че за да ви покажа, че ви обичам, искам да ви го кажа. Но и без да ви казвам, че ви обичам, пак мога да ви го покажа. Например идвам при вас и ви подарявам една хубава книжка, която сте чакали с години, и в нея ви написвам: „На моя обичен приятел“. Това е обич, въпросът е приключен.

Пишеш едно писмо: „Аз ви обичам и съм готов да направя всичко за вас, да се жертвам за вас и да ви бъда верен докрай“. Могат да се говорят тези работи, но аз ги наричам дребни работи. Хубаво е да се сложат в гозбата червен пипер, черен пипер, лук, но това са външни процеси. Досега вие много малко сте се познавали, и то само по външните си дрехи. Вие носите един кожух, но не може да го оставите, защото навън е 40–50–60 градуса студ. Заради този кожух аз не мога да ви позная, но ако го хвърлите, ще отидете на онзи свят.

Като казвам, че не може да се измените, разбирам, че условията не позволяват да се измените. Ако времето стане топло, 25–30 градуса, вие ще хвърлите кожуха и ще се виждат лицето ви, ръцете ви. С това подразбирам следното. Невъзможно е да се измениш външно, понеже условията, при които сега живееш, са толкова трудни, че не можеш да хвърлиш кожуха си. Аз давам това само за обяснение. А като дойде Божественото, тогава е възможно – както цветето, което се разцъфтява от пъпката. Това не трябва да ви обезсърчава, а да ви насърчава. Вие мислите, че нямате кожуси. Имате. Като срещнеш някой човек, кажи: „Много се радвам на кожуха ти. И аз нося кожух, но като стане по-топло, ще го хвърля“. Не се заблуждавайте от външната привидност.

Аз изключвам морализирането. Някой казва: „Мисля, че онзи човек е по-добър, а този е по-лош“. Да кажеш, че човек е по-добър или по-лош, това е относително. За мен може да е много лош, но за друг може да е много добър. Някой казва: „Онзи човек не ми дава, много е лош“, а за друг казва: „Този ми дава, много е добър“. Един учител пише двойка на ученик и казва: „Този е много лош“; пише на друг шестлица и казва: „Този е много добър“ – това са относителни

работи. И между вас са същите неща. Някоя сестра отишла при някого, отнесла се добре и той казва за нея: „Много е добра сестрата“. Някой човек минал край теб неглиже и ти казваш: „Той съвсем се е изменил“.

Вие сте като малките деца – за малки работи си измените разположението. Казваш: „Онзи не ме поздрави“. Той ще ти обясни: „Ще ме извините. Навън е 45 градуса студ, толкова е студено, че ако си отворя устата, тя ще замръзне“. Сега ще кажете: „Ние сме окултисти, ние сме чада Божии. Десет години сме в Школата“. И казвате какво е казал Учителя. Та вие още не знаете. Например казвате: „Днес Учителя е неразположен“. Казвам: „Има 100 градуса студ“. Или аз те срещам – ти си неразположен, имаш 120 градуса студ. Изпращам ти подарък – още един кожух. Така разбирам аз нещата, докато излезем от сегашните условия.

При сегашните условия не създавайте неприятности и нещастия на нашия живот, понеже имаме повече нещастие, отколкото трябва. Ако можем да се поосвободим малко – добре, но ако не можем, ще благодарим и ще чакаме по-добрите условия един ден. Оптимистично трябва да гледате на работите. Механичният живот изисква тези условия и те са нужни на всички ни, без разлика на просветени и непросветени, само че просветеният знае.

Отче наш

20. лекция, 13 февруари 1935 г., София, Изгрев

ИЗПИТИТЕ НА УЧЕНИКА

Добрата молитва

Четоха се темите *Как да се справим със съмнението.*

Ще ви прочета част от пета глава от *Посланието на апостол Павел към Галатяните*, от 1. до 18. стих. Останалото ще си прочетете сами вкъщи.

Апостол Павел пише до първите християни, които са вървели в духовния път. Съществува едно противоречие. Във всички издигнати същества, на които съзнанието е развито, има противоречие. У нас има един стремеж да подобрим живота си. Всички мислим, че сме на правата страна, а в края на краищата идваме до едно място, където въпросите остават неразрешени. Вземете един вегетарианец, който си отваря дюкян с известен капитал и с известна надежда – 5–10 години му върви, но идва криза и всичко завлича, тези години са изгубени. Той започва да си обяснява причините, казва: „На този дадох на вяра, на онзи дадох...“. Това дал, онова взел, но всичко изгубва и тогава си заминава за другия свят. Така е с търговеца, но същото е и с другите хора.

Да вземем някой момък или някоя мома; всички все сте били моми и момци – това са общи положения. И в малките буболечици съществува този процес, само че те не го съзнават. И младият търгува. Той има известен капитал, с който търгува, но дойде до едно място и неговият растеж спира. Тогава обръща внимание на своя външен изглед, че е угледен. До известно време капиталът върви – той е силен, после го изгубва.

Същото е и с възгледите. Първо човек има известен възглед, много е ревностен, готов е на всичко, но после му отпусне края. В началото става рано, по три пъти се моли, после – само два пъти на ден, после по един път, после на седмицата по веднъж и най-после казва: „Защо ли се моля?“. Ето противоречието. Онези, които започват, са на правата

страна, а онези, които свършват, са на кривата страна. Слушаме хора, които говорят за търговията си – старият казва на младия, който сега започва: „Едно време и аз бях като теб, но изгубих. И ти ще изгубиш“. Онзи, който е имал едно религиозно вярване, и той говори така, разказва опитността си.

Че има загуби в света, има, но на какво се дължи загубата? Човек от големи грижи казва, че остарява, но животните, чието съзнание е по-слабо развито, и те остаряват, и дърветата остаряват, всичко остарява. Кое е онова, което остарява в човека? Известни временни климатични условия се изгубват. Вземете едно цвете, което расте близо до една река, и го отдалечете от нея; сложете го по-далеч от условията, при които е расло, и веднага ще забележите една промяна в него. Когато го занесете на място, където има много малко влага, то ще започне да изсъхва.

Остаряването у човека се дължи на един вътрешен процес, на вътрешно разбиране. Като е работил дълги години един човек на Земята, изгубва смисъла, насоката на работата. Например един се моли 20 години, но после казва: „Защо се молих, молих?“ – вижда му се смешно, че се е молил дълго време. Попипва си колената и не знае какво направление да вземе, не знае какво трябва да прави. Вижда му се смешна молитвата, но с какво трябва да я замени? Вижда му се смешно, че яде, но ако каже: „Няма да ям“, какво ще стане тогава? Той няма да яде, но ще дойде до едно мъчение и гладът ще го застави – иска, не иска, ще яде. Старите хора, които са толкова лениви, мързеливи, и тях ги заставят да работят. Старият гледа, гледа и после казва: „Я направете нещо“. Сега това са общи положения, които касаят всички хора. Това са недъзи, с които трябва да се справим. Остаряването на човека идва, това е закон на външното.

Каквато и мисъл да имаш, тя започва да функционира в ума ти и ако дълго я държиш, ще произведе известен ефект. Ако даже и най-здравия предмет удриш с нещо твърдо сто пъти, няколко хиляди пъти, то накрая този предмет ще се повреди. В ума ти има една отрицателна мисъл и ти, колкото и да си силен, постепенно сам ще си навредиш. Например започваш да си мислиш, че не си добър човек и казваш:

„Не съм добър, не съм добър“ – това е удар след удар. Ти забелязваш, че действително имаш известна промяна в себе си. И хората започват да мислят, че не си добър. Ако не внимаваш, тези хора ще те убедят, че не си добър и един ден ще кажеш, че си виновен. Понякога човек се намира в едно състояние, в което го заставят да изповядва това, в което не вярва. Хващат един човек и го обвиняват, че е убил сина си и го е хвърлил в Дунава. Той отказва да признае. Бият го, бият го и най-после той казва, че е убил сина си, но не казва къде. Осъждат го на смърт, обаче когато до него идва екзекуторът, явява се синът му и виждат, че бащата не го е убил.

Мъчнотията е в издържането на страданието. Този ред и порядък, в който живеем, не защитава нашите интереси. Той си има свои интереси и ни дера кожата на общо основание. Майката родила синове и дъщери, а държавата ги изпраща на бойното поле. Майката пред кого ще апелира, на кого ще плаче? Казва: „Такава е Волята Божия“. И да кажа, че не е такава Волята Божия, ако стане нещо не според Волята Божия, на кого ще се оплаче?

Вземете едно просто състояние: направили сте прегрешение. Някои неща ни най-малко не са прегрешение, но други неща са прегрешение. Например порязваш си пръста и те боли, но друг път, без да си се порязал, някой пръст те заболява и се подува. В първия случай казваш: „Аз бях невнимателен“, но втория случай как ще го обясниш? Идват един, втори, трети лекар, а пръстът продължава да се подува. Те казват: „Да го отрежем“. Отрязват пръста, за да те излекуват, но това ни най-малко не обяснява напълно нещата, не дава една философия, чрез която да се справим с главните мъчнотии. Ние едва се справяме – като онзи, който взема малко пари назаем от търговеца, за да си помогне в глада.

Ти днес боледуващ – вземаш цяр, утре боледуващ – вземаш друг цяр. Един ден и с цяр не става, обявяват те в несъстоятелност и фирмата ти изчезва. Знанието седи в това, да не фалира човек. Ние говорим за съвършенство. Това значи да превъзмогваме нещата. След като човек е минал през

всички форми на живота, да разбере онова положение, което му е необходимо, да разбере Божиите закони, да е господар на своята съдба. Всички очакват изявление отвън. Казваме, че Христос ще дойде – много буквално го разбирате. Това очакват – изявлението отвън, както българите очакваха Русия да дойде да ги освободи от турците. Е, сега кой ще ги освобождава? Хората все се освобождават и все остават неосвободени. Русия сега кой ще я освободи? Това, което наричат свобода, за едни е облекчение, свобода, а за други не е. Когато богатите са свободни, сиромасите са роби, а когато сиромасите са свободни, богатите се заробват.

Да кажем, че един е богат, а друг е сиромас. Всички имат вяра в Бога, но как се спогаждат? Християнството още не е приложило това. Богатият си остава богат, а сиромасът – сиромас; ученият си остава учен, а невежият – невежа. Единият вярва и е учен, има знание; другият вярва и няма това знание. Единият вярва и е богат, има автомобил, а другият вярва, но е сиромас, ходи пеша, поглежда и казва: „Да имам и аз един автомобил“.

Питам: богатството привилегия ли е на вярата и сиромасията недоимък ли е на вярата? Това са отчасти противоречия, с които човек, който иска да разреши живота, трябва да се справи. С такива разбирания човек никъде не може да отиде. Един човек с малък капитал може да функционира няколко дена, но ако иска да отвори голямо предприятие, трябва голямо богатство, 200–300 милиона. Голямото предприятие иска големи средства, значи трябва други разбирания.

За някои неща не трябва да ви говоря, за да не се смущавате. На болния няма какво да му говориш в какво седи опасността; ако му кажеш, той ще се уплаши и ще умре. Нищо няма да му казваш за опасността, но трябва да му говориш за онези условия, при които той може да оправи здравето си. Здравето не е само във физическия свят, то зависи от мислите на човека, от неговите чувства и от неговите постъпки. Вие още не сте изучавали силата на човешката мисъл. Отчасти имате опитност, но не сте се занимавали да видите силата на човешките желания и силата на човешки-

те постъпки. Всяка една мисъл е сила и всяко едно желание съставлява сила, и всяка една постъпка образува една сила в човека. Когато мисълта образува сила, в някои отношения тя се отличава от онази сила, която произтича от човешките чувства, и от силата, която произтича от човешките постъпки.

Една мисъл може да се уподоби на киселина. Но и думата *киселина* е нещо неопределено. Има неща, които са киселини. Под думата *киселина* разбираме нещо, което разяжда нещата. Една киселина, когато влезе някъде, прави преврат. Ако сложите киселина в неща, които са били спокойни, в тях ще започне цял процес. Например вие сте спокойни, нищо не ви смущава в живота. Вие сте едно малко момиче, което живее при баща си и майка си, но като станете на 15–16 години, в ума ви влиза бръмбар. В какво седи бръмбарът? Ще обясня с алегории.

Един ден влизате в градината и виждате една хубава пеперуда със златни крилца, която веднага ви интересува – тя кацне на едно цвете, тръгвате след нея, кацне на друго цвете и така нататък. Заинтересувала ви е пеперудата, вечерта се връщате, без да сте могли да я хванете, и си мислите какви са ѝ крачката, какви са ѝ крилцата. На другия ден пак я гоните, и така ден, два, години. Оживява пеперудата в ума ви. Това вие наричате любов – любовта на пеперудата. Един ден пеперудата не е дошла в градината и става цял въпрос: защо не е дошла, какво е станало с нея? Тогава другата философия: не може ли да е другояче в света? Може, но при сегашния ред на нещата какво се крие под онази пеперуда или какво се крие под формата на едно твое желание, на една твоя мисъл, на една твоя постъпка?

Има една страна на въпроса и тя е следната: след като критикува човек нещата, после не знае в какво да вярва. Има неща, в които човек трябва да вярва – това са вечните, неизменните неща. Аз трябва да ви говоря за порядъка им. Има един закон, който е неизменчив. Ако носиш формата на вол, трябва да знаеш, че до време ще носиш копитата и рогата на вола, но един ден ще ги хвърлиш. Ако не искаш да ги оставиш, ще дойдат, ще те хванат, ще те заколят, ще оде-

рат кожата ти и ще те изядат – от теб нищо няма да остане, нещо друго ще станеш. След като те изядат, ще престанеш да стоиш като вол. Ще кажеш: „Защо светът е такъв?“.

Да видим другите противоречия. Навън е 30–40–50 градуса студ и водата замръзва. Това, което по-рано ви е било в услуга, сега не може – трябва ви огън. Идва топлина и този лед се стопява, а при стопяването идва наводнение. Ти питаш: „Защо замръзна водата и защо се разтопи?“.

Отговарям: „Не зная“. Обичаш един, мразиш друг – защо обичаш единия и защо мразиш другия? И на това не можеш да си отговориш. Ти можеш да кажеш, че причината е тази и тази, но причината на обичта и на омразата не е в това, което си мислиш. Ти намиращ някакъв повод, но той е привиден. Има някои хора, които можеш да обичаш до известно време, но после не можеш да ги обичаш.

Аз ще направя сравнение за онези чувства, които имате във вас и които после изчезват. Имаш една ябълка, която привлича вниманието ти, но любовта ти към нея е в това да я изядеш. Пазиш я, но един ден тя се разваля. Като видиш, че не е здрава, а гнила, хвърлиш я настрана. Спрямо тази ябълка, която ти е безразлична, правиш грешка – има нещо в нея, което можеш да използваш. Като я заровиш в земята, ще излезе нещо от нея, което ще ти даде хиляди ябълки. Значи, като разлюбиш някой човек, дошло е време да го посееш в земята.

Ето друго обяснение, което ще ви дам. Допуснете, че имате едно любимо дете, което пазите като светиня, да не го гледат хората, но изпадате в беднотия и трябва да го изпратите в света. Имате противоречие: то трябва да отиде в света да работи. Страхувате се, но ще ви заставят да го изпратите в лошия свят, от който се страхувате. Там ще изпратите сина си или дъщеря си – кой ще ги пази? Всички понякога се оплакват, че се изкушават. Допуснете, че тази дъщеря, която сте милвали като хубаво момиченце, се връща вечерно време и разказва, че хората другояче са започнали да се обхождат с нея. Тя се оплаква, че я малтретират, но трябва да работи, да изкарва средства, за да живее – оплаква се, а вие ѝ казвате да търпи. Аз правя едно

сравнение. Вие например сте дъщеря, която е изпратена да работи, за да спечели нещо, но господарят обича малко да ви закача. Всички вас господарят ви закача, и то на общо основание. Ти живееш с един човек честен и свят живот, но как те закача разпуснатият господар!

Минава една красива жена и ти искаш да я закачиш – ти, светият човек. Явява се в теб един бръмбар и ти искаш да я закачиш. Кой закача? Онзи, който закача, е твоят господар, а ти си слугата, който страда. Ти си слугата, който слугува, и господарят ти казва: „Или ще изпълниш това, което ти казвам, или ще те уволня“. Когато закачаш, не ти закачаш, а господарят. Кой е виновен: господарят или прислужникът? Ти се изкушаваш – ти ли си виновен, или твоят господар? Казваш: „Аз сгреших“. Сгрешил е твоят господар, но понеже законът него не го хваща, ти ще излезеш на топа на устата и теб ще хванат. Господарят казва: „Аз не греша, а слугата ми“. Няма кой да дойде да каже, че е видял, няма кой да дойде да се застъпи за теб, че си невинен. Дадат ти присъдата и ти си я носиш.

Този господар ние го наричаме дявол. Той е такъв майстор – като дойде, тегли ти присъдата. Той извършва едно престъпление, записва го на гърба ти и ти казва: „Защо го направи?!“. Ще дойде един брат и ще ти каже: „Защо го направи? Не те ли е срам?“. Ти казваш: „Господарят го направи“. А той ще каже: „Ти, ти, а не господарят“. Идва втори и пак казва така. Какво ще кажеш ти?

Понеже този господар е всевластващ, понеже той управлява, той царува, ти не можеш да го обвиниш – законът е на негова страна. Той прави кривата постъпка, той е кривият, но ти носиш последствията на неговите постъпки. Разглеждам въпроса юридически, за да ви го направя малко по-ясен, за да ви изясня онова противоречие, което някой път се среща у вас. Ти казваш: „Аз ли съм този, който направи това нещо? С кой ум го направих?“. Каква е разликата между теб и господаря ти? На страната на господаря са законът и силата, и всичко. Той управлява, каквото той казва, това става; ти си слуга, който слугува. Прегрешенията на господаря винаги ще понесе слугата.

Питам: какво трябва да правите? Трябва да бъдете много умни и в това е разрешението. Да станете толкова умни, че да предусещате какви са намеренията на господаря и той да не може да ви излъже. Господарят е толкова хитър! Той има две дъщери, а ти си един почтен слуга. Той ще те измами – ще дойде един ден, ще те потупа по гърба и ще ти каже: „Ако ти ме слушаш, човек ще станеш. Виждаш ли моята дъщеря колко е красива? Ще ти я дам“. Този господар те изпитва. Освен че няма да ти даде дъщеря си, но ще те оплете. Ако си мъж, ще каже: „Имам дъщеря“. Но той има и син. Ако си жена, ще каже: „Ще те направя снаха“, но снаха няма да станеш.

Някои от вас казват: „Трябва да живеем в света и да си оправим положението“. Казвам: „Господарят е дошъл“. Ти казваш: „Трябва да живеем като хората“. Аз казвам: „Господарят е дошъл, той ти говори за младата мома“. След като работиш за този господар и забогатееш, той ще изпрати своите бирници и всичко, каквото си спечелил, ще го вземе, а теб ще изпрати да отидеш при баща си и майка си. Ти знаеш, че никога няма да се ожениш за неговата дъщеря, защото, ако се ожениш, няма да има по-голямо бедствие за теб и няма да можеш да се освободиш от него.

Това са две причини: синът и дъщерята на господаря. Не разчитай на тях. Това е плътският живот. Слушаш, че в света някой казва: „Като се молим на Бога, няма да се оправи нашият живот. Трябва да живеем както хората живеят“. Ако живеем в света добре, всичко, което спечелим, ще бъде за господаря. Когато дойде въшката, която е един паразит, и започне да ти гложди главата, ти казваш: „Има нещо, което ме безпокои, но аз имам една философия – да търпя“. Въшката не трябва да я търпиш. Какво трябва да направиш? Да знаеш къде е, да я намериш. Такава майсторка е тя – като речеш да я хванеш, тя се премества на една десета от милиметъра и ти не можеш да я намериш. Гребен ти трябва. Като я хванеш, ще я сложиш между двата си нокътя и ще я смажеш.

Противоречието, което се среща в сегашния живот, е следното: ние живеем в Бога, но единият господар винаги

присъства, а другият, на когото служим, не се е явил още. Този господар е много хитър, умен е, винаги ще си измие ръцете. Ти никога не можеш да хванеш дявола в престъпление, само теб ще хванат. Той ще те излъже в някое вярване, ще те накара да направиш нещо, но ще видиш, че зад една твоя постъпка седи не твоят, а неговият характер.

Някой ще дойде и ще каже: „Трябва да се обичаме, за да изпълним Божия закон“. Така е, но първо обикваш някоя кокошчица, поглаждаш я, влиза ти някой бръмбар и казваш: „Грозничка е тази кокошка. Не може ли да ѝ скръцна врата и да я сложа в тенджерата, та да направя от нея една хубава супица с оризец“. Поглеждаш един ден – заклал си кокошката, направил си престъплението. Този, който яде, е слугата, а онзи е господарят. Онзи ти казва: „Няма нищо, такъв е редът, така е направил Господ“. Ти му слугуваш, а господарят ти казва: „Като сготвиш, и на теб ще дам малко, за да видиш колко е хубаво“.

Вие ще се намерите в положението на една българка, която обичала мъжа си много и му готвила по едно пиле на пет-шест месеца. Хората, които се обичат, за малки работи се разгневяват. Жената била малко невнимателна, поразсърдила се и казала: „Не искам да ям“. Мислила, че мъжът ѝ ще я покани. Той започнал да яде и тя скришом поглеждала, но той дошъл до последното кокалче на гозбата; тогава тя казала: „Моля те, поне това кокалче ми остави“. Такива хора аз наричам сръдливи религиозни хора. Те седят и казват: „Изгубихме си живота напразно, а можехме и ние да си поживеем като хората“. Та казвам: това е последното кокалче, което те искат. Ти казваш: „Не може без кокалче“. Съгласен съм, че лисицата и вълкът не могат без кокалче, но за овцата – там тревата е необходима.

Има две състояния: на месоядните и на тревопасните. И в желанията има две категории. Ако спадаш към първата категория, не можеш без кокалче, но ако спадаш към втората, можеш и без кокалче. Най-после се повдига въпрос: „Не може ли и без трева?“. Може и без трева, и без кокалче, но тогава трябва да напуснеш света. Ако искаш този свят, или кокалче ще ядеш, или трева ще пасеш. Сега въпросът

остава неразрешен. Аз не искам да го разреша – това е едно противоречие, което съществува. Има желания в нас, които спадат към желанията на месоядните животни, а има желания, които спадат към вегетарианците вътре в нас. Едните желания са меки, а другите са силни и груби. Едните спадат към желанията на месоядните, към тях спадат всичките противоречия, които ни измъчват.

Сега се поражда друг въпрос: какво трябва да се прави? Трябва да се живее. Ти слугуваш в света. Огънят пари, трябва да имаме дилаф. Умен трябва да бъде човек – първо трябва да разграничава кои желания са негови и кои не са. Например искаш да се повдигнеш, да станеш учен човек. Желанието ти да станеш учен е намясто, но когато човек иска да стане учен, за да го прославят хората, той е в кривата посока на движението. Христос е казал: „Не търсете славата на света, а от Бога“. Да станеш учен е добро, но да станеш учен, за да те прославят хората, там си в кривата посока.

Какъв е онзи свят? Онзи свят е свят на съвършените. Този свят е свят на смъртта, на промените, а онзи свят аз го наричам *свят на безсмъртие, свят на съвършените същества*. Ако не минеш през света на смъртта, ти не можеш да влезеш в света на съвършенството, на безсмъртието, понеже онези, които са безсмъртни, са минали през света на смъртта и са победили. Ние умираме, понеже не знаем как да живеем.

Аз съм забелязал, вече от тридесет години, че след всяка моя най-хубава проповед все ще има няколко души да се скарат, и то от най-добрите ми ученици. Ще се скарат за нищо и никакво. Питам: защо се карат? Сега мислите, че думите ми се отнасят за този или онзи. Нещата, когато се говорят, не се отнасят до никого. Милиони същества има, които са месоядни, тогава на кого е прегрешението? Ти участваш в една организация на същества с различна степен на развитие. Ние казваме, че човек трябва откън да стане добър. Някои от вас 10–15 години сте вегетарианци, но вътре сте още месоядци; откън донякъде сте се справили с месоядството, но отвътре не сте се справили.

Казвам: човек трябва да разбира законите. Той трябва да стане вегетарианец в умствено отношение, в сърдечно отношение и в своите постъпки. На три места едновременно човек трябва да стане вегетарианец. За някого мога да кажа: той е станал светия. Не сега, а след като станат всички тези промени вътре в теб, та никой да не подозира промяната в теб. Като дойде един съвършен човек между нас, той владее законите и първо ще измени съзнанието ти. Той минава и носи богатства. Знае, че имаш слабости, че можеш да отнемеш нещо – той ще те приспи. Той е една сила. И след като си заминеш, ще те събуди и ти ще си кажеш: „Спал съм“. Той е господар на всички положения.

Ако не се научиш да приспиваш злото в себе си, ти си слаб човек. Казваш: „Аз съм с Христос“. Питам: „Ти можеш ли да приспиваш злото в себе си?“. Казваш: „Не мога“. Тогава си слаб. Злото в себе си да приспиш, но не отвън. Ти казваш: „Да утешим, да приспим някого“. Не можеш да приспиш другите, докато не приспиш злото в себе си. Това е наука. В човека има едно зло, с което трябва да се справи – необходимо е да го приспи. Някой иска да се избави от злото. Първо ще се научиш да приспиваш злото в себе си и след като минеш по този път, събуди го. Не да спи постоянно, но да не ти пречатства.

Представи си, че потайно се зароди едно желание в теб да откраднеш. Да ви дам един пример, че може да се роди едно такова желание. Ти имаш красив син, красива дъщеря, красива жена – искаш да ги облечеш, оттук-оттам просиш, но влиза в теб един бръмбар да откраднеш. Ти си касиер на някоя банка, разполагаш с милиони. Ще приспиш злото в себе си. Ще повикаш жена си, сина си, дъщеря си и ще им кажеш: „Аз мисля да открадна, какво мислите вие, съгласни ли сте с мен?“. Те ще ти кажат: „Не, не, всички ще работим“.

Вие не можете да видите как човек може да излезе от безизходно положение. Трябва да добиете свойствата на магнетизма. Един цар изгубил една голяма желязна карфица, която била много важна. Изгубил я на планината и казал: „Който я намери, ще му дам едно голямо възнагражде-

ние“. С магнетизъм ще притеглиш желязната карфица и ще я представиш на царя. И щом дойде сиромашията, вземете вашата подкова. Гледам в една къща една конска подкова, конско петало. Прав е този човек. За какво е това? Той казва: „За късмет“. Трябва да развивате в себе си магнетизма. Ти започваш да се нервираш и тогава се демагнетизираш. Не се нервирай, понеже се демагнетизираш, изгубваш магнетична сила, а тя е полезна в живота. Хубостта и красотата на живота ти зависят от магнетичната сила, която живее в твоето тяло, и ако я изгубиш, ще дойде едно нервно състояние.

Дойде ли ти едно изкушение, хвани го и го сложи на страни. Ти казваш: „От глад ще умра“. От глад никога няма да умреш, ако си умен. Ако имаш един светъл ум, една чисто сърце, една чиста постъпка, ти гладен никога няма да умреш. Казвам: Бог ви е поставил на Земята за изпитание. Ти казваш: „Бог е наш Баща“, но при изпитанието не вярваш. Ще си кажеш: „На голямо изпитание Бог ме е поставил. Ще издържа докрай, ще умра, но няма да се поддам на едно изкушение“. А ти казваш: „Аз гладен ще умра“. Ако е решено да умреш, ще умреш гладен, но остани в онази вяра. Ще дойдат мъчни моменти. Ще мислиш, че Господ те е оставил сам да уредиш работите си. Ето заблудението. Ти ще се молиш в себе си, докато изпиташ Божията права мисъл.

Има неща, които не трябва да разказвате на другите, след като ги опитате. Има неща свещени и като ги разказвате на другите, свещените работи се опетняват. Твоят ближен ще каже: „Ти ми говориш измислици“. Това е пак господарят, който те кара да разказваш. Това е тщеславие, ти още не си завършил. Послушал те е Господ и някой ти казва: „Я се помоли за мен“.

Аз го обяснявам по следния начин. Има един гостилничар и като дойде един човек при него, той му дава да яде, а на друг не дава. Обяснете ми защо на единия дава да яде, а на другия не дава. Първият има млада дъщеря и гостилничарят я е харесал – заради нея той му дава да яде; вторият няма син или дъщеря – не му дава да яде. Хубаво, ти си здрав, господарят ще те нахрани и на работа ще те изпрати.

Но ако си хилав, той няма да те нахрани и ще каже: „Я го изпратете в болницата“. Вие седите и си обяснявате нещата така, както не са. Ти казваш: „Онзи е щастлив“. Щастieto на онзи човек, към когото хората са добри, е в това, че той има повече магнетизъм. Ти казваш: „Не ми върви“. Аз гледам – всичките ти мускули са опънати, толкова си нервен, а трябва да имаш едно спокойствие. Някой се показва тъжен. Дръж тъгата вътре в себе си и не я изказвай, не товари хората с нея. Не товари хората и с твоите радости. Ако товариш хората с твоите радости и скърби, ти ги осакатяваш. Ако излезе твоята радост или твоята скръб през малка дупчица, ти не се ползваш. Не се радвай на чуждите радости и на чуждите скърби.

Казваш: „Аз сгреших“ и плачеш. Господарят сгрешил, а ти плачеш. Казваш: „Дяволска мисъл мина през ума ми“. Защо ще ми говориш за нея? Аз зная всичките дяволски мисли. Някой път казваш: „Еди-кой си момък не е в правия път“. Този момък ни най-малко не е виновен. Господарят се удовоства, а бият слугата. Това е онзи психологичен момент, когато Ева отиде при Дървото за познаване на доброто и злото и злото ѝ каза: „Ако ядете от този плод, ще станете богове“. Какво придоби Ева? Придоби известна свобода, че може да престъпва постоянно Божия закон. Но придоби ли нещо друго? Адам и Ева придобиха свойството да видят, че са голи. Вие се спирате сега и казвате: „Защо Ева яде?“. Всеки ден вие постоянно ядете като нея от забраненото дърво. Казано ти е да не ядеш, но ти похапнеш и извън Рая излизаш. Рай е, когато имаш едно прекрасно състояние и мислиш, че си в пътя. Като дойде едно изкушение, изгубиш своето равновесие и пак дойдеш до онова състояние извън Рая, пак дойдат кожените дрехи и лошите условия.

Искам да остане сега мисълта: изкушенията, в които се намирате, изпитанията, които трябва да минете, са неизбежни, никой от вас не е в състояние да ги избегне. Ще дойдат изкушения, каквито не сте сънували. Един светия в християнската епоха се отрича от света, от всичко, живее така 20–30 години, мисли си, че е светия, но и в него влиза един бръмбар и той си казва: „Тридесет години прекарах

така, а ако бях в света, като хората щях да живея. Тук, в тази диващина, за 30 години на какво страшилище съм заприличал! На какво ще уча хората?“. И всичко потъмнява в ума му. Друго е вече: и с хората не е едно, и с Бога не е. Той мисли, че е изгубил тези 20–30 години. Прилътнал го е дяволът, нищо повече.

Нито като се ожениш, ще спечелиш нещо, нито като не се ожениш. Някой ще каже: „Не се жени“, друг ще каже: „Ожени се“. И да се ожениш, и да не се ожениш, важно е друго. Като се ожениш, ще вършиш волята на господаря, и като не се ожениш, пак ще вършиш волята на господаря. Като се жениш, трябва да разбираш за какво се жениш. Жени се за Истината, жени се за Любовта, жени се за Мъдростта. Ожени се за Любовта, за да има на какво да разчиташ; ожени се за Мъдростта, за да има на какво да разчиташ. А другите неща са емблеми, те са символи. Всичко това е подобие. Ти не знаеш за какво да се ожениш. Ако твоята жена е емблема на Истината или на Мъдростта, или на Любовта, ожени се за нея. Но ако не е така, стой настрана и не се жени. Не да не се жениш, но не се жени за това, от което ще плачеш – господарят ти мисли на твоя сметка да живее.

Христос казва: „Човек трябва да се отрече“. Казваш: „Аз съм се самоотрекъл, реших да живея за Христа. Аз съм решил въпроса“, но на втория ден виждам, че плачеш. И на втория ден виждам, че плачеш. Един еврейски проповедник проповядва: „Всички християни, които умират, отиват при Христос и затова не трябва да плачем за тях“. Един неделен ден идва телеграма, че балдъзата му умряла. Той и жена му започват да плачат. Че нали тя е отишла при Господ, какво има да плаче? Не плачете за никакви балдъзи. Аз говоря за онези от вас, които мислите, че сте разрешили въпроса.

Има два вида сестри и два вида братя. Едните са много сериозни, а другите са весели, но и едните, и другите не са разрешили въпроса. Някоя сестра е скръбна – тъжна е, че не е женена. На скръбната сестра казвам: „Господ ще ти изпрати един брат, повдигнат в Христа“ и очите ѝ светват. А на тази, която е много радостна, казвам други неща. Радостта и скръбта не са лоши състояния. Скръбта, това е облачно небе,

а радостта – ясно небе. Има радост, която не е постоянна, а е преходна. Аз говоря за естествената радост. След всяка естествена радост идва естествена скръб. А има радости, които спадат към друга една категория. Земните радости са от такъв характер, че вашите състояния лесно се сменят.

Противоречието, което сега ще срещнете в живота си, е следното: ще дойде ден да се разочаровате в този път, по който вървите. Той е или прав, или не е, и тогава онези, които не разбират, се връщат към старите учения. Стариият ще каже: „Ние да си живеем“. Не, в нас трябва да живее великата Божия любов, великата Божия мъдрост и великата Божия истина. Ние винаги остаряваме, когато изгубим тази вътрешна връзка с Бога. Идва едно положение, когато Господ се отдалечава – търсиш Го и никакъв Го няма. И псалмопевецът казва: „Да не ме оставиш в старините ми“. Онези, които сте малко по-възрастни, сте като старите баби – младите момци вече няма да ви обръщат внимание. По вашето ще го разбирате това. Но и в духовното ще изпаднем в същата грешка. Радостен си, но изгубваш тази радост, мрачно ти е. Казваш: „Заблудил съм се“ и цяла каша настава в теб; казваш: „Толкова добро съм изгубил“ и се връщаш назад.

Един от българските свещеници, 80-годишен, най-добрият, когото съм срещал, ми каза следното: „Втори път, като дойда на Земята, поп не ставам – до гуша ми е дошло от тамяна. Ражда се някой – тамян му кадя, кръщавам го – пак тамян, умре някой – пак тамян. Всичко ставам, но поп не ставам. Учех хората, а себе си не научих. Не можах да угодя на Бог. По три пъти Му се молих, кадах Му тамян“. Сега той усеща едно тягостно състояние и казва: „Бог си е играл с мене“. Казвам му: „Не Господ, но дяволът си е играл с тебе“. Той разказва какви шансове е имал, как е имал условия и как ги е изгубил, и казва: „За вятъра ги изгубих“. Прав е човекът. Той е външно добър, но да погребва умрелите, да кръщава, да венчава и прочее, това е много тягостна работа.

Та казвам: оставете умрелите, умрелите да ги погребват; и оставете живите, живите да ги посрещат, а вие вършете Волята Божия. Приемете едно мото, което Христос е

казал: „Търсете първо Царството Божие и Неговата правда и всичко друго ще ви се придаде“. А любовта оставете за после, защото, ако не намерите Царството Божие и не търсите Неговата правда, не можете да дойдете до любовта, а като търсите Царството Божие и Неговата правда, всичко друго ще ви се приложи. Да търсиш Царството Божие, това е нормалният път – имаш един обект, за който да живееш. Ти казваш: „Да вярвам в Христос“, а Той казва: „Търсете Царството Божие и Неговата правда, и другото ще ви се приложи“. Христос не е извън Царството Божие, не е и извън Правдата. Той е в Царството Божие, Той е и в Правдата. Та казвам: поставете си това мото.

Сега може да се яви друго положение. Вие казвате: „Ние Го търсим“. Хубаво, но не преставайте да Го търсите. Търсете първо Царството Божие. Ние казваме: *Отче наш, Който си на Небесата. Да дойде Царството Ти, да бъде Волята Ти, да се свети Името Ти както на Небето, така и на Земята*. Небето е разумният живот. „Да се свети Името Ти“ – какво разбираме под това? Под *святост* разбираме това: когато държиш това Име постоянно в ума си, то е осветено, то е чисто и свято и ти го пазиш. За да дойде Царството Божие на Земята, ние трябва да го търсим. Коего търсим, него можем да намерим. И Неговата правда да търсим. Това сега да стане плът не отвън, а думата да стане плът и кръв в нас. Да ни е приятно, когато отправим ума си към Бога. Само като си помислим за Него, да ни е приятно. Не Го знаем къде е, но ние знаем, че е само Един, няма с какво да Го сравним. Като знаем, че Бог е Един и в Него живеем, казваме: „Колко е благ, колко е снизходителен, ни най-малко не ни е осъдил“.

Онзи господар ни е драл кожата. Колко унижения сме изпитали от него. Той иска да ни заблуди. Не, не, този господар трябва да го различаваме. Трябва да изучавате характера на вашия досегашен господар, при когото сте били изпратени да слугувате, защото, ако не го изучите хубаво, не може да се освободите от него. Да го изучите така, че да станете по-умни от него, за да се освободите. Ти искаш Господ да те освободи, но за да се освободиш, трябва да имаш же-

лание, от теб зависи. Докато желаш парите, не можеш да се освободиш от тях; докато желаш силата, не можеш да се освободиш от нея. Имайте нещо, на което да разчитате.

Аз признавам, че вашият господар е много умен. Не смея да му припиша никакви прегрешения, но казвам: много хитър е той – той прави, а вие сте виновни. Христос казва: „Да се отречеш от себе си“. Ние така сме свързани с него, нашите интереси, нашите личности, така са преплетени, че ние не смеем да се откажем от себе си. Това е личността, но сегашната личност е онази дреха, която ти е дал господарят и ще ти одере кожата. За да се отречеш от себе си, трябва да бъдеш много умен.

Христос казва: „Ще вдигнеш кръста си и ще Ме следваш“. Та казвам, само по Христовия начин и път може да се освободите от вашия цар и господар. Докато вие не изучите всичките му пътища, не може да си освободите от него. Докато не се освободите от него, всякога ще имате падания, изкушения и прочее. Павел казва: „Не сте изучили дълбочината на сатаната, на този господар“. Докато не разберете всички интриги, всички недоразумения, които съществуват, не можете да се освободите от него.

Този ваш стар господар ви е размесил езиците. Срещнеш някого, когото не можеш да търпиш; срещнеш друг – и него не можеш да търпиш; това е все от вашия господар. Ти казваш: „Аз не мога да го обичам“. Щом не обичам някого, не мисля за него. Щом не обичаш миризмата на едно цвете, остави го, отдалечи се; щом го обичаш, стой там. Мисли за онзи, Който те е пратил и Който ти е дал живота. А тази форма, в която се намиращ, е временна. След тази хижа, след тази форма, има друго нещо. Това жилище не е хигиенично, но един ден ще излезем от него и ще влезем в ново жилище – жилището на Възкресението, ще преминем към новия живот.

Та сега търсете първо Царството Божие и Неговата Правда. Всички мъчнотии и страдания са в реда на нещата. Няма никой, който да е дошъл и да не е минал през тях. И вие ще минете през всички изпитания. Да не мислите, че ще може да кръшнете. Този, който ви обере, ще ви обере по всички правила. Ние нищо не сме внесли в света и нищо не

можем да изнесем от него. Онова, което сме научили, то ще остане. Не трябва да се обезсърчавате.

Тук някои се оплакват: „На Изгрева на какво сме заприличали! Виж отвън хората как са“. Мършави сте малко, а онези са угоенички. В света хората имат малко повече месце, а на Изгрева – по-малко. В света къщите са мебелирани добре, а тук, на Изгрева, пропукало се е нечие стъкло, той е залепил хартия и пак мисли за Царството Божие. Като минавам из Изгрева, гледам някой брат седнал и казвам: „Този е кандидат за палат. Мъчи се той, убеждение има“.

Казвам: ще имате един палат такъв, какъвто не сте сънували, с всичките му удобства, повече от *Хиляда и една нощ*. Ще го имате, но когато се освободите от стария господар. И да не се съмнявате в пътищата Божии, и при всичките ви страдания да бъдете верни. Ако живея в пропукана къща, ще кажа: „Такава е волята на господаря“. Окъсан ли съм, ще кажа: „Такава е волята на господаря“. Шапката ти е скъсана – такава е волята на господаря, той не иска да те види добре облечен. Той знае, че щом започнеш да се обличаш много добре, ще пристанеш някъде. Този господар е много умен, затова казва: „Не, не, със скъсаните обувки“.

Това са вътрешни състояния, които вие ще промените. Не съжалявайте за тях, всичко ще мине. Ще минете по всички пътища на изкушенията, на страданията. Паданията, ставанията – всичко това да го очаквате, то е неизбежно. И когато минавате, ще кажете: „Такава е волята на Господ, такава е волята на нашия Небесен Баща“. И Господ ще каже: „Моите синове устояха и ще имат там хубави къщи“.

Отче наш

21. лекция, 20 февруари 1935 г., София, Изгрев

РАЗВИТИЕ НА СПРАВЕДЛИВОСТТА

Добрата молитва
Духът Божи

Ще прочета от 1. до 16. стих от трета глава на *Послание на апостол Павел към Филипяните*. В тази глава се говори за обрязването. Обрядът на обрязването беше даден на Авраам. Проповядвало се е, че всеки израилтянин трябва да се обрязва, но апостол Павел въстава против това. Останалата част от главата ще си прочетете сами.

В живота ни има съществени неща, но има и преходни. Вземете например едно средство, без което хората сега не могат да прекарат живота си – парите. Те са едно благо, нали? А колко престъпления могат да се вършат за такова благо! Да кажем, че някой е взел сто, двеста, триста лева. Този порядък не е Божествен, той е човешки – изсичането на парите е едно удобство за хората. Счита се за морално, когато с пот на лицето си изкараш пари, а когато бръкнеш и ги извадиш от някоя каса, те считат за престъпник. В какво седи престъплението? Откраднал си парите. В какво седи престъплението при кражбата? Това спада към един човешки порядък. Това престъпление е външен порядък на нещата, това е буквата на закона.

Понякога човек може да се заблуди. Има хора, които говорят гладко, мекичко, сладичко. Добрите хора имат качеството да са мекички и сладички, но понякога и най-опасните хора имат този характер. После смятаме, че човек, който е груб, е лош. Действително грубостта се приписва на хората, които са неразвити, грешници, но понякога грубите хора са много по-добри, отколкото меките. Може да ти кажат нещо грубо отвън, като например: „Да те не виждам“, но когато те посрещат, ще те посрещнат добре. Понякога се спираме и казваме: „Защо нещата са така и така?“. Това е формата, външната страна на нещата, която не представлява реалността. Вътрешното е принципът, с който живеем, то е реалността, към която се стремим.

Например говорим за Божията любов, но тя си има своите форми. Всяка форма е подложена на изменения и може да изгуби своето значение. Някоя форма може да ти втръсне. Например ядеш сладко днес, утре, всеки ден – до втръсване. Втръсването показва, че формата е изгубила вече своето съдържание и този принцип търси друга форма. Вземете формата на детето. В началото майката иска да има дете и му се радва, но само година, две, три и ако формата на детето след три години не се измени, тя започва да се чуди защо е така, какво става с него – тя иска детето да се измени.

Христос казва: „Ако не станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Божие“. Какво е подразбирал Христос в израза *като малките деца*? Под думата *дете* Христос разбира това, което няма високо мнение за себе си. Едно дете не е като стар човек, на когото нищо не може да се преподаде. На един 120-годишен старец каквото и да му кажеш, той ще отвърне: „Аз много знам, живял съм го“. Като му говориш за обществения строй, ще каже: „Аз го знам“; като му говориш за семейство, за наука: „Аз го знам“. Понякога хората и в религиозно отношение казват: „Аз това знам, онова знам“.

В какво седи едно престъпление? Има богати хора, които са добри. Аз казах веднъж, че богатите хора са по-близо до Бога, а сиромасите – по-далеч. Една сестра каза: „Как така? Обърка ми се ума, обърка се всичко в мен. Досега мислех, че бедните хора, сиромасите, са по-близо до Бога, а богатите са далеч“. Има богати хора, които са близо до Бога, и има сиромаси, които са близо до Бога; а има и богати хора, които са далеч от Бога, има и сиромаси, които са далеч от Бога.

Онези, които са близо до Бога, по какво се отличават? Те считат, че богатството, което имат, не е тяхно, но Божие. Всеки, който счита, че богатството му е Божие, той е близо до Бога, и всеки, който счита, че сиромашията му е дадена от Бога, и той е близо до Бога. А всеки, който счита, че било богатството му, било сиромашията му са негови, е далеч от Бога. Богатият, който е далеч от Бога, за да се приближи до Него, трябва да се откаже от богатството си – тогава ще стане сиромаш, който е близо до Бога.

Значи в един живот грешните богати, за да се спасят, стават сиромаси и считат, че сиромашията им е дадена от Бога. Няма ли да бъде смешно да се пазариш при баща си и като му работиш, да ти плаща? Той може да плаща на слугата, но срамата е да се пазари със сина си. Синът никаква запламя няма да вземе. Каквото бащата благоволи да даде, синът ще го приеме. Синът трябва да каже: „Каквото баща ми благоволи да даде, добре е. Ако не, аз пак ще му работя“.

Трябва да се разясни вътрешният принцип. Например вие сте много милостив, много учтив. Аз съм виждал учтиви кождери. Като отидете в Лондон или в друг град и влезете в голям хотел, ако имате пари, ще треперят над вас – ще ви вземат палтото, обувките ви ще изчистят, кофа вода ще ви донесат, чиста покривка ще ви постелят, ще запалят печката. Но питат дали джобът ви е пълен. Всичкото това почитание имате, ако сте богат; щом усетят, че сте сиромас, този, богатият хотел, е затворен за вас. Да кажем, че някой човек е много милостив и е хотелиер – за пари ли посреща хората, или без пари? Това сега е един вътрешен анализ. Всеки един от вас ще анализира себе си, за да разбере нещата. Не да се самоосъжда, но за да има право познание.

Понякога носите идеи, които не са ваши. В живота трябва да имате известни постижения и затова трябва да се усилие. В този живот към какво се стремите? Казвате: трябва да живеем по закона на Любовта. Знаете ли какво нещо е Любовта? Неопределена е тази работа. Аз имам едно правило: човешката мисъл може да бъде права само когато се влияе от закона на Любовта. Никога човешката мисъл не може да бъде права, чиста, ако не се влияе от закона на Любовта, няма какво да доказвам това. Щом дойдем до чувствата, те не могат да се влияят от любовта. Чувствата трябва да се влияят от Божествената мисъл, само тогава те са прави и чисти. Следователно любовта пречиства мисълта ни, а Божествената мисъл пречиства нашите чувства. Някой казва: „Да дойде Божията любов, да се всели в нашето сърце“. Първо трябва да се пречисти мисълта – тя да е под влиянието на Божията любов. Някой казва: „Аз имам любов“. Имаш известно чувстване, а чувстването не е любов.

Имате двама праведни на Земята. Като ги съберете заедно, както са и двамата положителни, с достойнство, те не могат да се обичат. Двама праведни господари не се обичат – и единият, и другият иска да бъде господар. Но един праведен господар и един праведен слуга могат да се обичат – между тях има съотношение. Казвате: „Трябва да се живее в Христа“, но първо: господар ли искате да бъдете, или слуга? Законът е такъв, че в едно общество само един господар може да има; между двама господари винаги ще има спор. Едно тяло има една глава, тя е господар, а гърдите, стомахът се подчиняват на нея. Иначе целият този ред се обръща наопаки. Всички хора казват: „Трябва да бъда господар на себе си“. Ако всички станете господари, тогава кой ще ви слугува и какво ще придобиете? Под думата *господар* се разбира един, на когото някои слугуват. Ако никой не ви слугува, тогава не сте господар.

Вие казвате: „Какъв е смисълът на сегашния живот?“. Нима мислите, че сегашният живот е разумен? Сегашният живот, в който живеем, един ден ще стане безсъдържателен, сегашните форми ще станат такива. Било е време, когато човек е носил рога, но един ден са му ги отнели – той не ги е искал, ритнал е тези рога. Било е време, когато човек е имал опашка, въртял си е опашката и това е било мода, но дошло друго време и си казал: „Не ми трябва опашка“. Сега човек е останал без рога и без опашка. С това изгубил ли е нещо?

Някой пита: „Имал ли е човек опашка?“. Имал е. Българинът казва: „Аз не искам да бъда опашка“, тоест не иска да бъде последен в живота, иска да бъде пръв. Първа е главата. Всички могат ли да бъдат първи и може ли без опашка? Аз говоря в друг смисъл. Щом ти си един слуга, ти си опашка. Човек се е освободил от своята опашка, но в Духовния свят е още с опашка. Ти не си разбрал законите, а те трябва да се разберат.

Някой казва: „Човек да има пари“. Та какво ще постигне с тях? Ще дойде един ден, когато парите ще бъдат така безсъдържателни, че няма да имате нужда от тях. Но кога? Някои от вас искат да кажат, че без пари не може. При сегашните условия не може. Щом парите изчезнат, те трябва

да се заменят с нещо друго. С какво ще се заменят? Много проекти могат да се дадат, но всъщност още не е измислен практически метод. Сегашните европейски народи колкото пари имат ги задържат за себе си. Сегашният социален живот е дошъл до едно място и много социални форми са изгубили своята цена. Хубаво, щом едно нещо изгуби цената си, трябва да намериш друго. Щом не можеш да живееш в една къща, трябва да преминеш в друга, която е по-хигиенична.

Един ден ще влезете между съвършените и ще видите, че и в ангелите има несъвършенство, и в тях има степени, и те искат да се променят. Ангелът иска да стане архангел, архангелът има стремеж да стане друго нещо, с всяка форма е така. Един светия не се задоволява с това състояние, в което се намира. Който е достигнал до една форма, не е доволен вече от нея.

Снощи видях един музикант – кавалджия, който свири български песни. Той влага голямо изкуство. Гледам как в устата си разпределя въздуха, знае как да го изкара, знае какви тонове да вземе със своя кавал, а не взема две октави. Десет години той е пасал овцете и как издълбоко е изучил това изкуство да свири с кавал. В Европа като е ходил, учил е съвременната хармония. Понякога свири тихо, понякога силно, модулира: ту силно, ту тихо, ту нежно. Всеки човек си има нещо много повече от това, което външно показва. В гърлото на човека има един кавал, който струва хиляди пъти повече, отколкото всички кавали, взети заедно. Ако работи с този кавал, човек би правил чудеса.

Вие не се спирате върху думата *любов*. Казвате: „Да обичам“ – това е мечешко говорене. Казвате: „Правда“ – това е мечешко говорене. Казвате: „Трябва да живеем добре“. Как ще живеете добре? За да живеете добре, трябва да имате парици, баща ви и майка ви трябва да бъдат богати. Като ви гледам, някои от вас сте раждани при много бедни условия – баща ви е бил закъсал. Но някои сте раждани при отлични условия – баща ви и майка ви са били добре умствено и душевно разположени и вие, благодарение на това, имате отличен организъм с хубава гладка кожа. На тези, които са раждани при лоши условия, кожата им е груба. Гледайте да омекне малко – меката кожа е добър признак. Кожата е

орган за възприятия. Човек с мека кожа има фини възприятия. Меката кожа е много по-добър проводник на живота, отколкото грубата. Кожата играе важна роля.

В съвременното християнство са изпаднали по буквата на нещата. Някой казва: „Трябва да бъдем добри“. Ти не можеш да бъдеш добър, ако твоят стомах не функционира правилно; не можеш да бъдеш справедлив, ако твоите бели дробове не функционират правилно, и не можеш да обичаш, ако твоят мозък не функционира правилно. В дишането трябва да има една дълбока линия. Дишането да не върви по права линия, а по една такава линия. Защо е така? Тази, втората линия на чертежа, е хубава при дишането. Даже и светлината се движи вълнообразно.

Ако в своята мисъл не можеш да слизаш и да се качваш, ти не мислиш правилно. Ако се плашиш от мъчнотиите в живота, ти не можеш да мислиш правилно. Мъчнотиите са долина, в която слизаш, а благоприятните условия са възвишения. Мъчнотиите не са нещастие, те приличат на бомби. Ще минаваш край тях и няма да ги буташ, за да не избухнат. Мъчнотиите са много хубави, те показват пътя, по който да вървиш. Не се занимавай с въпроса да ги разрешаваш. Ако някой разрешава мъчнотиите, трябва да е специалист, който да извади всичкия пироксилин,³¹ и да остане само външната форма на мъчението. Тогава можеш да го носиш и вкъщи. Но това са отвлечени работи, да не се отклоняваме.

Ти казваш: „Ние като отидем на онзи свят!“. Ти и на онзи свят ще учиш. Трябва да дишаш правилно, иначе ще обидиш този-онзи, ще се скараш с всички хора, а трябва да бъдеш търпелив. За да бъдеш търпелив, трябва да живееш правилно. Дълбоко ще дишаш, а не така плитко. *(Учителя прави опит за плитко дишане.)* Ти вървиш и пъшкаш: „Ох-ох“. Това показва, че се качваш, баир има нагоре. Казваш: „Господ ще уреди тези работи“. Кой работи ще уреди Господ? Работите, които човек не може да уреди. Като стане

невъзможно да уреди работите, тогава човек ще се обърне към Бога, към Божествения ред на нещата, но първо всички трябва да се запретнем, за да поправим нещата.

Най-голямото богатство, което човек има, това е неговото чело. Има различни чела. На някои хора косите им са обрасли близо до веждите, имат чело само два сантиметра. Със своята мисъл те трябва да повдигнат тези косми. Не да оголеее главата ти, но на челото ти не трябва да има никакви косми. Така чрез него ще възприемаш знания от умствения свят и ще схванеш какъв е Божественият свят. Челото е Божественият свят.

Друга област е от веждите до долния край на носа. После, от долния край на носа до върха на брадата е човекът-животно. Ако цялото лице е обраснало с косми, нямате животното, но имате един човек в много примитивно състояние. На някои хора тялото им е обраснало с много косми. Те са енергични, но косматият човек светия не става. За да стане светия, космите му трябва да паднат, само донякъде да ги има. Човек не се нуждае от косми по цялото тяло. Малките косми имат друго предназначение. Вземете житото – то може да бъде до метър и половина високо; ако израсне до 20–30 метра, какво ще правите с него? Големите косми са като големите дървета. Още е потребно гористо място отгоре на главата. Веждите са граница, която отделя Божествения живот от човешкия. Не искам да се простирам върху подробности, защото се изваждат погрешни заключения.

Тънките вежди „гайтанлии“ показват фино чувство, интуиция, вътрешно схващане, а дебелите показват чувство към материалния живот. Има различни форми на вежди и всяка от тях говори за характера на човека. В повестта *Тарас Булба*³² се казва, че веждите на Тарас били толкова големи, че трябвало да ги вдига нагоре. Дебелите вежди показват човек, който съвсем е влязъл в материалния живот – той мисли за нивата, за житото, за къщата и прочее. Той казва: „Не ми разправяйте за отвлечени работи“ и мисли колко крави, колко овце има; разглежда всичко от практично гледище, дори казва: „Жена ми е деликатна кокона, а трябва да е мускулеста“.

Вие казвате: „Човек трябва да бъде здрав“. Здравето на човека зависи от лицето. Човешкото лице е най-хубавата книга, която аз зная, но за да я четете, трябва да бъдете много учен и безпристрастен; тя е красива книга. Не е лошо да изучавате и лицата на животните, макар че са обрасли в косми. Човешкото лице е крайно интересно за изследване, като оставим всичките противоречия. Всяко едно лице представлява история на ред поколения, които са писали върху него. Стига да знаете, има какво да четете.

Тези ясновидци, които предвиждат нещата, просто четат по лицето. Те имат представа и за онзи свят. В онзи свят и аз съм бил и съм давал много контрасти, за да го обясня. Той е неподатлив, не може така просто да се обясни. Ако влезете там, ще видите, че формите бързо се менят; ще видите един човек в една форма, в следващия момент ще го видите в друга форма. Като се загуби една форма, втори път вече не може да я намерите. Като загубите баща си в Духовния свят, вече не можете да го намерите – в следващия момент той се е изменил, друга форма е взел: на някое дете, на някое цвете или на някой скъпоценен камък. Там формите са постоянни и като ги погледнете, всички си приличат, не можете да ги познаете.

И затова хората там не могат да се мразят: щом някой ви обиди – но не с такава обида, каквата има тук, на Земята, а с деликатна, например погледне ви не както трябва, в този момент той става невидим, скрива се. За да не влезе в грях, той ще хвърли тази форма, ще влезе в друга, ще ви погледне меко, нежно и вие ще кажете: „Колко ме обича“. Онзи, който ви е обикнал, е същият, който преди не ви е погледнал както трябва. Като ви погледне втори път и уж запомните това лице, в следващия момент той пак ще си измени формата – ще вземе друга. А сега, като остареете на Земята, като ви се сбръчка кожата, не можете да я измените. Дори бръчките се увеличават и казвате: „Остаряваме вече“.

Ще ви дам едно правило, за да не остарявате: не дръжте в ума си стари хора, за да не остарявате, нищо повече. Не се заблуждавайте от външната форма на стария човек. Аз съм виждал малки деца, 4–5-годишни, които имат линии на старци. Стари линии са тези, които не са подвижни. Попът,

като носи черно расо, какво иска да каже? Сегашното духовенство какво трябва да направи? Трябва да хвърли черните раса – те са станали стари и вече са ужасни, и да сложи бели раса. Не дръжте в ума си старите образи. Вие дръжте в ума си вашия баща, когато е вече стар. Вземете портрета на баща си, когато е бил момък, преди да се е оженил за майка ви, и такъв го дръжте в ума си. Дръжте в ума си образите на майка си и баща си, преди да са се оженили, за да бъдете млади.

Казано е: почитайте баща си и майка си. Баща ви и майка ви са проводници. Баща ви е проводник на Божията Любов. Неговата мисъл е проводник на Божията любов, а сърцето на майка ви е проводник на Божията мисъл. Така че от майка си няма да научите любовта. Някой казва: „Майката дава любовта“. Не, майката взема любовта от бащата, а бащата взема мисълта от майката. Дръжте в ума си баща си, когато е бил млад, а не когато се е оженил за майка ви. Благодарете му, че е станал проводник на Божията любов, за да ви изпрати Бог на Земята, и благодарете на майка си, че е станала проводница на Божията мисъл, за да ви дадат тази форма. Казано е: „Човек е създаден по образ и подобие Божие“. За да не остарявате, трябва да пазите Божественото. Божественото е, което не остарява. Дръжте младостта вътре в своето съзнание. Трябва да правите упражнения.

Казвате: „Като отидем на онзи свят, всичко ще се оправи“. Не разрешавайте въпроса с онзи свят, а с този свят. Дойде ли ви едно изпитание, дишайте правилно. Ако при големи мъчнотии дишате плитко, тогава дишането ви е слабо. Като дойдат големите мъчнотии, поспрете се и дишайте дълбоко. Ако искате да упражнявате влияние върху животните, дишайте дълбоко, концентрирайте мисълта си и тогава те нищо няма да ви направят. Ако дишате правилно и мислите правилно, не могат да ви направят нищо, защото правата мисъл е Божествена, а когато Божествената мисъл функционира, злото нищо не може да направи. То винаги напада слабите хора. Въшките кого ядат? Слабите хора. Въшка в праведен човек не влиза, а бяга оттам като от чума. Трептенията на праведния човек са такива, че въшките бягат от него; и да я сложат на главата му, тя бяга. Има хора, които дървеници не ги ядат, а има други, които дърве-

ниците ги намират. Един американец влязъл в хотел, в който имало дървеници. Той носел петмез и като започнали да го нападат дървениците, полял петмеза наоколо и всички дървеници, които пълнели, се залепнали за него.

Когато мислите за баща си и майка си, дръжте формата на Божията мисъл. Не може да си представяте Бога в една и съща форма. Бог е най-красивото нещо, което човек може да види. В Него трептенията са такива, че Той съдържа всички форми в Себе Си и дори е нещо повече от тези форми.

Мислите за някого лошо и казвате: „Как го търпи Господ?“. Като видите, че някоя въшка се е качила на някой светия, казвате: „Как Господ търпи въшката?“. Няма какво Господ да я търпи – светията я търпи. Господ, чрез въшките, опитва ума на светията: ако въшките живеят на главата му, той не е светия; ако бягат от главата му, той е на правия път и е започнал да става светия. Вашите погрешки и недъзи са въшки и ако те живеят във вас, ако не ви оставят, това показва докъде сте достигнали; ако погрешките бягат от вас, това показва, че имате вече известен прогрес в живота.

Това, от което трябва да се пазите сега, е следното: да не се страхувате. Новият живот трябва да се разбере. Трябва да направите разлика между стария и новия живот. Любовта е новият живот; Мъдростта е новият живот; Истината е новият живот; свободата е новият живот; знанието е новият живот; животът е новият живот; милосърдието, кротостта и въздържанието са новият живот – всички най-хубави работи са новият живот. В музиката това, което не е статично, принадлежи към новия живот. А всички отрицателни неща в света са старият живот.

Питам: ако сте богат човек и на никого не сте направили добро, какво ще ви допринесе вашето богатство? Богатството ви е дадено, за да си направите приятели и ако не давате, сте страхливи. Цялата ви надежда е в богатството. Имате десет лева и ги държите в каса, а друг има милиони в банката и не дава – и двамата са еднакви, и двамата са скъперници. Когато нямате пет пари, бръкнете в джоба си и не намирате нищо, да кажете: „Аллах керим“.

Ще ви приведа един анекдот. Срещат се един младеж и един богат човек. Младежът казва:

– Аз пари не искам.

– Как се живее без пари?

– Имам само едно изкуство, с което мога да си изкарам средства, ако съм в крайна нужда, но съм решил да не се държа за парите.

Богатият иска да обърне младежа, да го вкара в правия път. Казва му, че трябва да спестява пари. Момъкът му казва:

– Баща ми беше богат. Аз се отказах от богатството му, понеже виждам, че ако остана, не мога да прогресирам. Обичах баща си и майка си заради парите и се отказах от парите, за да видя мога ли да обичам тях и учителя си заради самите тях.

Богатият му казва:

– Как така? Без пари ще умреш от глад.

– Колкото до това, че ще бъда гладен, аз вярвам в Господа.

– Какво ще вярваш в Господа, гладен ще умреш и отатък ще минеш! Харесвам те, добър момък си, но криво мислиш.

Богатият го кани вкъщи, дава му стая, легло. На другия ден дъщеря му заболява. Викат един лекар, друг лекар, консулт от 12 лекари се събират и не могат да помогнат. Момъкът казва:

– Има една стара баба, която ме въведе в едно изкуство. Нося лекарство със себе си, мога да излекувам дъщеря ти.

Той изважда своето шишенце, дава ѝ три капки от това лекарство и момата оздравява. Младежът казва на богатия:

– За тези три капки другите лекари колко щяха да ти вземат?

– Най-малко десет хиляди долара.

– Аз имам три капки и е достатъчно да ги дам на богатите хора, които заболяват – те или дъщерите им, за да имам средства. Аз не искам никакви средства от теб, но искам да покажа любовта и това, че можем да живеем без пари.

Може да живеете без пари, но ако носите едно изкуство. Кой са тези капки? Това са вашите мисли. Ако ти нямаш постоянна мисъл за Бога, а се колебаеш и казваш: „За мен ли Бог ще се грижи?“, това е друг въпрос. Ще вярваш! Могат да дойдат всичките мъчнотии в света, за да те смутят. Колко

неща влизат в ума ти само за да те спънат в твоята права мисъл, но ти трябва да устоиш.

Не е ли хубаво да се подмладиш, да се върнеш назад с 30 години? Прибираш се вечерта вкъщи и казваш: „С жена си не мога да живея“. Защо? Защото искаш жена ти да ти бъде слугиня. И тя не иска да живее с теб, защото иска ти да ѝ бъдеш слуга. Днес животът в семейството е на тази основа: кой да бъде господар и кой – слуга. Има къщи, в които жената трябва да бъде господар, а има такива, в които мъжът трябва да бъде господар. Който е по-способен, той да бъде господар.

Жена, на която сърцето се направлява от Божествените мисли, трябва да бъде господар. Ако умът на мъжа се направлява от Божествената любов, а сърцето на жената се направлява от Божествената мисъл, тогава мъжът да бъде господар, а жената – слуга. Тогава, още преди да се оженият, мъжът да каже: „Аз искам да бъда господар, а ти ще бъдеш слугиня. Ако приемеш, добре. Аз така го чувствам. Ще направим договор. Ако не можем да живеем така, аз ще се откажа от моето господаруване“. Но ти като станеш господар, слугата ти така да е доволен от теб, както онзи учител, който започва с първо отделение. Как разкрива буквите? Най-напред разкрива една буква, после друга, първо гласните и после съгласните.

Някои от вас искате да бъдете господари в обществото, други искате да бъдете слуги. Сега дайте си кандидатурата колко души искате да бъдете господари и колко – слуги. Засега в училището имаме само една служба – за ученици, а за слуги и за господари нямаме места. Така е и в училището, в което сте сега. Отвън можете да бъдете господари и слуги, но тук не се позволява. Ученикът сам ще слугува и сам ще господарува на себе си, и ще учи. Това е за тук, но не налагайте този порядък навън. Вън, в обществото, ще се подчинявате на други закони. Там социалният строй е съвсем друг. Положението, което заемате като ученици, не го смесвайте със социалния строй, който днес съществува, не го свързвайте със семейството, в което живеете. В социалния строй ще се подчинявате на законите, това е необходимо, не можете да го избегнете.

Някои проповядват вегетарианството, но да допуснем, че няма никаква вегетарианска храна – нито ябълки, нито круши, нищо. Какво ще ядеш? Малко риба, като ескимосите. Грешно ли е да се яде риба? Грешно е да ядеш риба при хубавите плодове; грешно е да ядеш месо при хубавите плодове, но когато няма плодове, и риба ще ядеш, и месо ще ядеш.

Не се спъвайте. Понякога проповядвате и искате да оправите света. Казвате: „Като дойде Царството Божие на Земята“. Оставете тези въпроси. Царството Божие не може да дойде при този порядък. Царството Божие може да дойде в моето сърце, в моята душа, но в сегашния порядък е невъзможно – хората си живеят както си знаят. Има богаташи, които сега търсят начин да поправят отношенията си с работниците, в тях е заработило съзнанието и те правят опити.

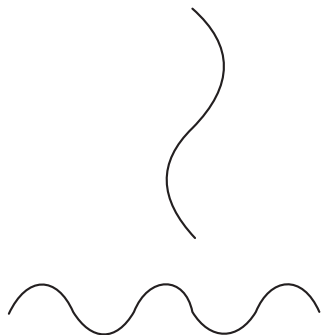
Казвате за някого: „Двадесет години характерът му не се е изменил“. Няма какво да се изменя неговият характер, но трябва да се предизвика хубавото у него. Не се старайте да създадете характер в човека. Да има човекът характер – идеята е права, но основата е крива. Този човек има хубави заложби от миналото, но поради известни стечения на обстоятелствата неговият прогрес е спрял. Сега ще премахнете тези условия, които пречат, за да може Божественият ритъм пак да подеме своята работа. Имате едно сърце – поставете един благороден подтик в него и го оставете свободно. Понякога учите човека: „Да не крадеш“. Хубаво, но я поставете вашите деца при сладкото и им кажете: „От това сладко да не вземате“. Има ли престъпление в това, че детето е бръкнало с лъжицата и е взело малко сладко? Никакво престъпление няма.

Сега ще ви дам една задача: 10 дни ще дишате дълбоко, 10 дни по 3 пъти на ден. Сутринта, като станете, ще дишате дълбоко. Сутрешното дихателно упражнение ще трае 5–10 минути, на обед и вечер – също. Значи по половин час на ден ще употребявате за дишане, през това време ще забравите всички други работи. Ще забравите, че сте чиновник, че имате някаква работа и ще започнете да дишате. Идеята ви при дишането ще бъде: „Да бъда справедлив“. И с това

ще излекувате нетърпението, което имате. Понякога, като ви говори един човек, не можете да търпите. Искате да му ударите една плесница, но той може да ви удари две, понеже е по-силен.

При упражнението ще поставите двете ръце на корема, където е пъпът, и ще направите дълбоко дишане. Ако пъпът мръдне малко напред, тогава имате дълбоко дишане; ако не мръдне, не дишате правилно. Пъпът трябва да мърда. От него сте се хранили едно време, от него сте яли и пили. Този пъп е работил, а сега не работи; ще го накарате пак да яде, ще го накарате да възприема, да върви като фисхармоника³³. Може да бъдете или прави, или на стол. Обърнете се на изток. Има две течения: едното от изток към запад, а другото от север към юг; има и трето течение, което идва от Слънцето към Земята – едновременно има три течения. Ако седите правилно и дишате, ще установите равновесието на вашата мисъл. С течението, което идва от изток към запад, ще установите правилността на вашето дишане. С течението, което идва от север към юг, ще възстановите правилността на вашия стомах. Тези работи ще ги пазите за вас. Не позволявам на никого да ги разказва навън, защото ще изгубите всичко. Това е за вас, това е наука. Течението, което идва отгоре, трябва да произведе яснота на правата мисъл, а течението от изток ще произведе онова състояние – да не сте нервни, приприяни, да дишате правилно. Правотата на човека зависи от неговата дихателна система.

Сега ще започнем дишането. Сложете си ръцете на пъпа. *(Всички си слагат ръцете на пъпа.)* Ще кажете мислено: „Господи, прости ни прегрешението, че не сме дишали правилно досега. Прости прегрешението, че сме нарушавали правилата. Вследствие на това си създадохме лоша карма“. Чрез дишането ще регулирате сърцето си. Ако не дишате правилно, не можете да регулирате чувствата си. Цялото препятствие е в чувствата на човека. Дишането трябва да

започне оттам, а мисълта да бъде спомагателно средство на дишането. Сега си сложете ръцете на пъпа, изпразнете целия въздух, който има в дробовете, почти нищо да не остане във вашия мех и започнете. (*Всички правят едно дишателно упражнение.*) Всичко друго мърда, но пъпът при всички не мърда. При дишането се образува тази кривата линия. Над пъпа се намира слънчевият възел, симпатичната нервна система, която чрез дишането се урегулира. Щом тя се урегулира, подобрява се стомахът. Значи дишането играе важна роля. Не искам да давам някакво правило какво може да постигнете. Да се мърда пъпът ви при дишането – това не е лесна работа. Сутринта ще дишате така, на обед, преди 12 часа, и вечер, преди да си легнете. Ще направите упражнението по всички правила.

Като се занимаваме с дишането, занимаваме се със справедливостта. Липсва ни справедливост, несправедливи сме спрямо близките си и спрямо себе си, философи сме. Справедлив трябва да бъде човек, да бъде признателен за онова, което Бог му е дал.

Нека сега да благодарим на Бога за това, че сме дошли на Земята. Искате да отидете на Небето. Един ден ще отидете. Не знаете кой ще дойде да ви посрещне. Отсега трябва да постелите пътя, по който могат да дойдат онези, които ви обичат. Аз не съм за външната форма. Непременно у вас трябва да има дълбок стремеж да бъдете справедливи. Не знаем кой колко е справедлив, но всеки сам да се радва на своята справедливост. Аз не искам други да се радват; първо аз да се радвам и после другите. Аз ще се радвам на моята справедливост, която прогресира. Да се радвате и вие на своята справедливост като прогресирате. Това може да стане чрез дишането. Дишането е едно от хубавите условия, при които може да се установи едно равновесие и разположение на човека.

Отче наши

22. лекция, 27 февруари 1935 г., София, Изгрев

ЗАКОНЪТ НА ПОМАГАНЕТО

*Добрата молитва
Благата песен*

Ще прочета част от 12. глава на *Първо послание на апостол Павел към Коринтяните*, от 1. до 28. стих.

Бог е Любов

Човек трябва да запази службите на органите си, или както казват, тялото да върши изправно своите функции. Когато един орган не се упражнява дълго време, изгубва своята работоспособност. Човек може да желае някои работи, които са излишни. Да допуснем, че някой иска да е висок и казва: „Не си струва човек да е нисък“. Каква височина му трябва? В сегашния живот каква трябва да бъде нормалната височина, която е потребна и приятна на човека? Понякога човек е доволен от височината на тялото си, а понякога не е доволен и казва: „Не съм израснал достатъчно“. Някой вижда, че в раменете си е тесен, а друг вижда, че е по-широк. Някой не си харесва лицето или ръцете, вижда, че му липсва нещо – не че му липсва, но има неща недоразвити. А има други хора, които са изгубили това, което са имали.

Хората са заети много с външния свят. Мислят, че като имат пари, всичко могат да направят. Това е така, с пари всичко можеш да направиш, но те си имат своята неприятна страна, имат си своите тунейдци. Щом забогатееете, хората хвърлят око на парите ви и искат да ви използват – ако по добър начин не могат, ще гледат да ви използват по друг начин. При сегашните условия на човек може да му се прииска да е красив, но и красотата си има своите неприятности. Понякога ще привлечете внимание със своята красота, ще ви се радват, но понякога ще хвърлят око на вас. Момата ще хвърли око на някой момък – няма нищо, но иска да

вземе нещо от него. Ако момата е красива – същото нещо. Не правете това, което не искате да ви правят. Тези думи за мнозина от едното ухо влизат, през другото излизат.

Да допуснем, че пред вас е написано числото 5 – кой от вас не знае как се пише то? Числото 5 има своите функции в човека. Ако вие не знаете законите на това число, не можете да се ползвате; това не е само едно количествено число. Вие имате пет пръста. Същото е и за числото 2: имате две ръце, две очи, две уши и така нататък. Трябва да разберете и законите на числото 1: имате една уста. От числото 1 зависи вашето щастие в света. Във функциите на числото 1 има един език и ако не знаете законите на този език, ще създадете нещастие за себе си. Някой път е достатъчно да кажете само една дума, за да развалите за 20 години своя живот, и някой път е достатъчно да кажете една дума, за да поправите живота си за 20 години. Може да кажете: „Каква дума е тази?“. Няма защо да ви разказвам. Думите са големи бомби. Да направим опит с една бомба ли? Какво нещо е бомба? В съвременния военен живот има големи бомби. Те, като избухнат, разрушават цели замъци. Вие сте съсредоточени само за резултата.

Там, където сте стигнали, мислите, че животът е произволен. Имате излишни желания, не само ваши, но и чужди. Вие желаете толкова много работи, които са ви непотребни. Хубаво е, че ги желаете, понеже това, което не можете да постигнете, като го желаете, други ще го постигнат. Много желания, които имате, няма да постигнете, но други ще ги постигнат. И много неща, които други желаят, вие ще постигнете. Бащата много работи е желал, но не ги е постигнал. Искал е да стане музикант, инженер и казва: „Аз не го постигнах, но синът ми ще го постигне“ – това е по закона на наследствеността.

Не мислете, че в Природата това, което вие желаете, няма да се постигне – може други да го постигнат. Не мислете, че като не сте го постигнали вие, то изобщо не е постижимо. Вашето съзнание е много ограничено в дадения случай. Допуснете, че сте богат, а всички хора наоколо са сиромаси; или представете си, че сте здрав, а всички хора

наоколо са болни, недъгави. Питам: какво ще бъде вашето щастие? Не можете да бъдете щастлив. Апостол Павел като привежда ред примери, тази е неговата мисъл. Има органи, които са много важни и наглед не заемат почетно място. Има органи, за които хората нищо не знаят, но от които зависи целият техен живот – ако се прекрати дейността им, ще се прекрати човешкият живот.

Вие не знаете например от какво зависи яснотата на ума ви. Понякога умът ви е ясен, а понякога е помрачен; понякога имате разположение, а друг път го губите; понякога сте весел, а понякога сте песимист – има нещо, което в дадения случай не функционира правилно. Например мъчно ви е нещо, но тази мъчнотия зависи от вашите дробове. Не функционират дробовете ви правилно и това се отразява върху дихателната система – някой път чувствате това. Ако не функционират дробовете ви правилно, вие се дразните от нищо и никакво.

Като не функционират добре известни органи, човек се дразни, сърди се. На този, който се приближи до него, казва: „Стой настрани, най-малко един метър настрани, не искам никой да има около мен“. Той тогава е в такова състояние, че и да го хвалят, пак се дразни. Това са патологични работи, които лекарите изучават. Разболявате се и викате някой лекар да ви прегледа. Той ще си сложи ръката на пулса ви, ще изброи пулса ви с часовник, ще види езикът ви дали е побелял. Лекарят ще вземе сериозен вид и ще ви каже: „Сериозна работа е“; ще ви изплаши. И като си замине, ще влезе един бръмбар в ума ви и ще разправяте на другите: „Заболял съм, това ми каза един лекар. Заболял съм от много опасна болест“.

Всеки ден всички си внушавате по нещо и всеки един от вас си има по един бръмбар в ума. Някой път бръмбарът пее хубаво, а някой път бръмчи, както някои мухи, от които бягат говедата. Аз съм виждал цели стада говеда в ясно време, към обяд, вдигнали опашки и бягат – лоши мухи има. Като избръмчи мухата край ухото на вола, той започва да бяга. Вие може да се смеете и да кажете: „Каква смешна работа, такова голямо говедо, а хукнало да бяга от една муха“.

Но не минава и един месец и една малка муха избръмчи в ума ви, а вие вдигнете опашка и бягате. Например казват ви: „Дебнат те да те убият“ – ето ви една лоша муха, която, където и да ходите, бръмчи около вас. А всъщност никой не ви преследва. В друг човек влиза бръмбарът, че ще го отровят, и този човек навсякъде вижда опасност. Вода му дават – той вижда, че има отрова в нея; каквото и да му дадат, страх го е. Или в някой от вас е влязла мисълта, че ще заболее – това е чужда мисъл, някоя муха се върти около него. А има и хубави мухи – идва някоя и казва на човека: „Сега твоите работи ще се оправят“. Друга муха казва: „Ти ще станеш добър“. Тези мухи са отлични проповедници, някой път карат човека да бяга.

„Защо Господ направи света такъв?“ – който не разбира, пита така. Не е въпрос дали Господ е направил света такъв. Въпрос е защо тази муха говори така и разбираме ли ние езика на мухите? Вие питате: „Защо са създадени тези мухи?“. Те са чиновници от едно време, преди години са имали няколко служби. Когато Господ е пратил децата си на Земята, те са станали крайно лениви и тогава тези слуги, мухите, са пратени да ги пробуждат. Мухата казва: „Не спи много!“. Легнал си под едно дърво. Тези мухи са нежни, деликатни, побутват те – ти не ставаш; ако те побутнат по-силно и не се размърдаш, най-сетне правят губернки, забиват ги в теб и ти подскачаш. Практическа работа вършат те! Понякога някой говори много меко – майката говори много меко на детето си, но то не възприема. Най-после, като му кресне, като му удари по една плесница от двете страни, и дойде бръмбарът.

Във фигуративен смисъл на думата, в сегашния свят, в който живееете, има много неща, които не само трябва да се изучават теоретично, но трябва и едно практическо приложение – например числото 5. Понеже не работите, само седите и мислите как да станете щастливи. Казвате си: „За да бъда щастлив, трябва да бъда богат“, после си казвате: „За да бъда щастлив, трябва да бъда не само богат, но трябва да бъда и здрав“. Вие искате, но не сте господари на своята съдба – нито сте господари, нито сте царе. Със своята ми-

съл, така, както мислите, нищо няма да наредите. Каквото и да мислите, както и да се чудите, нещата не стават, както вие мислите, защото не са наредени така да станат. Първо ще мислите право и по законите на мисълта ще мислите и ще искате.

Вие може да свирите на пиано, даже може да преподавате лекции как е устроено пианото, но да дадете концерт, това не знаете. Може да разбирате нотите, теорията на музиката, но нямате техника и не можете да привлечете вниманието на хората. В съвременната музика казваме, че има само седем тона; това е погрешно. Седем тона има до тази степен на музиката, която сме стигнали ние – съзнанието на човека е такова. Едно време хората са пеели и с три тона, после с четири, с пет, с шест, а сега са стигнали до седем тона. И в светлината има седем лъча; повече лъчи има, не само седем, но дотам сме стигнали.

Има неща, които са неясни за вас. Този екран, върху който трябва да се хвърли светлината и който трябва да разбирате, още не е направен във вас. Един приятел ми разказва за българския факир, който ходил в Индия, научно ми разказва своите опити. Това, което той проявява, не е никакво ясновидство. Четенето на мисли не е никакво ясновидство. Ти може да четеш мислите на хората по известни съображения. Известна постъпка може да ти подсказва какво мисли човек. При ясновидството виждаш, че светът е по-широк, имаш едно друго зрение. Някой казва: „Аз виждам“. Нищо не вижда той – то е светът на сенките. Има един свят, където хората се разхождат като сенки, никой не говори. Това е свят само на отражения, няма какво да ви говоря за него. Като ходите на кино, това реални работи ли са?

На един американец му хрумнало да направи филм в Холивуд, в който да представи как е създаден светът. Това са измислени работи. Казвам: оставете тези заблуждения, светът не е създаден така, както го представят в Холивуд. Тези работи са хубави за забавление, но онова, което може да интересува детето, не може да интересува мъдреца.

Не се спирайте върху това, което не знаете. Някой път не можете да си дадете отчет за нещата и като решите да

си дадете отчет, спъвате се, а пък сте мислили, че много знаете. Някой път сте нервен, нетърпелив и не знаете как да си въздействате. Например всички мислите, че сте много добри. Някой казва: „Аз съм много добър“, но лицето му не показва, че е добър. Той е добър, докато всичко върви гладко, а ако не върви гладко, не е добър. Аз не казвам, че човек трябва да се остави да се качат на гърба му, но има една друга добрина.

Къде е добрият и умният човек? Когато те предизвика който и да е човек, да не се раздразниш. Казва ти някой някоя дума, например: „Ти нищо не знаеш, нищо не разбираш“. Кажи му: „Хубаво, прав си, че нищо не зная“. После онзи може да ти каже, че нямаш сила – и една муха не можеш да вдигнеш; че нямаш и глас – не можеш да говориш. Сега защо трябва да му доказваш, че това не е вярно? Той може да ти каже още: „Ти нямаш вяра в Бога“. В какво седи вярата?

Ще ви приведа един пример. Волът на един селянин заболял. Селянинът казал: „Господи, излекувай вола ми. Като оздравее, ще го продам и ще направя една голяма свещ с парите“. Случило се, че волът му оздравял. Той сега какво да направи? На Господа е обещал – трябва да продаде вола, а този вол му трябва. И той казва: „Защо са му на Господ толкова пари и такава свещ да му паля! Волът струва хиляда лева, Господ има всичко“. Мисли какво да направи. Намира едно малко кученце, връзва го за опашката на вола и тръгва да го продава. Казва: „Деветстотин деветдесет и девет лева за кученцето и един лев за вола“. Питат го: „Можеш ли само вола да ни продадеш?“. Той отговаря: „Не, вола с кученцето. Който иска да купува, така продавам. Това е новият начин за продаване. Евтините работи скъпо се продават, а скъпите – евтино“. Един вижда, че волът е хубав и дава парите, купува го. Селянинът казва: „Господи, каквото обещах, ще го изпълня“. Питам сега: каква е неговата идея за Бога? Той е обещал нещо на Бога, но иска да Го измами, мисли, че неговият Господ може да се измами. Купува за един лев свещ на Бога, а взема деветстотин деветдесет и девет лева и с тях си купува друг вол.

Аз съм имал често следната опитност. Като дойде някой и каже: „Ти, Учителю, много знаеш, всичко знаеш“, отговарям: „Зная“. Но като му кажа някои неща, отвърща ми: „Кой ти каза това, кой ти го подшушна?“. Има неща, в които хората не вярват. Както и да е, прав е човекът – все някой трябва да ми го е казал. Казал ми го е някой, но не онзи, който той мисли. Най-напред ми говори светлината. Светлината ми е казала. Или ми е казало някое друго същество, което може да е извън Земята. Някой ще пита: „Да не ви го е казал някой ангел?“. Казвам: „Ангелът с такива работи не се занимава“. Какво нещо са обикновените духове? Те са на разни степени на развитие. Някои от тях се занимават с такива работи, с каквито се занимават хората.

Когато Гал³⁴ изучавал френология, видял един прост човек да избира петли, които могат да се борят – петли юнаци. Гал го попитал как познава кои петли са добри борци и могат да побеждават. Онзи му казал, че петлите имат един белег, и му го показал. Гал се възползвал от думите му. Този човек е наблюдавал петлите, които са юнаци и могат да се борят, и открил един център, развит в главите им. По този начин и Гал открил една способност и центъра на тази способност в човешката глава. Гал дава цяла една теория, изяснява на кое място в главата е този център.

Всеки един от вас знае нещо, но всичко това трябва да се систематизира. Често ви хрумва една идея, която не е вярна. Например вие мислите, че сте добър, но в какво седи добротата на човека? Най-първо, човек не може да бъде добър, ако няма самообладание. Това е външната страна. Добрината е нещо вътрешно. Доброто още не го знаем какво е. То е един резултат на самообладанието. После, вие не можете да бъдете добър, ако не мислите правилно; не можете да бъдете добър, ако не сте справедлив, ако не сте щедър, ако не сте услужлив, ако не говорите сладко на хората навсякъде. Казвате: „Аз съм добър“, но разбирате външното проявление на доброто. Доброто е една вътрешна целокупност. Вие имате понятие за доброто само като външна проява, например като направите една добра постъпка. Това не е още добро. Добрата постъпка произтича от доброто, но не е още добро. Доброто е целокупност. И ако вие разбирате за-

кона на Доброто, във вас ще се явят ред чувства и способности, които трябва да развиете. Ако нямате самообладание, ще дойде обратен резултат.

Как се получава самообладанието? Вие сте нервен човек, а щом сте нервен, трепери ви ръката. Най-първо, за да се самоовладеете, ще започнете да чертаете линии върху къс хартия. Ще изпишете една тетрадка, за да се самоовладеете. Ще кажете, че си губите времето. Разумно употребеното време не е изгубено. Времето не се губи. Най-първо ще се научите да чертаете линии от ляво надясно – не само веднъж, но много пъти. Нервен сте и се заканвате на някого: „Като го срещна, ще го надялам хубаво“. Не, като го надялате, ще си развалите работата. Започнете да броите: 1, 2, 3, 4, 5, 6... 100 и така нататък, и ще дойдете до едно място, където тази идея, която имате, ще се смекчи, ще утихне. Ако кажете на някой умен човек, че е много лош, той ще се поправи, а неговото лошо ще дойде във вас. Тогава тази болест, също като инфлуенцата, ще се пренесе у вас и вие ще започнете да се дразните. Аз съм наблюдавал това.

Някоя жена иска да обърне мъжа си, да стане набожен, а аз виждам, че като стане той набожен, жената ще влезе на неговото място. Тя не разбира закона. Исква мъжът ѝ да стане набожен, та тя да върши каквото си иска; иска един набожен мъж, за да ѝ играе той по гайдата, да ѝ върви по вода. Набожният мъж трябва да мисли правилно. Набожната жена трябва да мисли, да чувства и да постъпва правилно. Вие не можете да бъдете набожни, ако не мислите, не чувствате и не постъпвате правилно. Не искайте другите да бъдат точно така набожни, както сте вие. Искайте всички хора да обичат, но не така, както вие обичате, иначе ще влезете в големи противоречия.

Да обясня още по-ясно. Искайте хората да ядат, но не настоявайте да ядат това, което вие обичате. Например вие обичате круши. Приятелят ви може да иска да яде не круши, а ябълки. На една трапеза са сложени три круши и три ябълки – вие обичате крушите, а той обича ябълките. Ако искате той да бъде като вас, ще си създадете нещастие. Не трябва да бъдете еднакви, понеже така ще се обезсмисли животът. И приятелят ви като говори, да не говори така,

както вие говорите; като мисли, да не мисли така, както вие мислите – да мисли по своему, да не употребява същата форма, защото там е красотата. Той иска да бъде красив, но да бъде красив не в тази форма, която вие имате.

Вие искате да бъдете духовни и всички да сте мълчаливи. Не, човек не може да бъде мълчалив. Особено този, който не мисли, бърбори много. Но и не винаги точно този, който мълчи, мисли. Умрелите хора мълчат, но това не е мълчание. Под *мълчание* се разбира съзнанието да е будно и човек да мисли. Само мислещият човек може да мълчи, да слуша и преценява, да обяснява нещата много добре.

Казвате: „Толкова години вървим по този път и какво сме придобили?“. Е, какво сте учили толкова години? Идва един и пита: „Какво има в ръката ми?“. Държи, скрита в ръката си, ябълка. Ти си ясновидец, но нищо не виждаш. Или някой, като държи ръката си затворена пред вас, ви казва: „Чифт или тек? Ако можеш да налучкаш какво има в ръката ми, ще ти го дам“. Казвате: „Чифт“, а то е тек. Правете упражнения. Нека да дойде един ваш приятел, да ви покаже затворената си ръка и да ви попита чифт или тек има в нея. Така ще правите опити веднъж, два пъти, три пъти и прочее, така ще дойде знанието.

А вие седите и мислите, че знанието ще ви дойде по закона на наследството. Не, освен че няма да дойде, но и това, което имате, ще загубите. Има един закон на безразличието. Ако човек не работи върху себе си, ще дойде законът на безразличието. Някои от вас искате да ви се открият нещата. Хубаво, може и да ви се открият, но трябва да ги разберете. Какво означава това, което написах на черната дъска?

това

that

Вие казвате: „Кенди исан, кенди окумаз“. Тази турска поговорка значи: „Сам си пише, сам не може да чете“. В Природата няма неща случайни, всяко нещо има своя смисъл. Това е една азбука, която трябва да знаете да четете. Аз ви давам тези неща за изяснение. Графологията³⁵ е една специфична

наука, но във всичко има графология. В цялата Природа има физиогномия³⁶; в цялата Природа има френология³⁷. Всяко нещо си има знак, символ, чрез който говори. Тези знаци трябва да се изучават. Седите, почесвате се по тила и тръгвате – щом се почесвате по тила, и това означава нещо.

Има една наука за чесането. Някой път, като се почешете, пари ще вземете, а друг път, като се почешете, пари ще дадете. Някой път, като се почешете, стомната ви ще се счупи или ще се препънете с нея, а друг път, като се почешете, ще ви дадат една нова стомна. Не че тези неща стават от чесането. Ще ви обясня. Седите замислен, нямате дори пет пари. Казвам ви: „Един ваш близък роднина е пристигнал от Америка и може да ви помогне“. Очите ви се отварят и вие се развеселявате, заинтересован сте. Една дума само причинява това и вашето лице се изменя. Това може да е подигравка от някого, но което ви е казано, то ще стане. Даже често, когато някой човек иска да ви излъже и ви каже нещо, нещата стават. Отива един човек при друг и му казва: „Защо стоиш цял ден на тази плоча? Богатство има под нея“. Онзи разкопава и намира богатството под плочата. После отива, намира човека, за когото мислеше, че лъже, и му казва: „Много ти благодаря“; и си прави къща с тези пари. Та често, когато някой иска да излъже някого за нещо, случва се, че то става.

Има един закон: всяка една мисъл, която минава през вашия ум, всяко едно чувство, което минава през вашето сърце, всяка постъпка, която минава през вашето тяло, тези мисли, чувства и идеи ще се реализират – може да мине една година, може да минат двадесет години, хиляда години. Но да оставим хилядата години – всяка идея в продължение на двадесет и две години ще се реализира, това е крайният период.

Една мисъл, дошла във вашия ум, ще се повтаря. Всички вие трябва да бъдете много внимателни, когато мислите, но не да ви е страх. Понеже вашата мисъл е част от желанието на хиляди други същества, които мислят, затова тя ще се реализира. Има известни групи разумни същества в Невидимия свят, които искат да направят някоя работа, ня-

кое дело, но не могат, и тази идея ще влезе във вашия ум и ще се реализира.

Ще дам един пример само за обяснение. Някой ви казва: „Вземи си един лотариен билет“. – „Колко струва един билет?“ – „Двадесет и пет лева.“ Вземате този билет, спечелвате петстотин хиляди лева, но трябва да имате връзка. Има известни числа, които имат значение. Всеки може да знае ще спечели ли, или не. Когато взимате един билет, ако имате само една светла линия в ума си, ще спечелите. Вие имате три тъмни линии – билетът ви нищо няма да спечели. Това показва, че трябва да стане една положителна промяна във вас. Тези тъмни линии трябва да се махнат от ума ви и да остане само светлата линия. Ако остане само светлата линия, ще спечелите; и последния билет даже да вземете, ако имате една светла линия в ума, ще спечелите. Да се премахнат всички тъмни линии; или другояче казано: когато се махнат всички препятствия, няма да се спъвате.

Идва някой при мене и ми казва: „Я се помоли за мене, да спечели билетът ми“. Казвам му: „Това ми остана на мене, да се моля на Господа за тебе“. Той ми казва: „Колкото спечеля, ще ти дам една част, ще ти дам сто лева“. Казвам му: „Само за да клекна, колко много енергия ще похарча, ще похарча за това хиляда лева. А да изпратя телеграмата до Господа, ще похарча хиляда милиона – Господ е толкова далече. Вземи си стоте лева и не ме карай да коленича, да се моля, защото ще ме държат отговорен, че за сто лева съм похарчил толкова енергия. Даже и хиляда лева да ми дадеш, пак ще ме глобят. Защо да смущавам Небето?“. Само при известни условия мога да се моля за някого. Някой ми казва: „Помоли се на Бога да ми дойде един слуга“. Няма да се моля за това. Ще отида при този човек да му стана слуга. Мога да слугувам един ден, един месец; това е една философия.

Ние мислим, че на Бога трябва да се молим и за малките, и за големите работи. Така ще си напакоstim. Господ гледа на ума ни. Той ни изпитва. Като дойде един човек при нас и каже: „Помоли се за мене, за моята болест“, какво трябва да правим? Като дойде при мен болният, аз не се

помолих, но го изпъдих и той оздравя. Той казва на ума си: „Това е едно благо“ и оздравява. Забелязал съм, че често, като дойде някой да иска пари, аз нямам, но идва някой друг и му дава. Онзи, който получава парите, ми казва: „Много ти благодаря“.

Понякога, като искаме да се избавим от неприятности, налитаме на други. За някои работи трябва известни условия. Ако въздухът е влажен и студен, ти не можеш да пишеш. За да можеш да се молиш и да мислиш, трябва ти една благоприятна среда, трябва ти няколко думи, за да ти помогнат. Ти не можеш да се молиш, ако въздухът, който влиза в дробовете ти, не е добър. Казвам: може да ти помогне един човек, който е отреден да ти помогне в дадения случай. Но той не е отреден само за тебе. Един чифлик, който е направен на пътя, не е направен само заради тебе, но и заради хиляди хора, които минават по този път. На някой човек е отредено да ти помогне – трябва да вървиш по онзи път, където е този човек. Не може да ти се помогне, ако не вярваш. Какво значи да вярваш? Да вървиш по един път, където е скрито щастieto ти.

Някои от вас сте по-възрастни и имате идея да отидете на Небето, при Господа, при Христа. Какво разбирате под това *да видите Христа*? – „Видях Небето.“ Добре, видяхте Небето, а после? Например отивате на един концерт. Трябва да имате ухо, за да разберете всички онези парчета, които са в програмата на този, който свири, и за да остане във вас това, което сте слушали – това е важно за вас. Ако отидете на Небето и не можете да слушате музиката на истината, музиката на правата мисъл, музиката на любовта, тогава какво ще бъде вашето положение?

Каквото и да правите, вие все имате предвид да не страдате. На Земята можете да бъдете щастливи и в най-големите страдания. Сега няма да ви обяснявам как, но това е най-лесната работа. Няма по-лесна работа от това да бъдете щастливи, но ако знаете как. Сто врати може да отключите, ако имате ключ в джоба си. Ако нямате ключ, колкото и да викате, каквото и да правите, не можете да отворите. Щом имате ключа, отваряте – нищо повече.

Какво означава това, което написах и начертах на черната дъска? Какво виждате? Всички виждате еднакво. Аз ви показвам една златна монета, една английска лира стерлинг. Един от вас, като има злато, ще иска да си купи книга, друг – обувки, трети – шапка; някой друг ще мисли да купи залъгалка за децата си или да пътува. Следователно тази златна монета ще произведе в ума ви разни образи. Всички виждате монетата еднакво, но няма да мислите еднакво за използването ѝ.

Един познат, който се е занимавал със спиритически сеанси, ми разказа как духовете веднъж му казали: „Ти стани довечера в 12 часа и ние ще ти се изявим, ще ни видиш. Ще застанеш пред огледалото и в него ще ни видиш“. Той продължи разказа си: „Аз отидох, изтъпаних се пред голямото огледало и гледах в него от 11 до 12 часа, но никого не видях. Мисля си: „Нали ми обещаха?“. Те ме попитаха: „Кого виждаш?“. Отговорих: „Себе си виждам“. Те ми казаха: „Не себе си, но едно магаре“.

Ти казваш, че виждаш себе си. Това е едно погрешно схващане. Не си виждал себе си, но магарето. Това, върху което ти живееш, то е едно магаре; под това се подразбира твоят автомобил, твоята къща – твоята къща е едно, а ти си друго. Какво подразбират хората, когато кажат на някого, че е магаре? Аз не зная каква е идеята във вас. Магарето е упорито, но е много умно. Ако искаш хубава вода, магарето ще ти я покаже, то е професор. Където магарето пие вода, и ти можеш да пиеш; не можеш да накараш магарето да пие лоша вода. И после, инициатива има в магарето. Като го пуснеш в стадо с овце, то не застава на опашката, но начело, предвожда овцете. То има и големи уши, реве, навсякъде проповядва; казва: „Аз си давам мнението“.

Как може да се преведе думата *магаре*? *Маг-ха-ха-рец* – това значи *голям мъдрец на Земята*. Магарето било един голям мъдрец, който си дал мнението за Ева. Когато Господ направил Ева, този мъдрец я погледнал и казал: „Много е хубава, но има нещо в характера си, което ще развали Адам“. И досега жената гони магарето. Магарето е въвело дявола в Рая. Като видяло този маг, магарето му казало: „Елате да изнесете една лекция на нашата господарка, та дано си по-

прави погрешката“. Но този маг, като влязъл в Рая, вместо да поправи Ева, я развалил още повече. Магарето станало причина за първия несполучлив опит да поправи своя господар.

Не оправяйте света, щом не го разбирате. Като реве, магарето казва така: „Не оправяйте света като мене, понеже после ще ревете“. Или другояче казано: не искайте да сложите друга основа на живота, освен онази, която Бог е сложил; не слагайте излишни работи, не искайте да ставате това–онова. Гледайте да бъдете онова, което е вътре във вас, онова, за което Бог ви е създал. Достатъчно е човек да развие заложбите, които вече са му дадени; грамадни заложби има човекът.

Най-първо се научете да пишете и да изговаряте думите добре. Във вашия речник коя дума е най-силна? Идва при мен един болен и го питам: „Коя дума е най-силна? Можеш ли да ме обичаш?“. Той ме поглежда и се учудва. Питам го пак: „Можеш ли да ме обичаш?“. Той отговаря: „Като оздравея, мога“. Казвам му: „Не, преди да оздравееш, така, както си болен, да ме обичаш“. Този закон е много верен. Болният идва при мен да му помогна. Ако в дадения случай той ме обича, преди да съм го излекувал, ще оздравее, нищо повече. Ако ме обикне, ще оздравее – това е закон. Да вярваш, че като се допреш до дрехата на Христа, ще оздравееш. Като се допреш до нея с голяма вяра, образува се една връзка между теб и Христа и онези здравословни влияния на Христа минават. Така станало със жената, която имала кръвотечение – като се допряла с вяра до дрехата на Христа, болестта изчезнала от нея.

Като обикнеш добрия човек, ще оздравееш. Като повярваш в Бога, ще оздравееш. Като направиш една връзка с Разумното, ще оздравееш. Бог е най-разумното същество – като направите връзка с Бога, ще оздравеете. Като се обичате едни други, вие ще се лекувате. А като обикнеш болния, ако той е по-силен от теб, ще се разболееш. Здравият, като обикне болния, ще се разболе. Всякога този, когото обичаш, трябва да е по-слаб от теб; ако е по-слаб от теб, обичай го. Всякога трябва да обичаме по-слабия; и силния трябва

да обичаме. Ако един човек е по-силен от теб и е болен, ако ти го обичаш, ще се заразиш. Понякога ти искаш да обърнеш към Бога един човек, който има голям ум – остави го, той е голям сом.

Сега във вашия ум да не остава мисълта: „Какво знаем ние?“. Вие знаете толкова, колкото да ви бият. Всички хора са станали толкова умни, колкото да ядат бой. Всеки един от вас е скръбен. Когато срещна, все е бит и се оплаква: „Много страдам“. Казвам си: този е от учените. Той ще каже, че светът, обществото не го разбират. Аз нищо не му казвам, но зная в себе си, че човек страда от своето неразбиране. Когато дойде в мен едно страдание, аз търся причината или в себе си, или вън, и в дадения случай лесно поправам работите. Едно най-малко колебание в Духовния свят ти произвежда страдание.

Например моля се на Бога, но в мен влиза мисълта: „Господ дали ме слуша?“. Като влезе тази мисъл в мен, веднага нещо ми нарушава мира. Дойде ми едно нещастие – смущавам се духом. Моля се и си казвам: „Аз, големият човек, мъдрецът, се моля на Бога да ми помогне“. Бог ми казва: „Услужи на това дете и то ще ти помогне“. Аз се съмнявам. Мисля, че съм нещо, а детето е малко.

В Духовния свят не формата дава значението. Трябва да имаш абсолютна вяра. Когато Бог ти каже: „Чрез това дете ще ти помогна“, вярвай в това. Или казват ти: „Ще оздравееш чрез тази капка“ – ако дойде съмнението, ти губиш. Близни тази капка и после мисли за резултата. „Я стане, я не стане“ – това е мисъл материалистична. Ако приемеш тази капка, то здравето може да дойде след един месец. Ще вярваш, че ще оздравееш, нищо повече. Ако се поколебаеш, губиш. Някои хора се поколебават – като им кажеш, че ще оздравеят, не вярват.

Ти трябва да вярваш в онова, Разумното. Не прави разлика между хората, не мисли, че в дадения случай ти си по-умен от другите хора, понеже тогава ще унижиш Господа, Който е направил света. Той е направил както теб, така и другите хора – те всички са като теб. Ти си умен, радвай се, че разбираш добре, но не мисли, че си по-умен, не мисли, че Господ те е направил по-добър, по-умен от другите. Пи-

санието казва: „На по-маловажните удове Бог е дал по-голяма почит, отколкото на важните“. Да допуснем, че слагам в ръцете ви една снежна топка – тя скоро ще се стопи и нищо няма да остане при вас. Ще си приготвите шишенце и като се стопи снегът, ще сложите капките в него.

Всички неща имат смисъл. „Това го зная“ – казваш. Ако го знаеше, твоите работи трябваше да се оправят. Оправени ли са? Ако човек е добър, ще стане красив. Казваш: „Аз това го зная“. Но ти красив ли си – не. Казвам: „Човек трябва да бъде умен“. – „Аз това го зная.“ – „Но ти умен ли си?“ – „Не съм.“ Ти мислиш, че си нещо, без да си. Гледам, някой се моли за дъжд и после казва: „Аз се помолих за дъжд и той дойде“. Отиваме в другото село – и там са се молили за дъжд. Ти някой път мислиш, че твоята молитва е помогнала. Не, но понеже хиляди хора са се молили, и ти си съдействал за молитвата им. Радвай се, че сега, като се молиш, се отговаря на молитвата ти и не мисли, че само ти като се молиш, твоята молитва се слуша. Кажи на баща си и на майка си, кажи и на други хора да се молят за теб и тогава и аз ще се моля за теб.

Веднъж ме повикаха в Сливен, в едно богато семейство, да помогна на една жена, 40-годишна, на която се беше разболяла нервната система. Казах на жената: „Вие сте богати хора, може да повикате някой друг. Аз нямам на разположение такъми, нямам материали. За да си направя лекарството, ми трябват материали“. Нейните близки ми казаха: „Колкото трябва, ще платим“. Зет ѝ беше пълен, угоен човек. Казах му:

– Ще платиш.

– Плащам колкото трябва – отговори той.

– Готов ли си каквото се поиска от теб, да го направиш?

Не да платиш, но да извадя нещо от теб.

– Извади каквото искаш.

– Ще извадя нещо от теб, ти ще почувстваш, че съм го извадил, и ще го дам на баба ти.

– Извади колкото искаш. Аз обичам баба си.

– Щом я обичаш, работата ще върви напред – казах му аз.

И на дъщерята казах така и тя ми каза:

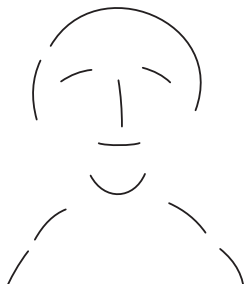
– Извади, аз обичам майка си.

Казах им: „Сега, като взема материал от вас, жената може да оздравее“. На другия ден жената оздравя и те ме попитаха: „Как стана тази работа?“. Отговорих им: „То е много проста работа“.

Вие сте много чудни. Да кажем, че имате два чувала брашно, имате и масло – как става сега точенето на баница? Аз направих една баница и вие искате да ви разказвам как съм я направил. То е изкуство, занаят. Като имате пещ, точилка, два чувала брашно, масло, лесно стават работите, но като нямате тези материали, не става нищо. Изкуството е с онези материали, които Бог е създал, човек да знае да направи разумно работите, да не греши. Всички блага, които Бог ни е дал, да ги използваме разумно, та да се прослави Бог в света. Вие казвате: „Ще накарам Учителя да се помоли“. Може да ме карате, но от чувалите ви ще взема. Всеки един от вас може да ме накара да помогна, но ще трябва да отворите чувалите си.

Помнете едно: нищо в света не може да стане без любов, без мисъл, без свобода. Три неща трябва да желаете. Вие не можете да помогнете на един човек, ако не го обичате и ако той не ви обича. За всяко нещо сложете любовта като основа. Онзи, на когото искате да помогнете, ви обича и щом се помолите с любов, тогава нещата стават – там Бог действа.

Някой път тези, които са по-близо до Слънцето, повече треперят, отколкото другите. Хората, които са по високите планини, са по-близо до Слънцето, но им е по-студено, отколкото на тези, които са в полето. Човек много пъти има погрешни схващания и страда все от много знания. Нещата отначало са далече и после се свързват.

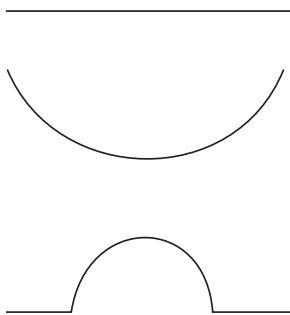

Един художник, като започне да рисува, най-първо прави скица. Когато линията е права, това показва, че центърът е много далече, голям е кръгът. А когато линията е крива, това показва, че центърът е близко и тази идея е близка, постижима. При правите линии идеята е по-далечна и постижима в по-далечното бъдеще. Който търси правото, той

е в далечното бъдеще. На един човек откъде ще му дойде щастието – отляво или отдясно, от сърцето или от ума, или от волята, не се знае. От три места може да дойде щастието на човека: от ума му, от сърцето му или от волята му.

Смирението не е качество на чувствата, а на ума. Само човек, който мисли, може да бъде смирен. Най-първо човек има известни постъпки, които произтичат от ума, после от чувствата и после от постъпките. Има неща, които произтичат от чувството на човека, и тогава човек не мисли. В теб се заражда моментално едно желание и тогава чувството взема надмощие. Виждаш един човек – обичаш го, без да е направил нещо. Понякога трябва да има защо да го обичаш, а понякога го обичаш, без да е направил нещо.

Правите линии са на мисълта, кривите линии са на чувствата, а смесените са на волята. Ако в човека преобладават правите линии и е нещастен, то нещастieto му иде от тях. Ако в него преобладават кривите линии и е нещастен, това значи, че има много влага. Ако при смесените линии е нещастен, това произтича от недоброто съчетание на правите и кривите линии. Казват: „Човек трябва да бъде добър“.

Доброто е цяло число. То е семето, което трябва да се посее. И трябва да извадим качествата, които са скрити вътре в доброто. В едно дете не трябва да се внася нищо, но то трябва да се постави в условия, при които да се прояви вложеното в него. Страданието, това е малкото пръст, която трябва да се сложи при семето, за да може то чрез светлината, топлината и влагата да прояви това, което Бог е вложил в него.

Човек трябва да е в благоприятни условия, за да прояви това, което е вложено в него – в това седи възпитанието. Например едно дете е музикално. То трябва само да се постави при нужните условия, за да прояви своята музикалност. Когато ученикът е доволен от учителя си, значи има връзка, тогава детето може да прогресира. Щом няма връзка, детето не може да прогресира. Ако ти не обичаш Стън-

цето и Земята, не можеш да прогресиращ – не само Земята трябва да обичаш, но и Слънцето. Земята е твоята майка, а Слънцето, фигуративно, означава бащата. Но ти още не си намерил Баща си. Земята ни най-малко не е майка ти и Слънцето нищо не знае за теб.

При религиозните хора опасността е следната: понеже те имат най-високи чувства, качват се на най-високите върхове на своите чувства, и понеже виждат отдалече, мислят, че всичко знаят. Това, което виждаш, не е знание; виждаш само възможностите. Ти трябва да слезеш при тях. Запомнете закона на помагането. На никого не можеш да помагаш, ако не го обичаш. Казваш, че обичаш някого, но имаш съвсем користолюбива цел. Аз помагам на някого и той ме възнаграждава изобилно – привидно като че го обичам. Ти се подчиняваш на някого, който е силен, но това е от страх; или знаеш, че някой е умен и му се подчиняваш – и това е умното, което можеш да направиш.

Най-напред човек трябва да научи, че могъществото му стои в поправката на неговите погрешки. Могъществото на човека е в това, да поправи веднага своите погрешки – там се познава силата на човека. Който не може да поправи своите погрешки, не е силен човек. Господ е могъщ. Той е направил света. Земята е била неустроена и пуста, а Бог е направил това, което сега виждаме, и това, за което представя нямаме. Сега в нас всичко е неустроено, разхвърляно, каша, тъмница и затова ние трябва да започнем да работим. За нещо се сърдиш някой път, десет години не може да ти мине и казваш: „Обиди ме той. Как така ме обиди?“. Не, да не се обиждате; а като сте се обидили, после да станете приятели.

Това, което се мъчи в нас, не сме ние. Големите предпотопни животни имаха съзнание, че са грамадни, но после загинаха. И ти имаш такива грамадни идеи и мислиш, че ще оправиш света. Ти работиш по един път, който не е Божествен. Някой човек е турен в лоши условия, за да се събудят дарбите му, а ти му даваш пари и с това ще махнеш пръстта, която е върху семето. Така, както ние искаме да поправим света, повече го разваляме, отколкото да го поправим. Ти

казваш: „Аз никого не слушам“. Тези, които повече са живели, повече знаят и трябва да ги слушаш. Човек е разложен в Природата на своите части – като се изучава Природата, изучава се човекът. Човек още няма ясна представа за себе си, не вижда себе си, още не знае какъв е образът му. Това, което е в него, сега още е привидно негова форма. Можеш да познаеш един човек само когато го обичаш. Без да го обичаш, не можеш да го познаеш. Външните условия и вътрешната деятелност слагат известен отпечатък върху човека. Като погледнеш свещениците, те си имат известен отпечатък; дипломатите и търговците – също. Като погледнеш един човек, можеш да познаеш дали е инженер, архитект, свещеник, търговец и прочее.

Зад всички форми стои нещо велико. Христос е казал нещо, но зад всички Негови думи стои нещо велико, което трябва да се разбира. Например Той говори за кротост, за Царството Божие и прочее, но всичко това трябва да се разбере, трябва да се влезе във вътрешния смисъл на нещата. Любовта и Мъдростта са неща неразбрани. Ние мислим, че разбираме какво нещо е Любовта, но нито нея разбираме, нито Мъдростта. Има безброй неща, които трябва да се знаят; трябва да знаеш и как да направиш тяхната връзка. Професорът не може да учи заради теб. Той ще ти преподава, но ти ще учиш, ти ще работиш. Реалността ще я облечеш в най-простата ѝ форма; ти ще се облечеш първо в най-простата си дреха и после – в най-хубавата си дреха.

Като дойде съвършеният човек, той ще бъде готов да разбере съвършените форми. Ако дойде някой по-учен от теб, ти може би няма да се радваш, а ще ти стане мъчно – това е неразбиране. Хората се залъгват по два начина: на едни им действат отвън хубавите форми, а на други им действа това, което отвън не е толкова хубаво, но вътре е ценно.

Отче наш

23. лекция, 6 март 1935 г., София, Изгрев

НАЙ-ДОБРИЯТ ПЛОД

Добрата молитва

В Евангелието се казва: „Бог е Дух и които Му се кланят, с Дух и истина ще Му се кланят“. Този стих е лесен, но не е разбран, мъчен е за приложение. Освен това е казано: „Път, Истина и Живот“. Пътят е нещо понятно, но за Истината е друго. Хората казват: „Каж ми ти истината“ – значи кажи я така, както я знаеш. Каж ми ти истината: тази работа ти ли я свърши, или не? Може да е добра, или да е лоша работата. Да кажеш истината – хората разбират да кажеш доброто или лошото. В дадения случай, да кажеш каквото си направил – това хората считат за истина. И живота на Земята хората го разбират така: ако не си здрав, ако имаш много несгоди, казват: „Лош е животът“. Често свързваме външните условия на живота със самия живот, и като са лоши, казваме, че животът е лош.

Има една голяма опасност. Мъчно е да учиш една баба, 85-годишна, да пее. На всичко можеш да я научиш, но да избиеш от нейната глава годините ѝ, това е мъчно. Тя ще каже: „Аз съм на 85 години и да ходя да пея с децата!“. Аз и досега не съм виждал 85-годишна баба в певчески хор. Привеждам това като един отделен факт. Много работи може да са ясни на един човек, но да не може да ги приложи.

В една реч, каквато и да е, човек трябва да бъде крайно внимателен, за да не си оцапа езика. Най-мъчното изкуство в света е да не се оцапа езикът; по-мъчна работа от тази на Земята не съм срещал. Всичко друго можеш да направиш, но дойде ли до това да не си оцапаш езика, не можеш. Например знаеш нещо за някого. Отгоре нещо те бута и ти казва: „Мълчи!“, но друго ти казва: „Каж, нека знаят хората“. И като го кажеш, ще започнеш да се извиняваш вътре в себе си. После ще питаш някого: „Направих ли грях, като го казах?“. Ще ходиш да питаш дали си направил грях – това е

цял един процес. Така е у всички хора. Кога са го учили това нещо, не се знае, дълга история има.

Във всички окултни школи Учителите, които са идвали, са имали различни системи, за да отучат учениците от вредни навици. Например да се отучиш от навика да се почесваш, като се молиш. Не е грях, в реда на нещата е – всички се чешат, но щом човек стане ученик и иска да се дисциплинира в живота, той трябва да стане господар на външните влияния. Представи си, че те боли крак; или че работите ти са били уредени, но един ден пропадаш, сбъркал си нещо и ти вземат къщата; или представи си, че баща ти умира. Важното е, каквото и да ти се случи, да бъдеш спокоен.

Една млада сестра отива да пее при учителката си. Пейт една песен, в която има едно сериозно място, а сестрата на това място пее засмяна. Учителката ѝ казва: „Сериозна работа е, не трябва да се смееш. Песента е такава, а ти като че на сватба отиваш, ухилила си се“. Това се случва с мнозина. Идва един при мен и ми казва: „Представете си, на еди-кой си му пукнали главата“ и се смее. При това е религиозен човек. Ако се смееш, че на някого са му пукнали главата, то след като му я превържат, пак ли ще се смееш? А след като оздравее, какво ще правиш? При какви условия човек може да се засмее? Ако главата е направена от тиква и се пукне, можеш да се засмееш, но ако пукнат същинската глава на човека и мозъкът му излезе навън, ни най-малко не бива да се смееш. Ако си учен и добър човек, ще бъдеш сериозен.

В живота има неща, които за вас са неестествени. Ние сме сериозни само при нашите болести, само относно това, което ни засяга, а щом са засегнати другите хора, не можем да влезем в тяхното положение. Сега това не го вземайте в частност. Аз вземам този факт, за да се види колко е мъчно човек да се дисциплинира. Коя е причината един ангел, като дойде от Небето между хората, да живее само десетина години? Той може да пропадне така, както един човек може да пропадне, ако не владее ума си; ако не владее сърцето си, пак може да пропадне; и ако не владее постъпките си, пак може да пропадне.

Има нещо в Природата, което не се дели – и голямото не се дели, и малкото не се дели. А има друго нещо в Природата, което се дели. То нито е голямо, нито е малко – то е многото и малкото. *(Тук думата „малко“ се употребява в първия случай в смисъл на „дребно“, а във втория случай – в смисъл на „малко количество“.)* Това, малкото, което не се дели, като влезе в многото, дели го; и понеже многото е много, малкото го дели на големи късове. А когато малкото, което не се дели, влезе в малкото, което се дели, дели го на малки късове.

По някой път вие може да влезете в голямо стълкновение със себе си – искате да разделите нещо в себе си, а то е неделимо. Цял живот да се мъчите, няма да можете и една пращинка от него да отделите. А има друго нещо в живота, което се дели, и ако искате то да остане през целия ви живот неделимо, цялата ви работа ще остане напразна.

Например много е мъчно през целия си живот да не кажете нито една лоша дума – то е делимо. И най-големите светии го правят; понякога и светията се изпусне и каже нещо. Защото да кажеш нещо лошо, това е от делимото, но гледайте, като го делите, поне да не е на големи късове, но да е на малки. Все ще направите една грешка, не можете да не я направите, то е немислимо, но гледайте да направите от малките, а не от големите грешки. Всичката философия е в това – като направите една грешка, тя да е малка, а не голяма. Като дойде до приложение на закона, то е една дълбока философия.

Понеже съществува злото, гледайте по възможност да направите най-малката грешка и най-малкото зло. Не може ли някой път да не направите зло? Все ще го направите, понеже то съществува. Щом дойдете до доброто, тогава гледайте да направите най-голямото добро. Там не спазвайте същия закон. Грешката е сянката на злото. Щом аз слагам сянка на едно лице, то ще изпъкне; щом слагате сянката на един нос, той ще изпъкне. Без сенки нещата не могат да изпъкнат.

Вие си задавате въпроса: „В света без зло не може ли?“. Аз ви питам защо задавате този въпрос? Питам защо зада-

вате и въпроса: без смърт не може ли? Смъртта е резултат на една постъпка. Така, както разбираме живота, и той е резултат. Да умреш, това е резултат, но дали да умреш, това зависи от теб. А да живееш, това не зависи от теб, тоест не си ти, който ще си дадеш живот – друг трябва да ти го даде. Защото преди да се е проявил животът, не можеш да допуснеш, че в теб има въннение за живот, не можеш да искаш живот. След като имаш живот, можеш да искаш повече живот. Животът ти е даден, защото излиза от Бог.

Ти казваш: „Искам повече живот“. Всъщност ти не можеш да искаш и повече живот – това е неразбиране на живота. Животът е нещо неделимо и той не може да бъде повече или по-малко. Искаш повече живот, защото мислиш за живота на многото и на малкото – това е вече материя, свързана с известни изгоди и условия. Например казваме: „Той има изобилен живот, по-добър живот“ – това са наши понятия. Животът е неделим. Но в този живот ти можеш да станеш причина да го изгубиш, да изгубиш условията му – не самия живот, но условията, при които той може да се прояви.

Например това, да имаш желание да те обичат, е един вътрешен стремеж. Защо искаш да те обичат? Това е една потребност, една необходимост в живота. Ти искаш да имаш по-голям прозорец, за да влиза повече светлина. Не прозорецът създава светлината, но големият прозорец ти дава възможност да влиза повече светлина за теб. Който не разбира, може да мисли, че прозорецът изпуска повече светлина. Лампата свети, дава светлина, но светлината не се образува от нея; светлината си съществува и се проявява чрез тази лампа.

Знаете ли на какво прилича това мое разсъждение, което самият аз не одобрявам? Идва някой и ми разказва дълго и подробно за един факт, който с четири думи може да се изложи и да се разбере. Иван или Драган вчера е заминал за другия свят. Това е факт, а той ми говори най-подробно как е боледувал или как се е мъчил и тъй нататък. На мен фактът ми трябва: Иван е заминал за другия свят. Е, на добър път. А той седне да ми разказва как Иван е боледувал,

пари нямал, деца имал и прочее – цяла история. Казвам му: „С какво може да се помогне на Иван? Умрял – умрял!“. Той казва, че жена му плачела. Не може да му се помогне! И деца имал. Не може да му се помогне! Пари нямал. Не може да му се помогне! И да искам, вече не мога – заминал си е човекът. – „Да отидеш на телеграфа и да му телеграфираш да се върне.“

Сега ще ви приведа един анекдот. Някой може да се обиди, но ще ме извините. Този анекдот обяснява най-тънката политика на света – по-тънка от нея няма. И по-висока политика от нея няма. Който я знае, ще разбере, че тя е истинска. Оженил се някой за много видна мома от богато семейство. И тя добра, и той добър. Родили им се две деца. На тази жена ѝ дошло наум за Великден да поиска много скъпа рокля. Мъжът ѝ казал:

– Миличка, нямам пари, ще влезем в дългове, ще ни продадат и къщата.

– Не, тази рокля ми трябва, без нея ще стане най-голямото нещастие.

– Разбери, нека за някой друг Великден да е тази рокля, не за този.

– Не, за този Великден искам да се облека.

Той не се съгласил и тя припаднала – пулсът ѝ спира, ще умре. Потичат му създи и той си казва: „Е, човештина, за една дреха уморих жена си. Трябваше да мисля – тези деца кой ще ги гледа?“. Казва ѝ:

– Моля ти се, дрехи ще купя, всичко ще купя, само се съживи. Кой ще гледа децата? – и пипа пулса ѝ.

Тя въздъхва и казва:

– Ще се върна.

Това е политика. Тя прави голяма жертва, като се връща от другия свят, от Баща си. И мъжът казва: „За една дреха, за един фустан би ли трябвало да уморя жена си? Ще купя, нищо повече. Че много пари струвала, че къщата щяла да се продава, няма нищо“.

Ние може да се смеем на тези състояния, на тези приказки, но в нас често има такива състояния. Като не се случат някои работи така, както искаме, ние припадаме, отиваме

в другия свят и казваме: „Не се живее вече!“. Трябват какви ли не обещания, докато човек се свести от противоречията, в които попада. Все пак трябва да кажеш: „Миличка, каквато рокля искаш, ще ти взема, само се върни, че децата кой ще ги гледа“ и тя ще каже: „Ще се върна“.

Аз съм доволен, че успях да го кажа така, че да не се обидите. Дълго време мислих как да го кажа, за да излезе гладко, защото тези работи са много хапливи. Това е политика. „Ако не се облека с такава рокля, ще стане нещо“ – предупреждава жената, а той е материалист, не вижда, че ще стане нещо, и мисли, че може да се отложи. Има някои работи, които не трябва да се отлагат. В дадения случай можеш да играеш две роли: или на възлюбения, или на възлюбената. Как трябва да постъпиш? Умният човек не трябва да чака, а още преди жената да е поискала роклята, 5–6 месеца по-рано трябва да я даде, за да няма припадък, и тя да каже: „Колко умен е той! Прочел е мислите ми“. Ако мъжът не знае да чете мисли, жената ще отиде на другия свят и той ще трябва да хване главата ѝ и да се моли: „Миличка, върни се“. Това е най-хубавото помилване – от сърце. Той казва: „Колко беше добра, колко хубаво ми готвеше, гледаше децата. А сега, като умря, какво ще се прави?“.

И на вас казвам: гледайте да не припадне вашата невеста; когато иска рокля, не ѝ отказвайте, че после да не се молите да се върне. Като се върне, идва и изкушението. Аз не казвам, че се е преструвала. Тя е припаднала, но като се върне, идва най-тънката дипломатия. Тя ще каже: „Имало лесен начин за тази работа“ и ще започне по-майсторски да го прави – втори път, после трети път. Ще се усъвършенства в тези припадъци и ще викаш лекари за консулт. От един припадък ще се образува навик и лекарите ще кажат: „Пулсът е неправилен. Нервната система на жена ти е съвсем разстроена“. После идват лекарства, церове, наставления.

Изводът, който правя, е този: винаги трябва да се пазим от един навик, който може да ни увлече в изкушение. Ето друг навик: нещо си чул, но не си го проверил, и го разпространяваш, като казваш: „Аз чух това и това“. И в това разпространение, в тази вестникарска новина няма нищо вярно.

В света има две влияния: влияние на силния, но добър човек, и влияние на силния, но лош човек. Може един добър, но слаб човек да е под влиянието на един силен човек, чиято мисъл е лоша. Този човек е положителен. Аз вземам понятието *лош човек* в най-обикновен смисъл. Случва се човек да говори или постъпва, без да обмисля последствията от това, което ще каже, да мисли много повърхностно, без избор на думите. Този човек не е лош, но не мисли добре.

Например съвременните дипломати са много внимателни. Думите им са крайно подбрани, понеже всяка дума може да се изтъкува криво. Дипломатът никога няма да говори върху предмета, който е скрит в ума му, а ще говори за обикновени работи, и то много изящно. Дипломатите имат изящен език. Някои може да не одобряват този език, но той е отличен. После, те са добре облечени, държат се много добре и са много учтиви. Всичко могат да търпят, спокойни са, няма да забележите ни най-малка промяна у тях. Ще вземат дрехата ви и ще я държат, за да се облечете. След като си заминете, ще кажат в себе си: „Намазахме колата!“. Това никой не го знае, не се изнася навън и те са довольни, че са скрили своята мисъл.

Питам: не е ли хубаво понякога човек да скрие своето негодувание? Може ли да скрие човек своята сиромашия? Може да скриете и богатството си. Това хората вече са го научили – обличат се в по-скромни дрехи, за да помислят другите, че не са богати, че не разполагат със средства. Вие не знаете, че този, който е облечен просто, е богат, а не беден, и не знаете, че бедният, който не е така просто облечен, е беден. Кой е беден? Има бедни, които нямат нищо, но има други, които само казват, че са бедни.

Да определим: в живота има неща, които не се крият. Кое не се крие? Не се крие светлината, не се крие топлината, животът. Живота не може да го скриете, той винаги се проявява. И разумността не се крие. И любовта не се крие – тя се проявява веднага в лицето и в движенията. Любовта си има особени линии.

Богатият по какво се познава? Човек, който е богат, който има ливади, къщи, има една много изправена стойка. Той

има на какво да уповава, има самочувствие, върви изправено. А който е закъсал и мисли, че няма нищо, той е приведен. Единият е много разширен, ходи свободно, а другият е малко сгърчен. И във вашите вярвания сте такива: когато вярванията на хората са прави, те вървят като богати, а щом закъсат в своите вярвания, прегърбват се, клюмват.

Изкуството седи в това, да не прекъсваме съобщителните условия, при които животът се проявява. Вие сте здрав, но може да дойде мисъл в главата ви: „Ще бъда ли винаги здрав?“. Или може да сте богат и да си кажете: „Винаги ли мога да бъда богат?“. Винаги можете да бъдете. Умният човек винаги може да бъде богат. Казвате: „Ти сигурен ли си?“. Щом сте умни, винаги можете да бъдете богати. Но щом стане нарушение във вашия ум и изгубите светлата мисъл, тогава резултатите на богатството могат да се изменят, и добрият живот ще се измени, всичко ще се измени. Щом човек изгуби онези закони, при които се регулира човешката мисъл, формите на живота вече се изменят.

Пак идваме до двата закона: има неща в света, които не се изменят, и има неща, които се изменят. Следователно не се старайте да делите това, което е неделимо – то остава неделимо. И голямото, и малкото не се делят. А това, което се дели, не се старайте да го правите неделимо. Което се дели, делете го, а което не се дели, оставете го неделимо, с него си служете. С това, което не се дели, можете да разделите това, което се дели. Неделимото дели делимото, несъбираемото образува събираемото. Това, което само по себе си не може да се събира, то събира нещата.

Живият човек събира нещата, не умрелият. Значи животът събира. Животът може да събере умрелите, а умрелите не могат да съберат живите. Следователно смъртта е от делимите неща, а животът е от неделимите. Животът може да събере 100–200 души и да им направи паметници. Умрелите хора никога не могат да направят паметници на живите. С какво се отличава животът? Животът може да направи паметник на смъртта, а смъртта не може да направи паметник на живота, но и животът няма нужда от никакви паметници.

Тогава питам: в живота с паметник ли да сте, или без паметник? Някой може да каже: „С паметник, разбира се“, а аз казвам: аз искам без паметник. Аз казвам на себе си: „Слушай, на теб никакъв паметник не ти трябва. Ти можеш да направиш колкото си искаш паметници, но на теб, на човека, никакъв паметник не ти трябва“.

Каква е разликата между умрелия и живия човек? Има разлика. Животът може да направи паметник на смъртта, а смъртта не може да направи паметник на живота. Следователно животът спада към неделимите неща, а смъртта към делимите. Не е лошо да умреш, защото, ако не умреш, няма да имаш паметник; ако искаш паметник, постарай се да умреш и ще ти направят.

В Съединените Щати правят цяла планина на един голям паметник³⁸, с грамадни образи, видими отдалече, на Джордж Вашингтон³⁹ и други трима видни американски президенти – американска работа! Казват, че паметникът струва толкова, колкото са стрували египетските пирамиди; доста пари са дадени. Ще кажете: „Защо харчат тези пари?“. Нека ги харчат, да се създава работа на хората.

Не че нямате работа, но си казвате: „Да си създадем работа“. Истинската работа си съществува. Природата ви е създала доста работа, накарала ви е например да ядете – уста и зъби ви е дала. Ядете и казвате: „Колко приятна работа“. Може да кажете: „Не искам да работя“, но Природата ви казва: „Само малко посдъвчете, много малко“. После ще вдишвате и ще издишвате въздуха. Работа на Природата е и тази – да мислите. Това е много лесна и приятна работа.

Какво ви струва да си помислите нещо? Мисълта е работене. Ще каже някой: „Помисли си сега за някой красив човек“. Има една опасност. Вие казвате: „Ще си помисля, но тази красива мома съществува ли?“. Разбира се, че съществува. Щом мислите за нея, тя съществува, щом не мислите, няма я. Е, може да си помислите и за една грозотия. Съществува ли? Съществува. Коя е грозната мома? За мен всяка мома, която умира, е грозна. Грозната мома, това е смъртта. А коя е красивата мома? Която живее.

Сега правя извод, който е много верен психологически. Всеки, който иска да бъде красив, непременно трябва да възприеме живота. Животът сам по себе си е красив, той дава най-хубавите форми, ако не му се сложат никакви препятствия. Един ангел е красив, светлина блика от него. От човека не блика, понеже той няма такъв извор на живот. Някой път искате да бъдете красиви, искате да се подмладите. Старостта за мен е признак на смъртта, а младостта е признак на живота. Искате живот – мислете за младостта, но ще станете ли млад, това е друг въпрос. Мислете за младостта, защото иначе старостта сама по себе си ще дойде, ще ви каже: „Добър ден“ и въпросът ще се свърши. За старостта няма какво да мислите.

Същият закон е и за доброто. Вие искате да бъдете добри. Не говорете на другите хора: „Аз искам да бъда добър“, но като станете сутрин, кажете в себе си тихо, не на глас: „Добър ще стана. Искам да бъда добър“. Не добър в обикновената форма, защото вие вече сте добър. С проявяването на доброто, във вас ще започнат да се проявяват всички външни условия на живота.

Не мислете, че животът може да се подобри изведнъж, физическият живот се подобрява постепенно. Според степента на това, което става вътре във вас, и дотолкова, доколкото искате да бъдете добър, ставате по-разположен и условията вече се изменят. Като бъде човек добър, той ще се избави от много нещастия. Малко ще боледува, няма да пада, няма да си чупи главата, няма да губи жена си, децата му няма да умират и приятелите му ще бъдат верни. Доброто носи всичко със себе си. А щом се разколебае човек в доброто, след него идват всички неприятности. Изобщо законът за единния живот е верен. В колективния живот има едно изключение, но то се дължи на индивидите.

Спорят двама души кое е добро и кое не е и дълго време въпросът седи неразрешен. Вземете доброто така, както вие го разбирате. Аз разбирам доброто като един целокупен резултат. То не седи в една постъпка, то е завършен резултат на един отличен живот. Най-добрият плод на живота, това е Доброто. Аз така мисля: щом имате Доброто, имате най-

добрия плод, имате вече едно богатство, на което можете да разчитате. Щом станете сутрин, кажете в себе си: „Искам да бъда добър“. Тази доброта не е за хората, но за самите вас, понеже ще бъдете повече разположен, ще имате повече мир. Ако имате някакъв талант, ще го развиете: ще пеете, ще свирите, ще работите. Вие ще забогатеете, понеже доброто е резултат на добрия живот и външните условия се подобряват, а щом те се подобрят, няма да ходите да се молите на този и онзи да ви направят някаква услуга.

Понякога да помолиш за услуга е хубаво. Вие изпада-те в крайности и казвате: „Аз не искам да прося, не искам никой да ми услужва“. Колко пъти една овца ти е услужвала? Колко пъти една ябълка ти е услужвала? Ако не искате никой да ви услужва, не късайте плода на ябълката, на овцата няма да вземате вълната и няма да издоявате кравата. Мислите, че сте самостоятелни – не е така. Исайте оттам, откъдето тече млякото на Любовта – от живота исайте. Не исайте от смъртта, а от живота – това е правилното. Някой казва: „Аз от него нищо не искам“. Да, правилно е, понеже смъртта е там, а от смъртта не се иска. Но минете ли оттам, където е животът, откъснете си.

Когато човекът беше в Рая, Господ му каза: „Не късай от това дърво, то е смъртта, късай от всички други дървета“. Казвате: „Защо да не откъсна?“. Може да откъснете, свободни сте, но от последствията не сте свободни. Късайте от това, което носи живот в себе си. Исай оттам, където тече животът. И край което дърво минете, откъснете си по един плод, спрете се и благодарете на Бог, че ви е дал да откъснете.

Минете покрай някой извор, налейте си една чаша вода и благодарете на Бог, че този извор е там. Като минете по един хубав път, без всякакви препятствия, пак благодарете. Откъдето и да минете, благодарете. Това е смисълът на живота, вътрешният смисъл. Така животът става по-носен. А вие откъсвате един плод и казвате: „Не се знае, след като съм ял, как ще се чувствам утре“. Минавате по някой път и казвате: „По-нататък не зная какъв ще бъде“ – в ума ви е все лошото. Лошото, това е смъртта. Затова кажете: „Този път ще бъде като на зазоряване“. Писанието казва: „Пътят на

праведния е като на зазоряване“. Като на зазоряване – най-напред тъмнина и после светлина.

Сега имате добър пример – революцията в Гърция⁴⁰. Революционерите и правителството могат да се спогодят. Питам: по този начин, по който направиха революцията, какво спечелиха? Нищо. Понякога и ние така се разделяме – в нас става революция, но тя нищо не допринася. Това вече не е победа. Не търси да побеждаваш себе си, защото който побеждава себе си, се унищожава. Някой казва: „Трябва да победим себе си“. Чудна работа – какво ще завладееш? Как е казано в старата философия на гърците – „Познай себе си“. Трябва да направя превод на думите *познай себе си*. Смъртта може ли да се познава? Познава се животът. Да познаеш себе си, това значи да познаеш пътя на живота – това е познание. Щом влезеш в този път, той ще направи целия ти живот красив.

Сега какво трябва да се запомни? Големите и малките неща, които са неделими. Може ли някой да бъде много голям? Многого означава събрани неща. Голямото винаги ще раздели многого. Щом имате много, ще делите, ще давате. Многого е винаги делимо. Голямото във вас е щедростта, а малкото – търпението.

Следователно ще научите законите на две неща, които са неделими. Търпението отникъде няма да го изчоплите, няма да го придобиете, а ще изучавате закона на търпението. Когато дойдете до развитие на търпението, ще правите така: имате малък къс от нещо – като дойде някой човек, ще откъснете малко и ще му дадете. Няма да го задоволите – само няколко капки ще му дадете, колкото да се разхлади.

Виждаме, че когато богатият беше поставен на печене, не искаше много, но казваше: „Отче Аврааме, да дойде Лазар, да накваси края на пръста си във вода и само малко да ми разхлади езика, защото съм на мъки в този пламък“. Сега имаме факта, че Лазар не отиде. Защо не отиде? Защото богатият не беше щедър, а търпението не отива при скържавите хора. Всичко можете да направите, но да накарате търпението да отиде при скържав човек, не е възможно – няма никакво изключение. Търпението е винаги с щедрите хора, а при скържавите го няма.

Някой казва: „Дотегна ми да търпя“. Търпението, това е по възможност най-малкото благо в света, което Бог може да ти даде. И Господ е търпелив. Дойде някоя душа, която не знае как да се моли и бърбори на Господ, но Му носи един малък подарък – Господ търпи, очаква го да принесе молитвата си. Той се изправя, чете молитвата си, принася дара си. Търпение има Господ и после ще го благослови.

Господ намира време за всички бедни души, на които никой не обръща внимание, намира време да чуе какво казва всяка душа, слуша и дава – това е търпение. Той знае какви са нуждите на всяка душа и ѝ дава, понеже е щедър. Той е дълготърпелив и дава на душите малко от Своето търпение. И като ви даде Господ от Своето търпение, вие се връщате доволен от своята молитва.

Всички трябва да изслушваме малките си нужди. Имаш нужда да се помолиш – дай проява на това чувство вътре в себе си. Имаш чувство на милосърдие, искаш да направиш малко добро. Онзи „господар“ отвътре ти казва: „Няма нужда!“. Не, дай място на това малко чувство да се прояви, дай му възможност; то иска да се прояви – нека да се прояви. Искаш да пееш, но казваш: „Не е време за пеене“. Искаш да се облечеш, но казваш: „Не е време за обличане“. Чувството за обличане има свой център в главата на човека. Някои хора имат вкус към красивото, към краските и много обичат да се обличат хубаво. Ще видиш, че такъв човек един ден е с червена дреха, после със зелена, със синя и прочее. Остави този човек, да се прояви това чувство в него. Днес е с червена дреха – нека е с червена; утре е със зелена – нека е със зелена; със синя – със синя. – „Ама за това пари трябва.“ И парите ще дойдат. Дай ход на всички добрини, които Бог е поставил в теб, в каквато и да е форма. За най-малките неща не бъди скържав, бъди щедър.

Аз привеждам сега закона: не само отвън, но и отвътре да бъдем облечени. Да бъдем облечени в дрехата на Любова, да бъдем облечени в дрехата на знанието, да бъдем облечени в дрехата на Истината, да бъдем облечени в дрехата на свободата. С колкото искаш дрехи се облечи. С всички дрехи, които ти дойдат наум, може да се облечеш, но да

отговарят на вътрешното ти състояние. Само не си слагай черни попски дрехи. Черното, това е символ на смъртта. Аз сега говоря не за външния живот, а за вътрешния – отвътре какъв трябва да бъдеш. Какъв си отвън, това е друг въпрос. Отвън ще правиш така, както си знаеш. Казвате: „Учителя казва да се обличаме с бели дрехи“. Бялото е отвътре.

Хайде сега да изпеем една песен. Когато си между учени, за да минеш за учен, изпей им *Аин фаси*. Онези от вас, които могат, да напишат една песен от три куплета, с такива думи, които не могат да се менят – всяка дума да има само едно значение.

Коя песен да изпеем? Има състезание между вас кой да излезе да пее. За посрещането на един княз от Европа 12 красиви моми трябвало да изберат помежду си коя да му поднесе букет. Като гласували, намерили 12 бюлетини с различни имена – всяка една гласувала за себе си.

Нашите песни са доста претенциозни. Да изпеем една песен от Рила – *Весел ти бъди*.

Отче наш

24. лекция, 13 март 1935 г., София, Изгрев

ТРИТЕ ПРАВИЛА

Отче наш

Имате ли зададена тема? (– Не.)

Чели сте много пъти свещената книга, Библията. Чели сте за пророк Йеремия⁴¹, но не сте се спирали на въпроса какъв характер е имал той, при какви лоши условия е живял, какво самообладание е трябвало да има човек като него. Ще прочета 38 глава от Йеремия. Каква смелост трябва да има човек като пророк! Ще започна от втория стих. *(При прочитането на шестия стих Учителя казва: „Понякога искате всичко да ви е наред“.)*

Йеремия е предсказал много по-лоши неща, отколкото Седекия⁴² е предполагал. Седекия е искал да избяга, но го настигат, хващат го, избиват всичките му синове пред него, после измъчват и самия него. Ще кажете: „Защо?“. Защото всички те са живели един порочен живот. Например един от юдейските царе, предшественик на Седекия, когато са му чели свитък с думите, които Господ е говорил на Йеремия, казал: „Дайте свитъка“. Взел го, нарязал го на парчета и ги хвърлил в огъня; после му прочели други два-три свитъка, взел ги и тях хвърлил в огъня. Какво добива човек, като се противи на Словото Божие?

Вие имате едно високо мнение за себе си. Високото мнение на човека седи в изпълнението на Волята Божия. Човек, който изпълнява Волята Божия, седи високо, а който не я изпълнява, седи свършено ниско. Аз имам едно правило и не зная дали да ви го кажа, или не. За себе си имам едно правило, което ще кажа на ония, които имат уши: да служи човек на Духа, да се учи от Любовта и да изпълнява Волята Божия. Не да слуша Духа, но да служи на Духа, на Божия Дух.

Някой пита: „Какво нещо е служене?“. Най-лесната работа. Като се ожени, какво прави една млада невеста? Слу-

жи на мъжа си – готви, измазва къщата, пере и прочее. Ако не иска да служи, той ще я изпъди и ще каже: „Аз искам жена, която да ми служи. Не искам една господарка, която цял ден да си влачи краката“. Понякога искате само да седите в Дома Господен. Който не иска да служи, идва само да слуша Словото. Той се облича най-модерно, слага си ръкавици и като му се случи едно малко нещастие, казва: „Защо Господ допусна това?“.

Човек трябва да знае три неща. Да служи на Божия Дух – това е разумното. Да се учи от Божията любов – тя ще облагороди сърцето му. Служенето е за ума, учението е за сърцето. Ти искаш да облагородиш сърцето си. Не можеш да го облагородиш, ако не учиш, защото учението е за сърцето. А изпълнението на Волята Божия е за човешката воля. Когато казвам, че трябва да учите, подразбирам да се учите само от Любовта. Човек, който не обича, на нищо не може да се научи. И човек, който не слуша, никога не може да служи. Може да служи само онзи, който не е глух. Служенето е за онзи, който слуша, учението е за сърцето, а изпълнение на Волята Божия е за човешката воля – така укрепва човек, така укрепва човешкото естество.

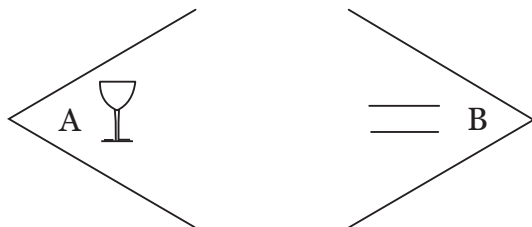
Има нещо в човека, което се противи на Волята Божия, и считате, че това сте вие. Искате да направите нещо, но нещо друго ви казва: „Не“. Събуждате се рано сутринта – зимно време е, 20 градуса студ, а стаята ви не е отоплена. Нещо ви казва: „Стани да се помолиш“, но вие си мислите: „Студено е, ще се простудя. И в леглото, и под юргана мога да се помоля“. Можете и под юргана да се помолите, никакъв грях не е това, но като не ставате, а седите в леглото и се молите, заспivate и въпросът се свършва. После сте неразположен духом. Тогава питам: от 20 градуса студ трябва ли да се уплаши човек?

Можете да направите едно наблюдение. Когато започне тялото ви да изстива и краката ви да треперят, това показва, че имате малко влага, че сърцето ви е изсъхнало и вследствие на това ви е така студено. Всякога се е забелязвало: когато хората стават лоши, студени, егоисти, времето винаги се разваля и става студено; щом хората започнат да

стават малко по-добри, времето става топло. Топлото време е заради хората, добри на сърце, а студеното е, когато хората започнат да стават лоши. И ако във вас настане студ, значи противоположните сили на коравосърдечието взимат надмощие във вас, вие още не сте ги надмогнали. Поданиците във вашето царство започват да стават лоши, започват да живеят малко безразборно. Трябва да дойде пророк Йеремия, да ги стресне, за да не станат съвсем лоши, защото понякога идва нещо в човека, например съмнението.

Човек трябва да изучава себе си. Да кажем, че си осиромашал богаташ и касата ти е празна. Ако дойде приятелят ти и ти каже: „Обраха ти касата“, ти ще се поусмихнеш и ще кажеш: „Мен никой не може да ме обере“. Такъв човек не могат да го изкушат, но ако някой е забогатял и му кажат, че са взели от касата му, той веднага ще повярва.

Сега има едно разсъждение в света: многото философстване понякога е вредно. Всяко нещо си има своите правила. Това са две правила: наричам ги формула *A* и формула *B*.

Това са въпроси за разрешаване: *A* е формулата на чашата, а *B* е формулата на успоредните линии на цевта. При *A* вие се намирате при един извор, цял ден взимате с една чаша вода от него и наливате в съдове, но ръката ви отмалява и някой трябва да ви замести. При *A* ти искаш да работиш с чашата, но ще се умориш. Второто правило е: имаш една цев, с която правиш чучур и водата тръгва, започва да тече и ти се освобождаваш.

Казвам: понякога искате да поправите вашия живот с чашата. Хубава е поправката с чашите: една, втора, трета чаша и прочее. Казваш: „Да изправа една грешка“, после втора, трета и прочее, но тези грешки нямат край и накрая заспи-

ваш. А второто правило е: ще сложиш тези успоредни линии – цевта, и водата ще тече. Изворот сам трябва да тече.

За да тече изворот, човек трябва да мисли. Случаят при А е въпрос за хората, които не искат много да работят и казват: „Кой ще мисли надълго и нашироко; кой ще прави сега чешма? Да правя чешма? С чаша ще гребя, това е полесно. А пък който иска да прави чешма, нека да дойде да си я прави“. Всеки, който иска да се справя с въпросите на живота, непременно трябва да има един извор. Изворот – това е човешкият ум.

Сега, ако си служиш при мъчнотиите с първото правило А, като ти отмалее ръката, ще седнеш 2–3 дни и ще започнеш да мислиш как да стане тази работа. Който има ум, за него ще дойде второто правило: ще направи чешма и тя ще върши неговата работа, а той ще бъде свободен.

Ще ви дам първото правило за сърцето. Ядат ви се например круши, ябълки, сливи. Аз съм наблюдавал какъв е характерът на българина на някои места във Варненско – мързи го да сади плодни дръвчета в двора си. Боб и други такива работи има, но не сади плодни дървета. Даже и да има круша отвън, сече я. Турците си имат градини, а българите ходят лятно време да искат от тях сливи, круши, ябълки. Ако някой посади в двора си круша и другите видят, че е хубава, ще отидат да крадат. Някоя круша е дала много плодове и ако не дадеш на някого от тях, той ще дойде вечерно време с брадва и ще я отсече. Питат ме: „Какво да правим?“. Казвам: „Насаждайте. Най-великото нещо е това. Като насадиш, това е на късмет. Като посадиш три ябълки, три сливи, три круши, късметът ти ще тръгне. Жена ти и децата ти няма да боледуват“. Сега, като мине някой по тези места, ще види, че те са насадили вече плодни дървета. Това е за сърцето.

Сега, ако имаш пари, ще отидеш да си купиш – това е чашата. Ако имаш насадени 3–4 круши, ще отидеш да си откъснеш – изворот тече; ако нямаш насадени, мислиш, че Господ не ти дава пари и си казваш: „Ако ми беше дал пари, щях да отида да си купя“. Като си имаш в двора 4–5 дървета

с круши, с ябълки, Господ винаги ще те благослови. Всички казват: „Да си имаме парици“ – това е чашата. Хубаво, но като нямате парици, казвам: насаждайте дървета. Дори тогава хората ще дойдат при вас и ще купуват, и ще имате пари, а иначе вие ще купувате.

Някой път вие казвате: „Да бъде човек добър“. Това е по отношение на неговото сърце. Доброто и злото, това са два процеса. Единият процес, на злото, се занимава с гъстата материя. Това е голяма гъстота и човек трябва да бъде много умен, за да се справи със злото. А пък доброто се занимава с по-фините работи. Един грънчар, който прави глинени съдове, той трябва да изучава почвата, трябва да знае как се правят стомни, трябва да му стига умът колко време и как трябва да ги пече.

Мислите ли, че да се образува в човека едно хубаво желание е лесна работа? Ти, щом искаш да имаш една хубава круша, ще я прекопаваш, ще я поливаш, ще се грижиш за нея дълго време. Дълго време трябва да работи човек върху себе си, за да си създаде едно хубаво желание. Материалите ще ги имаш, но за създаването на формата в теб, на едно добро желание в теб, ти трябва да работиш дълго време.

Казваш: „Да имам едно добро желание“. Ако не си грънчар, ще отидеш да си купиш гърне, но то се счупи – ако имаш пари, пак ще си купиш. Ако си грънчар, сам ще си направиш едно гърне, една стомна, която и след много години да не се счупи. Сегашните желания са много крехки, счупват се. Ако имаш пари, купуваш; ако нямаш, ще отидеш да вземеш назаем от някого, но по възможност човек сам трябва да работи.

Говори се за създаване на характер. За създаването на характер човек трябва да познава себе си. Сегашните философи от 2500 години работят и още не познават човека. Те казват, че човек има ум, чувство и воля и мислят, че с това всичко разрешават. А пък това нищо не разрешава. Например човек има воля, но забравя. Кажеш му нещо и след време той е забравил; не му стига умът, забравя. Този човек има воля, но питайте го за музика – няма никакво желание да я учи. Казвам му: „Нали имаш воля, пей“. Той казва: „Не

ми се пее“. Е, къде му е волята? Той не знае, че музиката си има свое място, свой център в главата. Ако е развит този център на музиката, то волята може да работи. Някой не знае да смята. Ако центърът на смятането не е развит, волята не работи, не може да смята.

Гледам религиозните хора. Казва ми един: „Аз четох нещо хубаво, но го забравих“. Забравил си го, понеже твоят център на паметта не е развит. Ти казваш: „Много хубаво беше“. Много хубаво било, но си го забравил. Казваш ми: „Не може ли Духът да го втълпи в мен?“. Духът ще работи, но ти нямаш развита памет. Щом не можеш да помниш, то твоето сърце има влияние върху ума ти и умът ти не се занимава с работи, които ти трябва, а с работи, които не ти трябва. Всякога разсеяността на човека зависи от неговите чувства. Щом човек има много желания, то неговата памет отслабва; щом има едно желание, то неговата памет е силна. Изхвърли многото желания и остави само едно.

Представи си, че имаш желание да угодиш на сто души, но те са с различни характери. Питам: ще станеш ли паметлив, ако искаш да им угодиш? Представете си, че искам да преподавам музика, но се смущавам дали децата се интересуват от нея, дали ще ме разберат право, или криво. А ако не се смущавам, аз си преподавам музиката и нищо повече.

Някои от вас можете да кажете, че разбирате и знаете да пеете. Знаете да пеете заучените песни, но колцина от вас знаете да пеете една нова песен? Колко линии има в музиката? (– *Пет.*) Ако сложите още две линии под *ре*, какво става? (– *Получава се долно „сол“.*) Над петата линия като сложите линии, какво става? (– *Получава се горно „до“.*) Ние сега се отклоняваме.

Музиката си има свои правила. Ти не можеш да пееш, ако не ги знаеш. Трябва да знаеш откъде да започнеш, трябва да имаш един основен тон, от който да започнеш и тогава всички други тонове се нареждат относно него, имат съотношение към него и естествено се нареждат по това правило. В гамата, която сега се преподава, от *до* нагоре, между седемте тона няма да има само цели тонове, но ще има и два полутона. Защо, на какво основание произтичат

тези два полутона? Защо от *до* до *ре* е цял тон, от *ре* до *ми* е цял тон, а от *ми* до *фа* е полутон? На какво основание? Така е в сегашната музика, но всъщност има дълбока философска причина. После от *фа* до *сол* е цял тон, от *сол* до *ла* е цял тон, от *ла* до *си* е цял тон, а от *си* до *до* е половин тон. Тези два полутона са врата в цялата гама, през която се влиза и излиза. Следващата гама, според мен, започва от полутоновете. Това и да ви го обясня, работата ни най-малко няма да се разреши.

Музиката е само едно правило за следното: човек, който иска да акумулира своите сили, трябва да си служи с музиката. Музиката е само за да събираш сили, тя няма да те научи как да живееш. Музиката е само средство, за да добиеш разположение. Ти си много работлив, обичаш да се грижиш за много работи, но се тревожиш. Като пееш, ще се научиш по-малко да се тревожиш, ще седнеш с кеф и ще запееш: *Заплакала е гората или Стоян си маме думаше*.

Музиката разрешава противоречията, там всичко е наредено. Ако вървиш по волята ѝ, ти ще пееш навсякъде. Човек, който пее, има отлична служба, професор е някъде, добър господар има. Който не пее, няма служба, уволнен е, не му върви в живота. Какво да прави? Да започне да пее.

Музиката е изкуство само за човешкото сърце, не за човешкия ум. Ще пееш за себе си. Ако искаш да пееш за другите хора, ще си създадеш една мъчнотия. Това да бъде второстепенно за теб. Ти трябва да пееш, за да се облагороди сърцето ти, да почувстваш сладчината на музиката. Щом започнеш да пееш за другите, те ще започнат да те безпокоят. Ще дойде някой и ще ти каже: „Какво пееш тази дивотия? Не мога да те слушам“. Ти си пей тихо, за себе си, и ако иска някой да те слуша, ти пак за себе си пей, не викай, за да те слушат всички.

Понякога като кряскал някои от онзи лагер, аз ги слушам от стаята си. Това е солфеж. Казвам: „Викат. Дали някого бият? Това нещо не е бой, но не е и песен“. Давам ухо и разбирам, че е солфежиране, солфеж е това. Ще каже някой: „Какво вика тази сестра?“. За мен онзи, който вика, е по-добър от онзи, който не вика; онова дете, което реве, е

по-добро от онова дете, което не реве. Някой път е по-хубаво човек да вика, отколкото да не вика, но онзи, който пее силно, криво предава. Аз слушам тези, които викат в гората. Този солфеж го има и в Америка. Зная за един студент, който солфежирал из гората, и дъщерята на един професор, която го слушала, хукнала да бяга – сторило ѝ се, че този човек е полудял и вика.

Първо трябва да съществува тази философия: не се напругай да викаш, започни с тихите тонове. Вятърът, бурята не започват изведнъж; Слънцето не изгрява изведнъж, но постепенно. Започни и ти полека. *(Учителя пее много тихо и постепенно усилва звука до един гръмлив глас: „Ха, ха, ха“.)*

Когато дойдете до пеенето, първо се освободете от всички вътрешни ограничения. Има кресливи звукове, които са крайно разрушителни. Човек трябва да бъде внимателен. Има звукове, които принадлежат към тъй наречената мъртва гама – гама на смъртта и трябва да се пазиш, да не би с този тон да попаднеш в тази гама и да те сполети нещастие. Вследствие на това много хора са напласени и не пеят по единствената причина, че съществува тази мъртва гама, и казват: „Колкото пъти съм пял, някакво зло ме е сполитало и затова се научих да мълча“. И затова човек мълчи, за да не пее криво.

Ти трябва да имаш обект, за който да пееш; ще пееш за Бога, за Природата, за Слънцето, за хубавия въздух, за извора, за някое цветенце, за хората. Трябва да имаш нещо хубаво, за което да пееш. Ако имаш една форма пред себе си и речеш да измислиш една нова песен, има много голяма опасност да попаднеш в мъртвата гама. Пееш: „Защо си ме, майко, родила?“. Какво искаш да кажеш? Как ще изпеее тази песен? Или питате музикално: „Защо трябва да живеея?“. Няма философско разрешение в това. Ти не си живял, а питаш защо си дошъл да живееш. Не питай и защо трябва да страдаш. Страданието е на степени. Бодна се с игла и казвам: „Голямо страдание!“ Но падне един камък и ми смаже пръста – това страдание такова ли е, както при убождането с игла? Много по-голямо е! А ако цялата ръка или целият

крак са смазани, това е още по-голямо страдание. Ако се смажат едновременно и ръката, и кракът, страданието се увеличава. Има хиляди степени на страданието. Ако ти се случи нещо, благодари, че страданието не е по-голямо.

Сега всичките ни страдания са само убождания, защото, ако целият пръст се смаже, това е страдание – тогава не можеш да работиш. Например имате желание да се молите, но после казвате: „Не искам да се моля“. Вас ще ви сполети едно голямо нещастие. Има нещо смачкано във вас – някой пръст, и това трябва да се поправи. Нещата се поправят именно чрез музиката в света. И ако ти не можеш да се молиш музикално, твоята молитва не може да има резултат. Ако не вложиш всичката красота, която умът ти може да даде, ако не вложиш всичката мекота, която сърцето ти може да даде, и ако не вложиш всичката сила, която твоята воля може да даде, за да постигнеш това интензивно желание, то твоята молитва не може да има резултат.

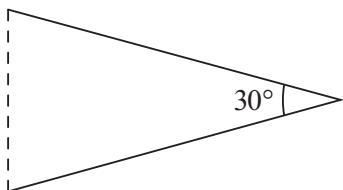
Някой идва при мен и плаче, но той не знае да плаче, а реве като крава. Аз съм слушал някой така да плаче, че да ти е приятно да слушаш – отлична музика, плаче си хубаво и сълзите падат. Но при други има такива гърчения по лицето – не знаят да плачат. Някой път ще изкарам една млада и една стара сестра, за да поплачат малко. Плачът е един музикален зов, на който се отзовават същества, които слизат от Невидимия свят. Плачът на детето е силен музикален зов. Това негово *уа* е много силен слог. *Уа* ли казва детето, или другояче? (–*Уа*.) Послушайте децата как плачат; послушайте някое ревливо дете как взема първия тон – интересно е. Когато изкаже детето този зов, майката се притичва, той има особени трептения, които засягат сърцето ѝ.

Бог иска да помогне по всякакъв начин на човека. Сега казвам метода на Бога. Той е снабдил човека с всички средства, та когато има нужда, да знае как да се отправи към Него. Нашето сърце и нашият ум трябва да бъдат в изправно положение, та да знаем как да функционираме с нашите апарати. Ако ти не знаеш как да функционираш с музиката, няма да бъдеш изслушван. Например казваш: „Обичаш ли

ме? Колко ме обичаш? Аз искам да знам“. (*Учителя изговаря тези думи с много дебел, груб глас.*) Този човек първо иска. Онзи, който разбира, знае как да го каже – тихо, тихо ще говори. Мекият глас почти не се чува. Не го чуваш, защото ушите ти са тъпи. Аз го чувам.

Говориш меко: „Аз те обичам. Какво повече от това исках?“. Под думата *обичам* разбирам: „От моя страна, аз съм готов да направя възможното, за да ти услужа“. Някой пита: „Ти готов ли си да се пожертваш за мен?“. Той много иска. След като Христос дълго време учи, когато учениците Го запитаха какво трябва да правят, Той им каза: „Който иска да бъде Мой ученик, първото правило е да слуша. И който иска да бъде Мой ученик, трябва да се отрече от баща си, от майка си, от живота си, от онзи живот, който го е отдалечил от Бога“.

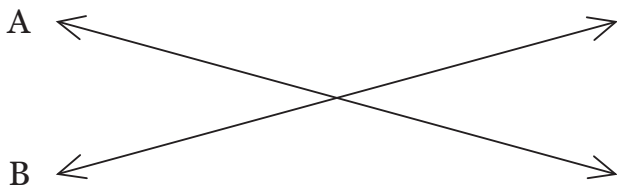
Да минем към друг ред разсъждения. Да кажем, имате един ъгъл от 30 градуса; можете да намерите какво е разстоянието между краищата на двете рамена на ъгъла. Ако ъгълът

има малък размер, страните са къси. Ако продължите двете страни на този ъгъл с 30 километра, колко дълга ще бъде напречната линия? Ако страните на ъгъла се продължат до един километър, кол-

ко ще се увеличи линията, която пресича двете страни? (*– Може да се изчисли това.*) Може и трябва да се изчисли. Двете страни на ъгъла са радиуси, които излизат от един център; около тези две страни ще направите една окръжност. Този ъгъл е една отсечка на кръга, а напречната линия, която пресича ъгъла, показва на какво разстояние сме от центъра. Колкото тази пречка е по-голяма, толкова ти си по-далеч от центъра; колкото повече намалява, толкова повече ти се приближаваш към центъра.

Друга задача: допуснете, че имате две линии – *A* и *B*, които се пресичат и образуват ъгъл. Те вървят в противоположни посоки, но тъй като няма да отидат във вечността,

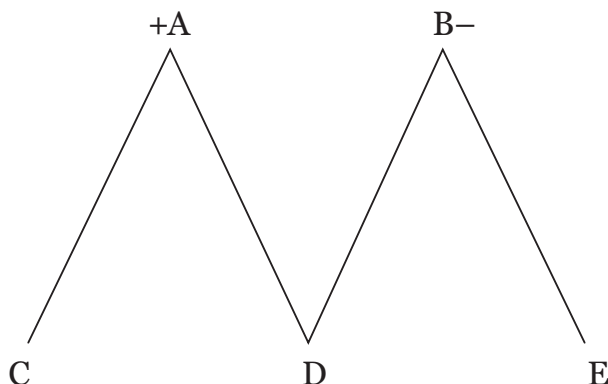

според един закон те ще се върнат назад и ще се срещнат. Линията *В*, като тръгне в обратната страна, откъде ще мине? Това са най-големите противоположности. За да може да ги разреши, човек трябва да разбира условията. Геометрията е наука, която разрешава всички противоречия в живота, или другояче казано, геометрията разрешава всички възможности, които животът има и носи. Това е геометрията – тя разрешава всички противоречия във физическия, в духовния и в умствения свят. Който разбира геометрията, за него е така. А математиката дава отношенията, които съществуват вътре. Ако ти не разбираш геометрията, не можеш да разрешиш много въпроси.

Казваш: „Сърцето ми страда“, но кое сърце страда в теб? Сърцето ти е слънчевият възел. Ако слънчевият ти възел се влияе от личните ти чувства, ще има един резултат; ако се влияе от чувството на страх, ще има друг резултат и ако се влияе от чувството на твоего милосърдие, ще има съвсем други възприятия. Слънчевият възел е възприемател на много впечатления, които идват от Невидимия свят, и ти трябва да ги различаваш. Всяко едно впечатление ще даде една линия. Например, ако слънчевият възел възприеме впечатления от личните ти чувства, то лицето ти ще се удължи; ако страхът повлияе върху слънчевия ти възел, то лицето ти ще вземе съответната форма.

Ако изпитате чувството на милосърдие, каква поза ще заемете? Как външно ще представите милосърдието? Вие говорите за милосърдие, а не можете да го нарисувате. Как ще го изразите във форма? Заемете поза, дайте ми начин. (Учителя показва позата на горделивия човек и на страхливия човек.) Двете пози ви дадох, а третата искам вие да ми представите. Представих гордостта и страха, а вие ще ми представите милосърдието. Помислете сега: една поза

на милосърдието. Ако я налучкате – добре, ако не я налучкате – здраве да е, ще има солфеж.

Вие не можете да бъдете милосърдни, ако два пъти не сте се плъзгали. На четири места трябва да сте се плъзгали: *AC*, *AD*, *BD*, *BE*. Буквата *M* какво е? *A* е положителната страна на милосърдието, а *B* е отрицателната страна. Ако преобладава положителната страна на милосърдието, ще станеш активен и ще го приложиш; ако преобладава отрицателната страна, ще кажеш: „Сега не му е времето“ и ще го отложиш.

Ако отлагаш проявата на милосърдие, значи в теб преодолява отрицателната сила; ако го проявиш, значи в теб преобладава положителната сила. При милосърдието трябва да знаеш посоката. Милосърдието не се прави горе, то винаги се прави долу. Висшите същества нямат нужда от милосърдие, но всяко същество, което седи по-долу от теб, винаги има нужда от твоето милосърдие. Следователно слабите хора имат нужда от милосърдие, а силните с милосърдие могат да помагат. Само човек, който е високо интелигентен, разумен, добър, той може да покаже милосърдие.

Сега да се върнем към онова, което може да ви ползва. Вие питате: „Защо Господ създаде света такъв?“. Не питайте, това е все едно да питате защо е създаден университетът. Университетът е място за учене, създаден е, за да се учат и стари, и млади, не само млади.

Светът е създаден за учене, университет е той – да учите в него. Щом отидете там, трябва да знаете мястото, откъдето да започнете да учите. В този университет първо се започва с предмета *пипане*. Пипането е най-нисшето усещане, то е запознаване с външния свят. След това ще искаш да го опиташ: „Можеш ли да ми дойдеш на гости?“ – то е вече яденето. Няма нищо лошо в яденето. Като дойде гостът, ти го посрещаш, казваш му: „Добре дошъл!“, сваляш му голямото палто, понеже е много топло, и го оставяш само по ризка; след това ще го посдъвчеш малко и ще го потушаш. Дъвкането със зъби е свирене – ще му свириш; след като влезе, ще му свириш с китарата си с 32 струни. Като изсвириш първото парче – една класическа песен, тогава ще го хванеш под ръка и през главния вход ще го вкараш в обедната стая, ще го поставиш там. Това е процесът, който наричат *ядене*. Яденето е закон за това да приемаш гости.

Вие още нямате понятие какво нещо е яденето. При едно ядене ще има най-малко 40–50 разумни същества, които са влезли във вас. И за всяко ядене, в което не присъстват същества, за да ги изядете, вие казвате: „Блудкаво е това ядене“. А пък като влязат тези същества във вас, донасят нещо с яденето. „Нерде Шам, нерде Багдад“⁴³ – казва една поговорка. Според сегашната физиология казват: „Да извадим нещо от яденето“. Как ще разберете вие думите Христови: „Аз Съм Живият хляб, Който е слязъл от Небето. Който Ме яде, ще бъде жив“. Ти чрез този хляб ще приемеш оная сила, която ти е необходима.

В яденето има три метода. Със стомаха си ядеш, с дробите си възприемаш въздуха и едновременно с това, вътре в мозъка трябва да стане друг процес. Три процеса: хранене, дишане и мислене. Тези три процеса вървят едновременно. Ако дишането, мисленето и храносмилането вървят правилно, то яденето е правилно и следователно организъмът може да бъде здрав. Всички болестни състояния произтичат от факта, че един от процесите може да не е правилен: или дишането, или мисленето, или процесът на храненето. Имаш някакво неразположение и то може да зависи от твои чувства.

При новата физиология, ако седнеш да ядеш, какво трябва да правиш? Ако аз седна да ям, първо ще изпея една песен. Няма да ви кажа коя, но на моите гости ще изпея една класическа песен, тоест ще благодарим на Бога. А пък ти, без да благодариш, бъркаш в чинията. Така не става. Първо ще вземеш малко от хляба, ще му се поусмихнеш, ще го погледнеш, ще го подържиш, ще поблагодариш и ще вземеш малко по малко. Полека-лека ще вземаш хляба, няма да бързаш. Някои казват: „Като ядеш, да ти плющят ушите“. Никакво плющене, при яденето човек трябва да има най-голямо спокойствие. Аз сега ви говоря за яденето, но това важи и при четене, и при писане на писма, и при мислене, и при каквато и да е друга задача.

Има много задачи в света, които спадат към живота. Вие не трябва да се безпокоите. Щом на стария дядо изпадат зъбите, той казва: „Мекичко, мекичко, кори не искам“ и се безпокои. Ако не можеш да мислиш, ти си стар дядо; ако не можеш да чувстваш, ти си стар дядо; ако не можеш да направиш нищо в света, ти си стар дядо. Ти казваш: „Тая работа е остаряла“, но и ти си остарял. Мисълта трябва да бъде нова в човека. Трябва да имате желание да мислите. Щом дойдеш до положение да казваш, че няма какво да мислиш, ти клониш към остаряване; щом започнеш да казваш, че не си струва човек много да чувства, ти си остарял.

Божие Царство е на онези, които влизат като децата. Това, което вършите, трябва да го вършите с младежки дух. Не ви казвам да напуснете изведнъж това, което правите сега. Имаш едно ново верую, нали така? Направи опит с него, не оставяй старото изведнъж. Има стар начин на пене. *(Учителя се изпъчва и пее намръщено и грубо.)* Сега какъв е новият начин? Ще пееш ту по стария, ту по новия начин, но свободно ще пееш.

Ти искаш да се покажеш религиозен. Казваш: „Аз съм набожен човек“ и ставаш сериозен, изпъчваш се. *(Учителя се кръсти с много широко движение.)* Така не се кръсти човек. Моят кръст не е с един метър, а е с хиляди километри. Като се кръстя, всички хора се кръстят заедно с мен. Ако искате да ви послуша Господ, като се прекръстите, така

трябва да го направите, че да стигнете с ръката си до Небето и да вземете нещо оттам, от Царството Божие. Като си протегнете ръката, тя да стигне до Слънцето и да гребнете от него. А с такова обикновено кръстене нищо не се постига.

Някой казва: „Като се моля, кой ли ще ме чуе?“. А сега се оказва, че най-слабата дума, която изговаряш, по радиото се чува навсякъде: на 4, 5, 7 хиляди километра. Слабата дума вече се чува. Значи всяка една ваша постъпка, която извършвате, всяка една мисъл, която имате, тя вече се предава.

Трябва да имате вече друга представа за живота, не да се плашите. Плашете се само да не бъдете мързеливи, но не се плашете как ще живеете. Аз мога да подпиша, че ако учите, животът ви ще бъде отличен. Учете. И като учите, не гледайте кой знае повече от вас. Ако някой знае нещо повече, нека да ви говори по геометрия. Някой дойде и казва: „Ти не постъпваш добре“. Казвам му: „Благодаря ти много. Покажи ми как трябва да постъпя“. Трябва да се покаже на човека как трябва да направи едно добро. Всички хора могат да ни бъдат образци как да се прави добро. Не е лесна работа да знаеш как трябва да се направи едно добро и то така, както е в програмата. Ако тук не научите тези работи, като влезете в Невидимия свят, ще видите.

Другият свят е място за поправка на грешките и много от вашите вярвания само там могат да се поправят. Това ще стане по следния начин. Вие сте завършили музика, давате един концерт, но всички ли ще го слушат? Каква е вашата диплома, не важи. Новите хора – те ще определят. Ако се уплашите, ако ви пресишне гърлото, какво ще представите на тези хора? А трябва да пеете; ако не пеете, гладен ще ходите.

Вие учите един чужд език и отначало ви е срам да говорите на него. В България имаше американци, които учеха български, но много малко от тях го научиха, понеже ги беше срам. Искяха добре да научат езика и тогава да говорят. Казвам: никога няма да научите езика така. Ще правиш грешки, докато се научиш. Като кажеш в Англия звука *the*, англичанинът ще ти каже: „Не е така“. Един грък по-лесно

може да произнесе този звук. Някои хора се способни, могат по-лесно да учат езици, а други и своя език не знаят добре. Това е една дарба. Някои хора са по-даровити, понеже са учили повече езици, а други – по-малко са учили и затова не са толкова даровити.

Сега не знам какъв ви е стремежът. Ти казваш: „Аз искам да угодя на Бога“. Как ще угодиш на Бога? Не знаеш да Му се молиш, не знаеш да пееш, не знаеш да рисуваш, не знаеш как да ходиш, как да ядеш и при това искаш да угодиш на Бога, искаш да бъдеш почитан от Господа. Че как ще те обича Господ, ако отидеш при Него така грозен? Господ ще каже: „Я го вземете и го поодялайте малко“. Ти не знаеш как да се усмихнеш. Като се усмихнеш, човекът на среща ти ще каже: „Какво искаш да ми кажеш?“. Някой ме пита: „Защо си сви окото, какво искаш да кажеш с това?“. Казвам му: „Имам една слабост на окото си“.

Дясното око е свързано с разсъждаването, а лявото – с чувствата. Ако очите на хората са много свити или много отворени, това не е хубаво. Формата на очите трябва да съответства на строежа на човешкото лице. Всичко това произтича от човешката мисъл, от човешките чувства и от човешката воля. Или другояче казано: то произтича от служенето на Духа, от ученето на Любовта и от изпълнението на Волята Божия; значи произтича от тези три свята. И тогава ще си създадем едно лице и едно тяло и ще имаме една външна обхода; ще знаем с всеки един как да се обхождаме и всички ще бъдем доволни.

Да кажем, че някой от вас иска да бъде пръв ученик. Какво значи човек да бъде пръв? Хубаво нещо е човек да бъде пръв в служенето, в любовта, във вярата – не за себе си, но за другите, това разбирам. Генералът е пръв да предвожда. Като тръгне на бойното поле, той е пръв, пръв изважда шашката, но щом дойде боята, остава назад, а войниците минават напред. Първият става последен. Значи много християни са генерали – когато няма сражение, казват: „Напред!“; щом дойде сражението, те са последни като генерала. И то си е хубаво. Един генерал, като се бие, може да заеме позиция при войниците и да каже: „Ако войникът умира, защо

аз да не умра?“. Но той трябва да дава разпореждания, затова ще пита войниците: „Как искате вие: отзад ли да давам разпореждания, или да бъда заедно с вас?“. Ако те кажат: „С нас“, той ще остане с тях, а ако кажат: „Остани назад“, той ще остане назад.

Аз ви давам един пример: тръгвате на бойното поле като генерал и в сражението оставяте вашите войници. После сам намирате, че сте страхлив в живота и оставяте сабята си за по-благоприятни времена. Сега да оставим тези неща, които стават в света. Те са учебен предмет за нас. Аз не осъждам генерала. На него не му е позволено да умре – ако го убият, няма кой да ръководи и затова остава на заден план. Но мисълта е: да имате едно убеждение и да тръгнете. Не се страхувайте. Страхът всякога показва, че човек не разсъждава. Ако се страхувате, страхът ви трябва да е обоснован, той трябва да бъде разумен.

Колко неща остават, които трябва да помните? Първо: водата от чашата ли трябва да я вземете, или да поставите цев и да направите чешма? Второ: искам няколко души от вас да ми представят милосърдието във форма. Ще ми кажете: „Ние не сме актьори“. Това не е насила. Може да ви се присмеят малко, но няма нищо. Вие не сте научени да ви се смеят. Всички аристократи, които станаха християни, Невидимият свят ги постави на такова поругание и присмех, че те се намериха в чудо. Ти, като станеш християни, и цар да си, с теб ще се подиграват. Ако хората не ти се подиграват, ти не си на правия път. В света кого са посрещнали добре, кой добър човек е посрещнат с венци?

Добрата молитва

Гимнастически упражнения.

25. лекция, 20 март 1935 г., София, Изгрев

БОЖЕСТВЕНИЯТ ПОДТИК

Отче наш

Всичко в живота е постижимо

Ще прочета 5. глава от *Второ послание на апостол Павел към Коринтяните*.

Потребно е човек да има правилни възгледи. Той не се ражда с тях, но после ги намира. Детето се ражда с известни възможности, но ги добива после: после се научава да говори, после се научава на каквото и да е изкуство. Апостол Павел казва, че докато човек е в тялото си, е далеч от Господа, понеже нуждите на тялото се различават, те донякъде не съвпадат с ония стремежи, които човешката душа има.

Човешката душа. Какво нещо е човек, какво нещо е душата? Ние казваме *човешка душа, животинска душа* – това са неопределени понятия. Казваме, че човек трябва да има добра къща, да има известни постижения. Защо ви е една хубава къща? За да бъдете по-здрави. Защо ви е добра храна? За да бъдете по-здрави. Здравата храна има отношение към тялото. Казваме, че също трябва да дишаме, за да сме здрави. Казвам: ако имате една хубава къща, ще се ползвате. Ако живеете в една бедна къща, с много малки прозорци, ще бъдете лишени от ония блага, които светът съдържа. Това тяло, в което човек се намира, още не е свършено, няма всички удобства, за да се ползва от благата, които животът съдържа.

Вие обичате да пеете. Казва ви някой: „Като знаеш да пееш, какво ще придобиеш?“. Или можете да рисувате и ви казват: „Като рисуващ, какво ще придобиеш?“. Или като спиш, какво ще придобиеш; като ходиш, какво ще придобиеш; като говориш, какво ще придобиеш; като ядеш, какво ще придобиеш? На всички тези въпроси можете да дадете различни отговори. Питат ви: „Какъв е смисълът на живота?“. Пръстът не може да задава въпроса: „Какъв е смисълът

на живота?“. Той никога не може да разреши този въпрос. Какъв е смисълът на живота, това само Бог знае, това е работа на Бога. Каквото и да мислим, този въпрос ще остане неразрешен. По какъвто и начин да го разрешите в себе си, винаги ще останете недоволен. Едно просто обяснение: представете си, че един домакин от седем месеца има брашно и то се е развалило – както и да направите баница от него, тя все ще има един недостатък, няма да бъде така хубава, каквато би била, ако е направена от прясно брашно.

Вие поддържате известна теория, но някой ви казва: „Това е старо брашно“. Преди няколко хиляди години е смляно брашното и ти правиш баница от него. Какво е казал апостол Павел? „Живото учение се различава от мъртвото.“ Ако едно учение, което вие посадате, не може да израсте вътре във вас, не може да даде плод, то каква ви е ползата да смелите от това жито брашно и да направите хубав хляб от него? Житото преди хиляди години е расло и сега расте. Чрез изследвания откриват, че хората преди 2–3 хиляди години са правили баници. Какви са били тогавашните баници? Питам: ако знаем какви са били, какво ще ни ползва? Ние знаем какви са сегашните баници, можем да ги опитаме, а тогавашните баници са се харесвали на хората, които са живели в ония времена.

Казвате: „Ако стана учен човек, какво ще придобия?“. Ако израстете, какво ще придобиете? Ще ядете повече. Ако станете богат, какво ще придобиете? Ще харчите повече. Ако осиромашеете, ще харчите по-малко. Ако сте учен, ще мислите повече; ако сте невежа, ще мислите по-малко. След като сте станали красив, какво повече искате да придобиете? Да кажем, че имате най-голямата красота – като ангел сте; по-голяма красота от тази не можете да имате. Какъв ще бъде тогава вашият стремеж? Да ви обичат хората.

Пак ще дойдем до момата – не че искам да говоря за красивата мома, но тя, както и други неща, са пособия, които са потребни. Да кажем, че имате цифрите 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9. Искам да изразя числото 20 – взимам цифрите 2 и 0; някой има да ми дава 30 лева – взимам 3 и после 0. Мома, жена, дете, мъж – това са все числа, пособия, това не сте вие.

Когато говоря за човешкото тяло, подразбирам един автомобил, в който някой влиза, живее си и се разхожда, но той не го е направил, той го е купил и даже не разбира устройството на този автомобил. Понякога автомобилът не върви и казвате: „Аз се разболях“. Не, не си се разболял, а някой винт или някое колело, някоя спица на автомобил-ла се е развъртяла. Трябва да повикаш техник да поправи колелото. Днес поправиш, утре поправиш, но автомобилът все отказва да върви и най-сетне кажеш на домашните си: „Тоя автомобил не е добър, остарял е. Ще го продадем и ще купим по-хубав, да не вдига много шум“.

Сега питаш: „Като умре човек, къде ще иде?“ За мен въпросът е: ти, като излезеш от автомобила си, къде ще идеш? Ще слезеш на земята и ще вървиш. Вместо автомобилът да върши работата за теб, ти ще я вършиш. Има и друго разсъждение: аз, който съм влязъл в автомобила, имам свойството да хвърча. След като изляза от автомобила си, ще хвъркна. Питам: с автомобил ли е по-хубаво човек да ходи, или да хвърчи като птица? Разбира се, да хвърчи е малко по-хубаво, отколкото да е с автомобил.

Има нещо, което ни стяга, което нарушава нашия вътрешен мир. Например питаш какво нещо е доброто – не можеш да го определиш. Питаш какво нещо е злото – и него не можеш да определиш. Каква форма ще дадеш на злото? Как ще го представиш? Много форми има злото, не можеш да го определиш. Щом направиш едно добро, усещаш благата му – разположен си, весел си; щом направиш зло – не знаеш какво нещо е, но сърцето ти е смутено, през целия ден си недоволен. Значи има неща, които не разбираме, не ги знаем, но при това носим последствията им. Някой казва: „Ние трябва да знаем“. Няма по-хубаво нещо от това да знаеш, но ако не знаеш, какво трябва да правиш? Искаш да бъдеш здрав, нали така? Майка ти, баща ти ти създадоха хубави зъби – ти трябва да пазиш зъбите си.

За да изясниш духовните работи, ще започнеш от обикновените; духовните работи се изясняват чрез физическите. Ако храната, която приемаш, не я сдъвчеш, то след една-две години ще страдаш; ако гълташ храната, като я

попрехвърлиш само няколко пъти в устата си, ще страдаш. Има животни, като боата, които, щом хванат жертвата си, я гълтат, без да я дъвчат. Една боа, като хване коза, овца или сърна, нагълтва я цялата и тогава именно я убиват. Тя не може да дойде на себе си 5–6 дни, докато се смели тази храна, инертна е. Някой път вие се усещате инертни, като че нищо не мислите – погълнали сте нещо, яли сте, както боата е яла. Захласнати сте, нямате никаква охота, никакво желание, искате само да спите, да бъдете на рахатлък – това е змията, която е глътнала нещо и 5–6 дни трябва да чака то да се смели. След като е ял човек, трябва 4–5 часа, докато се смели храната; при змията не е така.

Ако вие вземете едно учение, което само сте го глътнали, а не сте го сдъвкали, то ще ви смущава. Може би години трябва да минат, докато се разясни. Допуснете, че някой ви проповядва: „Всичко е произволно, случайно е създаден светът, няма ред в него“. И да кажем, че вие и децата ви приемате това учение – какви ще бъдат резултатите? Сега на това ще направя възражение с един пример. Връща се от чужбина един български студент, който е завършил математика. Бащата от голяма радост заклал две пилета и ги опекар. Синът, след като ги погледнал, казал:

- Аз ще докажа, че пилетата са три, а не две.
- Три ли са?
- Доказва го нашият професор.
- Може ли да бъде това?

Синът започва да доказва и доказва, че пилетата са три. Бащата седи, не разбира добре и казва:

– Синко, да направим опит. Аз ще изям едната кокошка, другата ще я изяде майка ти, а третата, която ти доказваш, че съществува, ще оставим на теб.

Вие искате да докажете нещо, което не съществува. Две кокошки три не могат да станат. Могат да станат при известни условия, но това е един друг процес. В дадения случай от две кокошки не можете да извадите три.

Да кажем, че искате да бъдете добър. Каква ви е идеята? Или че искате да обичате, или да ви обичат. Каква е вашата идея? Да дойдем до реалните неща. Искам да ми дадат

вода; това значи, че имам нужда от вода. Ако един човек ми даде вода, той задоволява моята вътрешна нужда и аз ще му благодаря. Вие искате да ви обичат – това е една голяма вътрешна нужда. Аз не обяснявам какво нещо е Любовта, какво нещо е животът. Само Господ, Който е създал нещата, ги знае. Но в дадения случай, щом искате да ви обичат хората, това подразбира, че имате известна малка нужда, която трябва да се задоволи. За мен е безразлично как ще ви обичат. Искате този човек да ви обича, да ви даде чаша вода, водата да е чиста и като я изпие, да задоволи жаждата си. Да ви даде чаша вода и да не казва, че ви обича. Ако тази вода утоли жаждата ви, във вас се ражда едно живо чувство и казвате: „Много ви благодаря, че ми дадохте хубава вода“. Това е сега конкретно обяснение.

Ние даваме на любовта съвсем друг характер. Този човек ще стане условие, средство, за да се задоволи една ваша нужда, колкото и да е малка. Вие не очаквайте през целия си живот той да ви обича. Чудни сте, искате цял живот някой приятел да ви обича, цял живот да върви след вас с ибрика и да ви дава вода. Вие благодарете за водата, която ви е дал в даден момент, за нуждата, която е задоволил, за любовта, която е показал. Може да минат години и вие да кажете: „Отидох на екскурзия и един човек ми даде чаша вода. Колко съм благодарен на този човек“.

Ние, съвременните хора, със своите неразбирания си създаваме нещастия. Казвате: „Ние не се обичаме“. Какво значи това? Искате вода от мен – не ви давам; искате хляб от мен – не ви давам. Ако всеки ден идвате да искате хляб, какви ще бъдат нашите отношения? При един хлебар всякога ще искате, но ще носите разменна монета – ще дадете и ще вземете.

Ще представя въпроса по друг начин, за да обясня конкретно някои факти. Представете си, че аз вървя и нося хляб, но съм жаден. Срецам на пътя си друг, който носи вода, а няма хляб. Той ми казва: „Имате ли малко хляб?“, а аз му казвам: „Имате ли малко вода?“. Какво става тогава? Става една смяна на любовта. Изваждам своята торба, а той – своята манерка. Аз отварям торбата си – от модерните

раници, изваждам пресен самун, отрязвам едно парче и му давам, а той ми дава една чаша вода. Ето, ние двамата се обичаме – той ми дава вода, аз му давам хляб. Образува се една вътрешна връзка, ние си услужваме. Това е любовта: чиста вода, за да удовлетвориш жаждата си от извора; и хлябът трябва да е пресен, от чиста пшеница.

Вие ще кажете, че любовта трябва да бъде идеална, Божествена. Това са празни работи. Има една любов на книга: „Без теб не мога да живея!“. Бошлаф! Без нея не може да живее, но живее! „Без теб животът ми е нещастен“ – бошлаф. В какво седи нещастieto? Като срещна пътник, виждам, че неговата манерка е пълна с вода. Аз съм жаден и понеже не ми дава от водата си, ставам нещастен. Той е гладен, казва ми: „Дай хляб“. Аз не му давам, а казвам: „Иди на фурната да си вземеш“ – и той е нещастен.

Сега аз, третият, срещам вас двамата, които казвате, че сте нещастни. Разбирам ясно работата: единият е жаден, другият има вода, но не му дава; вторият пък е гладен, а първият има хляб и не му дава. Представете си, че аз, третият човек, нося и вода, и хляб. Викам двамата и ги примирявам. Ще им дам един морал. Ето как го разбирам. Казвам на единия:

– Ти от какво си недоволен?

– Жаден съм. Онзи щеше да ме умори.

Отварям своята манерка, наливам му. Той ми казва:

– Много ти благодаря. В теб има човещина.

За другия отварям торбата, развързвам я и му давам хляб. Те двамата се споглеждат и казват:

– Това нещо, което този човек направи, и ние можехме да го направим. Аз имам изобилно хляб, а ти имаш изобилно вода.

Трябва да има едно вътрешно разбиране, за да стане животът приятен. Но вие давате друго обяснение – казвате: „Така не може да се живее, добро не може да се прави“. Това са философски разсъждения, с които не може да се живее, те нямат приложение. Доброто всякога можете да го приложите. Вие сте на извора, имате чаша – какво ви струва да дадете вода на някого?

Казвате: „Аз не искам да му дам моята чаша. Такива са моите възгледи – от моята чаша само аз мога да пия“. И могат да се приведат ред примери защо всеки трябва да си има своя чаша. Но това не е абсолютно. Аз всякога нося две чаши, една за себе си и една за ближните. Когато ми се пие вода, пия от моята чаша, а на ближните давам от другата чаша. Който не разбира, може да каже: „Всеки със своята чаша“. Правилно, дори мога да ви го докажа. Аз имам една уста, която е само за мен, не мога да я дам назаем; това разбирам под думите *със своята чаша*. И никой не може да даде своята уста назаем. Вие много буквално разбирате нещата. Аз не мога да заема моята уста на този човек, той няма нужда от това, но мога да му услужа – имам една чаша. Понякога мога да му услужа и с устата си – и с нея мога да му дам. Мога да напълня устата си с вода и като прилепя моята уста до неговата, ще кажа: „Гълтай сега“.

Когато двама души се целуват, това е съвсем друга философия. Казват, че двама души много се обичат. Единият е жаден, а другият го целува, дава му вода. Защо някой целува момата? Жадна е тя. Или защо момата целува момъка? Жаден е той или е гладен. Дайте едно правилно изяснение на тези разсъждения, за да не се внесе съблазън; не внасяйте извратен метод за разбиране. Един хваща някого – не давай лошо обяснение. Ако не го хване, той ще падне и ще се убие, ще изгуби живота си. Хваща го, за да го спаси. На всички ви казвам: не носете изопачени възгледи за живота. Например не знаете какво нещо е целувката. Аз ви обяснявам един начин на целуване.

Вие не знаете какво нещо е доброто. В дадения случай една чаша вода е доброто, или малко хляб, или една дума. Един се е обезсърчил, иска да се самоубие, не иска да живее. Казвам му: „Твоите работи утре ще се оправят“. Веднага ще дойде другата философия: това, което казвам, ще стане ли? Всичко, което казвам, може да стане. Как така? Аз съм милионер, срещам човек, който се е обезсърчил и му казвам: „Утре твоите работи ще се оправят. Господ ще ги оправя“. На следващия ден му подписвам един чек за десет хиляди лева и му пиша: „Господине, понеже виждам, че имате го-

ляма нужда, изпращам ви тези пари, за да си услужите. Ако искате, един ден ми ги върнете. Ако ли не, няма нищо“.

Всеки от вас така може да оправи Божиите работи. Вие сте касиери на Господа и всеки от вас може да свърши една работа, не да чака други да я свършат. Кой от вас, ако мине някой покрай къщата ви, не може да му даде една чаша вода или един самун хляб; или кой от вас не може да му каже една добра дума, или не може да му даде сто лева? Но вие разсъждавате: „На този сто лева, на онзи сто лева, какво ще стане тогава с нас?“. Ако дадеш сто, ще дойдат двеста, ще дойдат триста.

В Природата има едно Божествено съзнание, което държи сметка за всички наши постъпки. Ако ти си верен, направи нещо и го забрави. Направи какво да е добро и ще видиш, че това добро ще се върне към теб. Може да направиш опит, това не е само за насърчение. Има едно Съзнание, Коего всичко вижда. Ти си направил услуга на един царски син – той не може да не ти благодари. Той ще пита кой е направил доброто и всички твои работи ще се оправят.

Или другояче казано: в дадения случай, когато ти си извършил Волята Божия така, както се изисква, твоите работи ще се оправят. Понякога работите ви не се оправят. Вие можете да ги оправите, но оставяте друг да ги оправи. Господ е изпратил при теб един беден човек, за да се оправят твоите работи, а ти го изпращаш при друг човек, той да му направи добро. Тогава работите на онзи, при когото го изпращаш, се оправят, а ти ще загазиш.

Във всеки случай за доброто казвам: това е царският син, изпратен в дома ти, за да се оправят твоите работи. Ако си нахранил или напоил един беден човек, ти си нахранил или напоил някой ангел. Ангелите на Небето всичко знаят, но когато дойдат на Земята в плът и кръв, съвсем я загазват и те. Вие не разбирате. Понеже те са същества крайно чисти и крайно благородни, не обичат да правят никакво насилие.

Един ангел ще каже: „Услужи ми“ и като не му помогнеш, той ще отиде на друго място. Ходи, ходи, изнемогва и казва: „Ще се мре“. Капнал е от умора някъде, ти го намериш и му дадеш чаша вода. Той ще ти каже: „Един ден ще ти се

отплатя за услугата, която ми направи. Много съм ти признателен“. И някой път, когато си капнал, съсипан, отчаян, едва ли не загубил съзнание, дойде някой, каже ти сладка дума, каже ти: „Добър е Господ“ и ти даде една чаша вода. И тогава всичките ти работи тръгват. Питам: този човек по свой почин ли го е направил, или има някое подбуждение?

Всяко добро, което ние извършваме, е един подтик на Великия, на Бога. Бог е в нас и иска да направи добро. Той е стремежът и ако противодействаш, когато Бог иска да направи добро, ти си създаваш лоша карма. Бог те опитва, иска да се прояви чрез теб, но ако не Му дадеш място за това, Той ще отиде на друго място, на трето място. Всякога подтикът да се прави добро, подтикът за любов, какъвто и да е подтик на доброто, идва от Бога. Ако го последваш, ще получиш Божието благословение.

Ти казваш: „Ами какво ще кажат хората?“. Кои са тези хора? Понякога, с вашите възгледи, вие се смущавате. В древността един окултен учител изпратил свой ученик на изпит. Ученикът минал през едно място, където хората били направени от восък и били като живи. Там имало всичко за ядене и за пиене, но като виждал как тези восъчни същества го гледат, той казал: „Тук не мога да бутам“. Минава през друго място, където нямало маски, и си казал: „Сега мога да бутам“. Понякога ви е страх от восъчните фигури, защото във вас няма убеждение.

Моралната страна е, като минавам покрай тези хора, да ги питам: „Мога ли да взема от това, което тук имате?“. Вие носите една кошница и аз ви питам: „Можете ли да ми услужите?“. Ако сте царски син, може би ще кажете: „Срам ме е да поискам, ще ми падне достойнството“. Като видите цяла кошница с плодове, кое е по-хубаво: сами ли да си вземете, или да ви дадат? Опасно е да вземате сами.

Всякога е опасно в Природата да вземате без позволение. Когато човек взема без позволение, сполетяват го най-големите нещастия. Жената взе без позволение един плод. Нямаше никой, който да пази Дървото. Бог не беше поставил нито един ангел да го пази. Дойде един адепт и ѝ каза: „Добре е да вземем, никой няма“, и ядоха от този плод. Не, не е позволено да вземате оттам, откъдето не ви е дадено.

Злото в света е забраненият плод, доброто е позволеният, но понеже на това Дърво растат едновременно и доброто, и злото, трябва да можеш да различаваш кой плод е добър, кой е лош. Мога да ви го обясня, но засега ще го оставя необяснено.

Представете си, че имате едно яйце, от което мога да изкарам едно пиле. Вие знаете, че яйцето трябва да го мъти кокошка, а аз казвам, че и без да го мъти кокошка, мога да изкарам пиле. Няма да кажа: „Фокус-бокус, хоп!“,

но зная, че като му се дадат условия, това яйце има всички възможности да развие едно пиле.

За ония блага, които са скрити във вас, трябва да изучавате условията. Вие искате механически да бъдете добри; мислите да отидете на Небето, за да станете добри. Там ще имате хубави условия, но трябва голяма наука. Вие, като отидете на Небето между ангелите, ще се намерите в чудо. Голяма разлика има между тяхното и вашето разбиране – какво ще разберете от техния живот? Много хора са ходили в другия свят и след като са поседяли 1–2 години, казват: „Да се върнем на Земята“. Един българин, обут с потури, като отиде на един модерен журфикс на някои посланици, които са с фракове, цилиндри, ръкавици, и като поседи, поседи, ще каже: „Тая работа не е за мен“.

Вие имате известна представа за ангелите. Понякога казвам, че ангелите са тук, на Земята. Работните ангели са на Земята, а тези, които празнуват, са на Небето. Когато някой ангел иска да празнува, се качва на Небето, а когато иска да работи, идва на Земята. Сега вие сте ангели, дошли на работа тук, но сте забравили, че сте ангели. Отчасти ще ви обясня идеята с един пример. Това е един анекдот, един мит. Ной⁴⁴ имал само една дъщеря. Явили се трима кандидати, които така били влюбени в нея, че всеки казвал: „Не мога да живея без нея, ще се самоубия“. Ной се намерил в трудно положение. Мислил, мислил и най-после, за да ги избави, измислил следното:

Той имал една котка и една магарица. Прострял ръцете си и направил котката красива, да прилича на неговата дъщеря, и магарицата направил на красива мома като дъщеря си. И тримата се оженили, и всички били щастливи. Ной започнал да ги обикаля. Единият казал: „Много, много съм доволен от дъщеря ви. Отлична е, но понякога обича да драска“. Ной казал: „Родът ѝ е такъв“. Отишъл при другия, който му казал: „Много съм благодарен, но по някой път рита“. Ной казал: „Родът ѝ е такъв“. Идва до третия, който казал: „Безпогрешна е, ангел е“. Ной отвърнал: „Тя е същинската“.

По някой път вие сте оженени за някой котарак, за някоя котка. Не го разбирайте буквално, но вашите идеи са така изопачени. Вашето разбиране още не е онова чистото, Божественото, което носи Живота в себе си – има нещо хапливо. Хубаво е, но нещо ще те одраска, все ще има един ритник. Накрая идвате до третото положение – на същинския ангел, който нито драска, нито рита. Истината, сама по себе си, нито драска, нито рита.

Божественото е абсолютно свободно от всички недостатъци. Тези недостатъци са свойствени на човешкия и на животинския живот. Ако у вас се яви проблясък и кажете: „Направих грешка, ожених се за оная дъщеря, която драска“ – родът ѝ е такъв. Някой път са ви ритнали, друг път вие ритате. Като не одобрявате някого, с езика си го ритате. Когато дойдете до онова състояние, когато нито ще ритате, нито ще драскате, нито вас ще ритат, тогава животът ще е друг.

Чистата мисъл е, която носи Живот. Аз не разбирам външния живот на човека. Всички вие сте добри само дотогава, докато ви задоволяват нуждите; щом не ви задоволят нуждите, вие не можете да бъдете добри. Вървя си по пътя – още като ви видя отдалеч, аз знам, че сте честолюбив, имате високо мнение за себе си. Поздравявам ви внимателно – ако не ви поздравя, ще предизвикам реакция във вас. Всеки човек може да предизвика една реакция в честолюбивия. На честолюбивия не казвайте горчива дума, кажете му една сладка дума. Защо ще му казвате горчива дума? Казвате: „Искам да го морализирам“. Вие себе си не морализирате, а другите.

Някой направил погрешка и пита какво да прави. Казвам му: „Поправи погрешката“. Един човек му дал 10 лева, да му направи малка услуга, а той отишъл, та се наял с тези пари, похарчил ги. Връща се и се чуди какво да каже, как да излъже. Казва, че като си сложил парите в джоба, някой бръкнал и ги извадил – скроява работата. Казвам: „Онзи човек те изпрати да му направиш едно добро, а ти на себе си го направи – изяде парите. И се чудиш после какво да кажеш: или казваш, че като си отишъл, бакалницата била затворена, или че като си се връщал, някой бръкнал в джоба ти и взел парите. Правиш такъв долап!“.

Избявам този човек от това изкушение. Казвам му: „Ето 10 лева, ще отидеш да си уравниш сметката“ – това мога да направя. Ако не го направя, ще го тикна в по-големи лъжи и ще нося половината отговорност. По-добре е да дам пари, отколкото да го накарам да лъже. Никога не си позволявайте никаква лъжа. Никаква – нито черна, нито бяла. Черната или бялата лъжа всякога излизат скъпо.

Една ученичка ми разказа своя опитност и между другото каза: „Не е било случай в живота ми, когато да съм казала каквато и да е лъжа и да не ми дойде някое наказание: да падна или да се ударя. Аз се наплаших, страх ме е да лъжа, защото, ако излъжа, ще ми се пукне главата или друго нещо ще стане“. Ние мислим, че като кажем някой долап, някоя лъжа, някоя дипломатическа лъжа, сме спечелили нещо. Лъжата, и философска да е, и дипломатическа да е, и морална да е, все е лъжа. А пък доброто, с каквито и дрехи да го облечете, то все е добро, то не губи своята цена. На злото, с каквито и дрехи да го облечете, цената му не се повишава. Това са възгледи, които трябва да имате.

Доброто е нещо конкретно. Всяка добра постъпка, която искате да направите, е един импулс на Бога във вас. Всички бъдете готови. Не чакайте Бог да ви се разкрие в Своята слава – Той вече ви се е разкрил.

Идва един дядо при мен. Казвам му: „Не е хубаво човек да проси“. Гледам, този старец е умен – вече не проси и като дойде при мен, носи в кошница 7, 8, 10 яйца. Виждам колко пари му трябват и му давам. На друго място ще му платят

по 1–2 лева на яйце, аз ги плащам по 5–6 лева. Той поглежда доволен, че скъпо си е продал яйцата – търговска работа върши. Какво ми коства да му дам по 5–6 лева на яйце? Мога да му кажа, че на друго място са по-евтини, но не – той се учи. Даже и по 10 лева му дай на яйце, няма да изгубиш. Който разбира – дава. Нито яйцата са негови, нито парите са мои; аз разполагам с чужди пари, той разполага с чужди яйца. Кокошката е крякала и е снесла десет яйца, но той има добра воля, иска да ме запознае с кокошките. Аз му благодаря и вземам адресите им. Щом взема едно яйце, посещавам кокошката; не съм ѝ взел нито едно яйце, без да я посетя. За мен кокошката не е кокошка, а фирма, и съм крайно признателен за хубавата работа. На кокошката казвам: „Много хубави яйца снесяш“. Това е в преносен смисъл.

Целият живот, в каквато и да е форма, произтича от Бога. Не гледайте на този живот с презрение. Всяко нещо, всяко благо, което излиза от живота, един плод, една ябълка, произтичат от Бога. Аз благодаря, че Бог се проявява чрез плода, и същевременно задоволявам една своя нужда.

Казвате: „Защо сме се събрали тук?“. Половината от вас носите вода, а другата половина – хляб. Някои от вас сте хлебари, а другите – градинари. Едни от вас сте гладни, а други – жадни. Едни от вас правите обмяната правилно, а другите спорите и всеки държи хляба и водата си. Има трета категория между вас, които действат примирително.

За да върви работата, водата трябва да минава, не трябва да застоява. Шишето, което съдържа цялата вода, не знае колко вода има; яйцето, което седи в черупката, не знае каква цена има. Но аз, човекът, зная какво има в това шише и в това яйце. Яйцето е за нас, водата е за нас, хлябът е за нас, а ония, които ги носят, са само носители на Божествения живот. Вие сте се събрали, за да опитате благата, които Бог ви е дал, да обикнете тези блага. Ако тази обмяна стане правилно, вие ще опитате Божието благословение.

Сега мога да ви кажа така: гледайте да изпълните Волята Божия. Как ще я изпълните, ако не обичате? Ако не обичате Бога, нищо няма да можете да направите в света. Вие казвате: „Как можем да обичаме това, което не виждаме?“.

Питам ви: въздуха виждате ли го? Не, но го обичате. Само малка частица от светлината виждате, но цялата светлина, която се разпространява във Вселена, не я виждате. Не е необходимо да знаем нещата. Ние можем да ги опитаме, можем да имаме контакт с тях.

Малкият живот, който е вътре в нас, е един контакт с Божественото. Малкият мир, малката мисъл, малкото чувство, малката радост, малкият подтик, които имате, са от Бога. И всичко това е в съприкосновение с Бога. Бъдете благодарни от това, малкото. Вие сте обградени с Бога. Ако искате повече, можете да вземете, но вие не разбирате, че това е от Бога и търсите нещо друго. Казвате: „Като умрем, ще ни се разкрие“. Това е вярно. Смъртта е преграда.

Смъртта съществува и онези материални схващания – също. Да кажем, че аз съм толкова голям егоист, че мисля само за себе си. Най-голямата преграда за Божественото е човешкият егоизъм. Ако мисля само за къщата си, за тялото си, за материалните работи, утре ще напусна този автомобил. Като дойда до една глинеста местност, ще напусна автомобила и ще изляза да вървя пеш. Когато го имах, ми трябваше бензин, шофьор, а сега оставям всичко и тръгвам сам по планината нагоре. Казвам на шофьора: „Вземи този автомобил и го закарай назад. Аз отивам горе в планината“. Вие казвате: „Човек трябва да излезе от тялото си“. Че мъчно ли е това? Каква мъчнотия има да излезе човек от автомобила си? Няма мъчнотия, освен ако вратата на автомобила е залостена и не можете да я отворите. Ще отворите вратата, ще излезете навън, на шофьора ще кажете: „В гаража!“, а вие ще се качите на планината.

Не е лошо човек да има автомобил, но не е лошо да ходи и пеша. Някъде ще бъдете с автомобил, но в планината ще ходите пеша. С автомобил ще бъдете, когато условията помагат; тогава можете да имате най-хубавия автомобил – качете се в него и благодарете на Бога. А на планината ще слезете от него и пак ще бъдете благодарен. Вън от тялото си, вътре в тялото си, при каквито и да е условия, да можете да изпълните Волята Божия във всички ваши най-малки подбуждения, които Бог ви дава. Да изпълните Волята Божия – това е важното.

Аз ви говоря сега бегло, защото нямам време. Някой ден ще ви кажа начин как да се прави добро. Както има начин, правило как да свирите, така има и начин за правене на добро. Самоук можете да бъдете. Има хора, които свирят, без да са учили някъде, но все пак онзи, който е учил, свири по-добре. Някой ми казва: „Аз ги знам тези работи“.

Срещал съм много проповедници, които ми цитират какво е казал Христос, какво е казал апостол Павел, какво е казал някой писател. Задавам им въпроса: „Кажете ми как да направя най-малкото добро?“. Те казват: „Не знаеш ли?“. После ги питам: „Как да направя най-голямото добро?“. Те пак казват: „Не знаеш ли?“. Казвам: „Че каква нужда има да ми цитирате апостолите, Христос и други, ако не можете да ми кажете как да направя най-малкото и най-голямото добро? Аз зная как да ги направя – каква нужда имам тогава да ми цитирате това и това?“.

Това става въпрос за най-малкото добро. Двама се намираме някъде. Аз съм пряк и казвам на другия: „Богати сме и двамата. Ти си проповедник на много автори и си учен, кесията ти е пълна с пари“. Аз изваждам своята торба и започвам да броя – парите са повече от две хиляди. Казвам му: „Слушай, да направим ортаклък. Аз обичам ортаклъка. Ще си вземем торбите с парите и ще тръгнем. Ще срещаме хора с празни торби и ще пускаме по една жълтица в тях. Когато останем с по една златна монета в торбите си, ще спрем“. „Какъв е смисълът?“ – ще питате вие. Смисълът е в това, че торбата ми ще бъде по-лека. Сега торбите ни са тежки, а после той и аз ще бъдем свободни.

Та направете ортаклък. Съединете се вие, богатите, и тръгнете: ти една златна монета, той една златна монета, ти една златна, той една златна – слагайте в торбите на хората. А като остане по една монета във вашите торби, вървете си вкъщи и благодарете на Бога.

Добрата молитва

26. лекция, 27 март 1935 г., София, Изгрев

ПЪРВОТО СЪПАЛО НА ЛЮБОВТА

*Добрата молитва
Аз в живота ще благувам*

Ще прочета 2. глава от *Второ послание на апостол Петър*.

Бесят някои хора, за да дадат пример на други да не правят престъпления. Този, когото бесят, страда, а другите се учат, правят своите заключения, казват: „Заслужил е той“. При известни разбирания е неприятно да се чете такава глава. Петър е прав, ако вземем човешкия живот в неговата чистота. Не какъв трябва да бъде земният живот, а какъв трябва да бъде Божественият живот, който човек трябва да живее.

Престъпленията, които хората вършат, не стават в тяхната плът. Там се явяват, но започват в умствения свят. Вземете един светски и един религиозен човек. По какво се различават един банкер, който е християнин, и друг, който е езичник? Единият дава пари назаем със законна лихва от 12 процента и другият дава така. Някои се оплаквали от един английски лорд, че давал пари с висока лихва – а англичаните минават за много набожни.

Вие почти всички имате един морал – изключително да угодите на обществото, на баща си, на майка си, но малцина са тези, които имат страх божи. Колко от вас са с едно висше съзнание, с един вътрешен закон за действие? Например мнозина от вас няма да влязат в градината, за да откраднат ябълки, но ако господарят го няма и никой не гледа, може да сложат една в джоба си. „Една ябълка – нищо не е“ – казвате. Защо човек го е страх от хората, а не го е страх от Бога? Не го е страх, защото не вярва, че съществува, а от хората го е страх, понеже знае, че ги има. За Бога казва: „Я съществува, я не“. Трябва да знаете, че Бог има едно проявление, за което хората нищо не знаят. Всеки

човек има четири очи: през двете гледа Господ, а през другите две гледа той. И с животните е така. Някое куче, като те погледне, започва да те лае – казва: „Лош човек си ти“. Във Варненско имаше един човек, Дели Васил. Лудостта му беше в това, че никога не ходеше трезвен, но интересното е, че и най-лошите кучета в село не го лаеха. Като го видят, въртят си опашките, не го хапят, всички млъкват. Как ще си обясните това?

Вие наричате един човек *изправен*, ако пести, ако си урежда живота, а онзи, който е малко разточителен, който дава тук-там, за него казвате: „Смахнат е той“. Първият морал е за света, а вторият – за Невидимия свят. Човек на Земята трябва да бъде проводник на Божественото. Често, когато говоря, имам това предвид: човек да бъде проводник. Ако не е, грехът се натрупва така, както се натрупват отрови при лошо хранене, лошо дишане и лошо мислене.

Ако едно дете не се храни както трябва, колкото и да са здрави баща му и майка му, в неговите черва ще има останки от храната, ще се създадат ред условия за болести. Ако това дете не диша както трябва, не се храни както трябва и не мисли както трябва, то след 4–5 години неговият характер ще се измени. Вие се чудите как Господ ви е създал, а грешите. Вие грешите като ядете, грешите като дишате, грешите като мислите, защото не мислите както трябва, не дишате както трябва и не ядете както трябва. Вследствие на това се зараждат утайки в тялото и то вече е хилаво; после и поколението ще бъде хилаво.

Например вземете търпението. Знанието зависи от търпението. Казано е: „Бог е дълготърпелив“. Казват, че който е търпелив, е слаб, а Бог, Който създаде света, е дълготърпелив. Търпението принадлежи винаги на силните хора. Дълготърпението подразбира една силна воля. Човек, който се самовладее, той е търпелив. Колко от вас сте така дълготърпеливи, както е Господ?

Когато един ученик постъпва в школата на Питагор⁴⁵, подиграват му се, казват му най-майсторските подигравки, които могат да кажат по негов адрес – не оставят сухо мястото. Ако издържи 4–5 години подигравки, той става ученик

на школата. А сега, ако се подиграват на някого само един ден, той казва: „Аз излизам“. И тук са дошли окултни ученици! Понякога се смея: той няма търпението на една крава, няма търпението на един бръмбар, даже няма търпението на една пеперуда, а мечтае да влезе в Небето.

На Небето са дълготърпеливите, а нетърпеливите са на Земята. Вие ще ми възразите: „Ние сме по-търпеливи от света“. Вярвам, така е. И богатият е по-търпелив от сиромаха, но не той е търпелив, а богатството му – вземете му богатството и ще бъде нетърпелив. Търпелив е здравият, нетърпелив е болният. Вземете здравето на здравия, за да видите колко ще бъде търпелив. Важно е колко си търпелив не когато си здрав, а когато си болен.

В последния брой на вестник *Мир*⁴⁶ (брой 10412 от 2 април 1935 г.) има една статия. Четете я, за да видите как се придобива търпение. Един светски човек казва: „При големи страдания създай на ума си работа“. В Англия един от най-видните директори на голямо предприятие бил почти сляп. Как се е справял с това положение? Мнозина учени не могат да станат директори, не могат да постигнат това. Сега под *търпение* не разбирам само да се въздържате. Това е едно качество на човешката мисъл. Някой ви говори, а вие седите тихо и спокойно, като че нищо не се отнася до вас. Могат да ви обвинят – как може да се докачате от това, в което ви обвиняват? Някой казва: „Ти нищо не знаеш, ти си баба“. Какво значи *баба*? *Баба* на турски език значи *баща*. Ти нищо не знаеш, но пак си баба – значи си голям баща. Може да вземате думата *баба* в смисъл на хилава баба, но *баба* значи и *баща, умен човек*. Ти си много умен, но не си проявил ума си и затова си баба.

Търпението, като една окултна сила, не е качество, което се добива лесно и така, както си седи човек. Търпение не се добива, когато сте богат, когато сте умен, когато ви хвалят, когато сте светия или ангел. Ангелите минаха през такъв огън, през такива изпитания, че някои устояха, а други – не. Който устои, ще придобие търпение, а който не устои – няма да придобие.

В какво седи търпението? Няма мъчнотия в света, която търпеливият човек да не може да победи. В търпеливия човек няма зло, което да не се разбие; каквато и да е зла мисъл, като се удари в търпеливия, става на пух и прах. Ако във вас се удари едно зло и не може да се разпръсне, вие не сте търпелив; ако една лоша мисъл ви раздразни и тя не стане на прах, вие не сте търпелив, и ако с вас се сблъска сиромашията и не се разпръсне, не сте търпелив. Търпелив човек е онзи, с който и богатството като се сблъска, то се разпръсква. Търпелив е онзи, с който и знанието като се сблъска, то изфирясва. След хиляди години какво ще струва знанието и на най-учените правници? Един ден ще се измени целият строй, друго ще е правото, други ще са законите.

Сега в християнския свят тези, които са християни, ги съдят по римските закони – казват: „Римско право“⁴⁷. Други казват: „Мойсеево право“⁴⁸ – и то е езическо. Христовото право още го няма написано, то е друго. Понеже го няма в света, вие си написвате един Христов закон – какъв е той? Какво е вашето право?

Във вашия свят например ако някой открадне, как го съдят? Как издържате вие вашите съдии? И вашите чиновници как издържате? Как се отнасяте с вашите слуги и слугини? После, във вашия вътрешен свят как се отнасяте с мъжете и жените – не във външния свят, не в Римското право, не в Мойсеевото право, но във вашето Християнско право. Според Римското право е друг въпрос. Вие всички сте кандидати – мислите, като умрете, да отидете на Небето с Римското или с Мойсеевото право. Действително в онзи свят има един свят за Римското право и друг свят за Мойсеевото право.

Христос дава една притча, че богатият, който живял според Римското право, като умрял и го задигнали ангелите, завели го в мястото на мъчението, а като умрял Лазар, който донякъде бил оглашен и живял според Мойсеевия закон, го завели в Рая. Лазар изпълни Мойсеевия закон. Мойсеевият закон не е лош – като четете неговото гражданско право, там ще видите следните думи: „Да възлюбиш Господа Бога с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила, и да възлюбиш ближния си като

себе си“. Христос взима тези думи и казва: „Върху тези две заповеди почива целият закон“. Лазар, като изпълни този закон, отиде при Господа.

Вие бихте ли направили като в следния случай, в който един богат и един беден християнин се срещат. Бедният казва на богатия:

– Ти ще отидеш в ада, в пъкъла, ти си такъв, онакъв – хока го. – Не виждаш ли, че аз съм беден?

Богатият му казва:

– Колко пари ти трябват? – и му дава един чек. – Като ти потрябват, пак заповядай. Хубаво пееш, отлично пееш, много хубаво си научил Христовия закон.

Това са почти изключителни условия. В съвременния свят е много мъчно, когато ви обидят, хокат, когато ви кажат нещо неприятно, вие пак да им помогнете. Ще им покажете пътя и ще им кажете: „Втори път да не ви срещам“ – това е според Римското право. Но за развитието на човека е необходимо едно вътрешно самообладание. Вие още не сте изучавали закона на самообладанието.

Някой ми говори, че умствено нещо го смущава, че има някои мъчнотии. Това е предвестник. Има два вида предвестници. Щом имате мъчнотия, това значи, че ви чака по-голямо изпитание. Казва ви се: „Пригответи се, бъди готов, да не те изненада“. Това е един вид изпитание, това говори интуицията ви. Някой път ще минете през друго голямо изпитание. Тогава законът е друг: тогава ще усетите голяма радост, веселие. Но да знаете, че и в единия, и в другия случай трябва да се пригответе. Изпитанието ще дойде и при мъчнотията, и при радостта. Вие се разпускате при радостта като охлюв, когато си изважда рогата – излизате навън, запявате си песента и тогава дойдат, вземат ви и хайде в торбата, а после – в тенджерата. Вие мислите, че влагата, дъждът са за вас, а всъщност някой ви дебне, сложи ви в торбата и после в тенджерата; ще ви свари, ще ви извади месцето, ще го изяде и ще каже: „Този обяд е много добър“.

Сега, при тези сравнения, вие ще се съберете и ще си кажете: „Учителя говори това и това за търпението“. Ни най-малко не се спирам върху обикновеното търпение, което и

аз имам – всеки ден го нося като вас. Аз имам много професори. Идва един и ми казва: „Защо не се направи така и така?“; идва втори и казва: „Защо така не се постъпва?“; трети: „Защо така не си направил?“. Друг пита: „Защо еди-кой си не постъпи правилно?“. – „Не се е отнесъл добре, още не се е научил.“ Как трябва да постъпи? Той казва: „Човешки трябва да постъпи“. Казвам му: „Аз те изпращам, за да му покажеш как да постъпи, да му дадеш един пример“. Един ми казва: „Покажете му как трябва да живее“, а аз му отговарям: „Първо на теб трябва да покажа как да живееш“.

Гледам, тук музикантите се карат. Българските музиканти не могат да се търпят. Казвам: „Нещастие е това“. Едно време, когато музикантите са слизали от Невидимия свят, един княз поканил българските музиканти да му свирят и останал толкова доволен от всички, че им дал да си пийнат от най-хубавото вино – те се опили и досега още не са изтрезнели. Това е един анекдот за българските музиканти.

Религиозните се изправят и с часове се молят, а след молитвата пак си знаят същото. Това е поради факта, че човешката мисъл вътре е раздвоена. Трябва да знаете, че и във вас има едно раздвоение, все нещо ви човърка. Виждате, че нещо не върви и веднага се намесвате. Двама души се карат – не бързайте да ги помирявате, постойте и ги послушайте.

Спирал съм се да наблюдавам двама, които се карат: започва единият, после другият, всички имена, които съществуват в зоологията, си ги казват. Аз им казвам: „Мога ли да ви ангажирам? В зоологията сте много вещи, ще платя и на двама ви. Аз съм малко невежа, можете ли да ми предадете една лекция? Как беше първото име? Отлична наука е това. Колко е красив светът, колко сте красиви вие“. Единият ми казва: „Ти подиграваш ли се?“. Казвам му: „За първи път чувам човек да има толкова имена. Досега знаех, че е Драган, а той носел толкова псевдоимена и титли“.

Понякога ме питате: „Защо правиш така?“. Казвам: ако отидете в Италия, ще видите, че почти под всеки балкон е седнал младеж с китара и свири на своята възлюбена серенада от някой виден музикант. Свири човекът и никой не му прави забележка. Какво лошо има, че свири на лю-

бимата? Нищо лошо няма. Аз бих желал всички да свирят на своите възлюбени. Кой от вас прави това? Като се върне мъжът от работа, свири ли на жена си за новото учение? Когато жената направи погрешка, той да вземе китарата и да започне: „О, моя мила“. Когато мъжът направи погрешка, жената да му свири и да му пее: „О, мой мили“. А сега той заема една особена поза, малко се намусва, прави сърдита физиономия.

На ония, които са женени, препоръчвам една китара; и ония, които сега ще се женят, да си вземат една китара – щом се оженят, да я окачат на врата си и да свирят. Като станете религиозни и набожни, две китари ще носите: една за публиката, а другата специално за братята тук. И когато някой ви обиди, ще му свирите с хубавата китара нещо от Бетовен⁴⁹, от Бах⁵⁰, от Моцарт⁵¹. Понякога аз го правя на себе си – когато не съм доволен, вземам голямата китара и свиря; има един вътрешен човек, на когото свиря.

Атавистичният човек е двоен. Той постоянно прогресира. Има едно състояние в човека, което е двойствено – най-мъчно е да се справите с него. Виждате правилното и пак не можете да се преклоните. Има нещо кораво в човека, което иска да запази целия свят. Това, което окултистите наричат „диамантена устойчивост“.

В Природата има един корав елемент, много корав, и който си е блъскал в него, все е пукнал главата си. Никога не се мъчете, не се блъскайте, ако нямате търпение. Ако имате търпение и си блъснете главата в този елемент, той ще се разсипе; ако нямате търпение, главата ви ще се разсипе. Казвам: без търпение в света не може. Някой се е обидил от една дума и цял месец се сърди, а понякога 10–15–20 години помни, не може да прости, че са го обидили. И това са християни! Но да оставим сега това.

Светът е възможност за какви ли не прояви и където и да минете, все ще се изцапате. А в Божествения свят, откъдето и да минете, ще видите вади с най-хубавата вода, ще се спрете и ще се измиете. Там никога не се оставят капки от кал да засъхнат. Тук е правило да засъхнат и тогава да ги

изчистите, а в Духовния свят сух прах не се чисти. Водата и животът са тези, които чистят – каквато и да е погрешката, изчистват я веднага. Лошото не е в това, че сте направили погрешката, а че не я поправяте.

(Учителя показва два портрета на Христос, закачени на стената в салона.) Някой казва, че на левия портрет му липсва нещо. И на десния, и на левия им липсва по нещо. Десният портрет донякъде е по-близо до идеята, дори е един от най-добрите образи. От 30 образа, нарисувани от знаменити художници, този е най-добрият. И на левия му липсва нещо, но как да ви го предам сега? Много му липсва в погледа например. Такъв поглед Христос не може да има.

Гледате една млада мома, но не я гледате със спокойствие, с търпение. Как трябва да се гледа на младата мома? Как трябва да се гледа на младия момък? Ами как трябва да се гледа на омъжената млада жена или на женения млад мъж? Като погледнете стария, поначумерите се и си стиснете устата – това не е търпение. Като погледнете младата мома, явява се във вас користолюбие, желаете да я целунете, да я прегърнете. Не е лошо това, но в дадения случай не показвате търпение. Тази мома си е поставила за правило да не я целуват. Тя е излязла от дома си само да се покаже на хората с най-хубавите си дрехи, а във вас има желание да я целунете – това не е търпение. Друг е въпросът, ако тя иска да я целунете, но в нея има само желание да се покаже, не да я целуват. Или срещате един брат – измервате го от главата до петите и си казвате: „Дали е вярващ, или не?“. Как ще познаете? Вие сам вярващ ли сте? Как ще познаете дали аз съм добър човек, или не? Вие трябва да бъдете по-добър от мен, за да познаете дали аз съм добър; ако сте по-горе от мен, можете да ме оцените, но ако сте по-долу, не можете.

Дълготърпеливите могат да оценят кой от вас е търпеливият. Когато видя някой човек, веднага се поставям на неговото място и казвам: „Ако съм на негово място, колко ще издържа?“. Когато видя двама души да се карат, казвам: аз два пъти бях на това място. Единия път бях слаб човек и като ми удари другият две плесници, търкулнах се на зе-

мята; като станах, казах: „Ще ти дам да разбереш!“. Втория път бях силен и като ударих на другия няколко плесници, търкулнах го на земята. Къде е моето търпение? В първия случай бях търпелив, но неволята ме беше направила такъв, защото бях слаб, а във втория случай, когато бях силен, ме намериха много груб.

И в двата случая аз бях един и същи човек, и в двата случая нямах търпение. Бях слаб – биха ме; бях силен – бих. В единия случай се усещах унижен и си казвах: „Слаб ли си, ще те бият“, а във втория случай си казвах: „Ще му дам един урок“. Нищо не се придобива така лесно, както си мислите. Сега друго положение: той като ме удари, катурнах се три пъти. Имах 1000 лева в джоба си и му казах: „Много ти благодаря за тези плесници, които ми удари. Научих много добър урок. Бях болен и оздравях, като ме наби; бях неврастеник и като ме удари, оздравях. Много ти благодаря, затова ще ти платя. Друг път, когато имам такава болест, пак ще дойда при теб, пак се приготви“. Сега вие трябва да направите един превод.

Първо, трябва да знаете с какви хора ще се срещнете и как трябва да постъпите. Има някои хора, които казват: „Ние искаме само да уредим живота си, да си поживеем на Земята“. Това е така за обикновения човек. А човек, който не се задоволява с обикновения живот, какво трябва да прави?

Представете си, че сте ученик и ви изпращат от Невидимия свят на Земята, за да си държите изпита – дават ви сиромашията във всички нейни разнообразни степени и форми. Всичките мъчности ще ви дадат възможност да станете богат човек, но в този стремеж към забогатяване да не направите никаква погрешка и да бъдете толкова внимателен, че в който и дом да влезете, да не предизвикате недоволството на никого. Толкова учтив да бъдете, че да не каже никой: „Този пък откъде е дошъл?“; така трябва да постъпите, че да са доволни хората от вас. Как ще го направите, кажете ми? Има хора, които могат.

Срещнах един българин, който ми разказа: „Имах един лош навик да побийвам жена си. Каквото и да ми говореше

тя, аз ѝ казвах: „Не ми противоречи, да мълчиш, нищо не знаеш“ и ѝ удрях една-две плесници. Един ден тъкмо зашлевих една плесница на жена си и гледам: един млад човек така ме погледна в очите, че оттам насетне желанието да бия изчезна от мен. Усетих се унижен, низък, неспособен; стана цял преврат в душата ми. Той ми се поусмихна и ми каза: „Как сте?“; заговори за това, за онова и си отиде. Оттогава ние с жена ми си живеем добре“.

Питам: кой е бил този човек? Той е търпеливият човек, който казва: „Бий жена си с любов“. Като зашлевите плесница на жена си, тя да почувства любовта ви в ума си, в сърцето си, в душата си и в духа си. Ако бъде благодарна за вашата плесница, вие сте постъпили добре.

Сега много братя и сестри казват: „Учителю, можете ли да се помолите да ни даде Господ дарования?“. Едно дарование искам да имате: да бъдете търпеливи. Без търпение не можете да напредвате, то е основата на нещата. Можете да бъдете обикновени, талантливи, гениални хора, но за да бъдете хора на шестата раса, трябва да бъдете търпеливи. Търпеливи трябва да бъдете – всякога ще имате това в ума си.

Имаме само един пример за търпение. Вие не знаете в какво положение беше Христос, когато издържаше своя последен изпит, четвъртото посвещение. Осемдесет хиляди удара Му удариха римските войници и при всички удари Той имаше една спокойна поза, беше в размишление. Някои Го представят или Го рисуват как е бил сгърбен, измъчен. Не, Той е бил тих и спокоен.

Всички римски войници, които Му удариха тези 80 хиляди удара, които го плюха, станаха после Негови ученици и проповедници, станаха мъченици. В Писанието се казва, че кръв е излязла от Него. С това искат да кажат, че голямо е било страданието Му. Това е един голям напор на страданията на човека.

Христос искаше да се справи с човека, с първия Адам, Той водеше първия Адам. Той беше Вторият, а преподаваше урок на първия Адам. Кръвта излизаше от първия Адам, а Вторият му предаваше уроци на търпение. Първият казва: „Отче, ако е възможно, да Ме отмине тази чаша“, а Вторият

казва: „Да бъде Твоята Воля!“. Първият казва: „Докога, Господи? Не виждаш ли?“, а Вторият казва: „Да бъде всичко за всеки правда“.

Сега аз ви давам един идеал на търпение. Христос не беше нито грохнал, нито сгърчен, нито съсипан, но имаше едно просветнало лице, съзнавайки, че върши Волята Божия. Имаше нещо мощно и силно в Него. Като го гледаха римските войници, учудваха се. Казват, че когато носел кръста, паднал на земята. Не, Той имаше голямо уважение към кръста, постави го леко на земята и каза: „Може и без кръст. Може някой да го носи след мен, но това не е Моя работа“. Казват, че бил паднал, че бил изнемогнал. Не, Той от учтивост остави полека кръста на земята. Вие казвате, че е хвърлил кръста. Не го е хвърлил. Кръстът, това са пречките – как ще ги хвърлите? Едно страдание имате – как ще го хвърлите? Ще се наведете и ще го поставите полека на земята. Ако хвърлите страданието, ще го осакатите и Невидимият свят ще ви държи отговорен за осакатяването – полека-лека ще го поставите.

Това е един нов начин на мислене. Ако не мислите така, никакъв светия не можете да станете. С тези стари мисли, които имате, никакви светии не можете да станете. Вие сега сте светии. Католическите и православните светии са все като вас, по-горе не са. Аз съм чел житиетата на всички тези светии. Казвам: светия е онзи, който издържа мъченията като Христа. Той е светия! Човек се показва в това как носи страданието. Христос е образ на светийството, а не другите светии, които дойдоха да изкупват греховете си. Христос не дойде да изкупва греховете Си, но дойде да даде един пример – примера на Любовта.

Нали съм ви казвал този пример. В Индия един учител казал на свой ученик: „Ще отидеш при военния, да му удариш една плесница и да видиш какво ще ти каже. После ще отидеш при един законник и на него ще удариш една плесница. Накрая на мъдреца ще удариш една плесница и ще дойдеш да ми кажеш какво са ти казали“. Отишъл ученикът при военния и му зашлевил една плесница. Военният се обърнал, ударил му две плесници и го повалил на земята.

Отишъл при законника и му ударил една плесница. Законникът си вдигнал ръката, но имал важна работа и казал: „Да го оставя“. А като ударил една плесница на мъдреца, той не му обърнал никакво внимание. Ученикът, като се върнал при своя учител, казал: „Военният ми удари две плесници, законникът само си вдигна ръката, а мъдрецът не обърна внимание“. Учителят му казал: „Постъпвай като последния“.

Вие може да ударите на някого една плесница, може да кажете на някого горчива дума, но законът е, че това, което вършим в света, се връща върху самите нас. Първо ще ви дадат всички възможности да грешите и после ще ви заставят да изправите своите грешки – това е вашата задача. На всеки от вас ще се опита силата. Като направиш грешка, трябва да я изправиш.

Разбирайте живота, аз не го разглеждам само от днешно гледище. Вие сте минали през чужди форми. Търпението не сте го учили само като човек, но и като минерал, риба, птица, влечуго, бръмбар, пеперуда, млекопитаещо, слон. Като хора сте се учили във всички раси: в полярната раса, в расата на черните, на жълтите, в атлантската раса. Сега се учите в бялата раса. Търпението ще го учите и в шестата раса. Това е процес за милиони, милиони години. Милиони години ще го учите и благодарете, че го учите.

С това търпение, което имате, нищо не става, с него не можете да бъдете щастливи. Сега всеки може да вземе щастieto ви: каже ви някой една дума и вие за 4–5 дена сте неразположени. А щастлив човек е онзи, който е толкова търпелив, че никоя дума не го засяга. Какво от това, че някой казал някоя дума? Няма нищо, аз не зная ли какви са моите постъпки отвътре!

Кой е чистият морал? Чистият морал е онзи, когато Слънцето се жени за деня. Какво престъпление има в това? Някои от вас тълкуват каква е тази сватба. Като се жени Слънцето за деня, всички се радват на тази женитба и цял ден ядат и пият. Питам: Слънцето къде ще отиде вечерта, каква форма на разврат можете да му сложите? Никаква.

Това е отношение. Не придавайте на най-възвишеното, на Любовта, форми, които не ѝ принадлежат. Любовта ни

най-малко не е любов на целувки, Любовта ни най-малко не е любов на прегръдки, Любовта даже не е любов на мило-сърдие. Единственото нещо в Любовта е, че тя дава живот, дава щастие. Любовта носи блаженство, носи сила, носи радост. Най-хубавото – това е Любовта. А вие искате да ви прегръщат, да ви целуват – и това било любов! Че кой не ви е целувал? Като ядете една кокошка, не я ли целувате? Нима, като ядете едно агне, не го целувате? Не са ли достатъчни толкова целувки? Вас са ви целували като ябълки, като агнета, като миди, като пеперуди, като охлюви и в тези целувки няма спасение.

Любовта трябва да донесе щастие на човека. Това е първата проява на Любовта. Ако вие не можете да бъдете щастливи, това не е Любов. Казвате: „Е, все е друго да ме прегърне някой брат“. Нека да ви прегърне, но пак ще бъдете нещастни и ще кажете: „Много ме стисна и като ме целуна, като че ли ме ухапа“. Той иска да ви каже: „Едно време, като хапех, обичах да откъсвам месо, а сега съм малко по-благороден“.

Откъде произлезе целувката? Целувката започна с всички месоядни животни. И с вегетарианците е същото: всяко отхапване на ябълката е целувка. Яденето даде повод за целувката. Едно време, като бях ябълка, колко моми и момци ме целуваха! И сега ще дойдат да ми се хвалят, че ме целували. Казвам: „Да, да, аз зная какво нещо е целувката – вие знаете хубавото, което взехте, но аз ядох попарата“.

Сега от това, което ви говоря, трябва да извадите едно резюме. Търпението, това е пробният камък на Любовта, външната страна на Любовта, първото съпълало, на което можете да съпълите – нямате ли го, вие с Любовта не можете да се запознаете. Търпението е първото съпълало на Любовта. Тя има и други съпъла, например неволята, но търпението е първото естествено съпълало – там трябва да поставите една здрава основа и да го придобиете. Аз не казвам, че днес можете да станете такива, но днес можете да правите опити.

Аз съм правил опити тук, на Изгрева, да уча и млади, и възрастни сестри. Като кажа нещо на възрастната сестра, тя си посвива устата и казва: „Учителю, другояче трябваше да

постъпиш“. Аз зная тя какво има предвид, зная какво мисли. А като каже нещо на младата, тя се поусмива, примигва с очи – иска да каже нещо. Това изкуство – примигването с очи, и аз го зная, учил съм го. Всеки като примигва с очи, зная какво значи. Всички изкуства съм учил и няма място, където да не съм бил. Аз не осъждам тези неща, хубави са. Хубави са, но това е детинството на живота, детинството на цялото разнообразие и на промените. Но вие можете да влезете в онзи живот на възмъжалостта, или в онзи, щастливия живот – други са законите там.

Сега да остане в ума ви това: търпението, което ви проповядвам, е първото стъпало на Любвта, на новата Любов, която идва. Търпението ви прави безсмъртни. Като стане човек търпелив, става безсмъртен, защото страданието и смъртта се страхуват от търпението. Когато човек стане търпелив, няма по-страшен от него – вие ще се блъснете в него, но на прах ще станете; не можете да го бутнете, той е канара, той е огън пояждащ. Какво ще стане, като се блъсне някой в него?

Казват: „Ти с търпението какво ще придобиеш?“. Търпеливият човек може да повиши своята температура. Аз, търпеливият човек, като вляза при един богат човек, моето търпение увеличава температурата на тялото ми на няколко хиляди градуса и богатият още при сто градуса напуска къщата си, касата си, напуска всичко и бяга. Аз влизам, вземам колкото си искам пари и излизам навън. Някой професор не иска да ми дава книги – като вляза с повишената температура, професорът бяга, а аз влизам в библиотеката и вземам която книга си искам.

Ако при търпението не можете да повишите своята температура, ако с търпението не можете да уплашите дявола, вие не сте търпеливи.

От дявола няма да ви е страх;
от страданието няма да ви е
страх; от смъртта няма да ви
е страх; от сиромашията няма

да ви е страх; от греха няма да ви е страх – от нищо няма да ви е страх. Ще се научите постепенно смело да гледате

на всичко. Ако можете да любите, вие вече имате първото съпало на търпението. Когато кажа, че трябва да обичаме, аз подразбирам следното: щом имате търпение, вие можете да обичате. Любовта е несъвместима с нетърпението.

Първото съпало е търпението, второто съпало е Любовта. Ако нямате първото съпало, и второто не можете да вземете. Казвам ви сега: започнете с първото съпало. Да не се обезсърчите. Вие можете да кажете: „Ами досега не сме ли обичали?“. И аз съм обичал като вас, но това не е тази любов, за която говоря. Аз ви говоря за Любовта така, както сега я зная. Все ще дойдете един ден до нея. Вашата любов я зная: сега обичате, а след няколко часа плачете; сега се радвате и казвате: „Готов съм да прегърна целия свят“, а в следващия час сте недоволен. Оставете тези промени. Любовта е винаги еднообразна и постоянна в своите прояви. Тя е Сила Божия и сила, която прави човешкото безсмъртие.

Само така да учите търпението. Ако го учите, ще имате бъдеще. Учете търпението. Станете сега.

Проявеният Дух в Любовта, проявеният Дух в Мъдростта, проявеният Дух в Истината носи всичките блага на живота, на Единия, Вечния Бог, извор на всички блага, в Когото всичко се обединява. (Три пъти)

Някой може да каже: „Учителя кого ли има предвид?“. Един човек вижда крадец при една каса. Крадецът се изплашва и хуква да бяга. Човекът му казва: „Ще ме извиниш, че много те уплаших, нямах такова желание“. Та и аз сега казвам: нямам желание да ви плаша.

ДВЕТЕ СИЛНИ ТОЧКИ

Отче наш
Махар Бену Аба

Ще прочета 63-ти псалм.

Вие приличате на пътници, които чакат последният влак да тръгне. От какво произтичат противоречията в живота? Когато човек държи две противоположни мисли или две противоположни желания, ражда се трето състояние. Противоположностите не са състояния за децата, а за най-умните хора в света. Вие си играете с тези състояния и не можете да ги издържите – децата не трябва да си играят с тях.

Имате желание хората да говорят за вас. Било е време, когато това не ви е идвало наум, но сега няма човек, който да няма желание хората да поговорят хубави работи за него. Една майка казва на сина си: „Синко, няма да станеш човек, за тебе никой нищо не говори“. Един ден той се напил, направил голяма пакост и вестниците писали за него. Синът казал: „Виж, мамо, заговориха, вестниците пишат за мен“. Това са сравнения. Много пъти привеждаме примери, които обясняват някои неща, но трябва една философия за живота.

Имате неразположение на духа и не можете да се освободите от него. Може да сте много набожен човек, може да сте много добър човек, но имате неразположение. Вие изучавате геометрия и казвате: „Две линии, които се пресичат, образуват ъгъл“. Но това може да е в една перспектива: ако две успоредни линии ги поставите в пространството, то ще изглежда, че те някъде се пресичат. Тогава вие имате една крива представа за тези две успоредни линии, виждате ги от ваше гледище – в далечината образуват триъгълник и казвате, че те се пресичат. Много пъти, като разглеждате нещата отдалеч, имате едно понятие, а като ги разглеждате отблизо имате друго понятие.

Цялото противоречие седи в това, че много пъти хората гледат нещата отдалече. Отдалече крадците трябва да предвиждат, а отблизо – праведните. Казвате: „Голяма мъдрост е да се предвижда отдалече“. Направили сте някоя беля – отдалече трябва да предвидите, че ще ви заловят. Направили сте едно добро – отдалече какво ще го разглеждате? Хубавите работи се гледат отблизо, а лошите – отдалече.

Питам ви: какво спечелихте от това, че знаете? Кое е по-хубаво: да си фантазирате, че се намирате пред някоя каса, или да си имате едно наполеонче в джоба? Близките неща са едно реално нещо, което можете да опитате; близките неща струват повече, отколкото далечните фантазии. Например искате да бъдете добър – това е фантазия; друг път имате фантазия да бъдете праведен, талантлив, гениален – въобразявате си, но те са далечни работи. Важно е какво можете да бъдете.

Да допуснем, че едно дете е ревнало в коритото, вдигнало е шум и майката мисли как да го умири – люлее го ту на едната страна, ту на другата, залъгва го. Откъде ѝ е дошло на ума да го люлее в коритото? Понякога детето утихва. Питам: защо децата, като ги люлеят в люлка, утихват, а като не ги люлеят, не утихват? Можете ли да кажете кой е праотецът на коритото и какво е било първото корито в света, корито, с което и сега си служите? Една лодка, един съвременен параход имат формата на корито. Щом говорим за параход, отиваме далече, до неща, свързани по-малко с въпроса.

Как сте направили това корито? Отсекли сте някое дърво – взели сте му живота, и от дървото сте направили корито. Сложат детето в коритото и то плаче, защото усеща, че е ограничено. Синът плаче: „Един ден и с мен така ще направите“, а майката казва: „Не, така няма да направят с теб“. Добре, помислете, че имате две деца в едно корито. До колко години те могат да се вместят в това корито? Представете си, че то има дължина 1,60 метра – вземам размерите произволно. Един ден майката ще бъде заставена да извади едното или двете деца навън от коритото.

На нас ни е жал да напуснем някои стари идеи. Например имате навика да се почесвате. (*Учителя се почесва зад ухото и после поставя дясната си ръка на кръста.*) Като кажат някои важни работи, почесвате се; слагате си ръката така и започвате да мислите. Питам: не може ли, без да се почесвате? Почесването е език, трябва да го преведете. Това е класически език, класическа дума. И не само един път, но няколко пъти ще направите с пръстите си така. (*Учителя се почесва зад ухото.*)

Как ще се преведе думата *почесване*? Дадат на човека някоя работа и той казва: „Ако не мога да я свърша?“. Това е почесване. Той мисли, мисли и казва: „Не искам тази работа, тя не е за мене“. Някой път ви дойде наум да се молите, но пак се почесвате. И в молитвата има почесване: „Чакай да се помоля, но дали Господ ще ме послуша днес? Хайде, няма да се моля, тази работа не е за мен“ – и я оставяте. Казвате: „Ако се помоля, но Господ не ме послуша?“. Това е почесване. Ако Господ не ви слуша, защо трябва да отлагате? Вие сам в себе си предлагате да се молите. Кой ви накара, та после да отлагате? Кои са основните подбуждения? Кое ви накара сега да се молите и кое ви накара после да отлагате? Мислите, че Господ няма да ви послуша. Кои са основните причини, за да не ви послуша Господ?

Влизаш в един дом и мислиш, че няма да те приемат. Коя е причината да не те приемат? Отива един българин с празни ръце при лекаря. Лекарят му казва: „Зает съм, нямам време, ела друг път“. Втори път отива българинът и носи на рамо един голям пуяк. „Нося ви го дар“ – казва той. „Добре дошъл, имам време“ – казва лекарят. Лекарят българина ли приема, или пуяка? Пуякът препоръчва българина: ако има пуяка на рамо, лекарят може да го приеме, ако няма, не може.

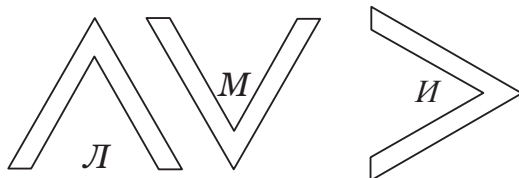
За да влезете при Господа, какво трябва да имате, какво трябва да носите? Все трябва да носите нещо. За да ви приемат някъде, трябва да носите нещо; когато отидете при Господа, трябва да носите някакъв дар. Без дар никъде няма да ви приемат. Да ви приемат без дар, това са изключения. При Господа ще носите нещо. И като видят пуяка на рамото ви, заради него вратите ще ви бъдат отворени.

Аз давам един пример, който може зле да се тълкува. Казвате: „В Царството Небесно да отиваш и пуяк да носиш – някоя добродетел ще е това“. Съгласен съм, но какво нещо е добродетелта? Каква е вашата идея за добродетелта, как ще я опишете? За доброто донякъде зная, но и досега не мога да си представя какво нещо е добродетелта. Когато някой казва *добродетел*, аз разбирам следното: да ми изпее една хубава песен, а аз да я възпроизведа на хората. Ако някой изпее една хубава песен, а аз само разказвам за нея, какво ще разберат? Понякога ние говорим за добродетелта, както за песента. Казваме: „Той хубаво пее“; има някоя идея, но това „хубаво пее“ е неопределено.

Неопределените идеи уморяват човека. Вие не знаете дали ще отидете на Небето, не знаете дали Господ ще ви приеме, не сте уверен и започвате да се колебаете дали сте в пътя, или не. Сега въпросът не е в това. Колебанието ще дойде. Колебание има и в клоните на едно дърво. Каква е разликата между разумните и неразумните действия? Ако в една гора всички дървета се движат от само себе си, като минавате през нея, те ще спрат, но понеже вятърът ги движи, а той не иска да знае нищо за вас, то като минавате през гората, някой клон може да ви удари. В живота има неразумни действия, които не вземат предвид вашето пътуване. Вие минавате без позволение. Как се казва това – контрабанда. Кажете някоя по-добра дума за минавате без позволение – по благодат минавате. Тогава може да има непредвидени неща. Може да е имало някъде голямо угощение – в тенджерата е останало малко и ви канят колкото да се пооблажите, но това ядене ни най-малко не е за вас. Вие се хвалите: „Аз бях на едно богато угощение“, но вие не сте били предвиден, случайно сте били там, не сте от поканените гости. Това е пак за обяснение: трябва да бъдете един от поканените гости, а поканването е нещо разумно. Трябва да разберете нещата.

Вие говорите за Любовта, нали така? Първо, трябва да имате предвид следното: Любовта е посока към Центъра, към Бога. Вие не можете да имате любов, докато не мислите за Бога, докато не се стремите към Центъра, нагоре. Един

човек ми говори за любовта. Гледам има ли той движение към Бога: ако има движение към Бога, той има любов; няма ли това движение, той няма любов. Имате ли любовта, имате движение нагоре. Някой ми говори за мъдрост, за знание – то е движение от центъра към периферията.

Първата фигура изразява Любовта, втората – Мъдростта, а третата – Истината. Това е един символ. Истината е посока на движение. Тя е това, което разрешава всички вътрешни противоречия, това, което разрешава застой. Имате застой в себе си. Вече две положения сте завършили и имате един вътрешен застой. Англичанинът го нарича „stagnation“; и на френски език е „stagnation“; на български език думата е *застой*. Трябва в себе си да имате една насока на Истината, но за да се роди Истината у вас, е нужно да имате един обект. Не можете да намерите първия обект, предмет на вашата любов, освен чрез силата на любовта. Той ще ви покаже посоката на вашето движение. Любовта си има свой път. Трябва да знаете какъв е пътят на Любовта.

Кои са отличителните черти на Любовта? Ако любовта ви засегне, трябва да станете красиви; второ – на лицето ви трябва да се яви мека и приятна светлина, всеки да иска да я гледа. Да бъдете красиви, да имате светлина, да имате знание, да имате мекота. Мекотата дава приятност. Не можете да бъдете приятни, ако не сте красиви, ако нямате светлина и нямате мекота. Казвате: „Не е красив този човек, а всички го обичат“. Не вземайте за мерило статичната красота. Има някои хора – не са красиви, но знаят изкуството за един момент да станат красиви, на лицето им се появява една светлина. Щом се появят тези три неща, вие не можете да не обичате човека. Това е така невъзможно, както да остане неразположен един гладен човек, когато пред него сложите прясна пита и тя замирише хубаво. Той веднага става

разположен – знае смисъла на този хляб, има отношение към него.

Гледам ви: всички седите и искате външно светийство. Въртите очите си отвън, за да покажете, че сте голям. Аз съм виждал как се надуват деца, като се доближите до тях. Гледам движенията на някое дете, виждам амбицията му – движенията му, погледът му са особени, като на голям човек, иска пред мен да се покаже голям. Аз седя и размишлявам. Минават може би 5, 10, 15 минути, престане това и наставка второ положение. Какво ще бъде то? Надува устата си. Започва като гайдарджия да надува гайдата. За това дете казвам: ето един гайдарджия, който е надул гайдата си хубаво. След това ще си движи пръстите и гайдата ще започне да свири. Трябва да знаеш как да мърдаш двете си ръце, иначе само ще надуваш гайдата. Ако не можеш да движиш пръстите си, не можеш да свириш. После връчилото писне: „Пюй!“ и излиза нещо разумно.

Вие още не сте изучавали гамите на живота. Какво е *до мажор*? Всички деца, които са родени в коритото, започват с *до мажор* – петт. Като започнат да излизат вън от коритото, имаме *ре мажор*; като седнат на задницата си, то е *ми мажор*; като започнат да ядат, това е *фа мажор*. Като започнат децата да мислят, да ходят на училище, е *сол мажор*; като се връщат от училище, е *ла мажор*; след като разкажат на майка си и баща си какво е там, е *си мажор*. Имаме вече седем гами: *до мажор*, *ре мажор* и прочее. Всички тези гами еднакви ли са? Не са еднакви.

Гамата, това е метод за постигане на известни идеи. Всяка идея, за да се постигне, има своя гама и ако намериш основния тон на твоята идея, тя е постижима. Всяка гама има свой основен тон, който ти трябва да знаеш. Той непреривно дава един тласък, едно вътрешно подбуждение и тогава ти не можеш да не постигнеш идеята си – сила има тази гама.

В живота силата, която тласка детето, е *до мажор*. Тази сила е в слога *ох* – това е едно възклицание. Какво усещаш? Защо при пъшкане не казваш: „Ах“, а: „Ох“? Къде е

ОХ ХО

злото? *О* е хубава буква, благоприятни условия, а злото е в буквата *Х*. Искаш да смениш своето състояние – какво ще направиш? Трябва да махнеш *Х* – спънката. Къде трябва да я сложиш? Ще сложиш *Х* пред *О*.

При *ОХ* първо имате благоприятните условия, а после спънката: засилваш се, тръгваш и след това имаш спънка, връщаш се назад. Ще сложиш *Х* отпред. Германците, които имат много големи спънки в живота, на много думи са сложили буквата *Х* отпред и след нея са сложили гласни. За да се премахнат пречките, първо ще сложиш мъчнотията, а после благоприятните условия, при които идеята е възможна.

Не казвай: „Тая идея е възможна“, а след това да сложиш неблагоприятните условия. Първо постави мъчнотиите и после постави благоприятните условия. Като започнете с благоприятните условия, а после сложите мъчнотиите, тогава се спъвате: вложили сте всичкия си капитал, а после изгубвате условията за успех. Първо слагайте мъчнотиите.

Да допуснем, че в религиозния живот не ви върви – защо? Много хора нямат никаква религия, защото нямат любов към Бога. Религиозният живот е най-възвишеното чувство, което съществува в човешката душа. Казват за някого: „Той е много религиозен човек“, но никаква религия няма в него. В религията любовта е подбудителна причина. Религиозният, човекът на Любовта, е толкова погълнат от своята идея, че е готов да направи всичко, готов е на всички услуги, той е много пластичен, никога няма да влезе в стълкновение с когото и да е.

Човек, който влиза в стълкновение, няма никаква любов. Неразбраната любов носи колкото си искате стълкновения, но истинската любов, така, както аз я знам, не носи никакви стълкновения. Тя е най-пластичната линия, толкова е гъвкава, че отвсякъде може да мине, без да влезе в стълкновение. Един човек на Любовта може да мине през големи препятствия, без да влезе в стълкновение с някого, и на всички хора ще им стане приятно, като го видят. Щом нямате любов, всеки ще ви спре в пътя. Тази идея трябва да имате в ума си.

Вие ще кажете: „Това така ли е?“. Покажете ми обратното. Това, което осмисля живота, е идеята, която трябва да имате за любовта. Само любовта разрешава всички мъчнотии. Трябва да хванете тази линия на движение. Щом казвате: „Да не би да сгреша“, вие не можете да успеете. Любовта за страх не мисли и за неуспех не мисли. Тя казва: „Аз ще вървя напред“. Вие си казвате: „Ами какво ще стане с мен?“ – и за това тя не мисли.

Като тръгнете в пътя на Любовта, за последствията не мислете. Вие сега казвате: „Аз мога да го обичам, но ако той не ме обича?“. Така не може да имате любов. Да обичате и после да искате другите да ви обичат, това е пазарлък. Вие обичайте, нищо повече. Дали ви обичат, това е друг въпрос, това си е тяхна работа. Ваша работа е да обичате. А някой път работата е да обичат вас. Трябва да знаете кои хора в дадения момент могат да ви обичат: първият ще ви обича, вторият няма да ви обича; после първият няма да ви обича, вторият ще ви обича, третият няма да ви обича, четвъртият ще ви обича и тъй нататък – така се нареждат.

Въпросът седи така: ако един човек ви обикне и ако вие станете красив пред него, той наистина ви е обикнал, но ако пред него погрознее, той не ви обича. Онзи, който ви обича, ако ви нахрани, когато сте гладен, наистина ви обича; ако не ви нахрани, не ви обича. Вървите с един човек и ако можете да научите много работи от него, той ви обича; ако нищо не можете да научите от него, той не ви обича. Може да попитате: „Ама аз от него ли ще се уча?“ – това е съвсем друга философия на живота.

Вървя в полето, не зная пътя, но срещам овчарче и го питам. Аз слушам, то ми говори. На 10–15-годишна възраст е, но ми показва пътя. Аз съм учен човек, завършил съм четири факултета, но му казвам: „Много ти благодаря за знанието“. Благодаря му за услугата, която ми е направило. В дадения случай тази малка услуга е Любовта. То казва: „Дълъг е пътът, там няма села“, изважда торбата си, отчупва и ми дава половин хляб. Аз трябва ли да кажа: „От това дете ли ще взема хляб?“.

Това дете има любов. Казвам му: „Много ти благодаря“ и го поканвам: „Един ден, като дойдеш в моя град, ела ми на гости“. Давам му адреса си и като дойде, го препоръчвам на моите приятели. Защо? Защото ми е показало пътя и ми е дало половин хляб. Аз вече имам добро мнение за него. Между това момче и мен се е образува вътрешна връзка. Тъй че всяко направено добро в света, това е една връзка. Не се плашете да правите връзки. Да дадеш половин хляб на един човек, това е връзка и ако е по закона на Любовта, този хляб ще се върне при вас. Вие сте дали половин хляб – като го дадете, ще стане цял. Това, което сте дали, то ще се върне при вас.

Сега, има нещо, което сте изгубили. Изгубили сте вашия мир, вашето доверие в Бога. Вие казвате: „Бог е Баща ми, но дали ще ме послуша?“. Като казвате така, разбирам, че има нещо във вашия характер, което ви пречи. Някои от вас искате на млади години да си уредите работите, а на стари години да слугувате на Бога. Една млада мома ще слугува на своите любовници, а като баба, на 120 години, когато никой няма да я погледне, ще отиде да слугува на Господа. Гледай й ума!

Аз не казвам, че на Господ не сте потребни, виждам добрата страна, но в мен има една особена идея и аз ще се намеря в противоречие със себе си. Ако съм употребил целия си живот да обичам хората и на стари години тръгна да обичам Господа, аз ще се намеря в едно противоречие. Ако отида при Бога като остарея, аз няма да Го разбера, защото Господ ще каже: „Този 120-годишен човек ще го изпратите на лозето, да копае“, а аз ще съм с идеята, че съм стар и не мога да работя. Ще ме изпратят на лозето, аз ще откажа да работя, но на Небето има правило: който не работи, не му дават да яде. Там няма ли милост? Има милост само към тия, които ходят да работят; щом не работят, изпращат ги на Земята.

Сега вие мислите, че ангелите са толкова добри, че като отидете на Небето, ще ви дадат угощение. Господ, като минавал покрай един говедар, го запитал: „Синко, накъде е пътят?“. Говедарят бил подпрял краката си на крушата, свирел

с кавал и без да се мръдне, казал: „Хей нататък“ и продължил да свири. Ако мине един ангел и вие така му кажете, ще ви приеме ли? Той ще каже: „Това е онзи говедар, който свиреше, облегнат на гърба си, и даже не стана“.

Ако на тези ангели, които минават по Земята, не им направите една малка услуга, вие на Небето не можете да бъдете приети. От кое място е този стих: „Някой път, като сте угостили някого, някой ангел сте угостили“? Има авторитетни книги, които знаят повече от нас – някой кодекс или справочна книга, но аз съм напълно сигурен, че това място е в свещената книга, в Библията. Зная положително, че е в Новия завет, не в Стария – на кое място е точно и аз не зная, но може да се намери.

В живота трябва да имаме една философия, с която при нужда да си помагаме. Някой път се заражда дисонанс между вас, например не се обичате. Защо хората не се обичат или защо се обичат? Необичането и обичта си имат своя повод и той не е отсега. За да ви обича някой, в далечното минало сте му направили добро и той не може да не ви обича; ако не ви обича, в далечното минало не сте му направили услуга. Може да се казва, че той има отрицателни енергии, а вие положителни, но това са външни обяснения. Има си повод и за обичта, и за омразата.

Защо понякога вие не обичате да слушате, че двама души се обичат, не гледате с добро око, ако някой обича някого. Българинът има такава черта – ако мъжът обича жена си, казват за него: „Тръгнал по женски ум“. Че ако жената е умна, защо да не я слуша? Или бащата може да тръгне по ума на сина си, но казва: „По твоя ум ли ще тръгна? Аз съм те родил“. Той говори една истина, която е наполовина истина. Родил го е, но го е добил, откраднал го е отнякъде. Като задигнете една кесия с пари и я сложите в своя джоб, вие ли създадохте тези пари?

„Аз те родих“ – мъчно е баща да взема поука от сина си и майка да взема поука от дъщеря си. Когато бащата не може да се поучи от сина си, синът мъчно може да се поучи от баща си и когато мъжът не може да се поучи от жена си, много мъчно жената може да се поучи от него. Знае-

те ли вие това? Защо гледате външното? Аз мога да напиша на една бакалска хартия едно любовно писмо и мога да напиша най-безобразни работи на най-хубавата хартия. Питам: кое е по-съдържателно – написаното на бакалска хартия или думите, които нямат никакъв смисъл, но написани на най-хубавата хартия?

Сега вие искате богатите, учените хора да оправят света. Могат да го оправят, ако имат тези три знака: богат, който знае движението на Любовета; богат, който знае движението на Мъдростта; богат, който знае движението на Истината. Един учен, богат, който не знае тези движения, не може да помогне на никого; и вие, ако не знаете тези движения, не можете да помогнете с нищо.

Как и при какви условия да започнете да се движите, за това ви трябва цяла философия. Представете си, че някой човек е намразил някого и иска да го убие. Какво ще направят вторият, че първият да го обикне? Христос е казал: „Любете враговете си“. Има един човек, когото вие не можете да обичате. Как ще ви поставя в това движение, че да ви науча да обичате? Трябва да ви покаже посоката, трябва да ви покаже защо трябва да го обичате. Представете си, че ви дадат една маска. Вашият неприятел е минал и ви е сложил маска. Минава друг човек и като ви види с маската, веднага ще ви намрази, защото ще помисли, че вие сте този, който му е направил пакост. Аз, човекът, който разбирам законите, ще снема вашата маска, за да ви види, и като ви види, той ще престане да ви мрази. Казвам му: „Това не е този, който ви е направил пакост. В миналото той ви е направил добро и затова трябва да го обичате“. В това седи мъдростта – мнозина трябва да знаете как да снемате маските.

Аз съм слушал стари братя и сестри да казват: „Вече 10–20 години съм в този път, 20 години има, откакто се подвизавам“. А в какво са се подвизавали 20 години? И аз съм се подвизавал, но в какво? Хубаво е да се подвизава човек, но аз не считам за подвиг делата на един човек, който не

започва с любовта и който вечерно време не завърши с истината.

Аз считам, че подвигът на човека е между две силни точки: да започне с любовта и да завърши с истината. И по средата, на зенита, е мъдростта. Един човек, който не започва с любовта и не завършва с истината, няма подвиг. Човек, който започва с любовта и завършва с истината, се подвизава – това са двете силни точки.

И в учение, и в каквото и да е, успех не можете да имате, ако нямате две силни точки. Не се лъжете – като започнете, трябва да започнете от най-силната точка. Когато обичате, ще обичате на свят, както трябва. Вие казвате: „Запалило му се е сърцето“. Сърца, които се запалват и горят за миг, имат друго значение. Говорят и за сърца, които се стоплят. За мен сърцето е проводник само на нещо Божествено. Достатъчно е в определен момент то да бъде проводник на онази Божествена енергия, която трябва да мине през него. През това сърце трябва да мине най-силната енергия и като мине, тя няма да се запали, няма да гори, а ще остави светлина и топлина.

Сърцето, през което минава Божествената любов, ще се обнови. Обновлението е признак, че Любовта е минала през сърцето; ако не се обнови, Любовта не е минала. Казвате: „Запалило се е сърцето ми“. Че се е запалило, това още нищо не значи, но при Любовта то трябва да се обнови. Обнова значи миогледът и животът на човека да вземат съвсем друго направление.

Сега остава въпросът: кога може да стане това? Има два срока в Природата: дълг и къс; моментален и продължителен. Кой бихте избрали: моменталния или по-продължителния процес? Ваша работа е. Когато сте дошли до моменталния процес, вие сте започнали да се движите в известна посока и сте стигнали до крайния предел; остава ви една педя до него и ако не се вземат мерки, ще се блъснете и ще стане катастрофа. Това е бързият момент на завоя, това е моменталният процес на любовта. Бързите моменти ви избавят от нещо лошо. В дадения случай бързата любов ви избавя от едно голямо бедствие.

При продължителния процес няма такава опасност – вие ще наблюдавате, ще възприемате, ще сте в правата посока и там можете да имате само един избор. А като дойдете до определено място, веднага трябва да приемете любовта, иначе ще дойде катастрофа. Това е моменталният процес. Това е една необходимост в живота. Всички вие понякога трябва да боравите с бързите процеси, където няма време за мислене, веднага трябва да натиснете спирачката.

Дошло е във вас съмнение – как ще го лекувате? Често във вашата душа прониква безверието. Например обичате някого, а постоянно се съмнявате, измъчвате се. По време на моите изследвания бях в Габрово, в дома на един млад доктор по философия и психология. Правих изследвания, говорих и за характера на жена му. Тя излезе и той ме попита:

– Можеш ли да ми кажеш дали мога да разчитам на моята млада булка, дали тя ще устои в живота, няма ли да кръшне с други мъже?

Казах му:

– И да знам, не мога да ти кажа – това е тайна.

– Но ще ме предпазиш ли? – пита той.

– Никак не мога да те предпазя. Че каква любов е това? В твоята душа е проникнал един червей, това не е хубаво. Ако съм на твое място, няма да допусна този червей.

Той ми каза:

– Невъзможно е това – тя е млада, могат да ѝ хвърлят око.

– Могат десет, двайсет очи да ѝ хвърлят, това не е нещастие за теб. Това, че ти се съмняваш, е нещастие. Ако ѝ хвърлят око, това е за нейно благословение. Сега ти си най-големият ѝ враг. Слушай, тя може да издържи повече, отколкото ти. Човек, който се съмнява в другите хора, сам не издържа. Тя повече издържа, отколкото ти.

Той се замисли, погледна надолу и каза:

– Прав си.

Казах му:

– Ти да ѝ останеш верен, това е важното. Но няма да ѝ казваш това, което на теб казвам, няма да ѝ казваш нищо.

Ако ѝ предадеш този разговор, ще създадеш неприятност и на себе си, и на нея.

Посочих му правия път. Можех да кажа: „Ще гледам на ръката ти. Жена ти е така и така“, но не казах. Така един ясновидец умори доктор Бански. Казал му: „Жена ти кръшка“. Това не беше вярно, но той си замина преждевременно от тази идея. Дойде при мен и аз му казах, че това не е вярно, но тази идея влезе като живеница в него, създаде едно болезнено състояние и той си замина.

Първо: недейте да боравите с това дали някой ще ви бъде верен, или не, оставете този въпрос. Занимавайте се с въпроса дали вие ще бъдете верни. Това е важно в дадения момент за мен – аз да бъда верен; това е моята работа. А дали той ще бъде верен, това е негова работа. Другият въпрос е дали Бог ще бъде верен – това е Негова работа, аз не се занимавам с това. Ако аз съм верен, и Бог ще бъде верен. Това е една максима, едно правило, върху което трябва да мислите. Вие се занимавате с въпроса дали ви обичат, дали ще ви бъдат верни. Не се занимавайте с тези въпроси.

Аз вземам верността в друг смисъл. Вие искате жената да не поглежда нито един мъж. Че тя, като не гледа мъже, ще съгреша, а като гледа, няма да съгреша. Това го обосновавам на следния факт: като виждам един предмет, никога не се блъскам с него, а вечерно време, като не го виждам, мога да се блъсна с него. Като видя една красива жена, аз няма да се блъсна с нея. Една жена може да гледа сто мъже, там няма ни най-малко престъпление. Когато една жена погледне един мъж и го хареса, чрез него Бог е предал едно качество на жената, защото Бог е, Който се проявява чрез всички мъже. Когато една жена погледне един мъж, Бог е погледнал този мъж – радвайте се. Вие сега имате изопачени идеи. Казвате: „Какво се е втренил?“. Това опулване нищо не значи.

Аз искам да ви наведе на мисълта: не се стремете да измените ония велики закони, които Бог е поставил. Стремете се да разбирате Божите пътища така, както са сега. Живота, както е сега, така го разбирайте. Ако го разбирате

другояче, винаги ще бъдете в стълкновение със себе си и ще имате големи противоречия.

Занимавайте се с вашата любов. И всяко едно допускане, че някой няма да устои в пътя, това е една вероятност вие да се спънете. Колкото повече вяра имате в хората, толкова повече вяра ще имате в себе си; и колкото по-малко вяра имате в хората, толкова по-малко вяра ще имате в себе си. Да вярваме в Бога, това значи да вярваме във всички хора. Вие си мислите: „Ама той дали заслужава да го обичам?“ – за това не мислете. Вярвайте. Като вярвате, ще получите повече, отколкото като не вярвате. Имайте вяра в хората. Не мислете, както светските хора мислят.

Добрата молитва

Това, което ви говорих, е едно верую за вас. Не го казвайте на другите. Не казвайте: „Аз мисля така и така“. Това е едно верую за вас. В тайна ще го държите, изключително за себе си, иначе то няма никакъв смисъл.

28. лекция, 10 април 1935г., София, Изгрев

НАЙ-ГОЛЯМОТО ИЗКУСТВО

Добрата молитва

Кажи ми ти истината и Ти съзнавай

Ще прочета 5. глава от *Първото послание на апостол Павел към Солуняните*.

Имате ли тема? (– Не.) Пишете тогава върху свободния живот.

Сега ще говоря върху най-голямото изкуство. Човек седи и мисли какъв е смисълът на живота. Едно мисли, друго мисли, какво ли не мисли, само за да прекара времето си. Това прилича на следното, което един автор ми разказа – как някои „осмислят“ живота си. Той посетил един дом за умопобъркани. Не че са умопобъркани, тези хора са все гениални – мислят, че са гении, изпратени на Земята да оправят света. Амбициозни хора са. Един от тях, като вижда, че друг е събрал купчина сламки, го пита:

– Какво правиш тук?

– От движението на тези сламки, от тяхното преместване от едно място на друго зависи оправянето на света.

Цяла година той прави това: от единия край на стаята започва да премества тази купчина към другия край, като за един ден я премества един сантиметър. Ден след ден той премества тези сламки, за да се оправи светът. Тогава лесна работа – всеки може да си вземе по една купчина сламки и да ги премества.

Докато човекът не се научи на най-голямото изкуство, щастието не може да дойде. Вчера минаха покрай градината четири госпожици от висшето общество на София, за да видят Изгрева и да се срещнат с мен за нещо – да им се гадае бъдещето. Те попитаха:

– Имате ли време да ви посетим?

Отговорих им:

– Зает съм, нямам време. Какво ви води тук?

– Интересуваме се много от вас.

Казах им:

– Интересувате се като ония, които посещават най-хубавите гостилници – интересуваме се повече от яденето, отколкото от готвача. Докато той ви готви ядене, което обичате, по-добър от него няма, но ако един ден направи грешка и сготви лошо ядене, на втория ден ви няма. Второ, вие търсите вашето щастие. Направили сте една малка погрешка в живота си: щастието е дошло при вас в много скромна дреха и вие така negliже сте се отнесли към него, че то се е докачило и си е заминало от вас. Ако искате вашите работи сега да се оправят, ще намерите адреса му и ще му напишете едно извинително писмо. Това е, което мога да ви кажа.

Та това, което казвам, е: всеки един от вас е обидил щастието по някакъв начин и то си е отишло. Изкуството е животът. Животът не е проста работа. Казват: „Трябва да се живее“. Когато човек разбере живота като едно велико изкуство, тогава неговият живот ще се осмисли.

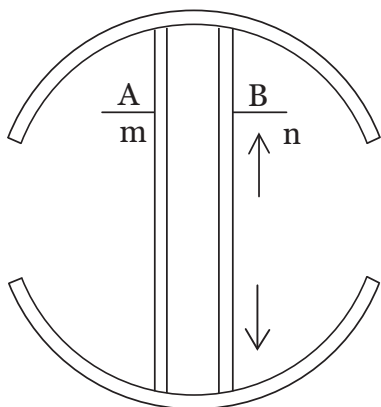
Имате еврейските 22 букви или българските 32 букви, или латинската азбука – изкуството е да знаете как да ги пишете. Много поети има, много хора изучават поезията, но от поет до поет има разлика. Скоро четох един английски поет – казвам: какво нещо е музикалният език! Така подредил думите в английския език, че всяка дума съвпада и по съдържание, и по смисъл, и по хармония. Ще каже някой: „Това е вдъхновение“, но вдъхновението е един метод на разбиране. Вдъхновява се само онзи човек, който знае, а който не знае, никога не може да се вдъхнови. Снощи бях на концерт, където свири един сръбски виртуоз. (*Сръбският цигулар Балокович*.) Вдъхновява се човекът – знае как да си държи цигулката, знае как да произвежда тоновете, знае как да даде смисъл и красота на това, което изпълнява. Публиката, като го слуша, казва: „Тая работа не е за нас“. Питам тогава: ако животът като изкуство не е за вас, какво друго ще захванете? Единственото изкуство, което всеки може да захване, е животът.

Всички искате да бъдете свободни. Животът се ражда при абсолютна свобода. Без абсолютна свобода никакъв живот не може да се роди. Там, където има живот, там е Божествената, абсолютната свобода. Там, където е абсолютната свобода – в материалния свят, като един резултат от свободата, от неразбирането на живота като изкуство, се ражда доброто и злото. Човек, когато прави зло, трябва да бъде свободен и когато прави добро, трябва да бъде свободен.

Някои искат да знаят защо злото съществува. Защото човек е свободен. Може ли да се премахне злото? Ако спрете свободата, тогава злото ще престане, но ще престане и свободата. Следователно злото е резултат от едно неразбиране на живота. Погрешно вземане на тоновете на живота – това е злото. Дисхармонията на живота – това е злото. Онази вечна хармония, в която самият живот се ражда – това е доброто. Това е правилно свирене, правилно живеене, изкуство е това.

Има известни правила, по които всеки може да живее. Някои чакат специално вдъхновение. Вдъхновението все ще дойде, но има такова, което идва при специфични условия. Забогатеете – вдъхновите се; изгубите богатството си – вдъхновението изчезне. Малкото дете пораства, вдъхновява се от своята сила. Човек остарява, изгубва силата си, изгубва своето вдъхновение и казва: „Моята работа се свърши“ – той още нищо не е изпълнил, нищо не е учил. Нима мислите, че един цигулар, като се научи да свири *Цвете мило, цветете красно*⁵², е цигулар? Ако се ставаше виртуоз само с *Цвете мило, цветете красно*, лесна работа, но колко други сложни работи трябва да се свирят!

Ония, които не искат да изучават някакво изкуство, казват: „Човек не трябва да мисли много, защото се поврежда умът му“. Не, като не мислите, се повреждате, а като мислите, животът ви се оправя. Даже има и учени, които казват, че от много мислене човек се поврежда. Няма такова нещо. От много грижи, от безпокойства – да, но от много мисъл – не. Мисълта е един творчески процес на свободата. Може да мисли само свободният човек. Чистата, правата, свободната мисъл не увреждат човека, а го оправя и осмисля живота му.

Сега ще ви представя една философия. Вземам тези две успоредни линии като израз на разумното в света и по които човек може свободно да се движи. Всеки може да начертае тези успоредни линии, няма никаква философия в това. *A* и *B* са възможности на доброто. Това е Божественият свят. Човек може да вземе две посоки – зависи от неговото разбиране.

Понякога, като разглеждаме Природата, ние приличаме на случая с петела от оная приказка, в която се разказва как той, като ровил на бунището, изровил един голям скъпоценен камък, ритнал го и казал: „Нямаше ли тук едно житно зърно, да го клъвна?“, и търкулнал камъчето надолу. Това, което е непотребно за петела, е потребно за човека. Ако петелът разбираше стойността на този скъпоценен камък, можеше да изхрани и себе си, и хиляди други петли.

Аз правя едно сравнение: понякога ние ритаем скъпоценния камък и търсим житно зърно, търсим едно малко удоволствие в живота си. Казвате: „Защо ми трябва да се мъча да разбирам смисъла на живота? Я да си поживея малко, да опитам едно малко удоволствие“. Каква ще е участта на този, умния петел, като се върне от бунището? Той не е свободен – ще влезе в един курник, който господарят му е направил. Ето неговата свобода: ще влезе в един курник, където не е хигиенично, и ще започне да пее. Някой път се провиква, за да покаже, че се разсъмва, но един ден гласът му вече не се чува. Какво е станало с петела? Станало е нещо.

Сега вие мислите, че тази приказка няма отношение към човека. Някой човек е знаменит поет, философ, учен, какво ли не – кукурига в курника. Един ден престава да кукурига – казват, че е умрял. Къде е отишъл? На онзи свят.

Аз и досега не мога да разбера думите *умрял е, отишъл е на онзи свят*. В кой свят е отишъл – в горния или в долния? Много неразбрана работа е това. Ако е в горния свят, разбирам какво е, но ако е в долния, той е закъсал.

Един българин завършва висше образование и казва: „Най-сетне да бъда малко свободен. В училище досега все ограничен бях. Да си дам свобода“. Отива в една кръчма да си пийне: изпива една-две чашки и се напива. Тръгва насамнатам и хоп – пада в един сляп кладенец. Не може да си обясни работите, седи и пипа – търси кревата си; не може да го намери и казва: „Много тясна е тая работа“. Търси някоя врата да хлопне, вика майка си – никой няма. Сутринта, като изтрезнява, вижда, че е паднал в кладенеца, и казва: „Помня, че бях в кръчмата. Помня, че пих, но как съм попаднал в този кладенец – не помня“. Той съвсем се е отбил от пътя си и как е влязъл в този сляп кладенец, не знае.

Сега всички хора попадат все в тоя, слепия, кладенец. За да излезе човек от него, трябва въже, с което да го изтеглят. Но и онзи, който копае такива кладенци по пътя, трябва да ги запушва. Често в човешката мисъл има такива кладенци и някои могат да попаднат в тях. Има и религиозни кладенци, има и религиозни противоречия, които раждат още ред противоречия.

Например какво ще бъде положението ви, ако през целия си живот се мъчите от мисълта, че сте голям грешник и че не можете да живеете по Бога. Вие ще приличате на онази рускиня, която отива да се изповяда пред един калугер, стар човек на 80 години, и му казва:

– Имам един голям грях, не зная дали Господ ще ми прости.

– Да не си убила баща си?

– Не, по-голям.

– Майка си?

– Още по-голям.

– Брата си, сестра си?

– Още по-голям.

– Да не си крада?

– Не, голям е моят грях.

Най-после калугерът казва:

– Кажете си греха, изповядайте го.

– Като храних детето си, капна една капка от млякото ми и аз го облизах.

Близнала от своето мляко и извършила най-голямото престъпление. Може би онзи, който е създал тази приказка, е имал някаква философия, но вие какво бихте извадили от нея? Защо тази рускиня счита, че близането на млякото е най-голямото престъпление? Може би мисли, че това мляко не е за нея, а за детето, и следователно няма никакво право да го ближе. Сега аз се спирам на другата страна на този въпрос: да не се измъчваме от неща, които нямат никакво съдържание.

Престъплението на човека започва от следното. Той казва: „Аз не съм свободен“. Не, ако човек не беше свободен, то не би имало никакво нещастие, но понеже е свободен, сега трябва да научи истинския път на свободата. Какво трябва да направи човек, за да не губи своята свобода? В злото човек пак е свободен, но има половината на тази свобода. Тогава се обяснява другата страна.

Коя е причината, която подбужда ниските духове или падналите ангели да изкушават хората? Какъв интерес има дяволът да изкушава човека? Понеже дяволът е изгубил половината от своята свобода и понеже човекът е свободен, дяволът всякога иска да се занимава с хората – при тях той употребява своите лъжи. Един дявол ще дойде, за да ви измами, да ви излъже и така ще се намести във вас, за да използва вашата свобода. Дяволът сам по себе си никакво зло не може да направи, но щом със своята мисъл ви завладее и влезе във вас, чрез вашата мисъл и вашето сърце може да направи хиляди пакости. Той използва вашата свобода – прави ви отговорни вас, а той е безотговорен фактор за престъплението.

Наблюдавам как се заражда престъплението. Аз стоя в стаята си вечер и гледам как влиза една мишка и се разхожда. Не е дошла да научи нещо, но търси тук-там нещо за хапване – ще направи някоя пакост. Питам тая мишка: „За какво си дошла?“. А тя се крие под масата, влиза навсякъде,

качва се навсякъде и ми казва: „Имам си известни възгледи. Дошла съм за нещо“. Аз ѝ казвам: „Ще ти дам една задача, да видим как ще я разрешиш“. Слагам капан и малко кашкавал в него, за да видя къде иска да учи мишката – вън или вътре в капана.

Тази сутрин слушам, че тя свири вътре като един виртуоз, мъчи се да пробие капана и да излезе навън. Като бута теловете в капана, образуват се тонове, но дисхармонични, и аз си казвам: „Тоя цигулар не взима вярно тоновете“. Казвам на мишката: „Едва сега започваш, не свириш добре. Какво правиш?“. Тя ми отговаря: „Свирия на тая китара вътре“. Казвам ѝ: „Така не се свири на китара. Не трябваше да влизаш в това училище и кашкавалът вътре не трябваше да те съблазнява. Не знаеш ли, че този, който е направил капана, не иска мишките да влизат в него, не иска да ходят и да смущават домовете, а да живеят вън, в широкия свят? И откъде се взе в тебе този навик да влизаш в къщите, да изгриваш това-онова – книги, сирене, сладко, копринените дрехи на някоя млада булка?“. Мишката казва: „От деди и прадеди съм го наследила“.

Точно така и хората разсъждават: „Унаследено“. Няма нищо унаследено. Това, което вие сте направили, на него ставате наследник, а не сте го наследили от баща си, от дядо си. Това, което сам направите, него имате право да наследите, а чуждо нещо, което друг е направил, не можете да наследите. Някой казва: „Наследих чертите на дядо си“. Бошлаф! Едно време, преди две прераждания, той сам е бил този дядо и каквото тогава е направил, сега носи тези навици, но казва: „На дядо си нося навиците“. Той носи това, което сам е направил. Всеки човек наследява това, което сам е направил. Нито от баща си, нито от дядо си унаследява нещо. Това са изяснения.

При нашите погрешни заключения можем да дойдем до мисълта, че така сме направени от Господа – зло да правим. Не, това е заблуждение. Злото е един крив път. Ние не знаем къде се крие нашето добро, не знаем пътя на нашето щастие. Първото заблуждение в света е, че търсите своето щастие вън от себе си. Второто заблуждение е, че това щас-

тие можете да го намерите във вашата мисъл. Третото заблуждение е, че някой може да дойде и по някакъв начин да ви сложи в този път. Може да си мислите така, но онзи, който е тръгнал по този път, трябва да знае, че в живота на свободата са вложени всички възможности на щастието, те са вложени в човека и той трябва да разбира живота като едно изкуство. Започнете от тези елементарни работи.

Аз имам едно гадание, много елементарно, което не заменям с нищо друго. Като зная много начини да гадая, мога да стана милионер, но аз си служа само с едно гадание и за мен то струва много повече, отколкото всички други. Срещам един човек и само по начина, по който си почесва носа, разбирам къде е погрешката му. Как се чеше, с кой пръст и как си хваща носа отстрани, как го бута – всичко това показва неговото разбиране, това са все гадания.

Дойде нещо и те захване по върха на носа. Не го бутай, но си поговори с него тихо и спокойно – кажи му: „Какво искате, моля?“. Някой чука на носа ти, иска да влезе – кажи: „Моля, кой е там?“. Ти бързаш да отвориш – не бързай, а кажи: „Кой е там?“. Нека си каже името, а ти ще му кажеш така: „Когато имам свободно време, тогава ще те приема, сега съм много зает. Да дойдеш някой друг ден, когато съм свободен“.

Сега тези, които говорят за концентрация, за възможности, за постижения в света, трябва да знаят: човек, който иска да сполучва в живота си, трябва да се владее. Засърби ли го носът, да не бута; засърби ли го веждата, гърбът, кракът, да не бута – като че не го сърбят. Това е една школа на възпитание. Оттам трябва да започне онзи, който разбира. Сега да ви обясня от какво произлизат тези сърбежи. Хапливите мухи си имат известни хоботчета, жила. Електричеството обича да се натрупва на острите места. Когато се променя атмосферата, на жилото, или хобота, на мухата се натрупва много електричество и крайно я безпокои. Тогава тя търси някой човек и като забодне хобота си в него, електричеството се изпразва. Щом мухите започнат да хапят хората, това показва, че времето ще се развали.

Ето едно хубаво патологично правило: ухапе ли ви муха, да знаете, че ще има промяна в атмосферата. По начина, по който хапе мухата, и по това, на кое място ви е ухапала, вие може да разберете дали ще има град, дъжд, буря и прочее.

Има два вида мухи: едни, които хапят на физическото поле, и други – астрални. Когато ще се променя атмосферата отвън, на върха на носа ви се набира електричество и започват да ви безпокоят носът, космите и прочее. Това са бутвания на астралните мухи, които ви хапят тук-там. Но човек трябва да бъде силен в своята мисъл. Направете си опит, когато имате мухи вкъщи, да видите колко е силна мисълта ви.

Нали искате да заповядвате понякога? Научете се да заповядвате на мухите. Концентрирайте мисълта си и ги поканете да излязат. Аз съм правил опити. Три часа ми е отнемало да ги изгоня с кърпа – крият се по ъглите, по други места; седна ли, пак изскочи някоя муха. Нужни са ми 20 минути, за да ги изпъдя със своята мисъл и 10 минути, за да ги изпъдя с конска опашка.

Трябва да знаеш как да слагаш конски косми на лъка. Всички цигулари се прославят с конски опашки – слагат ги на лъка, докарват хубав звук и ако знаят как да въртят лъка, всички хора ги слушат. Знаменитият цигулар има лък, на който всички косми са опънати равномерно. В хубавия лък космите не са безразборно опънати. В някои лъкове гледам, че са сложени безразборно. Видните цигулари имат много хубави лъкове и космите са хубаво опънати – хубавото свирене зависи от това. Когато всички косми се допират равно до струните, тонът излиза много хубав и правилен. Ако всички косми не се допират равномерно, то тонът, който излиза, не е правилен. Второто положение е: ръката как трябва да се движи по струните. Цигуларят трябва да бъде самоуверен, пръстите му трябва да бъдат пластични – като си постави пръста, да чувства тези струни. Сега аз се занимавам с едно изкуство, което за някои от вас е като случая с петела.

Да знае човек да живее – това е най-голямото изкуство. По-добри цигулари от онези, които знаят да живеят, няма;

най-добри са тези цигулари, които знаят как да живеят. Този, снощният цигулар, е един отличен цигулар. Един малък плюс му трябва и той се стреми към него. При този, малкия плюс, човек е не само доволен, но може и да помага. То е магическото в музиката. Има едно състояние в музиката, което ще опиша така: вие свирите на един престъпник, който мисли да краде, да направи някое престъпление; ако успеете да бутнете на нужното място, този човек ще се промени, защото престъплението върви по известна музика. На пияните хора другояче ще свирите, на трезвите – другояче. Има една музика на Доброто в света и ако вие вземете тези тонове, то както си седи един човек, веднага ще се родят в него известен мисли и той ще се откаже от своето намерение. Вие може да направите опит.

За да можете да се възпитавате в живота си, всеки един от вас трябва да опитва най-малкото; ако не може да свири, то поне да пее. Най-малкото! Ако не може да свири и да пее, то поне да има един тъпан, едно малко тъпанче. Ако няма тъпан, да има едно тенеке, да има нещо като тъпан с кожа отгоре – ще си слага пръстите отгоре и ще удря. Ще кажете: „Какво мога да постигна така?“. Много може да се постигне.

Сегашните хора нали се поздравяват, като се срещнат? Защо се поздравяват? Че това е цяло едно свирене! Още като ви хване човек за ръката, трябва да знаете правилно ли свири, или не, правилно ли мисли, или не, сърцето му правилно ли чувства, или не. Хване ви някой за ръката и усещате, че неговата ръка е студена – сърцето му е студено; или усещате, че ръката му е суха – сух е неговият ум, в него няма никакви идеи. Една ръка не трябва да бъде гореща, но трябва да има една приятна топлина, трябва да бъде мека и пластична. Човек трябва да има магнетична ръка, да изтича живот от нея.

Такова нещо е например Природата. Много пъти съм правил опити сутрин, когато Слънцето изгрява. Има дни, когато слънчевите лъчи минават през влагата. Някои дни са магнетични, други не са магнетични, зависи от разположението на хората. Има съчетания – хората със своите мисли могат да попречат на правилното възприемане на

слънчевата светлина. Човешките мисли и желания се събират и образуват една безпокойна среда, в която слънчевите лъчи не могат да се възприемат – уж възприемате, но нещо ви е тъжно и мъчно. Трябва да имате една силна мисъл, за да разпръснете тези влияния около себе си.

Вие трябва да бъдете такъв майстор в живота, както моряците – понякога, за да утихне водата в морето, разливат отгоре 5, 6, 10 бурета дървено масло. Да кажем, че вие в себе си сте в най-бурното време и сте дошли до мисълта, че сте на умиране; имате един вътрешен страх: как ще умрете, какво нещо е умирането. Вие губите своята връзка с Първичната причина – изгубили сте връзката с Любовта. И за какво сте се обезсърчили? Влюбилите се в един човек и понеже той не е отвърнал на вашата любов, прекъснали сте връзката си с Бога и сте се обезсърчили.

Чудни са хората – обезсърчават се от една илюзия! В дадения момент мога да зная дали аз обичам, но дали вие обичате, това само вие го знаете. Моето схващане е субективно, мога да бъда донякъде прав, но мога и да не бъда прав. Даден човек е зает със съвсем друг въпрос, а аз искам, като го срещна, да ми обърне внимание, да ме поздравява. Представете си, че има 10 хиляди души, които ви познават, и като излезете на разходка, всеки от тях иска да му обърнете внимание – тогава няма да ви остане свободно време. Американците имат един много хубав обичай: при поздравите само вдигат ръка и така скоро си свършват работата. А тук всеки ще вдигне шапката си и ще си я сложи; тук трябва да се спрете, да погледнете вашия познат и да му кажете: „Добър ден“. Хубаво е това, но ако ви срещнат 10 хиляди приятели и за всеки употребите по една минута – всичко 10 хиляди минути, колко време ще остане за вас?

Аз сега разсъждавам за вътрешния живот. Толкова неща има, които ви безпокоят. Вие се безпокоите за нищо и никакво – мислите: „Как ли ще прекарам живота си?“. Ако не обиждате щастието си, ще прекарате живота си отлично, но ако не го приемате, ако не сте се обхождали добре с него, трябва да ходите да го търсите, трябва да му пишете извинително писмо.

Не очаквай да те обичат хората – това е първата философия. (*Учителя показва рисунката.*) От това нагоре се намира вратата. (*Учителя показва линията MN.*) Тук е човешката честност. Честността, според мен, не е морално чувство. Да бъде човек честен, това е най-високото постижение на животинския свят; честността, това е Царството Божие на животните. А честността на човека, както е създаден сега, това е първата врата, през която той може да влезе в Божествения свят. Честността е едно високо постижение на човека. Ако ти не си честен, в Божествения свят не можеш да влезеш. Щом влезеш в Божествения свят, първото нещо, което трябва да започнеш, то е да бъдеш справедлив. А пък справедливостта вече прави различие между доброто и злото. Честността, това е първата врата, която трябва да отвориш, и ако влезеш през нея, ако вземеш тази линия на честността, ти вземаш правилно направление; ако не постъпваш честно, ще отидеш в ада. С честността – в Рая, а с безчестието ще влезеш в ада.

Някои казват: „А личните чувства къде са? Аз все пак имам достойнство“. В какво седи достойнството? Достойнството на човека седи в неговата честност, не в неговата гордост. Гордостта и тщеславието на човека – това са полюси, това е поляризиране. Основата на човешкото достойнство седи в честността. Честността първо изключва лъжата. При честността се подразбира, че не трябва да лъжеш себе си. Всеки, който лъже себе си, не е честен; и всеки, който се опитва да лъже себе си, не е честен.

Ти си направил нещо, но казваш: „Не го направих аз“. Кажи: „Аз го направих, но мога да го изправам“. Казват ти: „Невярно вземаш този тон“. Ти кажи: „Да, не мога да пея правилно, но мога да се науча“. – „Слаб човек си.“ – „Така е, но мога да бъда силен.“ Няма нищо, което да не може да се изправи. Мярката е: можете да изправите всяка грешка или слабост в една секунда, в две, в три, в десет секунди, в една минута, в десет часа, в един ден, в една седмица, в един месец, в една година, в десет, в сто, в петстотин, в десет хиляди години. Но и в едната секунда можете да я изправите.

На всекиго от вас бих казал: още само едно условие се изисква – да не лъжете себе си. Щом лъжете себе си, и мен ще излъжете, пък аз не се лъжа. Като казвам, че аз сам не се лъжа, не разбирам, че не можете да ме излъжете. Можете да ме излъжете, но след като някой ме излъже, аз познавам, че ме е излъгал – нищо повече. Идва някой човек при мен – аз зная, че ще ме излъже, и ме излъгва.

Казва: „Беден съм. За Бога, закъсал съм“. Вярвам му, каквото ми иска, давам му, а той отива и го изпива. Казвам: „Излъга ме“, но не съжалявам за това. Аз не се лъжа, той се лъже. Втори път идва при мен. Аз имам, а той няма и казва: „За Бога!“. Пак му давам и му казвам: „Когато престанеш да ме лъжеш, твоите работи ще се оправят“. Или другояче казано, някой идва при мен и ме пита: „Каж ми как да се оправят моите работи“. Казвам му: „Като престанеш да ме лъжеш, твоите работи ще се оправят“. – „Ама аз лъгал ли съм?“ – „Много пъти.“ Второто тълкуване: когато престанете да лъжете себе си, ще се оправят работите. Господ е във вас, вие можете да Го намерите и Той ще ви даде всичко, но вашата глава ще пострада. Няма нещо, което човек да е поискал или помислил, и Господ да не му го даде; каквото помислиш в живота си, все ще ти дойде.

Един пример. Някой човек искал да пуши цигари. Срещнал едного, поискал му, но приятелят му казал: „Нямам“. Срещнал друг, попитал го: „Нямате ли една цигара?“. – „Нямам.“ Този човек просил 10, 15, 20 години и си казал: „Защо нямам пари, та да се напуша! Да си купя тютюн, та веднъж да се напуша“. Той се възмущава, защото цял живот е просил, унижавал се е. – „Все прося. От този искам една цигара, от онзи искам една цигара.“ Но какво се случва накрая? Този човек се изменя един ден и разбира, че тютюнът нищо не струва. И тогава всичките тези приятели се изреждат да го черпят. Като го срещнат, му казват: „Заповядай една цигара“ – той отказва. Тъкмо откаже, отиде на друго място и там му казват: „Заповядай една цигара“.

Това е злото в света, това е опасното на нашите желания и разбирания. Злото е един навик. Някога може би тази енергия е била донякъде полезна и потребна, но сега вече

това е опакото. Човек вече е достигнал до една точка, в която нещата са се изменили.

Има неща, които са били позволени за животните. Например конят се е научил да рита, волът – да боде, кучето – да хапе, змията – да се обвива. Намясто са били тези работи, за да се бранят животните. Но щом влезеш в живота като човек и ухапеш някой, като дойде при теб, или го ритнеш, тогава? Тези навици, които служеха за спасително средство на нисшето животинско царство, ти, като човек, не можеш да ги употребиш. И в мисълта има ритване – дойде някой човек и ти го ритнеш с мисълта си. Всяка негативна, отрицателна мисъл е ритване. Казваш: „От мен човек няма да стане“ – с това ти риташ.

Не се произнасяй върху Божиите работи. Няма да казваш: „Това и това няма да го постигна“. Ще се поправиш и ще кажеш: „Всичко ще постигна“. Ще кажеш така: „Не, ще стане! Ще стане!“ – сложи една запетая между едното и другото. След като имаш една несрета в живота си, сложи една запетая. След като имаш една погрешка, сложи една запетая и кажи: „Ще я поправя“. Всяка поправка е една придобивка. Всеки цигулар, който първо взима погрешно тоновете, после ги взима по-вярно, става по-мелодичен.

Казвам сега: да се живее, то е най-голямото изкуство. И като се научи човек да живее, тогава всички други изкуства се подчиняват на законите на живота. Това е първото изкуство. То е основа на всички други изкуства в света, които искате да постигнете.

Първите кандидати, които искат да се запишат в училището, ще дойдат, без да ме лъжат. Ще дадете обещание да не ме лъжете. И второ обещание: себе си да не лъжете. И трето обещание: всякога на Бога да служите. Три неща: мен да не лъжете, себе си да не лъжете и на Бога всякога да служите. Които искат да се запишат за ученици, само така се приемат.

На Бога всякога да служите, а не понякога да служите, понякога – не.

ПРЕДПОСТАВКИТЕ НА МУЗИКАТА

Отче наш

Четоха се темите *Свободният живот*.

Ще ви прочета само пет стиха – от 5-ти до 10-ти, от глава 5. на *Евангелието на Лука*.

За да бъдеш свободен, нужно е следното. Щом мислиш какво да кажеш, ти не си свободен, защото няма какво да кажеш, и щом мислиш, че има много, което да кажеш, пак не си свободен. Всеки човек се ражда свободен да диша въздух. Кой може да го ограничи? При дадени условия, ако не спазваш правилата, не можеш да бъдеш свободен. Значи в свободата влизат два процеса: да вземаш и да даваш, да не задържаш нищо, да не отказваш нищо.

Ти казваш, че трябва да избираш мислите си, поведението си, да знаеш как да постъпваш – това са човешки работи. Щом влезеш в човешкия живот, трябва да избираш, трябва да знаеш как да говориш, как да пишеш – това е човешкото, това е друг въпрос.

Казвам: процесът на човешкото развитие върви паралелно с Божественото разбиране. Някой казва: „Да любиш“. Да любиш, това не е свобода. В любовта най-първо трябва да възприемеш нещо; трябва да възприемеш любовта, за да я дадеш. Ако не си възприел никаква любов, а само казваш: „Да се любим“, това ще значи да се лъжем – нищо повече.

В какво седи лъжата? Лъжата е всякога в това, да проповядваш едно учение, което не е твое. В какво седи лъжата на дявола? Той иска да убеди хората, че е създал света и тях самите. Лъжа е това. Той не е създал света, но казва: „Аз го създадох и ако ме слушате, всичко ще върви напред“. Обаче не излиза така. Колкото и да казва дяволът, че е създал света, не го е създал.

Някой ще каже: „Какво нещо е дяволът?“. Всеки човек, когато говори за неща, които не са негови, а казва, че са

негови, е дявол. Например дяволът казва, че истината е неговата. Някой твърди: „Аз казвам истината“ – той се изразява невярно. Аз оставям истината да се прояви в мен; не я казвам, а я оставям да се прояви така, както си иска, без да ѝ слагам никакви рамки. Всякога я оставям да се прояви чрез мен, без да ѝ давам правила как да се прояви, за да не би да ме компрометира.

Това са правилата, които трябва да прилагате; всички трябва да имате практически правила, които да прилагате. По старому нищо не може да се постигне. По стария начин вие ще възлюбите хората и после ще ги намразите; ще станете умен и после ще оглупеете, ще станете силен и после ще изнемоощеете, ще станете богат и после ще осиромашеете. Това е така и ако не вярвате, погледнете наоколо – светът върви все по същия начин.

Божественото е обратно. Трябва да започнете с обратното: първо да оглупеете, за да поумнеете; първо да осиромашеете, за да забогатеете; първо да се обезсилите, за да добиете силата си, т.е. силният човек ще стане слаб, за да добие отново силата си. Но по този начин, по който добивате силата си, това не е сила.

Ако не изгубваме свободата си, ние не можем да я намерим. Свободата в какво седи? Тя не е нито в парите, нито в силата, нито в знанията. Тези неща са условия за свободата. Свободата е онзи човек, над когото смъртта няма власт; щом смъртта има власт над теб, ти не си свободен. Някой философ е казал някакво правило. Щом има заповед, която отвън минава в теб и ти я изпълняваш, не си свободен. Ако една заповед, един закон излиза отвътре, от теб, тогава си свободен; ако заповедта е вътре в теб, ти си едно с нея, тогава си свободен. Това са новите разбирания, които трябва да имате.

Ако някой ти проповядва: „Ти не знаеш ли Божия закон?“, това е старото учение. Например някой те обиди – ти му кажи: „Братко, в кой университет научи това учение? Можеш ли да ме научиш на него? Научи ме сега на твоя език, на тези думи, та и аз да ги кажа. Колко са хубави!“. А ти сега какво му казваш в такъв случай? – „Колко са безоб-

разни думите ти.“ Кажи: „Научи ме, че като науча думите, да ти ги кажа и аз“ – това е новото разбиране. Като срещнеш някого, ще кажеш: „Чух езика на един брат. Бих желал да го науча“. – „Какъв е?“ – „Не съм го научил още.“

Сега вие казвате: „Трябва да се любим“. Много хубаво. Това учение не го зная, кажете ми как трябва да се любим. Щом го знаете, ще знаете и как да ми го обясните. Онзи човек, който първо ме е охулил, после, по закона на Любовта, ще ми даде един пример как трябва да се обичаме.

Напуснете стария метод. Казвате: „Ние не сме добри, ние сме грешници“ – това е старото учение. Оставете го на страни и сложете правилото: прилагай доброто всеки ден. За една седмица, като ставате сутрин, си казвайте: „Прилагай доброто всеки ден“. Може да си зададете въпроса: „Как?“. Прилагайте доброто всеки ден. Не давайте отговор на въпроса, а прилагайте доброто всеки ден. Онзи, който иска да знае как го прилагате, ще ви вкара в кривия път – това е старото учение.

В музиката има израз *силна и слаба стъпка*. Какво се разбира под тези думи? Този теоретичен израз трябва да се обясни, за да станат нещата ясни. Казват, че *слаба стъпка* значи: слабо пее, има слаб глас, а *силна стъпка* значи: гласът му е силен, като пее, влага повече сила, отколкото трябва. Силните и слабите стъпки ни най-малко не трябва да се разбират външно. Слабото е това, което възприема нещата. Слаба стъпка в музиката е това, което възприема, а силна стъпка е това, което предава.

Сега теоретично ще започнеш да говориш що е слаба и що е силна стъпка. Ти казваш: „Слаб човек съм“. Остави своята слабост настрана – ти си в процеса на възприемането, ще възприемаш добре. Щом си слаб, ще възприемаш. Щом вече си станал силен, ще даваш, за да отслабнеш, понеже, ако не дадеш, за да отслабнеш, очаква те голямо нещастие. Ако слабият не стане силен, нещастие го чака. Това е философията върху живота. Какво ще ми говориш? Не ме интересуват другите начини за разбиране на силните и слабите стъпки. Ти, като пееш на един човек, трябва чрез музиката да го подбудиш към нещо. Като му запееш слабо, в него да

има желание да направи едно добро, а като му запееш силно, той съвършено да се откаже от злото – тогава ти си пял. Ако на някого си дал подтик да направи добро, ти си му пял по слабите стъпки и ако си го накарал да се откаже от злото, ти си пял силно. Но щом не можеш да го накараш да направи добро или да се откаже от злото, тогава ти си пял нито силно, нито слабо. Това са новите схващания. Старото нека си седи, но новото така трябва да го разбере.

Някой пее песента *Бог е Любов* така. (*Учителя пее тези думи с много слаб глас.*) Сега изпейте силно тази песен, дайте ми силно пеене. В една слаба стъпка ти ще си приготвиш онова, което ще кажеш. Слабите стъпки са силните; слабите стъпки са за умните хора, а силните са за обикновените. Слабите стъпки са за развитите слухове. Няма какво да кряскаш на човек, който чува. Ще кряскаш, когато пееш на онзи, чийто слух не е развит, за да те чуе. На някои певци гласът им е слаб, но прониква много далече.

Онзи ден бях на концерт, слушах Девета симфония, но едва долавях думите тук-там; на много места даже не се чуваше дали пеенето е на български, на френски, или на руски език. Силно пяха, целият театър се тресеше, а думите ги нямаше. Напъвах се, напъвах се и си казвах: „Какво ли е станало с моя слух? Тези хора ли не могат да пеят, или аз съм малко глух?“. Излязоха четирима души, само на първия певец разбрах думите и се насърчих, че не съм оглушал, но когато дойде пеенето на хористите, пак нищо не долавях. Хубаво беше, но между гласа и думите нямаше съответствие. Казват, че речитативна била речта, но не излезе ясно речитативната реч – гласът заглушаваше думите.

Не искам да ги осъждам – много хубаво си пяха. Изобщо харесах концерта, понеже бяха все млади хора. И цигуларите свиреха хубаво. Млади бяха, не свиреха всичко по правилата, нямаше го онзи професорски маниер, но общо взето, хубаво свиреха. И певците, каквото пяха, хубаво го изпяха.

Сега не искам да отвличам вниманието ви. Някои се придържат към старото като професори. Трябва да се научите хубаво да пеете. Срам ви е да пеете – пейте на себе си. Сутрин, като станете, вие не пеете; пейте си, като станете.

Да ви дам едно правило. За седем дни пейте тези думи: *радост весели сърцето ми*. Всяка сутрин ще ги изпявате както си знаете. Всеки от вас да си ги пее така, както си иска: по старому, по новому, криво-ляво. Едно правило: пейте всяка сутрин думите *радост весели сърцето ми*. Ако искате, сложете и думата *сутрин*, и тогава може да пеете така: *радост весели сърцето ми всяка сутрин*.

Трябват упражнения. Всеки трябва да пее, понеже пеенето е свързано с човешката мисъл. Не можете да пеете като велик певец, но все пак ще се научите да мислите, понеже, като пеете и не харесвате своето пеене, ще се породи едно желание във вас да чуete пеенето на някой добър певец, а това е една крачка напред. Не само себе си ще слушате, но и другите. И като слушате някой добър певец, радвайте се: дали вие, или друг пее хубаво, това е безразлично. Някой казва: „Защо да не съм аз?“. И ти можеш да бъдеш, но не може човек да стане певец без любов. Любов, но къде? И защо не можете да пеете?

За да бъдете певци, любовта трябва да присъства във вашето подсъзнание, във вашето съзнание, във вашето самосъзнание и във вашето свръхсъзнание – тогава ще бъдете първокласни певци, нищо повече. Щом любовта не присъства във вашето подсъзнание, във вашето съзнание, във вашето самосъзнание и във вашето свръхсъзнание, ще бъдете едни обикновени певци – както някои животни. И някои животни могат да пеят. Щом любовта излезе от човека, той не пее – това е вярно. Когато хората се любят, всички пеят. Който няма любов, не пее и казва: „Какви ми ги дрънка този?“. Който има любов, пее. За мен пеенето е свързано с любовта, а непеенето – с безлюбието.

Аз не съм буквоедец, но наблюдавам хората. Когато един човек пее, някой слуша с едното ухо, с другото, въздъхва и казва: „Много обичам да слушам, но съжалявам, че не мога да пея“. Този човек има съзнание. Някой казва: „Остави това кречетало, той не може да пее“. Този не може, онзи не може – не е това.

Казвам: в новото учение Любовта трябва да прониква в подсъзнанието, в самосъзнанието и в свръхсъзнанието, а

музиката да дойде като един вътрешен импулс. Да пеете на себе си. Няма да пеете на хората, а на себе си. Като станете сутрин, попейте си малко. Виждам, че не пеете – защо не пеете? Като гледам челата ви, мога да кажа: мнозина от вас са даровити певци. Има определени места по вашето чело, които показват това, но вие не сте правили упражнения. В света няма скрито-покрито. Ако бях прокурор, щях всички да ви вкарам в затвора.

На главата ви отгоре има едно място, което ще ви покаже дали сте набожен. Ако главата ви не показва това, можете да си говорите колкото искате, няма значение. Ако сте набожен, на главата отгоре ще има резултат, там тя ще каже: „Ти си религиозен“. Щом главата ви свидетелства за музика, вие сте музикални.

У вас има едно старо учение. Казвате: „Да ми се вдъхне, да ми дойде особен Божествен Дух, да дойде вдъхновение у мен“. Вдъхновението ще дойде, но после? Първо ще дойде един вътрешен подтик, едно Божествено вдъхновение и тогава Духът ще дойде да завърши работата във вас. Но не мислете, че Духът ще направи всичко, защото и вие сте дух, възпътен дух. Духът е отвън и отвътре.

Някой ще каже: „Аз съм стар човек, на мен ли остана да пея?“. Вие сте стар и ако не пеете, ще умрете. Ако младият не пее, ще остарее и после ще умре. И младият, и старият ще пеят. Младият ще пее, за да не остарее, а старият ще пее, за да се подмлади. Младият ще пее за любовта, която вижда, защото той още няма любов. Младите хора нищо не знаят за любовта и затова правят грешки. Като дойде любовта, за тях тя е винце, затова правят много грешки и после ги извиняват. Виното е много силно, те стават кефлии и всичко забравят. А старите хора са изтрезнели от виното и казват: „Такива глупости вече не правя“. Действително, те не правят глупости, те нямат любовта.

Как проявяват любовта старите хора? Старият, като види една млада мома, въздъхва и казва: „Хе, защо не съм млад?“. Така не трябва да се говори. Трябва да каже: „Дъще, радвам се, че ти си млада. Обичай, обичай!“. Не да въздъхнеш, а да кажеш: „Ти обичай, за да се подмладя аз. Аз ще те направля

един професор и всяка сутрин ще идваш да ми преподаваш урок за любовта. Едно време не можах да я проявя така, както трябва. Ти ще идваш всяка сутрин да ми говориш нещо за любовта, защото, както виждам, ти по-добре я разбираш“. Така трябва да има искреност в нас.

Що е християнството? Някой прояви любовта и другите казват: „Тая сестра е излязла извън рамките, тоя брат е излязъл извън рамките“. Че кой ли е в рамките? Нито една, нито един не е в рамките; всички са извън рамките. Казват: „Този е извън рамките“. В обичта има ли нещо, което е извън рамките? Сега не вземайте лично въпроса. Въпросът не е какви са вашите отношения. Всички хора имат такова отношение към любовта. Те са прави. Нашите разбирания за любовта в миналото са били прави. Каквото сме правили, всичко е било право.

Но каквото е правил човек като дете, на младини не му се позволява да прави. На младини каквото прави, да не го прави като възрастен. Това, което е благообразно на детето, не е благообразно на възрастния. И това, което е благообразно на възрастния, не е благообразно на стария. Какво трябва да прави старият сега? Старият е вече накрая и трябва да започне една нова младост. Защото законът е: след като се родиш в новия път, ти не трябва да бъдеш като първия – млад, не трябва да бъдеш като втория – възрастен, и не трябва да бъдеш като третия – стар човек. Ти трябва да бъдеш всичкото това, което трите възрасти съдържат, трябва да образуваш в себе си едно цяло от трите възрасти.

Трябва да знаете, че още не съм ви говорил за Любовта. Теоретично съм ви говорил, но практически правила не съм ви дал. Какви правила за любовта сте научили? Христос е проповядвал за Любовта, но какви практически правила е дал Той? Или какво практическо правило аз мога да ви дам? Да се даде едно правило, това е мъчна работа.

Не мислете, че сега аз отказвам любовта, която съществува. Не се занимавам с това, но казвам едно правило – как може любовта да се прояви в нова форма. Ако дойда у вас, ще ви съблазня. Като срещна един мъж и му кажа: „Жена ти е много красива“, той ще ме погледне особено. Ако му кажа: „Колко хубави вежди има! Колко са хубави очите ѝ, ръцете

й, пръстите й, тялото й!“, той веднага ще се съблазни. Ако опиша така дъщеря ви, пак ще кажете: „Този човек какво говори?“. Как трябва да ви го кажа, кажете ми?

Новата любов как ще започне? Наполовина съм разрешил въпроса; не зная, може би и целия съм го разрешил. Разрешил съм го така – като гледам двама ви, бих казал: „Вие двамата сте толкова добри, че бих желал да бъда на мястото на жена ти и да имам мъж като теб. Жена ти е толкова добра, че бих желал да бъда един мъж като теб и да имам една такава жена“. Тогава ще се съблазните ли? Така разрешавам въпроса: вие и двамата сте толкова добри, че бих желал да бъда на мястото на жена ти и бих желал да бъда един мъж като теб. Гледам двамата как се обичат, как се уважават, какви хубави мисли и чувства хранят, и как нито помен от съмнение не влиза в ума на жената или в ума на мъжа.

Новата любов изключва всяко съмнение, всяко подозрение, всяка лоша мисъл. Чистота има вътре, виждаш доброто навсякъде около себе си. Ти виждаш злото, но му даваш друго тълкувание. В очите на любовта, на новата любов, злото има друго тълкувание. Като видиш злото, ни най-малко няма да се смущаваш. Злото, това е старият метод на Любовта. Що е Доброто? Новият метод на Любовта. Ако искаш стария метод, дръж злото; ако искаш новия метод на Любовта, дръж доброто. Всеки ден прави добро. А щом правиш добро, ти вече си проводник на тази любов, в която няма никакво съмнение. Казваш: „Как да не се съмнявам?“. Щом се съмняваш, ти имаш един стар метод.

Не зная дали цигулката понякога не говори по-добре от мен. (*Учителя отваря калъфа на цигулката.*) Сега да изпеем това: *радост весели сърцето ми*. В думата *радост* колко силни и колко слаби стъпки има? „Радост, радост, радост весели сърцето ми.“ (*Учителя свири и всички изпяват няколко пъти тези думи. Учителя свири друга мелодия, доста дълга и пак в този дух.*) Това е все радост. (*Учителя продължава да свири едно ново продължение на тази мелодия в същия дух.*) Пейте през седмицата: „Радост весели сърцето ми“.

Щом влезе Любовта, тя има милиони форми и начини да се прояви, за което музиката помага. В новото Любовта трябва да проникне дълбоко. Като станете всички музикални, светът ще се оправи. Той ще се оправи само чрез музиката, защото, каквото и да се казва, няма по-добро възпитание от музикалното. Само попей на един човек и той е готов да направи всичко за теб, само му попей!

Добрата молитва

30. лекция, 24 април 1935 г., София, Изгрев

КИСЕЛИНА, ОСНОВА, СОЛ

Добрата молитва

Ще прочета само няколко стиха за размишление от 8. глава на *Евангелието на Йоан*, от 31. до 34. стих включително.

Много и различни състояния са причина за смущението на човека. Изгубването на истината, на свободата, на здравето – това са състояния. Може скръбта да е следствие на един грях, на едно прегрешение, а може да се дължи и на друго. Това са различни състояния. Когато човек сгреша, скърби; или скърби, че е изгубил своята свобода – това са две различни неща. Понякога мислим, че ако имаме истината и тя ни освободи, няма какво повече да учим. Някои мислят, че човек, като е свободен, може да прави каквото си иска. Не, свободата е едно условие за правилното развитие на човека; без свобода той не може правилно да се развива. Знанието също не е достатъчно – от хиляди години животните все учат, човек все придобива знание.

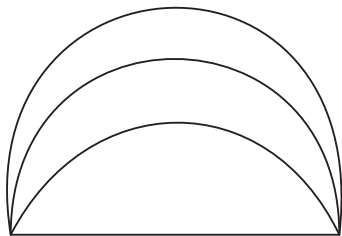
Ангелите имат знание, което се отличава от това на хората. Има много работи, които хората знаят, а ангелите не ги знаят. Има много работи, които ангелите знаят, а хората не ги знаят. Има много работи, които животните знаят, а хората не ги знаят. Има много работи, които хората знаят, а животните не ги знаят. Сега вие може да се оплетете: как е възможно един учен да не знае? Съвсем друга е мисълта ми.

Питате се защо един благороден човек трябва да работи с мотиката, как е дошъл до това положение – да работи. Ако беден човек работи, това го считате в реда на нещата, но ако богатият вземе мотиката, чудите се. Кое ви кара да се учудвате? Защо е срамата именно богатият да работи? Вие го съжалявате, понеже и той се съжалява, че е дошъл до това положение да върши работа, която не му подхожда. Той така мисли и вие, в негово присъствие, възприемате мисълта му и ви става жално за него – неговата мисъл се

предава на вас. Първо трябва да се освободите от мислите, които не са ваши. С чужди мисли не си служете. Една чужда мисъл, с която си служите, е изгубила част от своята сила. Всякога е за предпочитане да работите с мисли, с които никой не си е служил, понеже те са чисти.

Веднъж слушах една лекция на американски професор, който беше донесъл 4–5 шишета вода от клоаките на Ню Йорк. Филтрирал водата и показва, че няма никакви бацили, никаква миризма – вдига и пие от нея. Според моите познания неговото обоняние, неговият вкус не са толкова деликатни. Мъчно може да се филтрира водата с пясък, не може да се пречисти. За да се пречисти, трябва съвършено да се разложи – да отиде в пространството на няколко хиляди километра над Земята, да стане ново съединение и да се върне. Учените мислят, че като се изпари и влезе в пространството, водата се е пречистила – това е временен процес.

Това са сложни работи и щом дойдете до тях, вие се обърквате. Ако ви каже някой, че сте грешник, обърквате се; ако ви каже, че сте много повдигнати, повдигате се. Защо, когато някой ви похвали, ви е приятно, а когато ви укори, не ви е приятно? Понякога онзи, когото обичате, и да ви укори, ви е приятно – защо? Това са безпредметни въпроси: „защо“ и „за какво“. И да знаете, нищо няма да спечелите.

За обяснение ви давам един чертеж. Тук имате едно нормално чело. С тези три линии показваме челата на трима души, които имат три различни разбирания за света. Това е само за идея, работата тук е малко преувеличена. Тези хора не могат да мислят

еднакво. Като ги съберете, тримата ще имат диаметрално противоположни възгледи за живота. Това различие е в тяхното духовно естество.

Човекът е не само това, което виждате. Вие чувствате нещо, но какво е то и къде седи това чувстване, по кой начин чувствате, на кое място чувствате – не знаете. Казвате: „Сърцето чувства“, но не знаете на кое място е това чувства-

не. Усещате някаква тежест, но не можете да кажете точно къде е. Ако знаете точно къде е, вие ще измените вашето състояние. Понякога ви е мъчно, но не можете да измените състоянието си, защото не знаете къде точно е то. Ако не знаете къде е трънчето, не можете да го извадите. Понякога има рефлексия: усещате болка в устата, но тя не е там, от съвсем друго място идва. Или болката може да е в задната част на мозъка, а вие да я чувствате в стомаха – ще дойде лекар да лекува стомаха, а трябва да лекува задната част на мозъка. За пет пари е лекарството, а той ще вземе 4–5 хиляди лева. Който знае, с пет пари ще се излекува, който не знае, ще даде 4–5 хиляди лева.

Вие сега мислите, че много знаете: знаете кой е баща ви, коя е майка ви. Това знаете, но още не разбирате естеството на баща си, та да направите това, което му е приятно. Баща ви е един много мълчалив човек – каквото и да направите, нищо не казва; мисли, поглежда и отминава. Направите погрешка – той погледне и замине. Вие мислите, че щом мълчи, не обръща внимание, но не знаете причината.

Може, ако баща ви ви морализира, майка ви да започне да ви защитава, да ви оправдава, да се застъпи за вас като някой адвокат и вие пак няма да знаете какви са съображенията ѝ да ви защитава. Понякога майката защитава повече синовете, отколкото дъщерите; бащата защитава повече дъщерите, отколкото синовете. Вие не знаете причините, само предполагате кои са. Ако аз ви обясня причините, вие ще се съблазните – защо?

Ето какво значи съблазнита: щом покажете на едно дете бурканчето със сладко, вие го съблазнявате и като излезете, то ще бръкне в него. Каквото и да му говорите, в това дете се поражда желание да бръкне в сладкото – какво лошо има, ако бръкне? Вие мислите от ваше гледище: понеже не е слушало, то е съгрешило. Друго щеше да бъде, ако в сладкото имаше лекарство, киселина или отрова, но щом няма нищо вредно, защо детето да не бръкне?

Сега вие разсъждавате: „Защо светът е направен така?“. Светът е създаден от киселини, от основи, от соли. Киселините разяждат; основите са мирни, кротки същества; солите са неутрални. „Аз съм неутрален“ – ти си сол. „Аз съм добър

човек“ – ти си основа. „Аз съм малко серт“ – ти си киселина. Сложим ли основата върху киселината, започва една реакция. На хората им трябва сол. Като дойде киселината върху основата, поражда се солта. Хората, като направят хляб, पोсяват го. Сега това е едно изяснение, едно приложение.

Къде може да приложите основите, киселините и солите? Вие сте разгневени – киселина сте. Дошли сте в едно Божествено състояние, приятно ви е – основа сте. Нито в основата, нито в киселината трябва да започне реакция. Искате да предадете вашето състояние, да направите и другите хора като вас. Не можете направо да предадете вашето състояние. Кроткият човек не може да направи другите хора кротки, киселината не може да предаде на другите своята киселина.

Ако вие искате да предадете част от вашата енергия на когото и да е, първо трябва да съедините една ваша активна мисъл и една ваша пасивна мисъл, за да образувате сол и посредством нея да предадете част от вашата сила или част от вашата мекота – колкото искате. Колкото и да се пъчите, колкото и да викате, ако хванете един човек и го разтърсите, ни най-малко няма да му предадете от своята сила, по-скоро вие ще изхабите силата си. След като го разтърсите, ще изгубите от силата си.

Да ви кажа нещо смешно, да видя как ще го разберете. Щом се разсърдите на някого и се влюбите в друг, работата ще се оправи. Този, в когото се влюбите, е киселина, вие сте основа – ще стане съединение, ще се образува сол. С тази сол може да поправите грешките си. А вие сега се разгневявате, но след това не се влюбвате.

Искате да станете добри. За да станете добри, трябва да се влюбите. Вие сте добър, но искате да предадете своята доброта. Не може да я предадете, ако не се влюбите. Ако не се влюбите, само на едно място ще бъдете добър, като едно семе. Сега кажете ми: как ще се влюбите? Вие любили ли сте, сега влюбени ли сте? Кой знае каква е вашата любов? Аз говоря научно: като се влюбите, ще стане една реакция, ще се влюбите в нещо противоположно на вас. От гледището на света това е престъпление, но именно това е съгласно с Божиите закони. Ще намерите киселина, която трови хо-

рата, която разрушава, и с нея ще образувате съединение, което е необходимо за благо на света.

Ще ви питам: защо е злото в света? За да се съедините с него. Не да станете едно с него, а да образувате сол. Вие, добрият човек, като се съедините със злото, ще изтеглите доброто от него, ще образувате сол. След това ще дадете път на злото. Нали след като разлюбите някого, го натирвате? По вашему говоря. Натирването не е нищо друго, освен, след като вземете доброто, да освободите злото по закона на свободата. Казвате му: „Хайде, върви си по работата“.

Понеже злото иска да бъде свободно, то ще иде на друго място и друг ще го хване – като ходи от човек на човек, все ще го хванете някъде, ще изтеглите нещо от него. Злото, като се върне вкъщи, пита: „Аз какво спечелих днес?“. Вие имате едно понятие за него и казвате: „Зло да не ти дава Господ“. Вие смесвате злото, неправдата, греха – цяла една каша правите от това. Злото е една сила, употребена в света. Ако сте сол, то не ви е необходимо; ако сте киселина, то не ви е необходимо. Ако сте добър човек, ако сте основа, злото ви е необходимо за работа.

Вие искате да работите върху себе си: върху вашите мисли, върху вашите чувства. Не търсете злото отвън, то не е само един резултат отвън. Вие се занимавате само с проявения резултат. Аз говоря за активното зло и за активното добро в света, говоря и за активната сол. Казано е: „Ако солта обезсолее, на земята се изхвърля“. Ако солта обезсолее, ще се изхвърли навън да се тъпче.

Сега засегнахме един въпрос, от който малко се объркахте. Обикновено искате да имате приятно настроение. Едно приятно настроение всякога може да имате: намерете един човек, който вече е бил във вашето състояние, но се е съединил със злото и е минал в друго състояние, в което е образувал сол. Намерете такъв човек и веднага вашето състояние ще се смени. Но ако намерите човек, който е точно като вас, който очаква да се оплоди като един цъфнал цвят, вие нищо не можете да научите.

Ако двама гладни се съберат на едно място, как ще си помогнат? Единият е гладен и другият е гладен. Единият казва: „Да има хляб“ и другият казва: „Да има хляб, че мно-

го съм гладен“. Дватама си говорят, но нищо не става. Идва човек, който носи хляб. Той е малко сприхав, серт е – щом ги погледне, казва им: „Защо седите тук?“. Какво трябва да направят гладните хора, за да вземат хляб от този човек? Той ги гледа серт, строго, силен е, може да ги изрита, може да ги набие, но те имат нужда от него. Той не продава хляба и ако предложат да го купят, ще ги набие. Казва: „Тук, в планината, с пари не продавам“. Какво трябва да направят, за да им даде хляб? Ако кладенецът е дълбок, какво трябва да направите? Трябва да пуснете въже и от дълбоко да гребете; ако е горе на повърхността, ще подложите шепи и ще вземете вода – това са два различни метода. Превод трябва да се направи.

Казвате: „Човек трябва да бъде кротък“. Какво означава кротостта? Как се добива? Или говорите за пасивно добър и за активно добър човек. Какво се подразбира под *активно добър човек*? Вие ще кажете: „Ние имаме Духа Божи, ние сме ръководени от Божия Дух“. Това са думи, казани от пророците. Вие още нямате такава опитност: какво нещо е ръководството на Духа.

Като дойде ръководството на Духа, във вас ще стане цяла промяна, ще се измените, съвсем ще се объркате. Вие мислите, че като дойде Духът във вас, ще потече всичко по мед и масло. Не, няма да потече. Всичко ще се обърне с главата надолу и години ще минат, докато дойдете на себе си. Пророците, преди да дойдат до по-особени състояния, са минали през такава дисциплина, та един от тях е казал: „Господи, станал си като мечка на пътя ми“.

Онези, които вървят по пътя, винаги имат едно схващане – то е схващането на тяхното сърце, на техния ум. Кой ще бъде положителният път? В определен момент положителният път е този, по който може да извършите нещо със знанието, което имате. Да кажем, че сега имате една мисъл, която ви обезсърчава. Студент сте, не можете да издържите изпита си – какво ще правите?

Трябва да знаете откъде точно идва обезсърчението, на какво се дължи, кои са причините за него. Има няколко причини, на които може да се дължи обезсърчението. Ако знаете болката на човека, можете да му помогнете. Ако не

я знаете, ще кажете: „Ти не се бой, ще издържиш“ – това е празна работа. Трябва да знаеш къде е болката на човека. Една от причините да се обезсърчи може да е тази, че баща му не му е пратил пари. Три дена не е ял, а има да държи изпит, мисли как ще го издържи – не е свикнал на тази дисциплина. Може да има органическа болка в стомаха или в дробовите, или в мозъка. Ако болката е в стомаха, трябва да знаете как да я лекувате; ако е в дробовите, състоянието много ще се различава от първото. Ако причината е в ума, там работата е друга.

Всички имате мъчнотии, на които произходът не е един и същ. Понеже всички сте малко или много лекари, казвате: „Ще се оправи тази работа“. Вярно е, че ще се оправи, но по кой начин? Вие минавате покрай един беден човек, който боледува, и като не можете да помогнете, казвате: „Не съм лекар, не е моя работа“. Дойде лекарят, прави опити, но не знае каква е причината на болестта и не може да помогне.

Често, като говоря нещо, вие искате да го свържете с онова, което знаете. Например мислите, че много знаете – право е, че много знаете. Ако много знаете, и много ще страдате; ако не страдате, не знаете много. Някой казва: „Много ми пати главата“ – значи много знае. Който много знае, много и тегли. Защо е така?

Търговец сте, но разполагате с малко, давате на вересия за стотина-двеста лева. Колко ще ви тегли главата? Но ако давате на вересия за 10, 15, 40, 50 хиляди лева, докато си върнете тези пари, ще имате голяма беля на главата си. Притесненията ви ще бъдат още по-големи, ако тези пари не са ваши, а чужди. Кои причини ви карат да давате на вересия? – „Добър човек съм.“ Не, ни най-малко да не ми говорите, че сте добър. Имате съображение да спечелите, да привлечете повече клиенти, но по този начин и ги привличате, и не ги привличате. След като вземат на вересия от вас, много клиенти отиват на друго място да купуват, а после търсят и от друго място да вземат на вересия. Това е само за обяснение. Да оставим бакалите, понеже тук може да има някой бакалин.

Понякога дъщеря ви, като дойде при вас, е много мила, много нежна, някаква политика има. Това нейно държа-

ние ви е много приятно, но тя изведнъж се променя. Днес е много нежна – кои са причините? Като срещне баща си, говори много нежно, сладко и той мисли, че е много добра, но на втория ден състоянието ѝ съвсем се изменя. Вие не знаете причината за нейната добрина през първия ден; не знаете причините и за това, което става на втория ден. Да оставим и тези работи настрана.

Човек трябва да изучава живота, но да не отхвърля този живот, който има. Вие сега искате да отхвърлите светския живот. Какво нещо е светският живот и какво – духовният живот? В моята статистика, която съм направил след ред наблюдения, мога да кажа, че има хора, които, след като са живели десет години духовен живот, обърнат го пак на светски. А други, като се обърнат от светския в духовния живот, стават много, много възискателни, хващат се за буквата на закона, Мойсеевия закон, в събота дори съчки не вземат, но после започват постепенно да се отпускат, отпускат, докато станат съвършено свободни.

Някой, докато е бил светски човек, е поглеждал една, втора, трета, четвърта мома и не го е считал за грях, но щом се обърне към Бога, казва: „Мъжът трябва да гледа надолу, да не се изкушава“. Турците имат една поговорка: „Който надолу гледа, душите гори“. Казват: „Земята гледаш, а душите гориш“. Не, ти си попаднал в по-лошо състояние: като искаш да погледнеш някоя жена и гледаш надолу, ти всъщност я гледаш в ума си. Отвън се показваш, че не я гледаш, но жената седи вътре в ума ти. Казваш: „Каква ли е? Не я погледнах“. Че не си я погледнал, това е по буквата, но все пак искаш да знаеш какви са ѝ очите, веждите.

Какво нещо е любовта? Има една любов в света, която за нас е безпредметна. Ще ви кажа какво наричам *безпредметна любов*. Предметна любов е тази, която е като насъщния хляб – всеки ден имаш нужда от нея и тя ще ти послужи. Има една любов, която е безпредметна като морето, като океана. Каквото и да говорим за идеалната любов, за възвишената любов, тя е недостижима. Може да мислиш за нея, но не можеш да я опиташ. Това, което не можеш да опиташ, не можеш да знаеш за какво ти е. Даже отдалече да го видиш, да видиш неговата повърхност, всъщност не

можеш да знаеш каква е то, не можеш да знаеш каква е тази любов.

Вие не сте изследвали вашата любов. Тази любов, която всеки ден идва при вас, не я познавате. Има няколко причини: или сте късогледи, или те слепи, или не знаете как да гледате – една от трите причини. Това, за което говоря, не интересува всички. Гладният се интересува от хляба, ситият не се интересува: „Не ми говори за хляб, едва преди половин час ядох. Не ми говори за хубаво ядене“. Преситеният дори с отвращение ще слуша за хубавото ядене.

За хляба говори на гладния. Как трябва да му говориш? Когато човек е много гладен, не му говори дълго, не се спирай дълго да му описваш нито хляба, нито яденето. Кажете: „Хлябът е добър, яденето е отлично“, не философствай. Какво трябва да кажем на сития, с какво да го занимаем? След като се е нахранил, той е извършил една работа. Ситият е работлив човек – работил е и се е уморил. Ще му кажете: „Почини си малко“, ще му дадете един стол. Сега преведете почивката. Един човек, който е доволен в духовно отношение, как трябва да се преведе: гладен ли е, или сит?

Аз ви казвам един метод как да проучвате Природата. В Природата всеки ден има нови неща: изгряването на Слънцето, облаците, денят и нощта, хората. Срещате един човек и мислите, че е същият като вчера. Не е същият, той е в една нова обстановка и трябва да знаете как да го погледнете, за да го разберете.

Кое може да ви постави на висота в едно съвременно модерно училище? Кое може да ви постави в класа така, че да имате уважението на своите съученици и на своите учители? Знанието, което ви е предадено, да сте го научили добре. Не да покажете, че всичко знаете, но онова, което ви е предадено, да го знаете, добре да го разбирате, да го предадете на вашите съученици и да знаете как да го разкажете на вашия учител.

От Невидимия свят ви изпитват. Да кажем, предават ви урок на търпение и ви дават изпитания за обикновено търпение, не за абсолютно търпение, не да говорите за Божието търпение. Ние не знаем какво нещо е Божието търпение. Казваме: „Бог е дълготърпелив“, но за нас е абсолютно не-

понятно какво е дълготърпението. Като говоря за търпението, разбирам доколко аз съм търпелив. Коя е мярката, която показва, че човек е търпелив? За себе си имате ли мярка, по която да познаете доколко сте търпеливи? Когато някой говори, но избързва много, казваме, че не е търпелив. Човек може да говори и пак да е търпелив, а може и никак да не говори и пак да е нетърпелив.

За мен не значи, че като говорите, сте нетърпеливи. Нетърпеливият може да е мълчалив и лицето му може да е спокойно на вид. На търпеливия лицето може да е развълнувано и пак да е търпелив. Ние мислим, че на лицето на търпеливия човек трябва да няма бръчки. Търпеливият човек е издръжлив, той е концентриран в себе си, той е зает със себе си. Когато му говорите, той претегля нещата, повече е натоварен. При търпението действат известни сили, които изменят израза на лицето, дори се явяват известни конвулсии. Не се лъжете, че това не е търпелив човек. Не мислете, че щом лицето е гладко, човекът е търпелив – това е друга самоизмама.

Вие не сте се наблюдавали в огледалото, не сте се изучавали, за да различите търпението от нетърпението. Три фази има в търпението. Вие не ги знаете, нали? Тази седмица вземете едно огледало и за следващия път искам да ми покажете трите фази на търпението от ваше гледище. Няма да критикувам, само ще ми ги покажете. Едната фаза на търпението ще бъде равна на киселина, втората ще бъде равна на основа, третата – на сол.

Търпение, което едновременно не е киселина, основа и сол, не е търпение. Търпението не е един елемент, то е една сила в човека. За да бъдете търпеливи, се изисква да дойдат няколко способности и чувства у вас, да се родят заедно и заедно да действат. Тогава може да имаме като резултат търпението. Тия работи вие сте ги изучавали много пъти, държали са ви много лекции върху търпението, трябва само да си ги припомните.

Нали Йов⁵³ минавал за дълготърпелив човек? Опитаха, подложиха на изпит търпението на Йов, изпитаха и търпението на добротата му. Йов показва първата фаза – киселина-

та на търпението. Първо той показва своята активност. Като дойдоха всички страдания, като дойдоха нещастията едно след друго, какво направи той? Стана и си съдра дрехата – това е активната страна в него. След това дойде основата на търпението, когато каза: „Господи, колко пъти съм слушал за Теб и сега се разкайвам. Разкайвам се, че съдрах дрехата си и че говорих толкова неразбрани работи. Толкова съм разбирал нещата и затова така говорих“. Това е другата, мекавата страна – основата. Сега солта: „Говорил съм, но няма да говоря по този начин сега. Очите ми Те видяха и отсега нататък ще живея по нов начин. Сега аз Те познах“; това е солта. Тази сол възвърна синовете, дъщерите и всичките богатства на Йов.

Не е лошо, когато човек е активен. Това го наричат нетърпение. Някой, като направи по-рязко движение, не е нетърпение, а е активната страна на търпението. Съдира си дрехите, не иска никакви дрехи, иска да остане гол – това не е нетърпение. Когато на някой човек кажете: „Не ти искам дрехата, хвърли я“, това не е нетърпение. Ако не хвърли дрехата, е по-лошо. Всички проповядват: „Дръж си дрехата“. Не, хвърли я. Това, което искате, можете да го приложите в сегашния живот.

При сегашното ви разбиране, в сегашните ви мехове всичко ще се разпилее, ще се разпука. Вие трябва да имате нови мехове за новото. Вашите стари мехове дръжте за старото вино. Старото не го разливайте, ни най-малко не искам да се хвърлят старите мехове. Старото вино е лечебно, хубаво вино е. Апостол Павел казва на Тимотей, когато стомахът му е разхлабен: „Да вземеш една-две лъжички от хубавото вино“. При сегашните разбирания на въздържателите, които проповядват все за въздържание, това е пресъхване. В православните църкви и в някои евангелски църкви се чудят с какво да правят причастията. За да не е с ферментирало вино, някои са варили смокини и със сока им са правили причастие. Причастията с какво вино трябва да се направи? Ние нямаме още представа за кое вино се говори и какво трябва да е то.

Новото учение е виното. Новото учение носи в себе си активната страна на доброто. Всяко учение, което идва в

света, не е старо вино, но е едно вино, което прави хората активни. Например, ако вие възприемете едно учение и ако то е сладко вино, ще ви даде разположение. Това вино има сила в себе си. Като влезе във вас, ще заприличате на онзи турски бей, който отишъл при един български чорбаджия. Чорбаджията му дал една вече започнала да реже хардалия. Турчинът изпил две паници вино и казал: „Чорбаджи, искам да пея“. – „Пей.“ – „Искам да играя.“ – „Играй.“

Трябва да направите превод. Всяка ваша мисъл, която може да ви въздейства, ще образува един импулс първо да пеете. Песента е равно на мисълта, играта е равна на вашата воля. Следователно вашата мисъл вече въздейства на вашата воля. Ако вие не пеете, не играете, тази работа е от обикновените. Хората, като станат религиозни, пеят и играят. Сега, ако всички започнете да пеете и играете, какво ще стане? Това не е нещо колективно, то е лично. Когато сте сам в стаята, пейте, играйте, не пред хората.

Но да се върнем към предмета. Божественият Дух обича онази вътрешна простота, с която ние можем да схванем нещата тъй, както са. Никога не трябва да влизаме в човешкия живот и да го разглеждаме от наше гледище. В новия път, по който тръгвате, пазете се никога да не разглеждате човешкия живот от ваше гледище. Вие може да разглеждате вашия живот, но не разглеждайте живота на другите хора, защото, като не сте в тяхното положение, имате субективно схващане. Дори в определен случай нещо за вас да е правилно, как може да се произнесете за когото и да е? Вие не сте в неговия ум, в неговото сърце, не знаете неговото състояние; всеки за себе си е прав и ще имате криво заключение. Тук е цялата ви погрешка.

Не съм срещал нито един човек, който да има правилно понятие за другите. Даже и приятели не се познават. Вие не разбирате приятеля си, не разбирате каква е основната му черта. – „Той е много добър, много благороден.“ За мен това нищо не значи. Има една основна черта в природата ви, която трябва да познавате. Ако я познавате, между вас и него ще се образува връзка, Божественото ще бъде във вас. Когато ти говориш, той ще слуша внимателно; когато спреш, той ще говори – ще има една правилна обмяна. Ни-

кога няма да ви е неприятно, че разговаряте с него. Няма да му говорите цял час; вие го изнудвате, щом го карате да ви слуша с часове. Ще му говорите много малко.

Сега, като говоря за вас, виждам, че някои са обременени и аз зная причината затова. Когато на един човек ръката му е наранена, няма какво да я милвате, а ще я превържете. Не бутайте раната на болен човек. Когато го боли корем, не му говорете за хубавото ядене, за ядене и въпрос да не става. Когато един човек има главоболие, ако можете, помогнете му.

При сегашните условия вие не се познавате. За да се образува едно общество, хората трябва да се познават така, както Бог ги познава. Какво казва апостол Павел в 13-та глава на *Първо послание към Коринтяните*, когато говори за любовта – че ще познаем, както сме познати. Ние още Бога не познаваме. Какво мисли Господ за нас, не знаем, вследствие на което има противоречие между Него и нас. Като ни сполети зло, казваме: „Господ си играе с мен. Той не обръща внимание на моите страдания“.

Понякога имате погрешно мнение за ваш приятел. В дадения случай трябва да познавате естеството на вашия ум, трябва да познавате състоянието на вашето сърце и на вашата душа, но не само временното им проявление. Ако вашето съзнание е будно, то в него трябва да остане едно отражение за състоянието на вашия ум и вашето сърце. В съзнанието си всичко трябва да виждате. Например в съзнанието има тъмнина, която не знаете от какво произтича. Това е диагноза, облак, който минава през съзнанието и определя вашето състояние.

Казвате: „Тъмно ми е в ума – станало е нещо“. Ако в ума ви е светло, това ни най-малко не показва, че умът ви е добър. Светло е, ясно е небето, но облаците не са лоши в дадения случай. За мъдрия и ясното, и облачното небе имат еднаква ценност. За онзи, който не е просветен, ясното небе е за предпочитане пред облачното.

Повечето от вас се смушават при облачно небе и казват: „Вече не чувствам, станал съм апатичен към живота“. Какво нещо е апатията? Защо сте апатични, защо нищо не ви радва? Не може да се радвате, не може и да скърбите. Приблизително апатията е едно такова състояние: човек

нито се радва, нито скърби. Как може да излезете от такова състояние?

Имате две букви *a* в думата *апатия*. *A*-то винаги показва едно бременно състояние. Ангелите са бременни с идеята, че постоянно трябва да слизат, за да помагат на хората. Някой ангел е изпратен при грешен човек – помага му, но човекът не слуша. Ангелът употребява един, втори, трети, четвърти метод, с години работи. Ангелът се намира в трудно положение – човекът мъчно се изправя, а той е свързан с него, влече го този грешник, не може да го напусне. Ако го напусне, трябва да се върне на Небето и да каже: „Тази работа не можах да я свърша“. Тогава Невидимият свят ще прецени, че той е от слабите ангели. Ако не може да се справи с един грешен човек, той е от слабите ангели.

Същият закон е и за вас. Ако вие не може да се справите със сегашния живот, какво понятие ще има Небето за вас? Ако аз не мога да се справя с една малка мъчнотия в живота, какъв човек съм? Ако се справя с тази мъчнотия, в следващия момент трябва да зная как да се справя с друга мъчнотия – може да се справя по един, втори, трети начин. Казвам: това е разумният живот.

Вие ни най-малко не знаете как да се справите с мъчнотиите. Гледал съм много сестри – не знаят как да перат. Сестрата пере и трие ръката си, охлузва я, после я маже с масло и казва: „Не искам да пера“. Няма какво да търкате дрехите. Ако съм на ваше място, ще наляя топла вода в един съд, ще сложа ризата вътре и ще я извадя; после пак ще сложа ризата вътре и ще я разтърся във въздуха – въобще няма да я трия между ръцете си във водата.

Да направим един опит: аз ще пера по мой начин, вие – по вашия. Моите дрехи ще бъдат десет пъти по-бели от вашите. За половин час ще изпирам. Трябва да знаете как да тръскате дрехите. Има особено тръскане – като тръснете мокрот платно, всичките пращинки излизат навън. Има нещо, което не излиза, но ако знаеш как да го извадиш, не може да не излезе. Тези, които трият върху ръцете си, те са първоначални ученици. Който не знае, трие. Онзи, който е майстор, как рендосва – гладко. Друг, който не знае, как-

ви грамадни усилия употребява. Единият пести енергията, другият я харчи напразно. По въпроса за прането е същото.

В изкуството на прането съм специалист – и мислите пера, и чувствата пера. Трябва да ви предавам уроци за прането. Вие знаете да перете само дрехи, но прането е изкуство: трябва да знаете как да стоплите водата, да не я нагорещавате повече, отколкото трябва. Ще стоплите водата толкова, че да не започне да се изпарява. Щом започне да се изпарява, нейната сила изчезва. Ще пазите да не става изпарение. Като започне да се образува налягане на парите, ще извадите водата; нека върви нагоре, това е друг въпрос.

Христос в Евангелието казва: „Истината ще ви направи свободни“. Знанието за истината трябва да се проучи в живота, защото, като познаваме истината и я приемаме, ще бъдем свободни. Сега трябва градеж, трябва да се градят нови условия на живота за бъдещето. Ние не можем да влезем в Невидимия свят такива, каквито сме. Нашите разбирания, нашите лица, вежди, очи коренно трябва да се променят, съвършено трябва да се изменят.

Апостол Павел казва: „Всички няма да умрем, но всички ще се изменим“. Сега се подготвя работа за новия строеж. Вие мислите, че като възкръсне човек, ще прилича на сегашния. Че ние сега сме възкръсналите млекопитаещи! Едно време такива косми носехме! Ако възкръснем като млекопитаещи, трябва да се върнем при тях. Между нас и тях има голямо различие. И бъдещето различие пак ще бъде грамадно. Сега това не трябва да ви обезсърчава. Сегашният живот е красив, но този живот е едно условие за следващия живот. Днешният живот е условие за утрешния живот.

Кажете ми коя основна мисъл остана в ума ви. Ти, Йордане, си най-старият тук, какво остана в ума ти? (– *Търпението.*) Кое търпение? (– *Киселина, основа, сол.*) Ти за кое си? (– *Аз съм и за киселината, и за основата, и за солта.*)

Отче наш

31. лекция, 1 май 1935 г., София, Изгрев

ТРИТЕ ГЕОМЕТРИЧНИ ФИГУРИ

*Отче наш
Бог е Любов*

За следващия път ще пишете върху темата *Старият дядо*. Съдържанието на темата, която ще разработите, е следното:

*Ой, деца мили,
едно време и аз бях като вас.
Имах майка добра,
умна, светла, красива.
Тя ме сутрин събуждаше,
кога Слънцето изгрява.
Тихо ме милваше.
„Стани, мое дете!“ – ми казваше тя.
Но аз бях дете тогава,
палаво, непослушно,
на майка си се гневях,
на сладките ѝ думи аз не отговарях,
дълбоко спях.
С тъга замина и мен остави тя.
Тогава аз остарях.*

Тази тема развийте. Като стихотворение или в проза – както искате. Прозата е материализмът.

Има три положения, които трябва да пазите, три отношения, които ще ви дам в геометрична форма: плоскост, изпъкналост и вдлъбнатост. Ако поставите на една плоскост няколко вещи, няколко предмета, вие може да ги свържете с един тънък конец и те ще се държат, защото нямат никакво съпротивление – повърхността е гладка, отвън няма никакво съпротивление. Вие може да покажете дали тези конци, с които са свързани предметите, са достатъчно силни, за да огънат тази плоскост и тя да стане корубеста.

Ако я огънете навън, какво ще стане? Всички конци ще се скъсат и предметите ще се разпръснат навсякъде. Ако тази плоскост е огъната навътре, ще образува вдлъбнатина, всички предмети ще се съберат на едно място и конците пак ще се разпокъсат.

Вие се чудите защо някой път хората се разпръскват, а друг път се събират. Защо понякога хората са тихи и кротки? Защото чрез този конец те се държат на една плоскост, като че конецът представлява някакви правила, някакъв морал. Но ако плоскостта се огъне навън и стане корубеста, хората напускат този конец, този морал, и всеки отива в своя посока. Ако се огъне навътре, тогава хората се събират, но пак са недоволни. Когато се разпръсват, са недоволни и когато се събират, са недоволни. При тези противоречия те искат да примирят живота. Животът на плоскостта не е живот на изпъкналата черупка. В живота на плоскостта вие трябва да знаете, че се намирате в едно успокоително положение.

Понякога вие не разбирате откъде произлизат изкушенията. Изкушението е изменение на условията, при които живеем. Да допуснем, че имате доста богатства, достатъчно средства, за да живеете в изобилие – няма изкушение за вас. Но ако се лишите от тези условия, тогава самите неща, които сте изгубили, стават изкушение за вас. Житото или парите, които са били ваши, не са ви изкушавали, но ако ги изгубите и ги видите някъде навън, те ще ви изкушават. Ще започнете да си служите с лъжи, с насилие, с лицемерие – много работи ще се явят.

Ако си послужите с насилие, ще придобиете това, което сте изгубили, но не трябва да употребявате грубост. Ако сте от слабите и нямате други сили, ще употребите лъжата, лицемерието и разни други долапи; ако сте учен, ще употребите учението си; ако сте религиозен, ще употребите вашата религия – всичко ще употребите, за да придобиете това, което сте изгубили.

Единственото криво разбиране е вашето криво разбиране на живота. Вие мислите, че ако имате тези външни предмети, ще бъдете щастлив човек и затова си служите с лъжата, с насилието – само за да придобиете изгубеното.

Казвате: „Какво да правим сега, условията на живота са такива!“.

Представете си, че сте в едно положение, при което вашето богатство е стояло на една плоскост и се е държало, но тази плоскост се изкорубва и вие не можете вече да задържите богатството си. Щом сте изгубили здравето си, щом сте изгубили богатството си, щом става каквато и да е промяна в живота ви, вие сте в една сфера, в една коруба, където всички предмети са отдалечени от вас. Ако вашето богатство и вашите предмети притесняват душата ви, тогава вашата плоскост се е огънала навътре, вашият свят се е огънал и всички предмети ви налягат. Какво трябва да правите?

Някой път богатството ви причинява радост, друг път ви причинява страдание. Тази мисъл не може да я разберете, понеже не можете да се освободите от сегашния живот. Пияният човек не може да разбере трезвеното състояние и трезвеният човек не може да разбере пияното състояние. Вие трябва да се напиете и след това да изтрезнеете, за да разберете какво нещо е пиян човек, да разберете тези различни състояния, тяхната същина. Грехът не е в пиенето. Ако човек се напие, никакъв грях няма в това. Ако не лудува, като се напие, какъв грях има? Грехът е в лудуването на пияницата – като се напие, той е в състояние да извърши ред лудории. Първата фаза на пияницата е, че е смел – иска да покаже, че като войник може да воюва, да извади меча си. Някой, като се напие, иска да покаже, че е музикант – започне да пее, да играе кючек. Друг, като се напие, може да покаже, че е учен човек – започне да философства.

Имах един познат – Иван Владиката, доста учен човек, владееше много добре арабски и френски език; той си замина за другия свят. В трезво състояние беше крайно мълчалив, нищо не говореше. Голям философ беше, мълчеше и мислеше – нищо не можеш да извадиш от устата му, трябваше да тегля думите от устата му едва-едва. Иван Владиката всякога си носеше шишенцето с винце и казваше: „Докато не изпия кило вино, не говоря“. Изпиваше кило вино и започваше да говори; изтрезнееше ли, отново става-

ше мълчалив като философ. Като изпиваше винцето, не се напиваше, но започваше да говори. Запитвах го защо става така, а той казваше: „И аз не зная. Такава е работата. Не го зная този дявол, но като дойде, започвам да говоря, като си замина, мълчалив ставам“. Той сам обясняваше това. Аз не искам да ви давам обяснение откъде дохождаше у него тази разговорливост, сладкодумието, веселието. Щом не пиеше, изглеждаше сериозен.

От научно гледище, ако главата на човека е много широка, той все иска да бие някого, намира причини да се кара. Ако главата му е тясна при ушите, той няма да прави такива лудории. Ако музикалното му чувство е развито и се напие, кръвта минава в тези центрове и той започва да пее. Като изтрезнее, кръвта се оттегля от центрите и той престава да пее. Там, където кръвта се привлича, мозъкът работи и чувствата и способностите се проявяват.

Това, което пияният може да направи, и трезвеният може да го направи, но съзнателно. Защо съзнателно да не пее човек? Онзи, който не може да пее, нека намери човек, който е голям музикант, и да го накара само да му пипне музикалните центрове от едната и от другата страна (отстрани, при слепите очи). Като пипне големият музикант тези центрове от 5 до 10 пъти, кръвта на онзи, който не може да пее, ще се привлече при тези центрове и той ще започне да пее. Ако това чувство е слабо развито у човека, той няма да запее изведнъж, но ако музикалният човек продължава няколко месеца да пипа центрите на този човек, кръвта му непременно ще започне да действа в тези центрове. Ако си ученик и се въртиш около учителя си, у когото музикалното чувство е развито, ти непременно ще започнеш да пееш.

Защо хората искат да се докоснат до някой светия, до дрехата му, когато са около него? Защото той непременно ще им предаде нещо от себе си. С това се обяснява желанието на хората да общуват с добри хора. В светията има една централна мисъл, едно централно чувство, които той предава на другите хора, привлича ги около себе си и им помага. Например ако в теб е развита способността да търсиш логически причините за явленията, да разсъждаваш фило-

софски, тази именно логичност и философия ти можеш да предадеш и на другите.

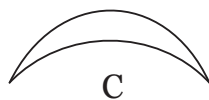
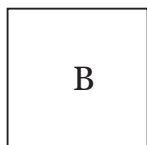
Мнозина от вас искат да придобият някои неща. Много се трудят, но малко придобиват, понеже не знаят как да работят. Както обясняват учените хора, човекът, в своето първобитно, некултурно състояние, е носел товара на гърба си, защото така е разбирал. Щом е станал по-културен, той си е хванал животно, което да му носи товара. Не се е задоволил с това, но е намерил една ос, сложил е две колела, впрегнал е кон и е натоварил каруца с товара си. Това се дължи на ума на човека, който, като е търсил как да си помогне, накарал е другите около него да работят.

Ако вие не знаете как да впрегнете тази мъртва природа около себе си, ще носите нещата на гърба си. Много пъти в морално отношение носите тежести. Какво е грехът? Един товар. Намерете каруца за греха. Грехът, това е едно новородено дете. Имате някое желание и го носите на гърба си като дете. Когато майката носи детето на гърба си, то от време на време пусне малко бистра водица; днес пусне, утре пусне малко бистра водица и ако тя не се чисти, ще започне да мирише. Понякога детето може да направи нещо по-учено, за което не искам да говоря, понеже е един посторонен предмет.

И в морално отношение е същото: хората носят своите деца на гърба си и те оставят изверженията си върху тях. След това казвате: „Съгрешихме“. Това се дължи на вашето малко дете. Щом сте съгрешили, ще се чистите. Чистете се, защото ако не се чистите, ще започнете да миришете. Децата ви вършат престъпления, а вие ще отговаряте, понеже те са безотговорни фактори. Вие, които носите това дете, ще го учите на ред и порядък. Това е един начин сами да мислите кое е правилно в света.

Някои казват, че всичко било относително. Какво разбирате под думата *относително*? Първо имало отношение, а после – няколко отношения. В относителните работи има най-големи опитности. Където няма относителност, няма никаква опитност. Казвате: „Относителна реалност“. Цялата опитност е в относителната реалност. Щом влезете в

Абсолютната реалност, там няма нищо опасно. Опасното е в относителната, в променчивата реалност. Разсъждавайте сега. Зимно време ледът е твърд и вие спокойно вървите върху него, но като дойде лятото и топлината започне да действа, ако вие продължавате да стоите върху леда, може да потънете и да изгубите живота си – това е относителна реалност. Този лед не държи вече, вие не можете да разчитате на него. Следователно има един морал като леда, който не е реален и не може да издържи. При известни условия сте морален, но при онези, относителните условия, вече не сте морален – основата, на която седите, е относителна.

Или изразено геометрически, получавате плоскостта *B*, която се намира при най-малкото съпротивление, а при другите две фигури – *A* и *C*, имаме два вида изкушения, които се поляризират. В единия случай полюсът е положителен, а в другия случай – отрицателен. Единият полюс на Земята е вдлъбнат, а другият – изпъкнал. Земята е малко сплескана на полюсите.

Хората, които живеят на южното и на северното полушарие, се различават по характер; също така и онези, които живеят по тропическите места, се различават по характер от тези, които живеят в умерените пояси. Хората, които живеят в топли места, са по-чувствени, у тях повече са развити чувствата и страстите. Тези, които живеят на Северния полюс, са по-умни, по-въздържани. Северните народи са по-добри. Скандинавците се смятат за ангелите на човечеството; ако искате да видите ангели, вървете в Скандинавия. Ако искате да видите дяволите на човечеството, вървете в тропическите места, между племената в Африка, между самоедите.

Това е една дълга и широка философия, с която не искам да се занимавам, но само ви я навеждам, да мислите. Има известни положения в живота, върху които дори не трябва да се мисли. Например не трябва да се мисли за произхода на злото. Мога да ви кажа какъв е той, но всички ще

се заразите от него. За да знаете какво е злото, трябва да го опитате. И доброто трябва да опитате. Ако не сте опитали какво е злото, не може да знаете какво е доброто. Ако не сте опитали лъжата, не може да знаете какво е истината. Истината е нещо реално. И лъжата, като факт, е нещо реално, но по какво се отличава тя?

Има една външна лъжа, има и една вътрешна лъжа. Можете и сами да се самоизлъжете – това е голяма катастрофа за вас, по-голямо зло от това няма. Всеки, който се е самоизлъгвал, е изгубил хиляди години от живота си, за да поправи грешката на една лъжа. Затова е почти невъзможно, много е мъчно човек сам да се излъже. Вие знаете, че се лъжете, а същевременно искате да се убедите, че това, в което се лъжете, е вярно. Ще вземете предвид едно, второ, трето доказателство и все ще има нещо, което ви казва: „Не е тъй, не е тъй“. Нещо във вас отхвърля казаното и вие се залъгвате в себе си, защото не искате да се излъжете.

Идва една сестра при мен и иска да се излъже. Казва: „Аз не исках да направя това, но тя ме предизвика, тя ме докачи“. С това тя иска да се извини, да смекчи грешката си. Не, изнеси погрешката си, кажи: „Отидох там и намерих това и това, и съгреших“. Аз съм виждал как някои от напредналите сестри лъжат на общо основание. Има религиозни, напреднали сестри, които крадат на общо основание. Те са религиозни, но съвестта у тях е слабо развита. Те са много страхливи.

Лъжливите хора са най-страхливи. Децата лъжат от страх да не ги бият. Щом лъжете, страхливи сте. Щом лъжете, безсъвестни сте или съвестта е слабо развита у вас. Щом лъжете, любовта ви към Бога е слабо развита. Щом лъжете, вярата ви е слабо развита. Щом лъжете, надеждата ви е слабо развита. Щом лъжете, вие сте малодушен, мързелив, ленив. Ленивите хора са много лъжливи.

Не е лесно човек да е свободен от лъжата. Тя носи всички недъзи със себе си. Относно морала, вие трябва да се поставите на такава висота на разбиране, не както хората разбират и живеят. Сегашният живот е живот на лъжа, сегашната цивилизация е цивилизация на лъжи, но и тя ще погине, помен няма да остане от нея.

Казвате: „Ами какво ще стане със сегашната култура?“. Извинете, но кое е доброто в сегашната култура? Аз мога да ви кажа кое е доброто на сегашната култура: зад нея седи онова, хубавото, което ще дойде. Заради това, хубавото, се търпи и тази лъжа. Лъжата седи в това: всичко, което сегашната култура ни препоръчва за хубаво, го няма в този живот. Вие цели 20–30 години ще работите, за да спечелите пари, но един ден ще умрете и ще оставите всичко на синовете си и те ще започнат да се карат за това, което сте изработили. Вземете и лъжата в семейния живот. Аз не искам сега да се говори за семейните лъжи, за религиозните лъжи. Отивате някъде и веднага започвате с религиозните лъжи, за да покажете, че вече имате убеждение. Като знаете, че религиозните хора имат известни възгледи, вие се съобразявате и искате да се нагодите към тях. Питат ме: „Какъв е твоят морал?“. Казвам: „Моят морал е в това да не ям повече от теб, да не крада повече от теб, да не лъжа повече от теб, да не изнасилвам другите хора повече от теб. Аз не искам да вярвам повече от теб“.

Един проповедник – владика, искал всички хора да вярват в него. А в какво вярва той? Казвате: „Да целунем ръката на владиката“ – опасна работа е тази. Кой го е направил владика? Ако се е родил владика, добре. Но вие се питате: „Господ ли е пратил този владика, или е самозванец?“. Така че първо вижте Господ ли го е пратил. Ако е така, владиката прилича на чист извор и от него излиза добро към всички хора. Ако не го е пратил Господ, той прилича на една аптека с всички най-отровни елементи. И там трябва най-учените хора – владиката е аптекар и държи всичките отрови в аптеката си.

Като ви говоря сега така, ще кажете: „Тогава кое е доброто в нас?“. Мислете върху това. За доброто и за злото вие имате относително разбиране, което е много опасно. Опасното в това относително разбиране седи в следния факт: вие мислите, че като излъжете някого, ще спечелите нещо; мислите, че като се представите за много добър човек, ще спечелите нещо – това е лъжа. Често вие, добрият човек, лъжете себе си, лъжете и своя близък. Този човек ви вярва, той уповава на вас, но един ден намира, че сте една кору-

ба, че лъжете, че нямате никакъв морал и тогава се скъсват всички нишки, които са ви свързвали.

Тогава аз, честният човек, като дойда при вас, ще ви кажа: „Всички нишки, които сте скъсали, сега ще ги свържете, ще удесеторите конците, ще вземете 20, 30, 40, 100 конеца и ще ги свържете здраво“. – „Ама защо?“ – „Защото, ако не завържете здраво тези конци, всички предмети утре няма да ги намерите – ще се разпръснат, ще се разпилеят, всичко ще изчезне около вас.“ И вие, ако не удесеторите конците си, не идвайте при мен – нищо повече, искам главата ми да е мирна.

Ще дойде някой да ми говори за любовта. Той казва: „Аз ви обичам“ – това е първата лъжа. Аз зная, че ако утре поискам нещо от него, той няма да го направи. Да обичаш, значи да пожертваш себе си заради приятеля си. Някой казва: „Аз обичам Бога, вярвам в Бога“ – това е лъжа. Утре, като дойдат трудностите и мъчнотиите, веднага ще започнете да критикувате. Не казвам, че всички сте такива, но у вас идват такива състояния, с които не можете да се справите. Като ви гледам, виждам, че понякога нямате никакво търпение, никакво въздържание, карате се като цигани. Защо нямате търпение да се изслушате? Даже и най-напредналите от вас, като влязат в Духовния свят, ще ги вдигнат на вили и мотовили. Знаете ли какво значат тези думи на български език? Вилите са с четири зъбци, а мотовилите с колко са?

Това не е за самоосъждане. Според мен да се самоосъжда човек, това не е никакъв морал. Страхливият може да се самосъжда, но и в това има лъжа – още докато казва, че съжалява, че е сгрешил, аз виждам, че лъже, иска по някакъв начин да кръшне от това положение. И кучето, като ме види с пръчката, започва да се изповядва, че е сгрешило, но като се отдалечи от мен, започва да ме лае, защото съм го бил.

Това наричам аз фокус. Има един фокус в човека, в който се концентрират всички състояния, всички мисли и желания на всички живи същества. Това е най-опасното място – там като пипне човек, не може да се справи. В това място се концентрират всички добри, но и всички лоши мисли и желания в човека. Ако попаднете в този център, в него се явяват всички недоразумения в живота на човека. Това е

един водопад в човека и затова той трябва да бъде внимателен по отношение на него. И грешници, и праведни, и светии, като попаднат в него, се изгубват. Ако светията и праведният са силни, могат да се избавят, но ако грешникът попадне там, отива.

Сега у вас се е зародила мисълта защо ви говоря тези работи. Станали сте възрастни и можете да се жените. Казвате: „Не искаме да живеем сами, дотегна ни самотният живот“. Не е лошо да се ожени човек, но трябва да знае, че в самотния живот има едни изкушения, а в семейния – други. Като се ожените за някого, вие трябва да му слугувате. Ако сте жена и мъжът ви е по-силен от вас, ще се опитате да го лъжете; ако сте мъж и жена ви е по-силна от вас, ще се опитате да я лъжете. По-силният се справя с лъжата, но чрез насилието – с него си служи и тогава го считат за грубиян.

Аз не говоря за сегашната женитба. Сегашната женитба е един парадокс. Всички сте женени и ако сега искате да се жените, не сте научили урока си. Всички сте женени – всеки човек, който е облечен в тялото си, е женен. Вие ядете и пиете за този, за когото сте се оженили, всичко правите за него и треперите да не го изгубите – той е вашият господар. На този, женения, и креват ще му купите, и с юрган ще го завиете; дрехи ще му купите, обувки ще му купите, ще го миете, ще треперите за него; ако се разболе, ще го лекувате. Казвате, че не можете да живеете без него. Човек не може да ви убеди да се откажете от него – без него не можете да живеете.

Ако изгубите тялото си, страдате. Прави сте – вие не можете без своя възлюбен. Но има едно криво разбиране за живота, с което се отлъчвате от пътя. Обръщате повече внимание на дрехите, с които сте облечени, отдалечавате се от Бога и с това привличате всички страдания. Не е въпросът да презирате дрехите си, но да разчитате на тях. Това е едно заблуждение.

Най-ефикасното лекарство, което човек може да вземе, за да се излекува, то е да говори истината; това е една доза лекарство. Вие сте болен – говорете истината. Лъжата е отрова, по никакъв начин не си служете с нея. След като сте излъгали някого, вървете да се извините десет пъти, да из-

хвърлите лъжата вън от себе си. Не я оставяйте в себе си, защото за лъжата Бог не извинява абсолютно никого. За една лъжа Бог изпъди човека от Рая и от толкова хиляди години насам той не може да се върне. Мнозина са се връщали, но всички не могат още да се върнат.

Лъжата води към всички престъпления. Колкото и да е малко престъплението, то представлява едно цяло, което отдалечава човека от Бога. Щастieto на човека не е в това, че той ще обича някого. Не мислете, че ако обичате мен или другите хора, ще бъдете щастливи. Великата мисъл, която искам да ви оставя, е: обичайте Онзи, Който ви е дал живота, обичайте Онзи, Който е внесъл ума ви, Който е внесъл сърцето ви, Който е внесъл душата ви, Който е внесъл духа ви.

Какво представляват умът, сърцето, волята, душата и духът в човека? В дадения случай сърцето, умът, волята, душата и духът са условия за развиване на човека. Това са условия, това са същини, принципи – какви ли още имена не им дават. Философски казваме, че човек не е душа. Какво е тогава? Той е това, което е всъщност. Човек познава душата, различава я като една същина. Човек не е дух, но познава Духа; човек сам по себе си не е ум, но познава ума; човек не е нито сърце, нито воля, но познава и сърцето, и волята. Какво е тогава човекът? Човекът е проява на Божи-ята любов и вследствие на тази проява Бог му прощава, не го наказва.

Бог не може да се измени. С нашите грехове ние не можем да накараме Бога да сгреша; с нашите лъжи не можем да Го накараме и Той да лъже. Понеже е една Целокупност, как ще Го заставим да лъже? Кого ще излъжеш в Любовта? За да има лъжа, трябва да има двама души, които да лъжат. Ако си един, ако си сам, как ще лъжеш себе си? Понеже са двама, те се лъжат. Ако живеете в Бога, как ще се лъжете? Ако вие съзнавате, че сте сам, че живеете самичък, как ще се лъжете тогава? Щом няма друго същество около вас, как ще се лъжете? Тогава няма да имате никакъв стремеж, защото лъжата е стремеж да придобиете нещо. Момъкът лъже момата, защото иска да придобие нещо; търговецът лъже клиента си, защото иска да придобие нещо; в науката

лъжете, защото искате да придобиете нещо – да имате мнението на хората. Религиозният лъже, защото иска да придобие нещо, да покаже на хората, че е разговарял с Господа – всъщност той никога не е разговарял с Господа, никога не Го е виждал. Че и на мен Господ не е говорил.

Как ще познаем кога Господ ни говори? Чудни са хората като лъжат, че Господ им е говорил. Аз пък искам да убедя хората, че Господ не говори. Как така? Аз живея и се движа в Господа, всичко, което е в мен – и умът ми, и сърцето ми, и душата ми, е в Господа. Ако искам да убедя хората, че Господ говори с мен, като че Той е нещо вън от мен, с Което разговарям, значи аз съм едно, а Господ е друго – там е цялата лъжа.

Когато някой казва, че Бог му говори, разбирам, че Бог проявява Своята любов чрез него. Когато казвам, че Бог ми говори, аз чувствам, че всичко Той е създал и се радвам на това, което е създал. С това Господ иска да ми каже, че не трябва да презирам и най-малките неща, защото Той ги е създал. Той е събудил моето съзнание да разбирам нещата. Като видя едно куче, Бог ми казва, че трябва да съзнавам, че и кучето е Негово дело; Той говори на моето съзнание, че не трябва да го презирам. Това е куче, то не е толкова умно като мен, но това е друг въпрос, то не е дошло още до това развитие, до което човек е стигнал.

Ще ви дам друго сравнение. Една малка и една голяма торба по какво се различават? Голямата торба носи тежест от 100 килограма, а малката – от 10 килограма; значи те се различават по тежестта. Човек тежи повече, а кучето – по-малко; аз съм по-тежък от кучето, а то е по-леко от мен. И в материално, и в качествено, и в количествено отношение – във всяко отношение моята материя е по-добра от тази на кучето. В материята на човека е вложена повече сила, отколкото в материята на животните. Един ден тази сила ще се увеличи и в животните. Онези сили, които са увеличили моята материя, ще увеличат и материята на животните.

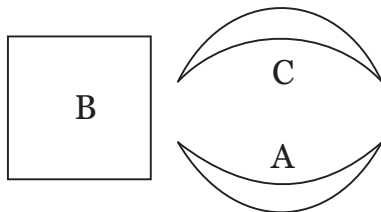
Сега вие може да разсъждавате, че сте хора, че сте създадени при особени условия – това е човешко схващане. Че сте създадени при особени условия, това е така, но особените условия не подразбират изключителни условия, които

съществуват само за вас. Това е лъжа. В Бога изключителни условия няма. Като казвам, че в Бога изключителни условия няма, вие ще разбирате съвсем друго нещо – това значи да припишете на Бога лицеприятие, да бъдете към едни един, а към други – друг. Не че Бог не прави разлика между съществата, прави разлика. В съзнанието си един добър човек се различава от един лош. Бог има ясна представа за онзи, който говори лъжа, и за онзи, който говори истина. Бог не може да се измени в Себе Си, но Той знае причината на лъжата.

Как може да накарате един човек да не лъже? Като му дадете повече, отколкото му трябва. Щом има по-малко, отколкото му трябва, той никога няма да ви говори истината; щом има повече, отколкото му трябва, той никога няма да ви говори лъжа. Сега ви говоря при изключителни условия. Иначе вие не можете да използвате живота.

Като наблюдавам хората, виждам колко са неестествени. Например за мен едно помръдване на палците ви означава нещо; дали вървите свободно, или не, означава нещо. Вие вървите с разтворено палто, но като ме видите или като срещнете някой човек, веднага загръщате палтото си. Какво означава загръщането на вашето палто? При турците шалварите долу са затворени, а горе са широки. На свещениците гащите са затворени долу, а ръкавите им са широки – значи, каквото им дойде, те широко взимат, а като дойде до даване, там ги няма. Аз говоря за това, което всеки ден става. Не говоря за външните свещеници, за светиите свещеници, а за вътрешните свещеници в човека.

Следователно всяка мисъл, всяко чувство, които минават през мен, аз ги изпитвам, прекарвам ги през тези състояния: през състоянието на площта B – през най-малкото изкушение, после го спускам към C и към A . Ако издържа при всички условия, значи се намирам в едно нормално положение, в правия път. Понякога събирам нещата в себе си, когато съм в областта A , а понякога ги разпръсквам – в областта C .

Представете си, че сте сиромаш, нямате пет пари в джоба си – вие сте в областта С, в изпъкналата част. Вие сте в изпъкналите условия и оставате свършено сам, без никого, всички хора се отдалечават от вас, всички имат желание да вземат нещо от вас, да ви окрадат. Когато всеки иска да вземе нещо от вас, това доказва, че вие се намирате в една изпъкнала площ, обърната. Обратният процес: влезте във вдлъбнатината; тогава всеки ще дойде при вас не от добра воля, но от сиромашия, всеки ще иска да върне това, което е взел, защото за него това е някаква тежест. В това положение вече идва законът на Любовта – да постави нещата в тяхното нормално състояние.

Любовта, това е нормалното положение в Битието. Според мен любовта е нормалното положение, в което животът правилно функционира във всички направления, и тогава всички хора се обичат. Щом хората се обичат, това показва, че отношенията в любовта са правилни. Щом отношенията в любовта не са правилни, и любовта не е правилна. Щом има малко съмнение, щом има подозрение, щом отношенията не са правилни, и любовта не е правилна. В любовта имате правилно разбиране за нещата, философско разбиране.

Преди всичко вие нямате ясна представа каква нужда има Бог от вашата любов. Какво ще предадем ние на Бога с нашата любов? Тази е цялата философия на живота. Вие казвате, че за да обичате един човек, той трябва да има някаква нужда от вас. Това е относителна истина. Каква нужда има Бог да Го обичате? Той е щастлив в Себе Си, няма нужда от нашата любов. Ние имаме нужда от Божията любов, но Бог няма нужда от нашата любов.

Бог не ни счита за нещо отделно от Себе Си. Той схваща едно, а ние схващаме друго. Ние се делим от Него. Понеже не ни дели от Себе Си, Той ни мисли доброто – каквото има, всичко дава. А ние, каквото имаме, искаме да си го държим, с което се делим от Него. Вследствие на това в света съществува такова делене: дъщерята се дели от майка си, синът – от баща си. Всеки казва: „И аз искам да имам свой дял, няма да слутувам цял живот на хората“. Кой не се натъква на това противоречие в света? Вследствие на това идва и разбирането.

Някои мислят, че като остарееят, поумняват. Не, поглупави хора в света от старите няма. Щом човек е глупав, стар е; щом лъже, стар е; щом се гневи, стар е; щом се обезвери, стар е – всичко отрицателно в живота представлява старостта. Като говоря за старостта, имам предвид всички отрицателни неща. Щом започнем да мислим за онези мъдrecи, с белите бради, това вече не са стари хора.

Защо се прегърбва човек? Той казва: „Остарях вече“. Остарял е, защото няма кого да обича и няма кой да го обича. Той, като гледа, гледа, казва: „Остарях вече, тези хора не мислят като мен“. Това е изменение на площта, в която досега се е движил. Условията вече са изменени за него. Като дете, първо е бил на плоскостта, а после всички са започнали да се събират около него – жена му, дъщеря му. После всички излизат от тази вдлъбната площ и се разпръсват; всички около него измират, накрая и той ще умре. При обратния процес всичко идва при него. Като попадне човек в изпъкналата площ, казва, че е умрял. Не, всичко около човека се е разпръснало, всичко е изчезнало – това наричат в литературата *разпръсване*.

Вие може да дадете друго обяснение. Аз съм намерил тези три фигури като най-добри, но ако вие можете да дадете нещо по-добро, аз ще го приема. Докато сте на плоскостта, вие сте дете, радвате се на живота си, нямате никакви грижи. Щом влезете в огънатата площ, вие се жените, раждате деца, строите къщи. Щом започнете да остарявате, жена ви остарява и умира, децата ви напускат, тогава вие се намирате в една изпъкнала площ и не разбирате живота.

За да разберете живота, вие трябва да съберете тези три фигури в едно. Това е закон на Любовта. Сега аз ви говоря именно за този закон. Вие разбирате любовта, но по вашemu. Не разбирате любовта като едно нормално състояние на живота, в което можете да станете силни, да надделеете над условията, за да не ви измъчват. Вие трябва да станете силни, за да не ви влияят мислите на хората.

Сега се смущавате и все питате: „Какво ще стане с българската държава?“. Вие мислите за държавата, но в свещените книги не се говори за никаква държава. Там се говори за Царството Божие. Вие сте създали редица държави. Как-

во ще стане с българската, с английската държава, с другите държави? Ще стане това, което е станало и с предишните държави. Ако Царството Божие изчезне, всички останали държави ще изчезнат. Ако Царството Божие е Цялото, всички други държави са части на това Цяло. Отделната държава не е Цялото, но вие трябва да ѝ дадете съответното място. Цялото е ценното.

Не е въпросът да излезете в света и да кажете в какво вярвате. Това ще бъде една лъжа. Вие не вярвате още. В какво вярвате? Аз наричам вяра това: като пипнете нещо, веднага да го превърнете в злато или в диамант. Колко души от вас можете да го направите? Ще кажете: „Пипни го ти и го превърни в злато, да видим как става“. Когато искам да убедя себе си, аз ще го пипна. Аз съм убеден в себе си за всичко, което мога да направя, но вас не мога да убедя. Ако пред вас създам един диамант, ще дам условия да ме лъжете. Вие веднага ще измените положението си спрямо мен и ще започнете да ме лъжете, за да се докарате. Ако пипна един камък и го превърна в диамант, за да ви уверя, това ще е първата лъжа. Аз мога да ви дам колкото искате диаманти, но ще съжалявам, че с това даване ще внесе във вас първата лъжа, а лъжата ще разруши всичко. Първо трябва да убедя себе си и знам: няма да лъжеш себе си и ще се освободиш и от микроскопичните лъжи.

Аз си служа с два процеса на превръщане: първо пипам един предмет и го превръщам в диамант, но ако още отдалече предвидя, че след десетина години той ще ми създаде някакво изкушение, го превръщам в камък. Като мине изкушението, пак го превръщам в диамант; като дойде изкушението, пак става камък. Пипвам един предмет, превръщам го в злато; после пак го пипвам, става желязо.

Та онзи, който иска да ме лъже, само го пипвам и той става камък, след това му казвам, че нищо не може да направи. Сега какво разбрахте вие? По-добре не ми казвайте. Да спи злото под камък. Ето едно практическо правило от вашия живот.

Оставете всичко друго настрана и помнете, че лъжата обезсилва човека. Каквато и да е лъжа, тя обезсилва човека, лишава го от капиталите, които има, всичко взима. Колко-

то пъти я употребите, тя всичко ще ви вземе и един ден ще ви остави последен бедняк. Помнете това правило: лъжата постоянно обезсилва човека. Казвате: „Лъжата не е хубаво нещо, трябва да се изхвърли навън“. Аз не казвам така, но казвам: лъжата обезсилва човека. Няма по-страшно нещо от това човек да бъде обезсилен; няма по-страшно нещо от това човек да бъде безсилен. Това е цяло робство.

Щом лъжата ви обезсили, втората стъпка е да станете роб, да попаднете в робство. Щом се обезсилвате, вие сте изложен на робство, а щом станете роб на условията, каквото ви наложат, ще правите, вие не сте господар на себе си. Тогава вие може да направите всички престъпления, всички грехове.

Сега другото определение се отнася до истината. Истината усилва човека и там е свободата. Истината е контрастна дума на лъжата. Дръжте истината в себе си, понеже тя усилва човека. Истината е пътят, по който идват знанието, силите, всичко в света. Дръжте тези две неща в ума си – те могат да се приложат. Другите неща разбъркват ума. Като ви говоря така, виждам, че в умовете ви става цяла каша.

Тази сутрин аз ви прекарах през голям огън само за да изкарам тези две правила. Ако тези две правила не можеха да излязат от огъня, той щеше да бъде опасен. Важни са двете неща: че лъжата обезсилва, а истината усилва. Лъжата всичко разрушава.

Казвате: „Това не е вярно, онова не е вярно“. Кое е вярно тогава? Не че не е вярно, но ние сме съградили живот върху относителни истини. Ние не подозираме даже онова, което е долу, под реалността – това е земята. А ледът трябва да се стопи, за да започне тревата да никне отдолу. Тогава ще дойдем до реалността.

Когато се освободим от сегашните противоречия на живота и започнем да се обичаме, да се разбираме, това ще покаже, че ледът се е стопил. Докато не се стопи ледът, ние винаги ще имаме една относителна реалност в света.

Добрата молитва

32. лекция, 8 май 1935 г., София, Изгрев

ПОСЛЕДНИЯТ ИЗПИТ

Добрата молитва
Махар Бену Абба

Ще прочета само няколко стиха от 14. глава на *Евангелието на Йоан*, от 25. стих до края.

Има едно знание за света, което се отнася само до външния свят на човека. Това, което хората наричат физически живот, живота, който сега преминаваме, всеки път можем да го придобием. Някой човек живее в къща, където е претеглил много несгоди – керемидите са пропукани и капе, прозорците са строшени, стените имат дупки, не е удобно за живеене, и той се оплаква. Когато времето е сухо, топло, и да е развалена къщата, не се смущавате толкова, но когато се развали времето, тогава се вижда къде са недъзите ѝ. Ако навън е топло, човек може да спи и в такава къща – сама по себе си тя не е толкова важна, но при студено време е важна. Така е и с човешкото тяло: то е едно удобно жилище, но ако в него станат много пропуквания и отвън времето се развали, условията на живота стават лоши и човек не може да издържи.

Защо се говори за онзи и за този свят и в какво е същината на тези светове? Ако започне човек да ви говори за тази същина, вие ще изгубите вътрешния смисъл на нещата. Може да попитате в какво се състои външната красота. Човек може да каже, че е в устата, в очите, във веждите, в носа, но красотата не е там, привидно е така. Вие казвате, че светлината идва от тази лампа. Ни най-малко не е така – идва някъде отдалеч, но тук се проявява, това е едно условие. Лъжете се, като мислите, че тази лампа свети. Може да е заставена да свети, но не тя свети. Вашият нос може да е красив, но може вие да си мислите така.

Тогава в какво се състои същината? Казва Христос: „Духът на Истината като дойде, Той ще ви научи“. Тогава уче-

ниците Му си казали: „Значи, когато Христос ни е говорил, този Дух не е дошъл“. Питам тогава: кой ги е учил на това, което те знаят? Той е бил с тях.

Мисленето е като тъкането. Гледате един красив плат. Той е направен от хиляди нишки, които са преплетени, но ако се разплетат, тогава една нишка, оставена сама, не е красива. Когато тези нишки в плата са съединени в едно, вие казвате: „Платът е красив, хубав, мек“. Мекотата в какво се състои? Имате едно усещане в пръстите. Като пипнете плата, казвате: „Мек е този плат, става за дрехи, а другият е остър“. Едни овце дават мека вълна, други – остра. Тези овце по характер едни и същи ли са? Едни и същи са, но има различие в тях. Един човек може да произнесе една дума и тя да има едно влияние, а може друг да я произнесе и тя да има друго влияние.

Някой търговец така ще ти говори, така ще те възпламени, така ще ти забърка ума, че ще те склони да си купиш от стоката му. Той ще ти каже: „Защо работиш тук с мотиката? Вземи този лотариен билет, ще спечелиш един милион лева и повече няма да се мъчиш“. Ти се въодушевяваш и вземаш билета, оставяш мотиката настрана, седиш, не работиш. Изваждаш билета, гледаш един милион лева – където ходиш, все парите виждаш. Дойде тегленето, но парите не идват. Действително един милион лева са много нещо, но вашият билет не е имал силата да привлече парите, а друг билет ги е привлякъл. Търговецът казва: „Късмет е това. Този път късметът не върви, но втори път, като вземеш билет, непременно ще спечелиш“. Пак вземаш билет – веднъж, два пъти, три пъти, и така се продължава.

Няма човек в света, който да не е вземал и да не е уповавал. Понякога се е обезсърчавал от своята лотария и най-после е съзнал: „Остарях и не можах да постигна това, което очаквах“. Сега мога да ви опиша всеки един от вас какво е желал, но е безпредметно. Не е мъчна работа, но ако ви опиша, какво ще спечелите вие или какво ще спечеля аз? Да допуснем, че на някой от вас, още като е бил 10-годишен, му е влязла в ума идеята да стане поп. Той е завършил семинария, духовна академия, но след като е станал поп, какво

е спечелил? Спечелил е това, че 50 пъти в годината е бил в празнични дрехи, 50 пъти се е обличал със светли дрехи и 50 пъти ги е събличал. Приличал е на себе си 50 пъти, а 50 пъти се е различавал от хората. Тези дрехи допринасяли ли са нещо на самия човек? Допринасяли са нещо, не отричам това, но в самата същина на човека те нищо не са допринесли.

Ако позлатите един предмет, той не е видоизменил същината си, но позлатяването го предпазва от вода, от ръжда или от разход, който той принася на хората. След няколко месеца това позлатяване изчезва и предметът остава такъв, какъвто е бил. Същото е и с калайдисването на медните съдове. Калаят е едно удобство, за да не се тровят хората, но ако дълго време употребявате един съд, този калай изчезва и трябва да го калайдисвате втори, трети, четвърти път.

Сега идваме до закона на аналогията, на сравненията, за да обясним духовния живот. Понякога казвате: „Мен ме калайдисаха хубаво“. Щом калайдисат един човек, защо се оплаква той? Оплаква ли се котелът, че са го калайдисали? Хората имат уважение към калайдисания котел, окачват го на стената или носят вода с него. Щом свърши калаят му, поставят го настрани, опасяват се от него. Не зная откъде е дошла у вас тази идея: „калайдисаха ме хубаво“.

Аз схващам, разбирам идеята, но в моя ум е така: „Разкалайдисаха ме“. Това го превеждам и казвам: „Трябва да се калайдиса наново“. Тогава имате един лъжлив процес, имате такива калайджии, които не знаят как да калайдисват – само привидно калайдисват, не както трябва. „Парите отидоха напразно и пак трябва да се калайдиса“ – значи калайдисаха ме не така, както трябва; сложиха ме на огъня, пекоха ме, но калаят не се хвана отгоре.

Често в човешкия език ние си служим с думи, които нямат вътрешен смисъл. На човека може 20 години да говорим за Бога и той ще слуша, навсякъде ще приказва за Господа, ще проповядва, че има Господ, но като влезе в някоя къща, обича да попишва, да вземе нещо и да го сложи в джоба си, да открадне. Идеята за Бога не е съществена за него. Той казва, че има Господ, но краде и лъже. Е, питам: какъв

е този Господ за него? Този човек има една посредствена идея. Ако човек има идеята, че Бог вижда всичко, той ще има едно страхопочитание. Където ходи, ще бъде изправен в своите постъпки, в думите, във всичко; каквото има, ще дава. А в първия случай идеята за Бога е чисто човешка, метаморфозирана.

При мен идва някой беден човек, оплаква ми се. Аз разсъждавам, казвам на себе си: „Ти вярваш в Бога, вярваш, че Той е създал всичко в света. Този човек сега иска нещо от теб, какво ще направиш за него?“. После си мисля: „Да си върви, да иде да работи. Мнозина такива като него ще дойдат да ме лъжат. Да си вървят да работят“. Тези разсъждения на себе си ги казвам. „Но утре – казвам си аз – ти ще имаш нужда от нещо и той ще ти каже: „Върви си.“ Той да си върви, аз да си вървя, всички може да си вървим, но какво се постига така? Аз питам себе си: „Този човек защо е дошъл да проси нещо от мен и защо аз нямам желание да му услужа?“. Мога да ви обясня защо по какъвто и да е начин, но има друго нещо, което ние пропускаме.

Представете си един свят, където въздухът се продава в бакалниците. Сега вие живеете в свят, където въздухът не се продава, но представете си, че се продава. Всъщност и на този свят понякога се продава – когато водолаз влезе във водата, той си носи продадения въздух, отгоре трябва да му изпращат въздух; или когато някой авиатор се вдига нависоко във въздуха, той си носи резервоар, напълнен с въздух, който е купен долу.

И като ви изведа високо горе, в Духовния свят, като ви говоря много за духовното, вие понякога заспивате, защото нямате въздух. Човек трябва да си носи такива батерии отдолу, че като дойде горе, да не заспива. „Мен – казва – не ме интересува това.“ Не че не го интересува, но там, където се е качил, не може да разсъждава. Той трябва да има някаква идея от този свят. Вие не сте свикнали да живеете на тази височина, дробовите ви не са привикнали на този рядък, чист въздух и затова спите.

Някой казва: „Да обясним какъв е Духовният свят“. По никакъв начин не можем да обясним на хората живота на

ангелите. Външното обяснение на този живот ще бъде точно такова, какъвто е животът на хората. Вие може да обяснявате любовта на хората: че като се влюби човек, очите му ставали такива и такива, носът му ставал такъв, устата му, лицето му се изменяли, дрехите му ставали нови, чисти. Но това не е любовта. Че на някого очите светели, това ни най-малко не показва, че има някаква любов; че носът му бил красив – и това ни най-малко не показва, че той има любов.

Любовта не е нещо, което можете да хванете или да опишете. Тя няма почти никакви образи. Тя образува всички образи, без да можете да схванете нейния образ. Аз съм виждал влюбени котки, кучета, птиченца, влюбени змии, обвити една в друга. Наблюдавал съм и влюбени пеперуди – как едната лудува за другата. Виждал съм влюбени хора от всички възможности и категории: млади моми, момци, професори, царе, генерали, владци, попове, светии, гении, талантиливи хора – какви ли не съм виждал. Разсъждавам каква е любовта на владиката, на гения и на всички тези хора. Всички те говорят все за любов.

Мога да ви приведа пример и за някой ангел – и той като се влюби, не го свърта на Небето, напуска го и слиза на Земята. Казват му: „Ти ще страдаш, стой тук“. Той казва: „Не“. Имаме примери как този ангел, като слезе от Небето, пъшка: „Защо ми трябваше да слизам долу? Да се върна веднъж на Небето, няма да стъпя на Земята“. Това отчасти е вярно, но има и нещо отчасти невярно. Много разкази има, за които мога да говоря неща, които зная, но всякога намирам, че разказаното не отговаря на самата действителност.

В любовта има едно качество, което признава хората. Първо, ти допускаш, че съществото, което обичаш, е като теб. Допускаш това, без да искаш – ако не го допуснеш, любовта не може да се прояви. Второто положение в любовта е: допускаш, че това същество има донякъде същите стремежи, каквито ти имаш – не го знаеш, но го допускаш. Понякога намираш, че съществото, което обичаш, е тъй странно. Не можеш да намериш нищо, с което да обясниш положението, а и наум не ти идва, че трябва да се молиш на Бога. Това същество, в което си се влюбил, понякога са го

погълнали толкова други неща, така се е абстрахирано, че не мисли за теб. Казваш: „Какво става с мен?“. Това същество става малко особено към теб, не ти обръща внимание, вдълбало се е дълбоко в себе си, има особени разсъждения. Минава половин, един час, ти го буташ и му казваш:

– Стани.

То не става, а казва:

– Имах едно видение.

– Какво видение, какво можеш да видиш?

То ти казва:

– Това нещо не е за теб.

– Как да не е?

– Е, не е за теб.

Ако аз и ти припадаме, тогава работата не върви и ти нищо няма да спечелиш. В дадения случай, за да вървят работите, единият като припада, другият не трябва да припада.

Ако реша да ви опиша онзи свят, един от най-възвишените светове, как ще го разберете? Представете си, че същество от по-висока култура описва нашия свят, описва какви са хората: имат височина един и половина–два метра, имат ширина и така нататък; описва едно земно същество как си отваря вратата – ще трябва да начертае една отворена врата и как земното същество минава през нея. Ами как ще начертае, че човек седи на стол? Тези хора, в нисшия свят, не знаят какво нещо е стол. А как ще им покаже, че човек си ляга да спи? Ще направи една дълга хоризонтална линия, която ще покаже спане – тази линия сама по себе си спане ли е? Това е същото описание като да кажем, че един човек има дълъг нос.

Дългият нос показва амбициозен човек – амбициозността не е в носа, но в дадения случай така се изразява. Ако премахнете носа на човека, той няма да бъде амбициозен. Големият палец показва силата на човека. Ако отрежат двата палеца на човека, волята му няма да може да се прояви. Ако отрежат първия му пръст, той ще изгуби нещо много важно. А ако отрежат всичките му пръсти, съвсем ще изгуби онази интелигентност за проява, няма да може да се прояви.

Вие още не знаете, че с едно вдигане на ръката, с едно свиване на пръстите във вас се проявяват големи сили, които стимулират и ума ви, и любовта ви. Ако вашата ръка не се движи, ако палецът ви атрофира и не може да се върти, това показва едно болезнено състояние. Ако не можете да свиете палеца си, това показва, че сте дошли до положение да фалирате; ако ръката ви не може да се движи, това показва, че ще фалирате; ако кракът ви не може да върви, ще фалирате; ако гръбнакът ви не може да се огъва, фалирали сте. Като престане всичко да се движи, тогава сте напълно фалирали.

Питате: „Като дойде Христос, какво ще направи в света?“. Ще повдигне фалиралите търговци – ще бутне палците им и ще отвори очите и умовете им. На физическия свят палците представляват Божествения свят. Ако искате да знаете какво нещо е Божествения свят, ще изучавате палците. И ако не знаете предназначението им, ако не знаете защо Господ е построил всичко, тогава какво знаете? Които не разбират своя палец, нищо не разбират.

Понякога казвам: „Бъкел не разбирам“. Тълкувам го така: да вдигнеш един празен бъкел, от който не можеш да извадиш нито една капка вода. Бъкелът е за вода, но има и бъклица, в която слагат вино или ракийка – слагат ѝ малко сладка дъвка, малко сладчина, и като пийнете, главата ви се завърта. Някой си носи такава бъкличка и ако не е вдъхновен, като я отвори и вдигне нагоре, поглежда към небето и се въодушевява малко. Като вдигне три-четири пъти бъкличката, става разговорлив, маха с ръце и пее. Някой казва: „Онзи какво прави там с тази бъклица?“. – „Тя не е за вас, тя е за мен. Като отпия малко от нея, тя ми придава нещо.“ На физическия свят това е палецът. Значи палецът представлява не само Божествения свят, но и волевата страна на човека. Който има хубав палец, той може да се бори с всичките си неприятели в света; зависи как е сформиран палецът.

Аз ви говоря за палеца много повърхностно, но той е цял един свят, не е толкова проста работа. Слушал съм хи-романти да говорят за палеца и понякога съм се хващал за

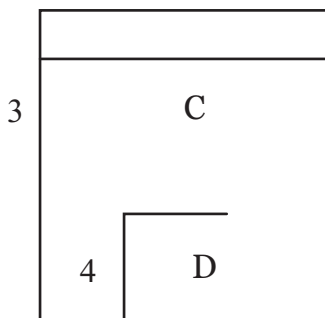
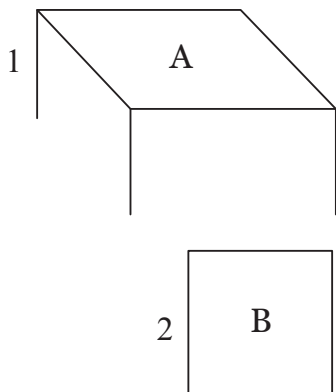
корема от смях. Говорят, вярно е, но те говорят за палеца, както се говори за една мома, облечена в хубави дрехи – това ни най-малко не е красива мома. Тя има своя дълбока същност, за която не говорят. В палеца е скрита цяла наука. Ако вие знаете как да го свивате, много работи можете да

направите, но ако не знаете – и то е наука. Вие имате палец и не знаете как да го свивате, а когато го свивате, не ви идва наум да видите какви ъгли образува.

Две успоредни линии, така разгледани, какво показват? Тези линии принадлежат към друг, съвсем отвлечен свят. Искам да ви представя една плоскост с други измерения, с други разбирания. Тук вече се образува една плоскост – *B* (2), това е едно отражение,

изображение на един триизмерен свят. Но вие трябва да разбирате този остър ъгъл *A*, който се образува (1). Острите ъгли показват път към света. Защото, ако не сложите ъглите, вие ще имате чертеж *C* (3) и какво ще разберете от него? Вие мислите, че имате една стълба, но това е повърхност, която е пречупена – *D* (4). Тази линия показва, че има площ, която е пречупена на 90 градуса. Ако си поставите пръстите на ръката под този ъгъл на съпротивление, какво означава? Съпротивлението показва пречупването, което има ръката.

Изисква се много дълбока наука, за да разберете Духовния свят. А дори не можете да си представите какво нещо се иска от вас, за да може да влезете в съприкосновение с тези същества или да влезете в общение с Бога. Защото в

Бога може да живеете, но Той може да има към вас прости отношения, а може да има и по-сложни.

Една майка може да носи детето девет месеца в утробата си, но то нищо не знае за това; може да го носи три години на ръцете си, но то нищо не знае за това. Когато детето е ходило 10 години на училище и е разговаряло с майка си, едва тогава започва да разбира характера ѝ. Докато е в ръцете на майката, детето има съвсем повърхностно разбиране за нея. То я обича дотолкова, доколкото тя му дава храна. Това, което майката прави, може да го направи и всяко друго същество и детето може да е привързано към другите хора толкова, колкото и към майка си. Но има нещо, което другите хора не могат да му предадат; което майката е предала на детето, друг никой не може да го предаде. Вие никога не можете да предадете на едно дете това, което му е предала майката, която го е родила.

Или другояче казано: вие някой път проповядвате на един човек, искате да го обърнете към Бога, но като го обърнете към Бога, можете да бъдете като настойник, или възпитател, или мащеха, но не и като същинската майка. Мащехата по какво се отличава от истинската майка? Има грамадна разлика. Аз не желая да ме възпитава мащеха, нито втори баща; в краен случай – да, може. Питам: каква е сега вашата идея?

За Христа вие имате опитност, но към Бога нямате непреривна любов. В цяла България досега не съм срещнал нито един човек, който да има непреривна любов. Не само в България, но и в Америка не съм срещал нито един човек, на когото любовта да е непреривна. И в Англия бях – и там няма. Американецът и българинът си приличат: като се възбудят, и единият, и другият забравят, че има Господ; ще ви кажат много работи и после ще се разкаят. Като с нож надялвате, надялвате, и после казвате: „Не трябваше да казвам това“. Значи Господ ви казва: „Ти днес направи много глупости“.

Една жена, православна, прави поклони в църквата: два, три, сто, двеста, триста. Владиката седи горе и казва: „Кажете ѝ да спре, стига толкова. Вкъщи да прави поклони.

Един поклон – разбирам, но четиристотин, седемстотин или осемстотин поклона! Взима иконата, не дава на другите да се молят“. Тя му казва: „Братко, ела, има и за теб място. Моли се и ти“. Владиката ѝ казва: „Ще ме заставиш сега да се моля и като се помоля, църквата ще се развали“. Най-после тя и владиката се молят.

Жената казва: „Аз щях да се помоля на Господа за тези братя, които са тук, но няма да се помоля. Ти да му мислиш“. И какво става? Владиката я вижда след известно време и ѝ се извинява, нищо повече. Питам сега: какво го ползва това извинение? Защо владиката не остави жената да си направи 600 поклона? Смущавала другите хора. Как ги смущава? Жената прави това, което знае. Тя иска да служи на Бога, не обръща внимание на другите хора и казва: „Трябва да се върши работа за Господа“. Защо прави тези поклони? Че това е най-хубавата гимнастика!

Ако аз бях владика, щях така да наказвам поповете и дяконите: щом съгреси дякон – 100, 200, 300, 400, 500 поклона; архимандритът – 500 поклона. Съгреси ли жена ти – 500 поклона, защо ще я биеш? Накарай я да се моли, това е едно възпитание. Сега хората са обърнали поклоните на мода и пак не ги правят както трябва. Някой едва-едва ще се наведе да направи поклон. Питате ме: „Ти поклони правиш ли?“. Казвам: аз на свят ги правя. Православните си затворят пръстите в юмруци, свиват си ръцете, но защо правят това, и те не знаят – да дойдат, аз ще им кажа защо.

Поклонението е една стара философия, във всички древни религии е съществувало. „Паднали пред лицето на Господа.“ Поклонението не е нещо, дошло от християнството, то съществува от незапомнени времена. И когато едно същество се намери в безизходно положение, винаги се кланя, прави поклони, прави нещо – на Земята е така. Идва буря, вятър излезе отнякъде – тогава всички започват да се покланят. Ако бурята е много силна, вие падате на колене, за да не ви отвее вятърът – ще се молите, ще се покланяте и така нататък.

Казвам: на Земята не гледаме на поклона като на смирение. – „Да се поклоним пред Господа.“ Хубаво, но това е едно движение във физическия свят. Трябва да знаете как

да се поклоните не само във физическия свят, но и в света на сърцето, и в света на ума; в умствения свят, в чувствения свят и в разумния свят трябва да направите поклони. Сега на Земята правите поклоните така: поставяте ръцете си отпред; и това е право. А в Духовния свят, със сърцето си, как ще направите поклони? То ще ви се даде.

Седели двама калугери в един хотел във Варна. Единият бил от Рилския манастир, а другият – от Света гора. Калугерът от Рилския манастир казал на този от Света гора: „Ти си много набожен“. По какво познал това? Той забелязал, че пръстите на ръцете му са хванали слинове, като се е навеждал да прави поклони. Казал му:

– Много поклони правиш.

– Откъде знаеш?

– Виждам аз.

Другият казва:

– Аз толкова години се моля в Света гора, станах набожен и без да се покланям.

Сега много хора минават за ясновидци. Някой видял един слин на твоята ръка, мисли, че се е получил, като си слагал ръцете си на земята, и ти казва: „Много си набожен“. Отгадал той! Никакъв ясновидец не е това.

Според моето разбиране набожният човек се отличава с една черта: каквото има, ще го даде. Ако има само един лев в джоба си и ти идеш при него и кажеш: „Имам нужда, гладен съм“, той веднага ще ти го даде и ще каже: „Имам само един лев, купи си каквото може с него“. После си тръгва по пътя. Ако няма нищо, ще каже: „Тук имам един приятел. Ела с мене, аз ще се помоля да ти даде малко хляб“. Религиозният човек няма много, но всякога има за един ден да задоволи всичките твои нужди.

Религиозният човек е отстъпчив, той във всички най-малки постъпки е внимателен. А онези хора, които не са религиозни, са крайно амбициозни, за една малка работа ще направят цял скандал. Да кажем, дават на някого място в събрание или в театър, но не отпред – той какво ли не прави, за да седне отпред. Религиозният човек ни най-малко не иска да бъде до олтара или до владиката. Достатъчно е само отдалече да види владиката и това му е приятно – в него

няма желание да бъде някъде близо. Религиозният човек има едно правилно схващане за въздуха, за дробовете, казва: „Където и да съм, ще взема това, от което имам нужда“. Знае, че като се движи, навсякъде може да поеме въздух.

Той знае, че колкото е по-далеч от религиозните хора, толкова по-добре може да се моли на Бога; и знае, че колкото е по-близо до религиозните, толкова по-малко се моли. Това е много естествено. Той се моли, но идва един и казва: „Помогни ми“. Тъкмо се помоли, идва друг: „Жена ми е болен, синът ми е болен“. През целия ден го занимават – как ще се моли на Бога! А като се отдалечи от хората, като остане сам със себе си, тогава вече може да се моли на Бога.

За да се избави от всичките противоречия на живота, религиозният човек се отделя, но пак ще дойде някой при него и ще му каже: „Не мога да се спогодя с жена си. Кажи ми един начин“. – „Ела с мене, ще идем на планината.“ Завежда го той горе. – „Хайде сега да се молим.“ Молят се двамата един час да се оправи жена му. Втория път казва: „Доведи жена си. Тогава тя, ти и аз, тримата, ще се молим и тази работа ще се оправи“.

Сега вие нямате тази опитност. Нито един от вас не е ходил в планината да се моли. Някои от вас имате ли опитността да сте ходили при някой светия, да се оплаквате от жена си, и той да ви е помогнал? Нито един от вас не е ходил да се оплаква от жена си, даже и младите, които сте се влюбвали. Счита сега, че това е така с женения, който не може да живее с жена си. Но и влюбеният не може да живее със своята възлюбена – гори сърцето му, а тя му обръща гръб; той я обича и ходи да ѝ се моли, тя пак му обръща гръб. Той казва: „Направете така, че да не я обичам“. Имали ли сте опитността да отидете при някой светия в планината, да се молите да ви обичат? Вие често се влюбвате, но защо? Не знаете защо сте се влюбили в някого. Или защо сте се оженили, кажете ми? Не че искам отговор, аз за себе си го зная, но вие също трябва да си отговорите.

Да се ожените, това е служене на Бога. Да обичате другите хора, това е служене на Бога. Да ядете, да ходите, да мислите – каквото и да правите в света, това е все служене

на Бога. Но служенето на Бога се отличава по степени. Можете да служите на Бога по един разумен начин, можете да Му служите и по един неразумен начин.

Допуснете, че този, когото обичате, е силен. Като дойдете до него, казвате: „Не може ли да ми послужиш?“. Той, като ви обича, ще вземе раницата ви. Вие походите, походите и кажете: „Съвсем ми се откъснаха краката. Не можеш ли да вземеш и мен, за да ме поносиш малко?“. От любов те взема човекът и те поноси донякъде, после започва да усеща тежест. Обич, обич, но един ден ще ви каже: „Слез от гърба ми“. На вас ви е било лесно, не искате да слезете. След десет километра този човек ще ви метне, ще ви хвърли долу на земята и ще каже: „Това не е любов. Няма какво да ме вземаш за кон“.

Та вие сте влюбени не само в хората, но и в конете. Като срещна някой, който е възседнал кон, казвам: той е влюбен в коня и го е яхнал. Виждал съм и луди коне – като рипне лудият кон, хвърля човека и удря на чифте. Казва конят: „Аз не искам такава любов“. Като метне човека, погледне и каже: „Стига толкова“. Сега влизаме в една област, където се питаме дали е така, или не е. За мен е така, за вас не е – на вас трябва да го докажа. За мен конете са разумни същества. Понякога конят е много по-напреднало същество, отколкото човекът, който го язди. Срещал съм коне, които са много по-учени, отколкото професорите, но мълчат. Срещал съм волове, по-гениални от гениеите на Земята.

Сега аз не искам да вярвате. Аз зная, че това е така, но това е за мен, за вас не казвам. Не за всичките волове е така, много рядко се случва. Тези гениални волове казват: „Дойдохме на Земята да завършим последния си изпит“. Те са адепти, ученици на някоя школа, които са взели формата на вол, сложили са си опашка и рога – изпит имат. И след като една-две години е бил в това положение, волът ще гледа как си е издържал изпита.

Мислите, че ей така ще влезете в Царството Божие. И рога ще ви израснат, и копита ще ви израснат, докато влезете в Царството Божие. Вие сте чудни понякога. Говорите за Христа. Той е имал образа на Бога, но като се е намерил

в робски образ, се е смирил. От Небето слезе онзи, завършеният образ, но Христос го напусна и се облече в робски образ и послушен бе до смърт.

Вие казвате: „Аз ли на кон да стана?“. Че аз бих предпочел да стана кон, отколкото да бъда пияница, крадец или един генерал, който реже главите на хората. Та какво е допринесъл генералът в света? Господ е поставил главите на хората, а той казва за някого: „Снемете му главата“. След това ще каже: „Така е писано“ – така е писано в човешките закони.

Правилната философия в света е: онова, което Бог е създал, да не го нарушавате; главата да е свободна от страдания. Един човек е религиозен, набожен, моли се, има свои възгледи, а вие какво ли не правите, за да го разубедите. Казвате: „Какъв си глупак, защо се занимаваш с такива работи?“. Така не се говори. Аз, като срещна един кон, не го питам: „Защо си взел тази конска форма?“, защото тогава и мен ще ме питат. Старата баба, която се е облякла в черни дрехи, и момата, която се е облякла в хубави дрехи – и те имат свои възгледи. За мен няма разлика между старата баба, коня и младата мома, облечена в хубави дрехи.

Старата баба е минала пътя на момата и всички момци са я обичали. Тя казва: „Хубави дрехи имах, всичките момци опитаха и целувките, и прегръдките ми“. И котката всичко е опитала – този е одраскала, онзи е одраскала. Бабата дава съвети на младата мома, но тук – в този свят, е престанала да се влюбва. Тя търси един другар от онзи свят и казва: „Да умра, че да ида при него“. Защо умират хората, да отидат при Бога ли? Не, те търсят някого, за да се влюбят. С мъжа е същото като с жената. Умира жена му и той иска да умре, да иде при своята възлюбена.

Вие казвате, че обичате Бога. Аз бих желал това да е така, но намирам, че не е, и казвам на себе си: „Тези хора не живеят по Бога, но ти, който виждаш това, ти живееш ли по Бога?“. Поставям на себе си въпроса така рязко, за да не вляза в изкушение. И започвам да разглеждам своя живот от миналото: в еди-кое си време – това и това; правя извесен разчет, разглеждам всичко, каквото съм минал. И после

влизам в един свят на съвършенство, където ще се изгради моят живот.

Също и вашият живот е една написана книга – един ден тя ще се разгледа, ще бъде поставена на изложение. Като влезете в Невидимия свят, ангелите ще ви я прочетат и ако намерят нещо хубаво във вас, ще кажат: „Това е хубаво написана книга“; ако не намерят нещо хубаво, ще кажат: „Не е хубаво написана“.

Какво е прераждането? Прераждането е закон за поправка на грешките, които правят хората. Човек става съвършен, когато цялата книга на неговия живот е написана без никаква грешка, без никакво петънце или излишна чертичка – всяка дума, всяка картина там е сложена намясто. Само тази книга може да се нарече съвършена. Като отидете в Божествената библиотека, ще ви сложат в един шкаф и 20 години ще стоите вътре, да ви посети някой и като ви чете, да види, че книгата е хубаво написана. И ако един светия се заинтересува от вас, то ще бъде първото влизане в тялото.

Сега ще кажете: „Тази идея е еретична“. Сегашното ви вярване е десет пъти по-еретично от моята еретична идея. И ако отидете в онзи свят, една тояга ще ви ударят за грешките ви – това е по моето разбиране. Ако отидете със сегашното си вярване, сто тояги ще ви ударят. По моето учение една тояга ще ви ударят, а по сегашното учение – сто тояги ще имате на задницата. Ако не ми вярвате, запомнете това и като идете там и ви ударят сто тояги, ще кажете: „Право каза Учителя“. За мен една тояга ще ви ударят и ще престанат – то е достатъчен прогрес. И аз не искам това, но и аз, като влизам в онзи свят, очаквам да ми ударят една тояга. Който разбира – една тояга. Две тояги не искам, но по някой път от любов може и две. Но сто тояги да ми ударят, е много.

Божествената Любов, това е вътрешното съдържание, което има съзнанието. Вие схващате и казвате: „Свещено е това“. Няма по-свещен образ от образа на Бога. Само като погледнете, влюбвате се. Аз гледам на живота другояче, не сериозно, но искрено. Казвам: „Аз съм човек“, а вие питате: „Ама ти какво искаш да кажеш с това?“. От мен по-добър човек няма, не сте срещали по-добър човек от мен и никога

няма да срещнете. Сега нищо не разисквайте навън. Аз ви казвам това за вас, навън не го изнасяйте. Като отидете в другия свят, ще видите. Разсъждавам: Бог е направил това същество, в което сте, и вие трябва да го оценявате; това същество, и то ви обича – и вие сте направен от Бога, то трябва да ви оценява.

Ти си господар и имаш един слуга, който ти е даден от Бога – Той го е направил. Ти си господар, но слугата ти е по-учен от теб; в едно отношение стои по-високо от теб – по-благороден е. Това трябва да го съзнаваш. Ти може и да си господар, но не си благороден като слугата си. А може и да си слуга и да си по-долен от господаря си; може в дадения случай господарят да е по-учен от теб, може и да е по-благороден, отколкото ти го познаваш. Сега това са мои разсъждения.

Дойде един свещеник или владика – аз вземам човешката и Божествената страна и ги сравнявам. Първо събличат човека от неговите човешки работи, остават Божествените. Като дойде до Божественото, аз имам друг възглед, имам само един възглед за нещата. Щом дойде до човешките работи – там много възгледи има. А сега тези работи ги изнасям, понеже се намирам пред вас като човеци. Измъчвам ви, защото вие така правите. Човешкото го оставете настрана, да остане в нас Божественото.

А кое е Божественото? Като вляза в дома ти, ти да не ме изгледаш от главата до петите. Ако ме изгледаш така, това е човешкото. Но съзнаваш със своя ум и казваш: „Това е човек“. В дадения случай така ме гледаш, но ако ме срещнеш в гората и аз съм учен човек, въоръжен с пищови, и имам намерение или да те пусна да си отидеш, или да те обера? Един българин разбойник, подвизавал се в Делиорман, обира един търговец, минава друг – и него обира, минава трети – него не го обира. Питат го: „Защо не обра и този човек?“. – „Не ми е казано да обра този човек. Цяла тайфа разбойници имам, но не го обирам, за него не ми е казано.“ След този човек минават и други – обират ги, но защо не са обрали и него? Защото този човек е на Бога. Един ден той пак минава оттам, те го повикват и казват:

– Всякога, когато ти си минавал покрай нас, много ни е вървяло, късметлия човек си бил – и изваждат от плячката.

– Това е от нашата печалба, искаме да ти дадем и на теб.

– Не ми трябва. Дайте ги на другото.

– И ние искаме да дадем за Бога. Обрали сме толкова хора, сега искаме за Бога да дадем тези пари.

Какво е направил този човек – взел ли е парите, или не, аз няма да ви кажа.

В моя ум седи идеята: когато вървиш с Бога, никой не може да те обере; когато вървиш без Бога, всеки може да те обере, не ти върви. Ако разбереш какво нещо е Господ и ако Му служиш, ти не можеш да бъдеш обран, не можеш да бъдеш нещастен и не може хората да не те обичат.

Някой път сте нещастни – защо? И аз се чудя. Като гледам хората, понякога си казвам: „Какво искаш от тези хора, Господ ги е направил, забавление си има. Има неща, които ти не разбираш. Какво искаш от тези хора?“. Ама не ме разбират и често си казвам: „Не трябва да проповядвам на тези хора, не ме разбират“ – забавлявам ги понякога.

Често гледам някой българин, като срещне някого, пита го: „Къде отиваш?“. Ти мен си ме питал така. Казвам:

– Отивам имане да търся.

– Ама къде е то?

– Ти сега остави това, но бъди уверен, че като го изкопая и се върна, ще ти дам нещо. Хайде сега, на добър път.

За имане отивам, как не – като намеря някой богат човек, обера го хубаво. Че и аз имам кобур, и аз мога да обера някой голям богаташ. Вие ще кажете: „Ти обирал ли си?“. Обирал съм – срещал съм много богати хора, които съм разтоварвал. Ще ви приведа пример. Преди години дойде един богат инвалид при мен и каза:

– Слушал съм за теб, че можеш да лекуваш. Ако ме излекуваш, такава сума ще ти дам!

– А, не – казвам, – такава мазна риба като теб с малко няма да мине. Ти няма да се освободиш лесно. Много се скъпиш. Колкото пари имаш в банката, всичките готов ли си да ги дадеш?

Свива си раменете, казва:

- На тебе защо са ти толкова пари?
- Не, не, готов ли си всичко да дадеш?
- Поне три четвърти да останат за мен... Две четвърти, една четвърт да остане за мен.
- Не, не, всичко, което имаш, готов ли си да го дадеш? Ти искаш аз да те лекувам. Но след като те излекувам, готов ли си да посветиш живота си на Бога?
- Нека си помисля малко.

Той иска да ме излъже да го лекувам. Питам го ще даде ли всичкото си богатство, а той ме пита какво ще го правя. То е моя работа. Пък и Господ иска да Му служат. Богатият казва: „Ама толкова попове, толкова владици има, защо само аз?“. – „Те с пари му служат, а Господ иска без пари.“ Този българин и досега не е дошъл, но аз още го чакам, все ще дойде при мен.

Онова, което имате, все ще трябва да го дадете, нищо повече. Вие сте натоварени коне – не искате, но все ще дойдете до едно място и ще ви разтоварят. Това го зная. А има някои от вас, които не сте натоварени. Казвам: ще ви натоварят. Едни от вас ще разтоварят, а други ще натоварят – това ще се сбъдне.

Сега силната мисъл, която трябва да остане, е една: беззаветна любов към Бога, за да можем да постигнем всичко онова, което Той е вложил в нас. Ако аз съм музикант и вярвам в Бога, няма да остана беден. Снощи гледах една млада пианистка, която изнесе концерт – госпожица Ани Фишер⁵⁴, унгарка. Хубаво свири, но не знаят в какво е магията. Аз наблюдавах движението на ръцете ѝ, на лицето ѝ. Предварително ми разказваха за нея, но сега моите схващания са съвсем други. Поглеждам цялата история на нейната музикалност: по какъв път е минала, какви движения прави, как свири. И онова, което свири, го свири тъй прочувствено – и с мисъл, и с чувство, и така предава своята мисъл на слушателите.

Така хубаво беше всичко, че си помислих: ако всички религиозни хора можеха да свирят като нея, ако можеха така хубаво – и по мисъл, и по чувство, да предадат това, в което вярват, щяха да повлияят, щяха да променят хората.

Някои свирят само отгоре-отгоре, а тя преживява, сякаш свиря с всичките си движения, с всичките си клетки. Тя е съвсем млада, около 20-годишна, свиря и казва: „Това е само една малка дарба“.

Но аз казвам: за да свиря така, колко хора, умове и сърца са работили, докато създадат този материал; колко умове са работили, докато създадат това пиано; колко други са работили да създадат тази публика, за да я слуша! И тя иде като един ангел, да предаде онова, което Бог е приготвил. Тя свиря и всички се радват на онова, което Бог е приготвил, което Бог е вложил в музиката и в нея.

Вие сте дошли на света или да слушате, или да не слушате. Някой казва: „Дошъл съм като слушател. Което Бог е направил, дошъл съм да го чуя“. И аз съм пратен да ме учат хората; да правя това, което Бог е направил в мен. Вие сте музикант или поет, баща или майка, за да изявите това, което Бог е вложил във вас. Щом сте баща, трябва да изявите своята любов. Или ако сте майка, дошли сте да имате деца, не да работите за себе си, а да проявите Божиата любов. Ако сте свещеник, ще работите, за да може Бог да работи чрез вас, а не да се обличате и събличате по 50 пъти в годината, като някоя мома. Това е новото, което трябва да имате.

Някой казва: „Аз съм окултист“; или: „Аз съм православен“. Нито си окултист, нито си православен. Откога станавте православни и окултисти? – „Ама аз съм евангелист.“ Никакъв евангелист не си. – „Ама аз съм мистик.“ Никакъв мистик не си. Това са само думи, демонстрации. – „Ама аз съм учен човек.“ Никакъв учен човек не си ти. Това са неразбрани работи. Единственото, което може да знаете в дадения случай, това е да почувствате в себе си присъствието на Бога, да почувствате, че сте пратен на Земята, за да може Бог чрез вас или да възприеме нещо, да види в света какво става, или да предаде нещо чрез вас, било то чрез пеене или друго. Ако вие сте един проводник на това, ще се благословите; ако предадете това, което Бог е вложил във вас, ще се благословите.

А какво прави светът? Не ходете да оправяте света, защото тогава ще приличате на чук, който чука камъни, или на

точило, което точи ножове. Но нито точилото, нито чукът са оправили света. Ама остър трябвало да бъде ножът. Нито един нож не е оправил света. Всяко точило, което точи, се изхабява; всеки чук, който чука, се изхабява; и ножът се изхабява. Аз гледам: вие сте и чукове, и точила, и ножове, но това не е смисълът на живота. Вън от точилото е животът, вън от ножа е животът и вън от чуковете е животът. Те са само условия, пътища за Божествения живот.

Казвам: сегашните религиозни хора не са освободени от своите чукове, точила и ножове. Навсякъде, където влезете, виждате – точилото му е там, ножът му е там, чуковете му са там, а той минава за евангелист, за православен, за баптист, за окултист, за какво ли не. Всички сте един чешит. Вие казвате: „Да си хвърлим точилата“. Не, точете без пари! Дойде някой, който е ръждясал – сложете го на точилото, да му се махне ръждата. Някой върви с остроото на ножа напред – вземете ножа и махнете малко от него. Чука ще го употребите някой път за камъните, тук може да си направите нещо.

Главното в живота е да сложите чука намясто. (*Учителя показва палеца си.*) Казвам: чукове имате. Чукът е палецът, точилото е носът, а коя е сабята – езикът. Вашият чук е във вашата ръка, вашето точило е носът ви, а вашата сабя е езикът ви. Палеца ще го сложите, където трябва, точилото ще го сложите, където трябва, и ножа, който имате, ще го употребите, където трябва, та като дойдат ангелите и светите, да намерят, че не сте направили и една пакост с вашия чук, с вашето точило, с вашия нож и вашата сабя.

И тогава ще дойде Христос и ще каже: „Ела, добри и верни рабе“. Не казвам да хвърлите сабите си, не казвам да хвърлите чуковете си. Носете и ножовете си, и чуковете си, и точилата си, и сабите си, но да не правите пакости с тях. Да употребявате Божията любов, за да бъдете полезни и на себе си, и на обкръжаващите.

Отче наш

33. лекция, 15 май 1935 г., София, Изгрев

ОБЩИ ПОГРЕШКИ И ОБЩИ ДОБРОДЕТЕЛИ

*Отче наш
Радост*

Има хора, които много са учили, много знаят, но има и неща, които не знаят. Имайте предвид, че днес идвам да ви покажа един път, по който хората криво вървят. Сега всички казват, че човек трябва да се подвизава, трябва да бъде добър. Човек може да бъде добър само при известни условия, и лош може да бъде само при известни условия.

В света има колективно зло. Един е направил погрешка някъде далече, а хиляди хора страдат. Да кажем, създават една банка, хиляди хора влагат парите си в нея, но някой прави една погрешка и цялата банка фалира, всички губят. Някоя майка, в някое поколение, не е живяла добре и това се предава на ред други поколения. Майката направила една погрешка – поколенията страдат.

Казвам: всичките мъчнотии са в общите погрешки. Една обща погрешка как ще я поправите, кажете ми. Почти всички хора страдат не от собствени погрешки, които сега са направили, а от последствията на общи погрешки. Строят едно здание, след време то се събаря и затиска хора. Ще обвинят, че хората били грешни. Това не е извинение. Онзи архитект не си е отварял ума и те сега страдат. Или в едно поколение бащата казал една лоша дума и ред поколения страдат след това от тази дума.

Или например българите, които се биха в 1913 година: скимнало на няколко българи да влязат във война, а българският народ нищо не знае. Войната излезе несполучлива, но всички българи страдаха. Като отиде някой българин във Франция, Англия, Америка, считат го за неприятел на Съглашението⁵⁵. Може да кажете, че вие не сте взели участие. Турците казват: „Един направил, хиляди страдат“.

Това не го отнасяйте към себе си, между вас не търсете виновния. Виновните хора, от които сега страдате, тук ги няма. Събраните тук теглите последствията, вдигате шум, търсите виновните. Няма тук виновни. Вие сте виновни, че не си отваряте очите – влизате в някоя мина, не си отваряте очите и въжето, по което слизате, се скъсва. Не опитвате въжето, имате му доверие, но то се къса и падате. Освен че вие падате, но и когото срещнете, завличате го, събаряте го, а после се извинявате. Кажете ми: кой на кого да се извинява, къде е погрешката? Сега някои търсят погрешката. Погрешката е там, че не си отваряте очите, не мислите.

После имаме същия закон: всякога в света това, което търсите, не го намирате; ще намерите нещо, което не търсите. Да кажем, някой момък търси мома, за да се ожени, и я идеализира, представя си все хубави неща за нея, за децата им, за какво ли не. Поглеждате, попаднал на една такава мома, че вече казва: „Човек не трябва да се жени“. И момата казва, че не трябва да се жени. Каква е причината? Обществото казва: „Човек трябва да се жени“. Момъкът казва: „Човек не трябва да се жени“. Жени се – къде е погрешката? Хората се събират да въртят дом, а не са един за друг – така дом не се върти.

Сега онези, които не разбират, казват: „Човек не трябва ли да се жени?“. Жененето е една мина: влизаш на хиляда метра навътре в нея, но се скъсва въжето, може да дойде наводнение. В тази мина като влезете, не е игра – ще се родят деца и вие, като баща, до девет рода ще плащате.

Някой друг е направил погрешка, но хващат вас и казват: „Ти си ял и пил, цял живот ще плащаш“. Баща ви е ял и пил, а вие сте гарант – направили сте едно добро, но вас хващат да плащате. Вие сега трябва да се отречете от баща си. Понякога и за отричането има закон. Като се отричате от баща си, едно е, ако не искате наследството, което е оставил, каквото и да е то, и друго е, ако сте взели от наследството хиляда лева – тогава ще си създадете беля; може сто лева да са се паднали на вас, но ако сте ги взели, ще отиде всичко.

Турците казват: „Какво е чарето на това?“. Лекът какъв е? Ще изучавате общите погрешки. Има общи добродетели, на които ние носим последствията, но има и общи злини, на които носим последствията. Трябва да ги знаете, трябва да познавате този закон.

Някои ученици и тук, и в провинцията са ходили тук-там да говорят на едро, да просвещават. Понякога се чудя на голямото невежество, което съществува навсякъде. Срещам хора невежи – учени, а невежи до немай-къде. Те търсят някой виновен човек, но виновния го няма; хванат някого да го накажат, но виновния го няма. Онзи, който е направил пакостта, го няма. Има и такива случаи: убит е някой човек, вие минавате, спирате се и го поглеждате; тъкмо сте се спрели при убийтия и ви хващат стражарите. Питат ви: „Кой уби този човек?“. „Сега се спрях“ – отговаряте. – „Не, не, такива долапи не искаме, хайде в Обществената безопасност⁵⁶.“ Разследвания, разследвания, докато се оправите, може да мине цял месец; понякога имате защита, но понякога дълго време ще мине, докато се оправдаете.

Вие сега се оправдавате, че дяволът ви тика. Действително дяволът ви тика, но защо се оставяте? Хубаво, веднъж ви тика дяволът, два пъти ви тика, но трябва да го познавате – той е един детектив, един шпионин. Англичаните имат един шпионин, който всеки ден се дегизира с различни паспорти, с различни имена – майстор е човекът да се дегизира. Има ли един от тези, които се дегизират, всякога трябва да го изучавате. Защо всеки казва: „Пазете се от дявола, той ще ви излъже“? Вие не сте схванали всичкото дегизиране.

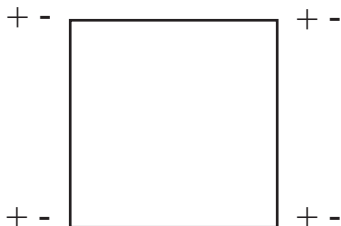
Като говорих онзи ден, гледах ви, че вие всички се хванахте за дяволската опашка. Казвате: „Там е спасението. Той ако ни избави, ще ни избави; ако не, друг няма да ни избави“. В тази дяволска опашка има много голяма опасност – тя ще се скъса. Мислите, че като се хванете за опашката на дявола, тя ще ви избави. Тя е дяволска опашка, нищо друго. Тази дяволска опашка ще сложите за някаква добродетел, но тя ще се скъса и ще паднете. Трябва да разбирате как е на

физическото поле. Може някое въже да е дебело – въпреки че е дебело, опитайте го. Вие може да се заблуждавате в дебелото въже – като се скъса то, ще отидете на 5, 10, 15, 100 метра надолу. Опитайте въжето. Онзи, който слуша, ще опита въжето, преди да влезе в кладенеца. Вие влизате в кладенеца на доверие, но въжето се къса и падате, счупвате си крака. Казвате: „Защо не ми каза?“. Оправдава се човекът.

Някои много бързат. В неделя една сестра говори с един доктор. Той я пита за това, което ѝ се е случило, тя разказва. Докторът се спря изведнъж и ѝ каза: „Слушай, много бързо говориш“ – веднага човекът прави забележка. Пък аз, като ѝ каза докторът така, ѝ казах: „Всичките нещастия, които имаш, от твоето бързо говорене са станали“. Докторът започна да обяснява на тази сестра как трябва да говори – тя слуша. И аз слушам лекцията. Той ѝ обяснява защо не трябва да се говори бързо. Право е, но аз си вадя и други заключения. Докторът, който прави забележка на нея, е достигнал донякъде до това да говори полека. Той още не се е научил на дяволската опашка. Казвам ѝ сега: „Ти бързо говориш, но имаш и приятелки, които бързо говорят, и на тях ще кажеш. Тук има няколко сестри, които бързо говорят, и на тях ще кажеш“. Колко сестри има, които говорят бързо, пък и колко братя има, които говорят бързо: тъ-пъ-тъ-пъ. Музика завършили, а бързо говорят!

Един ден мина една лудетина, която идва тук с майка си. Аз наблюдавам как една религиозна сестра дойде да ѝ говори. Сестрата мисли, че след като ѝ е говорила, я е убедила, че ще се поправи, че Учителя може да ѝ намести ума. Тя минава, аз седя. Мина покрай един прозорец, счупи го, после мина покрай втори, трети прозорец – счупи ги. Мина и замина. Казва: „Така се поправя всичко – като се начупи“. После майката се извинява, че дъщеря ѝ е луда. Като е луда дъщеря ѝ, да не я довежда тук. Ако не ѝ беше говорила религиозната сестра, тя нямаше да счупи стъклата. Като ви се говори направо, не може да извадите никакво заключение. Като ви се говори в множествено число, е по-добре. Говорим за общите погрешки.

Питам сега: право ли са сложени тези знаци? Плюс и минус имат четири ъгъла: плюс, минус, плюс, минус. Не са право сложени. Всеки два положителни факта в света се отблъскват. Двама лоши хора, и те се отблъскват. Двама добри хора на едно място ортаци не може да станат; и двама лоши хора ортаци не може да станат. Един лош и един добър човек ортаци може да станат, но двама добри хора не може по никой начин. Вие мислите, че като се съберат двама добри хора на едно място, ще тръгне работата.

Трябва да изучавате сегашните закони на Природата какви са. Вземете някоя ваша постъпка: вие постъпвате несъзнателно и после мислите. Най-първо намеренията ви са много чисти, но с вашите много добри намерения после извършите много лоши работи. Някой път имате много лоши намерения и после извършвате много добри работи; това пак не зависи от вас.

Като посеее едно семе, част от него ще пусне корени, ще тръгне по един материалистичен начин надолу. Тази част от семето казва: „На мене Господ не ми трябва“. Другата част от семето казва: „Не може без Господа да се върви“ – то тръгва нагоре. Разделят се: едното нагоре, другото надолу. Като се разделят, скарат се, хванат се за едно въже – едното тегли нагоре, другото надолу. Цяла тайфа се образува – наляво, надясно, направят едно дърво. Едните сили работят долу, другите работят горе, има обмяна, търгуват. Долните се спират и казват: „Големи сте будали, тук е животът“. Другите горе казват: „По-големи будали от вас няма, заровени в тази материя“. Спорят с хиляди години и не могат да разрешат кое е правилно. Хората обикалят и използват тяхната кавга. Те, като се карат, забравят да берат плодовете. Каквото се родило горе, човекът го обира, казва: „Може с хиляди години да се карате“. Ако те престанат да спорят, нищо няма да има горе. Та в цялата Природа караницата дава раждането на плодовете.

Някои разбират Природата. В нея стават големи противоречия. Например вие търсите погрешките. Погрешките никъде не можете да ги намерите. Някоя си жена яла плод и сега цялото човечество плаща. Някой си мъж не внимавал и ял и сега цялото човечество страда. Питате: „Ами защо ядоха?“. Ами вие защо ядете? Човек трябва да се научи в какво се състои грехът. Грехът в света е в яденето. Всичките престъпления идат от яденето, ама трябва да се разбира.

Сега лекарите казват каква храна трябва да се яде. Едни поддържат, че трябва да се яде месо, други поддържат, че трябва да се яде растителна храна. Това е друг въпрос, но най-първо биологичният закон какъв е? Каква е нуждата от храна? Умрелите хора ядат ли? Физически щом умре човек, не яде; щом умре, той се разваля. Духовните хора ядат ли? Не ядат. Един светия, или един адепт, като се роди в едно семейство, може да яде месо, на общо основание ще яде месо.

Вегетарианците поддържат, че трябва да се яде растителна храна. Христос, след като възкръсна, извади риби на жаравата и после яде. Как ще обясните това? Защо Христос яде опечените риби? После възниква спор причастието с какво вино да се прави. Някои поддържат, че със сладко вино трябва да се прави, други – че трябва да се прави с ферментирало вино. Това е неразбиране на въпроса, това е догматично разглеждане.

В света храната трябва да съответства на човека. За да ядете сладко, всяка една хапка трябва да съответства на една сладка дума. Когато сте на трапезата и вземате хапка, ако не можете да намерите съответстващата ѝ дума, ще видите тази хапка колко горчива излиза. Ще кажете: „Защо е така?“. И аз ви питам това. В Рая имаше едно дърво, поставено за познаване на доброто и злото. Господ каза: „Само от това дърво няма да ядете“, не сложи ангел да го пази. Каза само да не ядат от това дърво и никого не постави да пази в Рая. Оставиха там този изкусител, змията, да прави бели. Какъв е бил този Рай без стражари? В Рая няма нужда от стражари. Влиза змията и им казва: „Ни най-малко няма да умрете“, но въжето се скъсва. Не се интересувам какво е станало по-нататък.

Има един закон в света: докато не се изправят общите погрешки в целия свят, не може да се избавите от тях. Те са в самата материя, в силата, която действа, в мислите на хората, в техните религиозни вярвания, те са наследствени. Не може леко да се избавите от погрешките. Какво трябва да правите? Какъв е лекът? Например ако в едно религиозно общество един християнин направи погрешка, казват: „Ето какво е християнството“. Но ако един християнин направи едно добро, казват: „Ето християнин“.

Сега всички християни се хвалят, че Христос пострада. Христос пострада – тогава откъде иде доброто? Онзи, който не се е ползвал от този закон, внася един друг елемент в християнството. Казват: „Чрез страдания не се спасяват“. И с любов не се спасяват. Тогава с ум. Казват ви: „Не бъди толкова будала, спечели малко пари, спести си ги, не вярвай в тези работи“. Други ви казват, че трябва да се уповава на Бога. В какво трябва да седи вярата? Влизате в една мина. Предупреждават ви, че стъпалата, по които слизате, са изгнили, но вие казвате: „Господ ще ме пази“. Хубаво е да ви пази Господ, но още по-добре е да знаете какво може да стане и да се предпазите.

В какво седят общите погрешки? Кажете ми една погрешка, от която всички страдате. Ако дойде една лъжа на Изгрева, тя веднага ще обиколи всички, ще я разнесете. Ако ви кажат една истина, вие ще я задържите за себе си, на никого няма да я кажете. Идете в София, пуснете една голяма лъжа, до вечерта всичко ще се напише във вестниците.

Наскоро във вестник „Мир“ поставили по погрешка някой си професор за автор на една научна статия. Всички четат статията и казват: „Този професор е много учен“, обаче той нищо не знае. Като научава, професорът пише едно опровержение, че тази статия не е негова, че не е писал това нещо. Събират се другите професори и го обвиняват, че е написал тази статия, но после се е видял на зор и затова се е отказал. Някой друг е написал статията, но набедили него, че той я е писал. Докато мислеха, че я е писал професорът, говореха, че много умно е написана. Щом разбраха, че не той я е писал, намериха, че е глупава, че няма научна стойност.

За мен авторитетът нищо не значи. За мене авторитет е самата истина. За един хлебар казват, че бил много добър, че баща му бил много добър. Ще видя, ще проверя – казвам му: „Дайте ми от вашия хляб, ще видя, ще го проверя, ще опитам“. Баща му е бил добър, спечелил е, това е направил, онова е направил, но аз сега искам фактите – да взема от хляба, да го опитам. И намирам, че хлябът му не е хубав, нищо повече. Много пъти съм ял хляб, много хубав наглед, но после цяла нощ не съм могъл да спя от миризмата и качеството му. Казвам: „Не ми носете от този хляб“. – „Много е хубав, бял е.“ – „Не е хубав. Моят инспектор на храноснабдяването казва: „Не е хубав този хляб, това е отровна работа, не яж.“ – „Ама на доверие.“ Никакво доверие! Опитвайте работите. Ама еди-кой си брат опитал работите. Този брат не носи никаква отговорност – на вяра е взел нещо, идва и го препоръчва.

Дошли един добър хиромант и един графолог – говорят, описват характерите. Аз гледам, слушам как те описват някои хора. От тяхно гледище са добри, но те се лъжат. Графологът казал, че от 15 години се занимава с графология, авторитет станал човекът. Хиляда и петстотин години да се занимава, пак малко ще знае. Като го гледам как описва характерите, намирам, че много е бос. Казва и верни неща за буквите; като говори, хубаво ги описва, дава и принципа.

Вземете тези, острите букви. Да кажем, че така пише човекът, с клинообразно писмо. Сега вие идеализирате нещата. Изучавайте ги. Има привидни знаци на доброто, има привидни знаци и на злото – вие най-първо

ще се спрете на привидните. Има съществени неща. Един човек, който ще ви излъже, всякога ще ви обещае много. Щом човек много обещава, той ще ви излъже. Ще ви каже, че ще имате сто на сто от това и онова – то е лъжа, долапи са това. Или ще дойде някой да хвали някой лекар: „Този лекар е авторитет, той това е направил, онова е направил“. Няма какво да ми препоръчвате лекаря, нека дойде при болния да го лекува. Ама имал диплома, завършил във Фран-

ция, в Америка – това няма значение. Когато ви излекува, тогава говорете.

Давал съм ви пример в моите беседи за един, който ходил в Багдад. Като се върнал, казал: „В Багдад скачах двадесет метра“. – „Защо тук не скачаш?“ – „Хавата е тук такава, не уйдисва.“ Сега ще преведем скачането. Някой казва: „Едно време бях много добър, сега не съм“. Какъвто си бил едно време, такъв си и сега. „Едно време бях много добър“ – право е, но аз виждам, че причината не е там. – „Сега не съм по-лош, сега съм поставен при лоши условия и не мога да се справя с тях.“ Затова употребяваш лъжата. – „Като употребя лъжата, аз зная, че е лъжа.“

Да кажем, че дойде при мен един човек, много деликатен, да иска пари. Нямам пари, но не обичам да ме хулят и казвам: „Ще ме извините, жена ми се разболя, детето съм пратил в санаториум“. Ще донеса от 99 кладенеца вода, за да се извиня. След като си замине, аз се чудя, че съм го излъгал така. Казал съм куп лъжи, за да се освободя от него. Всички вие, гледам, имате тия долапи. Нито жена ми се е разболяла, нито детето ми, но усещам, че не мога да търпя. Тогава какво трябва да правя? Как трябва да постъпи човек?

Ако си светия, не се събирай да живееш с друг светия. Ако си много лош човек, не се събирай да живееш с друг много лош човек. Ако си съвсем загазил, не ходи да правиш приятелство с друг, който е загазил повече от теб. Ти си загазил с дълговете си – намери някой друг, който не е загазил, който няма дългове. Тия хора, които са загазили, много са работили; умът на такива постоянно мисли. Загазил човекът – мисли. Човечеството, като сгреси, гледа да излезе от тази беда. Всички тия хора искат да излязат от положението, в което се намират. Виж как работят: железници, пътища, къщи градят. Искат да живеят добре. На къщите правят прозорци – светлина да има. Казват: „Няма да боледуваме“ – право е, но хората умират и при хубавите, и при лошите прозорци. Статистиката казва, че при хубавите жилища хората умират по-малко, а при нехигиеничните умират повече; при хубавата храна умират по-малко, а при лошата храна умират повече.

Сега ще дадете едно възражение: така е за онзи, който е богат. Ами за този, който е сиромас? Първо, вие имате лъжливи мисли, че сте сиромаси, че сте богати, че сте учени, че сте невежи. Невежество и ученост са две различни положения. Учен си, когато светлина има. Като имаш пари, живееш разкошно, имаш всички удоволствия, каквото искаш, можеш да вземеш навсякъде. Сиромас ли си, скромно живееш. Някой може да е богат, но стомахът му е нежен, деликатен, не яде. Казвате за него: „Като светия е“. Светия от зор. Другият, сиромасът, е лаком и стомахът му е здрав. Не е виновен човекът, че му се яде.

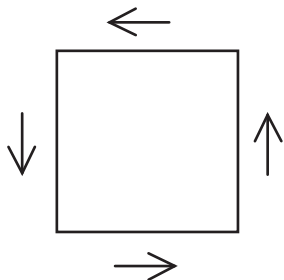
Какво трябва да прави здравият човек, който иска много да яде? Той трябва да намери богатия, който не може да яде, и да му слугува. Богатият има много неща. Като му слугува, богатият казва: „Яж и за мене“. Щом сиромасът намери такъв богат човек, работите се уреждат. Богатият ще каже: „Както виждаш, това ядене не ме ползва. Да имам твоя стомах! Ще искам да ми направиш това, да ми направиш онова“.

Да дойдем до същественото. Ще ви кажа една обща погрешка. Всички ще кажете, че в Америка са изнамерили еди-какво си. Нищо няма в Америка, нищо не са изнамерили. Ако можеха в Америка да изнамерят нещо, не биха имали и те толкова страдания. Те имат по-големи страдания, икономическият въпрос и там не е разрешен. Много въпроси американците са разрешили, но има и много въпроси, които не са разрешили. Това са изнамерили, онова са изнамерили – това са само приказки. Казвате, че са намерили начин да се подмладява човек – ще намерят някоя жлеза от някоя маймуна, за 5–6 години ще подмладят някого.

Подмладяването се дължи на съвсем друг закон. Например охтичавите хора лекарите ще ги накарат само да лежат на легло, ще ги охранят, за да може тия каверни да се затворят; микробите, от които са образувани, трябва да затлъстят, за да не може да ядат повече. Този, който страда от туберкулоза, щом излезе из един режим, той не се лекува. Ако той прави големи усилия да се лекува, временно може да му се помогне. Туберкулозата е една болест, причина за която са чувствата: болезнени чувства, засегнати чувства.

Може от далечното минало да е причината. Туберкулозата идва от безпокойствие.

Някои организми са здрави, някои не са здрави. То е един живот. Някои хора привличат туберкулозата, а някои хора, и да ги сложиш при болни от туберкулоза, нищо не им става. Има хора, които и при прокажени да са, нищо не им става; има други, които се заразяват. Ако ви пратим при прокажени, колко от вас няма да се заразят? Някои от вас няма да се заразят, но това ни най-малко не зависи от вашата добрина. Вие сте положителен, тази болест не намира почва във вас.

Сега от това, което ви говоря, кое може да приложите? В това поколение движението върви така, в тази посока. Често вие слушате поговорката: „Дето е текла вода, пак ще тече“. Този закон разрешава мъчнотиите, само че се изискват четири поколения, или цял век, за да провериш тази истина. Намираш се в една мъчнотия, направил си една

погрешка при изгрева на Слънцето. От изгрева до залеза на Слънцето ще имаш възможност да поправиш тази погрешка – това е закон. Ако знаете този закон, може да изправите погрешката. Ако не го знаете, ще минат 4 дни или 4 седмици, или 4 месеца, или 4 години, или 40 години, или 400 години, или 4000 години, или 400 000 години, и тогава ще разберете закона и ще може да изправите погрешката. Ако отлагате, този закон се повтаря. Казвате: „Тя ще се оправи“. Ако попаднеш в една верига на повторения, повторения, какво ще правиш? „Повторението е майка на знанието.“ Моята глава побеля от повторение на нещата, и твоята ще побелее. Няма какво да повтаря човек. Кажеш – и направиш; кажеш – и веднага изправиш; това ще даде резултат.

Не повтаряй добродетелите, не повтаряй и погрешките – нищо повече. Тогава ще ти кажа така: никога не гощавай една добродетел по един и същи начин. Ето къде правите погрешка: първо ще приемете някого, много добре ще го

нахраните; втори път като дойде, поизменя се малко вашето мнение, а с това и начинът ви на посрещане. Като дойде някой, първия ден му дайте най-простата храна – хляб и една-две ябълки, с най-простата храна го приемоте. А вие, за да се покажете, първия път го гощавате добре, но после намалявате.

Сега гледам, че като дойде някой в Братството, вие му казвате: „Ние тъй живеем“. Разказвате, разказвате и човек мисли, че тук са събрани светии, ангели, които са разрешили всички въпроси. И веднага хората искат да дойдат между вас, да живеят тук, мислят, че като дойдат при нас, всичко ще се оправи. Те, като дойдат тук, съвсем ще загаят. Има нещо вярно: Изгревът е Изгрев. Това, което виждате тук, и то е Изгрев, но Изгревът е на друго място, вие не го знаете къде е.

Ще ви приведа пример. Един богат американец направил един пансион, уредил го най-модерно, с легла, с покривки, с градина. Директорът на пансиона казва: „Това е нашият дом“, като че той нещо е уредил. Кой как дойде, казва: „Това наредихме, онова наредихме“. Обаче умира този богат човек и веднага пансионът умира. Няма средства отникъде, директорът напуска, затваря се пансионът. Питам: кой урежда въпроса?

Дотогава, докато Божиите блага текат, ние всичко уреждаме, но като спрат тези благословения, всички директори закъсват. Докато Божественото тече у вас, всичко върви; щом спре Божественото, вие вървите като човек, който вижда колко малко знае. Затова сега използвайте Божественото. Може да се спра сега да ви питам: по какво се различава Божественото, как можете да го познаете?

Някои мои мисли много ви допадат в даден момент. Всеки един от вас има известно противоречие. Да кажем, че аз развивам известен много висок морал, който не може да се приложи на Земята. Като развивам този морал, казвате: „Прекали, така не може“. Аз казвам, че човек трябва да се откаже от цялото си материално имане, да го раздаде, да последва Христа; деца, жени, всичко това да напусне, за да се спаси в Небето. Кой ще живее по този начин, кой

ще напусне жена и деца заради Христа? Казва някой: „Нали съм се оженил заради Господа, нали Господ ми ги даде, как ще ги оставя? Прекалено е“. Това е един от неразбраните въпроси. Говоря ви по един въпрос, с който аз не съм се справил още.

Имахме един приятел, Петър Тихчев. Когато дъщерите му бяха малки момичета, на четири-пет години, като се изправеше пред амвона, той разказваше: „Жена ми така, децата ми така“. Проповядва, проповядва – в християнството ги ражда. Като израснаха дъщерите му, като сложиха онези шапки, онези дрехи. – „Как е, брат Петър?“ – „Не ме слушат дъщерите. Започнаха морала, за който проповядвах на другите. „Тате – казват, – защо си толкова глупав, защо си сериозен, защо проповядваш такива глупости на хората?“ Дъщерите започнаха да проповядват на мен.“

Къде е причината дъщерите му да не го слушат? Аз зная къде е причината. Той бил даскал в едно село в Делиормана. Отива веднъж на кладенеца и по едно време идва един турчин да си напои коня. Веднага турчинът му удря четири-пет плесници и го поваля на земята. Като си отива вкъщи, не казва, че турчинът му е ударил четири-пет плесници, но казва: „Като бях на чешмата, дойде един турчин, искаше да се покаже сербез. Като му ударих една плесница, повалих го на земята“. – „Ще ни избият.“ – „Нека ни избият.“

Дядо Петър беше светия, но ето къде е неговото нещастие. Турчинът го бил, а той казал, че той бил турчина. Турчинът на кладенеца, това са дъщерите му. Какво да се прави? Да се махне този турчин. Как да се махне? – „Да се намери някой да вземе тези дъщери, да се разправя с тях, а аз да започна да си проповядвам, както мисля.“ Обаче той си замина от Земята и работите не можаха да се уредят, както той мислеше – да проповядва. Казвам: като отива турчинът на кладенеца, ти гледай да бъдеш надалеч. Щом дойде турчинът на кладенеца и ти си там, ще каже: „Гяур!“ и няколко шамара ще ти удари.

Не преувеличавайте нещата. Вие искате някой път да се покажете – говорите нещо, което не е вярно. Кой са причините? Няма никакви причини. Един ден не ви слагам ядене

– кои са причините? Виждам, че сте позатлъстели, и казвам: „Днес на диета“. Пост един-два пъти в седмицата не е лошо. – „Ама защо, каква погрешка сме направили?“ Никаква погрешка, диета трябва. – „Някой е сгрешил.“ Никой не е сгрешил. Какви са моите намерения? Искам да си почина, не искам да слутувам на тези. Ще сложа трапезата, ще се наядат, ще кажат: „Благодарим“. Те ще се наядат, а аз ще трябва чинии да мия, покривката да пера. Ден-два така, но никой нищо не плаща; после критикуват, че не било хубаво стотвено и никой не дава от джоба си. Най-после казвам: „Никой нищо не дава, и аз не давам“. Защо? Вече е друга философия. Искам да си почина, намерете някой друг. Вие днес не можете да намерите един гостилничар, който даром да дава. Намерете такъв гостилничар, който без пари да ви дава, и аз ще ида да видя този гостилничар.

Сега си представяме едно идеално общество. Идеалното общество е изключено. Бил съм и в Америка, и в Англия, и в Германия, навсякъде. Изучавал съм идеалното в света. Но така, както го мислим, го няма. То ще дойде. Срещал съм идеални хора, но идеално общество – не. То тепърва ще се образува. Ние не може да се извиняваме, условията не го позволяват. У вас има желание, но наслоения от минали животи ви пречат. Вие сте закъсали, оттук сте взели пари назаем, оттам сте взели, и сега трябва да ги плащате.

Аз съм проповедник, изправлям се и проповядвам: „Онези братя, които са взели пари назаем, трябва да ги плащат“. Вас ви резне нещо. Имам добри желания, но прекалих. Някой богат брат дал пари някъде и започват да го хвалят: „Еди-кой си брат дал толкова за благотворителни цели“. Той се надига. И онзи, който говори, и онзи, който слуша, тази работа не я разбират. Който е ял, да благодари на Бога. Който не е ял, и той да благодари на Бога; който не е ял, втория път ще му дадат, нищо повече.

Какво ще бъде, ако всички ви пратя на един изпит, със сладки думи да спечелите пари, ако ви дам една задача само с вашия говор да спечелите сто лева? Задачата е такава: само с думи, само като говорите сладко, да можете да изкарате сто лева. Колко от вас ще изкарат сто лева? Някои от

вас са майстори, ще спечелят. Аз мога да изкарам сто лева. Дъщерята на някой човек е болна. Казвам му: „Един специалист имам за туберкулозата“. – „Тъй ли?“ Човекът не сто, а двеста, триста и петстотин ще даде – аз ще дам от моето лекарство. Хората са много лековерни. Но по един правилен начин колко от вас могат да изкарат сто лева на ден?

Или за да се познае доколко сте смирени, представете си, че ви дам друга задача. В старо време са давали такива задачи на учениците. Представете си, че ви дам една гаванка и ви кажа целия ден стоите с нея на улицата. Няма да говорите нищо, ще чакате – каквото ви сложат. Ще бъде глупаво от моя страна да ви поставя на такъв изпит, но ако наистина се поставите на изпит цял ден да чакате, какво ще правите? Онези просяци, които чакат така, довършват изпита си. Законът изисква да ви освободя.

Има общи погрешки, на които вие сега носите последствията. Не се безпокойте за това. Имате едно здание – наложили са ви данък, но не сте го платили, и има глоба върху него. Минали са една, две, три години – може и няколко хиляди лева да станат. Не сте виновен, не знаете законите, не знаете порядките, но глобата си е глоба. Един наш приятел отива на Усоите, слага си палатка, но му налагат глоба от 1500 лева, че я е сложил без позволение. Казвам: човекът не знае, какво престъпление е направил? „Земята – казва той, – е на Господа.“ – „Земята е на Господа, но тук има закон, тук не трябва да се слага палатка.“

Това са наследствени неща. Във всички ви има наследствени неща, с които не можете да се справите. Недоволни сте от известни неправди, които съществуват, но те сега не могат да се оправят. Нервният човек ще си остане нервен; онзи, който говори бързо, дълго време трябва да диша, докато дойде до положение да не говори бързо. Като искате да говорите много, почакайте малко, преди да кажете нещо, помълчете. Някои от вас сте доста мълчаливи, но някои хич не можете да мълчите, много говорите.

Слушам ви отгоре, когато пеете. По начина, по който започвате някои песни, нещо не излиза. Пеете „Всичко в живота е постижимо“, но по този начин, по който я започвате, нищо не се постига. „Всичко в живота е постижимо“

не се започва така; много полека ще я започнете, много тихо. Олга, ти я изпей.

Всички може да се упражнявате. В човека има едно чувство, един психологически усет, който ви подсказва как трябва да започнете. Няма да ви кажа къде е мястото му, но ако се наблюдавате, може да го намерите къде е. И тогава, като искате да пеете, ще може да знаете можете ли да пеете добре, или не.

Понякога съзнанието ви е раздвоено. Дотогава, докато е раздвоено, всички трябва да знаете, че се намирате в човешките противоречия и затова всички неща са непостижими. Това противоречие в съзнанието трябва да изчезне – не да изчезне, но да го примирите. Вие ще работите, докато се съедини съзнанието ви; ще работите върху някои неща, за да ги постигнете, да се съедини съзнанието ви, да не е раздвоено – тогава някои неща са постижими. Щом се раздвои съзнанието ви, нещата не са постижими. Където съзнанието не е раздвоено, нещата са постижими в малък размер, където е раздвоено, непостижими са нещата.

Тръгвате за едно място, искате да посетите някой ваш приятел, но първо трябва да знаете дали ще го намерите. Щом съзнанието е раздвоено, ще има препятствия. Когато съзнанието не е раздвоено, идете при този приятел, когото търсите, и ще го намерите. Или искате да се подвизавате – във всяко едно отношение опитвайте вашето съзнание. Щом е раздвоено, нещата са непостижими. Трябва да работите за обединяването на съзнанието вътре. То е вътрешен закон, с който трябва да се справите. Ако не можете да се справите с него, външните противоречия не може да изчезнат.

Сега, изпя ли тази сестра „Всичко в живота е постижимо“? Човек трябва да знае да се справя добре с тоновете, дори с отделните букви на текста. *В* е затворена буква – трябва да знаете да я превърнете в котва. Казвате: „Весел човек“. Веселието как става? Здраве трябва да имате, пари трябва да имате, къщи трябва да имате, хубава памет трябва да имате – тогава може да сте весели. Когато паметта ви не е здрава, когато пари нямате, когато сте окъсан, никак не можете да бъдете весел. *В* е буква, която показва, че външ-

ните и вътрешните условия трябва да бъдат добри. Започнете „Всичко в живота е постижимо“. Буквата С е изменчива, като Месечината се мени: ту се празни, ту се пълни. После и думата „всичко“ не е така хармонична, затова българите казват „сичко“ – избягват „в“. Един ден и „с“ може да изчезне; менят се нещата.

След двеста, след хиляда години думите ще претърпят такава метаморфоза, че един ден ще намерим не това, което е сега. В английския език някои думи са променили съвършено първоначалния си смисъл. Така например изречението: „Господи, забрани, да не би да направя погрешка“ сега се е изменило. След двеста години е добило положителен смисъл: „Застави ме Господ“; отрицателният смисъл се е изменил в положителен.

Понеже всички участвате в общите погрешки, държат ви отговорни за хиляди погрешки, които не са ваши; държат ви отговорни и за хиляди добродетели, които не са ваши – компенсират се нещата. Някой вижда в себе си нещо, което не е хубаво, и казва: „Лош човек съм“. Не е лош, но носи със себе си лоши работи, не от зла воля, но от немай-къде. Сега в това отношение трябва да се пазите. Вие се товарите и казвате за някого: „Той е много лош човек“. За друг казвате: „Той е много добър човек“. Отчасти е вярно това. Първият не е толкова лош, колкото мислите, и вторият не е толкова добър, колкото мислите.

Аз често съм правил наблюдения върху хората и върху себе си, правил съм и опити и съм дошъл до заключението: на един човек щом направите услуга, която съвпада с неговия път, така че да няма никаква реакция, той е готов и майчиното си мляко да даде, но щом направите нещо, което не е съгласно с неговите желания, той веднага ще си състави едно особено мнение за вас.

Сега за пеенето. Понякога мисля как да ви поправа. Понякога песните съвсем са се преродили – друг характер имат, друго ще се постигне с тях. Пеете „Всичко в живота е постижимо“, но това, което желаете, не е постижимо, или това, което желаете, не е това, което мислите и желаете. Всичко друго ще се постигне. Това ще измени песента

„Всичко в живота е постижимо“. Как да я изменим? За да постигнем нещата, как трябва да ги изменим?

Някои от вас, които не можете да пеете, сте попаднали под общите причини. Ред поколения ваши деди и прадеди са мислили, че не трябва да се пее, и вследствие на забраните вие искате да пеете, но нещо ви казва: „Недей да пееш“. Дядо ти е внесъл мисълта, че не трябва да се пее. Следователно сега сме под импулса на миналите поколения. И като пеем, и като не пеем, носим последствията на миналите поколения, които са искали или не са искали да пеят, та ние сме изразители сега на тяхното музикално развитие. И каквото ние внесем в бъдещите поколения, те ще го носят; ще носят миналото плюс онова, което сме внесли. Та затова, когато някой път не искате да пеете, пейте, макар че не ви се пее. Ако не сте постигнали нещата, не сте добър в някои поколения. – „Добър съм, но нямам условия да го направя.“

Доброто трябва да го изразим. Как ще покажем доброто? Някой човек си е изкълчил крака на пътя и аз имам условия да направя добро. Тогава той ще ми благодари. Ако аз не зная да направя доброто, нищо не съм придобил. Ако не направя доброто, при други условия трябва да намеря място да го направя. Може да отидете някъде, специално за да направите добро, но там ни най-малко няма да бъдат доволни. Ако отидете при един богат човек и занесете един хляб, той може да се докачи; ако му оставите шапка, обувки, ще се докачи. Но ако на един нуждаещ се човек оставите обувки, когато навън е 25 градуса студ, той ще благодари – тук има условия за доброто.

Казвам сега: бъдете добри със себе си. По някой път вие не сте добри със себе си. Някой път не сте и достатъчно лоши със себе си. Знаете ли какво е да бъде човек лош със себе си, да бъде справедлив със себе си? Трябва да се проявите както трябва. Казвате: „Не искам да работя“. – „Защо така?“ – „Слуга съм на един касапин, който ме учи да коля. Няма да коля, не искам. Не му искам парите. Защо да не мога да кажа това?“ – „Недей, заради Господа, заради жената, заради децата.“ Бъди лош, кажи: „Не, няма да коля“.

Да ви обясня малко къде е лошавината. Аз лош ли съм в дадения случай? Ако ида да коля говедата, ще бъда добър за жената, за децата. Не, за обкръжаващите днес ще бъда лош, ще гладувам, но не искам да коля. – „Какво да правим?“ – „Ще идете да копаете на лозето. Всички ще идем да копаям, аз не искам да коля.“

Казвам: всички трябва да станете в това отношение лоши. Вие не смееете да се откажете. Нека поне за един ден, за два дни да се откажете, не всеки ден да се отказвате. Някоя сестра или някой брат имат много остри езици – режат касапски. Ще си кажат: „Днес през целия ден, от сутринта до вечерта, откакто изгрее Слънцето и докато залезе, няма да кажа нищо лошо“. Ще мълчат, за да опитат силата си. „Добър ден“ – той мълчи. „Кажете нещо“ – той мълчи. Питат се: „Какво му е станало?“. Или казват: „Къде отивате, сестра?“. Вие ще седнете да обяснявате: „Еди-къде си“. Направите един опит да мълчите. – „Какво е станало, че сестрата не говори?“ Тогава взимате едно тefтерче. Питат ви:

- Защо не говорите?
- Оставям вас да говорите.
- Къде отивате?
- Вие ще кажете.
- Какво мислите?
- Аз няма да мисля.
- Какво ще пишете?
- Вас оставям да пишете.
- Защо не говорите?
- Вас оставям да говорите.

Цял един ден ще мълчите, ще направите опит. Сега, ако ви дам задача да направите този опит, можете ли да го направите? Който е чиновник, не може да го направи.

Всички страдате от общите погрешки на миналото и всички се радвате на общите добродетели на миналото. Благодарете на Бога и за едното, и за другото. Благодарете на Бога за всичките добрини, които ви се дават, защото те не са ваши – те са на миналото. Благодарете и за всичките погрешки. Бог е справедлив, Той ще уравни този закон.

Ако Бог не беше ни запазил, никакъв прогрес не би имало. Това е опасен закон. Намирате се в един хаос и се настроявате, разгневявате се на някого. Може да няма никаква причина, никой да не ви е направил нищо, но вие казвате на човека: „Махни се, не искам да говоря“. Дойде друг, вие и на него казвате: „И ти се махни“. Какво ви е станало? Вие сте като един кон, който рита, щом го бутнат по задницата. Впрегнат ли сте в каруцата, теглите я; като ви отпрегнат, бягате в гората. Докато сте впрегнат в каруцата, не може да я счупите.

Не се мъчете да изправите изведнъж някоя своя погрешка – мъчна работа е това. Никога не спирайте себе си така. Постепенно ще направите един завои, една маневра, не изведнъж. Казвам: аз съм правил опит, но не съм намерил хора, които могат. Ако направя една малка крива линия – може, ако не – цяла катастрофа може да стане. Когато дойдат във вас общите погрешки, вие търсите хора, които имат точно обратното състояние. В дадения случай вие сте неразположен духом и търсите друг, който има хубаво разположение – вие го нямате, той го има, и така компенсирате. Вие като сте търсили, търсили, и намирате. Онзи, който е търсил и не е намерил, да търси, докато намери.

Често ми казват: „Кажи на еди-кой си брат“. Не може хората да се поправят с морал. Аз съм добър по единствената причина, че по естество съм добър, а не защото отпосле съм станал добър. Питате: „Как доби това търпение?“. В търпението се родих. – „Еди-кой си е станал търпелив.“ Човекът търпелив е роден. Понякога някои хора са нетърпеливи, но то е само привидно така. Друг е търпелив, но са му ранили ръката и временно е нетърпелив; като зарасне ръката, той ще стане търпелив. Всички сте търпеливи. Някой е търпелив, но има рана на гърба си. Вие, които имате рана, нетърпеливи сте. Аз съм търпелив, понеже нямам рана; от време на време някоя фуска ми излезе някъде и ме безпокои.

Понякога вие употребявате израза: „Той мисли с краката си“. Като кажете така, разбирате, че той е много глупав човек. Но ако един човек с краката си може да мисли, какво ли ще бъде, като започне да мисли с ума? Ангелите с крака-

та си, с ръцете си, с всичко мислят. Хората мислят само със своя ум. Аз не искам вие да мислите с краката си, защото дотам не сте дошли. Мислете с ума си.

Не разрешавайте общите погрешки в света. Общите погрешки са неизправими. Запалили са къщата ти и тя изгаря. Който и да я е запалил, който и да е причината, ще пиеш една студена вода. Човекът, който е направил къщата, той става жертва, затова няма кой да ти плаща, ще пиеш една студена вода. Една погрешка е, че си живял в такава къща. Ако беше излязъл навън, с малко щеше да минеш.

Не изправяйте общите погрешки, но бъдете умни, да не влизате в тия общи течения – те са общите погрешки. Но има и добри условия – общите добродетели. Щом попаднете в общите добродетели, благодарете за това.

Добрата молитва

34. лекция, 29 май 1935 г., София, Изгрев

ПРАВИЛНОТО ПЕЕНЕ

Добрата молитва

Всяко нещо има своя основа. Основа значи това, на което в дадения случай можеш да разчиташ. На какво можем да разчитаме ние? (*Учителя прочита 15. глава от Първо послание на апостол Павел към Коринтяните.*)

Известен род явления отвън едновременно вървят. Човек трябва да знае да пее, да говори, да ходи, да мисли, да чувства. Мнозина ходят, но не знаят да ходят; мнозина пеят, но криво пеят; мнозина мислят, но криво мислят. Трябва да се изправят погрешките. В *Учителю благи*⁵⁷, в първата лекция – как е произлязъл грехът, се казва как някои, като мислят за създаването на света, се прозяват, пък други кихат. Който се прозява, е кандидат за греха. Който киха, е кандидат за доброто. В прозявката вземате нещо, а в кихането давате нещо. Кихането е символ. Някой път се прозявате – кандидат сте за някое престъпление. Кихате – кандидат сте за работа. Ако не внимавате, не може да направите добро.

Апостол Павел развива своята теза за възкресението – дали хората ще възкръснат, или няма да възкръснат. Има разни разбирания за това. Възкресението е истинският живот. Христос го изрази с думите: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго, Истиннаго Бога“. Апостол Павел е казал същото във философски смисъл – разисква, аргументира в цялата 15-та глава. Трябва да се аргументират някои работи, за да станат по-ясни.

Например един човек може ли да бъде християнин, ако не знае да пее? Не може. Може ли да бъде учен, ако не знае да пее? Не може. Някой ще каже: „Аз обичам пеенето, но не мога да пея“. Не може да пее, понеже не иска да пее – то е друг въпрос. Не може да ходи, понеже не иска да ходи – то е друг въпрос. Трябва да приложите всички възможности,

които се крият във вас. По някой път ние мислим, че много знаем. Право мислим, но знаем нещо отрицателно. Взимаме един тон. Между тоновете *фа* и *до* има подобие – *до* се повишава, не може да се понижи; *фа* се повишава, не може да се понижи. В строежа на съвременната музика може ли да понижите *до*? Може ли да вземете *до бемол*? Ако стане *до бемол*, ще стане *си* – това е така поставено. Може да понижите *до* само като го поставите в друга гама. Може да намерите положението на *до*, да му дадете един по-голям простор. Казвате, че от *до* до *ре* има цял тон. От *ре* до *ми* колко има – пак цял тон. Значи целите тонове се отличават по две качества: може да се понижат, може и да се повишат.

Всяко нещо, което не може да се понижи, е полутон, всяко нещо, което може да се понижи и повиши, е цял тон. Това е философия за този, който разбира. Никой от вас не обича да се понижава. Всеки от вас обича да се повишава. Нека да понижат някого, да му сложат един *бемол* – как ще го преживее? Имаш *до*, аз го слагам *до диез*, на нека да ти сложат един *бемол*, да те понижат от чин капитан, да те разжалват. В музиката и повишават, и понижават. И като влезеш в музиката, ако не можеш да се повишиш, не можеш и да се понижиш. От понижението излизат минорните гами, от повишението излизат мажорните гами.

Какво са гамите? Няма да ви разказвам. Има специфични работи в музиката и вие трябва да учите, цялата музикална литература е хубаво да познавате. Може да четете, има специални работи, писани от музиканти. Вие ги знаете, много пъти сте ги учили, в много съществувания сте започвали с музиката и сте прекъсвали. Като ви гледа човек, по главите ви може да познае докъде сте стигнали. Начертано е на главата на всеки човек къде е спрял като е учил нещата. Например някои сте започнали с религията и сте спрели. Вашата любов към Бога, центърът на вашето радио за възприемане на Божествените трептения е слаб. Някои хора не са религиозни, понеже имат слабо радио – волтажът и амперажът е слаб.

Религиозен човек е онзи, който има чутки чувства да възприема нещата, най-тънките вибрации и трептения на Любовта. Някои възприемат само грубите чувства. Например ти си гладен, искаш да ядеш – то е грубо чувство. По какво се отличават грубите чувства? По това, че хората веднага се сърдят; където има сръдня, чувствата са груби. Имате диагноза: щом сръдната намалява, това показва, че влизате в областта, където чувствата са по-благородни. Където сръдната изчезва, чувствата са благородни. Увеличава ли се благородството, сръдната изчезва. Сръдня има и в личните чувства. Човек има ли достойнство, не можеш една дума да му кажеш; и да му кажеш, не може да я възприеме. Срещал съм хора, на които преди 20 години им е казана една обидна дума и не могат да я забравят.

Вие казвате, че някой е религиозен човек. По какво познавате религиозните хора? Казвате на някого, че не е певец. По какво познавате това? Аз съм слушал големи певци, които не пеят, а крякат. Казват за такъв певец, че е отличен – певец е той, но аз наричам това „кокошо крякане“. Пеенето е една тайна на живота. Ако вие пеете, а не можете да измените своето състояние, това не е истинско пеене. Пеене е, когато нараните ръката си и изпеете една малка песен, ръката ви веднага да оздравее. Пеенето лекува. За да познаете дали пеете хубаво, започнете да пеете, като се нараните. Ударите ли се някъде, започнете да пеете *Бог е Любов*. Ако болката престане като свършите песента, значи хубаво пеете, знаете да пеете. Това рядко се случва, това е практическата страна на музиката.

Сега аз ви говоря за едно нараняване на чувствата, но и физическо нараняване може да стане. Има индуси, факири, които правят такива опити: човекът прави разрез, слага си ръката върху раната, концентрира си ума и след 10–15 минути раната е заздравяла; разрязва си корема и след половин час, като погледнеш, раната заздравяла. Как могат това? Има закони – който ги знае, който е майстор, може; който не ги знае, мъчно е.

Понеже сега сте в едно училище, трябва да се учите. Някои от вас казват, че са стари. Под думата *стар* разбирам

учен човек. Който е млад, сега постъпва в училището. Ако старият учи по две-три години във всеки клас в училището, защо му е тази старост? И когато най-после завърши прогимназия, след като е станал на 50, 60, 70 години, няма ли да бъде смешно? Представете си един човек, който е на 70 години, но още не е завършил прогимназия. Той казва: „Остарях“ – от какво е остарял? Остарял е от леност, от мързел.

Сега разбирайте право. По някой път аз оценявам хората дотолкова, доколкото могат да пеят. Пее някой, дава си тон със своя камертон, а аз сравнявам – вадя моя камертон, удрям и проверявам. (*Учителя поставя двата си пръста, показалеца и средния, във вид на камертон.*) Неговият камертон може да се измени, но моят не може да се измени. Моят камертон може да се измени, ако имам известна тревога в ума си, в чувствата си, в постъпките си. Тези две страни на камертона (пръстите) са много чувствителни – едната е положителна, другата е отрицателна. Следователно между двете страни, положителната и отрицателната, може да се яви едно музикално трептене. Ако и двете страни са отрицателни, никакъв музикален тон не може да се яви.

Следователно вие не можете да разберете защо Господ е създал добрите и злите хора на Земята. Ето философията: на Земята добрите и лошите хора са камертон. Между един лош и един добър човек се явява музикален тон. Между един лош и един добър човек може да се яви едно добро дело. Ако добрият човек заема положителната страна, тогава се раждат добрите дела. Ако лошият стане положителен, пък добрият отрицателен, тогава се раждат добрите постъпки. Това е закон. Защо е така? Ако не искате да е така, от вас зависи да не е така. В даден случай казвате: „Аз съм лош човек“. Ако сте лош, значи вашето сърце е взело надмощие, казано в смисъл, че вашият нисш ум е взел надмощие. Ако сте добър, вашият висш ум е взел надмощие. Понякога вие слушате своя висш ум, а понякога – своя нисш ум.

Поглеждате дрехите си и казвате: „Какво съм се одърпал“ – възмущавате се. Кое е по-хубаво: добрият човек да бъде добре облечен, или да не бъде добре облечен? Представете си, че са облекли хубаво някого, накитили са го с пръс-

тени, с огърлица, с диаманти, но са го сложили на носилка, да го носят за последен ден, да го изпратят от този свят. Или представете си, че същия човек не е хубаво облечен, няма диаманти, пръстени, огърлици, но е жив. Кое е похубаво? Тези скъпоценности са хубави, но трябва да имате един пръстен, който да внесе живот. Къде е погрешката на умрелия? И защо слагат пръстен на човек, който умира, защо го обличат добре? Той казва: „Който може да върне живота ми, всички тези пръстени, скъпоценности, дрехи ще му ги дам, те ще бъдат за него“. Затова го обличат хубаво, но го заравят. Най-после хората взимат пръстените, защото дрехите изгниват, но накитите остават, без да възвърнат живота.

Та казвам: вие искате известни пръстени – искате известни добродетели, искате да пеете хубаво, искате известно богатство. Но питам сега: с какво ще замените вашето богатство? Богатството в света трябва да има един орган. Има неща, които трябва да предшестват богатството. Например аз искам да стана отличен певец. За да стана певец, трябва да имам ларинкс – без него идеята не може да се реализира; най-първо трябва да разчитам на своя ларинкс, на своето гърло. След като имам този орган, трябва да разчитам на своята мисъл, трябва да разчитам на своите чувства, трябва да разчитам на своята воля, за да дам три направления на тона, да го осмисля, да му дам известно направление.

Вие искате да бъдете добродетелен човек – с какво? По същия начин искате да бъдете и набожен – с какво ще бъдете набожен? Трябва да знаете да пеете на онзи, когото обичате. Ако знаете да му пеете, той отдалече ще ви слуша. Трябва да знаете да говорите на онзи, когото обичате, трябва да знаете да му наотвите, за да яде. Трябва да имате нещо, с което да занимавате онзи, когото обичате.

Сега искате да знаете дали Господ ви обича. Вие поставяте обичта на крива почва. Цялата Вселена Бог е създал заради нас – това е доказателство, че ни обича. Той е създал всичкия този свят за нас, а ти седиш и мислиш дали Господ те обича и дали специфично този свят е създаден за тебе. Всички хора мислят за кого е създал Господ света. За

човека го е създал. – „За мен ли?“ – „Да, за теб.“ Друг казва: „И за мен го е създал“. Отговорът на въпроса за кого е създаден светът зависи от разбирането на хората. Двама певци излизат един след друг да пеят. Аз имам една рана. За мен добър певец е този, който щом запее, раната на ръката ми да заздравее. Единият певец започва да пее и ако раната ми заздравее, значи е добър певец. И другият е добър певец, но раната ми не заздравява. Едното пеене, при което раната не заздравява, е обикновено; другото пеене, при което раната заздравява, е необикновено, или Божествено.

По някой път се съберете и се скарате. Скарат се две сестри – има причини за това. Едната има обувки от свинска кожа, а другата – от камилска кожа. Едната казва: „Ти носиш свински обувки“, а другата: „Ти носиш камилски обувки“. Карат се, че едната носи свински обувки, а другата – камилски. Между вас това го няма, за свински и камилски обувки вие не се карате, аз говоря така само за изяснение. Питам: какво са виновни свинските и камилските обувки?

В обувките от свинска кожа има нещо хубаво, меко. Взимаме свинята като символ – човек не трябва да бъде като нея. Свинята е много флегматична, ляга в тинята и грухти, и рови – много обича живота. По характер не е нервна, не е много сприхава, има самообладание. Муцуната ѝ е остра – това показва, че има интелигентност. Тя употребява интелигентността си за своя изгода. Погрешката на свинята е в това, че рови, където трябва и където не трябва. Като влезе в някоя градина, има желание да помогне и казва: „Да копая“ – копае, копае, разкопае всичко наоколо и затова я бият.

Ако пък вие пътувате с камила в пустинята, щом камилата усети, че идва някакъв ураган, забива нос в пясъка и не можете да я мръднете; ляга и казва: „Ни крачка напред“. Камилата познава, че времето ще се развали. Който не разбира, може да я бие, но тя забива носа си в пясъка, пази се.

Значи, ако носиш свински обувки, не ори, където не трябва, не говори, където не трябва, не мисли, където не трябва, не се гневи, където не трябва. Ако аз нося свински обувки и ме попитат: „Защо носиш тези обувки?“, ще кажа:

„За да не ора, да не се гневя, където не трябва, затова нося тези свински обувки. Искам да се избавя от някои погрешки“. Ако нося камилски обувки, ще кажа: „Аз нося тези обувки, за да не лягам, където не трябва, и да не вървя, където не трябва“. Това са символи. Човек трябва да знае да примирява противоречията в живота.

Сега да дойдем до друг въпрос. Две сестри все спорят. Вместо да спорят, нека да изпеят една песен, един дует. Понякога едната е сопран, другата е алт. Да започнат – нека изпеят един дует; ако не е дует, на един глас да пеят. Ако горчивото чувство е изчезнало след като изпеят песента, и двете са пели правилно. Човек, който не пее, прилича на един тъпан, който е насипан с много прах. Отличен тъпан, кожата е първокласна, обръчът наоколо е направен от скъпоценен материал, но е натрупан с прах. Да го измиеш с вода – не става, ще се развали. Тогава ще го окачиш на врата и като започнеш да удриш, всичкият прах ще изскочи. Понеже има две страни – две кожи, едната от които е положителна, а другата е отрицателна, затова хубав звук може да се получи. Като биеш тъпана, всичкият прах, който е по него, ще изскочи – с микроскоп да го гледаш, няма да намериш нито пращец. Понеже в музиката тъпанът е сложен на работа, всичките пращинки се махат.

Понякога някои християни заприличват на стоящи тъпани – отгоре са покрити с прах и като ги бутнеш, оцапваш си пръстите. Няма какво да ги миеш, миенето не е от най-добрите начини за чистене. Човек в специфични случаи може да се мие само. Понякога като удариш с палката, прахът се маха. Ако миеш тъпана, кожата може да се развали.

Виждам, че от някоя мина излизат почернели работници – те вземат сапун и мият черното. Казвам: „Този сапун тук си е на мястото, измива черното“. Виждам и някоя дама – тя не е ходила в рудника, лицето ѝ е бяло, но като вземе сапун, трие, трие. „Ето – казвам – една дама, която не знае как да употребява своите свински обувки, една дама, която не знае как да употребява своите камилски обувки.“ Щом не си влязъл в рудника, на теб не ти трябва такова миене, трябва ти само малко вода, само да се понаплискаш – нищо

повече, никакъв сапун. Ако си се окалял, сложи сапун колкото искаш. Ако не си се окалял, никакъв сапун не слагай – той ще измие най-хубавото от лицето ти. Много хора си покваряват лицето. Понякога се покварява вратата. Някое ново верую дойде, аз го наричам „нов сапун“, и ти го вземаш, пръскаш го по лицето си, по ума си – искаш да знаеш каква философия има, искаш да го разбереш. Никаква философия няма. В какво седи новото верую?

Казвате за някого: „Отличен ясновидец, вижда всички неща“. Преди 50–60 години във Варненско се явява една гледачка с охлюв, голям морски охлюв, та се събира цялата Варненска кааза, да ѝ гледа. Каквото кажела гледачката, всичко ставало. След като гледала дълго време, разбойници ѝ обрили цялото богатство. Тя всичко предсказвала, но не могла да предвиди кога ще я оберат разбойниците. Питам: един гадател, който гледа и разгадава бъдещето на хората и постоянно греша, гадател ли е? Като не знае, ще го оберат. При всяка грешка ясновидецът е обран. Ти ще гледаш на хората, ще предсказваш, ще събереш малко пари, но ще те оберат. Тъкмо си оправиш малко работите, дойде същото лошо положение. Тогава ще отгадаеш, тогава ще дойдат разбойниците и ще те оберат.

Някои от вас приемат, че има дявол, а някои не приемат, че има дявол. Някои приемат, че има Господ; някои приемат, че няма Господ. По-лесно може да ми кажете по какво се познава дяволът, понеже сте по-добре опознати с него. Където съм ходил, все съм виждал картички, от дявола писани. Не съм срещал човек в България, който да няма любовно писмо от дявола. По какво се отличава човек, който е запознат с дявола?

Гледам, една дама разговаря с двама кавалери – спирам се, интересувам се от този разговор. Тя, като говори на единия, с едното си око намигне на другия и му даде знак с пръсти, че да го позанимае малко: „После ще го отпратя и ще остана с теб“. Дамата говори с първия, вторият седи спокоен – тя мърда с пръсти, дава му знак. Казвам: това са ишарети на дявола. Дяволът казва: „Първо ще се занимая с

този, после с теб“. Онзи, вторият кавалер, мисли, че дамата него обича, но тя и двамата лъже. Само че първият е будала, него го лъже по-грубо, втория го лъже по-деликатно, а той седи и мисли какъв простак е онзи. Ти ще говориш с нея и тя ще те сложи на динена кора.

Сега моето положение какво е? Вие може да ме попитате: „Ти как попадна там, да видиш и двамата?“. Тази жена ми е длъжница, има да ми дава. Гледам, че се е разположила. И тримата имат да ми дават и аз отивам да си взема даденото. Като отивам, не искам да нарушавам етикета. Казвам: „Аз се радвам, че са седнали да ядат и пият. Позабогатели са, има какво да ми платят“. И наблюдавам. Тази дама се обръща към мен и ми дава знак да мълча; и на мен дава иشارет. Аз седя, поглеждам единия, поглеждам другия. Тя казва на единия, че ще му даде път, пък на мен дава знак да мълча, вдига пръсти нагоре и казва: „Един Господ има, да не ме издадеш“.

Аз се уча от това положение. На мен тя казва истината: „Какво да ги правя тези мъже неразбрани? И този е неразбран, и онзи е неразбран. Влюбили са се в мен тези простаци – и двамата, както виждаш. И те ти дължат, и аз ти дължа. Ще оправим света! Нищо няма да оправим, съвсем сме загазили, но да мълчиш“. Това е моето тълкуване. Аз стоя така отделен настрана, сядам на един стол, не обръщам внимание. Гледам, тя изпраща единия, после другия, най-после идва при мен и си плаща. – „Ще ме извините, толкова време ви забавих.“ Другите двама, на които им даде път, нищо не плащат.

Питам: кои са добрите хора в света? Всякога вие осъждате тази млада жена – казвате: „Тя много ги играе“. Много ги играе, ама си плаща дълговете. Другите двама, изиграните, които тя разиграва, минават и единия, и другия, и казват: „Не му е времето сега за плащане“.

Та в света по някой път вас може да ви занимава дяволът. Той прилича на една хубава дама, която ви занимава. При това Господ седи там и гледа. Господ е хванал дявола. Вие какво трябва да кажете на дявола? Той няма да се хване, вие трябва да го хванете. Не да го хокате, той не обича да

го хокате – ще си намерите беля на главата, ако го обидите. Вие често си позволявате да хокате дявола, но пазете се. Виждали ли сте някой дявол да ви каже горчива дума? Той може да ви излъже, може да ви каже всичко, но нито една горчива дума не казва. Дяволът отвътре може да ви предаде какви ли не думи, но пак не може да го хванете и ви казва: „Тази мисъл е твоя, не е моя“. Никой не може да каже, че нещо е негово. Той разбира Божия закон. На Земята вие, които не разбирате закона, се оплитате в противоречията на живота.

Сега да дойдем до ново положение. Вие трябва да оставите обикновените работи в живота. Има нещо, с което трябва да се занимавате. Това, че свинята рови в градината на някой градинар, е нейна работа. Градинарят няма какво да ѝ се сърди, но трябва да има една хубаво заградена градина. Свинята е свиня, тя има свое естество. По някой път тя служи като емблема. Ние се спираме и държим тази свиня в ума си. Казвате: „Той има свински характер“. Не дръжте такава идея в главата си. Винаги дръжте свинята като емблема с това, че върши работи, които не са намясто, че рови там, където трябва и където не трябва. Свинете в първобитното състояние са допринесли много. Като са ровили, хиляди и милиони семена са заровили, без да искат, и после много семена са изникнали, много дървета са израснали.

Има една съществена страна вътре в човешкия живот. Съществената страна, това е Любовта, която внася мир в човешкото сърце. Този мир е необходим за продължението на живота. Вие не можете да продължите вашия живот, не можете да подобрите вашето здраве без този мир. То е приложение на нещата. Казват: „Трябва да имаме вярване“. Може да имате известни вярвания, това е хубаво. Има теоретични работи в света, те са от друг характер. Но казвам: Любовта чрез мира ще внесе условия за онова вътрешно подобрение, което е необходимо сега.

Мнозина от вас искате да имате пари, да бъдете богати. Човек, който няма любов, който няма здраве, не може да бъде богат. Всички богати хора са здрави и здравите са богати. За да бъдете богати, трябва да бъдете здрави, при

това трябва да имате любов в себе си, всеки ден да ставате рано, за да работите. И да е учен, човек трябва да работи, да изследва нещата, не само да цитира, че някой казал така и така. Може да цитирате какво е казал апостол Павел – много хубаво, но апостол Павел е бил човек, който много е залягал, много е учил. И всички сега трябва да учите.

Аз гледам: понякога вие цитирате някои примери, които аз съм дал, но никога не сте се спрели върху един от тях, да намерите точното му приложение. Дал съм един пример за кроткия човек. По какво се отличава кроткият човек? Писанието казва, че кротките ще наследят Земята. Значи само кротките хора ще наследят материалните работи. В тях няма движение, те са устойчиви, нещата в тях може да израснат. Простият човек прилича на почва, върху която всичко може да расте. Той не е подвижна почва – върху подвижна почва нищо не може да стане. В него няма пертурбации, в него всички неща стават наредено, точно, устойчиво. В него нещата не стават безразборно. Красотата е едно качество в човека, което се е придобило от няколко способности, които едновременно работят. Красотата е един резултат. За да бъде човек кротък, то е резултат, то е наследствено качество, то е уравновесяване на неговия ум и на неговото сърце.

Това, за което ви говоря, е толкова широко, че много пъти вие се оплитате. Казвате: „Трябва да бъдем съвършени“. Съвършенството е една велика цел. Човек, в градежа на своето развитие, расте и върви към съвършенството. Той сега не може да бъде съвършен. Някои изискват от мен при всички условия да бъда кротък, отстъпчив, но човек не може всякога да отстъпва. При какви условия може да се яви съвършенство? Трябва ли един човек, който е излязъл от болница, да лежи на кревата и да му слутуват? Какво ще седи? Щом оздравее, престъпление е да седи на кревата. Щом оздравеете, не трябва да се страхувате от света. Светът е едно възпитателно училище. Щом се случи някое страдание, вие се уплашите. По някой път се оплаквате, че не ви обичат. Защо трябва да ви обичат? Ако ви обичат, трябва да се спрете, не можете да учите.

Представете си, че сте една млада мома и учите в гимназия. Имате 5–6 ухажора, на които не сте дали повод, но постоянно имате любовни писма от тях, пишат ви, че без вас не могат да живеят, за много работи ви пишат. Ако решите да четете писмата, ще си загубите времето. Младата мома ще напише следното писмо: „Господине, не си губете времето. Аз няма да се занимавам с тези работи. Аз съм още млада, на 15–16 години. Вие сте попаднали на крива посока“. За нея важното е да учи, няма нужда да пише любовни писма, пък и не знае как да ги пише. Човек има право да пише любовни писма, когато е завършил училище, когато е станал съвършен. Като завършите училище и станете съвършени, тогава имате право да пишете любовни писма. Сега не си губете времето, не губете и времето на другите.

Някой ви пише: „Аз ви обичам, без вас не мога да живея“. — „Там е белята, че без мен не можете да живеете. Аз без вас мога да живея. Че вие не можете да живеете без мен, то е лъжа. Вие сте роден без мен, а казвате, че без мен не можете да живеете. Когато се раждахте, аз не бях при вас. Вие сте роден преди мен, а казвате, че без мен не можете да живеете.“ Тъй ще му пишете вие, това е практическото приложение.

Аз съм момата и казвам: „Вие казвате, че без мен не можете да живеете. Много добре. Виждам, че сте малко ленив, не се учите. Ще тръгнете на училище и ще се учите. Ще питам вашите учители дали се учите. Ако се учите, любовта ви е намясто“. Ако се стегне този синко майчин, добре. Така ще го сложа наясно. Как тъй ще ми казва да се обичаме! Хубаво е да се целунем, да се прегърнем – всички тези работи са хубави, не ги отричам. Всяка целувка е обяд, всяко прегръщане е даване пари назаем – хубави работи са, не са лоши.

Любовта не седи в целувки, любовта не седи в прегръдки. Любовта е нещо велико. Не смесвайте любовта с целувките. Целувките развалят любовта; и прегръдките развалят любовта. Аз зная това, правил съм опити – няма изключение. Целуни болния! Намясто е тази целувка. Прегърни болния! Намясто е и това. Прегръщането на здравия и целу-

ването на здравия не е намясто. Ако е болен човек, може да го целунете, ако е здрав – никога. Здрав човек не целувайте. Някой иска да се ожени, за да целува жена си. Той може да я целува, колкото иска, аз не говоря за тях. Аз говоря за свободните хора. Ти си слуга и господарят ти те кара на работа. Господарят иска да те целуне – нека те целуне; иска да те прегърне – нека да те прегърне. Като целуне, ще плати; като прегърне, ще плати. Ако плаща, неговата целувка и неговата прегръдка са намясто. Щом целува и нищо не дава, щом прегръща и нищо не плаща, неговата целувка и неговата прегръдка не са намясто. Това е философия.

За да разбираш човешкото естество, Божествената истина трябва да влезе в твоя ум, за да го осветли, да влезе в твоето сърце, за да го облагороди. Някой човек влиза като клин между Бога и теб, иска да те целуне. Разбирайте в какъв смисъл взимам целувката. Целувката взимам като завършен акт. Искаш да направиш едно добро, искаш да съживиш един умрял човек с целувка. Казвам: „Ще чакаш да го занесат на гроба. По пътя ти не се смущавай. На гроба ще направиш опита, доброто там го направи“. Вие в себе си се безпокоите за Божията любов. Казвате: „Бог не ме обича и хората не ме обичат“. И все се самоосъждате.

Казвам: в това положение, в което се намирате, не трябва да целувате никого. Ето аз какво разбирам: когато вашите ръце са нечисти, не пипайте чистите дрехи на когото и да е; нямате лошо желание, но всякога ще оставите едно петно. Когато искате да пипнете плата, измийте си ръцете, за да не оставите петно. Ако вие целунете някого и в ума му остане едно лошо възпоменание от тази целувка, значи тя е нечиста. Аз в широк смисъл взимам тази постъпка. Някои вярващи и всички ученици ще бъдете подложени на изпитание.

Идва някоя сестра и ти казва: „Дай ми сто лева назаем“. То е една целувка. Даваш ѝ сто лева и тя казва, че след един месец ще ги върне. Минава месец – не връща, минават два три – не връща нищо, не държи на думата си. Тя трябва да дойде и да каже: „Ще ме извиниш“. Но да говори пак истината, не да прави долапи и да ги замазва. Да каже: „Ще ме

извиниш, след един месец ще върна парите“, да каже причините, защо не е устояла на думата си, да не гледа да позалъже, да не говори това, което не е. Винаги трябва да имате правилно отношение. Казвам: ако между вас не могат да се образуват тези искрени отношения, които Бог изисква, тогава къде е погрешката на човека и за какво верую може да се говори?

Прогресът на нашата душа е в това, доколко ние можем да изразим онова съвършенство, което се изисква от нас. Трябва да знаем да пеем хубаво. Има стари сестри, които по някой път пеят по-хубаво от младите сестри, пък някой път младите сестри пеят по-хубаво от старите сестри. В едно общество, в което има повече пеене, има по-малко крамоли. Където пеенето престане, крамолите са по-големи. Но пеенето има външна и вътрешна страна. Постоянно поддържайте пеенето. Ако не можете да поддържате външното пеене, поддържайте вътрешното пеене. Ако не можете да поддържате външните добродетели, поддържайте вътрешните добродетели.

Някой човек е направил услуги на хиляда души, на един милион души. Хубаво е да се подражава на такива хора. Във всички вас трябва да има желание да правите добро. Доброто не е само материално. Материалното добро е последното, което може да направите. Аз съм изследвал: ако материалните работи не се предшества от едно добро, направено в умствения и в духовния свят, всякога има лоши резултати. Щом дадете пари назаем на някого, непременно ще се влоши положението. Даже и между вярващите е същото. Хората трябва да бъдат много напреднали, за да не дойдат до лоши резултати. Ако хората не са напреднали, трябва да дадете парите по един обикновен път – лицето да не знае кой ги е дал; щом знае, ще стане някакъв скандал.

Тогава как ще се разреши въпросът, когато един ученик в една Божествена школа изпадне в трудно положение? Той не трябва да проси. Той ще мълчи. Онези ученици съзнават и казват: „Той има нужда“. Те предвиждат и уреждат неговите работи, без той да знае. Искан ли той да работи, той да

иска, да се моли, че това няма, онова няма, работата ще се влоши.

Вие казвате: „Това Братство нищо не струва“. Аз съм слушал братя и сестри да казват: „В това Братство не си струва да си губиш времето“. Когато в един ден се родихте ти и след теб още 4–5 братя и 4–5 сестри, за какво се родихте? Те да ти помагат и да работят за теб, пък ти да бъдеш като инвалид ли? В какво седи това Братство? То съществува в кръвта ти. Вие всички имате отношения, зависими сте един от друг. Ти с братята си ще работиш заедно, с тях ще бъдеш и ще участваш във всички техни начинания. Щом си брат, ти имаш привилегия. Щом си брат, ти имаш нужда от братята. Като влезеш при тях, кесията ти трябва да е пълна, да си богат, да даваш.

Онзи, който не дава, никакъв брат не е. Онзи, който е влязъл в Братството и очаква само да му дават, никакъв брат не е – той е слуга, работник, надничар. Брат е онзи, който, като влезе, има какво да даде. И братята ще го даруват. Между братята има не подаяние, а даруване. Дарби има – Бог дава дарбите. Между братята има дарение – не подаяние, но дарение. Сега ще минете и ще оставите подаянието, ще го оставите за слугите. Вие ще дойдете до закона на дарението. (*– Ами цигулката?*) И за цигулката има време, ако се съберете утре сутринта. Как искате, на екскурзия ли да идем, или тук да останем? (*– На екскурзия.*)

Ако бяхте ме послушали, всичко щеше да бъде по-хубаво. Аз толкова години съм говорил, но малцина съм намерил, които слушат. Вие всякога поставяте нещата на крива почва и така разсъждавате. Всякога съм ви учил: нещата трябва да се проверят. Не разсъждавайте върху неща, които не сте опитвали. Опитайте нещата един път, два пъти и след това си дайте мнението. Всяко нещо, което правя, години наред съм го опитвал. Казвате: „Не може ли по друг начин?“. И по друг начин може. Аз зная вече: нещата по много начини могат да станат, но аз съм избрал почти най-лесния път, по който може да минете. В дадения случай най-лесният път е този. Има и по-прави пътища, и по-лесни начини, но те са много скъпи, големи разноски има в тях.

Например някой иска да знае колко аз зная. Много работи зная, но постепенно се освобождавам от това знание. Знанието е товар. Аз, за да си почина, се освобождавам от своето знание, от този тежък товар. Когато човек започне да мисли на физическото поле, че много знае, той се уморява. Зная нещо: доколко аз обичам хората. Но доколко те ме обичат, не зная. Аз зная колко ги обичам; колко те ме обичат, то е техен въпрос. В този въпрос никога не се ровя, не мисля колко ме обичат. Ако мислят като мен, ще обичат както аз ги обичам; ако не мислят така, ще обичат според своето разбиране. Има едно Божествено разбиране, където интересите са еднакви. Един учител ще предаде една лекция. Никой не може да я предаде свършено точно като него. В дадения случай някой казва: „Всеки не може да даде една лекция“. Например имате една силна струя електричество – вие не можете да го предадете по една слаба жица. Или имате една голяма река – не можете да я прекарате през една малка, тясна тръба; изисква се голяма тръба, но сега някои хора мислят, че могат да прекарат водата през тясната тръба.

Когато се говори за Божията любов, трябва една обширна душа. Не е така лесно да се говори за Божията любов. Любовта не е лесно нещо. Аз се пазя, когато говоря за Божията любов. Понякога и за моето тяло е опасна. Говоря с голямо предпазване, да не предизвиквам такава грамадна енергия. Ще дойде тази енергия. Това, което аз предизвиквам, трябва да го предам на хората. Това, което говоря, трябва да го правя.

Ако аз говоря едно, а върша друго, тогава ще създам цяло нещастие върху себе си. Всички нещастия произтичат от онова, което говорим, но не вършим. Всяко нещо, което говорите, поне отчасти да го правите. То е правилно изтичане. Което вършим, то е изтичане. Ако престанете да вършите, ще се подпушите. Ако вършите, идвате вече в една област, в една опасна школа, където трябва да съберем нещата, трябва да ги поставим на опит и да направим всичко, което може да се направи. Има опити, които в даден случай

може да се направят; има неща, които в даден случай не може да се опитват, за в бъдеще са възможни.

Бъдете творители, носители на Божията любов, колкото и малко да се проявява. Вие давайте път на най-доброто у вас, за да дойде Божественото здраве и Божествената светлина. Когато аз ви казвам някои работи, не ги подлагайте на критика, оставете нещата да се изяснят сами по себе си. Като посетите нещо, очаквате да поникне. Щом поникне, ще знаете как да изследвате. Ако не поникват нещата във вас, няма какво да изследвате. Щом поникват нещата и като поникнат, ще дадат плод и по плода ще ги познаете. Казва Писанието: „По плода ще ги познаете, от делата ще ги познаете“.

Понеже ви изяснявам Божествени работи, затова ще имате търпение. Аз не ви изнасям теории. Мога да ви скроя куп теории. Моите кроени теории ги оставям за себе си. Онези теории, които аз не съм скроил – Божествените, тях ви ги предавам; не ги кройте и вие. Като дойде Божествената идея, не я кройте и вие. Всяка Божествена идея предавам в най-подходящата форма, която намеря. Не ѝ слагам царски дрехи, корона, но ѝ слагам много проста форма, стига тази форма да е по-естествена.

Аз няма да употребя израза *аз ви любя* или израза *аз ви обичам*. Казвам: „Имам едно малко разположение към вас“. На когото кажа, че имам малко разположение, моето малко разположение към когото и да е има повече цена, отколкото любовта на целия свят, събрана вкупом. Към този човек аз имам малка симпатия, но за цялата вечност му желая доброто, желая му да живее в любовта, да разбира истината, да е свободен човек.

Най-първо желая да стане един свободен човек, да има едно вътрешно разбиране, да се освободи. Той, като ме гледа, се страхува какво ще кажа. Не е лошо, нека се страхува, но един ден искам да провери нещата как седят. Един ден двамата ще ходим рамо до рамо и той ще провери нещата. Аз опитвам нещата – и той ще ги опита, както аз ги опитвам. Ще опитате нещата един ден. Трябва да ги опитате.

Бог казва: „Опитайте Ме и вижте, че съм благ“. Всичко седи в това, да опитаме и да намерим, че Господ е благ.

Когато кажа аз, разбирам Божественото, което опитвам в себе си. За него аз имам само едно мнение. Искам всички вие да имате за него едно мнение. За вашите работи може да имате мнения, колкото искате. Щом дойде Божественото, да имате само едно мнение – така разбирам. Аз за Божественото имам само едно мнение, пък вие имате десет мнения.

Слушам някои да казват: „Той, Учителя, не разбира тези работи“. Например аз не разбирам да правя обувки, но за мен три часа са достатъчни, за да стана първокласен обувчар. Аз не съм рисуващ (много пъти съм се опитвал), но три седмици са ми достатъчни, за да стана първокласен художник. Не искам да стана първокласен художник, понеже ще затъмня другите художници около себе си и те ще станат нещастни – отказвам се. Стигат ми шест месеца, за да стана първокласен цигулар виртуоз – понеже ще затъмня другите цигулари, не искам. Аз много се радвам, когато дойде някой виртуоз – като че съм аз, така ми е приятно. Някой казва: „Да можех и аз да стана такъв виртуоз“. За мен десет месеца стигат, за да стана такъв виртуоз.

Казвам: сега не се безпокойте, има толкова пътища, толкова възможности, които Бог е дал на разположение. Разбирайте Божиите пътища и се радвайте на добрия успех на добрите хора. На добрия успех на всички добри хора се радвайте, за да се радват и те един ден на вашия успех. Трябва да се радвате на добрия успех, откъдето и да идва той.

Отче наш

35. лекция, 5 юни 1935 г., София, Изгрев

ПРАВ И КРИВ ПЪТ

Добрата молитва

Имате ли някаква зададена тема? Каква беше темата, върху която говорих миналия път?

Представям си, че вие сте били на морския бряг. Каквото сте писали, морските вълни са го заличили и трябва отново да се пише. Малко хора има, които живеят с настоящето. Повечето от хората живеят със своето минало, с възпоменанията си, със своите религиозни вярвания, говорят как са живели едно време светиите, героите. Бъдещите поколения за нас ще говорят. Не зная с какво ще се похвалят бъдещото поколение – дали със сегашните изобретения, фабрики, топове, с големите здания. Това са съвсем външни неща. Такива големи здания са оставили египтяните – техните пирамиди. Имаме представа за египетската култура. Всички минали култури все са оставили следи: асирийците са оставили нещо, вавилонците са оставили, предпотопните хора са оставили.

Задава се днес въпросът: какво нещо е животът? Съвременната наука иска да определи какво нещо е животът, но не може да го определи. Съвременният човек не може да има една ясна представа за живота. Например вие искате да бъдете здрави, да бъдете щастливи, да бъдете силни, да имате обществено положение. По-напредналите хора мислят къде ще идат след като умрат – разбират смъртта като едно състояние, което трябва да претърпят. Има много състояния, които ние не можем да си представим.

Младият никога не може да си представи какво е състоянието на стария; младият не вижда, че и той отива в същата посока, и той остарява. Здравият върви по един път и приготвя условията на болестта, но не вижда това. Усеща някой път малка болка в ухото, някой път на носа се появява фуска, но той казва: „Няма нищо“. И най-малката фуска

е признак, че има условия за болезнено състояние. Може да мине месец, два, година, десет години – ще се яви някоя болест. Или в живота се явява една мрачна мисъл или едно мрачно чувство – то е пак признак на едно болезнено състояние, което предстои за в бъдеще.

Някой българин, като иде в Америка, хваща го носталгия за България – не за хората, но за цялата обкръжаваща среда. Не може да се справи с новите условия, при които се намира, и му се иска да се върне. Носталгия имат не само българите. Има една статистика, която показва, че много студенти, като отидат в чужда страна, не завършват нито колеж, нито университет по причина на носталгията. Иде човек в някой град, хване го носталгия и се върне у дома – мнозина така са се завръщали. И вас по някой път ви хваща носталгия. Искате да влезете в Духовния свят, хване ви носталгия и казвате: „Я да се върнем пак в нашето отечество“. Вследствие на носталгията вие не можете да свършите това нещо. Обичате само това място, където сте живели. Там, като погледнете къщата си, вече сте ориентирани, като че тя представлява целия свят. Казвате: „Не ми трябва да ходя по света, да се скитам“. Но представете си, че става война и цялото село изгаря, всички хора се пръскат, изгонват ви, никой не може да се върне в селото, и вие също – какво ще правите с тази носталгия?

Ловците намират, че и зайците даже са култивирани. Има един прогрес в съвременните зайци – станали са по-умни от едновременните. Сега статистиката какво казва? В какво именно съвременните зайци са по-умни от едновременните? Статистиката казва, че като извадят един заек от леговището му, след 10–15 минути той се връща на същото място. Тогава ловците седят и го чакат, те знаят, че ще се върне след 10–15 минути. Копоят го изкарва, а ловците седят и чакат с пушките. След двадесет минути заекът от носталгия се връща на същото място. Сегашните зайци, като ги изкарат от тяхното място, бягат надалече – на 10, 15, 20 километра. Цял ден да чакате, няма да се върнат. Те са дошли до това състояние да знаят, че ако се върнат на същото място, очаква ги смърт, а ако напуснат своето отечество, ще спасят кожата си.

Та казвам: понеже условията на живота са станали така лоши, всеки един от вас го очаква смърт, ако се върне на същото място, откъдето е излязъл. Зайците вече прогреси-раха, те се убедиха, че е опасно да се връщат пак на същото място, а хората ще се върнат. Сега да преведем. Трябва да имате една ясна представа и за живота, и за всяко явление; животът трябва да се разбира и всяко явление трябва да се разбира.

В живота има три страни. Там, където има живот, има дейтелност, има една външна страна, има движение. Там, където има живот, има не само движение, а и разширение, широта има. Там, където има живот, има и мисъл. Всяко явление е признак на живот. Изгряването на Слънцето е признак на живот, но това явление е от един свят, много по-висок. Да кажем, че вие вървите в тъмна нощ, но виждате – носите свещ и тя е причина да виждате. Зад тази свещ съвременните хора не могат да видят дали има някой кон, някой вол, някое дърво, или някоя птица. Предполагат, че този, който носи свещта, е човек. То е така, но преди да се прояви човекът, рибите носеха свещи на опашките си, в устата си носеха своите свещи. След рибите някои насекоми носеха свещи. Светулките преди човека имаха свещи. По какво се отличава светулката – светне, после загасне, светне, после загасне. Светулката, като върви, защо загасва? Когато светлината се появява и изчезва, това значи, че светулките си говорят. Светулката със светене говори на други светулки и те, като я видят, знаят светулката какво прави. С всяко замижаване и с всяко светване другите светулки знаят какво им се говори. Ние, хората, не знаем. Ако се спра да говорим по-надълго за светулките и рибите, това нищо няма да ви ползва. Имало е причини, за да имат тези свещи.

Но да дойдем до човека. В далечното пространство вие виждате телата, които светят. Там, където има светлина, има живот. Там, където има движение, има живот. Там, където има разширение, има живот. Понякога вие усещате известна теснота. Значи щом вашият живот се разширява, идва живот. Изгряването на Слънцето е далечно явление, което вас лично не ви ползва. Сега може да спорите дали

има, или няма живот на Слънцето, то е друг въпрос. Спорът произтича от вашето незнание, той не разрешава въпроса. Между умните хора няма спор – има разискване, но спор никога няма. Между глупавите хора всякога има спор. Между глупавите хора, които не разбират смисъла на нещата, всякога има състезание, спор, болести, недоразумения. Питате: „Защо е така в живота?“. Във въпроса *защо е такъв животът* няма никаква философия.

За живота аз имам една хубава цигулка. Намирам една много хубава цигулка, оценявам я, давам ѝ доста голяма цена в дадения случай. Ако я вземе един виртуоз, който знае да свири, ще извади нещо хубаво. Ако я вземе друг, който не знае да свири, ако на нея свири един обикновен цигулар, едва ли ще струва сто лева. Даже аз не бих дал и сто лева. Ако свири един първокласен виртуоз, ще струва 50–60 хиляди лева. Според свиреца ще бъде и нейната цена. Питам: разбирането в цигулката ли е? Цигуларят трябва да знае да свири. Един човек трябва да знае да свири и да разбира живота – ако не знае, животът няма смисъл, ако знае, повдига се цената на живота.

Казвате: „Животът е така създаден“. Ние го създаваме с нашите разбирания. Например вие слушате толкова години, че говоря за Бога, но колцина от вас сте готови да пожертвувате всичко заради Бога, за Този Господ, за Който живеете? Привидно казвате, че сте готови. Ако дойде дебелият край, ако дойде едно гонение, както мъчениците са ги гонили, колцина от вас ще са готови да страдат за Господа? Този човек, който умира за една идея, той има идея, има разбиране. Да умре човек не е лошо нещо, но мъчнотията е докато се убеди той, че трябва да умре. Мре ли се за една идея, смъртта не е страшна. Само докато се убеди човек е ужасно – как да остави, да напусне дома си. Изхвърлят ви от вашия дом и носталгията идва.

Да умрете, това значи да дойде онзи ловец – кучето е подире, а той седи с пушката и дебне. Защо трябва да ви гонят? Заекът се пита: „Какво зло съм направил на този, който ме гони?“. Този ловец наскоро се е оженил за млада жена, която иска да има кюрк от заешка кожа. Следовател-

но заради любовта към жена си ловецът тръгва с пушката да гони зайците. Заекът казва: „Защо ме гониш?“. – „Ожених се, жена ми иска кюрк от заешка кожа.“ Иде ловецът с пушката – дан! дан! – десет-двадесет зайци убие и занесе на кюркчията кожите. Тази почтена жена тръгва със заешкия кюрк, казва: „Това са заешки кожи. Аз имам един възлюбен, който ходи с пушката. От любов го направи и аз ги нося заради любовта на мъжа си“.

Сега на тази жена дошло наум да носи кюрк от заешки кожи, но на някоя друга почтена дама дошло наум за лисичи кожи. Поглеждате: мъжът взел пушката и дири не зайци, а лисици – на една лисица тегли куршума, на втора тегли куршума. Лисиците питат: „Защо ни биеш?“. – „Ожених се. Моята почтена любяща иска лисичи кожи.“ И тя тръгва с лисичите кожи. Аз съм виждал дами, които носят такива кожи. Казват: „Моят възлюбен уби лисицата“. Сега не ви привеждам измислени примери. Това са модерни неща, дамите носят кожи на гърбовете си. Сега ги носят, без да са накарали възлюбените си да убиват. Някоя млада мома иска лисичи кожи. Бащата казва: „За ловец не ме бива, да ударя някоя лисица и да донеса кожата ѝ“, но той плаща на други. Ако е възлюбеният, той убива лисиците, ако е бащата, кара другите хора да ги убиват.

Къде е причината за убиването на зайците и лисиците? Някой отива да бие зайци, но причината не е неговата възлюбена – това не е съществената причина. Причината е, че този човек иска заешко месо. Хубаво, но този, който убива лисици, не яде месото им, нали? Господинът, който иска да убива лисици, се нуждае от пари. Търговска работа – може да продаде кожата за 40, 50, 100 лева. Като убие сто лисици и продаде кожите, по 100 лева едната, това прави 10 хиляди лева. Но да се убият сто лисици, не е лесна работа. Това са общи обяснения. Вие в живота гоните и зайци, и лисици. Когато се занимавате с търговия, вие гоните лисици; когато се занимавате с ядене, гоните зайци. Преведете си сами това, което ви казвам.

Казвате: „Искам да зная какво ще бъде моето положение на другия свят, като умра“. Аз съм слушал всички про-

поведници какво казват по този въпрос. Вие в онзи свят ще бъдете облечени в бели дрехи, тъй както мен сте виждали по някой път. В онзи свят ще бъдете в бели дрехи, препасани с един пояс, копринен или златен; обувки няма да имате, боси ще ходите, но краката ви ще бъдат отлични, хубави, чисти; ноктите ви – като диаманти, зъбите ви ще бъдат като порцелан, като бисери. Хубаво, аз съм виждал дами, облечени в бели дрехи и с бисерни зъби. „Ето – казвам, – ангел е слязъл от другия свят.“

А

В

Има три фази на живота. Има една фаза физическа, в която хората се подвизават. Има една духовна фаза, която аз свързвам с разширението на човека. Точката А аз наричам *принцип на живота* – тази точка е една разумна причина. Малка е тя, но от нея изхождат силовите линии, в които нещата се проявяват. Малка е точката, но е разумна, дава подтик за разширение и за проявление. В това движение радиусът, който излиза от центъра, по някой път го наричат *радиране*, а може да се нарече и *закон за оформяне*.

Всеки един принцип, който се поляризира, то е едната страна. Тук имате вече една философия. За да се разбере една философия, трябва да мисли човек. Вие се намирате в едно обикновено състояние: много малко мислите. Малко мислите, понеже се занимавате с дрехи, с ядене, с чистене на вашите къщи, с обществено положение, с речено-казано, с това, кой ще се жени, кой какво е казал, коя е родила дете, кой е умрял. Това са все външни страни, но вие главно с това се занимавате; това е външната, физическата, страна на живота. Всичко, с което сега се занимавате, то е физическата страна на живота. Много сте спали, малко сте яли, не сте добре обути, не сте сресани, нямате легло, нямате пари, нямате обществено положение – това е все физическият свят. Когато и да погледна от вас, вие всички сте погълнати от проявленията на физическия свят.

Говорите за духовност, за Божествено, но физическият свят представлява голяма преграда, която пречи да се из-

дигнете до тези светове, и затова нямате ясно понятие за никой от тях. Някой път се спирате и казвате: „Дали има Господ, или няма? Като умрем, къде ще идем? Тук, тук да си поживеем!“ Може да живеете, но онзи ловец ще дойде и ще ви извади от вашето леговище. И ако се върнете на същото място, очаква ви смърт. Няма някой от вас, когото да не вдигнат – на този ловец ще му чуете гласа. Може би след една година или след две, пет, шест години, но и вие ще попаднете в категорията или на зайците, или на лисиците. Зайците са добрите хора в света, лисиците са лошите хора в света, но и едните, и другите ги гонят.

Има някои религиозни хора, които имат лисичи характер, други имат заешки характер. Заекът има две страни. Вие не сте изучавали хубавата, добрата страна на заека – голямо въображение има той, голям филантроп е, големи идеи има. Ушите му са големи. Заекът е станал причина за идването на магарето. Едно време заекът е кредитирал магарето, затова то е станало по-голямо. Магарето е взело доста от заека. Заекът е професор на магарето, разбирате ли? И там е нещастieto, че професора го гонят с пушка, а ученика, който се е учил при професора, го бият всеки ден. Защо днес се смеят на магарето? Понеже се е учило при заека и филантроп е станало. По какво се отличава магарето от заека? По това, че се е научило да реве.

Когато Христос дойде на Земята, не избра да се качи на кон, но се качи на едно магаре и влезе в Йерусалим. Вие не разбирате дълбоката причина на това, но магарето е емблема на четвъртото посвещение в света. Всеки човек, който трябва да се посвети в някоя тайна, трябва да се качи на едно магаре и да влезе някъде. Или другояче казано: всеки един от вас, който минава през четвъртото посвещение, ще му смачкат фасона, както на магарето. То, където влезе, реве – няма церемонии, вземат дървото и го напердашат. Вие виждате ли как се отнасят с магарето? Трябва да идете във Варненско, да видите как се отнасят с него варненските магарещари.

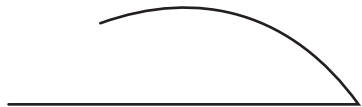
Ако ви нарекат *магаре*, вие се обиждате. Право е да се обиждате. Човек всякога се обижда, когато не заслужава

този епитет. Вие ще се обидите даже ако някой ви каже, че сте доктор по медицина, или ако ви каже, че сте астроном – то е пак обида. Значи слагат ви някой епитет, който не можете да цените. Вие трябва да заслужите епитета. Да се каже на един човек, че е магаре, то е титла, то е четвъртото посвещение. Всеки, който не е минал през четвъртото посвещение, не може да носи името *магаре*. Вие, ако тръгнете от този свят за онзи свят с магаре, ще влезете в Рая; ако сте с кон, ще ви върнат. С магаре ще влезете – Райските врати ще ви отворят. Ако идете без магаре, въпрос е дали ще ви погледнат.

Какво ще кажете за това сега? Ще ви го превода. Ако вие идете от този свят на другия по пътя на унижението, може би ще влезете, но ако вие идете с вашите превзети възгледи – че баща ви бил някакъв, че майка ви, вашите деди, вашият род били светии – тази работа не минава. Светиите във вас трябва да бъдат. Дядо ви, баща ви, майка ви, всички трябва да са влезли във вас – не отвън трябва да ги носите, а в себе си, като украшение. Ако баща ви не може да стане един диамант на вашата глава, ако майка ви не може да стане една огърлица на вашата шия, другият свят няма никакъв смисъл. В онзи свят хората се събират на едно място, а на този свят се разпръсват. Идеята става отвлечена.

Вие понякога питате дали сте прогресирали. Какво разбирате под думата *прогрес*? За да има прогрес, трябва да има движение, трябва да има, в известен смисъл, разширение. Когато вие се движите в движението по права линия, то е животът на физическия свят. В движението с разширение вие имате духовния живот. В движението по права линия и в разширението на човешката мисъл – там е смисълът. Точката, това е най-високото в живота. Това положение – разширението, което се направи, то е духовното. Духовното е крайният предел. Имате емблемата тогава.

Тук се образува буквата *Л* (на *чертежа*). Както виждате, единият крак на тази буква представлява радиусът на един Божествен център. Като обичате, това е буквата *Л* с

един стремеж към физическия свят. Любовта винаги се проявява. Най-първо вие не можете да обичате по-висшето от себе си. Виждате, че в това има един контраст. Питам: Бог, Който създаде света, когато обикна, светът по-велик ли беше от Него, или по-малък?

Аз ви казвам: вие не може да обичате по-големия от вас. Всякога ще обичате по-малкото. Сега вие ще кажете: „А детето като обича майка си, по-голямо ли е?“. То е една лъжлива идея. Бог – по-големият, като създаде света, кого обичаше? Той обичаше човека – по-малкия. Следователно вие, за да обичате хората, трябва да бъдете по-големи. Понякога искате да обичате, понякога искате да ви обичат. За да обичате, трябва да сте по-големи; за да ви обичат, трябва да бъдете по-малки.

Вие нямате ясна представа за любовта. Хората спят, когато говорят за любовта. Имат детински разбирания, казват: „Трябва да се обичаме“. За да ви обичат, трябва да бъдете малък, а за да обичате, трябва да бъдете голям. За да бъдете голям, трябва да имате първата идея на Бога. Бог, като създаде света, обикна малкото. Той обичаше създаденото от Себе Си. Като искате да ви обичат, то е втората идея, то е положението на малкото. В него вече се заражда идеята да обича онова, което го е създало, или да обича онзи, който му е дал условия да се прояви и да живее. Всякога може да обичате онзи човек, който ви дава условия да живеете.

Да ви дам един малък пример. Има един човек, когото не обичате, не можете да го търпите и казвате: „Този човек ми е неприятен, антипатичен ми е“. Вашето положение може да се измени при дадени условия – как? Представете си, че някой ви хваща за гушата. Ще ви удуши, губите съзнание, но в този момент идва човекът, когото не обичате, и хваща за ръката този, който ви души. Той ви освобождава, вие се съживявате и от този момент се изменя разположението ви към него. Вие го считате за спасител и вашето неразположение към него изчезва – защо? Той ви предаде своята идея за любовта. Този, когото не обичате, той проявява любовта. Вие виждате, че сте били в заблуждение, че този човек е антипатичен. Оттам нататък вие не можете да

имате неразположение към него: „Ако не беше той, аз нямаше да имам условия за живот“. Ако вие сте антипатичен някому, дръжте положението да му направите една услуга – кога? Когато го душат. Трябва да се притечете на помощ, да дадете живот.

Като ви говоря тези неща, каква е моята цел, какво имам предвид, кажете ми! Как схващате това, което ви говоря? Аз толкова години говоря за семейния живот във всичките му положения. Някои са разбрали, че трябва да вярвате в едно нещо, други са разбрали, че не трябва да вярвате в друго нещо. Не, аз не съм ви учил това. Някои са ме разбрали, че трябва да се женят, други – че не трябва да се женят. Въпроса за женитбата не съм засягал. За мен женитбата е една земя неизвестна, тя е човешко явление, което и хората не знаят. Няма същество на Земята, което да не е женено. Следователно всички същества, които са слезли от Небето, са излезли женени, нищо повече. Всички същества, които са излезли преди Вечността, излязоха женени и тогава дойдоха тук, на Земята. Всеки от вас е женен.

Чудно е, че сега на някого му е хрумнало да се жени. Ако речете сега да се жените, вие сте закъснели. На ваш език казано, вие сте се оженили отдавна за сродната си душа. Не мислете, че вашето женене е женене. Вашето женене е насилие, нищо повече. Вашето женене е все едно да се качите на магаре, натоварено с кожи – магарето върви, какво ще прави. Този ездач и магарето са женени. Като дойдат тези, женените, магарето отива у дома, а другият е господар и не смее да каже, че е женен за магарето. Има много хора, които не смеят да кажат, че са женени. Оженил се някой за една циганка, за една грозотия и като отидат някъде, крие я в другата стая. Той минава за неженен, казва: „Тя ми е слугиня, прислужва ми“. Тя е магарето долу. Как така той да се е оженил за такава грозна жена?

Аз превеждам. По някой път вие се страхувате да изповядате вашите убеждения – защо? Защото са цигански. Не се женете за тях. Не се женете за това, за което не сте женени. Не се развеждайте с това, за което сте женени. Нищо повече. Вие ще кажете: „Ние имаме известни възгледи“. Ос-

тавете вашите възгледи. Това, което хората са учили досега, го напуснете. Напуснете тези заблуждения, от които са се учили вашите деди и прадеди. Защо дедите и прадедите ви и вие всички сте живели в заблуждение? Хората, откакто са излезли от Рая, всички са в пътя на заблуждението. Тези идеи са временни. Аз може да ви обичам – вие сте ми слуга, плащам ви, докато сте здрав. Утре, като се разболеете, казвам: „Върви си, болен слуга не ми трябва“. Вие сте женен, обичате жена си, докато е млада. Остарее ли, казвате: „Такава грозотия не ми трябва, да си върви“. И жената прави същото. Какво ще ми говорите?

Изследвал съм света, имам своя статистика. На 10 милиона мъже и жени има един честен мъж и една честна жена – това е моята статистика. На 100 милиона вярващи мъже и жени по един се намира, който да обича Бога. От осем хиляди години колко милиарда хора са живели, а Писанието казва в Откровението, че има едва 144 000, които любят Бога. Те са онези, които ходят с Агнето. Агнето в дадения случай е изявяването на Бога. Бог като се изявява, това е светът на Агнето. 144 000 човека – защо са толкова малко, сега няма да се спирам да обяснявам. На 100 милиона души, след като се завърти това колело, ще се намери едва един, който да обича Бога с цялото си сърце.

Изчислено е, че са пуснати в обръщение, или че цялата човешка раса се състои от 60 милиарда души. Взето пропорционално, на 100 милиона души се падат по един любящ мъж и една любяща жена. Направете сметка колко души има, които любят Бога – в завъртането на тези 60 милиарда се падат 600 човека. Хиляда пъти като се завъртят, ще имате 600 000 човека. Пропорционално взето, колко пъти са се завъртяли 60 милиарда, за да имате тези 144 000 човека? Ако на хиляда завъртания има условия за цялата човешка раса (едно завъртане е, когато всички се преродят), представете си, че в хиляда години цялата човешка раса може да се превъплъти на Земята – 144 000 каква пропорция ще представлява, колко обръщания ще има? На 500 обръщания колко пъти ще имаме? Ще имаме 300. На 250 обръщания? 150 приблизително.

За Бога трябва да имате една ясна представа. Вие трябва да чувствате Бога в себе си, трябва да чувствате Неговото присъствие, Неговото разширение и Неговото движение във вас. Във физическия свят трябва първо да видите посоката, проявлението на Бога. Всички материални условия, които Бог ви дава, то е проявление на Бога във физическия свят; всички възможности, които ви дава, за да чувствате нещата, да ги опитвате, то е Духовният свят. Всичките условия, дадената светлина, в която вие може да мислите, то е най-високото положение, до което сте дошли, то е пак проявление на Бога.

Първо вие отвън имате нещо. На физическия свят тялото, което имате, то е външната, физическата страна, но така, както функционира вашият организъм, това понятие също е духовно. Онази сила, с която вие всичко може да направите, тя е пак от Бога. Божественото, това е главата на човека. Духовното, това са гърдите на човека. Физическото, това е стомахът на човека. Яденето е физическо, обличането е духовно, мисленето е Божествено.

Следователно няма да оставите физическото да изпъкне, да станете като бременна жена, с изпъкнало благоутробие – това значи, че сте бременен на физическото поле. Някои хора са пуснали гърди и са станали бременни в Духовния свят. На някои хора главата е голяма – бременни са в Божествения свят. Пропорционално трябва да бъде развит човек. Колко трябва да бъде кръстът по отношение на другите части на тялото? Вие нямате художествена мярка. Някой път ще се спра върху мерките, какъв размер трябва да има всеки човек. Сега няма да се спирам върху това положение. Всяка външна мярка се дължи на едно пробуждане, на едно разширение, на една мисъл. Какъв е вашият организъм? Три неща влияят: физическият свят влияе, Духовният свят влияе, Божественият свят влияе. Силата, мисълта е в Божествения свят.

За да имате каквото и да е убеждение, вие трябва да имате вяра, трябва да бъдете в състояние да направите нещата. Щом може да ги направите, вие вече функционирате, вие сте на физическото поле; щом може да ги опитате, вие

сте в Духовния свят; щом може да мислите, да имате ясна представа, вие сте в Божествения свят. Мисълта за вас е много отдалечена. Казвате: „С мисъл работа не става“. Всички работи за Духовния свят са точно обратно, нещата там са обратни. Духовният свят и Божественият свят се отличават диаметрално по своите проявления. На Земята скъпите работи много скоро може да ги платите.

Големите работи са скъпи на Земята, малките работи са евтини, всеки от вас може да има малките работи. В Духовния свят е точно обратното: малките работи са много скъпи, милиони струват; големите работи може с един лев да ги вземете. Тук, на Земята, един диамант струва 50 милиона, най-големият диамант струва 700 милиона, той има 750 карата. В Духовния свят такъв диамант може да го вземете с един лев – евтини са големите работи. В Духовния свят се плаща много скъпо за превоза и като вземете една работа, която е много голяма, трябва да плащате за превоз много скъпо. Ако един диамант струва един лев, за превоз ще платите може би 400 милиона. В Духовния свят няма с какво да го пренесете, там няма превозни средства. Никога не може да намерите там един кон, затова вземат само дребните работи – кой каквото вземе, сам да го носи. Тук, на Земята, избират големите работи, понеже има кой да ги носи.

Например искате да ви обичат – опитайте тогава идеята на Бога. Защо искате хората да ви обичат? До идеята за хората елате след като сте обичали Бога. Най-първо съзнайте Любовта на Бога, тогава елате до идеята другите хора да ви обичат. Най-първо съзнайте идеята, с която Бог обича хората, тогава проявете любовта така, както Бог я проявява.

Когато аз обичам Господа, Той се представя в Своето величие не така, както Го представят. Когато аз искам да обичам Господа, Той ще ми се представи в такава малка форма, че като Го видя, аз започвам да се съмнявам дали е този Господ, или не, дали заслужава да Го обичам, или не, дали да си губя времето с Него, или не. Във вас постоянно се явява едно съмнение дали да Го обичате, или не – не ви хваща окото. Поглеждате наоколо – светът е голям; поглеждате Господа – вижда ви се малък.

Когато искате да усетите Божията любов, която Той проявява, ще Го видите в Неговото величие – тогава е страшен. Когато искате вие да обичате Бога, трябва да изгубите голямото, трябва да Го видите в малкото. Господ Сам ви опитва, Той само ви поглежда. Казвате: „Аз го мислех за Господ, а той съвсем е закъсал“. Някои хора с тази идея са се обезверили и мислят, че няма никакъв Господ. Това становище е отвън, хората са го наредили така. Питам: трябва ли да вярвате в това?

По какво са познали учените хора, че има Господ в света? Кой учен човек е доказал, че има Господ в света? Как ще ми докажат? Казвате: „Ако нямаше Господ, Слънце нямаше да има“. Ако на един сляп човек му разказвате за светлината и за доказателство му я обяснявате, обяснявате му и световите, всъщност доказвате ли му какво представляват те? Имате един сляп, или един глух човек, на когото обонянето не функционира, има само осезание – как ще му докажете, че има Господ в света? Как ще докажете на един глист, че има Господ? Вие убеждавали ли сте един глист за съществуването на Бога? Аз може всичко да зная, но досега не съм могъл да убедя нито един глист да повярва в Бога.

Казвате: „Не си губи времето с нас да ни убеждаваш, че има Господ. Покажи ни как да излезем от това несносно положение, остави този Господ. Не виждаш ли на какъв хал се намираме? Ние искаме да прогресираме в този свят“. Каквото и да говоря, глистът си седи в земята. Най-после, като дойде да умре, ще излезе отвън. Като умре, едва погледне, че има Господ, после пак заспи.

Какво става във вашия ум? Вие не можете да поставите вашата философия на разположение на Бога. Ако вие не можете да поставите на разположение вашето сърце (аз говоря за онова, истинското верую), питам: тогава каква религия имате? Аз на себе си лесно проповядвам. В мен има една философия – каква? Аз вярвам в три неща. Аз вярвам, че трябва да поставя на разположение на Бога тялото си – да служи на Бога, после трябва да поставя сърцето си да служи на Бога, трябва да поставя и ума си да служи на Бога. Защото аз не искам да бъда един дървенияк като теб. Ти философстваш, но за мен си един дървенияк.

Аз съзнавам, че имам тяло, имам сърце и ум, а пък ти, който само философстваш, нямаш нито ум, нито сърце, нито тяло. Той няма никакво съществуване, а на мен дава ум как аз да си наредя живота. Казвам: няма да философстваш, тази работа аз я зная по-добре от теб. Аз да ти кажа как можеш да се облечеш хубаво, как да имаш пари, да имаш един ум, да си направиш едно сърце. Ти си дървен философ. Сега се влияеш от твоята дървена философия, какво ще ми говориш! Долу вашите дървени философии! Тези дървени философии ги облечете в плът, дайте им сърце, дайте им ум, тогава ги изнесете навън.

Не вярвайте в това, което не може да направите, не вярвайте в това, което не чувствате, не вярвайте в това, което не мислите. Това, което вие може да помислите, да почувствате и да направите, това е реалността. Да, мога да ви покажа реалността. Нека дойде един болен, аз само ще положа ръката си върху него и той ще оздравее. Ама не после да дойде да ме изпитва още десет пъти. Щом оздравее веднъж, да не идва повече да опитва да го лекувам. След като оздравее, ще започне да философства, че Природата го е излекувала, че това е закон и така нататък. Как става лекуването?

Щом съм във връзка с Бога, всичко мога да направя. Аз защо вярвам в Бога? Защото имам тяло, защото имам сърце, защото имам ум, нищо повече. Вие ще дойдете сега да ми кажете: „Аз всеки ден разговарям с Господа“. Как разговаряте? С такива долапи, с каквито вие си служите, не може да вярвате в Господа. Главата ми е побеляла знаете ли от какво? Докато се освободя от човешките долапи. Зор съм видял от онова колебание в човека: дали да направя нещо, или да не го направя, че какво ще кажат хората, ако е така или иначе, този да залъжа, онзи да залъжа оттук-оттам. Докато се освободя от всички тези работи, главата ми побеля.

Някой ден ще ме видите със златна коса, някой ден с черна коса, някой ден ще си хвърля брадата, ще ви се представя като млад момък. Сега вие се чудите. Като ме срещне някоя жена, ще ми хвърли око. Аз ще я потупам по рамото и ще ѝ кажа: „На крив път си тръгнала. Ти си се влюбила в мен, на крив път си“. Всеки, който се влюби в мен, е на крив

път. Аз не искам да се влюбвате в никого. Влюбването в когото и да е е на крив път. Ако твоето влюбване те отдалечава от великата цел на живота, то не е намясто.

Ето каква е моята идея. Аз искам да бъда непознат на хората, няма какво да ме обичате. Гледам, някой пъшка – побутна го, оздравее. Той казва: „Какво стана, че оздравях, не зная“. Гледам, някой пари няма, иска да се самоубие – оставя му една торба със злато и си замина. Където мина, правя добро, никой не ме знае. На мен ми е приятно, връщам се весел, радостен, като гледам, че всички тези хора, на които съм помагал, са радостни. Давам им, но не искам да знаят кой съм. Аз се радвам на тяхното положение.

Ако вие обичате Бога, какво искате повече? Ако вие не можете да обичате Онзи, Който ви е дал всичко, как ще обичате онези отвън, които нищо не са ви дали? Сега вие не сте дошли до истинската любов. Често една сестра ми казва: „Учителю, аз искам специално да разговарям с теб“. Казвам: „С глупави работи не искам да се занимавам“. Тъкмо да ѝ кажа нещо, тя започва пак: бърра-бърра-бърра. Ето един дървен философ. Мислете, не говорете.

Сега не е въпросът за вашите стари възгледи, а за новото положение. Вие вече минавате от една форма в друга, в света настават нови положения. Вие отивате на училище. Отношенията ви няма да бъдат като при майка ви, при баща ви, при братята ви, при сестрите ви – положението ще бъде съвсем друго. В училището съвсем ще се измени редът на нещата. По-лошо ли ще бъде? Много по-добре. Вие влизате вече в едно Божествено училище, ще се научите на ред и порядък. Не само да отричате, но трябва и да се учите. Самоотричането ще се прояви чрез всичко.

Аз говоря за подмладяването. Във вас сега то не може да стане. Подмладяването може да стане само при известно условие. При една права мисъл, при едно право чувство, при една права постъпка, или при съзнанието, че владеее нещо физическо, че владеее нещо духовно, че владеее нещо Божествено – при това положение може да стане подмладяване. Не мислете, че това подмладяване може да стане изведнъж, то може да стане постепенно. Човек може в една

година да се подмлади. Може да се подмлади с десет, с двадесет, с тридесет, с четиридесет години, но ако е във връзка с разумни, светли същества. Ако го оставят, пак може да се върне назад.

Писанието казва: „Онези, които очакват Господа, които обичат Господа, тяхната сила ще се поднови, онези, които вървят по Божия път, ще се подмладят“. Питам: вие тук, които ме слушате, подмладявате ли се, или остарявате? Ако остареете, вървите по кривия път, ако се подмладявате, вървите по правия път. Казвате: „Едно време беше любовта“. Едно време била! Едно време хората ви уважаваха, защото имавте пари. Сега сте останали без пари и хората не ви уважават. Вие сте при реалността, кой няма да ви почита? Почитта не е за вас. Вие не трябва да разчитате на вашите пари. Ако имавте необходимата сила във вашата ръка, болните хора нямаше ли да ви уважават, слепите нямаше ли да ви уважават, куците нямаше ли да ви уважават, неврасцениците нямаше ли да ви уважават? Навсякъде щяха да ви уважават.

Искам да се обърна към вас и да ви попитам: колко души има готови сред вас да тръгнат в новия път? Пишете на един лист, темата ще бъде „Колко души има сред вас, които искат да тръгнат в новия път?“. Аз ще ви дам една програма по новото разбиране. Досега вие сте мислили, че за да влезете в новия път, трябва да напуснете стария път – това е едно криво разбиране. Ще вървите в Божествения път, без да напускате кривия път. Защото сега хората вървят в кривия път, но не напускат правия път. Вие обърнете: да вървите в правия път и да не напускате кривия път. Аз обръщам нещата. Досега вие сте вървели в кривия път и не сте напуснали правия път. Това, което сега ви казвам, е да вървите в правия път и да не напускате кривия път.

Какво се е изменило? Движението само е изменено. Ще спрете движението в кривия път и ще вървите в правия път. Сега се държите за правия път, а вървите в кривия път. И защо нямате резултати? Аз така определям. Малко хора има, които вървят в правия път; много има, които вървят в кривия път.

Казвам: духовните се държат за правия път. Аз не искам да се държите за правия път, дръжте се за кривия – разбийте го, както искате. Вие не може да не се държите за кривия път. Мислите, че като тръгнете в правия път, няма да ядете. Ще ядете – то е кривият път. Ще се обличате – то е кривият път. Пари ще имате, къща ще имате, деца ще имате, то е все това – ще се държите за кривия път. Но вървете, движете се в правия път, нищо повече. Грехът не е в яденето, грехът не е в носенето на дрехи, грехът не е в имането на пари и така нататък. Грехът на хората седи в това, че те не вървят в правия път, а се държат за правия път. Не зная дали тази мисъл е ясна.

Следващия път искам да ми кажете колко души има, които са готови – след осем хиляди години – да тръгнат в новия път. Ще кажете: „Не сме ли тръгнали досега?“. Досега вие сте вървяли в кривия път със заблудението, че вървите в правия път. И като вървите, мислите, че не се държите за света, но се държите. Дръжте се за света, но казвам, че като се държите за този свят, Бог ви изпитва с това.

Аз съм богатият човек – мислите ли, че като дойдете и вземете от мен една торба със злато, ще считам, че сте извършили престъпление? От гледището на Бога това не се счита за престъпление. Богатият ви е направил услуга. Вие, като магарето, пренасяте един товар от едно място на друго и ще ви се плати за това. От човешко гледище правите едно престъпление, като вземете парите – имам предвид чисто материалния свят. Какво престъпление има в това, че сте взели една торба злато? Златото няма да го изядете. Какво престъпление има в това, че сте взели четири-пет ябълки и сте ги изяли?

Вие ще ми направите едно възражение: защо Господ забрани да се яде от дървото в Рая? Други се хранеха от това дърво, от което Бог забрани на човека да яде, понеже то не беше забранено за тях. Човек яде друга храна и Господ му каза за дървото: „Тази храна не е за теб“. Човекът престъпи Божията заповед. Стават какви ли не престъпления на Земята. Майката определя яденето за едно дете, но идва друго и изяжда яденето – тя взема пръчицата и набива другото

дете. Следователно не вземайте за себе си това, което не е определено за вас; не се стремете да реализирате това, което не е за вас.

Сега веруюто ви да е: трябва да имате любов към Бога. За Христа говорите, но колко християни има? Колко от вас сте готови да пожертвате живота си за Христа? Колко от вас сте готови да вдигнете кръста си, да Го последвате? Казано е: „Няма нито един, който да е напуснал всичко заради Господа и да не е приел стократно в бъдещия живот вечен“. Какви ли не противоречиви възгледи има за християнското учение.

Някой иска да се откаже от света, някой иска да се откаже от жена си. Казвам: „Върви по Бога, но се дръж за жена си“. Жената дойде и се оплаква от мъжа си. Казвам: „Върви по Бога, но се дръж за мъжа си“. Тя казва: „Аз искам да се освободя от него“. – „Ти от Невидимия свят си излязла с един мъж и от него никога не можеш да се освободиш.“ Дойде един мъж и на него казвам: „Ти от Невидимия свят си излязъл с една жена и от нея никога не можеш да се освободиш“. Не се стремете да се освободите от вашите жени, не се стремете да се освободите от вашите мъже, ами речете: „Както Господ дал“. Какъвто и да е мъжът, каквато и да е жената, вие по Бога ще вървите, Бога ще държите.

Сега идеята каква е? И онези, които се държат за света, и онези, които се движат към Бога, не живеят ли? Какво е отношението на Бога към всички хора? Какво е отношението на Бога към праведните и грешните? От моето гледище грешните са ги сложили в топли стаи, нагорещили са ги, постоянно бани, триене, бани – по петнадесет бани на ден. Чистите деца нямат такъв огън, не се нуждаят от бани, там вече имате един свят на светлина. Те само ходят, разхождат се, гърлото им не е засъхнало. Това са иносказателни работи, които мъчно може да разберете.

Питате: „Какво нещо е това, християнството?“. Най-първо християнството е да почувствате любов към Бога, после християнството седи в това, да почувствате Любовта на Бога. Да почувствате Божията любов към себе си и своята любов към Бога, това е християнството. Ако можете да

почувствате Божията любов към вас и вашата любов към Бога, това е християнството. Ако не можете да почувствате любовта на Бога към вас и ако не можете да почувствате вашата любов към Бога, вие не сте християнин, не сте човек, нищо не сте.

Това е сила, това е тайна, това е мощното в човека. В дадения случай, когато се намирате в голямо противоречие, обезсърчение, обезсмисляне в живота, изоставяне, да чувствате присъствието на Бога. В изоставянето да почувствате Бога вътре в себе си, това е силата. Това е нещо прекрасно.

А е Любовта на Бога, която излиза по радиуса към В – В, това съм аз, който в даден случай чувствам Любовта на Бога. Периферията на един кръг всякога показва любовта на човека към Бога. Радиусът, който излиза от центъра на една окръжност, представлява Божията любов към мен. Движението по периферията представлява моята любов към Бога. Защото винаги в съвременната наука има едно радиално движение и обратното, което отива към центъра. Има едновременно две сили: една, която притегля, и друга, която отблъсква; една, която иде от центъра, и друга, която иде от периферията.

Тази сила, която излиза от периферията, това сме ние с нашата любов към Бога – периферната любов. Божията любов е централна любов, научно казано. Следователно вие едновременно трябва да притежавате и централната любов, и периферната любов.

Отче наш

36. лекция, 12 юни 1935 г., София, Изгрев

КОМПЛЕКСНИ ПОНЯТИЯ

Отче наш

Един човек, навикнал на много работи, има вече цяла система от понятия – комплексни понятия, а това значи сложни понятия. Всеки един от вас носи сложни понятия. Те са привичките, навиците, разбиранията от миналото. Някои от тези понятия са приятни, някои – неприятни; от някои искате да се освободите и да вървите в новия път. Значи старият път поставя комплексни понятия. Новият път, по който искате да вървите, и той е комплексен. Не знаете какъв е и в какво се състои този нов път. Новата музика, новите пътища, и те са сложни, и те трябва да се изучават. Старите учители как преподаваха азбуката? – „Б–а, б–а, ба–ба.“ Сега имате по-добър метод, сега по-лесно се изучават нещата. Някои работи се заучават лесно, някои – мъчно.

Колко философи има, които биха ви казали кои са причините, поради които човек остарява и поради които се подмладява, колко философи биха дали едно правилно определение защо остарява човек? Представете си, че имате едно огледало, направено от фино стъкло, което носите в една торба заедно с предмети, малко по-яки от стъклото. След време изваждате това гладко стъкло, но то е надраскано, изгубило е своята лъскавина. Коя е причината? Онези предмети вътре са имали влияние върху стъклото, надраскали са го. Тези надрасквания, които са направени на стъклото, разумни ли са?

Да ви приведа друго сравнение. Представете си, че някой ви е написал едно приятелско или едно любовно писмо. Младите пишат любовни писма, приятелите пишат приятелски писма, бащите пишат бащински писма, майките пишат майчински писма. Имате едно писмо от една млада мома до един млад момък, едно писмо от една приятелка до един приятел, едно приятелско писмо от един баща до една дъщеря, имате и едно любовно писмо от една майка

до един син. Взимате тези писма, изгаряте ги и задържате дима в една стъкленица. По какво се отличава димът на любовното писмо от дима на приятелското писмо, от дима на бащинското писмо? Всичкият дим е събран заедно – как ще разберете кой дим от кое писмо е?

Представете си, че вие сте хора от XX век – употребява се печатането на писма. Представете си, че първото писмо е наредено с оловни букви като от един печатар; другото писмо, и то е наредено пак с оловни букви, по същия начин е и писмото на бащата. Вземете моминското писмо и разбъркайте буквите. Вие гледате, буквите са там, но съдържанието го няма – къде ще намерите моминското писмо? По същия начин, ако разбъркате буквите на приятелското писмо, на писмата на бащата и на майката, може ли да възстановите съдържанието на тези писма? Може, но само ако имате две правила: ако знаете отношението на буквите и ако знаете геометричната постановка на буквите – всяка една буква колко пъти и къде е била поставена.

Ще имате цяла една процедура, както когато разгадават шифрованите писма, и тогава може да възстановите съдържанието. Буквата *А* колко пъти се повтаря в любовното писмо? Да кажем – двадесет пъти. Буквата *Б* се повтаря четири пъти, а *Д* колко пъти се повтаря? Знаете ли защо *А*-то се повтаря двадесет пъти и защо *Б*-то се повтаря четири пъти? Само ако знаете какво е било отношението на буквите, ще знаете и съдържанието на това писмо.

Вие сега носите любовни писма, но носите само буквите, а ако знаете отношението на тези букви, ще може да възпроизведете цялото съдържание, както сега учените хора възстановяват предпотопни животни. Двама американци открили скелета на едно животно, което е живяло преди 25 милиона години, възстановили го, но видели, че главата му е много малка, не съответства на тялото, и вратът му не съответства на тялото. Те казали: „Ако може някой друг да го построи другояче, нека дойде. Ние толкова години проучвахме, виждаме, че има едно несъответствие, но така го оставихме“. Те са се намирали в същата мъчнотия, в която би се намирал някой с разбърканите печатарски букви на написано писмо.

Питате се: „Какво иска да каже Учителя? Какво да пишем, за да тръгнем в новия път?“. Какво да пишете в писмото, какво да ви кажа? Аз нищо не мога да ви кажа. Имате да учите много неща, те не са нови. Новият път, това е един нов метод за проучване на Божествената истина. Представете си сега, че някой е учил турско право, а сега трябва да изучава Римско право; или че някой си служи със старите мерки, пък трябва да си служи с десетичните мерки. Вие всички имате известни методи. Аз ви представям сега една дроб:

$$\frac{1}{2}a, \frac{1}{2}b, \frac{1}{2}v, \frac{1}{2}z, \frac{1}{2}d.$$

Ако така се изкара цялата българска азбука – 30 букви, какво ще разберете? Какво означава $\frac{1}{2}a$ – това е отношение. Трябва да знаете отношението, което съществува между буквите и числата.

Казва се в Писанието: „Повярвай в Господа Исуса Христа, и ти, и целият ти дом ще бъдете спасени“. Преди хиляди години са писали за вярата и всеки един от вас си има особено понятие за нея. Какво нещо е вярата? Вчера дойде един млад човек и ми проповядва едно свое верую. Аз сълязох да го слушам. Той ми изложи своето верую, написа го на хартия по научен начин. Казах му: „Колко ти струва твоето верую?“. Той отговори: „Двеста и петдесет лева. Нямам пари“. За да се узакони това верую, трябва поне една гербова марка от пет лева. Казва: „И гербова марка нямам“. Какво ще кажете за това? Изпратих една сестра да иде в града, да завери писмото официално. Какво разбирате сега? Това са комплексни понятия. Защо е дошъл този млад човек да ме уверява в своето ново учение? Какъв интерес имам аз да го слушам? Правя сравнение: всеки ден ние постъпваме по един или друг начин и не можем да си дадем отчет защо постъпваме така, а не другояче.

Ние понякога се уморяваме – защо? Защото мисълта ни е еднообразна. Ние мислим едно и също нещо. Каквото и да се говори, любовта е станала еднообразна. Любовта на младите е много еднообразна, даже прозаична. Първото писмо има 99 процента любов, второто писмо – 50 процен-

та, третото писмо – 40 процента, следващите – 30, 20, 10, и най-после се достига до 1 процент.

Какво се разбира под думите *еднообразна работа*? Например ядете баница – по колко начина може да я ядете? Или на големи, или на малки хапки; или бързо ще ядете, или полека. Някой казва: „Трябва много да се дъвче храната, за да се смила“. Дъвчете, но по колко начина може да се яде баницата? Някой казва: „Трябва да изстине“. Друг казва: „Още топла трябва да се яде“. Питам: като я ядете топла или студена, бързо или бавно, какво ще научите?

Баницата може да е голяма, да е направена в голяма тепсия – най-първо хапките ще ви бъдат приятни, но после идвате до едно място, където вече не ви се яде, усещате, че ви е тежко на стомаха. След като изядете баницата, хваща ви една дрямка, заспivate, а като се събудите, казвате: „Много ядох“. Питам: какво сте научили, като сте изяли цялата баница? Светия няма да станете, гений – съвсем, далеко е и талантлив, и даровит да станете. Дори и обикновен човек не можете да станете, като ядете повечко баница, но въпреки това всички имате желание да ядете. Казвате: „Ако ни приготвиш една баница, ще дойдем“. За баницата правите много отстъпки.

Баницата, това е едно комплексно понятие – колко хиляди хора са мислили, докато я измислят. Вие вече сте специалисти в правенето на баници. Аз досега не съм правил баница. Много пъти съм мислил да направя, гледал съм как ги правите, но не съм започвал сам да замеся, да разточа баница. От колко листа става една баница, колко брашно слагате? Да кажем, че слагате един килограм брашно, половин килограм масло, четвърт килограм сирене.

Хубавото в живота не седи само в яденето. Човек е изгубил онзи велик закон за правилното ядене. Много малко хора има в света, които знаят да ядат както трябва. Човек е изгубил Божественото в яденето, изгубил е закона за пиенето на вода, изгубил е и закона на дишането. Всички хора дишат, но никой не диша както трябва. Никой не пие вода както трябва. Никой не яде както трябва. Никой не става

както трябва. Никой не се облича както трябва. Никой не ходи както трябва, никой не седи както трябва. Никой не говори както трябва. Никой не мисли както трябва. Във всички тези работи ние се стремим сега да възстановим първичния Божествен живот. Като дойде до Божественото, трябва да имаме един опит.

Казвам: ние знаем какво нещо е Божественото. Вземете един учен човек: след като е изучавал Библията, става проповедник, но започва да забравя нещата, забравя някой стих от някое място; или да кажем, някой е следвал право, но един ден забравя някой член. Докато помните нещата, минавате за учен човек. Като започнете да ги забравяте, минавате за невежа. Забравянето е наслаяване. Някои хора много забравят – не че паметта им е отслабнала, привидно е така слаба. Причина има: наслаяването. Има наслаяване в съзнанието, такова наслаяване, наслаяване отгоре, че нищо вече не може да се чете. Трябва дълго време да мислим, да мислим, да премахнем наслаяването, да го изчистим от съзнанието, за да може да прочетем какво е написано и да го помним. Някога сте знаели какво нещо е доброто, какво нещо е правото. Ако мислите дълго време в себе си, ще дойдете до един закон неписан, какво нещо е правото.

Представете си, че откриете една съвременна статуя, заровена в земята. Щом я извадите, трябва да внимавате, да не развалите очите ѝ, чертите ѝ и всички части, които скулпторът е изваял. Ако възстановите тази статуя такава, каквато е била, вие ще имате точна представа за фигурата, ще узнаете онзи закон, по който носът е построен, ще узнаете всяка част поотделно как е построена. Човек е добър, защото има един добър нос. Човек е създал носа, но някои хора имат дълъг нос, други имат къс нос; на някои носът е гърбав, на други – вдлъбнат; на някои е широк, на други – тесен. Има ред правила и хиляди начини, и хиляди причини, за да бъде носът такъв или иначе. Зависи от много неща, за да е поставен по този или онзи начин.

Ако искате да изучавате тази наука – физиогномията, тя е много сложна наука от комплексни понятия. Мислено

се поставя един перпендикуляр и по него може да се следи какво е отношението на човешкия нос спрямо лицето – вляво ли е отклонен, или вдясно, или пък е правилно поставен. Имате една плоскост – тя е перпендикулярна и ви показва не само дали носът е отклонен вляво, или вдясно, но и дали е издаден навън. Имаме една площ, по която съдим за отношението на носа. При някои ъгълът е по-малък – носът е по-малко издаден, а при някои е повече издаден. Следователно този перпендикуляр е една плоскост, която показва колко носът е по-близо или по-далече от нея. Ако носът е по-далече от плоскостта, неговата интелигентност е по-малка; колкото този ъгъл е по-голям, той е по-близо до животните. Колкото е по-стеснен, той е по-близо до човека. Какъв е ъгълът на човека? Вземете 80 градуса за интелигентен човек. Ако прекарате една линия отгоре, след това един перпендикуляр, образува се един ъгъл.

Тези работи мъчно може да си ги представите, мъчно може да видите вътрешната връзка. То е като да обяснявам на една грозна мома как може да стане красива. Сега колкото и да разправам на старата баба как може да стане красива, тя ми казва: „Синко, не ми разправай. Не искам да бъде красива, не искам да се женя. Имам си дядо. Не ми трябва да бъде красива“. Но грозната мома все ще има стремеж да стане красива. Може да усети, че е мъчно изкуството да стане красива. Питам: ако тази мома стане красива, какво ще спечели? Ще спечели един момък. След като спечели този момък, тя ще спечели един господар. След като спечели този господар, ще намери един професор, който всяка вечер ще ѝ чете лекции: защо е ходила навън, колко часа е била в университета, била ли е в клас, с кого е дружила. И професорът има право понякога да държи сметка. Сега това е алегория.

Понякога вие се интересувате защо някой е постъпил така, а не другояче, но в това няма никаква философия. Казвате: „Защо така постъпи, а не другояче? Така не биваше“. Някой път човек говори, без да мисли. Когато човек се разгневи, не мисли – то е като една комплексна вода, която се е набрала и бърза да излезе.

Вие имате едни установени възгледи, от които остарявате. Всякога, когато човек се събере с хора, които стоят умствено и духовно по-ниско от него, той остарява. Достатъчно е да имате сто котки и да ги храните – като остареете, ще приличате на тези котки, те ще ви състарят. Котката ще каже *мяу* и така, постоянно, само това *мяу* – нищо повече. Какво може да се придобие от котките?

За да се подмладите, трябва да дружите с хора, които седят по-високо от вас, да имате и вие всички благородни качества. Младостта е външно състояние. Ако остарявате, това показва, че вървите по един път, който не е Божествен. Старостта не е нещо Божествено. Следователно здравето на човека зависи от връзките, които има.

Ако сте болен, то е по единствената причина, че сте се сдружили с един по-нисш живот. Ако сте невежа, ако сте сприхав, какъвто и да сте, законът е пак същият: вие сте във връзка с един живот по-нисш. Нисшето всякога дразни човека, нисшето винаги оглушава човека, нисшето винаги остарява човека.

Висшето, Божественото, всякога поумнява, подмладява, всичко дава. Но кой от вас би повярвал в това? И като вярвате, вие пак остарявате – защо? Или не вярвате, или не знаете как да вярвате. Мъчно е да останете млад, здрав, добър в живота. Колкото и да е търпелив един учител, ако му дадат 40–50 своенравни деца, които трябва да сложи в ред, може и да ги докара в някакъв ред, но и той ще се състари от такива деца. Майката остарява от децата. Търговецът остарява от клиентите си. Лекарите умират в края на краищата от пациентите си.

Идеалният живот е живот на разнообразие. Аз ви казвам: вървете в правия път, дръжте се за кривия. Какъв е този морал? Той е прав. Старото, с което сте били днес, вие не може да го напуснете. Ако го напуснете, трябва да влезете в другия живот – ще скъсате с всички и с всичко. Докато сте на Земята с грешните хора, ще се държите за тях. Ще забележите, че всеки един човек, грешен или праведен, оказва известно влияние върху вас. Никой от вас не е свободен от влияние. Добрите и лошите хора ви влияят. Понеже

лошите хора са повече, всеки ден ще имате повече лоши разположения, отколкото добри; всеки лош човек, щом се приближи до вас, ви предава от лошотията си и вашето разположение се изгубва. Аз не съм щастлив, понеже малко щастливи хора има; не съм добър, понеже малко добри хора има в света. Аз не говоря за заложибите, които има човек. Един добър човек само да помисли да дойде на гости във вашия дом, и вие ставате весел. Ако някой разбойник е намирал да ви обере, няколко дни се чувствате неразположен, мъчно ви е. Ако вълкът има намерение да дойде в кошарата, овчарят ще почувства, че той ще дойде в кошарата.

В този свят на научни, комплексни понятия какво ще правите, как ще се освободите? Казвате: „Да ни пази Господ“. Но разбирате ли какво нещо е да ви пази Господ? Господ може да ви пази само когато сте в рамките на Неговия закон. Извън рамките на закона, който Той е поставил, ни глас, ни усиливание. Птиците изучаваха закона да не страдат и си създадоха крила, подчиниха се на закона да хвъркат. Вие, като речете да хвъркате като птица, блъснете се, ударите си крака, счупите го – не можете да скачате, камо ли да хвъркате.

Казвате: „Какво ли са ни допринесли нашите вярвания досега?“. Какво ще ви допринесе вашето старо разбиране как да ядете баница? Ако ви кажа някой нов начин за ядене на баница, дали това ще допринесе нещо за развитието ви? Нали казват за някого, че е в Новия път? Аз ви слушах как пяхте *Изгрява Слънцето*. По колко начина може да се изпее *Изгрява Слънцето*? Може да се изпее по 20–30 начина, по 200 начина може. При всяко изпяване ще има различен резултат. Има един начин, по който може да се изпее *Изгрява Слънцето*, и ако го изпее така, това дали ще допринесе нещо? Слънцето даже, като изгрее, не го знае.

Да кажем, че вие запалвате огън, поопичате се – разумно ли е това? Огънят мисли ли за вас? Слънцето, като изгрее, не мисли за мен, то пет пари не дава за мен или за когото и да е. Казват: „Много е добро Слънцето“. Огънят е запален, аз съм дошъл до него зимно време и казвам: „Много е хубав този огън“. Приятен е този огън, но той има ли

съзнание, има ли пряко отношение към мен? Този, който е запалил Слънцето, който е запалил огъня, има ли някакво съзнание спрямо мен? Може да го е запалил по съвсем други съображения, но същевременно и аз се ползвам.

Казвам: има известни явления в света, които нямат пряко отношение към нас. Вие искате да се запознаете с Христа. За да се запознаете с Христа, трябва да имате съвсем друго отношение към всичко. Мислите ли, че може да се запознаете с един Учител така лесно? Вие сте касапин, всеки ден колите по десет говеда и се молите на Него: „Учителю, кажи ми как да ги коля, по кой начин да ги улавям и как по-лесно да продавам месото?“. Питам: ще иска ли Христос да се запознае с вас при това положение?

Представете си, че сте женен: тъкмо сте се оженили, но не се отнасяте добре с жена си, побийвате я по десет пъти – така е много казано, по веднъж я биете, изтупвате ѝ праха. Христос ще иска ли да се запознае с вас, за да Му разкажете как и колко прах сте изтърсили от жена си и след това колко сълзи са изкапали от нейните очи в шишето? Христос ни най-малко не се интересува от тези ваши неща, те са ваша работа. Христос не Го интересува изтупването на праха от гърба на жена ви, нито нейните сълзи, които са капали. Той не се интересува от тези външни прояви на живота.

Когато ви казах, че трябва да влезете в новия път, аз прочетох мисълта ви каква е. Изведнъж си помислихте: „Дали този нов път, за който говори Учителя, няма да подобри нашето положение?“. Интересува ви най-вече подобряването и започвате да измисляте разни хитрини, как да го наредите, че да влезете по-лесно в правия път. А някой казва: „Този нов път да не би да е някой долап, някоя уловка?“, или: „В този път толкова страдахме и какво придобихме? В новия път ако страдаме, аз не искам да се ангажирам“. Нито едното, нито другото.

Аз ви казах: трябва да сте готови по един нов начин да изучавате музиката. Вземете един тон много естествено, например *до* – вземете го правилно. *До* само от едно място може да го вземете. *До* е основен слог, но може да го сложите на друго място – на мястото на *ре*, на *ми*, на *фа*. Но

да го сложите в отношението, което сега има. *До* си има място. *Ре* е чиновник, *ми* е чиновник. Всеки има свое определено място, разбъркано не може. Значи щом намерите отношението на *до*, трябва да намерите отношението на *ре*. Всички трябва да заемат своите определени места и отношения – съответствие има в разумния живот. Щом измените положението на *до*, ще измените положението на *ре*.

Тук, в разработените от вас теми, някой е сложил израз *готов съм да тръгна*. Друг казва: „Готов съм да ям баница“; или: „Готов съм да копая лозето“; или: „Да ни води Господ“; или: „Той води“. Това са все ваши думи от темите. Това са понятия. Може даже да се разгледат всички глаголи поотделно и тогава да излезе едно научно произведение. Как се разглежда то?

Божественото учение е едно учение, което може да ви подмлади. Ако не искате да се подмладите по този нов път, чрез Божественото учение, тогава аз ви съжалявам. Най-първо трябва да се подмладите. Ако не пазите младостта си, аз ще ви съжалявам за две неща: за това, че младостта, която имате, не можете да я пазите, и за това, че като сте стари, не можете да се подмладите. Хубаво, но какво ще ви ползва моето съжаление? Какво ще я ползва Природата или какво ще ви ползва вас, ако ви съжалявам, че не сте се подмладили? Какво ще ви ползва вас и какво ще ме ползва мен, като кажа: „Съжалявам, че не ме разбирате“. Или какво ще се ползвате от това, че аз ви разбирам?

Навеждам ви на тези мисли, за да се опресни вашата мисъл. Мисълта трябва да се опреснява постоянно. Ако имате вода в един голям съд и я оставите дълго време така, без да я сменяте, тя ще плесеняса. Ако доливате нова вода по 4–5 пъти на ден, тя ще пази своята преснота. Вие се чудите защо има бентове. Ако в живота ви ги нямаше тези мъчнотии, тези пречки, щяхте да жабунясате. Някой път вие питате защо са мъчнотиите. За мен това е ясно, това е една цяла философия. Виждам онази целесъобразност, онази разумност, виждам за какво са дошли мъчнотиите. – „Не може ли без страдание?“ Може, но ще жабунясате, ще плесенясате.

Мога да ви дам статистически данни, че хората, които страдат съзнателно, по-дълго живеят. Човек умира от неразумните мъчности, не от разумните мъчности. Мъчности трябва да имате, страдания трябва да имате, но да са от разумните страдания, от разумните мъчности. Защото има и неразумни страдания.

Когато говорим за страдания, разбираме разумни страдания, които подмладяват, които продължават живота. За да се подмлади човек, непременно трябва да има разумни страдания. Ако вие не пъхнете баницата в печта и не я опечете, тя става ли за ядене? Ако един плод, който не е опечен горе и остане зелен, има ли той съдържание – няма съдържание. Всяка една ваша мисъл, всяко едно ваше чувство зависят от това, опечени ли са. Питаме по материалистичен начин: тази мисъл опечена ли е добре, това желание опечено ли е добре?

Хората, които обичаме, каквото и да ни говорят, обичаме да ги слушаме. И глупаво нещо да ни кажат, на нас ни се струва гениално. Онези, които не обичаме, и философски работи да ни казват, не можем да ги търпим и казваме: „Да се махнат“. Питам: защо не можете да ги търпите? Любовта не може да се прояви между две положителни същества. Любовта между двама светии не може да се прояви; между двама гении не може да се прояви; между двама талантиливи не може да се прояви; между двама прости хора не може да се прояви.

Аз не искам сега вие да вярвате в това. Констатирам само известни факти, които трябва да изучавате. Двама светии няма нужда да се обичат. За да се обичат, аз зная само едно правило: трябва като въсъка да ги слеее, да стане един светия. Щом са двама светии, не може да се привличат, не може да се обичат. Мъж и жена може да се обичат – защо? Защото има какво да обичат. Може ли човек да обича своята сянка в огледалото? Някой има фотографиран портрет на своята възлюбена. Макар че е черничка, за този черен образ казва: „Колко е красива!“. За тази арапкиня той, горкият, трепери и казва: „Колко е красива“ – зад този черен образ вижда хубавото. Нека да я нарисува с цветове.

Ако имате образа на момата, нарисуван в цветовете, и ако имате същинската мома, кое е по-хубаво: оригинала в натура ли да имате, или нарисуваната мома? Тази мома, след като е мислила хиляди години, едва си е направила една дреха, която сега виждате. За в бъдеще нейната мисъл ще бъде още по-красива. Вие не знаете това.

Това, което вие носите, е костюмът на вашата мисъл. Вие сте мислили, мислили, и едва сте измислили тази дреха. Дрехата ви, това е резултат на вашия живот – вие сте скрити зад този резултат. За да ви познаят, ще направите съвсем друга дреха. Аз искам да хвана вашата дреха и казвам: „Ето дрехата на Стоян“. Или вие може да имате хубаво лице – то е вашата мисъл. Вие сте мислили, мислили, направили сте си хубаво лице и сега го показвате. То е само формата. Каквото сега мислите, в бъдеще ще го имате; може още по-хубава дреха да имате.

Това, което сега ви говоря, няма връзка със сегашния живот. Казвате: „Кажи ни как да излезем от сегашната криза, в която се намираме?“. Коя е вашата криза? Кризата на една мома е, че не може да си намери момък, да се ожени; кризата на майката е, че не може да роди дете. Как се наричат онези, които не раждат? Бездетни. Кризата на един ученик коя е? Че не може да завърши училище. Кризата на един стар човек е, че е остарял. Кризата на един млад е, че боледува. Това са все кризи вътре в живота.

Питам: вашата жажда може да е различна, но ако аз заведа всинца ви при един извор, какво ще бъде вашето отношение? Веднага ще се задоволите, няма да има жажда; въпрос за жажда няма да става. Ако ви заведа при хляб – там, където има изобилие на хляб, на плодове, там въпрос за хляб няма да има, там въпросът ще бъде за друго – кой да вземе повече. Представете си, че вие сте при едно езеро – въпрос за вода ще стане ли? Всеки ще вземе вода колкото му трябва.

Противоречията, които сега съществуват, се дължат на това, че ние сме далече от самата реалност на нещата. Ето какво разбирам под думата *далече*. Вие се молите и мислите, че Господ ви слуша, но виждате, че молбата ви не се ре-

ализира, и казвате: „Господ е далече, не ме чува“, или: „Мен Господ не ме слуша“. Вие, които сте остарели, помолете се на Господ да се подмладите и вижте дали ще ви послуша, дали ще обърне внимание на това. Ами представете си, че аз нося една скъсана дреха и се моля на Господа да не ми я взема. И ако Господ не ми вземе дрехата, какво ще спечеля? Ако аз Му се моля и казвам: „Господи, поправи моите работи“, а Той е намислил да ми вземе скъсаните дрехи? Казвам: „Господи, оправи моите работи“, но един ден вместо да се оправят, моите работи започват да се влошават. Мисля, че работите ми ще тръгнат напред, а то станало друго – намирам се долу.

Всеки човек трябва да остане гол. Ти не можеш да облечеш ново, докато не се съблечеш; не можеш да облечеш нова дреха върху старата. Някои казват, че човек, като влезе в религиозния живот, оглупява. Но докато не оглупееш, ти умен човек не можеш да станеш. Ти трябва да се простиш със своите стари възгледи, те са ти услужили вече каквото трябва. Един стар възглед е до известно време. Нали знаете, майката, като отбива детето, какви ли не мурафети употребява: то плаче, тя намаже гърдата с хинин, то плюе, тя пак я намаже. Аз съм виждал как слагат черен пипер и на детето му люти, плаче горкото, гледа майка си, чуди се каква е тази работа. Досега не беше така, сега я гледа и плаче, а тя казва: „Няма вече“. Питам: ако ви отбият, какво лошо има? Вие мислите, че ако ви отбият, ще сте загубени – такова е вашето разбиране.

Какво разбирате сега под това да служим на Бога, какво разбирате под новия път? Представете си, че тръгвате в новия път – там ще ви дадат първото правило. Вие сте чиновник или професор, решили сте да вървите в новия път, като се държите за стария. Професорът отива да преподава своята лекция, минава покрай една бедна жена, която плаче, и ѝ казва: „Не плачи, твоята работа след няколко дена ще се подобри“. Доста е направил този човек, въпреки че на вас ви се струва, че нищо не е това. Вторият професор, и той отива да преподава, но с друго правило: като види бедната жена, ще извади нещо от джоба си, да ѝ даде; минава и дава.

Значи, каквото първият казва, вторият минава и го прави. Бедната жена казва: „Слава Богу, стана каквото каза онзи човек. Ето, моята работа се оправя“. Третият минава и ѝ дава една книга. Казва ѝ: „Чети тази книга, която показва как да пестиш дадените ти пари“ и си отива. Тези хора, като се наредят, оправят работите на бедната вдовица. Така и вие всеки ден седите като една бедна вдовица.

Ангели слизат понякога със задача да помагат на хората. Вие плачете, а ангелът казва: „Твоята работа ще се оправя“ и си заминава. Той не желае да се спре при вас, защото се държи за стария път, а върви в новия. Минава друг ангел, който има особена задача. Като минава покрай вас, в съзнанието ви стават известни промени. Виждате, че животът ви се подобрява, но как е станало това, не знаете. Казвате: „Слава Богу, оправиха се моите работи“. След като първият професор ви каза: „Твоите работи ще се оправят“, вие го попитайте: „Кажете, моля ви се, къде отивате? Кажете адреса си, улицата и номера, къде живеете?“. Вторият, който ви даде нещо, и от него взимате адреса; от третия, от четвъртия – взимате имената на тези хора, които ви помагат, меко им говорите.

Вие по някой път имате хубави настроения, хубави чувства, но откъде са дошли, не знаете. После казвате: „Имаше нещо едно време, но аз го изгубих“. Не трябва да губите нещата. Мъчно се придобиват хубавите работи. Влюбва се някой момък в някоя мома. Вие не разбирате какво нещо е влюбването. Този, младият момък, който се е влюбил в момата, е ангел, който ѝ казва: „Твоите работи ще се оправят“. Но понеже тя не разбира закона, мисли, че този момък ще оправя нейните работи. Този момък е само един стол, на който ангелът е седнал и казва: „Твоите работи ще се оправят“. Момата казва: „Със стола ще се оправя работата“. Никак няма да се оправя работата със стола. Този ангел, който седи на стола, казва, че работата ѝ ще се оправя, а момата мисли, че като седи на този стол, ще се оправя работата. Утре стола ще го вземат, столът ще умре, разбирате ли? Това е неразбиране.

Не се женете за човек, който умира; не се женете за човек, който осиромашава; не се женете за човек, който оглупява. Не се женете, нищо повече. Не съм ли прав? Прав съм, разбира се. Женете се за човек, който забогатява; женете се за човек, който поумнява; който подобрява положението навсякъде, където мине. Женитбата, това е отношение, много неопределено отношение, една неопределена величина. Не считайте тези работи за прости.

А се отнася към *B* – това е отношение, за да разкриете една истина. Друго отношение е: *A* се отнася към *B*, както *C* към *D*. Трябва да знаете да ги преведете към една геометрична форма. Трябва да знаете как да вземате. Вие не сте учили закона на задържането. Гледате един човек, който се дразни. Добре е да видите у него хубавата страна, да ви е приятно. За някого казват: „Този човек е кротък“. Докато вие се сърдите, не сте научили закона: когато ви дразни някой, на вас да ви е приятно. Другото, което щях да ви кажа още, вие ще го намерите. Аз ще взема темите и ще разгледам глаголите.

Сега някой казва: „Аз мога да вярвам в каквото искам“. Всеки може да вярва в каквото иска, но това какво би му допринесло? Може да каже и друго: „Аз мога да обичам хората тъй, както аз разбирам“. Казал съм на някого да се пече на слънце. Той се пекъл от 11 до 12 часа и слънчасал, после ми казва: „Учителю, аз се пекох по твоя метод и слънчасях“. Казвам му: „Ще се печеш сутрин, от 7 до 7,30–8 часа“, а той отговаря: „Много е рано“. Ранното печене е всичкото, а не късното. От 12 часа нататък не се правят бани, от 11 до 12 човек не се пече на слънце. Около обяд под дебела сянка ще отидете и от сянката ще гледате Слънцето. Слънцето го гледайте сутрин като изгрява и малко след като изгрее, най-много до 6,30 часа; от 11 до 12 часа ще слънчасате.

Как ще служите на Бога? На Бога трябва да служите от 6 часа сутринта до 6 часа вечерта. То е равноденствие: от 6 часа, при изгрев, до 6 часа, при залез. После този изгрев ще се измени, Слънцето ще започне да изгрява по-рано, преди 6 часа.

Във вашето съзнание трябва да влезе един нов елемент. Новият елемент седи в това, да превръщате обикновеното в необикновено качество, каквото Бог има. Ако Христос дойде при вас сега, вие може да Му дадете един голям изгаснал въглен от огнището. Само това имате, давате Му го за подарък и Той го взема. Но Христос, като сложи този въглен в своята реторта, може да направи от него един скъпоценен камък, един диамант. Втори път като ви посети, Той казва: „Давам ти за подарък този скъпоценен камък, той е от въглена“. Ако не бяхте го дали, нямаше да ви даде и скъпоценния камък сега.

Ако дойде при вас един човек, който не ви обича, и по същия начин ви даде въглен, можете ли вие да превърнете въглена в диамант, така че втори път като дойде при вас, да му кажете: „Давам ти този диамант“? След като дадете диамант на този, който не ви обича, той ще има съвсем друго мнение за вас. А вие сега само носите насам-натам тези въглени, тръснете един въглен и казвате: „Ти ми го даде едно време“. Нищо не сте постигнали. Никога не връщайте въглена, който някой ви е дал. Върнете го като скъпоценен камък. Това е новото учение.

Някой пита: „Прогресирали ли сме?“. Много сте прогресирали, много учени хора сте. Учени сте в пеенето. Пеете например *Цвете мило, цвете красно*. Аз не зная какво особено има в тази песен, каква красота има в това *цвете мило*. Имате един приятел, в този смисъл и той е едно цвете, и ако не можете да го оцените, ако това цвете не можете да го пренесете в мисълта си, да знаете каква обич имате към него, то ще повехне. Под това, да обичате едно цвете, разбирам един процес непреривен. А ние под *цвете мило, цвете красно* какво разбираме? Все мислим нещо върху тази песен.

Бог понякога ни поставя в мъчнотии. И ние понякога си създаваме известни мъчнотии. Тези мъчнотии не сме ги превърнали в диаманти, не сме ги разрешили. Дойде някой при мен и каже, че много страда. Какво да му кажа? Казвам му: „Ще мине страданието“. А той ми отговаря: „Лесно е да се каже „ще мине“, но мен питай какво ми е. Сърцето ми из-

горя“. Не си прав. Ако беше изгоряло сърцето ти, нямаше да можеш да живееш. Че ти гори сърцето, не е лошо – без горене живот не може да има. Ти си обърнал прекалено внимание на сърцето си – не му обръщай внимание. Ти гориш, понеже си отишъл близо при огъня.

Къде е погрешката на младата мома? Няма да искам извинение от младите моми, но ще им покажа къде е погрешката им. Младата мома, като отиде при един момък, да застане най-малко на един метър разстояние от него. Като простре ръце момъкът, да не може да я пипне – тя да бъде два пръста по-далече от неговите пръсти, два пръста по-далече от устата му, два пръста по-далече от краката му. Като поиска той да направи нещо, да останат два пръста разстояние. Ако иска да я ритне, да каже: „Исках да ти покажа нещо“. Може да вдигне ръка да я удари, но да каже: „Аз исках да ти покажа колко ми е хубава ръката“.

Ако вашата мисъл не е права, или ако мислите едно, а после стане друго, какво значи това? Съзнанието трябва да бъде чисто. Вие не трябва да имате в съзнанието си две мнения за каквото и да е. Трябва да изчистите съзнанието си от всички противоречия. Ако имате две мнения, пакостите на себе си.

Аз даже се стремя да нямам никакво мнение за хората, да не си представям дали са добри, или лоши. Оставям хората свободни, не искам да зная дали са добри, или лоши, понеже, ако един човек е добър, искам да зная колко е добър, и ако зная, че е лош, искам да зная колко е лош. Може да мисля защо някой човек е по-добър от мен; ако е лош, казвам: „Не съм като този“. Тези неща – и едното, и другото, ми вредят. От тези съображения не искам да се занимавам с хората, с тяхното добро.

В мен доброто прави една реакция: защо аз да не съм по-добър от добрия? Не искам да разглеждам и лошия, понеже ще кажа: „Не съм като него“. Два случая има: аз мисля за неговото добро и мисля за неговите недостатъци. Давам им условия да направят тези въглища на диаманти. Сега колцина от вас сте готови да направите въглищата на диаманти? Аз мога да ви дам колкото искате въглища. По-

мислете: колко души от вас могат да превърнат въглищата в диаманти? Сега влязохте в пътя. Вече сте дали прощението си и академичният съвет ще се произнесе дали ще ви приемат, или не. Засега на всинца ви давам по десет въглена от различна големина – като започнете от един грам, до десет грама големина. Искам да ги превърнете в диаманти. Ако направите на диамант въглена от един грам или онзи от десет грама, то това ще определи знанието, което имате.

Сега, втория път напишете пак тема и сложете по един глагол за център – най-понятния глагол. Някой имал цирей от много време. Дошъл един да свири на цирея, да го изтегли, но циреят си стои, не оздравява. Дошъл друг с рог, поставил рога на цирея, започнал да му пее, да го тегли – пробил го, изтеглил всичката гной. Болният казал: „Много взе от мен. Много изтегли от мен навън“. С песен или без песен, важното е, че ще се изтегли нещо от вас. Работата е в това, да мине болката, на първо място трябва да мине болката. Досега вие сте се учили да пеете, но напразно – болката седи. Важното е, като пеете, да премахнете болката.

Да бъде човек добър, е празна работа. Да бъде човек добър, това значи да сложи рога, да махне противоречието. За да бъдеш добър, трябва да махнеш противоречието и да поставиш равновесие между доброто и злото. Най-първо трябва да се тури равновесие между доброто и злото. Злото не можеш да махнеш, но можеш да го уравниш с доброто.

Мислете върху стиха: „Бог толкова възлюби света, че даде в жертва Своя Син, за да не погине никой, който вярва в Него“.

Добрата молитва

37. лекция, 19 юни 1935 г., София, Изгрев

ФИЛМЪТ НА ЖИВОТА

Добрата молитва
Духът Божи

Ще прочета 23. глава от *Деянията на апостолите*.

Тема имате ли? (– *Не.*) Какво беше яденето миналия път? Като ходите на гости, трябва да помните какво сте яли. За какво говорих миналия път? (– *За търпението.*)

Всеки човек изказва това, което в момента мисли или преживява. От болния какво ще чуеш – оплаквания, пъшкане. Каквото и да искаш от него, все ще ти говори за своята болест: че го боли окото или главата, или кръста, или гръбнака, или крака. От сутрин до вечер той мисли и говори все за болестта си. Гладният говори само за хляба. Това са повърхностни, излишни работи.

Нали сте ученици, мислите, че знаете да смятате. Учили сте да събирате, но сега ще учите това по нов начин. Аз искам да зная защо при събиране резултатът се увеличава, а при изваждане резултатът се намалява. Значи, който изважда, взима по-малко, а който събира, взима повече; който умножава, взима повече, а който дели, взима по-малко.

Представете си, че аз едва сега уча тези работи – как ще ми ги обясните? Вие сте учител в първо отделение и учите малките деца. Искате да им разкриете една буква. Не мислете, че тези деца са невежи, те са живели като философи. Може да имат хиляди години зад себе си, но сега минават за деца, за невежи. Те мълчат, не се изказват. Сега са деца, но след време стават поети, философи, музиканти и прочее. Как е възможно тези деца, които нищо не знаят, да станат толкова учени? Възможно ли е едно дете, като стане на 24 години, да завърши университет и да дава ум на баща си, а пък първоначално нищо да не е разбирало? Това са привидни работи.

Един човек може да не разбира английски, но може да разбира своя си език. Строежът на английския език е по същия закон, само граматически има едно различие, по-неже граматиката на английския език е по-съкратена, по-опростена. Граматиката на по-старите народи е по-сложна. Граматиката, това са закони, това е наука. Хората, които не знаят граматиката, не говорят ли? Говорят. Но тия, които знаят граматиката, говорят по-добре.

Кое обичате повече: да събирате или да изваждате? При какви условия събирате и при какви условия изваждате? Кога обичате събирането и кога – изваждането? „Детински въпрос – ще кажете вие, – проста работа.“

В прочетената глава се описва едно голямо противоречие. Те, евреите, обичат Бога, искат да изпълнят Неговия закон и искат да убият един човек – защо? Защото този човек не вярва като тях. Как трябва да се вярва? Това противоречие съществува и днес във всички хора. И между вас съществува. На какво се дължи противоречието?

Човешкият мозък, или човешкото съзнание, или човешкият живот приличат на един филм. Като живее човек, всичко се отпечатва върху неговото съзнание. Филмират се в неговото съзнание ред съществувания, които е имал. Както сега филмират живота на Христа. Тези, които го филмират, не са били във времето на Христа, но предполагат и представят Неговия живот. Мнозина са ми разказвали как според филма е слязъл Христос. Много добре предполагат. Ще се изнесе на филм животът на Христа от началото до края, ще се видят Неговите страдания.

Такъв филм и вие имате по някой път. Случва се, че вашият живот се обезсмисля и не знаете какво да правите; богат сте и не знаете какво да правите с вашето богатство. Онези, които разбират закона, ще ви създадат желание да видите един филм, ще ви създадат едно противоречие. Всички противоречия, които се създават във вашия живот, това са филми на вашия живот.

Например някой път ви хрумва една много лоша мисъл в ума. Обяснявате си го с това, че някой ви е повлиял. Никой не ви е повлиял, но вие сте преминали това нещо.

Например вегетарианец сте, но ви хрумва идеята да изядете една печена кокошка. Не на всички ви хрумва, но на някои – взимам примера в по-мека форма. Вие казвате така: „Някого съм видял да яде печена кокошка и ми дойде наум да ям“. И един сокол, като види птичката, как му дохожда наум да я хване и да я изяде? Идва му един филм да хване някоя птичка и да я изяде.

Много неща в нашия живот се преповтарят. В сегашния си живот ние сме повикани да поправим ред погрешки. Има ред погрешки в яденето, в мислите, в чувствата. Когато човек стане набожен, най-първо той иска да намери Господа, да Го види като светлина, като слънце; възвишава се, вдъхновява се, иска Бог да изпълни душата му. Но един ден, както се моли, току изведнъж се явява между него и Господа една красива жена и той поисква да я прегърне. Казва си: „Това е от дявола“. Светиите са страдали много от това. Ходи светията, въздиша; в гората, където живее той, не живее жена – откъде е дошла тази мисъл? От дърветата не е дошла, дошла е от неговото минало.

Светията казва: „Господи, аз Те обичам“. За да му покаже Господ, че не само Него обича, показва му тази жена. Той търси Господа, но не Го намира – казва Му: „Господи, аз съм готов да се жертвам за Теб“. Но като се сприятели с Господа, ще Му каже: „Господи, тази, която обичам, дай ми я да си я имам. Дай ми я, Господи, дай ми я“. Противоречието не е грях. В какво седи това противоречие, светията не знае. Той се измъчва. Има ли защо да се измъчва? Кой са причините на измъчването? В християнството много пъти са давали обяснения, обяснения. Бог е създал нещата, а къде седи противоречието?

Ще дам и аз едно малко обяснение. Допуснете, че имаме закон за яденето. Вие ядете растителна храна, но във вас един ден се заражда желание да ядете месна храна. Къде е лошото? Лошото седи в това, че вашият организъм не е свикнал на месна храна и ако почнете да ядете месо, той ще се разстрои. Ако накарате едно животно, което е свикнало на растителна храна, да яде месна храна, неговият организъм, неговият стомах не е свикнал и ще се повреди. Следо-

вателно за дадения случай злото седи в това: ако вие, които сте вегетарианци, искате да ядете месна храна, очаква ви смърт. Законът е почти същият, когато някой месоядец иска да го направят вегетарианец – той ще претърпи същото нещо. Не е лесна работа човек да стане вегетарианец. Трябва да има едно преходно положение в храната.

Животът на светията, стремежът му към Бога, е един възвишен, идеален живот, а пък тази жена, която се явява, е месната храна. Казвате: „Малко месце е нужно, за да се оправи човек. Много е мъчно така без месо. Трябва да се яде малко тлъстичко“. Онзи от вас, който не разбира, може да направи възражение.

Вчера имах един разговор. Една млада мома от света, с много добри заложи, искаше някой да ѝ врачува. Един момък беше с нея, приятел ли ѝ беше, не знам. Представих ѝ адреса на един врачувалник, но него го нямаше. Казах ѝ:

– Елате утре.

– Моля някой да ми гледа на ръка – отвърна тя.

– Заповядайте, седнете.

– Аз съм малко от стария свят – каза момата. – Майка ми и баща ми са ме възпитали на мъж да не вярвам. Всички мъже са лоши. Аз не съм от по-новите, от по-освободените моми. Възпитаха ме, че всички мъже са лоши.

– Малко са прекалили. Ако всички мъже са лоши, баща ви не е ли мъж? Някой може да каже: „Всички жени са лоши“. Тогава можем да му кажем: „Майка ви не е ли жена?“. Това са крайности.

Седи момата и иска да ѝ се гледа; онзи момък, който е с нея, и той иска да му се гледа. Питам: „Защо?“. Момъкът казва: „Искам да знам нещо за себе си“. Казах на момата: „Като те гледам, не си за калугерка“. А тя отговори: „Ами че аз искам да стана калугерка“. Трябваше да ѝ кажа: „Аз виждам калугера до теб. Уж калугерка искаш да станеш, а пък калугерът е до теб“. Човек става калугер, като дружи с калугер; като дружи с калугерка, калугер не става. И обратно, без калугер ти калугерка не можеш да станеш. Калугери, монаси – това са остарели форми.

Започнахме разговор. Казах на момата: „Ти не си за калутерка“, а на момъка казах: „Ти пък произтичаш от такова семейство. Твоите деди и прадеди много са обичали да се скитат, не са стояли на едно място“. Той минава за рационалист и не вярва. Казах му: „Ти си много положителен. Вярваш в това, което може да се докаже. Твоите деди и прадеди много са обичали да ходят. Те са били търговци, в Цариград са ходили и прочее. Ти си наследил същите черти. В теб го има не мекия елемент, а мъжкия. Различаваш се от госпожицата. Ако някой те обиди, ще си отмъстиш. А пък тя е с мек характер, нейните чувства са по-устойчиви. Тя, като намери приятел, ще устои, а пък ти не си от тези, ти ще го замотаеш някъде“. Госпожицата каза: „Вижте го този, големия грешник. Той не бил голям праведник“. След това ме попита:

– Откъде знаете това?

– Писано е. Писано е, но за онзи, който знае да чете писаното. Това са филми.

– Къде е писано? – попита ме момъкът.

– Тя има една черта на едно място. Мога да ти кажа, но ако ми платиш десет хиляди лева. Нейните чувства са много устойчиви и ако ми платиш за това знание, ще ти го кажа.

– Ще ти платя – каза той.

– Дай парите тогава.

(Смях.)

После момъкът каза:

– Откъде знаеш, че моите чувства са такива?

– Аз мога да ти го докажа. Това мога да го докажа за сто лева.

Той първо беше готов да даде десет хиляди лева, но нямаше достатъчно пари, после и своето не можеше да купи за сто лева, та и двете неща останаха непродадени. Дълго време разговаряхме, те се заинтересуваха от много неща. Имаше и един брат при нас, който гледа на ръката на госпожицата, та донякъде ги заинтересувахме.

Тя се обърна и каза за мен: „Колко ми харесаха очите на този човек. Колко хубави очи! Вашите очи, когато се смеете,

приличат на очите на баща ми“. На младия тя каза: „Твоите очи не са като неговите“. И на другия брат, който беше там, каза: „И твоите очи не са като неговите“. Казах си: „Хайде, беля сега!“. Тя познава, понеже интуицията ѝ е силно развита. Попитах я: „Как познаваш?“. – „Не знам как, но като видя някого, познавам го по очите какво представлява.“

Аз искам да ви покажа, че във всеки човек има известни способности. Тази, която иска да ѝ врачуват, и тя знае да врачува, и тя знае към кого може да има повече доверие и към кого – по-малко. Тя се обърна към момъка и му каза: „В теб се менят очите по някой път – стават страшни, става една промяна. Как става, не знам, но виждам, че става промяна“.

Това сега са филми, образи. Това е светлината, която прониква вътре в човешкото съзнание. И ако вие сте с достатъчно силна интуиция, ще можете да познавате някои работи. Ако вие например изучавате главата на някой човек, у когото съзнанието за правота е силно развито и той има оценка 7 за честност, то като си сложите двете ръце на този център на главата му, във вас ще се появи една хубава бяла светлина. Тази светлина показва съвестта му. Ако си сложите ръката на някой човек, у когото съвестта е слабо развита, във вас ще има тъмнота. И ако вие се приближите към някой човек, у когото известна способност е развита и сте в хармония с него, то във вас ще се прояви тази способност, или поне едно известно желание да сте в съгласие с този, способния. Например във вас ще се появи желание да пеете, ако той е музикален.

Та това подразбираме, когато говорим за влияние на външните условия. Избирайте си другари, които са даровити и имат добри заложби. Човек трябва да избира другарите си. Ако сте слаб във вярата, избирайте хора, които имат силна вяра. Ако имате силна вяра, тогава избирайте хора, които са с по-слаба вяра, за да им вдъхнете такава.

По някой път вие се оплаквате от големите противоречия, които съществуват в живота. Един човек, който е вярващ, може да се обезвери, но това обезверяване няма да бъде негово, а на обкръжаващата среда. Нали като четете

някай автор с критически ум, веднага във вас става едно разколебаване. Неговата мисъл е толкова силна, че онова, което тя хвърля в ума ви, ви кара да се двоумите дали вашето е вярно, или неговото. И както той логически излага нещата, на вас ви се струва, че сте на крив път. Четете в една книга, че ако не сте в православната църква, вие сте изгубен човек. На вие сте евангелист и ви трябва доста дълго време да четете Евангелието стих по стих, за да се освободите от едно твърдение.

Преминавам към една област, която не е толкова интересна. Тя не е интересна по следните съображения. Няма какво да ви разказвам как една високопоставена дама стои пред огледалото, какви пръстени има, какви украшения, как си държи очите. Какво ви ползва това? Вие сте 40–50-годишна жена – защо да ви казвам как трябва да се обличате, когато ще отивате на журфикс или на бал? И да отидете на бал, не знаете как да играете полка, кадрил и прочее като младите.

Но да се върнем на основната мисъл: човек трябва да има една ясна представа за Божия закон, за порядъка, който Бог е създал в света. Не считайте, че вашето щастие зависи от хората. Вашето щастие зависи от самите вас, а пък вашето нещастие зависи от неразбирането на Божиите закони. Щастието ни Бог го е определил, като ни е пратил на Земята. Бог е определил с каква храна трябва да се храним, с какви хора трябва да дружим. Всичко е определено за онзи, който разбира законите. А пък който не разбира законите, той ще се стреми да си създаде нова храна, нови приятели и прочее – и тогава ще си създаде нещастие.

Често нещастията се дължат на неразбирането на Божиите работи. Ако вегетарианецът се наяде с месна храна, той ще бъде нещастен. Ако бедният се облече с много богати дрехи, той ще бъде нещастен, ще има дългове. Може ли да бъде щастлив този, който има стотина полици и плаща дългове? Как ще бъдеш щастлив? Можете ли да бъдете щастлив, когато искате да имате една красива жена? Ако имате красива жена, вие ще си създадете цяло нещастие. Един писал на жена ви любовно писмо, после друг писал – ще

започнете да се съмнявате и ще изгубите разположението на духа си, а след това идват лъжите и прочее.

В човека има и посторонни желания. Имате понякога желание, за което си мислите, че ако се изпълни, ще добиете нещо кой знае какво. Това са стари желания. Вие сте от 20–30 години вегетарианци, но и във вас може да се зароди едно желание от далечното минало – да ядете месо. Могат да изпъкнат във вас стари желания.

Да ви дам един малък пример за един мисионер, който живял на остров във Великия океан⁵⁸ при човекоядци, за да ги обръща към християнството. Отишъл той да изповяда една стара жена, 80-годишна, която била на смъртно легло. Тя казала: „Много ми е тежко, но струва ми се, че ако ми се пригответи опечена ръчичка на едно малко дете и я изям, ще оздравея. Да си вкуся малко“. Старата баба няма да оздравее от това, но си мисли така. Канибализмът, човекоядството от миналото, веднага изпъква като една картина в нейния ум и тя иска да си похапне малко човешко месо.

Имате някой път едно силно желание, което искате да изпълните – този случай може да е както при тази баба. Та трябва да се пазите от чувства, които са атавистични и не носят нищо добро за душата. След като се изпълни това, което искате, веднага усещате, че нещо сте изгубили.

Истинският път е всички да изучавате порядките на живота. Някои от вас имате известни опитности, вървите правилно, но има някои неща, които не можете да разрешавате. Например кои неща в живота си вие не можете да разрешавате? Вие още не сте разрешили кога човек може да бъде добър и кога може да бъде лош. Понякога човек е добър, понякога е лош. Някой път не сте разположен и тогава ще се случи, че ще дойдат, ще се нанижат хора да ви питат за неща, които не са ни в клин, ни в ръкав. Че и ако отидете при един гадател, той не всякога е разположен. Вие си мислите, че един гадател е всякога разположен да говори – не.

Всякога един пророк минава през три степени: сутрин е при Бога, на обед е при ангелите, а пък вечер – при хората. Като слезе при хората, порядъкът е като на хората, нищо не

може да предскаже, всичко забравя. Като е при ангелите, си спомня петдесет процента, а пък при Бога всичко помни и знае.

Някой път вие сте при Бога. Всеки ден има един кръг, по който се минава. Да не се мисли, че онзи, който е при Бога, всякога ще седи при Него. Ако е така, тогава защо идват висшите духове да се възплътят на Земята? Това е една необходимост в тях. И с вас, във вашето съзнание, става промяна. Понякога вие мислите, че сте се изменили. Не сте се изменили, но от висотата, на която сте били, сте слезли и имате чувствания, които не са толкова високи. Това е временно. След това ще се възстановят първоначалните чувствания, които сте имали, стига да потърпите малко.

Някой казва: „Много съм обезсърчен“. Онзи, който се е отчаял, той е слязъл в много гъстата среда на миналия си живот, вижда ред образи и казва: „Не ми се живее“. Но той трябва да разбира закона – всичко това ще се измени. И зимно време, когато завали сняг един метър и студът е 20–30 градуса под нулата, казвам: „Ще чакаш“. Няма да се минат и 2–3 месеца, ще се завърти Земята около оста си и около Слънцето, и всичко ще се измени, снегът ще се стопи. Кога? След 2–3 месеца.

Сега аз ви привеждам тези факти, понеже мнозина от вас са изложени на вътрешни изкушения. Това показва, че вие сте влезли в друга култура. Колкото човек става по-високо културен, толкова тези пертурбации вътре стават по-силни. Например вземете яйцата: между тях няма различие. Между сто кокоши яйца малко различие има, но ако се измъгят и излюпят, ще видите, че между пиленцата има голямо различие. Когато нещата се развиват, те загубват своята първоначална форма.

Някой път вие искате да имате онова съзнание на тишината, което сте имали. Не сте изгубили това съзнание, но прогресирате в пътя си. Вие имате мебелирана стая, всичко ви е удобно, но като излезете на планината, ще имате ли всички тези удобства? Ще се напраштите, ще се уморите и прочее. Къде е лошото, че на планината нямате тези мебели? Като се върнете вкъщи от планинската разходка, вие

ще имате пак същите удобства. Вие сте на една екскурзия на Земята. Напуснали сте хубавото положение, което сте имали като богати, и сте дошли на Земята при по-оскъдни условия – затова се чудите какво да правите. Фотографирайте като англичаните, събирайте картини, описвайте преживяванията, които имате.

Дойде някое нещастие, имате лошо съчетание на планетите, казвате: „Аз се запознах с лош приятел“. Филмът е такъв. Срещате един приятел, неразположен е днес. Той ви казва: „Остави ме, не ме закачай“. Поздравете го и си вървете по работата, не го бутайте. Като отидете при един пророк, ще видите дали може да ви каже нещо, или не. Нищо няма да ви каже този ден; ако рече да ви каже, ще излъже. Не мислете, че е лесно всеки път да каже нещо. Общи работи може да каже: че вие сте честен човек например или нещо друго за качествата ви. В дадения случай има нещо, което е необходимо за вас, което ви интересува, но той не може да ви го каже.

Задавате конкретен въпрос: „Аз имам едно дело. Кажи ми как ще се разреши делото?“. Как ще се предскаже? Решено е дали ще спечелите делото, или не – то се знае от Невидимия свят, то е решено. Но как ще го познаете вие? Ако сте пророк, като речете да предскажете, във вас ще се роди едно колебание. Ако кажете, че ще спечели делото, и после той дойде и каже: „Аз го изгубих“, тогава какво ще му кажете? Питам: ако съм пророк, длъжен ли съм да кажа на някого дали ще спечели делото, или няма да го спечели?

Аз се чудя на хората колко са взискателни. Някой казва: „Ще ми кажеш истината, няма да ме лъжеш“. Този човек седи половин-един час, губи времето на хората, после казва: „Благодаря“ и си заминава. И дори казва: „Той не ми каза това“. А пророкът остава така, без нищо да му е платено. Но сегашните пророци станаха малко по-умни, поумнях; старите бяха глупави. Сегашните пророци казват: „Ще платиш“ – та вярно или невярно, вземат парите.

Вие искате да ви благослови Господ, искате какво ли не, но вие какво ще допринесете на Господа? Първо трябва да допринесете нещо. Когато се молите, трябва да имате един

ум неизопачен, едно сърце неизопачено и една воля неизопачена – тези неща трябва да имате. Трябва да отидете с една готовност да разберете това, което Бог ще ви каже. Но ако умът, сърцето и волята ви са изопачени, тогава вие не можете да разберете онова, което ще ви се каже. Например понякога вие не можете да разберете защо са страданията в света. Страданията в света са работата, която Бог ви е дал. А какво е радостта? Това са възнагражденията, почивката за работата, която Бог ви е дал. След като работите на нивата на господаря, за хубавата работа, която сте направили, той ще ви възнагради. Но ако не бяхте отишли на нивата да работите, той нямаше да ви даде нищо, нямаше да ви угощава.

Та казвам: в живота трябва да работите. Вие искате да бъдете щастливи, без да сте направили нищо. Вие искате Господ да прояви Своята добрина, без да проявите труд. Вие искате Той да прояви Своего величие и добрина, без да дадете нещо. Вие искате учителят ви да прояви своето знание, без да учите. Учителят за да прояви знание, ученикът трябва да учи. Ако ученикът не учи, тогава напразно отива трудът на учителя – и какво ще придобиете тогава? Някой казва: „Аз много знам“. Ето какво считам за много знание: когато аз мога да се избавя от всички противоречия и беди, които човешкият ум, човешкото сърце и човешките постъпки носят. Това наричам *знание* и този човек наричам *умен*.

Вие ме питате: „Защо животът е такъв?“. – „Това е ваша работа, вие сте живели така.“ Някой казва: „На мен ли ми се дадох тези страдания? Как са другите хора!“. Не че го интересуват другите хора, но той чувства, че едно време е бил голяма личност, спомня си своето богатство, спомня си, че е бил със завидно положение и намира вина в това, че другите хора са богати. Нека той се радва на това, че другите хора са богати сега.

Та не се самозаблуждавайте да мислите, че страданията идат отвън. Те идат отвътре. Външният живот служи само като обстановка, за да се покаже онова, което сте придобили или изгубили в дадения случай. Добър човек е онзи, който познава своите минали съществувания и се мъчи,

не се мъчи, но се труди да извади една поука за себе си от доброто и злото, през които той е минал. Защото всичко, което сега прекарвате, вие сте го минали в предишните си животи. Ползвайте се от това, което сте преживели, ползвайте се и от условията на този живот. Ползвайте се и от филмите на хората. Някой човек е неразположен – филмът му е такъв. Виждате, че някой човек е радостен – филмът му е такъв. Някой човек е учен – филмът му е такъв. Някой човек е скръбен – филмът му е такъв. Следователно едно дете, което сега е невежа, като се развие неговият филм в бъдеще, ще стане учен човек – има всички заложби.

На заложбите, които са вложени във вас, разчитайте повече, отколкото на това, което не е вложено във вас. И после, не се спъвайте от някои ваши настроения. Някой път казвате: „Никой не ме обича“ – оставете тази голяма лъжа. Вие сте обичани, само че едни съзнавате обичта, а пък други не я съзнавате. Някой път вие съзнавате, че сте бедни – не сте, не се лъжете. Някой път вие мислите, че сте унижени – ни най-малко не сте унижени. Има светли духове от Небето, ангели, които са ви посетили и са ви оставили една добра мисъл, дали са ви наставления. После казвате: „Замина си този ангел“. За да ви посети този ангел, той ви е обърнал внимание; след това вие имате една хубава мисъл. Хрумне ви мисълта да ви дойде един цар на гости. Един цар не може да посети всички свои поданици. Английският крал има толкова милиони поданици – може ли да посети всичките? Не може.

Бог всеки ден ви посещава. Чрез лъчите на Слънцето, чрез звездите Той ви посещава, чрез растителното царство ви посещава, чрез въздуха, чрез водата, чрез храната ви посещава, чрез всичко ви посещава. Радвайте се на това посещение, което в конкретен случай се дава. Кое посещение искате вие? Невъзможно е Слънцето да дойде при вас – как ще го приемете? Но възприемайте неговата светлина. Като възприемете Божествената мисъл, то е достатъчно. И като възприемете малката Божия любов, не търсете голямата любов. Вие търсите голямата любов, но тя още не е за вас.

Вие сте деца – възприемете малката Божия любов. Бъдете доволни на малкото, а пък голямата любов ви очаква в бъдеще, когато станете напреднали същества с развито съзнание.

Вие искате да бъдете много свети хора. Какво нещо е светостта? Светостта е едно тънко различие между всички степени на развитие на човешкото съзнание. Вие не се самозабравяйте. Никой не може да излъже светия човек. И той не може да се изкушава. Всеки човек, който не разбира, може да се изкушава. Че какво ще ме изкушавате, ако аз имам цялата Земя на разположение? Какво ще ме изкушава кесията на един богат човек? Какво ще ме изкушава едно малко шише с вода, когато аз имам цял един извор? Човек може да се изкушава от недоимък. Изкушението всякога произтича от един вътрешен недоимък. Щом си сиромаш във вярата, ще дойде изкушението. Щом си богат във вярата, в Любовта, не може да дойде изкушението.

Малката любов в света ражда противоречията. Някои казват, че от голяма любов идват до ревността. Не, ревността е резултат на чрезмерното користолюбие в човека. Искаш да обсебиш някоя душа, искаш да я имаш – ревнуваш я. Мъжът ревнува жена си, майката ревнува детето. Душата никой не може да я вземе, а пък тялото ще го задигнат. Ако не го задигне соколът, то смъртта ще задигне тялото и на праведния, и на грешния.

Сега да остане в нас светлата мисъл. С онова, през което сега минавате, с всички ваши изпитания вие минавате един филм на миналите ваши съществувания. Използвайте това. Всички противоречия, през които сега минавате, те са вашият живот, вашият филм. Някой път се усещате невежа – това е вашият филм. Някой път се усещате грешник – това е вашият филм. Някой път се усещате безсилен – това е вашият филм. Някой път казвате, че условията са лоши – това е вашият филм. Някой път казвате, че условията са добри – това е вашият филм. Но този филм не е направен, за да ви спъне, той е направен, за да добиете поощрение. Този филм не е направен, за да ви даде изкушение, а да ви даде поощ-

рение. Чакайте края – в началото филмът може да е лош, но към средата и към края ще има много хубави картини.

Някой казва: „Тази работа няма да върви“. Чакайте малко, филмът е такъв – не върви, но след 20 минути ще дойдат много хубави картини. Като гледам, че някой човек се е обезсърчил, казвам: „Този човек не е търпелив. Ако беше потърпял, щеше да види, че след 10–15 минути по-хубави картини ще дойдат“. А пък той не търпи и казва: „Тези работи са много лоши. Този филм не ми е приятен“. Не, един филм е филм, когато има всички хубави страни, но и когато в него съществуват големи противоречия и контрасти.

Отче наш

38. лекция, 3 юли 1935 г., София, Изгрев

МИСЪЛ, СИЛА И ЛЮБОВ

Отче наш

Ще прочета първите пет стиха от глава 6. на *Евангелието на Йоан*.

По какво се отличава добрата домакиня? Добре си гледа дома. Гледането на дома седи в пазенето на нещата в чистота. Добрата домакиня пази къщата чиста, знае как добре да готви, всичко добре урежда. Понеже всеки има по една къща, всеки е домакин в това отношение. Вие живеете в тялото си, но се оплаквате от него. Доста е хубава човешката къща. Трябва да разполагате със знания, за да я поддържате добре. Ако една домакиня се оплаква, че нещата в къщата ѝ не са наредени, че това няма, онова няма, тя не може да направи много. Когато има всички потреби, тогава домакинята всичко може да направи.

Всичко онова, което желаем, все си има някакъв материален израз. Често казвате: „Това са духовни работи“. Какво разбирате, когато казвате, че нещо е човешко, че нещо е духовно и че нещо е Божествено? Има една разлика между човешките, духовните и Божествените работи. Ако вземем простото понятие *човек*, ще кажем: човешки работи са тези, които стават с мисъл. Човек мисли, следователно човешките работи с мисъл стават. Духовни работи са тези, които стават със сила – под *Дух* това се подразбира; под думата *Дух* всякога се подразбира сила. Сила има само в разумния човек. А пък Божественото подразбира това, което става с любов – то е Божественото. Любов може да има там, където има мъдрост. В най-прости понятия е изразено това. Ако изразите това с други понятия, то пак трябва да има някакво приложение.

Имате простата дроб $\frac{1}{2}$, простата дроб $\frac{2}{3}$ и десетичната дроб 0,5. Каква е разликата между една проста дроб и една десетична дроб? Всички сте учили и сте преподавали.

Вие казвате: „Проста работа е това“. Но в простите работи може да има нещо ценно. Един златар от златото може да изкара нещо, което може да се ползва за украшение. И някое дете може да направи от златото нещо, но не го слага на врата си. А някой учен човек може да извади от златото много хубави работи. Ученият може да направи златото за всичко: за украшение, за лекарство. Понякога вие сте неразположени, имате неразположение на духа. Неразположението произтича от това, че ви липсва $1/2$ от златото – няма го. Пропорцията е такава. $1/2$ от какво – от единицата. Алгебрично могат да се определят нещата. В аритметиката така ги изразяваме. Имате едно малко противоречие – с конкретни числа може да се изрази това.

Да направим едно сравнение. Влизате в обществото, кесията ви е празна, а трябва да направите много покупки. Неразположен сте, прегънат е вратът ви, фасон нямате – об-

разувате една такава линия. Вървите и размишлявате защо светът е направен така и казвате: „Да имах пари! Всички хора имат пари, а пък моите джобове са празни. Какво ще правя?“. Обръщате се нагоре, гледате насам-натам и търсите вината другаде. Всичката вина е там, че нямате $1/2$ злато в кръвта си – злато ви трябва. Ако имахте злато в кръвта си, щяхте да имате и в джоба си; щом нямате злато в кръвта си и в ума си, нямате и в джоба си. Сега второто положение е как да го добиете? Трябва да знаете в коя храна има злато и оттам да добиете $1/2$ злато. Щом добиете това злато, тогава ще се уреди въпросът.

Ние често казваме: „Магия трябва да има“. Магията е много проста наука. Някой казва: „Магия е това. Какво ще се прави?“. В старо време един учил магията. Носил си малко тамян и казвал: „Като срещна мечка, ще запала тамяна и тя няма да дойде“. Един ден вървели двама – той и още един. Показала се мечка и той казал: „Аз ще направя магия, да не идва мечката“. Тамянът почва да гори, но мечката иде, приближава се. Другият казал: „Аз зная друга магия. Зная

да се кача на дървото“. Качил се на дървото. Като се приближила мечката, и първият се качил на дървото. Та първата магия, на тамяна, не хванала, но втората магия, на дървото, хванала. Мечката погледнала и си заминала по пътя. После двамата разговарят. Единият казал: „От първата магия не разбирам, но от втората разбирам“. Хубаво, от тоя пример за себе си какво ще извадите? Прост пример е той: една мечка и двама души. Двамата са умни хора, мечката е глупава, но умните хора бягат от глупавата мечка. Мечката разбира дървото – то може да даде нещо. Като се качили двамата на крушата, мечката погледнала и им казала: „Там е по-добре, отколкото на земята“.

Някой път вие казвате, че човек се качва нависоко. Какво разбирате под това? Щом се качите нависоко, имат вече уважение към вас. Мечката казва: „Ако не бяха се качили тия хора на крушата, щях да мисля, че са болни. Щом се качиха, значи са здрави, а щом някой е здрав, значи е умен“. И казва още: „Аз умни хора не закачам“.

Имаш една неприятност в живота си – от какво произтича тя? Друг пример ще ви приведа. Един тръгнал на екскурзия, пил студена вода и го втресло. Често казват, че ако човек лятно време яде краставици и пие вода, веднага ще го хване треската. Втресло го човека в гората. Както го тресе, идва една мечка. Вижда тая мечка, че е трескав, вдига го и го носи наблизко в колибата на един овчар. Овчарят, като вижда, че мечката носи човек, офейква. Тя влиза вътре, оставя човека, излиза навън, набира малко сено и го трупа върху него. Не може да намери друго и слага върху него като покривка малко сено, каквото намери. След това мечката излиза и си заминава. Овчарят после влиза и вижда, че това е човек. Мечката като го масажирала, той оздравял, всичко му минало.

Кое положение в живота бихте предпочели: заради мечката да се качите на дървото или пък да ви носи и да ви сложи в колибата? Всички имате разни мъчнотии. Имате един вечен страх: „Какво ще се прави?“. Условията на живота са лоши сега и вие вечно сте недоволни и вечно се страхувате. Често се срещат и изкушения. Вие не знаете произхода на изкушението, нали? Материалните работи стават причина

за изкушение. Влизате в някой дом и виждате някои много красиви предмети – или златни предмети, или някой скъпоценен пръстен – това е изкушение. Обичате тия предмети и искате да ги вземете за спомен, да ги сложите на пръстите си; навик имате вие.

Вие излизате, да кажем, сред Природата. Вървите и виждате много нацъфтели цветя и у вас идва желанието да откъснете едно цвете, да да се закичите и да се върнете. Представете си, че Земята е парк, който не е ваш, а вие късате без позволение. Не че е лошо да късате цветя, но лошото е, че без позволение ги късате. Това цвете кому принадлежи? То си има господар. Трябва да спрете, да искате позволениято на господаря и тогава, ако ви се разреши, да късате. Вие си вървите и късате цветето, като че нищо не сте направили. Казвате: „Какво има, че съм откъснал цвете?“. Все има нещо, погрешката е много малка.

Сега ще пренеса това, ще направя едно малко сравнение. Представете си, че дойда при вас, хвана един косъм на главата ви и го изтегля. Имате на главата си 250 хиляди косъма приблизително, аз хващам един и го изтеглям. Казвам: един косъм, какво от това? Но вие ще почувствате една малка болка. Умно ли е да изтегля косъм от главата ви? Не е умно. Нито е добре да теглите от чужда глава, нито пък от своята глава е добре да теглите. Тези сравнения трябва да ги имате предвид.

Вие казвате: „Кажете ни някои работи по-интересни“. Мога да ви кажа много работи. Изкуството се придобива, но трябва да го приложите. Добрият живот е едно изкуство. Не се става така лесно добър човек. Някой казва: „Да дойде Духът“. Докато дойде Духът, Великият Учител ще ви тури на изпитания – няма да дойде така лесно. Като дойде Духът, като кон ще обикаляте, на едно място няма да стоите; ще напуснете баща си и майка си, децата си, жена си, всичко. Като дойде Духът, ще минете всички през дармон, ще ви пресеят. Някои мислят, че като дойде Духът, ще се уредят всичките им материални работи. Не се знае дали ще се наредят. Духът си има свои схващания, а не нашите схващания. Понеже Духът е на силата, той ще постави нещата в съвсем друг ред.

Прочетете Стария завет. Когато е идвал Духът, винаги е имало противоречия. Духът казва на Йон⁵⁹: „Ще отидеш в Ниневия“. Йон е свикнал на един охолан живот, взема си шапката и си казва: „Да отида в Ниневия?“. – „Това е трудна работа, ще има подигравки. На тия хора ще им кажеш такива работи, които няма да са им приятни. Ти ще им говориш за една истина, която няма да им е приятна.“ – „Тая работа не става.“ Йон си има пари, взема си ги и тръгва за Испания – бяга на запад, към материалния свят отива.

Но Духът е по-умен. Щом Йон влиза в кораба, веднага се повдига страшна стихия, буря. Всички търсят причините, молят се. Йон казва: „Аз съм причината. Хвърлете мен и ще утихне морето“. Той е честен, не иска другите да потънат. Ония си казват: „Трябва да е направил някоя погрешка“. Хвърлят го и утихва морето. Йон остава в морето, един кит го поглъща и той влиза вътре него, в утробата му. Йон не е един прост човек, а пророк, който бяга от Господа, когато Господ го праща да иде да проповядва Словото Божие в Ниневия. Какво каза Йон, като се намери в утробата на кита? Той не каза: „Тежки са условията“, но започна да работи – златото влезе в него. В мъчнотиите златото влиза в кръвта му и в ума му. Йон каза: „Господи!“. – „Моли се, Йон.“

Питате: „Как да се моля?“. Така ще се молите, както Йон в утробата на кита. Някой, при най-добрите условия, при удобствата, ще попита как да се моли. Когато влезете в кита, ще разберете как трябва да се молите. Няма да гледате наоколо, няма да мислите за другите. Ако сте като Йон в утробата на кита, ще мислите ли за баща си, за майка си? Ще забравите всичко друго. Нещо подобно става, когато наближи хората да умират. Смъртта не е нищо друго, освен един кит, в чиято уста влизате. Господ ще види тогава дали можете да се молите, или не. В църквата добре може да се молите, но като влезете в кита, то е съвсем друго нещо. Йон мина през един пробен камък, за да се види колко е силна молитвата му. Той направи една погрешка и след това се помоли. Като излезе от кита, завърши училището, взе матурата.

Аз наричам в дадения случай утробата на кита едно училище – професори имаше там. Йон се поти, изследва, но реши задачата. Китът тогава отвори вратата и каза: „Хайде,

с дипломата си оттук – право в Ниневия. Ще се покажеш на ниневянките“. Питаха го: „Защо отиде да проповядваш?“. Той каза: „Вие държали ли сте матура в утробата на кита? Аз държах и затова мога да ви кажа какво има вътре в тази утроба“. Аз привеждам тази аналогия: човек докато не мине през големите мъчности на живота, не може да се събуди.

Човешкият, духовният и Божественият живот са степени, през които трябва да мине човек. Човешкото става с мисъл, духовното става със сила, а Божественото става с любов. Божествените работи не може да ги направите с мисъл, а с любов – Божественото включва мисълта, но трябва любов. Духовните работи ще направите със сила. Духовното включва мисълта, но трябва сила. Вие не можете да бъдете духовен, ако нямате сила – една изказана дума да има сила магическа. Всеки един от вас може да употребява някоя дума, за да си въздейства за нещо положително. Понякога човек съвсем е отчаян, но като дойде някой и му каже една магическа дума, около него тъмнотата изчезва и лицето му става весело – от една дума само! Всеки ден стават такива промени.

Когато четете думите Христови, ще видите, че всяка дума е магическа. Човешките думи са силни. Ако мислите, ще си подбирате думите. Думите на Духа са силни. Ако сте разумен, ще знаете как да ги използвате. Божествените думи са силни, когато имате любов – любов, а не самочувствие или да сте само разположен. Любовта е най-висшето, с което вие в дадения случай можете да разполагате. Казвате: „Да се обичаме“. Да обичате или да ви обичат, или да не ви обичат, това са забавления.

Какво нещо е рисуването? (*Учителя рисува една фигура на черната дъска.*) Това е рисуване, нали така? Това физиономията на интелигентен човек ли е, или на прост? Вие мислите, че ако ви дадат право да нарисувате нещо, то с такава една рисунка ще можете да влезете в Царството Божие. И на един километър не можете да се приближите до Райски-

те врата. Ако трябва да рисувате, направете го както трябва. Трябва да бъдем праволинейни.

Тук, в тази рисунка, устата представлява един ъгъл. Между носа и устата имате прав ъгъл, а пък по-долу, при брадата – тъп ъгъл. Може да се изчисли колко и кои ъгли са тъпи, прави и остри на човешкото лице. Там, където има един ъгъл, действат разумни сили. Геометрията е наука за разумното. Геометрията е Духовният свят, а не човешкият, тя е свят на духовното. Вие, ако не разбирате геометрията, нищо не можете да направите.

А пък щом дойдете до математиката, то е вече Божественият свят, то е Любовта. Любовта действа чрез математиката. Някой казва: „Ти математик ли си?“. Ако не сте математик, от Любовта нищо не можете да разберете. То е отношение на нещата. В даден случай ако искате да знаете кой ви обича и кой не, това не е любов, това е една търговия, човешка работа.

Да мислите колко ви обичат хората, това е човешко. Да се учите, това е сила на Духа. Да знаете как да живеете, това е Божественото. Според мен същественото за живота е да знаете как да живеете – това е Божественото. Някой път хората не правят разлика между човешкия живот, Духа и Божественото. Ние предполагаме, че ако мислим добре, можем да постигнем нещо. Човешките работи се постигат с мисълта, работите на Духа се постигат със силата. Вие казвате: „Пари да има човек“. Силата е свойствена на духовното. Понеже тези трите свята функционират едновременно в нас, понякога ние сме под влияние на един от тях, понякога сме под влияние на друг. Някой път казвате: „Да се живее Божествено“. Друг път казвате: „Да бъде човек силен“ – за да бъде силен, човек трябва да бъде разумен. Или казвате: „Да мислим“ – това е човешкият живот.

Та човек трябва да знае как да рисува. При истинското рисуване трябва да представите нещата такива, каквито са. И ако ви дадат една задача да представите човешкия живот, живота на Духа и Божествения живот, как ще ги представите? Единият живот е на мисълта, вторият е на силата, а пък третият е на Любовта. Как ще представите Любовта? Аз бих

представил живота на Духа във вид на горящ огън. Това, което гори, е Духът. Казваме за някои неща, че изгарят. Изгарят нещата, които са неразумни, а разумните работи само горят, без да изгарят. Там, където има горение, има сила, а пък където няма горение, няма никаква сила. Ще видите някой път: щом имате топлина, имате сила, а щом нямате топлина, силата изчезва. Значи топлината е свързана с човешката сила – но коя топлина? Не човешката топлина, която изгаря нещата при няколко хиляди градуса, но онази топлина на Духа.

Да допуснем, че вие сега се обезсърчавате в живота. Имате дълг от десет хиляди или от петдесет хиляди лева и казвате: „Какво ще правя с дълга?“. Вие мислите, че сте християнин, че сте посветен на Христа, че сте чадо Божие, че сте богат, че Бог е направил Месечината и звездите за вас, но имате петдесет хиляди лева дълг и не можете да го платите. Тогава къде е вашето знание, в какво седи вашето знание? Аз, който имам висше образование по пеене, ако с моето пение не мога да платя петдесет хиляди лева дълг, какъв музикант съм? Ако само нося дипломата си и казвам, че съм завършил музика, философствам за нея, но като ми предадат един обикновен урок по музика и не мога да го изпълня, обикновените работи не мога да изпея, тогава какъв музикант съм? – „Петдесет хиляди лева можеш ли да изплатиш?“ – „Не мога.“ – „Тогава не си музикант.“

Аз, който не пея толкова добре, като свиря 15 минути на един банкер, ще ми даде петдесет хиляди лева. Като тегля първия лък, банкерът ще ми даде и оттатък ще мине. Аз за себе си казвам това. Това е наука за мен, щом мога с нея да си платя борchoвете и да си помагам в трудни моменти. Поглеждам цигулката и казвам: „Ти знаеш езика на банкера“.

Сила има в музиката. Разбирайте го както искате. Аз го разбирам, но не мога да ви кажа моето изкуство. Като тегля лъка, петдесет хиляди лева идват в джоба ми. Има музиканти, които като теглят лъка, идват петдесет хиляди лева в джоба им. Ако един обикновен пехливанин, като Дан Колов⁶⁰ например, се бори за хиляди долари, вие какво сте направили? Дан Колов в Америка се бори за 1200–1500

долара. Ще кажете, че това е диващина. А пък вие, като не сте диваци, какво сте направили? Това е крайният случай. Той казва: „Аз гладен няма да умра. Ще се боря и ще живея“. В това го похвалявам. Идва някой страхливец, завършил четири факултета, но загазил в живота и казва: „Искам да се самоубия“. Казвам му: „Ще вземеш урок от Дан Колов. Ще се опретнеш, ще се бориш. Като си цигулар, да си на свят цигулар. Ако си художник, да си на свят художник“. – „Това, което рисувам, е модерно изкуство.“ Оставете вашите модерни работи. Като нарисувате нещо, върху вас самите то да има сила.

Аз опитвам някой път върху себе си пеенето, опитвам върху себе си силата на музиката. Не свиря нещо, което да няма действие върху мен самия. Ако някой път загази и не зная какво да правя, изваждам цигулката и свиря. Това, което аз зная, действа върху мен, а щом действа върху мен, действа и върху другите. Това е закон. Всички трябва да имате по едно изкуство и да разчитате на него. Вие ще ми кажете: „Някой друг път, в друго прераждане“. Причината е много проста. Имам един хляб от един килограм. Има аристократи в света, от старите аристократи, които ги е срам да носят един килограм хляб. Такъв аристократ ще тръгне напред, а друг ще му носи хляба. Онзи, който му го носи, ще опита хляба. Богатият ще търси друг да му носи хляба и ще му плати. Защо богатият не се срамува да яде хляба, а се срамува да го носи?

Вие искате да имате резултатите на окултната наука или на християнството. Ако ви сложат един християнски халат, не можете да го носите. Ако не можете да носите християнския халат, не можете да имате и силата на християнина. Ако не можете да носите халата на окултиста, вие не можете да имате и резултатите на окултизма.

Едно време, когато за пръв път ходих из България, свирех на цигулка. И когато ме виждаха да свиря, хората казваха: „Циганска работа е това“. Имат право. Ако вие не станете циганин отвън, човек отвътре не можете да станете. Прозвището *циганин* знаете ли какъв произход има? Циганите, това са ученици, които не са издържали своя изпит. Те са хора,

които държаха изпит, но напуснаха училището. И когато ви кажат *циганин*, това значи, че сте ученик, който не може да носи халата отвън. Всеки, който не живее както трябва, който не живее добре, е циганин. Всеки, който не извършва Волята Божия, е циганин. Всеки, който боледува, който осиромашава, е циганин. Всеки, който не си знае урока, е циганин. Всеки, който е безчестен, е циганин. Всеки, който не се облича добре, не си нарежда къщата, е циганин. Хората носят циганията, но вие ще я напуснете. Казвам: за да се освободите от циганията, ще си облечете халат и ще покажете на хората, че не сте циганин, но че сте умен човек.

Изкуство е вложено във всекиго. Бог в душата на всекиго от вас е вложил изкуството да може да се справя с мъчнотии. Вие като Йон имате да се справяте с мъчнотии. В устата на кита Йон не можеше на никого да каже: „Я се помоли на Господа за мен“. Вън би могъл да каже така, но в устата на кита на кого ще плати да се моли за него? И Йон остана сам с големите мъчнотии, за да се познае доколко е неговата сила, дали може да се моли. Йон много се молеше, но две неща станаха, които той не можа да разбере.

Първото нещо е, че направи едно престъпление. Бог го изпрати в Ниневия, за да поправи жителите на този град, които бяха в безпътица. Йон направи една погрешка на непослушание и трябваше да влезе в кита, за да види, че трябва да слуша. Бог не обича хората, които не слушат. После, като се помоли Йон, Бог му каза, че му прощава и го изпрати в Ниневия до 40 дни, за да се покаят ниневяните. Тези хора се покаяха и Бог им прости, както прости на Йон и го изхвърли от кита. Но Йон каза: „Бог прости на Ниневия и ме изложи“.

Тук се прояви второто нещо – неговото честолюбие. „Бог каза на онези хора, че това ще стане, онова ще стане, но не стана, и те сега казват, че съм ги излъгал.“ Бог му каза: „Те се покаяха. Както теб изкарах от устата на кита, когато Ми се помоли и ти прости, така и на тези хора, по същия начин, трябваше да прости“. И Бог трябваше да му даде друг урок. Времето било горещо, както в тропическите места. Изникнала една тиква и Йон си сложил главата под сянка-

та ѝ. Дошъл един червей и изял тиквата. Като се засилило слънцето, Йон казал: „По-добре да умра, да си замина“. И пожелал да бяга, да умре. Казал му Господ: „Ти забрави ли утробата на кита? Тая тиква за една нощ израсна. Ти не си се грижил за нея, но ти е жално за нея, защото няма да имаш подслон за главата ти. А пък на Мен не трябва ли да Ми бъде жално за Ниневия, че има там много деца, има хора, които не знаят нищо за Мен, но се покаяха?“. И тогава Йон разбрал какво му казва Господ с тези думи. Той не е могъл дотогава да види този паралел.

Често ние се намираме в положението на Йон. Когато се намираме в мъчнотии, по този начин разрешаваме въпросите. Когато в живота нещата не стават, както ние искаме, става ни скръбно, неразположени сме духом. Какво лошо има в това, че нещата не стават, както ние искаме? Ако кажеш на един град, че ще погине, и той не погине, какво лошо има в това? Защо не станаха тия работи? Защото хората поумняха. Но има работи, които стават и ако човек е умен. Ти само като се учиш, можеш добре да свършиш работата си и да ти дадат диплома. А в света на духовете е съвсем друго. Ако ти се справяш с големите мъчнотии в живота, тогава минаваш за умен. Справянето с мъчнотиите не е човешко. Човек не се бори с мъчнотиите. Всички хора, като хора, са слаби.

Защо се обличат хората? Модното обличане, това е човешки метод. Един момък нагизден, една мома нагиздена – за мен това представлява човешкият живот. Но питам, ако имате един човек, който знае само добре да се облича, за да се покаже навън, знаете ли какви ще бъдат резултатите? Ако имате една слугиня, която се облича добре, но не знае другите работи, ще можете ли да я държите въщи? Че вие може да отидете в една църква, може да посещавате една окултна школа както една нагиздена мома. Ще слушате лекциите, ще кажете: „Една отлична лекция. Нещо ново ни каза Учителя“ и ще си отидете въщи.

В какво седи новото? В това, че от Земята до Слънцето имало 93 милиона километра? И после в това, че на Слънцето температурата била 25 милиона градуса? Кой е ходил да я

мери? Не са ходили още да я мерят. Учените си правят своите заключения. Верни са тия заключения, Слънцето има много висока температура, но вие не знаете по кой начин се измерва. Тези хора по човешки изследват, но има един вътрешен начин, по който се измерва топлината на нещата.

Топлината е една сила в света, която може да възпитава. Ти не можеш да възпитаеш когото и да е, ако не разбираш законите на топлината. Един златар знае при каква температура може да работи с всички метали, с които си служи. Когато работи със златото, среброто, медта и прочее, той разбира законите на топлината. И когато иска да работи с някой метал, той ще го сложи при подходяща температура. Ако ти не знаеш тази температура, не можеш да работиш с този метал.

Някой може да каже: „Тази работа е отвлечена. На нас ни трябват сега малко парици“. Парите са за обикновените хора. Аз нямам нищо против парите. Парите в света, това са кукли, кончета за децата. Докато си дете, трябват ти пари. Като станеш голям, не ти трябват. Оная мома, като се ожени, носи ли своите кукли? Тя е правила на куклите си отлични дрехи, но като влезе в живота, ще ѝ служат ли тези дрехи? Тя е напуснала куклите. Като влезе в живота, ще види как се правят други кукли.

В живота на Духа не се правят кукли, както в човешкия свят. Със сравнението искам да ви покажа мъчнотията. Не се самозаблуждавай, ти можеш да направиш една красива кукла отвън, но да направиш една кукла в живота, която да говори и да мисли, това става по съвсем друг начин. Като стане шест часа, ще спрем. *(Часът е шест без седем минути.)*

Има една философия, с която всички трябва да се занимават. Като ви говоря по тоя начин, аз виждам едно отклонение. Например в говора ви има известни думи, известни повишения, известна гама, която има известна реакция. Ще ви дам едно сравнение. Ако представите пред един човек един предмет в най-голяма светлина, той нищо няма да види. Вие всякога се стремите да забележите един предмет, да забележите външните му очертания в една мека светлина, и тогава у вас има напрежение.

Този закон е хубав: по-добре е да гледате, макар и да има напрежение, отколкото да си свивате очите и да се оттегляте от силната светлина. Силната светлина винаги образува противоположна реакция. Човек много по-добре може да се кали, когато има известно напрежение, когато гледа. Денем смел не можете да бъдете, денем всички хора са смели. Вечерно време ще познаете своята смелост. Вечерно време ще се намерите в страх и ще трябва да се справите с него, за да познаете дали сте духовни. Ако сте човек, денем ще ходите, а пък ако сте духовен, и вечерно време ще ходите.

Светът на Духа представлява свят на най-големите мъчнотии. Щом сте в мъчнотии, като човек ще ги разрешите с максимите на светлината (денем), а Духът и в тъмнината вижда. Човек трябва да вижда денем, а пък Духът и вечерно време трябва да вижда. Следователно вие не можете да бъдете духовни, ако не можете да виждате вечерно време. Ако само денем виждате, вие сте човек. Ще кажете: „Месоядните животни виждат нощем“. Нощните животни, това са духовете. Бухалът лети вечерно време – считат го за символ на учения. Не се взема орелът за символ на учения, а бухалът. Защо бухалът се счита за символ на учения, на мъдреца? Защото очите му са отворени – не си затваря очите, а ги отваря широко.

Казват за някого: „Лаком човек“. Лакомията е от духовен характер. Хора, които са лакоми, са влезли в Духовния свят. Лакомията е сила. Ако вие не знаете как да употребите своята лакомия, ще попаднете в слабостта на човека. При лакомията ще вземете повече злато, отколкото можете да носите, и като не можете да го носите, ще се обезсърчите, ще търсите хора да го носят. Сам трябва да имате сила. Човек не може да носи 20, 30, 50, 100 килограма, но тази тежест нищо не е. Духът е силен. Той е впрегнал тежка машина от 20 хиляди килограма и тя работи. При машината кой работи? Духът работи, а не човекът. Човек може да носи до 100 килограма, а Духът един цял параход може да пренесе от едно място на друго. Като влезем в Духовния свят, ще носим железници, параходи, аероплани – това са съоръжения на Духа в умствения свят. Цялото човечество се приготвя за

Духовния свят, като прави фабрики, параходи, железници. „Външно тези работи като правите – казва Духът, – тогава с вътрешните мъчности ще можете да се справите по-лесно.“

Сега по кой начин ще добиете изкуството? На вас ви трябва сила. Някой път вие показвате показалеца си. Знаете ли на какво е символ това? Човек търси магията. (*Учителя поставя показалеца на дясната си ръка върху челото си отстрани.*) Той е бил някога маг, иска да си спомни. Сега не искам да ви отвличам вниманието. Много пъти синът и дъщерята бягат от вкъщи; и при бедните, и при богатите, синът или дъщерята бягат от баща си, от майка си, от братята си. Защо бягат дъщерите и синовете от дома? Защо бяга житото от хамбара? Не е лошо да бягате, но да бягате навреме. Да бяга човек, това е една опитност. Кой бяга? Казват, че страхливият бяга. Не, и юнакът бяга. Чудни са хората, когато казват, че се бяга от страх. Някой от голямо юначество бяга. Единият бяга от страх, а онзи, който го гони, от какво бяга? Даже юнакът иска да бяга повече, отколкото онзи, който се страхува.

Аз съм ви привеждал онзи пример за хрътката. Турците имаха породисти хрътки, като магарета високи, ходеха да гонят зайци с тях. И като изплашат някой заек, хрътката го гони, а турчинът казва: „Хайде, чоджум, хайде, къзъм“. Някой път хрътката се приближава, а пък някой път заекът е опитен, особено като дойде нагоре, заекът е майстор. Турчинът казва на хрътката тогава: „Ха, свиня, хънзър!“. Значи, ако заекът изпревари хрътката, идват епитетите *свиня, хънзър*, а пък ако хрътката може да бяга повече от заека, тогава идват епитетите *къзъм, чоджум*.

Аз похвалям и заека, и хрътката. Ако в страха си вие можете да бягате повече от хрътката, умен човек сте. Когато гоните заека, ако можете да бягате повече от него, вие пак сте умен човек. Ако гоните заека и не можете да го стигнете, не сте много умен човек. Казват: „Два заека гони“. Всеки един от вас гони по някой заек и както виждам, някой го е хванал, а друг не го е хванал. Казвате: „Имам една идея“. Тази идея можете да я постигнете по пътя на страха или

по пътя на силата. По пътя на заека сте постигнали своето желание: придобили сте живот. И по пътя на хрътката сте постигнали своето желание да хванете заека. Лошо ли е да хванете заека? Хрътката, като хване заека, ще го впрегне да оре на нивата. Все зайците орат. Един маг, като хване един заек, неговата хрътка като хване заека, той знае изкуството да превърне заека във вол или в кон и да го впрегне да оре. След като му свърши работа, той пак го превръща в заек и го пуска в гората. Като му трябва отново вол, не търси вол, понеже хората са взели воловете, а търси заек. Хваща заека чрез хрътката като ѝ казва: „Дръж тоя мързеливец“, превръща го пак на вол, изорава си нивата и после пак го пуска в гората.

Да ви направя един превод на нещата. Желанието ми е да знаете как да се справяте с големите контрасти и противоречия, в които се намирате. Има мъчнотии, с които вие се справяте, но има мъчнотии, които тепърва идат в света и трябва да знаете да се справяте с тях. Например вие сега не можете да се справите с нито една болест, с нито едно ваше кисело чувство. Много пъти човек има кисело чувство.

Има известни места в човека, които като бутнете дори и най-леко, той веднага ще реагира. Ако ви докоснат на някое място, ще се обидите. Ако ви бутнат на едно място на главата, ще станете лош, ще се разсърдите; ако ви бутнат на второ място, ще станете мек, добър; на трето място като ви бутнат, ще станете любезен, ще искате да сложите трапезата. На човека само му бутни главата! Отивате например при някой банкер – само да знаете къде и как да го бутнете, ще имате каквото искате. Вие нямате тая наука. Трябва да знаете законите, както е при съвременното електричество.

Пет минути съм преминал. (*Часът е шест и пет минути.*) Онова, което последно не довърших, за какво беше? (*– За банкера.*) Пет минути минаха. Банкерът си отиде вече.

Добрата молитва

39. лекция, 10 юли 1935 г., София, Изгрев

КОЛКО Е ДОБЪР ГОСПОД

Добрата молитва

Развитието, или прогресът, на разумния живот зависи от правилното разбиране. Вземете точно правата линия. Правото разбиране има само две точки. Правилно разбиране може да има само между две разумни същества. Щом има трето същество, мисълта не е права или няма този устой вече. За да бъде достатъчно яка една линия, третата точка трябва да бъде център на поляризирането. Две точки трябва да има правата линия. Тогава е най-силна и може да устоява на всички противоречия, които съществуват в света. Изобщо казват: „Тая мисъл не е права, оная мисъл не е права“. Всъщност коя мисъл е права и коя не е права?

Мъчно може да се определи какво нещо е доброто. Вие казвате: „Това е добро“, но всъщност то е относително добро. Доброто в дадения случай може да ви даде искания резултат. Питам: това, което всякога не носи добри резултати, добро ли е? Вземете числото 10 – то е крайният резултат. От 10 нагоре влизате в друг свят. Вие го вземате като едно количество, например казвате *10 лева*.

$10:1=10$; $10:2=5$; $10:3=3\frac{1}{3}$; $10:4=2\frac{1}{2}$; $10:5=2$; $10:6=1\frac{2}{3}$.

Ако делите 10 на 1, колко ще получите – пак 10. Добре, но ако делите 10 на 2, колко ще имате? (– *Пет*.) Ако делите 10 на 3, колко ще имате? (– *Три и една трета*.) Ако делите 10 на 4? (– *Две и една втора*.) Ако делите 10 на 6, 7, 8, 9, ще има и един остатък. Питам: какви са резултатите от деленето? Какъв закон можете да извадите от деленето?

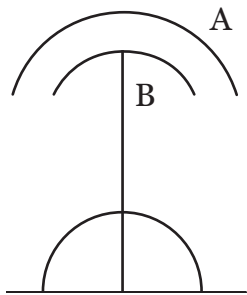
Това са много обикновени работи. Вие гледате на живота много външно. Казвате, че ако имате къща, всичко ще се оправи – така мислите. Мислите, че всичко ще се оправи, ако се облечете, или ако имате пари в банката, или ако сте завършили нещо, например право, естествени науки или медицината, и сте добили диплома. Да кажем, че сте завършили медицина и мислите, че разбирате нещо от

болести. Питам: какви болести може да лекува един лекар както трябва?

Като дойдем до законите, ще видим, че каквито са резултатите им върху физическия свят, такива са и върху Духовния свят. Някой проповедник се качва на амвона и ви разправя за онзи свят. Този проповедник ви проповядва за онзи свят така, че умът ви не го схваща. Той представя работите по своему, но по отношение на вашето съзнание няма никаква представа, не можете да си представите онзи свят. Друг проповедник се качва на амвона и представя онзи свят като този свят.

Как ще си представите онзи свят? Вие не може да си го представите другояче, освен така, както е на Земята, но с едно малко различие. Като си представите Бог, ще го уподобите на нещо, например на вашия баща, иначе няма да има значение за вас. Вашият баща ще бъде като един символ на Бога. Но баща ви прилича ли на Бога, има ли всички качества на Бога? Разликата между вашия баща и Бога е колкото между Небето и Земята. Вие мислите, че отношението на Бога към вас ще бъде както на баща ви – тъй ще бъде внимателен и близък към вас. Понеже баща ви е бил добър, снизходителен, ще си представите и Бог такъв. Ако баща ви е бил строг, и Бог такъв ще си Го представите.

Всички хора са извадили своите представи за Бога все от бащите си. Някъде Бог е по-любвеобилен, а някъде по-строг, понеже всички бащи не са еднакви. Ето тук е бащата, представете си го (*чертежа*). Аз ви го представям геометрично; това са все бащи.

Ако главата на вашия баща е вирната, както при В, то имате един баща с хармонична линия. Хармонична линия на движение аз наричам тази, при която всички точки имат еднакво отношение към един център. А пък има други линии, които имат много центрове. Те са начупени криви линии. При тях резултатите са съвсем други. Разсъждението на хората зависи от плоскостта на

челата им. Всички не можете да имате едни и същи разбирания, плоскостта на вашите чела не е еднаква. После, кривата линия не е еднаква, широчината на вашия мозък не е еднаква. Космите ви, понеже са като антени, не са еднакво деликатни: някои са по-груби, някои възприемат по-хубаво, други – не. Освен това жените имат антени само на главите си, а пък мъжете – и на мустаците, и на брадите си. Мъжът възприема повече впечатления, отколкото жената, и понеже не може да се справи с тях, вследствие на това той е по-груб по естество. В какво отношение е по-груб? Натоварен е повече. Неговият мозък е натоварен с повече работи, които са се натрупали, а когато човек се натовари повече, отколкото трябва, той става груб. Когато стомахът се претовари повече, човек става неразположен, става по-груб.

Виждате се и пред други противоречия в света. Например ражда се в света, между хората, едно противоречие от следния характер: единият човек е богат, а другият е сиромас. Какво разбирате под думата *сиромас*? Това само отчасти е вярно. Ние считаме за беден онзи човек, който няма пари, няма къща, няма добитък. Понякога и вие се считате за беден, считате, че нямате нищо. Всъщност беден ли сте? Вие сте един собственик. Имате една глава, която има три билиона и шестстотин милиона клетки – това са живи същества, които мислят като вас. Имате храносмилателна система, стомах, работници, които работят само за вашето препитание – десет милиона слуги, които ви служат, десет милиона клетки, които работят само за храносмилането. След като сте приели една храна, десет милиона работници ще работят и ще отделят от нея хранителните елементи, с които ще нахранят своя господар. Десет милиона работници работят за вас. Имате едно тяло с безброй клетки, а вие се считате за един беден господар. Питам: къде е тогава вашата права мисъл, къде е вашето въздържание?

Казвам ви на английски език: „You are a bad man“. Какво означава това? Казвате: „Какво говори този човек? Говори ми нещо много хубаво, но какво е?“. Друг ви казва: „You are a good man“. Вие мислите: „Този ми говори нещо много ху-

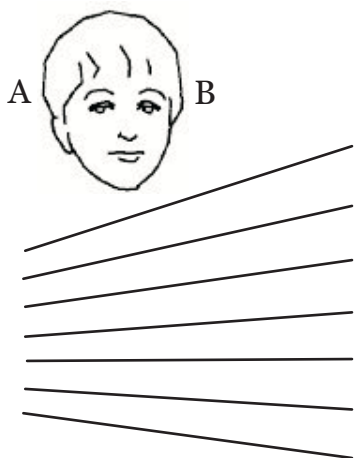
баво“. Но дойде трети човек и ви казва: „Виж го тоя глупчо, той не знае какво говори“. Ако англичанинът ви казва: „You are a bad man“, или ако ви казва: „You are a good man“, първото означава *ти си лош човек*, а второто – *ти си добър човек*. Дума *лош* започва с *л*, а пък думата *добър* – с *д*.

Къде е лошавината? В какво седи лошавината в думата *лош*? Буквата *Л* показва стремеж към Бога. Буквата *О* прилича на кръг **ЛОШ – ДОБЪР** и показва условията; *Ш* показва, че много материални работи ще ви занимават, ще ги притежавате, ще ядете и пиете. А пък *Ъ*⁶¹ в българския език показва топуза, с който си пазите правата. Като ви каже някой обидна дума, вие му удряте една плесница. Къде е сега лошавината? По какво познавате лошия човек?

Има лоши хора, които имат точно качества на добрите хора. Те са префинени, много добре облечени, с връзка. Изучават вашите слабости. Ще видят, че вие обичате да пушите и ще ви дадат цигари; щом ги изпушите, ще заспите и те ще оберат каквото имате в куфарите и в джобовете си. Като се събудите, тези приятели ги няма, но и в джобовете ви няма нищо. Лошите хора се показват много любезни, услужливи. Те дори могат да ви свалят куфара, да ви питат за адреса, но вие не разбирате тънкостите, задната цел, която имат.

Разправяше ми един приятел за някой си български богаташ, който имал хубав часовник със златен кордон и много украшения. Той слиза на една гара и една благородна дама го прегръща, казва му: „Чичо!“, целува го. Тя била дъщеря на брат му, но той се чуди кое е това момиче, не може да го познае. Тя го води към един хотел и му казва: „Качи се горе, аз ще дойда след малко“. Остава чичото, качва се той, но вижда, че часовникът и скъпоценните камъни ги няма.

Има лоши хора, които се занимават със своя личен живот. Имат си те една близка крайна цел. И добрият човек си има крайна цел. Сега, и лошото, и доброто в света са в самия човек. Лошото не е отвън, съвременните научни изследвания показват, че то е в човека. Лошото носи буйност, нетърпеливост. Това зависи от главата на човека. Около уши-

те отзад има един център на буйността, на енергичността и нетърпението – линията АВ на чертежа. Като ви казвам, че главата е чрезмерно широка, вие не знаете какво нещо е широчина – широка е по отношение на другите части.

Трябва да се вземат предвид кривите линии. Да кажем, че имате известни линии, които излизат от един център. Тези дълги линии показват интензивността на едно чувство, да кажем на едно рели-

гиозно чувство, или чувството на любов към Бога. Дължината показва интензивността на това чувство. Колкото линията е по-къса, толкова чувството е по-малко интензивно или пък чувството е интензивно, но егоистично. Ако тая линия е наполовина дълга, отколкото е нормално, или ако я съкратите, вие ще влезете в друг свят – то ще бъде една набожност, която има съвсем друг произход. Когато това чувство е силно развито и е в хармония с човешките мисли и с всички други чувства, то дава една хармонична черта на човека. Той има възвишени, широки възгледи, не може да се блазни, свободен е от подозрения, от съмнения.

Има в света съмнения, които са намясто, но има и съмнения, които са отражение. Например, ако вие стъпите върху един човек, той може да ви издържи, но ако стъпите върху една пчела, с това налягане ще причините нейната смърт. Има някои хора, като им кажете една дума, нищо няма да им причините, но тази дума, казана на други хора, ще причини известна тежест – тъй че вашата тежест не е една и съща за всички хора. Всички вие искате да бъдете добри, но за да бъде човек добър, има си известни закони, по които трябва да върви.

И сегашните хора в света, светските хора, които ръководят, изследват човека. Като влезе при вас един светски

човек, който има познания, като ви погледне главата, лицето, той ще намери коя е силната, характерната черта във вас. Например той ви усеща, че сте човек, който обича хората, че искате да бъдете виден, почтен, знатен в света. Той знае, че у вас са развити личните чувства и ще каже някоя хубава дума за вашия дядо, прадядо, за баба ви. Ще намаже най-първо вашите лични чувства, ще ви се поклони ниско и с благоговение ще седи пред вас. Той има известни съображения, за да се държи така, префинен е в държанието си, както дипломатите, но нищо няма да ви даде.

Ще влезе при вас някой религиозен човек и понеже мисли, че трябва да говори право, ще ви каже, че сте лош човек. В какво седи лошавината ви? Не давате на бедните нито пет пари, не знаете какво говорите и прочее. И ако вие сте сприхав и не можете да търпите, ще станете, ще ударите на религиозния една плесница и ще му кажете: „Да си знаеш мярката на устата“. Той се връща при своите съмишленици и казва: „Аз му казах правото, но той не разбира, той е светски човек“.

Където и да отидете сред хората, има си известни правила и ако вие не ги спазвате, ще считат, че сте невъзпитани. Имат известен външен порядък и щом сте отишли при тях, трябва да го спазвате. Вие не може да отидете в едно висше общество с обикновени дрехи, все ще ви срещне някой, който ще ви каже, че трябва да се преоблечете. Не може да отидете и между военните, ако не сте от тяхната среда, ако не сте облечени като тях. Между офицерите войници не могат свободно да отиват, ще отидат подпоручици, капитани, полковници, генерали. Има известни съотношения и като отиде долен чин при по-висок, спазва известно почитание. И между учените е така, и те се делят на категории. Един учен човек може да е капацитет и при него ще дойдат с уважение.

Като дойдете до религиозния живот, казвате, че всички са равни, всички са чада Божии. Даже и говедата, и те са чада Божии. Но говедата, като чада Божии, ги връзват в обор. Като дойдете до тия чада Божии, с всички тях не постъп-

вате еднакво. Значи разбирането ви е криво. Всички, които виждате в света, не са чада Божии. Ако срещнете един автомат, който човек е направил, нима той е чадо Божие?

Като е нарисувал художникът някой ангел или някоя икона, която вие уважавате, нима мислите, че образът е взет от Божествен модел? Художникът рисува ангел, но той трябва да отиде на Небето, за да го нарисува. Той рисува някой човек и казва, че е ангелски образ. Какви са човешките образи и какви – ангелските? Сложат крила на човека и той минава за ангел. Между ангела и човека има такава голяма разлика в структурата на тялото, каквато има между един вол и един човек. Ако един вол го разглеждате от един километър разстояние, едва ще го виждате и тогава няма да намирате голяма разлика между него и човека. Колкото повече се приближавате, толкова повече ще виждате различието.

Понякога някои хора не виждат голямо различие между хората, те ги гледат отдалече. Но отблизо разглежда ли се всяко нещо, има грамадно различие. Различието между вола и човека е грамадно в тяхното съзнание. У животните понятие за право не ще намерите – нямат понятие за право, нямат никакви съдилища, никакви закони. Там всеки е съдия, силният е господар. В животинското царство дават място на силното животно, там силата господства. Не господства умът, не господства и любовта, а грубата сила направлява нещата.

Вие искате в живота всичко да ви върви по мед и масло – тогава трябва да имате сила. Ако нямате сила, къде е погрешката? Сега се яви един хиромант, някой си Мити, който разказва в един вестник, че имал вече 12 хиляди изследвания и предсказвал много точно бъдещето. Предсказал, че Дан Колов ще победи Сики. Вие сте един съвременен учен и имате съобщения с целия свят. Има станции, които ще ви съобщят с каква бързина пътува една буря, и можете да предскажете след колко време ще дойде тя. Другите, които нямат съобщения, няма да знаят.

Та казвам: при сегашните условия, при които живеем, трябва да имате едно правилно понятие за живота. Вие вся-

кога слагате своя авторитет върху живите хора. То е така, но има един авторитет, който не зависи от вас. Някой казва: „Това, което аз мисля, то е авторитет“. Но не всякога това, което ти мислиш, е право. И не всичко, което другите хора мислят, е право. Има едно право в света. Нещата са такива, каквито са направени. Един човек е такъв, какъвто е направен. Вие може да съзнавате що е добро и що е лошо в даден случай и пак да вършите нещата според естеството си.

Лош човек наричаме всеки, който употребява своята физическа сила безразборно, а пък умен човек наричаме онзи, който употребява своята сила разумно. Ухапала го една мравка – той може да я махне, без да се възмущава от това, че го е ухапала, защото ако се възмущава от едно ухапване, ще изхарчи много повече енергия, отколкото при ухапването. Ухапването нищо не струва, а пък възмущението от ухапването на една мравка е хабене на време и на енергия.

Според вашето схващане, ако отидете, да кажем, на Небето, кое ще ви донесе радост? В какво седи щастието на майката, къде търси тя щастието? В своите деца. Къде търси богатият щастието? В своето богатство. Ученият? В своето учение. Здравият? В здравето. Добрият? В своята доброта. Една вътрешна сила е добротата. Ако майката няма деца, тя не е щастлива. Ако богатият няма пари, той не е щастлив.

Вие казвате: „Ще отидем при Бога“. Как ще отидете при Бога? Представете си, че ще отидете по някакъв начин. По какъв начин ще отидете при Бога? Да допуснем, че отивате при баща си. Но като отивате при баща си, можете ли да бъдете всякога щастливи? Представете си, че той ви е пратил на училище; взискателен е, справедлив, строг, а пък вие не сте учили както трябва. Вървите по пътя към баща си и мислите как ще се явите при него, има нещо, което ви стяга. Той ще иска да види дипломата, свидетелството и може би ще се стигне до наказание.

Вие мислите да го излъжете, като му кажете това, което не е. Можете да му кажете, че сте боледували през годината, че парите не са били достатъчни, че условията са били лоши. Ще се нагодите според слабостта на баща си, като

представите работите така, както не са, за да погледне снизходително на вас. Като му представите работите така, както са, той ще ви говори строго и няма да бъдете щастливи. Вие ще икономисате истината и ще му кажете това, което не е. Представете си, че сте икономисали истината, но той е човек на науката – ще намери, че вашите научи данни не са верни. Ще ви каже: „Защо казваш така, синко? Аз съм професор. Защо ми говориш това, което не е?“.

Вие сега не можете да намерите една връзка между този свят и онзи свят. Мислите, че ще отидете между ангелите и ще има само пеене там. Действително ще има пеене, но вие, като отидете при ангелите, с какво ще ги заинтересувате? Какво ще се интересува една красива мома от един арапин с дебели устни, който постоянно храчи, с един къс нос, който постоянно се секне, а има и много други недъзи? Той върви след тази мома, но ще се интересува ли тя от него, кажете ми? Вие, които ще отидете на Небето с вашето подозрение, с вашето честолубие, с вашите понятия, които сега имате, с какво ще заинтересувате ангелите, кажете ми? Така като ви говоря, вие вземате въпроса чисто лично.

С какво ще заинтересувате вашия баща, Бога, Който всичко знае? С вашето знание ли, или с вашите добродетели? С какво ще Го заинтересувате? Вие казвате, че Господ е справедлив, милостив, това-онова. Че е милостив и справедлив Господ, това е друг въпрос, но с какво смятате, че особено ще Му привлечете вниманието? На какво основание вие искате друг някой да ви обича? Кое е онова, което ще привлича някого към вас, та той да ви обича? Трябва да има основание. На какво се дължи любовта? За да ви обича някой, трябва да има нещо във вас. И за да ме обичате, трябва да има нещо в мен. Ако в мен го няма това, което вие обичате, тогава не може да има любов. Сегашните отношения на хората не са правилни, временни са – това е човешкия порядък.

Първо, за да ви е приятен един човек, вие не трябва да виждате никакъв дефект в него. За да имате добро разположение към когото и да било, не трябва да имате лошо понятие за този човек – законът е такъв, но не само привидно.

Ако имате добро понятие за когото и да било, той не може да има лошо разположение към вас. От тези добри мисли, които имате към него, вие ще създадете вашата любов към него и неговата любов към вас. Но първо трябва да имате едно правилно понятие за него. И ако той няма едно правилно понятие за вас, и той не може да ви обича. За да ви обича, трябва да има правилно понятие за вас. Ако той не може да ви разбира, не може и да ви обича. И после този, когото обичате, трябва да има известна цена в себе си.

Сега вие сте разпокъсани. Ако се образува един клас, едно общество, това е един организъм. Всеки един човек има известни задължения. Майката вкъщи има задължения, бащата има задължения, братята имат задължения, сестрите също; съпрузите имат задължения. Човек трябва да разбира своите задължения. Но за да разбира своите задължения, трябва да извадите човека от положението, в което се намира. Не можете да заинтересувате болния човек от това, от което вие се интересувате.

Болният човек се интересува от възстановяването на своето здраве. Когато някой млад момък се погледне в огледалото и види, че е жълт, това показва едно анормално състояние, показва, че е болен. И ако неговите дробове са спитени, очите му са хлътнали и стомахът му е хлътнал, това показва, че той е болен. В стомаха се набират някой път известни мазнини. В стомашната система става храносмилането, от което зависи общото здравословно състояние. Ако стомахът е здрав, тогава човешките мисли нямат големи пертурбации.

Привеждал съм ви един пример. Щом започне да се разваля вашият стомах и не се смила добре храната, вие ще имате най-лошото мислене. Образува се известна анормалност, която най-напред ще събуди у вас страх, след това ще се събуди обич към живота. Но страхът се намира на едно място в главата, а любовта към живота – на друго място. Ако от едно състояние се зароди у вас страх, а пък от друго състояние – любов към живота, това са два различни центъра. Страхът е даден като предпазна мярка. Той е едно правило, по което се водите, той е закон на животинското

царство. Понеже в Природата съществува една неумолима сила, то трябва да има страх.

Когато един камък се претърколи някъде, вие не можете да му кажете: „Стой!“. Камъкът ще ви повлече, ако не се отместите. Или например ходите из гората и излиза мечка. Слушали сте ме да казвам да погалите мечката, за да не ви е страх от нея, но по-безопасно е да се качите на едно дърво, отколкото да я погалите. Да не се намерите в положението на нашия брат Симеон от Габрово, който обикалял с една кадилница и казал: „Аз вярвам в Христа, в името Христово всичко може да направи човек“. Той видял бика на селото и казал: „Какво мучиш?“. Хванал го за рогата, но бикът го повалил и го натиснал на земята. Говедарят дошъл и едва успял да го спаси. След това Симеон казал: „Друг път не хващам рогата на бика“. Той нямал силата на Самсон⁶², който хванал устата на лъва и я разчекнал. Знание трябва да имате вие, едно положително знание.

Казвате: „Да бъдем морални, да имаме авторитет“. Ако ви се покаже дали сте морални, или не, вие всички ще се докачите при сегашните си разбирания и ще се урони вашият престиж. Ако става въпрос за човешко достойнство, понякога човек иска по-голямо достойнство, отколкото заслужава. В какво седи достойнството на човека? Някой път човек иска от света да му даде по-голямо достойнство.

Представете си едно духовно лице, един патриарх. Че той живее в най-голямото заблуждение! Или вземете един съвременен жрец, или един архиерей. Той ще си даде вид и ще се представи такъв, какъвто не е, ще играе роля в представление. Тази святост, каквато е на лицето му, ни най-малко не е такава в действителност. Той е свят толкова, колкото вие сте свети. Той ще подаде ръката си за целуване със самоувереност и вие ще кажете: „Този човек е свят“. Но този свят човек, като отиде при болния, нищо не може да направи. Той има само поза на свят човек, има поза на добър, но няма добрината, няма тая святост в него, каквато би трябвало да има. Вие сега играете роля на патриарси: ходите гордо, имате самоувереност, носите си внушително бастунче.

Хората първо вървели на четири крака, после започнали да ходят на два крака и взимали по една пръчка, да се подпират с нея. Та между тогавашния и сегашния свят има паралел: и сега носят бастун. Така е било и с маймуната: за да се научи да ходи право, е носела пръчка. Като се научила да ходи право, хвърлила бастуна. Питам: защо му е бастун на един човек? Тоя човек носи бастун, минава за маг. И маймуните са носили тояжки.

Учените хора са все магове. Като ги погледнете, те показват тоягите си и казват: „Знаете ли този бастун?“. Българите носеха дебели бастуни и като отиваха да гласуват, дебели бастуни решаваха въпросите. Това са външни прояви на човешкия живот.

Човек се пита: „От какво зависят моето щастие и моето нещастие?“. Неговото щастие и неговото нещастие зависят от неговите правилни чувства. В Природата има нещо, което предава правилно чувстванията на всички същества. Ако вие правилно схващате тези чувства, можете да бъдете щастливи. Ако не ги схващате правилно, всякога ще се намирате в противоречия и не можете да бъдете щастливи. Някой път схващате, че в живота има нещо добро за вас, а пък някой път схващате, че има да се мине и нещо лошо. Не се минава много време и това, което мислите, става. Има цяла наука за това.

Можете да знаете в какво отношение може да сте щастливи. Ако вашата коса започне да става суха, ако започне да не се подчинява на гребена, не чакайте щастие в живота си. И когато слушате господаря си, ако всяко нещо ви дразни, не чакайте да бъдете щастливи.

Някои хора са се понапили, вървят и пеят. Един от учениците минава и казва: „Какво пеете в това време?“. Те го набиват, пукват му главата. Той не си мълчи, но им казва: „Защо кряскате?“ – дава съвет на хората. Сега идват при мен и казват: „Учителю, пребиха го от бой“. Един от учениците бяха ударили по хълбока, друг – по главата, и после казват, че светът е лош. Че защо е лош? Тези хора не вдигат шум в къщата ви, а отвън. Оставете ги да си викат, не се занимавайте с чуждите работи отвън.

Всички сте станали репортери – казвате кой какво е казал. Всеки става репортер: еди-кой си казал нещо и това става всеобщ въпрос. Оставете хората да си викат, каквото искат да си приказват. Може да не е право и справедливо, но не е практично да правите въпрос. Вие няма да оправите света. Онзи човек е по-добре да вика, отколкото да мълчи. На човека, който вика, ще кажа: „Викай“. Човекът, който вика, не е толкова опасен. Той, като вика, се изправя, но като престане да вика, ще набие някого.

Докато пияният вика, докато пее, не е опасен човек, но като престане да пее, ще вземе дървото. Затова нека си пее; събужда се едно хубаво чувство у него и той пее. Като пее, пияният иска да ви почерпи – вземете виното и го излейте на земята, когато няма да ви види. Той ще ви каже: „Наздраве! Да живеете!“, кажете му и вие така. Вие ще кажете: „Не е право това, не е по Бога“. А по Бога ли е да ви пукнат главата? Ако бяхте умен човек, нямаше да позволите пияният да ви кара да пиете от виното. Щом ви е забелязал, най-хубаво е да вземете чашата. Най-умното е никак да не ви среща пиян човек, но щом ви е срещнал, значи не сте от най-умните хора. Тогава, като ви е срещнал, пиете за здравето му, може да се сприятелите.

Една вечер срещнах на пътя един пиян – и аз не бях от умните, още отдалеч му направих път. Той вървеше от едната до другата страна на пътя. Каза ми: „Извинете, но се понапих като магаре“, а аз му казах: „Те, магаретата, не пият, но хората се понапиват някой път“. – „Тъй, тъй, като магаре. Е, на добър път“ – отвърна той. Ако му бях казал: „Ти не знаеш ли кой минава?“, какво щеше да стане? Но аз му казах: „Много добре, пей“, а той: „Извинете, извинете“.

Сега защо ви привеждам този пример? Казвате: „Той, Учителя, има сила“. Никаква сила, благоразумието играе роля тук. Ако пияният идва откъм дясната страна, аз му отварям път, отивам наляво, гледам да не стигнем до сблъскване. Ако е на едната страна, аз отивам на другата страна да се провра, та да мина. Няма какво да се разправам с пияния. Той сам трябва да се разправя със себе си.

И с лошите хора няма какво да се разправам. Не се занимавайте с това, да мислите за лошите хора. Тоя човек е

ходил на гости, понапил се е малко, весел е, пее – за него даже не мисли, че е пиян. Има хора, които ходят като пияни. Войникът напада своите неприятели и върви ту от едната, ту от другата страна. Един човек, като върви от едната страна до другата, все го наричат пиян, а пък войника го наричат герой. Но войникът е един страхливец. Ако не държи позицията, ще му теглят куршума. По какво се отличава единият от другия? Единият минава за герой, а другият – за пияница. Единият иска да постигне известна цел, употребява своя ум, но движенията му са неестествени.

Щом започнете да се огъвате, носите своето нещастие. Който върви и се люлее, носи своето нещастие. Някои хора, като вървят, въртят задницата си като калайджия. Това говори, че обичат да калайдисват, нищо повече. Как ходи един свят човек? Когато вървите по пътя, ако всяка ваша стъпка съответства на мисълта ви, в дадения случай вие вървите добре. Но ако вървите по пътя и няма съответствие между вашето ходене и вашите мисъл и чувства, тогава ходенето не е правилно. Ако вие вървите по един начин и мислите друго, тогава имате неестествен ход. Много нещастия в света стават от неправилно ходене. Вървежът не е в унисон с мисълта и чувствата и тогава не е правилно ходенето. За да ходите правилно, първо трябва правилно да мислите.

Искате да вземете пари отнякъде и вървите неуверено, със страх и раздразнение – тогава няма да успеете. Като влезете при банкера, това, което е във вас, ще го събудите у него. Пазете се, вие сами си създавате своите нещастия. Какъвто сте, такива ще бъдат и хората около вас. Ако сте подозрителен човек, около вас ще дойдат все хора подозрителни, понеже вие, със своето подозрение, ще събудите подозрението. Може със своя характер да предавате на околните подозрението. Зависи какво има вътре във вас, в подсъзнанието ви. Отвън може да минавате за добри, но със своето подсъзнание може да събудите нисши чувства в другите. Една красива мома може да говори на един мъж за Христа, но като му говори за Него, тя ще събуди две чувства в мъжа: едно чувство за Бога и друго, нисше чувство.

Ако хората, които се молят, не знаят как да се молят, в молитвата им има голяма опасност. Големи нещастия мо-

гат да произлязат от молитвите на хората, както и от това, че не се моли човек. Молете се, но трябва да знаете как да се молите, а когато не се молите, трябва да знаете поне как да постъпвате. В молитвата вие ще улесните дейността на кръвта, да минава през вашия мозък. Онова, възвишеното, е горе в главата, но тази кръв ще мине през нисшите центрове на мозъка, за да отиде горе. Ако не знаете как да се молите и не разбирате законите, вие ще събудите най-нисшите чувства в себе си. Трябва особена школа да се мине, за да се научи човек как да се моли. Както сега се молят хората, те си създават повече зло, отколкото добро, събуждат у себе си нисшето.

Навсякъде, във всички религиозни събрания, желанието към Бога е много добро. Човекът казва: „Господ ще оправи“. Господ ще оправи, но има известни закони, които трябва да се спазват. Вие, като се молите, най-първо не трябва да възприемате кръвта през своите нисши чувства, но трябва да знаете пътищата, как да занесете кръвта в ония висши центрове. Вие казвате: „Трябва да почувства човек“. В чувствата има двояк смисъл. Тия чувствания могат да произтичат от нисшето естество във вас.

В молитвата първо трябва да мислите дълго време, да имате една отвличена, хубава мисъл. Не влагайте в себе си, когато се молите, обикновени мисли. Когато се молите, трябва да сте спокойни, да се поставите в едно възприемателно състояние. Молитвата трябва да стане като изгрева на Слънцето. Защо Господ е направил Слънцето? За да се научат хората как да се молят. Не искайте изведнъж да стане Слънцето много горещо. Ако се молите изведнъж силно, ще предизвикате лоши реакции.

Ще мислите и ще се молите така, както при изгрев Слънцето се показва постепенно, както светлината се показва полека. А като изгрее Слънцето, ще бъде най-хубавият момент при молитвата. Дойде ли обяд, пак ще се молите. Вие трябва да разбирате законите на молитвата, защото молитвата е работа. Онзи човек, който е работил, трябва да иде на сянка под крушата; значи светлината трябва да мине през листата. Ако се изложите на обяд направо на слънцето, ще слънчасате.

Някои казват: „Трябва да се молим“. Други казват: „Не искаме да се молим. С молитва не стават работите“. Много пъти с молитва не стават работите, а стават с онази права мисъл – да разбирате законите, които работят в Природата. Природата, това е Разумното – с това Разумно, което мисли за вашето добро, вие трябва да влезете във връзка и да не се колебаете. Трябва да има нещо в света, по отношение на което да не се колебаете. Ще влезете във връзка с Разумното, ще пожелаете нещо и ще почакате. Ще похлопате веднъж, два пъти, три пъти – имате право да похлопате най-много четири пъти. И като похлопате четири пъти, ще мълчите, ще чакате. Мисълта ви трябва да бъде ясна, права, точна, трябва да я поддържате постоянно. А пък хлопането е импулс. Вие хлопате, но тоя човек го няма въщи – той може и да е заспал, може да спи дълбоко.

Първо човек трябва да изучава себе си при сегашния живот. В религиозния живот има опасности – човек може да стане чрезмерно честолюбив. Всички религиозни хора са грандомани, крайно честолюбиви. И то е хубаво, но честолюбието трябва да пренесат в Божествения свят. Те имат известен капитал, който трябва да пренесат в Божествената банка, трябва да трансформират своите чувства. После, религиозните хора много се дразнят и са много своенравни. У тях има и друга опасност – те са много страхливи. Страхът е даден като противовес, за да обсъждат ненормалните искания. Те искат да бъдат най-светите, а пък не знаят какво нещо е святост; искат да бъдат най-добрите, а пък не знаят какво нещо е добър човек; искат да са свети, а събуждат нисши чувства – тогава иде страхът. И си казват: „Не сме добри, ще страдаме на онзи свят, дяволи ще ни измъчват“. Това не е религиозен живот, това е живот на заблуждение.

Духовният живот е правият живот. Той е пътят, в който трябва да се върви, в който можем да намерим своето здравословно състояние, своето щастие и правите отношения между Бога и нас. Бог не е като нас. У него мисълта е умерена, няма никакви противоречия в мислите. Всичките неща Той ги знае така, както никой човек не ги знае. Понякога вие казвате: „Той не знае какво мисля аз“. Онова, което Бог

знае, то остава за Него, а пък онова, което вие знаете, остава за вас.

Има нещо на Земята, което вие трябва да направите за себе си. Аз зная за себе си какво нещо е добро, но на вас не мога да дам моето добро, нито мога да ви препоръчам моя метод. Моят метод е несъвместим с вашите методи. Животът на един професор не трябва да бъде като живота на едно дете; и животът на едно дете не трябва да бъде като живота на един професор. Както живее професорът, така не може да живее едно дете. Във всеки човек има едно различие, на което той трябва да бъде верен. Нещастieto на хората е в това, че всеки иска другите да живеят като него.

Хората не трябва да си противодействат едни на други, но да оставят всяко същество да бъде свободно в своето проявление, защото Бог е оставил всички същества свободни. Една диня пъпли по земята – вие може да искате тази диня да се катери по плета, но това не е естествено положение. Има някои растения, които могат да пъплят по плета. Оставете живите същества да вървят по своя път.

Оставете вашите мисли да вървят по законите. Някой път искате да дресирате мислите си. Или искате да угодите на другите хора. За да угодите на някой човек, вие трябва да знаете какво обича. Понеже вие се готвите да идете при ангелите, знаете ли какво обичат те? Аз да ви кажа. Ангелите обичат крайна чистота. Вие, ако имате най-малката миризма, не можете да се приближите при ангелите. Вашата мисъл и вашите чувства ако имат най-малкия мирис, вие не можете да ги приближите при ангела. Ангелът иска абсолютна чистота в мисълта – вашата мисъл трябва да бъде чиста и да има ухание. Мислите и чувствата на някои хора лошо миришат. Как ще отидете при ангелите? Вие си представяте, че можете да отидете при тях така, при тези условия. Това е ваше заблуждение.

Искате да отидете при Бога – кое е онова качество, което трябва да имате? Милосърдието. Ако нямате милосърдие, вие не можете да отидете при Бога. Не е любовта, която ви препоръчва пред Бога, а милосърдието. Ако имате микроскопично милосърдие в душата си, то ще ви препоръча на

Бога – иначе няма помен от отиване, няма да отидете при Бога, нито пък ще имате Неговото благоволение. Бог не се грижи за ония хора, които нямат милосърдие, Той ги оставя на произвола.

Вие ще ме попитате сега: „Какво казват свещените книги?“. Чели ли сте свещените книги в оригинал? (*Учителя показва Библията, сложена на масата.*) Това не е оригинал, това е превод на български. Еврейската Библия, и тя е един превод, и тя не е оригинал. Къде е оригиналът? Няма го. Еврейските и гръцките книги не са оригинали, те са преводи. В оригинала няма никакво противоречие. Книги не се пипат с ръце. Една книга, която можете да пипате с ръце, не е свещена. Тази книга, която не се пипа с ръце, тя е свещена. Докато хората ме пипат, аз не съм свят. Това, което е свято, не се пипа.

Вие ме търсите някой път и казвате: „Познавам Учителя“. Кой е Учителят? Светът страда от много учители. Светът ще се оправи, когато всички имат един Учител. Този минава за учител, онзи минава, всички минават за учители. Бащата минава за учител, майката минава за учител, братът минава за учител. Всеки иска да даде, да научи някого и това не е лошо. То показва, че всеки трябва да бъде носител на една мисъл, която е излязла от Първия източник, от Бога. Бог е единственият Учител. Който е създал света, Който е дал законите, Той е Учителят.

Дали Христос е Учител? Христос казва за Себе Си, че друг е Учителят. Кой? Вие Го знаете. А пък Тоя, когото хората наричат Христос, Учител, Той не е Учител. Той казва: „Не дойдох да изпълня Моята воля“. Някой може да каже: „Христос Бог ли беше?“. Не беше Бог Онзи, Който живя на Земята. Който беше разпнат, не беше Бог. Бог не може да бъде разпнат.

Но кой е Христос? Не може да се определи кой е Христос. Вие казвате: „Евреите отхвърлиха Христа“. Христос не може да бъде отхвърлен. Евреите отхвърлиха обикновен човек. Как ще отхвърлите Онзи, в Когото живеем и дишаме? Ще Го отхвърлите, но ще умрете. Който рече да отхвърли Бога, веднага ще изчезне. Вие, когато отхвърлите Онзи

Учител в себе си, ще оглупеете и ще умрете. И всичкото нещастие седи в това, че вие отхвърляте Учителя. Вие се борите със себе си.

Един е Учителят, Чийто глас трябва да слушате. И всеки, който не слуша този Учител, ще се изтреби от лицето на Земята. Един е Той. Той е работил чрез Мойсей, чрез Христос и чрез вас. Но не си правете илюзии, не можете да кажете: „Бог е в мен“. То е едно светотатство. Бог може да се проявява чрез вас, но че Бог живее във вас, това е силно казано. Той си живее, където си живее.

Благодарете, че вие живеете в Него. Да кажете, че Бог се проявява чрез вас, е едно нещо, а да кажете, че Бог живее във вас, това е друго нещо. Ако Бог живее във вас, вие трябва да бъдете всеилни: каквото кажете, да стане. Ако кажете на планината да се премести, ще се премести. На един болен като положите ръката си и поискате да оздравее, той ще оздравее. И когато на Мойсей, който беше силен и говореше с Бога, му отмаляваха ръцете, невидими същества ги подкрепяха. Когато ръцете му падаха, неприятелят побеждаваше, а когато стояха здраво стегнати, евреите побеждаваха. Разбиране трябва.

Казвате: „Трябва да вярваме в Христа“. Трябва да се приложи законът на Любовта. На всеки човек трябва да се даде неговото право, което Бог му е дал, и на всеки един народ да му се даде онова, което Бог му е дал – да му се даде границата, която Бог му е дал. Това е свободата. Ако ние дадем на всички хора тази свобода, която Бог им е дал, тогава ще се оправи светът. И онзи Учител, който ще дойде, това ще проповядва. Доколкото прилагаме това учение, дотолкова сме близо до това, което очакваме.

Някой казва: „Нашият Учител ще се помоли за нас“. Не си правете илюзии, аз никога няма да уча за вас. Аз мога да уча за себе си, но и вие ще учите за себе си. Аз мога да живея за себе си, но моят живот ще ползва мен, а пък вашият живот ще ползва не мен, а вас. Вие трябва да мислите право. Вашата мисъл ще ползва вас, а моята мисъл – мен. Сега някои от вас казват: „Каквото Учителя ми каже, ще го направя“. Хубаво, но защо казвате това? Вие не говорите

право. Вие никога не сте в сила да извършите това, което аз ви кажа. Ако ви кажа да дадете по един лев, всички ще дадете, но ако кажа: „Напусни жена си, напусни децата си, раздай богатството си и тръгни по света да проповядваш“, колко души ще го направят? А ако кажа: „Три месеца няма да спиш, четиридесет дена няма да ядеш“? Дали всичко, което ви казвам, трябва да стане? Ще кажете: „Глупави са те, тия работи“. Тогава защо казвате: „Каквото каже Учителя, ще го направя“? Значи вие подразбирате да направите това, което ви приляга, а пък щом Учителя каже нещо, което не ви приляга, тогава казвате: „Такива глупости не мога да върша“. Тогава Учителя ще ви даде работа, с която ще ви опита. Досега не съм опитвал никого.

Аз не искам да ви утешавам. Христос казваше на своите близки ученици: „Ако някой не се откаже от баща си, от майка си, от жена си, от брат си, от сестра си, от живота си, и не вдигне кръста си и Ме последва, той не може да бъде Мой ученик“. А пък на другите, обикновените хора, Той казваше: „Вие ще се жените, деца ще раждате“. И даже когато Го поканиха на сватбата в Кана Галилейска, Той отиде, превърна водата във вино и каза: „Пийте, да им върви на тези младоженци“. Почерпи ги с вино – значи за обикновените хора има и винце, и хлебец има.

Религиозните хора имат една слабост, която е светска. Разправяха ми за едно светско семейство в България, богати хора, които били винаги много хубаво облечени, издокарани, че сготвили веднъж коприва и тъкмо да седнат да ядат, идват им гости. Те скриват копривата, за да не кажат хората, че тези богати хора се хранят с коприва – срам ги е. Религиозните хора пък, за да покажат, че са много религиозни, само сух хляб ще ядат и по малко ще го дъвчат (има такива православни); даже и сол няма да сложат в хляба, за да покажат, че са много свети. Или ще изядат само няколко плода, а някой може и само лук да яде, докато на същата маса другите хора ядат някакво ястие. Това е религиозно лицемерие. Със светския човек не е така. Ако той не яде хубаво ястие, все едно, че не се е нахранил, пък и другите ще го смятат за прост. Това са външни прояви на един живот, който няма нищо общо с Божествения живот.

Докато обръщам внимание на яденето, докато обръщам внимание на отношението, което хората имат към мен, аз не мога да живея Божествен живот. А щом вляза в Божествения живот, аз приличам на един извор, който е богат, не мисля вече за никакво отношение. Аз мисля за хармонията, която чувствам в цялото Битие. Казвам: „Който е нещастен, нека да вземе това, което имам. Каквото имам, то е на ваше разположение. И водата е тук, вземете си, но колкото ви трябва“.

Казваме, че добрият човек всичко дава. Всичко дава само Онзи, Който е безпределно богат. Който не е богат, не може да дава всичко. (*Учителя показва числата, написани на черната дъска.*) Трябва да мислите сега върху тези числа. Вие ще кажете: „Учителя каза това и това. Христос е казал това и това“. Не каквото е казал Христос, но семейството посейте. Учението Христово ще го опитате. Христос е казал така: „Както Ме е Отец научил, така говоря“. Тогава вие учили ли сте при Христа? Досега при колко учители сте учили? Мнозина казват, че при мен са учили, а говорят това, което аз не съм и сънувал.

Засега в съвременното общество, в сегашните окултни общества се проявява човешкото тщеславие, човешката корист. Ако един баща иска да има много деца, то е користолюбие. Не много деца да има, а добри деца. Ако вие искате да бъдете силен човек, това е користолюбие. Ако искате да бъдете учен човек, това е користолюбие. Ако искате да бъдете много добър човек, това е користолюбие. Питам: защо двама силни хора ще влязат в състезание, защо двама търговци ще влязат в състезание? Там, където може да има състезание, там не може да има щастие. Следователно трябва да живеете в един свят, в който не сте в стълкновение.

Има един много набожен човек, който постоянно ми пише, и като ми пише за Господа, пише ми и за някои свои нужди. Той иска от мен това, което няма. Болен е. Щом има нужда от други хора, щом е зависим, той не е и набожен. Пишат ми и от Русия. Заболял някой, разстроила му се е нервната система, и очакват оттук, от България, да го излекувам. Питам сега: как да им пиша? Болният, ако има вяра,

сам ще си помогне, ще оздравее. Ако няма вяра, няма да оздравее. Вярата е цяр, никакъв друг цяр няма. – „Ама каква е тази вяра?“ Това е тази вярата, която лекува.

Сега изучавайте себе си, изучавайте и другите. Учете се на търпение. Аз ви гледам: вие нямате търпение. Вие не можете да носите страдания, противоречия. Понякога мъчно носите своите страдания. Някой път имате мрачни мисли, мъчно носите и тях. Решил съм сега да приложа един метод, да се отдалеча един ден. Ще стана невидим, нищо повече. Няма какво да седя в България. Ще стана невидим, а вие ще си останете със своите заблуждения, които сега имате. Не искам никакви заблуждения. Вие може да ходите по заблуждения, каквито и да са, но тоя път, по който вървите, не е естествен път. Естественият път не носи никакви противоречия.

Какво ще разберете от думите, че аз ще стана невидим? Ще ви кажа. Един баща казал на сина си: „Синко, аз ще стана невидим за теб“. Понеже той бил богат, синовете постоянно просели и казвали: „Дай, татко“. Той раздал всичкото си богатство, всичкото си знание и казал: „Всичко раздадох. Сега ще отидете да работите“. И аз съм намислил: всичко, каквото имам, ще го раздам, а вие ще отидете да работите. Вие мислите, че в Небето като влезете, ще ме намерите там. Никакво небе няма там, нито аз търся такова небе.

Ако вие не можете да вършите Волята Божия, както аз я върша, по моя начин, ако нямате моето разбиране, тогава какво? Аз искам да имате моето разбиране. Никой от вас няма моето разбиране – нито младите, нито старите. Аз намирам вашите мисли за много неестествени. Всеки ден трябва да направя по три бани, за да изчистя ума и сърцето си от тази смрад, която чрез мислите си ми изпращате. Не че сте лоши, но от незнание го правите.

Чисти мисли трябва да имате – на мнозина съм казал. Дойде някой и седне, каже ми: „Помогни ми. Болен съм“. Аз му казвам: „Чакай сега. За да оздравееш, трябва ти година и половина“. – „Ама аз искам сега.“ – „Сега не може да оздравееш. След година и половина ще започнеш по малко да се възстановяваш. А пък ако искаш сега да оздравееш, ще

се разболееш повече“. Можеш да оздравееш, но един закон съществува в това отношение.

Ако искаш да оздравееш, ти трябва да дойдеш до дъното, да изпиташ всички страдания. Страданието е метод за чистене. Ти ще минеш през огъня на страданието, за да се очистиш. Ако не добиеш абсолютна чистота, ти не можеш да намериш това, което търсиш. Страданието е процес на чистене. Когато аз страдам, се чистя. Всеки страда, за да се очисти. Без страдание може ли? Може, но ако си абсолютно чист. Щом си нечист, ще имаш страдания.

Вие, като излезете сега оттук, веднага ще се разделите на праведни и грешни и ще кажете: „Аз не съм толкова грешен“. Аз ще ви попитам: вие ли сте най-обичните на Бога? И тогава мога ли да ви подложам на изпит? Аз ще доведа един болен и ще ви кажа: „Помоли се сега“. Ще гледам часовника, да видя за колко минути ще оздравее болният: за пет минути, за десет минути, за половин час, за два часа, за двадесет часа. Най-праведните от вас най-първо ще изпитам. Тези, които са най-напреднали от вас, за колко минути ще излекуват болестта? Какво ще ми разправяте вие? Реалното ще гледаме. Тук има един беден човек. Праведните да докажат след колко време ще се оправят неговите работи.

Когато Христос отиде при Лазар, каза: „Лазаре, излез вън“. И още каза: „Отче, Ти всякога си Ме слушал, но за тия тук, за да повярват“. Вие трябва да имате това мерило и ако го нямате, ще се спре ходът на вашето развитие. Виждам, че мнозина сте дошли до крайния предел, затова ще гледате да не се спънете – няма защо да се спъвате; вие преждевременно ще остарееете, а пък няма защо да остарявате; преждевременно ще изгубите смисъла на своя живот, а пък няма защо да го изгубвате. Това, което съм ви дал, не го проучвайте. А щом не се проучва, аз знам, че ще дойде законът на лицемерието. Щом човек не може да върши това, което би трябвало да свърши, той ще дойде до вътрешно раздвояване, ще дойде духът на лицемерието.

Сега това не трябваше да ви го говоря. И без да ви говоря, все някога ще се оправите. Ако ви говоря, за една година ще се оправите, а пък ако не ви говоря, ще ви трябват 20 хи-

ляди години. Трябва да минат 25 хиляди години, за да има микроскопично подобрене. Когато дойде Учител, светът прогресира бързо, а ако не дойде, пак ще прогресира, но се изисква повече време.

Божията любов носи пълния живот. (три пъти)

От гимнастическите упражнения, както ги правите, аз съм крайно недоволен. Не може да имате резултат по този начин, правите ги много лошо. Първите упражнения ги правите много лошо. Това показва, че въобще не мислите по време на упражненията. Един се вдига, а друг през това време се навежда и си сваля ръцете. Всичко е така объркано, няма единство в упражненията. И после, някои ги е страх да си наведат гърба. Не правите движенията както трябва. Какъв пример ще дадете с тези упражнения на другите?

И онези, музикалните упражнения, бързо започнахте да ги правите. Трябва да ги разделим на 4–5 части и да ги правим по части, както трябва, иначе ще си изгубят смисъла. Едно упражнение трябва да се прави едновременно от всички, като че го прави един човек. Хармоничност трябва да има, а пък аз виждам, че един мисли едно, а друг мисли друго.

Някой ще каже: „И без упражнения може“. Не, упражненията са необходими. Умрелите никак не се упражняват. Шестте упражнения, ако ги правите добре, пак е хубаво. Ако ги направите с чиста мисъл, вие ще се подмладите. Едно упражнение ако правите на ден, вие ще се подмладите с една година; ако правите десет упражнения – с десет години ще се подмладите. Някой ще каже: „Дали е вярно?“. Ако правя упражненията както трябва, аз ще се подмладя. А пък щом не ги правя както трябва, аз остарявам. И вие, ако не ги правите както трябва, ще остареете преждевременно; съжалявам за това.

Малко упражнения да се правят, но на свят! Като си вдигате ръцете, като един да ги вдигате, единство да има. Я „Юнаците“ как хубаво и стегнато играят. (*Спортна организация „Юнак“*⁶³.) Те под команда играят, а пък тук сме свободни. Един се навел, друг се изправил, а между тях никой не прави нищо. Който не знае упражненията, ще си стои настрана. Някои по-напреднали и не идват на упражнения.

Упражненията нека да се правят три пъти в седмицата, но да има дисциплина. Ако не ги правите, не може да имате Божието благословение. За мен всяка работа е Божествена – като мислите, това е Божествено, като правите упражнения, това е Божествено.

Аз ви говорих повече, отколкото трябва. Половината от беседата ми съдържа човешки работи. Съжалявам, че има човешки работи. Половината от беседата не е за вас. Вие казвате: „Толкова години служа на Бога“ – оставете това. И аз толкова години съм проповядвал, но мен това не ме занимава. Най-хубавото е да изпълним Волята Божия в света, за да можем да участваме в порядъка, който Бог е създал. Всички ще станете съпричастни в Божия ред на нещата. И като влезете там, ще имате съдействието на всички добри хора. Иначе ще бъдете в човешкия порядък, където ще имате разочарования. Днес е добре, а утре е зле – това е човешкият порядък. Като влезете в света, да имате идеал, да се подмладите. А не като ви видят, да казват: „Тия хора защо са така пожълтели?“.

Не искам да ви съветвам, но имайте предвид мисълта да не се подозирате. Срещнете някого и какво ли не мислите за него! Когато срещна един лош човек, аз какво мисля, кажете ми? Мисля, че Бог е благ, че не го е премахнал, търпи го, дал му е много работи, и казвам: „Колко е добър Господ, колко му е дал!“. Ако Той е дал толкова на лошите, колко ще даде на добрите! И Той е приготвил десет пъти повече за добрите. Като срещна един човек, аз не се възмуштавам. За добрия човек Бог е приготвил десет пъти повече работи, отколкото за лошия. Господ и за мен има едно добро. Та аз, като срещна един лош човек, казвам: „Колко добър е Господ. Като Него няма!“. Както аз мисля, като срещна този лош човек, така искам и вие да мислите – то е правото.

Сега да направим упражненията.
Колко е добър Господ!

40. лекция, 17 юли 1935 г., София, Изгрев

СТАР И НОВ ПОРЯДЪК

Добрата молитва

Каква беше темата на миналата лекция?

Много работи занимават човешкия ум и затова знанието става развлечено. Много неща едновременно занимават ума – потребни и непотребни. Някои хора се оплакват, че паметта им е отслабнала, а то става, защото занимават ума си с непотребни работи. Потребно е това, което помага. Непотребно е това, което не помага. Мнозина се спъват, като казват, че някои неща са стари, а други – нови. Между старото и новото има една вътрешна връзка. Старото е това, което се е градило едно време. Новото е това, което се гради върху старото. Върху старите работи се градят новите работи. Някои казват, че старото е непотребно, обаче без старото нямаме основа. Други казват, че новото не е потребно, че няма какво да се гради.

Новото е градеж. В Природата съществува една вътрешна връзка. Там, където няма връзка, няма никакъв градеж. Да обичаш, значи да градиш. Да не обичаш, значи да разграждаш. Що е Любовта? Градеж. Що е безлюбието? Разграждане. Каквото развалиш, това е безлюбие. Трябва да се превеждат нещата в техния конкретен смисъл. Говорят за любовта, но няма никакъв градеж. Любовта винаги гради. Където има любов, всичко расте; където няма любов, всичко изсъхва. Където има любов, всичко живее; където няма любов, всички измират. Едно общество щом започне да измира, това показва, че няма любов. Най-първо умира мисълта, после умират чувствата и най-после идва физическото измиране. Най-първо хората престават да мислят, после – да чувстват, накрая физически умират. Понякога и вие чувствате това.

Някои се оплакват, че е сухо сърцето им, че няма никаква мисъл, която да ги занимава. Значи законът на безлюбието е хвърлил вече своето въздействие върху такъв човек.

Може да познаете кога в един дом е влязла сиромашията. Като влезете в един дом, ще познаете дали са сиромаси, или богати по това: щом режат малки резени, тогава са сиромаси, щом режат големи резени, богати са. Някой казва: „На тънко реже“. Щом на тънко реже, сиромашията е влязла в ума му. Трябва рязане не с човешки нож, а с ума си право да отрязваш – право да отсъждаш.

Някои говорят за красотата, казват: „Трябва да бъдеш красив“. Красотата е последната форма. Щом дойдеш до красотата, по-нататък не може да се отиде. След красотата иде грозотията. Ако човек е дошъл до края на доброто, то е вече крайният предел. След доброто иде злото. Някой пита: „Какво има зад доброто?“ – „Зло.“ – „Зад злото какво има?“ – „Добро.“ Като стигнеш до крайния предел на доброто, стигаш до злото, а като стигнеш до крайния предел на злото, стигаш до доброто. Това може да се провери в живота. Искаш да станеш по-добър и по-добър, но най-последно изгубваш и онова малкото, което имаш. В незнанието човек изгубва.

Има един анекдот. На един циганин му дали едно гърне мляко. Сложил го в тенджерата да се свари, то започнало да се подува на огъня и той си казал: „Ще се напълни цялата стая с мляко“. Качил се циганинът на комина и казал: „Наредих си живота“. Той не обърнал внимание на малкото мляко, което било в тенджерата, и всичко излязло навън. Та и вие, когато видите, че вашето мляко се подува, качвате се на комина и мислите, че има много мляко; като се приберете, виждате, че нямате нищо.

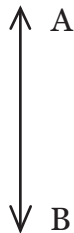
Вие мислите, че като отидете на Небето, ще бъдете като ангели, с крила и сила. Това са детински схващания. Този ангел е работил, минал е през изпитания, и то през какви изпитания, а пък вие без изпитания искате да вземете първото място в Небето, да кажат, че сте ангел. Докато станете ангел, ще се изпотите сто пъти – като един цар, който никак не е работил, но започва да работи. Някои мислят да станат окултисти. Те мислят, че лесно се става окултист или християнин. Какво значи окултист? Той казва: „Дай да ти погледна ръката“, но окултизмът не е гледане на ръцете.

Той е една наука, която изучава Природата, обективно изучава нещата.

И на вас ще ви кажа сега: вие първо си създадохте вашата теория и след това си създадохте вашия живот според теорията си. А пък сега обратното ще започнете: най-първо ще придобивате живота, а после ще създавате теорията. Най-първо вие създадохте теорията за любовта и после търсихте любовта. Сега най-първо ще намерите любовта и после ще създадете теорията върху любовта. Във всичко процесът е обратен. Не първо теорията, а после любовта, но първо любовта, а после теорията. Не теоретизирайте върху Любовта. По-добре е да имате нещо конкретно, върху което да се спрете. Да ви обясня.

Тук имате посока на две движения, А и В. Човек всякога има две движения. Седите и мислите кой път да хванете, нагоре или надолу. Ако искате чист въздух, нагоре трябва. Ако искате добра храна, надолу трябва. Въздухът се търси горе, а пък хлябът се търси долу – това е един факт. Вие сега ще запитате защо е така. Защото не може да бъде другояче. Защо е криво? Защото не е право. Защо е право? Защото не е криво. Правите неща са, които не са криви. А пък кои са криви? Кривите неща са, които не са прави. Правите неща са, които принадлежат само на двама души. Кривите неща са, които принадлежат на много хора.

Ще направя един превод: между две точки може да прекарате само една права линия; правата линия е достояние само на двама души, а кривата линия е достояние на мнозина. Сега не схващайте, че където е криво, хората са лоши. Не, но в кривата линия законите са едни, а в правата линия законите и методите са други. Ако стоите върху една права линия, законите са други, а ако стоите върху една крива линия, пак са други законите. Например, ако вие се хвърлите отвисоко, слизате по една права линия. Ако скачате отнякъде, щом правите скок, то не е вече права линия, скачане има само в крива линия. Искате да прогресирате – прогресът е само в кривата линия. В правата линия няма никакъв прогрес. Вие може да разсъждавате и да казвате: „Щом в

правата линия няма прогрес, тогава няма нищо в нея“. Не, правата линия е зърното, което съдържа всичко в себе си, а пък кривата линия е зърното, което е поникнало и е изгубило своята първоначална форма.

Правата линия е първата посока на един център, който се освобождава от своето безпространствено положение. Центърът, който е безпространствен, става пространствен. Правата линия е вече привличане към безпространствен център. Пространственост значи това, в което може да се прострете. Това ви е понятно. Пространството подразбира свобода на действие – това е вторият превод; това е пространство. Там, където може да действате, има пространство; там, където не може да действате, няма пространство. Там, където може да мислите, има пространство; там, където не може да мислите, няма пространство. Там, където може да чувствате, има пространство; там, където не може да чувствате, няма пространство.

Сега няма да се спираме върху това, абсолютно ли е пространството, или относително, защото и философията не знае какво нещо е абсолютното. Някой ще каже, че пространството е безгранично. Да оставим сега гранично и безгранично. От граничното е произлязло безграничното и ако го няма граничното, не може да измерите и безграничното. Ние го наричаме безгранично, защото така си го представяме, така си го мислим. Човек, като мисли върху безграничното, какво подразбира? Че е много голямо – идеята е тази. Казват: „Безгранични работи“.

Два двора, по един декар, имат граници, заградени са (взимам обикновените разсъждения). Казват: „Един ден ще ги направим без граници“ – събарят оградите. Дворовете сега са без граници, обаче безгранични ли са? Казвате: „Безгранична работа“. Това показва, че няма препятствие. Това показва, че от вашия двор от всяка точка може да излезете. Когато имате ограда, може да излезете само от една точка – вратата. Безгранично е това, където може да излезете отвсякъде, а не че е нещо непостижимо. Тази идея за безграничното значи: отвсякъде може да излезете, отвсякъде може да минете.

Вашите мисли могат да бъдат гранични, а могат да бъдат и безгранични. Чувствата ви могат да бъдат гранични, а могат да бъдат и безгранични. Постъпките ви могат да бъдат гранични, а могат да бъдат и безгранични. Трябва да знаете, че една теория се подчинява на фактите, а не фактите на теорията. Питате: „Защо не е станало така?“. Защото не сте разбрали работите. Работите съществуват, нещата съществуват и вие трябва да образувате една теория не произволна, не както вие мислите, а съобразна с това, което съществува.

Има неща в света, които са невъзможни. Невъзможно е волът в един ден да стане човек; невъзможно е човек в един ден вол да стане. Аз вземам нови философски положения. Казвате: „Невъзможно е волът в един ден човек да стане, но Господ може да го направи“. Господ глупави работи не прави. Вие като кажете, че волът може да стане в един ден човек, това го предполагате. Но вашата мисъл не е Божия мисъл. Вие в един ден вол не можете да станете; и да искате, пак не можете да станете.

Какво разбирате под думата *вол*? Волът има два стремежа. Той има стремеж към култура, но е крайно ограничен. Вързан е с едно въже в дама, стои и си мисли кой може да го освободи от това въже. Мисли ден, два, три, година, моли се. И след като се моли, молитвата му докъде може да е достигнала? Господ казва: „Извади този вол и го впрегни, иди на нивата да ореш, да започне да мисли той“. Идват, извеждат го, впрягат го и той отива на нивата да оре. Оре на нивата, но гледа надолу към земята. Господ иска да го накара да си вдига главата нагоре, като оре, но той не си я вдига, а гледа надолу. Волът казва: „Не е разрешена тази работа“. Ако някой не си повдигне главата, няма да разреши въпроса. Ако си вдигне главата, ще разреши въпроса, ще махне жегъла. Той ще гледа нагоре, към Господа, и ще каже: „Няма да работя, няма да ора“. Вие се спирате сега и казвате: „Има ли право волът да прави такова своеволие?“. Ако вие имате право да го впрягате, ако вие не искате да го разпрегнете, то той има право да прояви противоположното на това, което вие правите. Контрасти съществуват.

Преведете понятието *вол* във вашия живот. Вие едновременно сте вол и човек. Вие искате да разрешите по един материален начин живота – в този случай сте вътрешно като вола, през целия ден мислите как да си изкарате прехраната. Ще отидете да орете, ще ви изведе Господ навън. Работите цял ден, десет часа, и като се върнете вечерта, носите 30–40 лева, или 50, или 100 лева – това е торбата с ечемик, който господарят дава на своя вол, окачва я на врата му. Виждали ли сте как господарят храни коня си? Стариият метод е да сложат торбата с ечемика на врата на коня и той да яде; след като изяде ечемика, снемат торбата. Сега във вашия ум остава картината, защо на коня му слагат торбата на врата. Не е важно защо на коня му слагат торбата, а защо на мен са сложили тази торба – това е важното. Вие казвате: „Този кон не може да си махне торбата, но на мен, човекът, който мисля, трябва ли да ми сложат една торба на врата и аз да не мога да я махна?“.

Представете си, че дяволът ви е окачил една торба на омразата. Вие цял ден превръщате, обръщате в ума си вашата омраза. Питам сега, ако мразите някого, какво ще добиете? Ако мислите, че нищо няма да добиете, не говорите право. Не, много ще добиете. Покажете омразата. Вие мразите и мислите за този, когото мразите. Казвате му една обидна дума, показвате, че не го обичате, и този човек ви удря един юмрук също като Дан Колов, този български пехливанин. Реджи Сики (известен борец) си служи с английския метод и го удря според правилата на бокса, а Дан Колов казва: „Сега аз ще ти покажа по български“. Дан Колов го поваля на земята – служи си с български методи. Той вижда, че да прави пехливанлък по английски не става, и започва по български, с един замах го гътва на земята. Англичанинът ще го удари 4–5 пъти с юмрук по носа, по очите, а пък българинът ще отиде да вземе от плета един кол и един удар оттук, един удар оттам – побеждава противника. Та аз гледам, че и вие понякога сте въоръжени с колове. Това е по български: удряте с кол човека. Онзи удря с ръка, а вие мислите, че с кола разрешавате по-бързо въпроса. Обаче няма да разрешите въпроса с кола.

Казват, че колът е излязъл от Рая. Не е вярно, това е гола лъжа. Ръката е излязла от Рая. Майчината ръка е излязла от Рая. Майката е хванала детето с едната си ръка и после е започнала да го пляска с другата ръка по задницата. А пък вие вземате една тояга отвън и после казвате: „От Рая е излязла тази тояга“. Не е излязла от Рая. Ако вие биете детето си с нея, същото ще се върне на вас.

Другата тояга – майчината ръка, е много умна. Тази тояга най-първо съдържа качествата на Любовта – това е палецът. Пръстът, който съдържа качествата на благородството, е показалецът; средният пръст съдържа качествата на вечната справедливост; безименният пръст, или слънчевият пръст – качествата на науката, изкуството; малкият пръст – качествата на материалните блага. Тази тояга като удари човека, той става щастлив. Като те блъсне тази тояга, сърцето ти се изпълва с любов, благородство, справедливост и така нататък. Това е тоягата, която е излязла от Рая, която щом блъсне човека, умът му просветва. Тя е Божествената тояга, така трябва да се разбира. Превод трябва да се направи.

Може ли да ми цитирате поговорката? (*– Пръчката е излязла от Рая.*) Тази пръчка е човешката ръка, тя е разумната пръчица, с която хората наказват. А пък учителите, понеже не са разбрали това, всякога носят пръчица. Старите български учители трябва да се поправят. Някога те имаха една пръчка, наречена фалага – стягат краката на ученика с две дървета, двама души вдигат дърветата нагоре, а пък учителят с пръчката го бие по краката. Ученикът е вързан за краката, а учителят го бие, за да учи. Казва му: „Ти няма ли да се учиш?“. Като свършиха с фалагата, дойдоха до второто положение: краката вече ги възпитаха, остана задницата на децата. Затова онзи ученик, който се е провинил, учителят го бие по задницата. И после третото положение: учителят отива при ученика и го пита: „Стоянчо, защо си направил това? Дай си дясната ръка“. Учителят удря дясната ръка с пръчката, а ученикът си дърпа ръката. Учителят му казва: „Ако не си даваш ръката, ще дойде задницата“. И той, горкият, си дава ръката; като го ударят по ръката, просветне му. После учителят казва: „Дай сега другата ръка“. Но и тре-

тият начин вече мина, няма тояга. Вече с тояга не става, а с плесници; сега учителят започва да пляска учениците с ръце. Това е цяла еволюция на възпитанието: от краката, през задницата, през ръката, стига се до лицето. Казвам: и теглене на уши има. Не зная кой метод се употребява сега.

Да оставим това, което е забранено. Аз констатирам неща, които съществуват. Това са прояви в човешкия живот. Това са сили в Природата, които действат, и те се изразяват по един правилен или неправилен начин. Ние не трябва да спираме онези стотици подтици, които идат от Природата. Природата иска да ни възпитава. Някой път ние не хващаме правия път и вследствие на това погрешките се увеличават, увеличават се и нашите страдания.

В Природата има един разумен начин на самовъзпитание, а пък самовъзпитанието е да придобием онези сили, с които можем да действаме. Природата обича да работи, по възможност, с най-малките сили. Тя е икономистка, не е разточителна, макар и да е толкова богата. Тя не е скържавя, но не иска да разпилява своите сили. И затова за хората тя дава време и пространство, но пести силите си. И всеки един от вас трябва да пести силите си.

Пестете вашите сили. Вие може да имате някоя сила или хубаво чувство, или възвишена мисъл – използвайте ги или си ги записвайте. Аз не искам мисълта ви да бъде еднообразна. Еднообразните мисли са крайно опасни. И не искам да ме разбирате еднообразно, защото то е опасно. В мен няма еднообразие. Аз никога не се спирам върху едно и също нещо: например вие трябва да бъдете добри, добри, добри, добри, добри... За мен доброто е само един момент. Аз се интересувам от началото и края. Всеки един живот, който има начало, има и край. Краят зависи от началото.

В света има две начала: едното начало е Божествено, а другото е човешко. В човешкото начало нещата започват грандиозно и завършват микроскопически: човекът започва с живот и свършва със смърт. А при Божествения живот е точно обратното: там процесите започват микроскопически и свършват грандиозно. Като започне един Божествен процес, той ще завърши величествено, ще започне с най-

малкия живот и ще дойде до преизобилен живот – ще имате преизобилен живот. Затова трябва да смените човешките процеси с Божествени. Например омразата е човешки процес. Ще смените най-голямата омраза с най-голямата любов. Защото в Божествения процес най-голямата омраза се занимава с най-малката любов, а пък най-малката омраза се занимава с най-голямата любов. В Божествения свят на най-малката омраза слагат най-голямата любов, а пък на най-голямата омраза слагат най-малката любов.

Засега това е само теория. Вие искате да знаете защо е така. Питам: ще сложите ли един голям слон да ръководи друг голям като него слон? Онзи човек, когото ще поставите да го ръководи, той е много по-малък от слона. И омразата е голям слон в човешкия порядък. В Божествения порядък на големия слон съответства най-малката любов, но тя е разумна. И следователно малката, разумната любов, ще се качи на главата на големия слон и като го почуква с чукчето, слонът ще си върви по пътя. Щом се качи Божията любов на главата на омразата, омразата си знае пътя. Няма лутане, няма скачане, тя ще си върви по пътя – и омразата вече не е омраза. Докато не се е качила любовта в главата ѝ, тя всичко прави, но като се качи любовта в главата ѝ, всичко затихва.

Сега да ви дам друго едно обяснение. Представете си, че имате една неотоплена стая, а отвън студът е 35 градуса. Всички хора в стаята са учени, възпитани, но всички треперят, свили са се. Идва един прост човек, който носи кутия с кибритени клечки. Драсва той една клечка, запалва огъня, не минава и половин час и цялата стая се стопля. От тази малка клечка се изменя цялата обстановка, културата и всички хора са добре разположени.

На вас Господ ви е дал една кутия с кибритени клечки. Къде ще ги употребите, когато вън и вътре е студено? Любовта трябва да се употреби, когато вън и вътре е студено, а пък когато вън и вътре е топло, не палете тези клечки. В Божествения свят, когато Слънцето грее, няма какво да палите огън. Там не се палят огньове, следователно в Божествения свят няма дим. В нашия свят има дим. В Божествения

свят съществата не знаят какво нещо е дим. В Божествения свят хората не знаят какво нещо е смърт, какво е да умре човек. Ако разказвате на един ангел за смъртта, той ще се учуди, но ако дойде на Земята и го питат, той ще има ясна представа за ограниченията, които съществуват тук. Това са факти, които съответстват на известни ваши опитности.

При сегашните противоречия, вие разрешавате нещата чрез омраза, разрешавате въпросите чрез недоверие, чрез критика, чрез какво ли не друго – при човешкия порядък е така. Но чрез недоверието нищо не може да постигнете. Вие не вярвате на един човек, не вярвате в човешкия порядък. Прави сте, но вашата мисъл е права наполовина. По този лъжлив път, по който човек върви, нищо не може да се достигне. И всички разочарования, които имате в живота, се дължат на кривата посока, по която вървите.

Идвали са при мен много моми и са ме питали за някой момък. Казва ми момата: „Обичам го, но не зная дали ще живея с него“. Това е човешки порядък на нещата – тя го обича, а не знае дали ще може да живее с него. Щом го обичаш, ще живееш с него. Но тя не го обича, тя се лъже. Пък и той се лъже; един друг се лъжат. И той казва: „Аз я обичам“. Така не се говори.

Кажете ми сега: какво трябва да кажете на човека, когато го срещнете? Представете си, че срещате един вол, когото водят с въже, и той пита: „Ти обичаш ли ме?“. – „Обичам те, как не.“ – „Не можеш ли да снемеш малко юлара от врата ми?“ – „Не мога, защото като те пусна, ще отидеш в гората.“ Щом волът те пита: „Обичаш ли ме?“, ти не му казвай, че го обичаш, не му отговаряй, мълчи си, но сними юлара му и го остави. Ако волът тръгне след теб, той те обича, а пък ако си обърне гърба и тръгне в гората, не те обича.

Сега направете един превод в живота. Какво е гръб? Щом един човек обърне гърба си към теб, то е животното в него. А когато един човек си обърне лицето към теб, то е човекът. Когато един човек обърне гърба си към теб, той ти мисли зло, той е от друг свят. Това са други възгледи. Някое куче щом си обърне лицето към теб, като те лае, то не ти мисли зло, то казва: „Господарят ми е много лош човек. Той

е един разбойник, прикрит е и ми казва: „Ще те убия, трябва да лаеш“. И аз те лая. Махни се, не минавай оттук. Той ще ти тегли куршума“. Като посегнеш да го биеш, то обърне гърба си – казва: „Ти ще видиш гърба на моя господар“. То бяга и като се разположи по-далече, пак те лае. Казва: „Аз на тебе ти казвам, не бъди толкова будала“ – затова те лае кучето.

За права на вълците да ви кажа. Един свещеник, много смел човек, ми разказваше следното: „Аз едно време бях много смел, не ме беше страх. Казвах си: „Какво ще ти направи един вълк?“. Веднъж излизам, зимно време, от село Козлуджа, Варненско, за да отида в друго село. Нося си един бастун и вървя. Минавам един километър. Появи се един вълк, обърна си задницата и започна да рови снега. Вълкът хвърля снега в очите ми. Аз му казвам: „Махни се. Не знаеш ли, че съм поп?“. Помислих си, че този вълк ми казва: „Попе, върни се, иначе ще намажеш зъбите ми“. Погледнах, погледнах и се върнах обратно в Козлуджа“. Защо този свещеник ми разказа това? Питам го: „Защо вълкът излезе пред теб?“. Той казва: „Не знам“. Вълкът му казва: „Попе, докато носиш тази черна калимявка и това черно джубе, няма да ти върви. Свещеник, с такова черно расо и калимявка, и с черен бастун, не може да оправи света. Ти си тръгнал за онова село, но върни се назад“. Една загадка е защо този свещеник е срещнал вълка, нищо не му е казал и се е върнал. Това е поздравление. Понеже на животните разумното е отзад, вълкът, като рови с краката си, мисли.

Аз ви говоря за попа и вие ще кажете: „Какво ли ни интересува това?“. Да ви превода сега. Вас може да ви срещне една несрета в живота – това е един вълк. Какво иска да ви каже вълкът? Някое събитие в живота ви може да играе ролята на вълк. Вълкът може да е някоя мома, която се е сгодила за някой момък, или вълкът може да е момъкът, който рине снега в лицето на момата и казва: „Не те обичам, върни се при баща си, и аз ще се върна при баща си“. Момата пита защо този момък рине така снега. Кое е по-хубаво сега? Човек не е дошъл на Земята, за да се жени – това не е целта, това е второстепенно нещо. Трябва да разсъждавате. Вие казвате: „Не трябва ли да се жени човек?“. Не е въпросът там.

Човек е дошъл на Земята най-първо, за да живее, да опита Божествения живот. Първото положение е човек да слугува на Бога, второто положение е да обича ближните си, третото положение е да служи на себе си. Щом си се оженил, ще обичаш ближния си, какво се оплакваш от жена си, че не можеш да живееш с нея! Това е вторият закон: да възлюбиш ближния си като себе си, но ти не можеш да го изпълниш. Ти даваш на женитбата едно тълкуване толкова тясно, че считаеш мъжа си или жена си за своя собственост. Искаш да влезеш в живота, в чувствата на мъжа си или жена си, започваш да ги одумваш, да ги съдиш.

Има ли право една жена да съди мъжа си? Няма право. Правото вие сами си го давате. Кой е кодексът, кой е законът, въз основа на който мъжът съди жена си? Нали Мойсей казва мъжът да даде разводно писмо на жена си? Отначало не беше така, съвсем другояче беше тази работа, но за вашето жестокосърдечие Мойсей написа тези закони. Вие казвате: „Да ѝ даде разводно писмо“. Този закон е така писан, но първоначално ни най-малко не беше така писано.

Вие се самозаблуждавате, че като имате мъж, сте уредили всичките си работи. Той е вашият ближен. Една жена се жени за един мъж, за да му помага, и ако не може да му помага, нека се върне у дома си. Един мъж се жени за една жена, за да ѝ помага, и ако не може да ѝ помага, нека се върне у дома си. Двамата взаимно трябва да си помагат и ако не могат да си помагат, те не разбират Божия закон, няма какво да седят един до друг.

Този, който обича, представлява Божият закон, а пък другият представлява законът на любовта към ближния. Мъжът и жената едновременно представляват Любовта на Бога и любовта на ближния. Ако те не могат да дадат един модел, тогава и двамата да си отидат: жената при баща си и мъжът при баща си, защото и двамата са нечисти. Трябва да отидат на баня, за да се измият, и пак да се оженият. Без да отидат на баня, да не се връщат у дома си. Сега разбрахте ли? Вие ме разбрахте толкова, колкото онзи поп е бил разбран от вярващите. На една Голяма задушница, след като се насъбрал хляб и се натрупал на една голяма камара, погът отишъл зад камарата и казал: „Братя християни, виждате

ли ме?“ – „Виждаме те малко, до калимявката.“ Той казал: „Догодина хич да не ме виждате“. Той подразбирал догоди-на да сложат по-големи късове.

Този живот, който сега имате, трябва да го смените и да се освободите. Не може да се освободите от него веднага, но да знаете, че трябва да го смените по естествен път. Вие искате да го изхвърлите, както зимно време хората ринат снега. Където и да го сложите, не може да се освободите от него. По никакъв начин не може да се освободите от този живот, така както зимно време не може да се освободите от снега: ринете го, а след това пак се натрупва на грамади.

Аз превеждам нещата така, както са в Природата. Като дойде пролетта, този живот, този сняг, ще се стопи и ще се образува нов живот. Този живот, който сега имаме, трябва да се стопи, за да дойде Божественото. Вие се плашите, когато започне да се топи вашият сняг. Че с вашия сегашен живот как ще дойде новото? Вие казвате: „Да се отрече този живот“. От човешкия живот ще се отречете, за да добиете другия, Божествения живот. Вие мислите, че човешкият живот съвсем ще изчезне. Той ще бъде като условие за проява на Божествения живот. Божественият живот ще организира човешкия и тогава той ще се осмисли. Трябва да знаем по кой начин можем да постигнем онова, което желаем.

Понякога вие мислите, че като отидете на Небето, ще постигнете нещата. Не, като отидете на Небето, ще научите само един метод. Като отидете при ангелите, ще видите начина, по който те достигат своите желания. Ангелските методи вие не можете да употребите на Земята. Като се върнете тук, и да употребите този начин, с който ангелите си служат, ще разберете, че той не е нагоден за човешките условия. Един ангел може да дойде на Земята, за да изучава живота на хората, но не го прави току-така, не гледа само за удоволствие. Ще го пратят, когато има най-голяма работа, най-голяма нужда да оправи, да ръководи една душа. И като ръководи човека, ангелът ще научи някои неща.

Като отидете на Небето, ангелите трябва да имат нужда от вас. Какво ще научат ангелите от вас? На следващата

лекция ще кажете какво трябва да внесе човек от Земята в Небето, за да го приемат ангелите благоприятно. Като отидете при някой голям човек с празни ръце, няма да ви приеме. Ако отидете при един лекар като беден човек, той ще ви приеме по един начин, а пък ако отидете като богат човек, ще ви приеме по друг начин. Кога лекарят ще ви приеме по-добре? Когато му покажете една кесия, направена от мъниската и пълна с жълтици. И когато покажете на един свещеник една кесия, той е готов да ви чете. В такъв случай и лекарят е готов да лекува, и учителят е готов да възпитава, и момата или момъкът са готови да се влюбят. Като изчезне кесията, всичко изчезва. Но това е човешки порядък на нещата. Магическата кесия, това е крайният плод на човешкия порядък. Имате ли този плод, всичко имате. Кесията е за мен един плод: като го погледнете, приятно ви е. В Божествен свят няма кесии, но има нещо, подобно на кесия.

Извадете заключение. Какво ще бъде крайното заключение? Кесията може да означава добродетелите. Представете си, че вие сте добър човек, по-добър, отколкото можете да бъдете. Представете си, че едно дете е облечено много хубаво. Какво му трябва на това дете? Да го изведе слугинята навън, на широко, да походи. Един човек се е приготвил скромно. Къде трябва да отиде – на бал или на църква? На църква трябва да отиде. А пък някой човек се е приготвил за бал – на бал трябва да отиде. Вие ще кажете, че на бал е грешно да се ходи. Балът е едно хубаво място и църквата е едно хубаво място. На бал ще отидете, когато сте млади, а на църква ще отидете, когато сте стари. На трапезата ще седнете, когато сте гладни; от трапезата ще станете, когато сте сити, и ще излезете навън.

Вие трябва да превеждате нещата. Не че нещата са лоши, но има някои, които са непотребни за вас и са лоши в даден случай – ако ги направите, това ще е неправилно. Младият ще отиде на бал, а старият ще отиде на църква. Младият, като отиде на бал, ще си доведе оттам една млада мома, „баламица“. Църковникът си ще доведе една църковница – една баба, стара като него, да се разправят. На дядото служи „баламицата“, а на бабата служи момъкът, който е ходил на

бал. Дядото казва: „Дъще, къде те намери той?“. Бабата пита младия момък: „Как беше, как я намери, как играхте?“. И момата пита дядото: „Как доведе тая църковница?“. Дядото казва: „Едва я измолих“. И бабата, и дядото се нуждаят от момата и момъка, за да им слугуват.

Вие, като кажете: „Господ ще помогне“, сте все от старите баби и дядовци, все очаквате да имате един млад слуга и една млада слугиня, да ви слугуват, а пък тези слуги са били на бал. Вие казвате: „Хайде на църква“. Тези, които са били на бал, са готови да служат. Питам: кой е придобил повече – който е бил на църква или който е бил на бал, младите или старите? Кой е придобил повече – онзи, който е ходил в бакалницата и е купил нещо, или онзи, който е ходил в гостилницата и е ял нещо? Който е купил, той има придобивка. Но това е отвън. Онези хора, които ходят на църква, те купуват от бакалницата. Онези, които ходят на бал, те са яли. Това е в разрез с всички ваши теории, които имате, това е мое ново схващане. Аз изхождам от друго гледище. То може да не съответства на вашето гледище, но моето гледище, това е новият живот.

Новият живот така ще започне. Онзи, който отива на бал, отива да върши Волята Божия в ранните си години. А пък онзи, който отива на църква, отива да върши Волята Божия на стари години. В Божия порядък и двете неща са естествени, а пък в човешкия порядък и двете неща не се намират в естествена зависимост и затова има големи противоречия.

Ще намерите вашия дядо и вашата баба, които са излезли от църквата, за да им служат. Те ще ви кажат някои работи и вие ще им кажете вашата опитност, която е интересна. Между бабата и дядото, от една страна, и момъка и момата, от друга страна, ще се образува една вътрешна връзка. Когато има връзка между тези две Божествени начала, това е новият прогрес на човечеството.

Отче наш

41. лекция, 24 юли 1935 г., София, Изгрев

ПРОВОДНИЦИ

*Отче наш
Махар Бену Аба*

Ще прочета само няколко стиха – от 3-ти до 24-ти, от Първа глава на *Второ послание на апостол Павел към Коринтяните*.

Каква беше темата на миналата лекция? (– *Отворените и затворените книги. Равновесие в ума, сърцето и волята. Които са близо, не обичат, които са далече, обичат.*)

Може някой да ви попита в какво седи вашето верую, да го кажете с три думи. Всички хора все дават определение за това, в какво вярват. Някой може да определи нещо, в което сам не вярва. Не е до думата *вярва*. Някои казват, че не вярват в Бога. Питам: и които вярват, и които не вярват, какво са постигнали? Някои хора често казват: „На мен много пари не ми трябват“. Но все пак пари им трябват – не много, но малко пари им трябват. Каква е мярката? В един дом колко пари трябват? Зависи от това, колко члена има семейството. Другото вярване е: как ще завърша живота си? Защо човек мисли как ще го завърши? Той не знае как го е започнал, а иска да знае как ще го завърши. Той, като се е раждал, не е знаел нищо и като умира, пак няма да знае нищо. И мястото, където отива, пак не го знае – предполага, но дали ще бъде така, както той мисли, то е въпрос.

Сега в света има едно верую, което е златно, и друго, което е позлатено. Разликата между златното и позлатеното верую каква е? Златното си остава всякога златно, а пък позлатеното за известно време остава и после изчезва. Сега ще се освободите от позлатеното си верую. И без да се освободите, времето ще ви освободи. В училище, когато учениците не знаят някои работи, плачат. Който знае, вдига ръка; който не знае, сгущва се зад другите ученици, за да не го

вдигнат. Когато вдигнат и не знае, плаче. Който не знае, смирява се, а пък който знае, възрадва се. Значи има много ученици, които се смиряват, крият се зад гърба на другите, а пък тези, които знаят, се повдигат. Това са временни състояния.

Понякога човек мисли, че знае. Например мисли, че много неща знае от любовта – какво знае? Вие какво знаете от любовта? Срещнали сте някого, станало ви е малко топло на сърцето, не можете да спите цяла нощ. Ако сте млад, нещо в ума ви се матахери, обръщате се наляво, надясно, това-онова. Обичате някого, после мислите дали той ви обича; пишете му писмо и се безпокоите дали той ще ви пише, или не. Имате едно верую, мислите: „Като отида в другия свят, Христос дали ще ме приеме, или не?“. Това е сегашното положение.

В какво седи истинската вяра, истинското верую? Често в света може с три обяда да се повиши температурата на любовта, а може без три обяда да спадне. Да кажем, ние говорим за любовта, но ако не ви сготвят хубаво, веднага яденето, в дадения случай, има по-голяма сила, отколкото любовта, за която се говори. На сегашния език, когато се говори за любовта, разбираме много работи – то е нещо смесено. Някой ти говори за любовта, но като злато, в което са сложили нещо друго. Златарите всякога се извиняват: понеже златото било меко, сложили му мед, това-онова, но продават медта на цената на златото. Златарите го правят 14, 15, 16, 18 карата, но никога не слагат чисто злато, понеже било меко и не издържало. Може да са прави. Дават ви го за злато, но след като го вземете и го носите, поглеждате – дрехите ви станали сини, дори почернели. Е, чисто злато ли е това? Казват, че златото петна не хваща, а пък петна образува. Казвам: това чисто злато ли е? Ако вашето верую образува петна върху вас, право ли е това верую? Не, не е право. Ако имате едно верую, една любов, една вяра, но при усилни времена купцате, то значи, че липсва нещо на веруюто ви.

Има една наука, чрез която животът може да се изрази правилно. В живота има много неща неразрешени. Ние ис-

каме да уредим живота си. Всеки човек иска да живее – как? Младият иска да живее, възрастният иска да живее, старият иска да живее. И всички същества, колкото и да са дребни, все си имат един идеал да живеят, имат си едно разбиране. Има едно обикновено разбиране – на обикновените хора. Но и друго разбиране има – на разумните хора.

След като е ходил дълго време по един път, човек иска да бъде свободен. Светският човек иска да бъде свободен, да няма никакви ограничения. А религиозните хора се отличават – ограничават се някой път. В какво седи ограничението? Светският обича да си попейва малко, като седне на трапезата, ще има една паница винце. Религиозният не слага паница винце, счита го за опасно. Светският ще сложи малко ракийка на трапезата, а религиозният – не; светският може да сложи една печена кокошка, а религиозният – не; светският човек ще се облече хубаво, с някоя копринена дреха, с връзка и прочее, а пък религиозният човек ще каже: „Тия работи не са позволени“. Съществува това различие. То е хубаво. Отвън донякъде работите хубаво вървят. Светските хора не са толкова любопитни, колкото религиозните. И където трябва, и където не трябва, религиозният човек е крайно любопитен. Като дойде някой, религиозният иска да знае дали този човек е религиозен, набожен, или не. Като влезете при военните, те искат да знаят на колко сте години: ако кажете на военната наборна комисия, че сте на 60–70 години, няма да ви вземат за войник, но ако кажете, че сте на 20, 21, 22 години, ще бъдете приет в набора.

Някои питат: „Ти от колко години си религиозен?“. Някои в религията са толкова остарели, че не ги вземат вече в набора. Ако е религиозен от 15–20 години, ще го сложат някъде на работа, но ако каже, че е от дълго време в този път, от 40–50 години, не го вземат, считат го от установените хора. Сега къде седи погрешката? Всяко едно верую, което през деня не се е употребявало, не се е прилагало хубаво, то на следния ден се вкисва. Аз имам едно правило. То е едно мое правило, което съм констатира. Всяко едно верую, което един ден престои и не сте го впрегнали на работа, на втория ден ще го намерите вкиснато. Един ден ми донесоха

една похлупена паница. Искам да видя какво има в паницата, отварям – мляко с ориз, помириквам го – вкиснало се е. Как се е случило, не зная, но щом се е вкиснало млякото, тази паница е преседяла така повече от един ден, поне два-три дена. Нещата се вкисват, щом седят дълго време и не се употребяват.

Когато човек не употребява ония дарби, които Бог му е дал, той се разваля. Например често вие ставате нервни, затова отивате при някой лекар и искате да ви даде лекарство. Ако е за даване на рецепта и лекарства, аз мога да ви ги дам без пари, ще платите, когато оздравеете. Когато сте нервни, не можете да пишете правилно, буквите не вървят гладко и правилно, линиите са начупени. Докато са начупени линиите, нервите са разстроени. Ще вземете един лист и ще започнете да чертаете прави линии, ще проявите търпение. Най-първо ще теглите отгоре надолу линиите, по китайски; после ще започнете отляво надясно, както сегашната арийска раса пише, както белите пишат. Линиите трябва да са прави. Ако можете да теглите така прави линии, ако имате търпение пет-десет минути да ги чертаете, ще можете да си въздействате, да успокоите нервите си. Девет-десет минути можете да се упражнявате.

Нервността се дължи на това, че няма достатъчно светлина във вас. Нервността показва, че има някаква тъмнота във вас. Като ходите вечерно време, не сте сигурни в стъпките си, неуверени сте, постоянно се колебаете, а пък там, където има светлина, крачката е строго определена. Ония, които са нервни, мислят, че това е много нещо, обаче малко повече светлина трябва и ще се махне тяхната нервност. Малко светлина имат. Имат по-голямо напрежение в нервите. Те не могат да издържат това голямо напрежение, пропускат се и става по-голямо изтичане на енергия през

тях. Нали знаете, някой път медът не иска да излезе – тогава хванат и удрят, и той излиза през тънкия плат. Когато пресилите вашата нервна система, енергията излиза навън и вие се чувствате като ограбен, като че ли сте извън себе си. Не се пресилвайте в работа.

Някой път мислите, мислите и нищо не излиза – не е в многото мислене. Някой казва: „Да си развия волята“. Стигнала си устата, юмрука, но нищо няма да постигне с това. За да имате воля, няма какво да си стискате устата и ръката, но трябва да бъдете тих и спокоен, да обмисляте всичко много добре и да имате една увереност. Когато дойде онзи, с когото имате да се борите, тогава ще стиснете; може да стиснете и по-рано, но това нищо не значи, не постигате нищо с това. Стискането зависи от човешката воля. Нещата, които обичате, вие ги стискате повече, а пък нещата, които не обичате, по-малко ги стискате. Нещата, които не парят, повече ги стискате, а пък нещата, които парят, едва можете да ги пипнете.

Ще превеждате нещата. Ако не можете да направите превод, работите остават неразяснени. Някой път някои работи са тъмни. Тъмните работи трябва да се опитат. Казват ви: „Сладко е това“. Вие ще възприемете сладчината според степента на вашия вкус. Колкото повече човек се издига в живота, толкова повече неговият вкус прогресира. Той прогресира с интелигентността, която човек придобива, и с облагородяването на чувствата му. Когато човек умствено и сърдечно огрубява, то огрубява и неговият вкус. Онези животни, които седят на най-ниска степен на развитие, като свинята, те нямат вкус – каквото видят, вземат го. Некултурният, като седне, бърза да свърши яденето; културният ще седне, ще погледне, полека ще вземе, полека ще яде. Ако ги съберете двамата да работят и живеят заедно, помежду им не може да има съгласие. Полека, с мисъл яде културният човек. Питам: ако бързо яде човек, какво ще добие? Ако вие не знаете как да ядете, ако не знаете как да мислите, ако не знаете как да се поставите към другите хора в живота, ако не знаете как да се обхождате, тогава в какво седи човешчината?

За обходата има един морал: да се обхождате добре с хората, значи да знаете как да се обхождате с Бога, понеже Бог е в цялото Битие и във всеки предмет присъства Неговият Дух. Като се обхождате с хората добре, то в Невидимия свят ви оневиняват, Бог ви оценява какъв сте. Обходата към ближния е обхода към Бога и обходата към самия себе си е обхода към Бога. Ако вие към себе си не се обхождате добре и ако към ближните не се обхождате добре, то отношението ви към Бога не е правилно. Ако към себе си не се обходите правилно, вие изпитвате някакво неприятно чувство, не сте доволни и ако с ближните не се обхождате добре, пак ще бъдете недоволни. Щом сте недоволни, това показва, че отношенията ви към Бога не са правилни. Тогава какво трябва да правите?

Понякога може да кажете: „Аз се помолих добре“. Че се молите, това е външната страна. Че сте дали хляб на някого, че сте го нахранили, от това се образува една връзка. Вие може да нахраните някой човек, но след като сте го нахранили, какви ще бъдат неговите отношения към вас, то е въпрос. Вие може да услужите на някого с каквото и да е, но какви ще бъдат неговите отношения към вас, то е въпрос. Или рисувате на някого картина, или му правите разни услуги, но какви всъщност са вашите отношения към него, то е още въпрос. При сегашното развитие, в което се намирате, който и да е може да ви говори каквото е писано в Евангелието: „Така е казал Христос, иначе е казал Христос“.

Има едно верую на устата: при него само устата говори. А пък има и едно друго верую: говорът на сърцето. Говорът на сърцето е по-важен, отколкото говорът на устата. Има хора, които, като ги срещнете, ще кажат: „Аз много те обичам“. Могат да кажат какво ли още не. Но като дойде до помощ, няма ги никъде и никакви – оставят ви. А пък има хора, които нищо не говорят за любов, но всякога ви услужват. Искате да знаете дали ви обича един човек. Щом ви помага, какво ще питате, какво искате повече? Един пише красноречиво – като напише любовно писмо, нарежда думите като бисери. Любовните писма са красиви. Сега аз не съм нито против едното, нито против другото. Обаче има

дрехи, които отвън са много хубави, но като ги поносите, след известно време се похабяват, свиват се. А пък има дрехи, които не са толкова хубави, но са издръжливи.

Вашето верую трябва да има вътрешно съдържание. Всички имате едно верую, очаквате да влезете в едно общество и то да има добро отношение към вас, да ви обича. Аз друго ще кажа. Като влизате в едно общество, вие да имате хубави отношения към него, вие да го обичате, че после да искате да дойде доброто отношение към вас; вие да бъдете в пълна изправност, а не те спрямо вас.

Ако влезете в животинското царство, там има едно правило, по което слабият взима най-долното място. Слабото пиле кокошката го клъвне, тоя го клъвне, оня го клъвне. И това слабо пиле ще бяга, ще вземе място на другия край, та да не го кълват, защото, ако рече да вземе първото място, клюнове ще има. Ако е между млекопитаещите, рогове ще има, ще го бутнат тук-там и пак ще заеме крайното място.

Някой има разположение да завземе по-високо място. За да заемете някое по-високо място между хората, трябва да сте силен – и по ум трябва да бъдете силен, и по сърце, и по воля; трябва да имате една вътрешна сила. Има силни хора, но тази сила не е още тяхна. Вземете един офицер – той има на разположение сто души войници, заповядва им, чрез тях заповядва. Този човек не е още силен, той е силен чрез другите, ползва тяхната сила. Един ден, когато няма да има войници, нищо няма да може да направи. Може вашата сила да зависи от другите. Хубаво е това, но трябва да знаете, че един ден, когато останете сами, вашата сила няма да бъде така мощна, както е била по-рано, с другите.

Силата на човека се показва във време на изпитание. Ако се разколебавате във време на изпитание, вие сте слаби. А ако издържите във време на изпитание, силни сте. Много хора във време на изпитание имат една слабост: искат да се самоубият – да се застрелят или да се удавят. Не само при човека става това, има го даже у насекомите. Има някои насекоми и някои членестоноги, които, като се намерят пред голяма опасност, се самоубиват. Например ако сложите скорпиона в огнен кръг, той си обръща жилото и се самоубива.

Както и да се обяснява, човек си има понякога такива състояния. Един човек, който има да дава, всякога обича да бяга, изчезва; щом има да взема, винаги седи на едно място и чака. „Защо човекът седи на едно място?“ – питате. Защото има да взема. – „Защо бяга?“ Защото има да дава. Страхливите хора имат да дават, а безстрашните имат да вземат. На какво се дължи страхът? Имате да давате. На какво се дължи безстрашието? Имате да вземате. Това донякъде е вярно. Ако имате да вземате, смел сте, ако имате да давате, страхлив сте. Сега вие не можете да схванете тънката разлика, която има в това, което ви говоря. Например вие хиляди пъти сте яли, но пак се интересувате от яденето, очаквате да придобиете нещо; и днес, към обяд, пак ще се интересувате от това. Яденето, в този смисъл, докато сте на Земята, никога няма да изгуби своята ценност. Едно верую имате и то никога няма да изгуби своята цена.

Някой казва: „Аз не вярвам в Бога“. Това са празни думи. Вие не може да не вярвате в Бога. И да Го отричате, ще си блъснете главата с Бога и ще разберете, че Той е някъде. Не можете да Го отричате. Можете да Го отричате, колкото си искате, но Той ще ви застави да вярвате. Ще ви застави по два начина. Ако вярвате правилно, ще дойде малкият начин, а пък ако не вярвате, ще дойде другият начин. Казвате, че няма Бог. Той ще ви докаже, че съществува, ще ви търкаля по земята, ще ви мачка и ще ви пита: „Кой е онзи, който ви мачка, който ви търкаля? Щом няма по-голям от вас, кой е тогава онзи, който ви мачка?“. Щом има някой, който ви мачка, тогава ще трябва да вярвате в него. Дойдат страданията – защо са те? Защото сте безверници. Искате да знаете защо страдате – защото сте безверници, нищо повече.

Да ви приведа един пример. Представете си най-добрата жена. След като се е оженила, тя си е позволила да пише на някои други мъже любовни писма, без мъжът ѝ да знае. Щом мъжът ѝ узнае, какво ще бъде положението на жената? Той ще я мачка. Щом е писала на други мъже, тя значи се е обезверила в мъжа си, не намира в него нищо, за което да го обича, той не е запълнил сърцето ѝ, не ѝ хваща окото. И тоя синко майчин иска да ѝ покаже какво представлява – започва да я мачка, иска да ѝ покаже, че той има нещо, кое-

то може да ѝ даде. Сега разликата седи в следното: у жената се заражда желание да пише, но защо мъжът не ѝ позволява да пише и защо у него се заражда желание да я измъчва? Той какво има да ѝ каже? Нека каже: „Писала – писала. Да си прави каквото иска, свободна е“. Защо мъжът не е готов да освободи жена си? А пък и какво ще добие тая жена от другите мъже? Няма да добие нищо.

Всички мъже може да ги сложите под един знаменател. Няма съвършен мъж. И всички жени са под един знаменател. Разликата на една жена от другите жени е само относителна, няма никаква разлика. Всички имат същите слабости и всички имат същите добродетели. Но хората търсят. Законът е там: частта, един орган, не може да направи целия организъм щастлив. Един човек, който и да е той, не може да ви направи щастлив. Той е част, една функция от цялото, от големия организъм, а пък цялото има много функции и вие, ако разчитате само на един човек, сте на крив път. Да разчитате на Бога, това значи да разчитате на Цялото, на цялото Битие – в това има смисъл. Но да разчитате на една малка част, да разчитате на един косъм на главата си, това значи да се самозаблуждавате. Да разчитате на цялата си глава – иди-дойди, да разчитате на душата си, да разчитате на духа си – иди-дойди, но да разчитате на един косъм на главата си, макар и да е златен, това не разбирам. Нали има хора с такива златни косми – колко ще струва един златен косъм?

Често аз слушам отвън някой да казва: „Окупирали са Учителя“. Щом са ме окупирали, много слаб човек съм. Дошъл някой и разговаря с мен. Искат да знаят какво съм намерил в този човек, та да говоря с него. Той ми разправя какви ли не работи, а пък аз го слушам. Понякога не искам да се занимавам с хората, но и не искам да ги изпъдя навън. Защото, ако изпъдя някого, ще изгубя повече енергия, отколкото ако седи. А пък като седи, той ще говори два часа, ще остави доста вълна за предене в стаята ми. Ще се оплаква от положението си, от живота си, от жена си, от детето си. Казвам му: „Ти, като се жени, не ме пита. Народи деца, а те не те слушат. Сега какво трябва да правиш?“.

Вчера дойде при мен една пълна жена, такава една голяма – бабачко, а ми казва: „Уповавам само на тебе“. „В трудно положение съм – казва, – имам едни апартамент, имам пенсия. В Добруджа имам ниви, но не мога да ги продам“. Нейни приятели окупирали нивите, данъци не плащат, това-онова не плащат, не върви. За апартамента дала 300 хиляди лева, взела заем, има да плаща още 160 хиляди лева от заема, а пък няма откъде да ги вземе. Пенсията ѝ е малка, намерила се е в чудо. Казва ми:

– На тебе уповавам.

– Продай нивите си пощо-защо – казвам ѝ аз.

– Няма купувачи.

– Ще намериш купувачи. Ако не можеш да намериш купувачи и да ги продадеш, тогава продай апартамента си.

Тя се чуди – в трудно положение се намира, казва:

– Както виждаш, на критическа възраст съм. Да се ожени ли?

– Ако с женитба могат да се уредят някои работи, може да се ожениш. Някой кандидат ли имаш на око? – питам аз.

Явил се е кандидат, направили са договор за апартамент: ако тя умре по-рано, апартаментът да остане на него, ако той умре по-рано, апартаментът да остане на нея. Казвам ѝ:

– Доста добре, много добре, много износно. Износни условия.

Тя седи така – чистосърдечно, интересува се, психология е това. Но казва още: „Дъщеря имам, малко дете“. Ако умре майката, на дъщерята нищо не остава, мъжът ще вземе всичко. Казвам ѝ:

– Ако пък той умре, всичко остава на дъщеря ти. Двамата вярта трябва да имате.

Тя ме пита:

– Какво трябва да правя?

– Или нивите трябва да продадеш, или апартамента трябва да продадеш, или договора с кандидата за женитба да оправиш.

С такива работи ме занимават моите посетители.

Сега разсъждавам, правя си свои изводи. Превеждам и на вас. Може някой път и вие да се безпокоите за апартаментите си, за нивите си, може да сте в критическа възраст, може да бъдете и във веруюто си в критическа възраст. Идвате до едно верую, обезсърчаваме се и казваме: „Това верую, което имаме, вече не ни е полезно“.

Всякога в живота трябва да се прилага любовта, за да се подкрепя животът, част от тази любов трябва да се превърща в една жизнена енергия. Трябва да познавате закона на Любовта. Част от тази енергия трябва да превърнете в жизнена енергия, която да подкрепя живота. Подкрепата на живота ни и на нашия организъм зависи от това, какви са нашите чувства и нашите мисли. Щом се измени животът, изменя се организъмът. Щом се измени организмът, изменя се и мисълта ви. Или пък може да стане някоя промяна в чувствата ви, пресищане може да стане. Изменението на чувствата може да стане само от пресищане. Изменението на мисълта може да стане, ако имате в ума си повече мисли, отколкото е нужно.

Вие искате да разрешите някои задачи, които не са за този живот. Нашите учени изчисляват за колко милиона години ще има енергия в Слънцето, но всички по своему изчисляват: за 20 милиона, за 100 милиона, за 200 милиона, за 500 милиона години. Това са въпроси, по които учените имат само предположения. Доколко могат да бъдат верни тези предположения, то е въпрос. Или учените богослови изчисляват доколко ще продължава наказанието на някой грешник. Изчисляват какво ли не! Аз съм слушал проповедници, които изчисляват колко ще продължи наказанието на един грешник, ако се изпарява по една капка вода от целия океан: колкото милиона години се изпарява водата от океана, толкова години ще трае наказанието, а и след като се изпари океанът, наказанието щяло да продължава. Аз правя на тези богослови едно възражение. Казано е в Стария завет: „Вечно ще ви отхвърля от лицето Си“, но не се минават 40–50 години и Господ, чрез някой пророк, казва: „О, Израилю, обърни се към Мене“. Значи под *вечност* се разбират 100 години и като минат 40–50 години, приготвя

се покаянието и прощаването. А те изчисляват милиони години!

Продължението на страданието е несъвместимо с живота. Бог не иска да ни измъчва. Страданието е само начин за възпитание. Страданието е само едно препятствие, един бент, за да влезем в правия път и в онези разбирания, с които Бог е създал света. Когато ние искаме да се отклоним, всякога идват страданията в живота, за да влезем в правия път. Имате мъчнотии, страдате, за да влезете в правия път. Радвайте се тогава на страданията. Ако не страдате, е опасно – може да се отклоните далече от правия път. Всички страдания са начини за изправление. И праведните когато страдат, има някоя причина – може да са направили някое опущение.

Благодарете на Бога, че сте пострадали. Или може работите ви да не вървят добре в света – благодарете. Или може да не постигнете нещо кой знае какво по пътищата, по които мислите да го постигнете. Има един път, който Бог е начертал и по който стават нещата, а пък вашите пътища не винаги съвпадат с него. Не е голямо нещастие, че няма да постигнете нещо. Да допуснем, че един цар е постигнал всичко. След 50 години ще го свалят, ще умре и ще го погребат, а на негово място ще дойде друг. Какво е постигнал? Къде е Наполеон⁶⁴, къде е Юлий Цезар⁶⁵, къде е руският цар Александър Втори⁶⁶, а Александър Трети⁶⁷? Кажете сега, какво са постигнали? Вие не можете да създадете нещо повече от Наполеон, все ще се намерите на остров Света Елена.

Искате един ден да се ожените за най-красивата жена. Колко години ще имате тази красива жена? Десет, петнадесет, двадесет години ще живее тя при вас, но един ден ще ѝ дотегнете и ще ви каже: „Аз не съм създадена само за тебе“. Тя ще хвърли око на други мъже. От твоето гледище тя е съгрешила. Красивата жена е картина, създадена всички да я гледат, а не да бъде задигната. Да я гледате, няма престъпление; ако я задигнете, има престъпление.

Престъплението къде е? Престъплението не е в яденето, а в преяждането и в избора на храната. Следователно причината не е в яденето, а в това, че не знаете как да изберете

храната си и преяждате. Ще си избирате подходящата храна, която организъмът изисква. Няма да преяждате никога. Никога не трябва да роптаете, че трябва да ядете. Ако не беше яденето, нямаше да имате уста, а пък един човек без уста на какво ще прилича? Вие сега си имате уста и като ядете, ще остане малко сила във вас, за да си поговорите с някого. Ако не ядете, няма да имате сила да говорите. Ние въставаме често против известен ред на нещата. Казваме: „Защо Господ е създал хората да ядат и да правят грехове?“. Не е лошото в яденето, а в преяждането. Не е лошото в знанието, но вие понякога искате да знаете ненужни неща – дали жена ви ви обича, или не. Не се интересувайте от този въпрос, интересувайте се от това, дали вие я обичате, или не.

Ето ви една философия: не се интересувайте от това, дали другите хора ви обичат, или не. После, ако искате, заинтересувайте се дали ви обичат. Вие обичате някого – задайте си въпроса защо го обичате. В себе си намерете защо го обичате. Има някои хора, които не може да не обичате. Като дойдат при вас, вие се радвате, обичате ги, разположен сте. Вие съзнавате това: има нещо, има причина, за да обичате един човек. Всички онези хора, които обичате, те дават, те са щедри – нищо повече, това е. Не можете да обичате един човек скържав.

Бога не можете да не Го обичате, понеже е щедър. Вие, ако не обичате Бога, ще умрете, сами ще затворите пътя си за всичко. Ще обичате Бога заради онова, което ви дава. Ако затворите пътя си, така че да не дойде определеното благо, вие ще умрете. Да обичате Бога, значи да не се отказвате от това, което Той ви дава. Да обичате Бога, значи да възприемате това, което Той ви дава. И ако речете да спрете това, което Бог ви дава, то смъртта ще дойде. Нашият живот произлиза от това, което Бог ни дава. Бог ни заставя да възприемем Любовта Му и от това, което Той преизобилно ни дава, да дадем на другите. Всички същества, от най-малките до най-големите, се ползваме и сме проводници на голямата Благост. Това е смисълът да бъде човек орган в един общ организъм, да е в хармония с общото и да му служи.

Смисълът на живота е да служим на Бога и ако служим, ще имаме всички блага.

Вие искате да знаете дали вашето верую е право. Според мен, ако вие сте добър проводник на Доброто, вашето верую е право. Понякога имате неразположение към някого. Вие говорите – той ще направи един малък бент, едно възражение. Като отидете при човека, никакво възражение не правете, изслушайте го. Вие казвате: „Но ти не си прав там“. И да кажете така, нищо не се подобрява. Оставете го. Турците казват: „Остави пияния сам да си падне“. Какво ще ходите да го тикате, оставете го – нека си залита човекът. Ако падне, какво? Нека падне. И ако човекът е крив, оставете го, нека си върви със своята кривина. Някой път вие искате да изправите някой човек – това е невъзможно. За да изправите човека, вие трябва да вложите нещо съвсем друго в него и най-важното, да му дадете известен пример.

Сега хората нямат търпение. Някой ще започне да възражава, ще каже, че вие не мислите право. Но по отношение на някои по-висши същества и той не мисли право. Аз като разсъждавам, виждам, че и в най-тънките логически заключения има нещо, което не е логическо, че и в най-правите мисли, като например *да живеем един свят живот*, се крие егоизъм. Защо някой иска да живеем свят живот? Има интерес. Аз да живея свят живот е по-възможно, но да искам да живеят свят живот другите, не съм прав. За да искате всички хора да живеят свят живот, това значи, че имате вземане-даване с тях – всички хора да живеят свят живот, за да ви плащат. После казвате: „Да вярват хората“. Пак нещо материално има тук, не е нещо безкористно. – „Да се обичаме“. Хвърлил съм око на една млада сестра и казвам: „Да се обичаме“. В какво седи обичта? Отива при Йоан Веслей⁶⁸ един млад момък и му казва: „Намерих една много добра християнка“. Веслей му казва: „Тя с Христа може да живее много добре, но не и с теб“. И съвременните християни мислят така, както другите. Вие искате един човек да ви обича, да му сложите оглавник и да го водите, където искате – това не е любов, това е насилие. Къде е свободата?

Не харесвам това постоянно шепотничество помежду ви за този, за онзи. Някои млади тръгнали по лош път. Младите какво са? И младите се лъжат, както старите. Аз да ви кажа какво мислят младите. – „Аз ви обичам.“ – „И аз ви обичам.“ Така си говорят. Един ден този, който ви обича, ще ви намрази. – „Ако не ме обичате, няма да ви обичам.“ Това са обикновени работи, вие трябва да ги напуснете. „Ще ви обичам“ – устно обичане има. Всички сме богати с такава любов, с любов на думи. Както онази жена с кандидата и с апартамента: той ако умре, апартаментът остава на нея, тя ако умре, остава на него. Любов! Тук няма никаква любов.

Какви ще бъдат новите порядки, новият ред и порядък? Искате да знаете какви ще бъдат хората на Шестата раса. Мога да ви кажа какви ще бъдат, да ги опиша. Трябва да имате ясна представа за тях: те ще бъдат точно обратното на сегашните. От тези слабости, които сега имате, у хората на шестата раса няма да има нито помен. Няма да има нито помен от тази глупава ревност, от това глупаво недоверие, от това глупаво безлюбие.

Има много деца, които плачат половин час, един час. И като плаче толкова едно дете, аз съм мислил защо плаче, старал съм се да отгадая и донякъде съм налучквал. Гледал съм в село – плаче някое дете, питал съм защо плаче. Майка му казва: „Масло съм била наскоро. То е огладняло и иска да му дам хляб, намазан с масло“. Тя не иска да му даде, но след като му намаже масло на филийка хляб, няма плач, няма нищо. Една мома, на 21 години, и тя викнала да плаче. Четири реда сълзи рони, и тя плаче за един хляб. Тя казва: „Нещастна съм“. Казвам: нещастна е за масло. Но работата е там, че като ѝ намажат масло, с едно мазане не става. Утре пак трябва да ѝ се намаже филията и ако не се намаже, работите не вървят. Това прилича на една кола: трябва да има катраница и като върви колата, каруцарят да си вземе перото и да го мушне в катраницата. Питам го: „Защо мушкаш перото в катраницата?“. – „За да върви колата.“

Направете сега едно резюме на всичко, което съм казал днес. Считайте, че не вие правите тези погрешки. Вие принадлежите на една фирма на дядо си, на едно сдружение,

на едно дружество, и разпространявате интересите на това дружество. Казва ви един: „Слушай, много големи погрешки имате“. Погрешките са на цялото дружество. Могат да ви кажат: „Много големи погрешки правите. Изпоядохте света“. Вие сте един честен човек, но сте член на тази компания. И на компанията, на която принадлежите, ще кажете, че там са мошеници, хитреци. Това, което е казано в един псалом: „В грях ме зачена майка ми“, то е сдружението. За тези работи не сме отговорни ние, но косвено носим известна отговорност и трябва да знаем как да се справим.

В човека има едно любопитство. Нищо, нека се интересува, нека говори. Аз съм забелязал, правя си своите наблюдения и виждам колко е мъчно човек да се въздържа. Когато някой ми говори, в мен се заражда желание да му правя възражения. И колкото пъти съм правил възражение, никога не съм имал сполучлив опит. Ние мислим, че като направим възражение на някого, у него ще се роди съзнание и ще разбере. Но колкото пъти съм правил възражение, човекът не е разбирал – обратното е разбирал. А когато го оставям, той си говори, говори и аз си казвам: „Тоя въпрос той ще си го разреши сам по-добре“. И излиза тогава много по-добре. Този човек си има особено гледище. Той си говори, понеже от особено гледище разглежда въпроса. Аз не влизам в положението му. Той е недоволен от нещо и казва: „Лицемери са тези, онези са такива и такива“. Нахвърля се върху братята: този такъв, онзи онакъв, двадесет години са тук, а какво са направили... У мен се явява желание да възразя. Някой път съм изслушвал и той, като се изкаже, накрая казва: „Извинете, аз малко прекалих“. И той започне сам да съзнава, че така не се говори. Ако му правя някои възражения, ще каже тогава: „И той е с тях заедно“.

Та трябва обхода, мълчание, разумност. В дадения случай има едно чувство, което Бог е вложил във всеки човек. И ако вие обръщате внимание на това чувство, нещо ви казва: „Слушай и мълчи“. Когато някой човек е дошъл да ви говори, вие имате среща с един от най-големите адвокати, които светът е виждал някога, затова не се закачайте с него. Слушайте го, а като си замине този адвокат, благодарете на

Бога, че сте се освободили с малко. Който е спорил с дявола, той всякога е изгубвал. Не спорете с дявола, нищо повече. Ако спорите, вие няма да го поправите. А щом спорите, ще стане една обмяна между неговите и вашите мисли и следователно вие ще се окаляте. Дяволът ще спечели повече, отколкото вие. И дяволът, като му стане много жежко, търси някого, да обмени мисли, и идва при вас. Той е майстор: свали си малко от багажа при вас и си заmine спокоен, а вие останете неспокоен.

Всякога безпокойството се дължи на същества, които са фалирали. Някой път чувствате, че сте отпаднали – това значи, че имате работа с тях. Казвате: „Тая работа няма да я бъде“ – искате да си теглите куршума за това, че сте отпаднали. Това е желанието на дявола. Той казва: „Вместо аз да се удавя, ти се удави“. Той иска да направи престъпление, но е умен, хитър е. Знае, че в Природата съществува един закон – ако направи престъпление, ще го хванат и ако го хванат, то законите на Природата са много взискателни, много строги. И затова дяволът ще намери вас, ще ви тикне вие да направите престъплението, а той ще седи настрани и ще си потрива ръцете.

Не бъдете отглас на злото в света, а отглас на Доброто. Това е: не ставайте отглас на злото. Като дойде злото – мълчание! Когато питали един от великите адепти на Египет, Хермес⁶⁹, какво нещо е злото, той си стиснал устните. Не говорете по това, оставете го настрани – то е огън пояждащ. Не го бутайте, не говорете нищо за него, мълчете за него. Ако искате практически да се справите в живота със злото, оставете го настрани. Станете проводник на доброто, а не на злото. Разговаряйте с доброто, а не със злото. Оставете злото само да се разпрavia. Това го разбирате, но дали ще можете да го приложите?

Дайте ми вие, музикантите, основния тон. (*Брат Симеонов изпява „до“. Всички изпяват „до“.*) Сега горно *до*. (*Всички пеят горно „до“.*) Всякога, когато мисли правилно, човек може да вземе тона вярно. Когато мисълта, чувствата, волята на човека не са натегнати, тогава всякога може да вземе тона правилно – той има ясна представа за тоно-

вете. Когато човек върви по правия път на Доброто, тогава музиката, пеенето върви нормално. Докато човек пее хубаво, той е здрав. Щом започне да не може да пее хубаво, това е лош признак. Щом пеете хубаво, вие всякога можете да бъдете здрави. Ако се разболее, ще оздравее, като пее. Да пеете, да има едно усилие – така се повдига тонът на живота. Ако вземете един естествен тон, организмът ви ще придобие здравето си. Сега основната мисъл е: бъдете винаги проводници на Доброто. *(Учителя чертае на дъската линии.)*

Какъв е законът? Вземете тия прави. В началото тия линии са малко по-ниски, в средата са малко по-високи и затова междините в началото са малко по-широки, а в средата – по-тесни. *(Да се види първата рисунка.)* Кои са причините? Или да начертаем така. *(Учителя чертае втората рисунка. След това чертае третата рисунка. После тегли линията А в третата рисунка. Линията А не е строго успоредна на другите линии; горе е по-близо, а долу се отдалечава. Учителя, като чертае линията А, продължава да говори.)* Сега чертая проводник на вашата мисъл – А. Това е състоянието на целия клас. Аз сега чертая вашата мисъл. Ето вашето състояние – А. Интервалите между линиите са еднакви. Всякога ние сме проводници на онова, което става отвън. Не мислете, че от вас излиза някоя добра или лоша мисъл. Вие сте отглас на обкръжаващата среда: или на семейството, или на обществото, или на цялото човечество. Казвате: „Аз така мисля“. Не, вие сте заставени понякога да мислите криво. Мислите не винаги изхождат от вас.

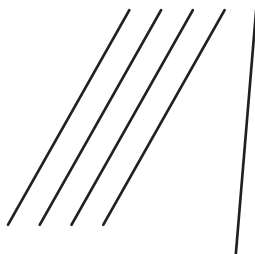
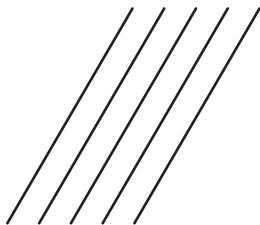
Та самовъзпитанието зависи от това, човек да мисли правилно, да чувства присъствието на Бога, а пък щом Бог присъства, тогава работите ще тръгнат напред. Там, където Го няма Бог, винаги работите са оплетени – привидно може да мислите, че вършите добро. Където влезе Бог, работите са оправени. А където привидно вие мислите, работите се заплитат. В света истинското възпитание е да дойдем до онова, което сме изгубили, да спечелим онова, което сме изгубили. То е най-лесното и там седи победата.

Когато Христос дойде на света, имаше една задача: да намери това равновесие при големите противоречия в света. Намираме в Евангелието едно правило, което съвременните християни не прилагат. Христос казва: „Да се отречеш от баща си и майка си“. В обща формула е така. Да обясня сега как да се отрече човек. Има ред тълкувания.

Да кажем, че баща ви е заминал в другия свят. Вие сънувате, че той идва, но не можете да определите какво значи това. Това показва, че на другия ден ще дойде един добър човек. Вашият баща ви е обичал. Отношенията на човека, който ще дойде, ще бъдат точно такива, каквито са били отношенията на баща ви към вас. Или сънувате, че идва една голяма змия, от която бягате. Това показва, че на дру-

гия ден ще дойде един човек, който ще има такъв характер, че вие ще се криете в миша дупка от него.

Да се отречете от баща си и майка си, това значи да се отречете от всичките свои любими желания, които от хиляди години са ви правили пакост. От тях трябва да се откажете. Да се отречете от баща си и майка си, това значи: да се откажете по такъв начин от много желания, които сте имали, че да не съжалявате. Щом се откажете и съжалявате, тогава отношенията стават два пъти по-лоши. Като се откажете, винаги да се радвате. Имате да вземате пари от някого, простили сте му ги – да не кажете: „Глупаво направих“. Да ви е приятно за онова, което сте направили. То е Божествено-

A

то. И ако не се радвате на онова, което сте направили, вие се излагате вече на едно вътрешно изкушение.

Старайте се да бъдете проводници на Доброто, а не проводници на злото. Човек може да бъде съзнателен проводник на Доброто или съзнателен проводник на злото, а може да бъде и несъзнателен проводник на Доброто или несъзнателен проводник на злото.

Добрата молитва

42. лекция, 18 септември 1935 г., София, Изгрев

ПРИЛОЖЕНИЯ

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

¹ **Ломброзо, Чезаре** (1835–1909) – известен италиански лекар и криминолог, професор от Торинския университет. В средата на XIX в. създава трудове по физиогномия, които се превеждат и издават и в наши дни. Въз основа на изследвания на 4000 престъпници Ломброзо извел теория, съгласно която има цял ред черти на лицето, които показват предразположеността на човека към извършване на престъпления.

² **Симпатична нервна система** – симпатиковата нервна система е дял от вегетативната (автономна) нервна система, състояща се от ганглии. Най-голямото симпатиково ганглийно сплетение е чревното, наречено още слънчев възел, или стомашен мозък.

³ **Шекспир, Уилям** (1564–1616) – английски поет и драматург, един от най-значимите автори в световната литература. Написал е 38 пиеси, 154 сонета, множество поеми. В негова чест Английският ренесанс е наречен Шекспиров период.

⁴ **Славейков, Петко** (1827–1895) – български поет, писател, публицист, фолклорист и политик. Основоположник на българската литература за деца. Развива важна културно-просветна дейност и до 1847 г. събира 2263 песни, пословици и поговорки. Пише исторически патриотични песни и поеми, любовна и пейзажна лирика. В творбите си Петко Славейков доразвива българския език.

⁵ **Съботяни** – така са наричани представителите на Църквата на адвентистите от седмия ден. По същество тя е християнска от протестантски тип. Възникнала е през втората половина на XIX в. в САЩ. Привържениците почитат съботите като ден на Бога, а не неделите. Църквата им е известна у нас като Съботянска и е основана през 1891 г.

⁶ **Баптисти** – протестантска общност, произлязла от средите на английските пуритани през 17 век. Те признават само

две тайнства: кръщение, само на възрастни, и причастие. Отхвърлят почитането на иконите, светиите и молитвите към тях. Началото на организиран религиозен живот на баптистката община се поставя през 1633г. в Англия.

⁷ **Методисти** – привърженици на *методизма*, който е християнска деноминация, възникнала като движение в рамките на Англиканската църква с цел духовно възраждане и чистота. Създател е Джон Уесли (1703–1791), а най-силното разпространение на методизма е в Северна Америка. Привържениците на движението били наречени *методисти* заради редовните им молитвени навици и методичното изучаване на Библията, както и заради редовните им грижи за социално слабите. Методизмът спомага за големи социални промени в Западна Европа, довежда до по-нови духовни съживления в Западна Европа и Северна Америка.

⁸ **Настрадин Ходжа** – турски хуморист, живял през 13. век. Неговите шеговити истории са известни предимно в арабските страни, в Средна и Южна Азия. В българския фолклор е известен като измислен герой, опонент на Хитър Петър.

⁹ **Князът на този свят** – едно от описателните названия на дявола.

¹⁰ **Корнелий**, или свети свещеномъченик Корнелий Стотник, е стотник от полка, наречен *Италийски*. Произхождал от знатна римска фамилия, той е пръв християнин сред езичниците, кръстени от апостол Петър в Кесария Палестинска през 41 година сл. Хр. Като станал християнин, Корнелий оставил всичко и тръгнал с апостол Петър. Заедно с него обиколил много страни, като също пламенно благовестял спасителната истина за Сина Божи.

¹¹ **Д-р Миркович, Георги** (1826–1905) – лекар, общественик, член на Българското книжовно дружество (БАН). Учи в Духовната семинария в Киев, завършва гръцко и френско училище в Цариград, следва медицина в Монпелие, Франция. След Руско-турската война се установява в Сливен, където е управител на болница. Д-р Миркович е първият лекар в България, който започва лечение по метода на хомеопатията.

Два мандата е народен представител, издава няколко списания. Един от първите последователи на Учителя. По инициатива на Учителя през лятото на 1900 г. във Варна с поименни покани се събират д-р Миркович, Пеньо Киров и Тодор Стоименов. Тази среща е първият събор на Веригата.

¹² **Абсент** – напитка с високо съдържание на алкохол, получена от цветовете и листата на растението пелин. Абсентът често се асоциира с френските артисти и писатели от края на 19 век и началото на 20 век.

¹³ **Сведенборг, Емануел** (1688–1772) – шведски учен, философ, християнски мистик и теолог. На 56-годишна възраст навлиза в мистичния етап на своя живот; написва 18 теологични творби, от които най-известната е *Небе и ад*.

¹⁴ **Тесаракт** (от итал., *мат.*) – четириизмерна фигура, оформяща се при пространственото движение на осем куба; тя е в постоянно движение, в нея всяка страна е куб, но и кубът, от своя страна, е малък тесаракт.

¹⁵ **Сократ** (469–399 г. пр. Хр.) – древногръцки философ, създал нов клон на философията – *етика*. За най-важен принос към западната философия е считан диалектическият му метод, познат като *Сократов*, или метод на оборването, заради който е смятан за баща на политическата философия.

¹⁶ **Платон** (427–347г. пр. Хр.) – древногръцки философ, учител на Аристотел и ученик на Сократ. Последовател на Питагорейството. Във философията си развива ученията за идеите като надсетивни, нематериални същности на Битието, за диалектиката, за безсмъртието на душата, за знанието като припомняне, за Вселената като живо същество и др.

¹⁷ **Аристотел** (384–322 г. пр. Хр.) – древногръцки философ, ученик на Платон и учител на Александър Велики. Трудовете му обхващат изследвания в областта на анатомията, астрономията, физиката, географията, геологията, зоологията, както и етиката, естетиката, метафизиката, теологията, политиката, риториката и др. Той е съзателят и на логиката, която по негово мнение е универсален инструмент, гарантиращ истинското познание във всички науки.

¹⁸ **Хиляда и една нощ** – сборник с народни приказки от Близкия Изток и Южна Азия, съставен на арабски език през Златния век на исляма (ок. IX в.). Генезисът на приказките може да се проследи до древните арабска, персийска, индийска, египетска и месопотамска литература и фолклор.

¹⁹ **Общоевропейска война** – става дума за Първата световна война (1914–1918 г.)

²⁰ **Трансваал** – територия в североизточната част на Южноафриканската република между реките Ваал и Лимпопо.

²¹ **Тихчев, Петър** – един от първите ученици на Учителя, роден в с. Беброво, Еленско, живял в Свищов, Русе и София. Методистки евангелски проповедник. В неговия дом в Свищов е живял младият Петър Дънов, докато учел в местното методистко училище. Петър Тихчев завършва земния си път на 28 ноември 1918 г.

²² **Толстой, Лев Николаевич** (1828–1910) – руски писател, религиозен реформатор, философ, есеист и публицист. Реформира теоретично християнството, утвърждава християнската нравственост, която е лично дело на всеки и не е обвързана с обредите и тайнствата на никоя Църква.

²³ **Августин** (354–430 сл. Хр.) – Аврелий Августин, Свети Августин Блажени, или Августин от Хипон, вримокатолицизма е светец и отец на Църквата, както и патрон на Августинския монашески орден. Много протестанти го смятат за един от духовните бащи на протестантската реформация поради неговите учения за спасението и Божията благодат.

²⁴ **Содом и Гомор** са градове, споменати в книгата *Битие* на Стария завет, гл. 18 и 19, и в Новия завет. Содом и Гомор са се превърнали в синоними на неразкаян грях, а унищожението им – в пословична проява на Божия гняв.

²⁵ **Авраам** е потомък на сина на Ной – Сим. Според библейската книга *Битие* Аврам е първият от патриарсите на еврейския народ. Името му на еврейски означава *велик баща*, но впоследствие Бог променил името му на Авраам – *баща на множество*, като знак, че ще стане прародител на евреите. В

религиите юдаизъм, християнство и ислям Авраам е ключов персонаж, тъй като играе важна роля в двете свещени книги – Библия и Коран.

²⁶ **Лот** (*Битие* 13:5-13; 18:20-33; 19:1-29) е племенник на Авраам, който се заселил в град Содом. В книга *Битие* е описана историята на праведния Лот, включително и бягството на семейството му от Содом.

²⁷ **Обертон** (*акустичен термин*) – една честота в звука, която е различна от основната честота на този звук. Обертоните понякога се наричат и *частични вълни*. Обертоните са важни, понеже дават различни характеристики на звука, определят тембъра на звука. Те са причината различните инструменти да звучат различно даже и когато свирят една и съща нота.

²⁸ **Бедният Лазар** е библейски герой от **притчата за богатия и за бедния Лазар**, разказана от Христос (Ев. Л., 16:19-31).

²⁹ **Иван Кронщадски**, или **св. Йоан Кронщадски**, (1828–1908) е един от най-известните свещеници в Руската православна църква, канонизиран през 1990г. Извършва всекидневно в различни храмове Божествена литургия, като смята, че по този начин извършва великото тайнство на идването на Божията Любов в хората. Неговите молитви за болни предизвикват чудодейно изцеление.

³⁰ **Мойсей** е библейски герой, религиозен водач, законодател и пророк в юдаизма, една от най-важните личности в еврейската история, автор на *Петокнижието*, първите пет книги от Библията. Същевременно книгите *Изход*, *Левит* и *Числа* представляват своеобразна биография на Мойсей. Той получава Десетте Божии заповеди – основа на еврейското законодателство, както и на редица други правни, религиозни и житейски норми от еврейската традиция.

³¹ **Пироксилин** (гр.) – силно избухливо вещество с широко приложение в пиротехниката за изготвяне на бездимен барут.

³² **Булба, Тарас** е герой от едноименната повест на Николай В. Гогол, публикувана през 1835 г. Събитията в книгата се развиват сред запорожските казаци през първата половина на XVII век.

³³ **Фисхармоника** (от гр.) – езиков пневматичен музикален инструмент с клавиши.

³⁴ **Гал, Франц Йозеф** (1758–1828) – немски лекар анатом. С модерните си невроанатомични изследвания в областта на мозъка и функционалната специализация на полукълбата, Гал поставя началото на основната си теоретична парадигма, останала в историята на науката под името **френология**. Гал приема, че съществува зависимост между специфичните издатини на черепа и менталните способности на хората.

³⁵ **Графология** – наука за разкриване на характера на човека чрез почерка. Нейните основи са положени от французина абат Жан-Иполит Мишон през 1871 г. Посредством графологичен анализ на написаното от човек се откриват неговите качества, недостатъци, възжеления.

³⁶ **Физиогномия** – наука, позволяваща да се съди за характера на човека по чертите и изражението на неговото лице. За нейна родина се смята Древен Китай. За популяризирането и развитието ѝ в Европа са работили Аристотел и Питагор. През XVI-XVIII в. с физиогномия се занимават французинът Мишел Леско, английският философ Ф. Бейкън и швейцарският свещеник, поет и художник Йохан Гаспар Лафатер.

³⁷ **Френология** – наука, изучаваща ума на човека и опираща се върху физиологията на мозъка. Тя възниква в началото на XIX в. За нейни родоначалници се смятат учените Франц Йозеф Гал и Шпурцхайм, които твърдят, че интелектуалните и емоционалните качества са локализирани в строго очертани мозъчни центрове; че проявата на тези качества зависи от големината на съответните мозъчни дялове; че костите на черепа се допират до мозъка и от неравностите на черепа може да се направят изводи за интелекта и характера на човека.

³⁸ **„В Съединените Щати правят цяла планина на един голям паметник с грамадни образи, видими отдалече...”** – между 1927 и 1941 г. в планината Ръшмор върху площ от 5 кв. км. са издялани лицата на четирима американски президенти: Джордж Вашингтон, Томас Джеферсън, Теодор Рузвелт и Ейбрахам Линкълн.

³⁹ **Вашингтон, Джордж** (1732–1799) – американски генерал и политик, първият президент на САЩ. Като полага основите в създаването на най-силната и влиятелна държава в Северна Америка, заслужава още приживе почетната титла *баща на нацията*.

⁴⁰ **Революцията в Гърция** – тъй като беседата, в която се споменава събитието, е държана на 13 март 1935 г., най-вероятно става въпрос за извършения в Гърция на 1 март 1935 г. неуспешен опит за преврат срещу правителството на Цалдарис. При това управление има изгледи за извършване на военен преврат за ликвидиране на републиката, реставрация на монархията и установяване на диктаторски режим. Защитниците на парламентаризма и републиканския режим предприемат опита за преврат с цел да се предотврати диктатурата и реставрацията на монархията. Много скоро опитът за преврат е потушен, но дава повод за мощно настъпление на крайнодесните сили и на привържениците на монархията.

⁴¹ **Пророк Йеремия** – около 600 години преди идването на Христос. Автор на книгите *Плач Йеремиев*, *Послание на Йеремия* и *Книга на пророк Йеремия* от Стария завет.

⁴² **Седекия** – юдейски цар на Южното царство, за когото се говори в Книгата на пророк Йеремия от Стария завет. През 587-586г. пр. Хр. Иерусалим пада окончателно в ръцете на вавилонски цар Навуходоносор (IV Царства 25:1-21). Седекия е окован и изпратен във Вавилон, а синовете му са убити пред него.

⁴³ **Нерде Шам, нерде Багдад** – турска поговорка; използва се при сравнение на много далечни неща (*къде е Шам, къде е Багдад*).

⁴⁴ **Ной** – старозаветен патриарх, син на Ламех. Историята му е описана в библейската книга *Битие*.

⁴⁵ **Питагор** (570–495 г. пр. Хр.) – най-известният от гръцките философи преди Сократ. Посветен в гръцките и египетските мистерии, ученик на Заратустра. Вучението си акцентира върху чистия начин на живот, прераждането на душата, красотата и хармонията, мистичната сила на числата. Разработва теория

на музиката, въвежда в математиката т. нар. *Питагорова теорема*.

⁴⁶ **Вестник „Мир“** – български вестник, излизал в периода 1894–1944 година, орган на Народната партия. Заради качеството си е наричан „българският „Таймс“. Национален ежедневник от 1905 г. Налага се като вестник, формиращ обществени мнения и нагласи.

⁴⁷ **Римско право** – с този термин се обозначава начинът за уреждане на обществените отношения като писани и спазвани правила и процедури, които довеждат до възникване на първата цялостна правна система в историята – тази на Древен Рим и Римската империя. Римското право оказва огромно влияние върху хода на правната история, то стои в основата на буржоазните правни системи и ни дава ключа за тяхното разбиране.

⁴⁸ **Мойсеево право** – т. нар. Мойсеев закон, състоящ се от три отделни закона: граждански, обреден и нравствен. Гражданският закон е за управлението на евреите като народ и включва Десетте заповеди. Церемониалният, обредният закон се състоял от много принципи, правила, церемонии, ритуали и символи, предназначени да напомнят на хората за техните задължения и отговорности, да отличават еврейския народ от езичниците. Нравственият закон е по-важен от другите, защото е по-тясно свързан с човешкото спасение, и той е написан от Създателя в съвестта на всеки човек. Нравственият закон е всеобщ и задължителен за всяко време.

⁴⁹ **Бетовен, Лудвиг ван** (1770–1827) – немски композитор и пианист, представител на Виенската школа. Автор е на много симфонии, сонати, концерти.

⁵⁰ **Бах, Йохан Себастиан** (1685–1750) – немски композитор и органист, представител на епохата на Барока. Автор на опери, на оркестрова и камерна музика, а също и на музика за орган.

⁵¹ **Моцарт, Волфганг Амадеус** (1756–1791) – австрийски композитор, представител на Виенската класическа школа. Автор на произведения, които се смятат за връх в симфоничната, концертната, камерната, оперната и хоровата музика. Виртуозен цигулар, органист и диригент.

⁵² **„Цвете мило, цвете красно“** – популярна в началото на ХХ век песен по текст на С. Тинтеров.

⁵³ **Йов** – библейски персонаж от Стария завет, наричан още *Праведният Йов*, чиято житейска история е описана в *Книга на Йов*.

⁵⁴ **Фишер, Ани** (1914–1995) – унгарска пианистка, възпитаничка на Музикалната академия „Ференц Лист“, носител на наградата „Кошут“. През 1933 г. печели първата награда на Международния конкурс за пианисти „Ференц Лист“. Нейните изпълнения на произведенията на Бетховен, Моцарт, Брамс и Шуман и до днес са високо ценени от пианисти и музикални критици.

⁵⁵ **Съглашението**, или **Антантата**, е военен блок от Първата световна война, сформиран през 1907 г. и воюващ срещу Централните сили. Основните съюзници в Антантата са Франция, Британската империя и Руската империя. Трите държави влизат в Първата световна война през 1914 г. в резултат от тяхното тройно съюзно споразумение. Много други държави се присъединяват към съюзниците по-късно, по време на войната. САЩ де факто също е съюзник.

⁵⁶ **Обществена безопасност** – отделение на българската полиция, създадено през 1907 г. по Закона за столичната полиция. Първоначално е едно от трите отделения към Канцеларията на софийския градоначалник, през 1919 г. се обособява като самостоятелно отделение, а от 1925 г. е преобразувано в отдел *Държавна сигурност* към Дирекция на полицията. След 1945 г. е наследено от комунистическата *Държавна сигурност*.

⁵⁷ **Учителю благи** – сборник с неделни беседи от Учителя, 12 серия, том I, държани в периода 03.02.1929 г. – 10.03.1929 г., издание от 1934 г., София

⁵⁸ **Великия океан** – Тихият океан

⁵⁹ **Йон(а)** (ок. 800 г. пр. Хр.) – пророк от Стария завет, на еврейски името му означава *гълъб*. Автор е на *Книга на пророк Йона*.

⁶⁰ **Колов, Дан (Дончо Колев Данев)** (1892–1940) – български борец и кечист. И до днес е смятан за един от най-великите борци за всички времена и е легенда в бойните изкуства. В двубои успява да победи много от известните по онова време кечисти, непобеждавани от никого професионалисти, включително забележителни тибетски майстори. Той е първият европейски шампион на България по борба свободен стил, известна по онова време като *кеч*, и печели европейското злато през 1936 г. на шампионата в Париж.

⁶¹ **Ъ** (краесловен ер) – преди правописната реформа от 1946 г. книжовната норма е изисквала редица думи в българския език да се пишат с т. нар. краесловен ер (ъ), който не се произнася при изговарянето им.

⁶² **Самсон** – юдей от племето на Дан, син на Маной; майка му получила известие от пратеник на Бога, че ще има син, който ще се посвети на Божието дело и ще освободи юдеите от ръцете на враговете им, филистимците. Историята на Самсон е разказана в Стария завет, книга *Съдии Израилеви*, глава 13–16.

⁶³ **Спортна организация „Юнак“** – Съюз на българските гимнастически дружества „Юнак“, създаден през 1898 г. по първообраза на швейцарските гимнастически дружества. Съюзът „Юнак“ е представлявал една изключително популярна организация за телесно, морално и духовно възпитание на българската младеж; най-значимата организация за обществено възпитание на младежта у нас до края на Втората световна война. Без да има точна статистика, може да се предположи, че съставът на организацията по време на Втората световна война е достигал 58 000–60 000 членове. Дейността му замира след 1944 г.

⁶⁴ **Наполеон Бонапарт** (1769–1821) е владетел на Франция след 1799 г. и първият френски император под името *Наполеон I Велики* – от 1804 г. до 1814 г.

⁶⁵ **Цезар, Гай Юлий** (100–102 пр.Хр. – 44 пр.Хр.) – римски пълководец, диктатор, една от най-влиятелните личности в световната история. След като поема управлението, Цезар започва интензивни реформи в римското общество и държава.

⁶⁶ **Николаевич, Александър Втори** (1818–1881) – император на Русия. Александър II е известен с либералните реформи, които извършва в руското общество. Най-значима сред тях е отмяната на крепостничеството през 1861 г., която му донася прозвището **Цар Освободител**. В България това прозвище се свързва най-вече с победата му в Руско-турската война от 1877-1878 г.

⁶⁷ **Александрович, Александър Трети** (1845–1894) – император на Русия, син на Александър II. Управлението му се свързва с отказ от либералната политика от предходния период. Александър III прави опити да наложи консервативно управление и в България. Той подкрепя отмяната на Търновската конституция и се противопоставя на Съединението на България през 1885 г. Съпротивата на българското правителство срещу руския натиск довежда до прекъсване на дипломатическите отношения между двете страни.

⁶⁸ **Йоан Веслей** – става въпрос за **Джон Уесли** (1703–1791) – виден английски духовен деец и теолог, основател на Евангелисткото религиозно течение *методизъм*. Уесли е проповядвал идеите си в крайните квартали на Лондон, сред бедните, под открито небе и близо до вярващите. Под негово ръководство много методисти заемат важни обществени постове. Смята се, че методизмът оказва влияние на обществото и предизвиква много социални реформи.

⁶⁹ **Хермес** – в съответствие с контекста, в който е употребено името, тук става въпрос за Хермес Трисмегист, известен още като Тот, мъдрец и законодател, велик основател на египетската култура според окултната наука. Дал е на древните египтяни астрологията, числата, писмеността, медицината, магията. Съставител на свещени книги.

РЕЧНИК НА РЕДКИ, ОСТАРЕЛИ И ЧУЖДИ ДУМИ

Аллах керим (тур.) Добър е Господ. Каквото даде Господ.

арнаутин *остар.* 1. Албанец 2. *прен.* Лош човек.

бабачко (тур.) *разг.* Едър и силен човек, здравеняк.

бей (тур.) *истор.* Титла на владетел, военен или едър земевладелец в Османската империя; господин.

бинлик (тур.) *разг.* Стъклен съд за вино и ракия във форма на шише, с плетена обвивка и вместимост над 3 литра, дамаджана.

бошлаф (тур.) Празни приказки.

букаи (тур.) *остар.* Окови.

бъкел *нар., диал.* Дървен съд за вода, подобен на голяма бъклица; синоним на „нищо не зная“.

гяур (тур.) Неверник при мюсюлманите.

да му се ревне *диал.* Да му се прииска, да пожелае силно.

дам (тур.) Обор.

дармон (от гр.) *диал.* Рядко решето с едри дупки за пресяване на жито.

джобур *диал.* Джебър, чобур, вид каче.

джубе (тур.) Дълга горна дреха от сукно, обикновено подплатена с кожа.

дилаф *диал.* Дълги щипци за хващане на горещи предмети или за разравяне на огъня; маша.

долап *диал.* Лъжа, хитрина, интрига.

ефенди (тур.) *истор.* В Османската империя обръщение или учтиво назоваване на мъж, след името или титлата; господин.

жегъл *диал.* Остен.

живеница *остар., диал.* Туберкулоза на шийни възли с пробив към кожата; скрофулоза; неизлечима рана по тялото, тежка болест.

журфикс (от фр.) Определен ден през седмицата за посрещане на гости.

и на свят *нар.* Както трябва, свястно.

ибрик (тур.) Меден или глинен съд за поливане при миене.

инфлуенца (*итал.*) Остро заразно вирусно заболяване на дихателните органи; грип.

ишарет (от ар.) *диал.* Знак, обикновено таен или условен, направен с ръка, очи, мимика и др.

кааза (тур.) Околия.

кедер (тур.) Повреда, недостатък; тъга, скръб.

келево (от тур.) Дървен валяк на воденица, кладенец.

керата (гр.) *разг.* Негодник, проклетник.

кеф (тур.-ар.) Удоволствие; буквално (от арабски) време на приятно безделие.

кирадгия (тур.) *остар.* **1.** Превозвач на чужди стоки. **2.** Наемател на помещение.

копой (тур.) Ловджийско куче.

коскоджа (тур.) Доста голям.

къзъм (тур.) *диал.* При обръщение: *момичето ми, дъще.*

кюрк (тур.) Дълга горна дреха, подплатена с кожи, шуба, дълъг кожух.

масур (ар.-тур.) *диал.* **1.** Цев, тръба. **2.** Цев с прежда за тъкане **3.** Плитка коса **4.** Царевичен кочан със зърната.

матахери *диал.* Разиграва, мотае, върти.

мурафет (тур.) *разг.* Умение, майсторство, слъчност.

наполеон (*фр.*) Златна монета от 20 франка с образа на Наполеон.

опущение (рус.) Пропускане по недоглеждане, грешка.

ортакълък (тур.) Съдружие, съучастие.

охтичав *разг.* Болен от охтика; туберкулозен, гръдоболен.

парса (ит.-тур.) *остар.* Сума, бакшиш, събиран от зрители след свирене или игра.

пертурбация (*лат.*) Смушение, нарушение в установения ред или ход на нещата.

пехливан(ин) (перс.-тур.) *остар.* 1. Борец. 2. Силен човек, атлет.

посторонен (рус.) *остар.* Външен, страничен.

пощо-защо *жаргон* Без парично възнаграждение, напразно.

рад *остар.* Радостен, драг, благодарен; **на радо сърце** – на драго сърце.

рандеву (фр.) Свиждане, среща между влюбени.

рахатлък (тур.) Спокойствие, безгрижие.

реторта (*лат.*) Обла стъкленица с дълга отводна тръба, която служи за нагряване и дестилиране на веществата при химични опити.

сараф (тур.-ар.) Човек, който се занимава с обмен на валута и печели от това.

сербез (тур.) *разг.* Смел, дързък, решителен, горд, горделив, надут, нахален.

скържав *остар., диал.* Стиснат, скъперник.

слин *нар.* Надебеляла и втвърдена кожа, мазол.

спитен Сплескан като пита.

схумват се *диал.* Похабяват се, свиват се.

топуз (тур.) Метална топка или метален къс, използван като тежест за кантар и др.; боздуган.

тунеядец (рус.) Който ползва блага, без да е участвал в изработването им; готован, търтей, паразит.

търгам *диал.* Дърпам, тегля.

уд *ост.* Орган на тялото, член, крайник.

уйдисва (тур.) Допада, приляга.

услишание *остар.* Възприемане на звуци, чуване.

фалага (тур.) Дървен уред, използван за наказания в училищата преди Освобождението.

фуска *диал.* Мехурче по кожата, пъпка.

хава (тур.) Състояние на времето, климат; положение, настроение.

хардалия (тур.) Пресечено със синап вино.

хънзър (ар.-тур.) *диал., остар.* Гаден човек, мръсник, свиня.

чарадясал *диал.* Изгнил.

чаре (тур.) Цяр, лек.

чешит *диал., разг.* **1.** Сорт, разновидност. **2.** Странен човек, особняк.

чоджум (тур.) Буквално означава „момчето ми“. Често е обръщение към синове или към някой по-малък в смисъл на *сине*.

чорт *остар.* Дявол.

чутки (от рус.) Тънки, остри, леки.

чушири (чешири) (от тур.) *диал.* Потури.

шашка (рус.) Сабя.

шепотник (църковнославянски, руски) *архаизъм* Клюкар.

шепотничество Клюкарстване.

шиник (от гр.) Дървен цилиндричен съд, който служи за мярка на зърнени храни (8–10 кг.).

boy (англ.) Момче.

the (англ.) Определителен член в английския език; стои пред съществителното, за което се отнася; върху определителния член не пада ударение.

ТЕМИ

1. *Милосърдие, смирение и молитва:* „Истинският метод за обичане“;
2. *Стар и нов порядък:* „Новият начин на мислене“;
3. *Самоотричане:* „Пътят на Христа“;
4. *Механично и органично пеене:* „Моето собствено пеене“;
5. *Действието на музиката:* „Отличителните черти на здравето и на болестта“;
6. *Ново раждане:* „Отличителните черти на умния човек“;
7. *В нова окраска:* „Едно любовно писмо“;
8. *Естественото положение на човешката душа:* „Как се справям със съмнението“;
9. *Здравословното положение на човешката душа:* „Питате ме дали ви обичам“;
10. *Най-голямото изкуство:* „Свободният живот“;
11. *Трите геометрични фигури:* „Старият дядо“.

ЗАДАЧИ, УПРАЖНЕНИЯ, ОПИТИ

Добри проводници: **задача** за един месец – да се намери нещо много добро, нещо хубаво в 10 души от класа.

Законът на свободата: **задача** за една седмица – всеки ден да се отбелязва колко пъти човек е радостен и колко пъти е недоволен; да се отбелязва и времето.

Развитие на справедливостта: **задача, упражнение** за дълбоко дишане – 10 дни по три пъти на ден.

Механично и органично пеење: **упражнение** за пеење.

Милосърдие, смирение и молитва: **опит** за лечение с любов.

Самоотричане: **опит** за лекуване с пеење.

Принципи и условия. Врѣх и долина: **опит** за всеки ден – по една минута да не се допуска лоша мисъл в ума, за успокояване на ума, за концентриране на ума.

Веселие и радост: **опит** за самонаблюдение с огледало; **опит** за отделяне от себе си на всички горчиви мисли; **опит** със събиране на пари – за даване от сърце.

Новият опит: **опит** с всяка вдишка да се благодари на Бога.

Божественият подтик: **опит** – да направиш каквото и да е добро, ще видиш, че това добро ще се върне към теб.

Най-голямото изкуство: **опит** за упражняване силата на мисълта.

Поредицата *Общ окултен клас* на Издателство *Бяло Братство* включва следните заглавия:

1. Трите живота (1922), 2006
2. Положителни и отрицателни сили (1922-1923), 2008
3. Високият идеал (1923-1924), 2009
4. Абсолютна справедливост (1924-1925), 2010
5. Козативни сили (1925-1926), 2010
6. Простите истини (1926-1927), 2011
7. Великото и красивото (1927-1928), 2012
8. Ключът на живота (1928-1929), 2012
9. Естествен ред на нещата (1929-1930), 2013
10. Божият глас (1930-1931), 2013
11. Събуждане (1931-1932), 2013
12. Новата мисъл (1932-1933), 2013
13. Вечният порядък (1933-1934), 2014
- 14. Ако говоря (1934-1935), 2015**
15. Към извора (1935-1936)
16. Запалена свещ (1936-1937)
17. Божественият импулс (1937-1938)
18. Славата Божия, Царството Божие и Волята Божия (1938-1939)
19. Единственото богатство (1939-1940)
20. Всеки ден по една добра мисъл (1940-1941)
21. Буден ум и будно сърце (1941-1942)
22. Факти, закони, принципи (1942-1943)
23. Новият светилник (1943-1944)

Петър Дънов
Учителя

ОБЩ ОКУЛТЕН КЛАС

АКО ГОВОРЯ
година четиринадесета

Редактор	<i>Ивелина Христова</i>
Графичен дизайн	<i>Илиана Попова</i>
Предпечат	<i>Иван Джеджев</i>

Издателство „БЯЛО БРАТСТВО“
София, ул. „Ген. Щерю Атанасов“ 2
Тел: (02) 418 01 10; 0897 847 641

Отпечатано в Университетска печатница

www.beinsadouno.org
www.bialobratstvo.info
sales@bialobratstvo.info